བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཤེང་། ༧༨

ཕང་ཕྱིན་གྱི་རྐོང་དང་ གཅེས་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁིབ་དཔྱིད་ཁང་།

ཞང་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་
གཅེས་བདུས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ།

ཞང་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་གཅེས་བདུས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བདུས།

བོད་ཕྲེང་། ༡༧

ཞང་ཕྱེན་གྱི་སྐོར་
གཅེས་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ།

© Institute of Tibetan Classics, 2011
All rights reserved.
Compiled, edited and published by the Institute of Tibetan Classics
www.tibetanclassics.org

དཔེ་དེབ་འདི་མ་དཔེ་ངོས་འཛིན་ཁ་གསལ་ཡོག་བསྒྲུབ་དུ་དཔར་བསྐྲུན་གནང་ན་དགག་བྱ་མེད།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་བོད་ཕྱེད། ༡༦

ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ།

བརྩོད་བྱ། དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ལྡན།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁིམ་དབྱིད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་དཔར་བསྐྲུན་འགྲུས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོར་ཤྱ་ལིན་དཔར་ཞེངས་དང་པོ་བསྐྲུན།

Series title: *bod kyi gtsug lag gces btus* vol.16
Volume title: *phar phyin gyi skor gces btus gzhung gsums*

Author: Selected anthology

1. Indo-Tibetan Buddhism - Mahayana - Perfection of Wisdom - Maitreya - Asanga - Arya Vimuktisena - Haribhadra - *Abhisamayalamkara - Abhisamayalamkara-Sphutartha*

2. lo tsa bai phar phyin bsdus don-mngon par rtogs pa'i rim pa nyams su len tshul theg mchog sgo 'byed-mngon rtogs rgyan gyi 'grel pa rje btsun byams pa'i zhal lung

3. lo tsa ba blo ldan shes rab-gyal tshab dar ma rin chen-'brug pa pad ma dkar po

ISBN 978-81-89165-16-X
Printed in New Delhi, India

THE DALAI LAMA

།།ཨོཾ། །བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྒོར་སྐུ་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱ་བའི་སྔོན་ནས་སྐད་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་རིག་གནས་དང་འཛེལ་ཤེན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ཤྲཱ་པར་བཙན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཾ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ལས་སྒོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་ནུ་ལེཆྱེའི་མཁས་པའི་བཞེད་རྒྱན་རྣམ་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལྷག་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན་པོ་ཚུགས་ཏེ་སྐྱེ་བུ་ཁྱད་པར་ལས་འདས་པའི་འདི་ཕྱིའི་རེ་བ་སྐོང་ཐུབ་པ་བྱང་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཟེར་ནང་གསལ་བ་ཉར་ཡིན། དེང་གི་དུས་སྐབས་བོད་མི་རིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རིག་གཞུང་ཁྲབ་གདལ་ཆེན་པོ་བྱང་བའི་ཆེན་པོ་ཏོར་གྱི་ཡུལ་དང་། རྒ་སྐའི་ཁོངས་ཀྱི་ཐུ་བ་དང་ཀལ་སྐུགས་སོགས། དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ཕྱོགས་མཚུངས་རི་བོ་ཏེ་མ་ལ་ཡའི་ཡྀ་རྒྱུད་དུ་ཆགས་པའི་འབྲུག་འབྲས་དང་ལ་དྭགས། ཁྲ་ནུ། སྤྱི་ཏེ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཚད་པར་འཛམ་གླིང་གི་མ་ཁྲལ་ཏོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལྟ་གྲུབ་ཀྱིས་སྤྱི་ཤེ་འབྱོ་བ་མིའི་བདེ་དོན་དང་། ལྟག་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ཞབས་འདེགས་གང་འཚམས་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་མྱས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྐད་ཀྱང་ཕྱིའི་ཚན་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེས་ལྟག་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབས་ཏེ་བྱ་བ་ཁག་ཆེ་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད།

རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ལ་བཏེན་ནས་དེ་ལམ་ཁེ་ན་ཥ་མོན་ཀྱི་ཡལ་ཏོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁིབ་དཔོན་ཁང་གིས་ཏོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁེཅས་བཀྲས་ཞེས་པ་ཏོད་ཀྱི་རིས་མེད་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་དུ་མས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་ཟེང་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཞུས་དག་ངེས་འདོད་སོང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤོལ་དང་མཐུན་པ་དེ་ག་ཟུགས་ཐོག་དཔར་སྐྲུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྐིང་ནས་ཡི་རང་བསྟུགས་བཏོན་བྱེད་པ་དང་ཚབས་ཅིག ཁྱོག་ཡག་གཅེས་བཀྲས་འདིས་ཏོད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉེར་གྱི་བསྟེ་གནས་མང་ཡོར་ཆེའི་ཏོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་བཞུ་ཆོག་ཡོང་རྒྱུ་དང་། ཤྲཱ་པར་རང་རིགས་སྒྲིགས་གསར་གཞིས་ཤེས་ཀྱི་བཞེས་ཆེ་ཞིང་ཟབ་འདི་ལ་དོ་སྣང་ཆེར་བསྒེད་དང་གཞུང་དོན་སྒྲིབ་གཉེར་བྱ་རྒྱུའི་ཚ་ཅུན་དང་གོ་སྐབས་གསར་པ་ཞེག་ཐོབ་རྒྱུའི་རེ་སྒོན་བཅོས། ཀྱ་ལའི་ཐྲ་མར་འབོད་པ། ཤྲཱུའི་དགེ་སྒྲིང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཤུགས་ཀྱ་ཐྲ། ༡༥ ཚེས། ༡༧ ༡༥

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ཐྲ། ༡༦ ཚེས། ༣༠ བཟང་པོ་ལ།།

། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཀྲས་པོད་ཕེར་ཚ་ཚང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་དཔར་སྐྲུན་གྱི་རྒྱུ་འགྲེའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོངས་རྫོགས་ཤ་རིའི་མི་རིགས་སྐུ་ཞབས་སྦྲེ་རི་ཏེར་ཤེ་དང་། Barry J.Hershey ཡུམ་སྐུ་ཁོ་ནི་ཏེར་ཤེ Connie Hershey ཏེར་ཤེའི་ཁྱིམ་ཚང་གི་དགེ་རྩ་ The Hershey Family Foundation བཅས་ནས་སྤྱར་བར་དད་གཏོང་སྒྲིན་བདག་རྣམས་ཚེ་ཡུག་དོན་ཡុན་ཐོག་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་བསམ་དོན་བཞིན་ཡུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྨོན་འདུན་ཞུ

ཕྱོགས་སྒྲིག་བའི་གླེང་བརྗོད།

དཔལ་འདིར་རིས་མེད་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་སུ་གཏགས་པ་དུ་མས་བརྩམས་བསྒྲིགས་མཛད་བའི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ཕྱག་ཅམ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུབསྡུས་ཏེབོད་ཀྱིགསྒྲུག་ལག་གཅེས་བཀྲས་ཞེས་བའི་བོད་ཕྱེད་གསར་དུཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྲུན་ཞུ་བ་ནི། གཙོ་བོ་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ཕྱག་བར་ནང་དོན་རིག་བའི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཚ་ཚང་བ་ཡོད་གྲངས་མིམང་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དེང་རབས་བློ་གསར་བའི་ཡིད་ངོར་ལེགས་བར་མཆོག་ཐུ བ་པ་དང་། དེ་མཚུངས་བློ་གསར་དོན་གཅིག་ཅེས་ཆ་ཚང་རྣམས་ནས་གལ་ཆེའི་ཐབས་ལམ་བཀོད་ཤུགས་ལ་ཐོས་བསམ་བགྱི་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་ཐོ་ཐོབ་བའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཚེད་དུ་ཡིན། དམིགས་ཡུལ་གཞན་ཡང་རིམ་བས་གལ་ཆེའིཚོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདིརྣམས་དབྱིན་ཡིག་སོགས་འཛམ་གླིང་སྐད་ཡིག་གཞན་དུ་ཡབ་སྲུང་གི་ལམ་ནས་ནམ་ཞིག་གཞུང་ཆེ་ཁག་རྣམས་ཀྱི་མཚན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གྲགས་ཐུབ་པ་མ་ཟད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བཅམས་བའི་གལ་ཆེའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་སྟེ་ཆེའི་གསྒྲུག་ལག་གི་གྲལ་དུསྤེའབས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱམང་ཐོབ་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡིན།

བོད་ཕྱེད་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཞུཚུངས་ནི། རྒྱ་ཁོར་ཐུབ་བསྟན་སྤྱིན་པས་འགན་ཁུར་གྱིས་ལོ་ཤས་རིང་དལེ་མཛོད་ཁང་མང་ཐོར་དབྱད་ཞིབ་ཀྱིས་ཐོད་ཕྱེད་འདི་ནང་ཇི་བཞིན་ཐོ་ཐེག་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་ཐོའི་གཞི་མ་བཀོད་བསྒྲིགས་ཞུས་ཤིན། ཡས་དོན་འདིའི་ཐོག་[2]སྤྱི་ཙོར་གོང་ས་[2]སྐུབས་མགོན་ཆེན་ཐོས་དབུས་རིས་མེད་བྱ་ཆེན་ཁག་དང་དེ་མཚུངས་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་ཁག་ཡའང་བཀའ་སྩལ་བ་ཞུ་དང་ཚུར་བ་ཞུ་ཞེས་གྲགས་པ་ཁྱར་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡམ་ཡྱགས་སྤྱ་ཚོགས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁྱི་ཕྱག་བརྟལ་བ་བཞུགས་མོད། འདིར་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུབྱུས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་རྒྱས་རབས་བདུན་པའི་ནང་ད་ལྟ་ཡོངས་སུགྲགས་པའིབོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདིའི་སྒོལ་གཏེར་བ་ནས་བཟུང་དུས་རབས་ཀྱི་ཤུལཔའི་སྐྱོད་ཚའི་བར་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷུས་ཡུན་རིང་ཆོག་སྐྱོང་ཐབས་ཀྱི་རྩོམ་གཞུང་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཐུགས་དབང་ཚད་ལྡན་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྱེད་ཚོའི་ཐུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས

ལོའི་རྣམ་གཞག་ དེ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་ཚན་ལ་ཐར་ཕྱིན་དང་། ཟབ་མོ་དབུམའི་ལྟ་བ། ཚད་མ་རིག་པ། མངོན་པ་ གོང་འོག་གཅིག། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་དུལེགས་བཤད་ཡུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སོགས་སྟོན་པའི་ མ་ཐས་པ་དང་གྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོའི་གཞུང་གཅེས་པའྲས་སྟ་ཚོགས། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་སྨན་ཀྱི་གཞུང་། སྔར་སྲོལ་ཀྱི་ རྩིས། བོད་ཀྱི་ལྟ་ཚིའི་གཞུང་ཆེན་ཁག རྒྱལ་རབས་དང་ཚོས་འཇུང་རྟེད་རིགས་གལ་ཆེ་དའེ་མཚོན་བཅས་ སྟེ་ཚན་འདི་ཚ་ཚང་པོད་གྲངས་སོ་གཉིས་ནང་ལེགས་པར་མཚོན་ཐུབ་པ་ཞུས་ཡོད།

པོད་ཕྲེང་འདི་བཞིན་ཞུསྒྲིག་ དངོས་གཞི་ཞུསྐབས་ཐོག་མར་གཞུང་སོ་སོ་ཀམ་ཡུའི་ནང་འཛུག་ དུས་མ་དའེ་ པོད་དཔར་རྟིང་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡུན་ཞིག་ཐུབ་ཀྱི་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་གཞུང་དེའི་མ་དའེ་ པོད་དཔར་མི་འདུ་བ་ཇི་བཞིན་ཐབས་ཚུན་ཆོད་བསྟར་བྱས་ཀྱི་མ་དའེ་མི་འདུ་བའི་ནང་དཔར་ཡིག་མཆུ་མིན་ཇི་ཡོད་ དོས་ལེགས་པར་བརྩུ་སྟེ་མཚན་ཐོ་བཀོད་ དེ་མ་དའེའི་ནང་མངོན་གསལ་ཅན་ཀྱི་ནོར་རིགས་རྣམས་བཅོས་ཤིད་ གཤམ་དུམཚན་ནང་དེ་དོན་གསལ་བཤད་དང་། གཞན་དྲྭགས་གཞི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་སྟེའོག་གི་མཚན་ ནང་ནོར་བཅོས་ཇི་ཡྲར་དགོས་མིན་ཀྱིབསམ་འཚར་ཕྱུགས་ཡོད་པ་ལས་རུ་བའི་ མ་དའེ་པོད་དཔར་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ དེ་ཚད་ལྡན་རང་དུབྱས་ཀྱི་ཞུདག་གཅོངཅེས་ཐེངས་དུམ་སོང་བ་ཞུས་ཡོད། དེ་དང་ཚབས་ཅིག་ཀྱོག་པ་པོ་དོན་གཞིར་ ཅན་རྣམས་ནས་ཁྲུས་བཅོལ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དབྱངཞིབ་གནང་བའིའོ་སྐད་ཡུངཁྲུས་ སོ་སོའི་ནང་ལྟུང་འཇེབ་ཡོད་ གང་ཟག་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དབྱངཞིབ་ཞིབ་ཕྲའི་ཐུབ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་ཐ་ཚིག་ཁ་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ ཅེས་ཁས་ལེན་ཐུབ་ཡུན་རྣམས་ནས་བཟོད་པར་མཛད་འཚལ།

དེ་བཞིན་དུང་ཚོ་ཞུསྒྲིག་པ་རྣམས་གཞུང་མཐོང་རྒྱ་ཞན་པ་དང་། ཡུག་པར་མ་དའེ་ལག་སོན་མ་གྲུང་

བ་སོགས་ཀྱིས་པོད་ཕྲེང་འདི་ནང་དེས་བར་བཞུགས་སུའོས་པའི་དུས་གཞུང་གལ་ཆེའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཡུས་ཡོད་དེས་བས་མང་ཐོས་མ།བས་པའི་མདུན་སར་བཟོད་གསོལ་ཞུབ་དང་ཚབས་ཅིག་སྨད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་པོད་ཕྲེང་འདིར་པོད་གྲངས་གསར་པ་བསྡོན་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་འོང་ནི་དེ་སྨན་པའི་བཀའ་སྩོལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ལྷག་སྟོལ་ཡོང་བ་ཞེས་རེ་བསྒུལ་ཡང་ཞུ་རྒྱ།

མཐའ་དོན་པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཀླས་ཀྱི་པོད་ཕྲེང་འདི་བཞིན་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྒྲུན་རིམ་པས་ཞུབའི་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་འདི་ཐོག་ངོ་རྩོམ་སྤྱི་སྤོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སྤོའ་གཉེར་ཁང་ནས་ཞུན་བྱིག་པ་ཚོར་མཐོ་སྤོའ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུའི་བཞུགས་ཀྱི་བོད་དཔེ་རྣམས་ཡུག་པར་དབྱད་ཞིབ་ཞུ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་གནང་བ་དང་། དེ་མཚུངས་མ་དཔེ་རྣམས་ཀམ་པུ་ཅའི་ནང་འཛུག་རྒྱའི་ཐུགས་འགན་དགའ་ཤུན་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བཞེས་པ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ། གཞན་ཡང་ཐུག་དེ་ལེགས་ཤེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆེད་བགོད་ཞུ་སྐྱེས་ཡུང་ཁྲུངས་འཚོལ་ཞིབ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེ་ཐུའི་རིགས་རྣམས་དེ་བ་སོ་སོའི་ཆེད་བགོད་ཞུ་སྐྱེས་གཅིག་ཏུ་ཐོག་ཡུང་བརྟེད་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་གང་ཤེས་འཚོལ་ཞིབ་རོགས་བྱས་པ་མ་ཟད། ཡུག་པར་གཞུང་ཆེ་ཁག་རྣམས་དེང་རབས་དང་མཐུན་པར་གཞུང་འཚམས་འབྱེད་རྒྱུ་དང་སྐབས་འབབ་འགོ་བཙོད་འགོད་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་འགན་བྱར་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུགཞུང་ཡོངས་རྫོགས་ཐེངས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱོག་སྟེ་ཞུདག་ཐུབ་པ་སོགས་ཞུས་ཡོད། ཞུ་སྒྲིག་པ་ཚོས་བགོད་པའི་ནོར་བཅོས་དང་མཚན་རྣམས་དང་དེའི་སྟེང་ཁོ་བོས་ཐ་མའི་ཞུ་སྒྲིག་བཀྱིས་པའི་ནོར་བཅོས་དང་མཚན་ཁ་བསྡོན་རྣམས་མ་ནོར་བར་སྐབས་སོ་སོར་འགོད་པ་སོགས་ལས་དོན་དུ་མའི་འགན་བློ་བཟང་ཆོས་དར་དང་བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ་རབ་གྲིང་གཉིས་ནས་གནང་བ་དང་། ཕྱོགས་དཔར་བསྒྲུན་ཞུ་རྒྱའི་ལས་དོན་གང་ཅིར་ཡུག་རོགས་རྗོ་ཆེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེས་བསྐྱབ་འཛིན་གཉིས་ནས་གནང་བ་བཅས་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བཅས་སྟོན་འགྲོའི་གླེང་བརྗོད་ཀྱི་ཚུལ་བུ་ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཀླས་ཀྱི་ཡོགས་སྒྲིག་དང་ཞུསྒྲིག་འགན་འཛིན་གྲང་རི་བ་ཡུ་རམས་ཐུབ་བསྐྱབ་སྒྲིན་པས་ཟླ་ཚེས་ལ།། ||

དཀར་ཆག

སྔོན་གྲེང་དོ་སྣོད། ——— xvii
དབེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། ——— liii

ཚངས་ཕྱིན་བསྟུས་དོན། རྟོག་ལོ་ཙྪ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ།

བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། ——— 1
བཤད་པ་ཉེ་བར་འགོད་པ། ——— 3
མཚོན་བརྗོད་བཤད་པ། ——— 3
དགོས་འབེལ་བཤད་པ། ——— 6
ལུས་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ——— 7
ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བཤད་པ། ——— 14
༡ སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཚན་བཤད་པ། ——— 14
༢ སྐབས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་བཤད་པ། ——— 55
༣ སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་བཤད་པ། ——— 67
༤ སྐབས་བཞི་པ་རྣམ་རྟོག་སྤྱོད་པ་བཤད་པ། ——— 75
༥ སྐབས་ལྔ་པ་རྩེ་སྤྱོད་བཤད་པ། ——— 99
༦ སྐབས་དྲུག་པ་མཐར་ཕྱིས་སྤྱོད་པ་བཤད་པ། ——— 116
༧ སྐབས་བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱོད་པ་བཤད་པ། ——— 117
༨ སྐབས་བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐུ་བཤད་པ། ——— 118
བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ། ——— 121

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཐེག་མཆོག་སྒོ་འབྱེད། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།

༡ རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐོག་མར་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། ——125
༢ མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་པོ་དྲུག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ། ——127
༣ མི་འཐད་པའི་ཐོག་དགག་པ། ——127
༤ འཐད་པའི་ཐོག་དགོད་པ། ——128
(༡) སྤྱིའི་རྣམ་གཞག ——128
(༢) སོ་སོའི་ངོས་པ། ——129
(ཀ) སྣང་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ། ——129
(ཁ) སྟོང་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ། ——130
༥ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ།
༡ མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ། ——131
(༡) ལམ་སྟོམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ། ——132
(༢) ལམ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། ——132
[༡] ལམ་ཤེས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཞི་ཤེས་སྟོམ་པའི་ཚུལ། ——133
[༢] ལམ་ཤེས་སྟོམ་པའི་ཚུལ། ——141
[༣] ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞི་རྣམ་མཁྱེན་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ། —147
[ཀ] རིགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས་སྟོང་པའི་རྟེན་སེམས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ། ——147
[ཁ] སེམས་བསྒོམ་ནས་སྨྲ་བའི་ཚུལ། ——151
[ཀ] སྨྲ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། 151
[ཁ] ཚོགས་ལམ་དུ་གདམས་ངག་གི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྒོམ་བྱང་གི་སྨྲ་བ་སྒྲུབ་ཚུལ། 151
[ག] རིགས་ནས་བཟང་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། ——153
(༡) རིགས་སད་པའི་གང་ཟག་དེས་དམིགས་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ནས་ཆེད་
དུ་བྱ་བ་གང་གི་དོན་དུ་སྨྲ་བ་བྱེད་པ། ——153

།། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ནས་ཏི་ཡུར་བསྒྲེད་པའི་རིམ་པ་བཞད་པ། —154

།ཁ རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ——————— 159

།།། མཉེན་གསལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡེངས་པ་ཞི་ཡུག་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་སྨྲོང་བས་བསྒོམ་པར་བྱེད་ཅིང་
སྒོམ་པའི་འབྲས་བུབཤད་པ། ——————— 159

(།) རྣམ་རྟོག་སྨྲོང་བ་སྒོམ་ཚུལ། ——————— 159

[།] སྨྲོང་བ་སྒོམ་ཚུལ། ——————— 159

[།] ཞི་ཡུག་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག། ——————— 159

[།] དེ་སྐབས་འདིར་ཏི་ཡུར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། ——————— 163

།། སྨྲོང་བའི་ནུས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ། ——————— 163

།། ཤེས་ནས་ཏི་ཡུར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། ——————— 164

སྒོམ་པའི་ཚུལ། ——————— 164

མ་ཉམ་གཞག་དངོས་གཞིའི་སྨྲོང་བ། ——————— 175

སྨྲོང་བའི་ཐན་ཡོན། ——————— 177

བསལ་བྱ་སྨྲོན་ངོས་བཟུང་བ། ——————— 177

[།] བསྒོམས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཞད་པ། ——————— 177

[།] རྒྱུད་སྨིན་པའི་ལམ་ངོས་བཟུང་བ། ——————— 178

[།] ལམ་ལྡང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་གང་ཟགས་གི་དབྱེ་བ། ——————— 178

[།] འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ལྡང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་བཤད་པ། 181

(།) དེ་ལས་རྩེ་མོའི་སྨྲོང་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ། ——————— 183

[།] སྨྲོང་ལམ་རྩེ་སྨྲོང། ——————— 183

[།] མཐོང་ལམ་རྩེ་སྨྲོང། ——————— 184

[།] སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྨྲོང། ——————— 190

[།] བར་ཚད་མེད་པའི་རྩེ་སྨྲོང། ——————— 192

༼༢ བཏུན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མཐར་གྱིས་བའི་སྐོམ་ཚུལ་དེའི་འབྲས་བུདང་བཅས་པ་བཤད་པ། ——195
(༡) མཐར་གྱིས་བའི་སྐོམ་ཚུལ། ——195
(༢) དེའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་སྟོར་སྐོམ་ཚུལ། ——196

༤ འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་བའི་ཚུལ་བཤད་པ།
ཀ སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་བའི་ཚུལ། ——197
ཁ གདུལ་བྱ་ལ་འཕྲིན་ལས་མཛད་བའི་ཚུལ། ——201

མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་ཞལ་ལུང། འབྲུག་པ་པད་དཀར་པོ།

མཚོན་བརྗོད་དང་བརྩམ་པ་དམ་བཅའ། ——205
༡ སྟོན་པའི་ལུང་ཤེར་ཕྱིན་བཤད་པའི་ལུས་སུ་བསྟན་པ།
ཀ ཕུན་ཚོགས་ལྟ་ལྟན་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྣམས་གསུངས་ཚུལ། ——206
ཁ སྡུད་པ་པོས་ཤེར་ཕྱིན་བསྟས་ཚུལ། ——207
ག ཡུམ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། ——209
༢ རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཚིག་ལེར་བྱས་པ་དེའི་རྒྱན་དུ་བཤད་པ།
ཀ མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འདི་ཉིད་གདུལ་བྱ་གང་གི་ཚེད་དུ་མཛད་པ། ——211
ཁ ཤེར་ཕྱིན་འདིར་མདོའི་དོན་རྣམས་རི་ལྟར་བསྟུས་ཚུལ། ——212
ག མངོན་རྟོགས་རྒྱན་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་པ། ——213
༣ སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་བཀླལ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཚུལ།
ཀ ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རི་ལྟར་བྱང་ཚུལ། ——216
ཁ སྒོ་བ་དཔོན་སེང་ཆེ་བཟང་པོའི་འགྲེལ་པ་མཚོག་ཏུགྱུར་ཚུལ། ——217
ག མཚོག་གྱུར་དེའི་ལུང་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱི་གཞུང་བཤད་པ། ——218
དང་པོ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག ——218
༡ མཚོན་ཡུལ་ཡུལ་ལ་དང་བ་སྐྱེད་པའི་ཚེད་དུ་བསྟན་པ། ——218

༢ མཉེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་མཚོད་པར་བརྗོད་པ། ——— 221

༣ ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིས་བརྒྱང་བ་དང་། ལྷང་རྟོགས་གཉིས་སུ་འདུས་ཚུལ། ——— 225

༤ དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི། ——— 232

གཉིས་པ། བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ།

༡ བསྟན་བཅོས་ལ་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་རོན་འགྲུར་གྱི་མེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་དགོས་དོན། ——— 232

༢ རྟོགས་པ་དང་འཚད་སྤྱ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟུས་དོན་ལྷུས་རྣམ་གཞག ——— 234

༣ གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་མཚམས་སྦྱར། ——— 241

༤ བརྒལ་ལན་བསྟད་ཀྱིན་ཚོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ——— 241

ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལས།

སྐབས་དང་པོ། རྣམ་མཉེན་མཚོན་བྱེད་ཆོས་བཅུ།

༡ མེག་ཚེན་སེམས་བསྐྱེད། ——— 241

༢ མེག་ཚེན་གདམས་ངག ——— 248

༣ མེག་ཚེན་དེས་འབྱེད་ཡན་ལག ——— 282

༤ མེག་ཚེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས། ——— 293

༥ མེག་ཚེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ། ——— 303

༦ མེག་ཚེན་སྐྱབ་པའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ། ——— 304

༧ གོ་སྐྱབ། ——— 305

༨ འཇུག་སྐྱབ། ——— 307

༩ ཚོགས་སྐྱབ། ——— 322

༡༠ དེས་འགྲུང་སྐྱབ་པ། ——— 337

སྒབས་གཉིས་པ། ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཆོས་བཅུ་གཅིག

༡ ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག —— 339
༢ ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་བའི་ལམ་ཤེས། —— 344
༣ རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་བའི་ལམ་ཤེས། —— 347
༤ བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་བའི་ལམ་ཤེས། —— 351
༥ ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ། —— 354
༦ མོས་པ་སྒོམ་ལམ། —— 354
༧ མོས་བའི་ཕན་ཡོན། —— 356
༨ བསྟོ་བ་སྒོམ་ལམ། —— 356
༩ རྗེས་སུཡི་རང་སྒོམ་ལམ། —— 359
༡༠ སྐྱབ་པ་སྒོམ་ལམ། —— 360
༡༡ རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ། —— 360

སྒབས་གསུམ་པ། གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཆོས་དགུ

༡ སྤིད་ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་བའི་གཞི་ཤེས། —— 363
༢ ལྟོག་པས་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས། —— 363
༣ ཐབས་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས། —— 363
༤ ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་རིང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ཤེས། —— 364
༥ མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། —— 364
༦ གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། —— 364
༧ དེ་བསྒོམ་པའི་སྟོང་བ། —— 366
༨ སྟོང་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད། —— 366
༩ ཉོན་བ་དེའི་མཉམ་གྱི་མཐོང་ལམ། —— 367

སྐབས་བཞི་པ། རྣམ་རྟོག་སྤྲོས་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཅུ་གཅིག

༡ བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་པ། 371
༢ བསྒོམ་བྱེད་སྤྲོས་བ། 376
༣ སྤྲོས་བའི་ཡོན་ཏན། 378
༤ སྤྲོས་བའི་སྐྱོན། 378
༥ སྤྲོས་བའི་མཚན་ཉིད། 380
༦ ཐར་པ་ཆ་མཐུན། 385
༧ དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། 386
༨ སྨོན་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། 388
༩ མི་སྨོན་པའི་དགེ་འདུན་སྤིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་བསྒོམ་པ། 396
༡༠ ཤིང་དག་བྱ་ན་མེད་པར་བསྟུབ་པ། 396
༡༡ ཐབས་མ་ཁས་བསྟུབ་པ། 397

སྐབས་ལྔ་པ། རྟེ་སྤྲོས་མཚོན་བྱེད་ཚོས་བརྒྱད།

༡ དོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྟེ་སྤྲོས། 399
༢ རྟེ་མོའི་རྣམ་འཕེལ་གྱི་རྟེ་སྤྲོས། 399
༣ བཟོད་པ་བཏང་བའི་རྟེ་སྤྲོས། 400
༤ ཚོས་མཚོག་གི་སེམས་གནས་བའི་རྟེ་སྤྲོས། 400
༥ མཐོང་ལམ་རྟེ་སྤྲོས། 401
༦ སྒོམ་ལམ་རྟེ་སྤྲོས། 413
༧ བར་ཆད་མེད་བའི་རྟེ་སྤྲོས། 418
༨ ཡོག་པར་སྐྱབ་བའི་བརྒལ་ལ་ལན་དང་བཅས་པ། 419

སྐབས་དྲུག་པ། མཐར་གྱིས་སྟོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཅུ་གསུམ།

༡ ཚར་ཕྱིན་བྱུང་དང་རྗེས་དྲན་བྱུང་གི་མཐར་བགྱིས་པའི་མངོན་རྟོགས། 421

༢ ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་མཐར་བགྱིས་པའི་མངོན་རྟོགས། 421

སྐབས་བདུན་པ། སྐད་ཅིག་མའི་སྟོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཞི།

༡ རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་མངོན་རྟོགས། 423

༢ རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་མངོན་རྟོགས། 423

༣ མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་མངོན་རྟོགས། 424

༤ གཉིས་སུམེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་མངོན་རྟོགས། 424

སྐབས་བརྒྱད་པ། འབྲས་བུ་ཚོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཞི།

༡ ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། 427

༢ ཚོས་སྐུ། 429

༣ ལོངས་སྐུ། 432

༤ སྤྲུལ་སྐུ། 439

༡ འབྲིང་པོ་ལ་དགའ་བའི་ངོར་སྐབས་བརྒྱད་བྱས་ཏེ་བསྡུས་པ། 442

༢ བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བའི་ངོར་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པ། 442

ཞུས་སྤྱིས་པའི་མཆན། 445

ལུང་འདེན་ཕྱག་དབའི་མཚན་གཞུང་། 503

ཞུས་སྤྱིས་པའི་ལྷང་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཚ་ཁག 505

སྟོན་གླེང་དོ་སྨོད།
ཚར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་བརྩམས་པའི་འབེལ་གཏམ།

སྤྱི་བཤད།

༡ དུ་ལམ་འདི་ར་ངཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་བོད་ཕྲེང་བཞུ་དུག་པར་«ཚར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་གཅེས་བཏུས་ཁག་གསུམ»ཞེས་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་གྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་ཁོངས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་བོད་རྒྱམ་ལྟ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཡ་གྱལ་ཚར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་ལ་གཞུང་གསུམ་སྟེ། མོག་མར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་སྲོལ་གཏོད་པ་ཡོ་རྩོག་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ(༡༠༤༨-༡༡༠༨)ཀྱི་གསུང་«ཚར་ཕྱིན་བསྟུས་དོན»དང། དེ་རྗེས་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན(༡༦ཁཁ-༡ཁ༦༦)ཀྱི་«མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མེག་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་»དང་། མཐར་འབྲུག་པ་ཀུན་མཁྱེན་པདྨ་དཀར་ཡོའི(༡༤༢ཧ-༡༤༨ཁ)མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་«རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་ཞལ་ལུང་»བཅས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཏུས་ཏེ་ཞུ་དག་གཙང་དེས་ཐོག་དེ་ག་ཟུགས་སུ་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས་ཡོད།

དེ་ལ་རྩོག་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོའི་ཚར་ཕྱིན་བསྟུས་དོན་དེ་ནི་བོད་གངས་ཅན་ཀྱི་ལྷོངས་སུ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་ཡས་མས་ནས་ཚར་ཕྱིན་ཀྱི་རྩ་གཞུང་དུ་བརྩི་བའི་«བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན»ལ་བརྟེན་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། ནམ་བཤད་དང་། དཀའ་འགྲེལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའི་མ་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིང་། རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཚར་ཕྱིན་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་«ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང»དང་། རྗེ་ཅོང་ཁ་པའི་ཚར་ཕྱིན་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་གཉིས་ཀར་གཅོག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གནང་བ་སོགས། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚ་ནས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཏུ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཚལ་ཆེར་ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བཅུ་དུ་བ་ཡས་མས་ཞེག་ནས་དབེ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་ཐུ་ར་བར་སྣང་ལ།[1] དུས་ཕྱིས་གུང་ཐང་བློ་གོས་རྒྱ་མཚོས(༡༥༡༩-༡༩༣༠)ངལ་བ་དང་དུ་བླངས་ཏེ་འཚོལ་ཞིབ་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམས་དབྱངས་བཞད་པའི་(༡ཁ༠༤-༡ཁ༧༣)ཕྱག་དབེའི་ཁོར་ནས་མ་དབེ་བྱིས་མ་ཞིག་བརྙེད་པ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་བློ་བྱང་བཀྲིས་འཕྲིལ་དུ་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་བའི་སྣད་དམ་ཉེ་ཤུ་བའི་

སྟོང་ཙམ་ལ་ཤིང་དཔར་དུ་བསྐོས་ཏེ་དཔར་དུ་བསྒྲུན་པས་དེང་དལེ་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་འདི་བྱུང་། གཞུང་གཉིས་པ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་«ཞེག་མཆོག་སྟོ་འབྱེད་»འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དོན་བདུན་ཆུར་དབྱེ་བའི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ཏེ་སྐོང་ངམ་ཟུར་ཕྱུང་ཡུ་བ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོའི་གཞུང་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པའི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱད་ཆེ་ཁག་ཞིག་གི་སྟོན་ཆེན་ཞིག་གི་གསུང་དུ་མ་ཟད་རྒྱས་བསྟས་ཤིན་ཏུ་འཚམས་ཤིང་། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་གོ་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ལྡན་པས་འདིར་ཚར་ཕྱིན་གྱི་རྩ་གཞུང་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་»ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དབེ་མཚོན་དུ་བཞེས་སུ་གསོལ་ཡོད།

ཚར་ཕྱིན་གྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་དང་། ཤེར་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྐོར།

དེ་ལ་ཚར་ཕྱིན་དུ་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་ཚོས་སྐོར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་(ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་གཉིས་པ།)ཀྱི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལུགས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲས་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟེ་སྒོ་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཧི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་གཅོ་བོ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་བཀོད་ནས་སྟོན་པ་ལུགས་ལ་ཚར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཞེས་ཐ་སྙད་ཆགས། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དཔྱད་ན། སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་གཞུ ང་གལ་ཆེ་བ་ལྟ་སྟེ་«མདོ་སྡེ་རྒྱན་»དང་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་»སྟེ་རྒྱན་རྣམ་གཉིས། «དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་»དང་«ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་»དེ་འབྱེད་རྣམ་གཉིས། དེའི་སྟེང་«རྒྱུད་བླ་མ་»བཅས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྟ་བ་གྲགས་པ་བཞུགས་ཤིང་།[1] དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་འགྲེལ་ལགས་མོད། བྱམས་ཆོས་ལྟའི་ནང་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དོན་

དམིགས་དུ་བཀར་ནས་བཀྲལ་བ་ནི་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»ཡིན་པ་བསྟོན་དུ་མེད་པས་གཞུང་འདི་འཕགས་ཡུལ་དུ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྒུ་སྣུབ་ཀྱི་«རྩ་བ་ཤེས་རབ»ལྟར་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་རྩ་བའི་བསྟན་བཅོས་སུ་གྱུར་པ་དེ་བྱུང་ངོ་།།

སྤྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ལ། སྒོམ་དཔོན་ཕྱོགས་གྲུབ་གིས་«བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས»སུ།

ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས།།
བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྐྱེ་ཡིན།།[3]

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐུ་བྱས་ཏེ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དུ་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་དང་། དེ་སྐུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ལམ་དང་དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གཉིས་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བར་བཞེད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྒོམ་གི་ཐ་ཚིག་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་དུ་འཛོག་རྒྱང་བ་སོགས་བཞེད།

བསྟན་བཅོས་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»འདིའི་བཤད་བྱའི་མདོ་གང་ཡིན་སྐོར་ལ། སྔོན་གྱི་བོད་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་སྣྲ་བ་སྟ་མ་རྣམས་སྤྱིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་ཡུམ་དྲུག་དང་སྦས་བཅུ་གཅིག་སྟེ་ཡུམ་སྦས་བཅུ་བདུན་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་འབུམ་མམ་«སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ།» སྟོང་ཕྲག་ཉེ་ལྔ་བའམ་«ཉི་ཁྲི» «ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ།» «ཤེས་རབ་ཁྲི་པ།» «བརྒྱད་སྟོང་པ»དང་། «སྟུང་པ»རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་བརྡོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པས་ཡུམ་དང་། «ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ།» «ལྔ་བརྒྱ་པ།» «སུམ་བརྒྱ་པ།» «ཉུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ།» «ལྔ་བཅུ་པ།» «སྒོ་ཉེར་ལྔ་པ།» «རབ་རུལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཞུས་པ།» «ཀོ་ཤི་ཀ» «ཡི་གེ་གཅིག་མ།» «ཡི་གེ་ཉུང་ངུ།» «ཤེར་སྙིང»སྟེ་བཅུ་གཅིག་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཅམ་སྟོན་པ་ལས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཚེ་ནས་མི་སྟོན་པས་སྦས་ཞེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་མཛད་པར་གསུངས། ཉུལ་འདི་ནི་རགས་བཤད་ཙམ་ལ་བྱེད་ན་ལེགས་མོད། སྤྱིར་ཤེར་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོ་ལ་ཡུམ་གྱི་མདོས་ཁྱབ་པ་དང་།

གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིགས་ཀྱི་མདོ་ལ་དེར་མ་ངེས་ཏེ་«ཅི་མའི་སྙིང་པོས་ཞུས་པ་»དང་། «རྒྱ་བའི་སྙིང་པོ།» «ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ།» «ལག་ན་རྡོ་རྗེ།» «རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་»རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ «ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་»དུ་གསུངས་པ་དོན་ལ་གནས་སོ།[৬] །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་དེ་རྣམས་ལས་རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱའི་རྩ་བའི་མདོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་འགྲེལ་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སེང་གེ་བཟང་པོ་ལྟར་ན། “ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཚོག །གཞན་ལས་རྣམ་གྲངས་མིང་གིས་ཏེ།”[৭] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུམ་རྒྱས་འབྱེད་བསྟན་གསུམ་སྟེ། འབྲམ་དང་ཅི་ཞྭ་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་འཛོག་ལ། ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་«ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་»དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན་རྒྱན་འདི་ས་བསྟན་པའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་རྟུང་ཡོད་པའི་མདོ་ཞེག་ལ་རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་རྒྱ་བའི་མདོ་ནང་འཛོག་པ། ཡུམ་རྒྱས་འབྱེད་བསྟན་གསུམ་གྱི་སྟེང་ཞྭ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། ཡང་མདོ་སྡུད་པ་ཞྭ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལེའུ་ཀུ་བཞི་པ་ཡིན་མོད། རང་ཤུང་གི་མདོར་བཅུ་ནའོ་ཞེས་འདོན་རྩང་བས་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྡུད་པ་ལོགས་སུ་བྲངས་ན་རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ལ་ལྟར་ངོས་འཛིན་རྩང་པ་གོ་རྒྱུ་ཟབ་པར་སྣང་།

སྤྱིར་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་འགྲེལ་ཅེར་གཅིག་ཅེས་བོད་སྐད་མ་རྙེད་ལ་བྱགས་པ་ལས།[৮] མདོ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་སྤྱིར་བ་བཟུ་གཅིས་ལ་ཐོག་མར་འཕགས་པ་གོལ་སྡེས་ཅི་ཞྭ་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་དུ་མཛད་དེ་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་བརྒྱད་དང་སྤྱིར་བ་«ཅི་སྣང་»དང་། དེའི་རྗེས་སུ་བཅས་ཏེ་བཙུན་པ་རྣམ་གོལ་སྡེས་«ཅི་ཞྭ་རྣམ་འགྲེལ།» སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ «ཅི་ཞྭ་ལེའུ་བརྒྱད་མ།» ཤྲཱི་བའམ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སྦས་པས་ཅི་ཞྭའི་འགྲེལ་པ་«དག་ཡུན་»བཅས་ཅི་ཞྭ་དང་སྤྱིར་བ་བཞི་དང་། ཁ་ཆེ་རྨ་ཤྲཱིས་མཛད་པར་གྱགས་པ་འབྲམ་དང་སྤྱིར་བ། ཡུམ་བསྟུས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྤྱིར་བ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་«རྒྱན་སྣང་།» རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སྦས་པའི་«སྙིང་པོ་མཆོག» འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པའི་«གནད་ཀྱི་རྣ་འོད་»བཅས་གསུམ་དང་། སྡུད་པ་དང་སྤྱིར་བ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྡུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་སྡུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ། རྨྲམ་ཤྲཱིའི་«ཤེར་ཕྱིན་མཇོད་ཀྱི་ཉེ་མིག»བཅས་གསུམ་དང་། སྤྱི་ཀིས་མཛད་པར་གྱགས་པའི་འབྲམ་ཅི་ཞྭ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྤྱིར་བ་རྣམས་དང་། མདོ་རྒྱན་མ་སྤྱིར་བའི་འགྲེལ་པ་ལ་དགུ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱི་«འགྲེལ་པ་དོན་གསལ།» དེའི་འགྲེལ་པ་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཆོས་བཤེས་

ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། གསེར་གླིང་པའི་«རྟོག་དཀའི་སྣང་བ།» ཤེར་འབྱུང་བློ་གོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་བསྟས་དོན། གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱི་རྒྱ་བའི་བསྟས་དོན། ཇོ་བོས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་རྒྱ་བའི་བསྟས་དོན་«ཚར་ཕྱིན་དོན་བསྟས་སྒྲོན་མེ།» རིན་ཆེན་གྲགས་པའི་«གྲགས་པའི་ཚ།» སངས་རྒྱས་ཕེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་རྒྱན་རྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་«ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་ཕྲེང་བ»དང་། ཞ་བྱ་ཀླ་རའི་«ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱན»རྣམས་སོ། །རྒྱ་འགྲེལ་དུ་གྲགས་པ་འདི་རྣམས་ལས་ཁ་ཆེ་བྱམ་ཟིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་འབུམ་འགྲེལ་དང་། སྤུད་པའི་ཕྲེ་མིག་གཅིས་དང་། གཞན་ཡང་སྨྲི་ཏིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བ་དེ་དང་། ཇོ་བོས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་«དོན་བསྟས་སྒྲོན་མེ་»རྣམས་རྒྱ་འགྲེལ་ཡིན་མིན་ལ་རྩེ་ཙོང་ཁ་པའི་«ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་»དུ་བརྟག་པ་ཞིབ་པར་མཛད་པས་དཔྱད་གཞིར་མངོན།[ལ]

ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱ་འགྲེལ་ལ་དབྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་རྩོད་པའི་གནས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་«ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས»སྒྲུགས་པའི་ཇི་སྲིའི་ཡིན་མིན་གྱི་སྐོར་དེ་ཡིན། དེ་ལ་བོད་སྐད་མ་མངའ་བོ་ཞིག་གིས་འདི་དབྱིག་གཞེན་གྱིས་མཛད་པར་འདོད་ལ། ཡང་ལ་ལས་ཁ་ཆེ་དཊི་ཀ་ནས་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྔོན་བརྩམས་པར་ཡང་བཤད་མོད། མཁས་པ་བྱ་སྐོན་གྱིས་ཕ་བྱི་ལི་«ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན»དུ་ཉི་གྲུབ་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ཚིག་རྩམས་འདིར་བཞུགས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབུར་ཡང་། “འདི་ཡི་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་བྱ་བར་འདོད།” །ཅེས་ཀྱང་བྱང་བ་སོགས་ཀྱི་ཁཞུ་ང་འདི་དབྱི་གཅིག་གི་ཉི་གྲུ་ང་འགྲེལ་ཡི་ན་པར་ཞལ་གྱི་ས་བཞེས་ཤེ་ང། «དཀར་ཆག་ཕང་ཐང་མར་»ནི་བཅོན་པོ་ཁྲི་སྲོང་གིས་མཛད་ཅེས་པའི་འབུམ་ཉིག་དེ་ཁ་ཆེ་དཊི་ཀ་འདི་ཡིན་པར་གསུངས།[ཅ] དེ་ལྟ་ནའང་རྩོད་པ་ཆེན་པོས་གཞུང་དེར་དཔྱད་པ་ཞིབ་མོར་མཛད་འབྲས་སུ་ང་གི་ཐུ་ཀ་ལར་གནས་པའི་མན་ངག་རྩེ་ལ་འབྲང་དུ་གཞུང་འགྲེལ་ལས་ལོག་པའི་གཞན་པའི་བཤད་པ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་སོགས་གཞུང་འདིའི་རྩོམ་པ་དམ་བཅས། “བློ་མའི་ལུང་གིས་བདག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ཡི་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་བྱ་བར་འདོད།” །ཅེས་བྱུང་བ་དང་ཕལ་ཆེར་བསྒྲིགས་ཐུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ནའང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རྩོམ་པ་དམ་བཅའི་ཚིག་དེ་གནོད་འཇོམས་ཀྱི་མཚན་ཡོད་པའི་དབེ་གཞིས་ཀར་བྱུང་བ་དང་། ལྟག་པར་ཤཱཀ་ཤྲཱི་པ་དང་། བསྟན་པའི་གནས་ཚད་གསུང་སྐབས་ཞི་བ་འཚོའི་བཞེད་

བ་བགོད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བཙུན་དུག་དང་སྦྱི་འགག་གཉན་བྱང་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་སྐབས་«རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་»ཀྱི་ལུང་དྲངས་ཏེ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་འདོད་པར་སྣང་བས། གཞུང་འདིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་བཀལ་བར་མི་སྣང་བ་སོགས་ཀྱིས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མིན་པར་བསྒྲུབས་ཤིང་། བོད་སྐུ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་པ་བཞིན་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྟེས་བརྒྱམས་པར་བཞེད།[ང] ཟུང་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ལ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་(།༡༦༧-།༡༦༩)དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་རམས་པས་(།༡༦༡-།༡༦༤)བོད་སྐུ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ལ་བཞིར་འཛོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་གནོད་འཛིན་དུ་གསུང་སྟོལ་དེ་ཁྱེད་གང་ལ་གཏུགས་དཔྱད་དགོས་པར་སྣང་།[།]°

སྤྱི་ར་རྟེ་བཙུ་ན་བྱམས་མགོན་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེ་ར་ཕྱི་ན་གྱི་མདོ་འི་སྒྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཤས་ཤིག་བྱུང་བ་ངོས་འཛིན་དགོས་པར་སྣང་སྟེ། དབེར་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་(ཕྱི་ཡི་དྭགས་རབས་བཞི་པ་)ཀྱི་ས་སྟེ་དང་སྟོམ་རྒྱས་གཉིས། དེའི་ནང་ནས་ལྷག་པར་«ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་»དང་«གཉན་ལ་འབེབས་པར་བསྡུ་བ་»གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབྱིག་གཉེན་(ཕྱི་ཡི་དྭགས་རབས་བཞི་པ་)གྱི་«སྡུམ་རྩུ་པ་»དང་། «ཉེ་ཤུ་པ་»རྩ་འགྲེལ། «དབུས་མཐའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་»སོགས་ཀྱིས་གཅོ་བོ་རྟེ་བཙུན་བྱམས་པའི་གཞུང་«མདོ་སྡེ་རྒྱན་»དང་«དབུས་མཐའི་རྣམ་འབྱེད་»ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་བཀལ་ཏེ་སྟོལ་ཤུང་འཛུགས་པར་མཛད་ཅིང་། འགྲེལ་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཤེར་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོ་དེས་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྟོལ་ཁུངས་འཛུགས་པར་མཛད་ཅིང་། འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ཡུར་ན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པ་ན། «མངོན་རྟོགས་རྒྱན་»དང་མི་འདྲ་བར་དོན་བཙུའི་སྐོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་ཏེ། «མདོ་སྡེ་རྒྱན་»དུ།

རིགས་དང་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་། ཀེ་བཞིན་དུ་ནི་སེམས་བསྒོམ་དང་།།
སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་དང་།།
སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་དང་། ཞིང་ནི་ཡོངས་སུདག་པ་དང་།།
མི་གནས་སུ་ངན་འདས་པ་དང་། ཐུང་རྒྱུ་ཕྱོགས་དང་སྟོན་པའོ།།[།།]

ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན། རིགས་དང་། ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད། སྤྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་སོགས་སྒྲུབ་པ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ། སྒོམ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱོད་པ། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ལམ་དང་། སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་བཅས་བཅུའི་སྐོ་ནས་མདོ་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོན་རྟོགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཚ་བཞག་ནའང་། དཔེར་ན་གྲོ་ལུང་པའི་(།ཅ་-།།།ཅ)«བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ་»དང་། མཁའ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་(།ཅ-།།ཅཅ)«ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན།» དེ་བཞིན་དུ་སྐ་བཊ་(།།ཀཀ-།།ཟཀ)གྱི་«ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་»ལྟ་བུར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་སྒོམ་འདི་གཅོ་བོར་མཛད་ཅིང་། པོ་ཏི་བའི་(།ཅཟྱ-།།ཅ)«དཔེ་ཆོས»དང་། «མན་ངག་བེའུ་བུམ་སྟོན་པ།» ལྟག་པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་«བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་»ཚེ་ཆུང་རྣམས་སུ་ནི་གཅོ་བོར་«མདོན་རྟོགས་རྒྱན་»སྐབས་དང་པོར། “སྒྲུབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི།” ཞེས་སོགས་དང་། སྐབས་བཞི་པར། “སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དང་པ་དང་།” ཞེས་སོགས་ནས་བྱང་བ་ལ་གཅོ་བོར་བརྟེན་པར་མཛད་པའི་སྒོལ་དར་བར་སྣང་ངོ་།།

འཕགས་པ་བྱམས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུ་མ་དོན་འགྲེལ་བའི་སྒོལ་གཞན་ཞིག་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་«བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས»སུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེར་ནི།

རྟེན་དང་དབང་དུབྱ་བ་དང་། །ལས་ནི་སྒོམ་པ་དང་བཅས་དང་།།
རབ་དབྱེ་རྣགས་དང་ཡྱང་བ་དང་། །ཕན་ཡོན་བཅས་བར་ཡང་དག་བརྗོད།།[1]

ཅེས་དོན་སོ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཏེ། ། རྟེན་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ། དབང་དུ་བྱ་བ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར། ། ལས་ནི་ཡུམ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ། ། རྣགས་ནི་བདུད་ལས་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣགས། ། ལྟུང་བ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་སྤྲོས་ནས་བཅོ་ཉིས་ཏེ། ། ཕན་ཡོན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་འདི་བ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའོ། །དེ་དུག་གི་སྟེང་ངབ་དབྱེ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བཙུན་བརྟན་བས་ ། ། གྱུར་ལ། དེའི་སྟེང་སྒོམ་པ་སྟེ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཙུའི་གཉེན་པོ་བཙུ་བཅས་བསྟོམས་དོན་ ། ། ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་བསྟས་པས་«འཕགས་

བ་བརྒྱད་སྟོང་བའི་»དོན་འཆད་དོ།[1][3] །འདིར་རྣམ་གཡེངས་གི་རྟོག་པ་བཟུང་གསུངས་པ་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་བའི་ནང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུ ང་«ཕེག་བསྡུས»སུ་གསུ ངས་པ་ལྟར་བཀོད་པ། ། དོ་བོ་མེད་པར་རྟོག་པ། ། དོ་བོར་རྟོག་པ། ། སྒྲོ་འདོགས་པར་རྟོག་པ། ། སྐྱར་བ་འདེབས་པར་རྟོག་པ། ། གཅིག་ཏུ་རྟོག་པ། ། ཐ་དད་དུ་རྟོག་པ། ། དོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ། ། ཞུད་པར་དུ་རྟོག་པ། ། མིང་ཌི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་རྟོག་པ་དང་། ། དོན་ཌི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་རྟོག་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ།།[1][4]

དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གླང་གི་«བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས»སུ་ཤེར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པའི་དགོངས་པ་བཀླལ་བའི་ས་བཅད་ཀྱི་སྒོམ་མི་འདྲ་བ་ཞེག་མཛད་ཀྱང་། རྒྱ་བའི་མདོ་དོན་བཀླལ་ཚུལ་ལ་དཔེར་ན་སྟོང་ཉིད་བཟུང་བྱ་གི་རབ་དབྱེའི་དོན་ལ་«དབུས་མཐའ»རྒྱ་འགྲེལ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་རྣམས་«ཕེག་བསྡུས»ནས་གསུངས་པའི་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཟུའི་གཉེན་པོར་སྒྲུབ་ཞིང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་རྣམས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་«ཕེག་བསྡུས»ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་བྱང་བས། «བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས»ཀྱི་མདོ་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྱོགས་གླང་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྲེད་དུ་མི་འཛོག་པར་སྟོན་གྱི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ།།

ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དོན་འགྲེལ་ཚུ ལ་མི་འདྲ་བ་གལ་ཆེ་བ་ཞེག་ནི་«ཡུ མ་གསུ མ་གཅིག་དཔོམས»ཞེས་པའི་གཞུང་དེས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེར་འབྱམ་དང་ཉི་ཁྲི་དེའི་སྟེང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་བཅས་གསུམ་གྱི་དོན་སྒོ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་བཟུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་ཚན་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་སྟེ། ཐོག་མར་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་ལ་མདོ་ཆ་ཚང་བ་སྟོན་མི་དགོས་པར་གྲིང་གཞིས་སྐབས་ཕྱེ་བའི་རྗེས་ལ། “ཤྲཱ་རིའི་བུ། འདི་ལ་” ཞེས་པ་ནས་ “བཙོན་པར་བྱའོ།།” ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་མདོ་དོན་གོ་ནུས་པ་རྣམས་ལ། གང་གིས། གང་གི་ཕྱིར། གང་ལ། རི་ལྟར་བསྟབ་ཚུལ་བཞི་སྟོན་པ་བསྟས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒོ་དང་། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་འབྲིང་རྣམས་ལ་མདོའི་མཚམས་དེ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་རྗོགས་ཀྱི་བར་རྣམ་པར་སྒྲོས་ན་གོ་བར་ནུས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ལས་བརྩམས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེར་ཕྱིན་བཟང་ནས་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ་འབྲིང་དུ་བསྟན་པའི་སྒོ། མཐར་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་དགོས་པའམ་ཚིགས་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ལ་ལམ་ཤེས་ལས་བརྩམས་

ཏེ་མདོའི་གཞུ་ངཡོངས་རྫོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པའི་ཤེར་ཕྱིན་བཟུ་ངནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་བཅས་སྒོ་གསུམ་དང་། རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ནི་ཤུ་རིའི་ཟུ་ལ་བཀའ་བསྩལ་ནས་བཤགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དང་། དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་བརྒྱ་ཉིན་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། བྱམས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། བརྒྱ་ཉིན་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། བྱམས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་བསྩལ་ནས་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་རྣམས་སོ།།[1]

ཡང་ཤེར་མདོའི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་མི་འདྲ་བ་ལེགས་པ་ཞིག་ནི་སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་«རྗེ་རྗེ་གཅོད་པའི་དོན་བདུན་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ»དུ་བྱང་སྟེ། དེར་གནས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེར་མདོའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པར་གསུངས། དེ་ཡང་། ༡ སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། ༢ རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། ༣ རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣེན། ༤ གཉེན་པོ། ༥ མི་ཉམས་པ། ༦ རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྐད་དང་། ༧ མཚན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་བཅས་བདུན་ནོ། །བདུན་པོ་འདི་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣེན་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་གནས་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་དག་ལས་དང་པོ་བྱག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་། བདུན་པས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བྲག་པ་འདི་སྟེ་«རྗེ་རྗེ་གཅོད་པའི་»དགོས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པར་རིག་པར་གསུངས།[2] དེ་ལ་ཐུང་ཟད་སྒོས་ཀྱ་ཞུས་ན། དང་པོས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ལས་བསྟུམས་པར་སྟོན་ཅིང་། རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འདུན་པ་དང་སྒོན་ལམ་གྱིས་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ལ་སྒོམས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་མཚར་གཅོད་པ་ལས་སེམས་རབ་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་སོགས་ཏེ། དང་པོས་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན། གཉེས་པས་རྫོགས་པར་བྱེད། ཐ་མས་ལམ་མི་ཉམས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པར་གསུངས། དེ་ནས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣེན་ནི་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ༡ སེམས་བསྒོམ་དང་། ༢ ཚ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྒོམ་བ། ༣ གཟུགས་སྐུ་ཐོབ་པར་འདུན་པ། ༤ ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་འདུན་པ། ༥ སྒོམ་པའི་ཁུངས་པར་རྟོགས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་ཉིད། ༦ སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱེད་པ། ༧ ཞེང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒོན་ལམ། ༨ སེམས་ཅན་ཡོངས་སུསྨིན་པར་བྱེད་པ། ༩ ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་སྨིང་པོ་མེད་པ་ལ་ཆགས་པས་དབེན་པ། ༡༠ གཟུགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ལུས་

ལ་རིལ་པོར་འཛོད་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོར་བ། ༡༡ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བ། ༡༢ དུབ་པའི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ལ་བཙོན་པ་བཟློག་ནས་མ་རྩོམ་པའི་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་དབེན་པ། ༡༣ སྤྲུག་བསྔལ་བཟོད་པ། ༡༤ ཉིང་དེ་འཛོད་གྱི་རོ་སྐྱོང་བས་དབེན་པ། ༡༥ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་གོ་སྐྱམ་དུ་འཛོད་པས་དབེན་པ། ༡༦ གདམས་ངག་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ། ༡༧ མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ༡༨ དེ་ལས་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ལས་བརྩམས་ཏེ་དོན་བསྡུ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་འདི་ལྟར་བཀོད་དེ།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུམ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཚ་རོལ་དུཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུསྦྱོར་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའཆོས་ཀྱི་སྐུརྟོགས་པར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གེགས་ཀྱིས་སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པར་བྱེད་ཅིང་མངོན་པའི་ངང་ལས་ལངས་ནས་ཐམཔ་ཐུགཔ་བའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་གདམས་ངག་ཡོངས་སུའཚོལ་ལ། དེ་ལས་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ་དེ་ལས་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བར་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་འདི་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།[1-3] །ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་དོན་བཞི་པ་གཉེན་པོ་ནི་ལོག་སྤྲུབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འཇོག་ཅིང་། དོན་ལྟ་པ་མི་ཤེམས་པ་ཞེས་པ་ནི་སྤྲོ་འདོགས་དང་སྐུ་ར་འདེ བས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པར་སྟངས་པའོ།། དོན་དྲུག་པ་སྤྱོར་བའི་སེམས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་། ལྟག་བསམ་དག་པའི་ས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་བཅས་ས་གསུམ་ལ་བྱའོ། །དོན་ཐ་མ་བདུན་པ་མཚན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མདོ་འདིར་རྗོ་རྗེ་གཅོད་པ་ཞེས་པའི་མཚན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ། །དེ་ལྟར་དོན་ཆེ་ཁག་བདུན་གྱི་སྤྲོ་ནས་«རྗོ་རྗེ་གཅོད་པའི་»ལུ་ས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དོན་མང་ཆེ་བ་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འགྲེལ་ཚུལ་སྤྱི་ལའང་སྤྱར་བྱའི་ལེགས་བཤད་དུ་མཐོང་བས་སྤྲོན་གྱི་ཁར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་བའི་མཁས་པ་སྙས་ཀྱང་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ལ་དམིགས་བསལ་བཤད་པ་མཛད་མི་སྣང་བས་འདིར་བཀོད་དོ།།

རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོངས་སུ་གཏས་པ་མ་ཟད་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀར་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་«མངོན་

རྟོགས་རྒྱན་»གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་དོན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ།། དཔལ་ངཾའི་གླིགས་བམ་འདི་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཚེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཁྱོན་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཉུང་ངུ་ཡང་ཡོད་པ་ལས།

ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་མཐོང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ཚར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་པ་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀར་མི་རབས་མང་པོའི་རིང་ལ་ཤིན་ཏུ་དར་མོད། ཐོགས་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྣམ་དེས་བྱ་བའི་གཞུང་བརྟེད་པ་ལྟ་ཅོག དེ་ལས་ལྷུང་དྲངས་པའམ་དེ་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛོད་པ་སྣབས་གང་དུ་འང་ཡོད་པར་ཐོས་རྒྱུ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་ཉི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་བྱ་བ་ཡང་དཔེ་བརྟེད་རྒྱུ་དཀའ་ཞིང་། དེ་ལ་ཞལ་འཕངས་«མན་ངག་རྗེས་འབྲང་»དུ་བྱུང་མོད། དེ་ནི་དཔྱད་གཞི་ཡིན་ཚུལ་«ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང»དུ་བྱུང་བ་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། རྗོག་ལོས་ཀྱང་ཉི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་ཀྱི་དབེ་རི་ཙམ་བཙལ་ཀྱང་མ་གཟིགས་ཚུལ་གྱགས་པ་སོགས་ཀྱིས། ཐོགས་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྣམ་དེས་བྱ་བ་ལྟར་དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་བྱ་བའང་སྤྱི་ར་ཡོད་མེད་དོགས་པའི་གནས་སུ་མཐོང་། དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་ན་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་ཐོས་«འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་»ཀྱི་དབུར་བླ་མ་སྟ་མ་ཐོགས་མེད་དང་། དབྱིག་གཉེན། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ། བཙུན་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ་བཞིའི་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྟག་པར་བརྒྱད་སྟོང་གི་འགྲེལ་ཆེན་ཀྱི་དབུར།

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་གྲགས་པ་གསལ་ལྟན་ཤེས་རབ་ལྟན་པའི་མཚོག་སྐྱབས་པས།།
དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དེས་པར་བཤད་པ་རབ་ཏུསྟན་མཛད་དེས་མཛད་པ་ཡི་མཛུབས།།
དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་དབྱེའི་ཚུལ་གས་མ་ཁས་པར་ཤེས་པའི་མངོན་རྟོམ་གྱིས་མཐོ་བ།།
དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ནི་གཞུང་གི་འགྲེལ་པར་དོན་བཤད་པ་ལ་གནས་ཐོབ་སྐྱུར།།[22]

ཞེས་བྱུང་བ་དེས་འགྲུལ་གཞི་བྱས་པར་མངོན་ཏེ། ཚོགས་བཅད་འདི་ར་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དེས་པ་ཞེས་པ་དང་གཞུང་གི་འགྲེལ་པ་ཞེས་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོབ་པས་དེ་གཉིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་མོད། དེ་གཉིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གང་དུའང་མི་བྱུང་བས་བརྟག་དགོས། «མངོན་རྟོགས་རྒྱན»ཀྱི་བོད་འགྲེལ་སྒོ་ཤོས་ཤིག་ཀྱུག་པ་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོའི་«ཕར་ཕྱིན་བསྟུས་དོན»དུ་ནི་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་གཞུང་གཉིས་ཡོད་སྐད་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། འདིའི་ཐད་ཀྱི་«འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་»ཀྱི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་པ་ན། འདི་ལྟར།

བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་འབྲེལ་སྟོན་པ་ནི། འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུའཆད་པ་རྣམ་གོ།
འདིས་ནི་ཁོ་བོའི་བཤད་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་བྱམས་པས་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ལ་བཤད་པ་དང་། དེས་

མཛད་པའི་བཤད་པའང་བདག་གི་ཐོས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལས་མི་གསལ་བ་ཡང་སྤྲོ་བ་དོན་དྲྭིག་གཉེན་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་དང་། བཙུན་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཏླ་མ་བསྒྲུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣེད་བའི་དོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་མི་ཆེས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།[१९]

ཞེས་བྱུང་བ་གནད་ཆེ་བར་མཐོང་། «འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་»ཀྱི་རྒྱ་འགྲེལ་ལའང་ཆ་བཞག་ན། དཔེར་ན་གསེར་གྱིང་བའི་«འགྲེལ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར་»འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཀྱི་ཚོག “བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོས་རྣམ་བཤད་མཛད།” ཅེས་པའི་དོན་འགྲེལ་བ་ན། “རྣམ་བཤད་ནི་ཁྲད་པར་གྱི་དོན་སྟོན་པའོ། །མཛད་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་བའོ། །གང་གིས་ཤེ་ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་སྡུད་པར་བྱེད་པས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱའོ།”[२०] །ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་«མདོན་རྟོགས་རྒྱན་»ལ་བྱས་ནས་དེས་མདོའི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་ལས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་བཤད་བཅོས་ཤིག་ཡོད་སྐད་ཅུ་ར་ཟད་ཀྱང་མི་བྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཡོད་ཚུལ་གྱི་བགྲོས་གང་ཡང་མ་ཐོན། དེ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཆོས་བཤེས་ཀྱི་«འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་»དུ་འང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་མདོ་ལ་སྦྱར་ཞིང་དེའི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པར་འགྲེལ་མོད།[२५] འདིའི་ཐད་ལ་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ཐབ་ཕྱིན་ཀྱི་འགྲེལ་བའི་གཞུང་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་ཐོན་པས། དེ་འདྲའི་བཤད་པ་དེ་ཐོག་མར་སུས་སྦེལ་བརྟག་དགོས་པར་སྣང་ངོ།། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བོད་འགྲེལ་རྣིང་གྲས་ཤར་བྱང་རྒྱབ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་«འགྲེལ་པ་རྣམ་འབྱེད་»བྱ་བར་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ཡོད་ཚུལ་གཏན་ཀྱང་སུས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་ཚུལ་འགོད་པས་བཤད་སྲོལ་དེ་བོད་ལ་སྔ་ཙམ་ནས་གཏན་པར་མདོན།[२७] གང་ལྟར་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚ་ནས་བརྟག་ན་བསྟན་བཅོས་«མདོན་རྟོགས་རྒྱན་»ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཐོག་མ་ནི་ཁོ་བོས་བརྟག་ན་ཕལ་ཆེར་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེའི་(ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་དྲུག་པ)«ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་»ཡིན་པ་གྲུབ་པར་མཐོང་ངོ།།

«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྒྲོམ།

ཚར་ཕྱིན་གྱི་རྩ་བའི་བསྟན་བཅོས«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»འདི་ཞེབ་ཏུ་བརྟག་ན་ཉ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཉི་ཁྲིའི་དོན་སྡོམ་དུ་བཀོད་པ་ཡུ་བྱང་ཡོད་བས། བྱང་ངམ་གྱི་ཚ་ནས་ཀྱང་མདོ་དང་རྒྱན་སྣང་བའི་འགྲེལ་པ་དང་པོ་དེ་འཕགས་པ་ཐོལ་སྡེའི་«ཉི་ཁྲི་སྟང་བ»ཡིན་པའང་དེའི་གནད་ཀྱིས་མིན་ནམ་སྙམ། འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་སེང་གེས་བཟང་པོས(ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུད་པ)རྒྱན་བརྒྱད་སྡོང་པ་དང་སྦྱར་བའི་«རྒྱན་སྟང»སྡེ་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་མཛད། དེ་ཡུ་ནའང་གཞུང་མཚམས་གཅོད་སྐབས་དང་མདོ་དང་རྒྱན་སྦྱོར་བ་ན་ཉི་ཁྲི་དང་མཚུངས་ཤེས་ཆེ་བས། བྱང་ན་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»ཀྱི་རྩ་ཚིག་རྣམས་ལ་ས་བཅད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྡུས་དོན་བཀོད་དེ་སྐབས་སོ་སོའི་ཕད་ཀྱི་ཉི་ཁྲིའི་གཞུང་དང་སྦྱར་ཏེ་དེའི་ཕད་ཀྱི་ཉི་ཁྲིའི་ཐོད་ཀྱི་ཤ་ཁྲལ་ལ་སོགས་བྱེད་བཅས་ཀྱི་ཞལ་གྲངས་འགོད་བའི་བཤད་སྦྱར་ཤེག་བྱང་ན་མདོ་དང་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་དོན་རྟོགས་པར་ཤིན་ཏུ་སྣེ་བ་ཤེག་ཏོག་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱང་ཐུབ་པ་མི་ཞུ། སྣད་ནས་གོ་སྐབས་འདྲ་ཐོབ་ནས་ཚར་ཕྱིན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་སྣན་པའི་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྱུར་དེས་པས་དང་ལེན་ཞུ་འཐུས། བསྟན་བཅོས«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»འདི་ལ་སྐབས་སམ་ལེའུ་བརྒྱད་བཞུགས་ལ། ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་རྣམ་མཁྱེན། ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་ལེའུ་བཞི་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱིར་བ་བཞི་སྟེ་རྣམ་ཇོག་སྤྱིར་བ་དང་། རྩ་སྤྱིར། མཐར་གྱིས་སྤྱིར་བ་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱིར་བ་བཅས་དང་། ལེའུམ་སྐབས་ཐ་མ་སྟེ་བརྒྱད་པས་འབྲས་བུ་ཚེས་སྐུ་བརྗོད་བྱར་མཛད། «དོན་བསྡུས་སྤྲོན་མེ་»ཡུར་ན་འཕགས་པ་ཐོལ་སྡེས་སྤྱིར་བ་བཞི་སྟེ་མངོན་རྟོགས་བཞིར་བཞེད་ཅིང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་དང་ཚེས་སྐུ་ནི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་དང་འབྲས་བུར་འདོད་པ་དང་། གསེར་གླིང་པ་དང་ཤཀྱ་པས་མངོན་རྟོགས་བདུན་དང་། སྤྲོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དཔལ་ཀྱིས་བརྒྱད་ཀ་མངོན་རྟོགས་སུ་བཞེད་ཚུལ་གསུངས།[१५]

«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»འདི་བོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་རྣམས་སུ་བློ་གསང་རིགས་པར་སྣ་བ་ཚལ་ཆེ་བས་བློ་འཛིན་བགྱི་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་སྐབས་སུ་ཞལ་འདོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཚོགས་འདོན་མཛད་བའི་སྒོ་ལ་བཟང་སྤྱ་ཙམ་ནས་དར་བས་གཞུང་འདི་རང་ཅག་ལ་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པོ་ཚགས་ཡོད་མོད། གཞུང་དངོས་གཞིའི་བརྗོད་བྱ་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་ཟད་རྩ་ཚིག་དང་ས་བཅད་རྩ་ཤིག་དང་སྦྱར་ཏེ་

ཀློག་སྐྱང་བགྱི་བའི་སྒོལ་དེ་ཙམ་མ་དང་བར་བཏེན། ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་ལོ་ཤས་ཐོས་བསམ་ཞིབ་མོར་བགྱིས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འངར་མངོན་རྟགས་རྩ་བ་མཛལ་བའམ་བློ་འདོན་ཉེད་སྐབས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོངས་རྫོགས་བློ་ལ་ཡིད་ཤར་ཐུབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྣང་བས། མཁས་པ་ཀུ་མ་རཱིས་མངོན་རྟོགས་རྟགས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་གཞུང་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཅུ་བའི་བསྡུས་དོན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་མཛད་པ་ལ་གཟིགས་ན་ཐན་ཐོགས་ཆེ་ཞིང་། འདིར་ནི་«མངོན་རྟོགས་རྟགས་»གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིས་སྒྲོམ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བགོད་ཡོད། དབེ་མཚོན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐབས་དང་པོའི་ཅུ་ཚིག་ཡོངས་རྫོགས་ཀློག་འགྲེལ་གང་ནས་བཅད་དང་སྒྲགས་ནས་བསྡུ་དོན་ཞིག་བགོད་པར་འདོད་དོ།།

དེ་ལ་ཐོག་མར། ཅན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་སྐས་འཕགས་པ་བཞི་བསྟེད་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །ཞེས་སོགས་ཀློག་གཅིས་ཀྱིས་རྩོམ་པ་དམ་བཅའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་བསྟན། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་པ་ནས། ཚོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་པའི་བར་སོགས་ཀློ་ག་བཅོ་ལྔས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་བཤག་སྟེ། ཀློ་ག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་དང་། ལྔ་མ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་རྒྱང་ཟད་རྒྱས་པར་རྣམ་པར་བཤག འདིར་ཀུ་མ་རཱིའི་བསྡུས་དོན་དུ་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ཀློ་ག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐད་དུ། འདི་ལྟར།

> དེ་ལ་གཉིས་ཀྱི། གྲངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པའོ། །དེ་ལ་གྲངས་ངེས་པ་ནི་མདོར་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ནི་རྒྱུད་འབྲས་ལྡིར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །རྒྱུ་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བྱེ་བྲག་གིས་མདོར་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ལ། བརྒྱད་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། །མཁྱེན་པ་གསུམ་ནི་དམིགས་པ་བསྟན་པའོ། །ཡུག་མ་མདོར་པར་རྟོགས་པ་བཞི་ནི་སྒོ་ནས་བའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐུའོ།[೪೮] །ཞེས་དང་།

གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

> གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི་འབྲས་བུལ་བྱོད་པ་བསྒྲིད་པའི་དོན་དུརྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་པོར་བསྟན་ཏོ།། དེ་ཉིད་ལམ་བསྒོམ་པ་ལས་ཚུར་བས་དེའི་རྗེས་སུལམ་ཤེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ནི་མིན་མཚུངས་པའི་ཕྱོགས་སྒྲོང་

བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་གཞི་ཞེས་དེའི་རྟེས་ལ་བསྟན་ཏོ། །འབྲས་བུཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འདོད་པས་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུབླང་དགོས་པས། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་ནས་ཡིན་པས་ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་སུགོ་ཚའི་སྐྱབ་བའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྟོན་བའོ།། དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ལས་འཕྲུལ་བའི་སྐྱབ་པའི་བདག་ཉིད་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོན་བའོ། །རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུབྱ་བའི་ཕྱིར་རམ། ཉམས་སུགསོ་བའི་དོན། ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་བདག་ཉིད་མཐར་གྱིས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གོ་རིམ་གྱི་སྟོན་བའོ། །དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པས་དེས་པར་འཁྱུད་བའི་སྐྱབ་པའི་བདག་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོན་བའོ། །དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུཚོས་ཀྱི་སྐུའཕྲུང་བས་བརྒྱད་པ་ལ་འབྲས་བུཚོས་ཀྱི་སྐུམཛད་པ་དང་བཅས་བའོ། །དེ་ནི་གོ་རིམ་དེས་བའོ།[30] །ཞེས་བྱུང་བ་སྟོམ་ཚེ་བར་སྟང་།

དེ་ནས་སྐབས་དང་པོར་སེམས་བསྒྲིད་སོགས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཅུའི་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་བསྒྲིད་པ་དང་། དེ་དག་བྱེད་གདམས་ངག་དང་། གདམས་དོན་རྗེ་ལྟར་སྐྱབ་པར་བསྟན་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སེམས་བསྒྲིད་ནི། སེམས་བསྒྲིད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་འདོད་དེ། །ཅེས་པའི་བར་ཏྲི་ཀ་གསུམ་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་གདམས་ངག་ལ། དངོས་དང་། གདམས་ངག་གི་དོན་བསྟོམས་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཁེ་ལྟག་ཟུ ང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་སྐྱེ་བའི་ཐོག་མ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། གདམས་ངག་སྨྲིའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། སྐྱབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་། །ཞེས་པ་ནས། བཅུའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་ཏྲི་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། དབང་པོ་རྣུལ་དང་རྟེན་པོ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། བསེ་རུ་ལྟ་བུར་ཉི་ཤུར་འདོད། །ཅེས་པའི་བར་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་སྟོན་པའི་ཏྲི་ཀ་གསུམ་གྱིས་བསྟན། དེ་ནས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་གསུམ་པ་ཅེས་བྱེད་ཡན་ལག་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཁེ་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཐོག་མ་སྟོར་ལམ་སྟོན་པ་ལ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་པ་ཏྲི་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་དང་། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་ཏྲི་ཀ་བཅུས་སྟོར་ལམ་ཟུས་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་ནང་གསེས། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱུད་དང་འབྲེང་དང་ཆེན་པོ་ཡི་ན། །ཞེས་པའི་བར་སྟོར་ལམ་དོད་སོགས་བཞིའི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་ལ།

གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཏྲི་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱོང་ལམ་གྱི་རྣོག་པའི་ཁྲད་ཆོས་དང་། སེམས་མི་འགོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་ཏྲི་ཀ་གཅིག་གིས་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྲད་ཆོས་བསྟན་ནོ།།

དེ་ནས་རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་གདམས་ངག་ནི་ཡུར་སྐྱབ་པར་བསྟན་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཉེན། སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ། སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་བཞི་ལས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་པ་སྐྱབ་པའི་ཉེན་རེགས་ནི། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཏྲི་ཀ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ལ། དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཐ་མས་རྩོད་སྤོང་བསྟན། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་པ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཏྲི་ཀ་གཉིས་དང་། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དྲུག་པ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །ཞེས་པའི་ཏྲི་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན། སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གོ་སྐྱབ། སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་འདྲུག་སྐྱབ། ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚོགས་སྐྱབ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱེད་བྱེད་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བཞི་ལས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བདུན་པ་གོ་སྐྱབ་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་ཏྲི་ཀ་གཅིག་གིས་དང་། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་པ་ཚོགས་སྐྱབ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྤྱིན་སོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཏྲི་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་པ་འདྲུག་སྐྱབ་ལ་སྤྱི་བསྟན་པ་ནི། བཅུ་དང་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་དྲུག །ཅེས་སོགས་ཏྲི་ཀ་གཉིས་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་སའི་ཚོགས་བཤད་པ་ནི། ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་ས་དགུའི་ཡོངས་སྤྱོང་དང་། འབྲས་བུ་ས་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་ནོ། །དེ་ནས་གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། མཐོང་དང་སྤོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །ཞེས་པའི་ཏྲི་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་པ་རིས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། རིས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ་སྐབས་དང་པོ་མཇུག་རྟོགས་ཀྱི་བར་ཏྲི་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་»འདི་ས་བསྟན་པའི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྦྱར་ཚུལ་ནི་སྤྱིག་བམ་འདི་ར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་ལེགས་བཤད་«ཐེག་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་»དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་འགོད་པ་དེར་གཟིགས་འཚལ་ལ། དེར། “སྐྱབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི།” །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཙོ་བོ་རྗེའི་ལམ་སྒྲོན་དང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་

རྒྱང་གི་ཁྲུངས་སུ་འགངས་ཆེ་བར་བརྩི་བའི་རྒྱ་ཚོགས་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་དོན་བསྟུ་ལེགས་པ་ཞེག་བགོད་པ་ནི། འདི་ལྟར།

དང་པོ་ནི། མཚོ་གི་སྟུལ་པའི་སྐུལ་སོགས་པ་ཕེག་པ་ཚེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུའཛུང་བ་དེས། སྐྱབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོ་དང་། ཕེག་པ་ཚེན་པོའི་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཕེག་པ་ཚེན་པོའི་ཚོས་དགོན་མཚོ་དང་། དབང་པོ་རྣུལ་དང་རྟོན་པོ་དག །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྟོན་དུབཏུད་ནས་འགོར་བར་འཛུག་ལྡོག་གིས་བསྟུས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ཏེ། སྐྱིང་རྗེ་ཚེན་པོ་སོགས་རྒྱུ་ཚེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུལེན་ཅིང་སྐྱབ་པ་ཡྱོགས་རེ་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྐྱབ་པ་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཉམས་སུལེན་པས་ངལ་བ་དང་། ལམ་དམན་པ་གཞན་ལ་འཛུག་པ་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་རྗོགས་པར་ཉམས་སུལེན་པའི་འགལ་རྐེན་ལེ་ལོ་གསུམ་སྤངས་ཏེ། རང་ཉིད་སྐྱོ་བས་དུབཔས་ཏེ་སྐྱབ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འཛུག་པའི་རྒྱུན་ཡུ་དང་། ཚོགས་སྡུད་དུརྗོགས་པའི་ཐབས་མངོན་ཤེས་བསྐྱབས་ནས་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱང་བཏགས་དང་ལྡན་སྐྱེས་འཕེལས་པའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྤོམ་གྱི་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ཀྱང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྤོ་ནས་ཉམས་སུ་ཏྲང་པར་བྱ་ལ་འདིར་བསྟན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་ལམ་མཐའ་དག་བསྟུས་པས་སྤོ་བ་པོའི་ཐ་ན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཞེག་ཏུ་གསོ་ཁོ་ནས་ཤེས་གསུངས་སོ།[३७] །ཞེས་བྱུང་བ་གོ་རྒྱུ་ཟབ་པར་སྟོང་།

བོད་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། བོད་འགྲེལ་གྲགས་ཚེ་བ་ཁག་བྱུང་རིམ།

སྤྱིར་ཤེར་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོ་འབུམ་དང་ཉི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་བསྟན་པ་སྟ་དང་གྱི་དུས་སུབོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པ་དང་། དེ་ཡང་དབེར་ན་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་དག་ཙམ་བཤགས་ཚུལ་དང་། དུས་ཕྱིས་སྐར་ཕང་གི་མཁས་པ་དབུས་པ་བློ་གསལ་པ་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར། རྒྱུ་རོ་བྱང་ཆུབ་འབུམ་སོགས་མ་ཁས་པ་མང་པོས་ཀྱང་དག་མཛད་དེ་གཅན་ལ་འབེབས་ཚུལ། དེ་ནས་མཆེམས་འཛམ་བའི་དབྱངས་ཀྱིས་འགན་བཞེས་ཀྱིས་སྐར་ཕང་བཀའ་འགྱུར་བསྒྱིགས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་གསལ་བཤད་ས་ཀུ་པཉ་ཆེན་གྱི་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆགས་སུ་འགོད།[३८] བསྟན་བཅོས་ལ་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»ཞེད་ནི་བསྟན་པ་ཕྱི་ར་དར་གྱི་སྐབས་

ལས་སྟོན་དུ་བསྒྲུབ་བར་མི་སྣང་ཡང་། ཁ་ཆེ་དཔྱ་སེ་ནའི་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་འཕྲུམ་ཏེ་ཀ་སྟོན་དུ་བསྒྲུབ་ཟིན་པར་བཞད་ཅིང་། དེ་ནི་དཀར་འཕང་ཐང་མར་«ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འཕྲུམ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ»ཞེས་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་དེས།[33] འགོས་ལོའི་«དེ་བཞིན་སྟོན་པོར»འབྲོམ་སྟོན་གྱིས་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དང་། «འགྲེལ་པ་དོན་གསལ།» «ཀེ་ཏྲེ་སྣང་བ»སོགས་ལ་འགྲུར་བཅོས་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འབྲོམ་གྱི་སྟོན་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པར་མངོན།[34] དེ་ལྟ་ནའང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་ཤུང་ཚུགས་པའི་འཆད་ཉན་དང་ལྟག་པར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཐོས་བསམ་བགྱི་བའི་སྒོ་ལ་ནི་ཐོག་མར་རྗེ་གོ་ཙ་བས་སྒོལ་གཏོད་པར་མངོན།

དེ་ལ«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»གྱི་བོད་འགྲེལ་ཆེས་སྔ་ཤོས་ཤིག་ནི་རྗེ་གོ་ཙ་ཆེན་པོའི་བསྟུས་དོན་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་ལ། རྗེ་གོའི་ཉེ་ཀ་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་རྒྱལ་ཐོན་ལ། གཞུང་དེ་གང་ཡིན་དེང་དོས་འཛིན་གསལ་བོར་ཞུ་དགའ་བར་སྣང་ཡང་། ཉེ་དུས་བོད་ནས་བསྒྲིགས་པའི་བཀའ་གདམས་དཀར་ཆག་ཏུ་རྗེ་གོའི་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ»བྱ་བ་ཞིག་འགོད་འདུག་པ་གཞུང་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་ལ་བརྟགས་ན་ཕལ་ཆེར་དེ་ནི་མིན་དེས། རྗེ་གོ་ཆེན་པོའི་བསྟུས་དོན་དུ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྒྲོམ་སྒྲོབ་དཔོན་ནེ་ཐང་བའི་«འགྲེལ་པ་དོན་གསལ»གཞིར་བྱས་ཏེ་དེའི་སྟེང་འཕགས་པ་གོལ་སྡེའི་«ཀེ་སྣང»གི་ཡེགས་ཚ་བསྟུས་ཏེ་རྒྱན་གྱི་དོན་བཀྲག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། དེའི་རྒྱེན་གྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་སྣབས་འཕགས་སེང་སྒྱི་དང་ལྡན་པས་ཁྱད་པར་«འགྲེལ་པ་དོན་གསལ»གཞིར་བྱས་ཏེ་འགྲེལ་པ་གོལ་སྡེའི་«ཀེ་སྣང»གི་ཡེགས་ཚ་བསྟུས་ཏེ་རྒྱན་གྱི་དོན་བཀྲག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། དེའི་རྒྱེན་གྱིས་བོད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་སྣབས་འཕགས་སེང་སྒྱི་དང་ལྡན་པས་ཁྱད་པར་«འགྲེལ་པ་དོན་གསལ»གཞི་བྱེ་བོའི་«འགྲེལ་པ་དོན་གསལ»གཞིར་བྱས་ཏེ་ཀ་སྟོན་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཕྲུམ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ»ཞེས་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་དེས།[33] འགོས་ལོའི་«དེ་བཞིན་སྟོན་པོར»འབྲོམ་སྟོན་གྱིས་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དང་། «འགྲེལ་པ་དོན་གསལ།» «ཀེ་ཏྲེ་སྣང་བ»སོགས་ལ་འགྲུར་བཅོས་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འབྲོམ་གྱི་སྟོན་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པར་མངོན།[34] དེ་ལྟ་ནའང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་ཤུང་ཚུགས་པའི་འཆད་ཉན་དང་ལྟག་པར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཐོས་བསམ་བགྱི་བའི་སྒོ་ལ་ནི་ཐོག་མར་རྗེ་གོ་ཙ་བས་སྒོལ་གཏོད་པར་མངོན།

དེ་ལ«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»གྱི་བོད་འགྲེལ་ཆེས་སྔ་ཤོས་ཤིག་ནི་རྗེ་གོ་ཙ་ཆེན་པོའི་བསྟུས་དོན་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་ལ། རྗེ་གོའི་ཉེ་ཀ་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་རྒྱལ་ཐོན་ལ། གཞུང་དེ་གང་ཡིན་དེང་དོས་འཛིན་གསལ་བོར་ཞུ་དགའ་བར་སྣང་ཡང་། ཉེ་དུས་བོད་ནས་བསྒྲིགས་པའི་བཀའ་གདམས་དཀར་ཆག་ཏུ་རྗེ་གོའི་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ»བྱ་བ་ཞིག་འགོད་འདུག་པ་གཞུང་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་ལ་བརྟགས་ན་ཕལ་ཆེར་དེ་ནི་མིན་དེས། རྗེ་གོ་ཆེན་པོའི་བསྟུས་དོན་དུ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྒྲོམ་སྒྲོབ་དཔོན་ནེ་ཐང་བའི་«འགྲེལ་པ་དོན་གསལ»གཞིར་བྱས་ཏེ་དེའི་སྟེང་འཕགས་པ་གོལ་སྡེའི་«ཀེ་སྣང»གི་ཡེགས་ཚ་བསྟུས་ཏེ་རྒྱན་གྱི་དོན་བཀྲག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། དེའི་རྒྱེན་གྱིས་བོད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་སྣབས་འཕགས་སེང་སྒྱི་དང་ལྡན་པས་ཁྱད་པར་«འགྲེལ་པ་དོན་གསལ»གཞི་བྱེ་བོའི་«འགྲེལ་པ་དོན་གསལ»གཞིར་བྱས་ཏེ་ཀ་སྟོན་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཕྲུམ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ»ཞེས་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་དེས།[33] འགོས་ལོའི་«དེ་བཞིན་སྟོན་པོར»འབྲོམ་སྟོན་གྱིས་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དང་། «འགྲེལ་པ་དོན་གསལ།» «ཀེ་ཏྲེ་སྣང་བ»སོགས་ལ་འགྲུར་བཅོས་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འབྲོམ་གྱི་སྟོན་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པར་མངོན།[34] དེ་ལྟ་ནའང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་ཤུང་ཚུགས་པའི་འཆད་ཉན་དང་ལྟག་པར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཐོས་བསམ་བགྱི་བའི་སྒོ་ལ་ནི་ཐོག་མར་རྗེ་གོ་ཙ་བས་སྒོལ་གཏོད་པར་མངོན།

རྗེ་གོ་ཆེན་པོའི་གཞུང་འདི་དང་གཞུང་གཞན་གྱི་བསྟུས་དོན་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་

ཁྱད་ཆོས་དམིགས་བསལ་ཞིག་ནི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་དུ་གཞུང་ཆེན་པོའི་དོན་བཀྲལ་སྐབས་གཞུང་གི་མཚམས་ཆེ་ཁག་རྣམས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་ཚུལ་དུ་སྣ་བཅད་དེ་ཕྱེ་བའི་སྒོལ་ཐོག་མར་སྟེལ་བར་སྣང་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ཤེཀ་ཏྭེད་རྣམས་མདོ་སྡེགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་གང་ལའང་འགེལ་པ་བགྱིད་སྐབས་ས་བཅད་ཀྱི་སྒོམ་བཀྲིངས་ཏེ་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དོན་རགས་རིམ་ཞིག་སྟྲི་སྒོམ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བདེ་བླག་ཏུ་ཚུད་ཐུབ་པར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་ཆུ་གཞུ ང་ལ་བརྟག་ན་བོད་གཞུ ང་ལྟར་ས་བཅད་ཞིབ་མོའི་ཐོ་གནས་བཤད་པ་མཛད་པའི་ལུགས་སྒོལ་མེད་པ་ནི་མདོན་གསལ་ཤིན་ཏུ་དོད་པོ་ཡོད་པ་བརྗོད་མི་དགོས།

རྗེ་གཙོ་ཆེན་པོ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བོད་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐྲོན་དཔོན་འབྲེ་ཤེས་རབ་འབར་དང་། ཞར་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བྱུང་ལ། འབྲེ་ཆེན་པོས་རྗེ་གཙོའི་ཞབས་ལ་མ་གཏུགས་གོང་ཁམས་སུ་སེ་བཙུན་ལས་ཕར་ཕྱིན་གསན་ཟིན་པ་དང་། ལུགས་དེའི་ཟཤད་པ་གཙོ་འདོན་གྱི་གཞུང་ཡང་དཔེར་ན་«བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་བསྡུས»མཛད་པ་དང་། འབྲེ་ཆེན་པོའི་སྐྲོན་མ་ཞར་ཡང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་ལ་རང་ལུགས་གཏན་འབེབས་ཀྱི་གཞུང་«སྡུད་པའི་ཟཤད་སྦྱར»དང་། ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་པ། ལྷག་པར་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཏྲི་ཀཱ་བརྒྱས་ཤིང་། དེའི་ནང་སྐབས་མང་པོར་མྱ་ཉས་ཞེས་རྗེགས་ཙོའི་བཞེད་པ་ལ་དགག་པ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས།[३४] ཡོངས་གྲགས་ལ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་ཞར་གཉིས་ཕར་ཕྱིན་རྗེགས་ལུགས་བརྒྱུད་འཛིན་དུ་འཛོག་པ་སྒྲུང་མི་འགྲིགས་པར་མདོན་ལ། འགོས་པོའི་«དེབ་སྟོན་»དུའང་འབྲེ་ཆེན་པོའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བཞད་པ་བསྟན་པ་སྟ་དར་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བཞད་རྒྱུན་ཁམས་སུ་འཛོས་པ་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་སོ།[३५] ཁྱོགཀ་ཐི་རྗེས་སུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་སྒྲིག་དང་ཡུག་པར་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བོད་འཁྲབ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་། དེ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་ཚུད་ཐུབ་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ཤེཀ་ཏྭེད་རྣམས་མདོ་སྡེགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་གང་ལའང་འགེལ་པ་བགྱིད་སྐབས་ས་བཅད་ཀྱི་སྒོམ་བཀྲིངས་ཏེ་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དོན་རགས་རིམ་ཞིག་སྟྲི་སྒོམ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བདེ་བླག་ཏུ་ཚུད་ཐུབ་པར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་ཆུ་གཞུ ང་ལ་བརྟག་ན་བོད་གཞུ ང་ལྟར་ས་བཅད་ཞིབ་མོའི་ཐོ་གནས་བཤད་པ་མཛད་པའི་ལུགས་སྒོལ་མེད་པ་ནི་མདོན་གསལ་ཤིན་ཏུ་དོད་པོ་ཡོད་པ་བརྗོད་མི་དགོས།

རྗེ་གཙོ་ཆེན་པོ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བོད་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐྲོན་དཔོན་འབྲེ་ཤེས་རབ་འབར་དང་། ཞར་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བྱུང་ལ། འབྲེ་ཆེན་པོས་རྗེ་གཙོའི་ཞབས་ལ་མ་གཏུགས་གོང་ཁམས་སུ་སེ་བཙུན་ལས་ཕར་ཕྱིན་གསན་ཟིན་པ་དང་། ལུགས་དེའི་ཟཤད་པ་གཙོ་འདོན་གྱི་གཞུང་ཡང་དཔེར་ན་«བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་བསྡུས»མཛད་པ་དང་། འབྲེ་ཆེན་པོའི་སྐྲོན་མ་ཞར་ཡང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་ལ་རང་ལུགས་གཏན་འབེབས་ཀྱི་གཞུང་«སྡུད་པའི་ཟཤད་སྦྱར»དང་། ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་པ། ལྷག་པར་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཏྲི་ཀཱ་བརྒྱས་ཤིང་། དེའི་ནང་སྐབས་མང་པོར་མྱ་ཉས་ཞེས་རྗེགས་ཙོའི་བཞེད་པ་ལ་དགག་པ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས།[३४] ཡོངས་གྲགས་ལ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་ཞར་གཉིས་ཕར་ཕྱིན་རྗེགས་ལུགས་བརྒྱུད་འཛིན་དུ་འཛོག་པ་ཙུང་མི་འགྲིགས་པར་མདོན་ལ། འགོས་པོའི་«དེབ་སྟོན་»དུའང་འབྲེ་ཆེན་པོའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བཞད་པ་བསྟན་པ་སྟ་དར་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བཞད་རྒྱུན་ཁམས་སུ་འཛོས་པ་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་སོ།[३५] ཁྱོགཀ་ཐི་རྗེས་སུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་སྒྲིག་དང་ཡུག་པར་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བོད་འཁྲབ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་། དེ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་ཚུད་ཐུབ་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ཤེཀ་ཏྭེད་རྣམས་མདོ་སྡེགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་གང་ལའང་འགེལ་པ་བགྱིད་སྐབས་ས་བཅད་ཀྱི་སྒོམ་བཀྲིངས་ཏེ་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དོན་རགས་རིམ་ཞིག་སྟྲི་སྒོམ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བདེ་བླག་ཏུ་ཚུད་ཐུབ་པར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་ཆུ་གཞུ ང་ལ་བརྟག་ན་བོད་གཞུ ང་ལྟར་ས་བཅད་ཞིབ་མོའི་ཐོ་གནས་བཤད་པ་མཛད་པའི་ལུགས་སྒོལ་མེད་པ་ནི་མདོན་གསལ་ཤིན་ཏུ་དོད་པོ་ཡོད་པ་བརྗོད་མི་དགོས།

རྗེ་གཙོ་ཆེན་པོ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བོད་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐྲོན་དཔོན་འབྲེ་ཤེས་རབ་འབར་དང་། ཞར་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བྱུང་ལ། འབྲེ་ཆེན་པོས་རྗེ་གཙོའི་ཞབས་ལ་མ་གཏུགས་གོང་ཁམས་སུ་སེ་བཙུན་ལས་ཕར་ཕྱིན་གསན་ཟིན་པ་དང་། ལུགས་དེའི་ཟཤད་པ་གཙོ་འདོན་གྱི་གཞུང་ཡང་དཔེར་ན་«བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་བསྡུས»མཛད་པ་དང་། འབྲེ་ཆེན་པོའི་སྐྲོན་མ་ཞར་ཡང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་ལ་རང་ལུགས་གཏན་འབེབས་ཀྱི་གཞུང་«སྡུད་པའི་ཟཤད་སྦྱར»དང་། ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་པ། ལྷག་པར་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཏྲི་ཀཱ་བརྒྱས་ཤིང་། དེའི་ནང་སྐབས་མང་པོར་མྱ་ཉས་ཞེས་རྗེགས་ཙོའི་བཞེད་པ་ལ་དགག་པ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས།[३४] ཡོངས་གྲགས་ལ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་ཞར་གཉིས་ཕར་ཕྱིན་རྗེགས་ལུགས་བརྒྱུད་འཛིན་དུ་འཛོག་པ་ཙུང་མི་འགྲིགས་པར་མདོན་ལ། འགོས་པོའི་«དེབ་སྟོན་»དུའང་འབྲེ་ཆེན་པོའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བཞད་པ་བསྟན་པ་སྟ་དར་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བཞད་རྒྱུན་ཁམས་སུ་འཛོས་པ་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་སོ།[३५] ཁྱོགཀ་ཐི་རྗེས་སུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་སྒྲིག་དང་ཡུག་པར་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བོད་འཁྲབ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་། དེ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་ཚུད་ཐུབ་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ཤེཀ་ཏྭེད་རྣམས་མདོ་སྡེགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་གང་ལའང་འགེལ་པ་བགྱིད་སྐབས་ས་བཅད་ཀྱི་སྒོམ་བཀྲིངས་ཏེ་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དོན་རགས་རིམ་ཞིག་སྟྲི་སྒོམ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བདེ་བླག་ཏུ་ཚུད་ཐུབ་པར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་ཆུ་གཞུ ང་ལ་བརྟག་ན་བོད་གཞུ ང་ལྟར་ས་བཅད་ཞིབ་མོའི་ཐོ་གནས་བཤད་པ་མཛད་པའི་ལུགས་སྒོལ་མེད་པ་ནི་མདོན་གསལ་ཤིན་ཏུ་དོད་པོ་ཡོད་པ་བརྗོད་མི་དགོས།

རྣེང་པ་འོད་ཟེར་མགོན་པོས་«མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་པ།» འཆུས་དར་མ་བརྩེན་འགྲས་ཀྱི་ཤེ་ཁྲི་དང་སྦྱར་བའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཅི་ཀྱཱ་ གཞོན་ནུ་རིན་ཆེན་གྱིས་འགྲེལ་པ་«བཅུད་ཀྱི་ཐིག་ལེ།» དགེ་སློ་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་«སྣང་བའི་བཤད་སྒྲུབ།» དགེ་སློང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་«བརྒྱད་སྟོང་པའི་རྣམ་བཤད།» སྒབས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་བཤད་དང་། «སྣང་བའི་བསྡུས་དོན།» «མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པའི་བརྗེད་བྱང་ཞལ་རྒྱན་གྱི་གདམས་པ།» དགེ་སློང་ཤེས་རབ་གྲགས་ཀྱིས་«འགྲེལ་བཤད་འཁྲད་ཡུན་གསལ་བྱེད་རིན་པོ་ཆེའི་སྣང་བ་»དང་། «སྣང་བའི་དོན་རྣམ་འབྱེད།» «ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གསལ་བྱེད་བཅས།» མཛད་པ་པོ་སུ་ཡིན་མ་ཤེས་པ་«ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྣང་བ་»ཞེས་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་«ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣང་བ་»ཞེས་པ་གཉིས། བསོད་སྙོམས་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་»དང་། «ཤེར་ཕྱིན་གྱི་འགྲེལ་པའི་བརྗེད་བྱང་བླ་མའི་ཞལ་རྒྱན་གྱི་གདམས་པ་»བཅས་བཞུགས། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་དབེ་རྒྱན་དཀོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཐོ་ཡིག་ནང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྒོར་ལ་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གསར་རྙིང་ཁག་དབེ་ཞེ་ལྟ་སྒོར་ཞིག་གི་ཐོ་འགོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ཙོ་བོ་རྗེས་འབྲོམ་སྟོན་པར་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་བཤད་པ་མཛད་པ་ཁྱག་དར་སྟོན་པས་ཟིས་སུ་བཏབ་པ་ཐ་མས་ལུགས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། རྗོག་ལོའི་ཅིཀྱཱ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སོགས་འགོད་པ་སོགས་བྱུང་བས་ཁ་ལུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་དབེ་ཐོ་འདི་གལ་ཆེ་བར་སྣང་།[३५]

དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་ཁྱོགས་ལ་མཁས་པ་གཡག་རོང་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་གཡག་སྟོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་(ག་ཟ་ཁཁ-ག་ཟ་ཁ་)གྱིས་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོས་དོན་སྟོལ་བ་རིན་ཆེན་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་»དང་། རོང་སྟོན་ཤྲཱ་ཀྱ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་«ཚོགས་དོན་རབ་གསལ་»མཛད། གཞན་ཡང་ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་(ག་ཟ་ཁ་-ག་ཁ་ཟ་)གྱིས་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བཤད་སྦྱར་ཡིད་ཀྱི་སྒྲན་སེལ།» རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོས་(ག་ཟ་ཁ་-ག་ཁ་ག་)མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཅིཀྱཱ་«ཉེ་མའི་འོད་ཟེར།» གོ་རམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེས་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་བའི་དཀའ་གནད་རྣམ་བཤད་ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་དང་། «མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་གཞུང་སྦྱི་འབྱེལ་དང་དཀའ་གནས་ལ་དྲྭ་བ་སྦྲས་དོན་ཟབ་མོའི་གཏེར་

གྱི་ཁ་འབྱེད་»དང་། «དགེ་འདོན་སྦས་དོན་ཟབ་མོའི་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ།» «མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྦས་དོན་རབ་གསལ་»བཅས། ཤྲཱ་ཀུ་མཆོག་ལྡན་(༡༩༢༠-༡༩༥༣)ཀྱིས་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལུང་རིགས་ཀྱི་རོལ་མཆོ།»[३८] «མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལུང་དོན་རྒྱ་མཚོ།» «སྒྲིབ་དོན་ཅིར་མཁོ་བསྟུས་པ་ལུང་ཆོས་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་»བཅས་བྱང་བ་གྲགས་ཆེ། ས་སྐྱ་པ་བཤད་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས«ཕར་ཕྱིན་སྒྲིབ་དོན་ཀུན་མཁྱེན་དགོངས་གསལ།» གཞན་ཡང་མཁས་མཆོག་བུ་སྟོན་(༡༢༥༠-༡༣༦༤)ཀྱིས«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལུང་གི་སྙེ་མ»བྱ་བ་དང་། བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་(༡༣ཇ(-༡༤༡༡)ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་བརྒྱམས་པ་བྱུང་བོ། ཀེ་བཞེན་ཀུ་རེ་ནང་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་བུ་པས་(༡༢ང་-༡༣ཇ༡)ཀྱང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་དང་། འབུམ་དང་ཤེ་ཁྲི་དང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཁྲད་འཕགས་དང་། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་མཚན་བཅས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་ལ་ཡི་གེ་ཆ་མཛད་པ་གྲགས་ཆེ། མཉམ་མེད་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཀན་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་(༡༧༠ཇ-༡༧༧ཅ)ཕར་ཕྱིན་ཅི་ཀ་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་དང་། གྲེགས་བམ་འདི་ར་བཞུགས་པའི་འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་བོའི་རྒྱུན་འགྲེལ་«མི་ཕམ་ཞལ་ལུང་།» སྐུ་འགྱུར་རྣིང་མའི་ཐུགས་ལ་སྐུ་དུས་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་བརྟེན་པའི་ཡི་ཆ་མཛད་པ་མ་བྱུང་བར་སྣང་ལ། དུས་ཕྱིས་རྗ་དཔལ་སྒྲུལ་(༡༥༠ང-༡༥༥ཇ)ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་འགྲེལ་པ་དང་། འཇུ་མི་ཕམ་པས་(༡༥ཅ༤-༡ཅ༡ཅ)འགྲེལ་པ་མཛད་པ་བཅས་བྱུང་།

དཔལ་དགེ་ལྡན་པའི་ཐུགས་ལ་ནི་ཐོག་མར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་ལ་ལེགས་བཤད་རྣདཔ་བྱུང་བ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་པོ་«ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང»བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དེ་བརྩམས། དེར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་འགྲེལ་གལ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱད་པ་ཞིབ་མོར་མཛད་པའི་བཤད་པ་ཞིབ་པ་དང་། མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་ཡིན་ནའང་དགག་བཞག་ནན་ཏན་དང་། རྩ་བའི་གཞུང་གི་ཁ་བཅད་ཕྱེ་ཚུལ་དང་དཀའ་གནས་མང་པོ་ཞིག་ལ་རྟོག་ཡོའི་བཞེད་པ་ལ་གཅོགས་ཆེན་པོར་མཛད་དེ་བཤད་པ་མཛད་པ་དང་། འདིར་བཀོད་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཤད་པ་བཀོད་ཚུལ། རྩ་འགྲེལ་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་ཀུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཚད་ཤིན་ཏུ་མཐོན་པར་སྤྲེབས་པའི་རྟགས་མཚོན་ཐུབ་

པ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་མང་དུ་ལྡན་པས་གཞུང་འདི་བོད་སྐད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཚ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། «ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང»ལ་དུས་ཕྱིས་ལྷ་རམས་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས«གསེར་ཕྲེང་ཆོག་སྟོམ»དང་། སྒྲགས་རམས་པ་བག་དབང་ཆོ་ཉིང་གིས་མཆན་འགྲེལ་དང་། དཔའ་ཉིས་རབ་གསལ་གྱིས་མཆན་འགྲེལ་བཅས་བརྒྱམས་པ་བྱུང་། གསེར་ཕྲེང་གི་རྗེས་རྒྱལ་ཚབ་དང་མ་ཉིན་ཆེན་གྱིས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་འགྲེལ«རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན»ཞེས་བྱ་བ་དགེ་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་ཐུབ་མང་ཆེ་བས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱ་གཞུང་དུ་བརྩི་བའི་བསྟན་བཅོས་དེ་དང་། «མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཞེག་མཆོག་སྒོ་འབྱེད»དང་། «མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བསྡུས་དོན།» «མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དོན་བདུན་བཅུ་དང་བཅས་པའི་འགྲེལ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ»བཅས་མཛད། དཔའ་རིས་རབ་གསལ་གྱིས་རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་གྱི་མཆན་འགྲེལ་བརྒམས། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་(༡༦༡༠-༡༦༦༡)གིས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་«རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ།» (རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་དེ་གསུམ་སོ་སོའི་བཞེད་མཚམས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་སོ་སོར་ཐོའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་«ཕར་ཕྱིན་བཞེད་མཚམས»སུ་བྱགས་པའི་གཞུང་ཞིག་ཀྱང་བཞུགས་པ་སྤྱོད་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཕན་ཚེ།) ཡང་མཁས་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པའི་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཐར་ཐུ་གི་ཤ་ཐལ་འགྱུ ར་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་གནད་དོན་གསལ་བའི་ཟླ་ཟེར་»བཅས། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གསོན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་བཤད་དང་དཀའ་འགྲེལ་མཛད།

དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་ཀྱི་དགེ་ལྡན་པའི་མཁས་པ་སྔ་རྗེས་དུ་མས་སྨྲི་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱོད། བསྡུས་དོན། ཟུར་བཀོལ་སོགས་ཡིག་ཚ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞེས་འདིར་གྲགས་ཟེར་བ་ལས་འདིར་གྲགས་ཆེ་བ་འགའ་ཤིག་སྨྲོས་ན། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་(༡༥༡༢-༡༥༦༦)གྱི་«ཕར་ཕྱིན་སྨྲི་དོན་རོལ་མཆོ»དང་། མཐའ་དཔྱོད། བཀའ་ཤེས་ཀུན་གྲགས་པའི་(༡༦ཀྱ-༡༥༥༦)«ཕར་ཕྱིན་སྨྲི་དོན་ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ»དང་། མཐའ་དཔྱོད། རྩ་ཀེ་ཀ་བཅས། མཁས་གྲུབ་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་(༡༦ཀ༣-༡༥༤༢)ཀྱི་སྨྲི་དོན་དང་མཐའ་དཔྱོད། མཁས་གྲུབ་སྨྲིན་པ་དང་རྒྱས་(༡༥༥༢ འཕྲུལ་)ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སྨྲི་དོན། ཤྲཱི་པ་ཎྜི་ཏ་གྲུབ་མཆོག་གྱི་སྨྲི་དོན། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དག་དབང་བཙོན་འགྲུས་(༡༦ཀ༨-༡༧༢༢)ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་བོད་གཅིས། རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་བའི་(༡༦ཀ༧-

།ཤར་རི།མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་«བློ་བཟང་དགོངས་རྒྱན།» གྱང་རྩ་ཚེས་འབྱུང་བའི་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དོན་གསལ་བྱེད་ལུང་དང་རིགས་པའི་གཏེར་མཛོད་»བཅས་དང་། གཞན་ཡང་དགེ་ལྡན་པའི་ཚར་ཕྱིན་གྱི་ཡིག་ཆ་གྲགས་ཆེ་བ་གྱང་ཐང་བསྡུན་པའི་སྒྲོན་མེའི་(།ཤཡཉ-།ཤཤཅ)སྐབས་བཞི་པའི་བསྡུས་དོན་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་གྱང་ཐང་བློ་གོས་རྒྱ་མཚོས་(།ཤཀཀ-།ཤཉ་ཅ་སྡོད་པ། གཞན་ཡང་གྱང་ཐང་བློ་གོས་རྒྱ་མཚོའི་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཚར་ཕྱིན་མཐའ་དབྱེད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་བཅས་དང་། ཆོས་རྗེ་དགེ་དབང་དབལ་ལྡན་(།ཤཉ་ཀ ཤཞུ་རས)ཀྱིས་མཛད་པའི་པཾ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་«ཚར་ཕྱིན་སྙིང་དོན་གྱི་མཆན་འགྲེལ»དང་། སྒོ་མང་དང་བློ་གསལ་གླིང་གི་དབུ་ཚར་ཡིག་ཆའི་བཤད་རྒྱལ་བཀོད་པ་བཅས་བཞུགས། གཞན་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཏི་ཀྐ་གྲགས་ཆེ་བ་བྱུང་བ་ནི། འཇམ་དབྱངས་དགའ་བློའི་(།ཡཉ-།ཡཅ་)«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ།» པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་(།ཡཅཤ-།ཤཉཅ)གྱིས་མཛད་པའི་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བར་ཡེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་བཤད།» ཤར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་(།ཤཅཤ-།ཤཇཇ)མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་«ཐེག་ཆེན་རྣམ་བཤད།» ཅོ་ཅེ་གྲགས་པ་བཤད་གྲུབ་(།ཤཇཡ-།ཤཉར་)གྱི་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཏི་ཀྐ་བཤད་བསྒྲགས་སུ་བྱས་པ།» ཆོས་རྗེ་དགེ་དབང་དབལ་ལྡན་བའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། དུས་ཕྱིས་བྱག་དཀར་བློ་བཟང་དབལ་ལྡན་(།ཤཉཤ-།ཥཤཤ)གྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་བཅས་བཞུགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གྱང་ཐང་བསྡུན་པའི་སྒྲོན་མེས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་སྙིང་ནས་ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་བསྡུས་གསུམ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་སྦྱར་བའི་ཟབ་ཀྱི་ཞིན་ཏུ«སྒྲས་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་»དང་། གྱང་ཐང་བློ་གོས་རྒྱ་མཚོས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་མཆན་འགྲེལ་«ཀུན་བཟང་ཞིང་གི་ཉེ་མ་»གཉིས་ཀྱང་ཚར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆར་གྱུར་པར་ཁོ་བོ་མཐོང་།

ཚར་ཕྱིན་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་»འགྲེལ་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་དོགས་གནས་ཁག་གཅིག

གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཚར་ཕྱིན་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་»ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། འཕགས་བོད་གཉིས་ཀར་དུས་རབས་དུ་མའི་རིང་ལ་གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་གྲངས་མང་བ་ཞིག་བྱུང་བས། མཁས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་དོན་བཀྲལ་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་དཀའ་

གནས་རྣམས་ལའང་ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་རྩེས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པ་ཞིབ་མོར་མཛད་པ་སོགས་བྱུང་བས། དེ་དག་གི་སྐོར་ལ་མཁྱེན་འདོད་པ་རྣམས་གོང་དུ་དྲངས་པའི་ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ཚར་ཕྱིན་ཀྱི་ཡིག་ཚ་ཆེ་ཁག་གང་རུང་ཞིག་ལ་གཟིགས་ན་མཁྱེན་དེས་ཤིང་། ལྷག་པར་གྱང་ཐང་བྱོ་གོས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་མཆན་འགྲེལ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པར་འོས་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་མཐོང་སྟེ། གཞུང་དེར་རྒྱ་བའི་སྒོམ་སེང་གེ་བཟང་པོའི་«འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་»ལ་གཞིར་བྱས་ཤིང་། རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་པའི་དོགས་གནས་དབེར་ན། རྒྱན་གྱི་མཚོད་རྟེན་གྱི་འགྲེལ་པའི་ཐད་ཀྱི་«འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་»གྱི་གཞུ ང་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྟ་དང་སྦྱར་ཚུ ལ་དང་། «མངོན་རྟོགས་རྒྱན»ལ་མཚམས་སྦྱར་དུ་ཡོད་མིན་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ཚུལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བཞི་བསྟུ་ཚུལ། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་བཞིའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱེན་བའི་སྐབས་མདོ་མཚམས་གཅོད་ཚུལ། སྐབས་བཞི་བའི་མཁྱེན་གསུམ་བསྟུས་སྐོམ་གྱི་དོན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་བཤད་བའི་ཐད་རྩོག་ལོ་ཙྪ་བས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་གཞི་ཤེས་སུ་བསྟུ་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སེང་གེ་བཟང་པོ་འགོག་ཚུལ། སྐབས་དང་པོ་དྲུག་ཏུ་སྐྱོར་མཐོང་སྐོམ་གསུམ་ལན་དུ་མར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་མི་བཟོས་ཤིང་སྐོམ་གསུམ་ཀྱི་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ལམ་རྒྱུད་ཁག་ཀྱི་བཅོད་པ། མཚན་མཚོན་གྱི་དོན་འཛིན་ཚུལ། སྐབས་བརྒྱད་པར་འཕགས་སེང་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འཛིག་མིན་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པས་དེ་བསྟན་རྒྱན་གྱི་སྐབས་བརྒྱད་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་དོགས་དབྱོད་སོགས་དཀའ་གནས་མང་པོ་ཞིག་ལ་དབྱད་པ་མཛད་པ་མ་ཟད། དོན་གྱི་སྐབས་སོ་སོའི་གཞུ ང་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་ལ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཐོག་མ་རྣམ་གཅོད་པའི་བསྟུས་དོན་རྣམས་ཤིང་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་»ཞེས་བྱ་བ་ཆེན་པོའི་བསྟུས་དོན་ནས་བཟུ ང་སྟེ་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་»གྱི་བོད་འགྲེལ་ཆེ་ཁག་འབྲེ་ཤེས་རབ་འབར་གྱི་འབྲམ་དང་མངོན་རྟོགས་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ། ཞར་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། བུ་སྐྱོན་གྱི་«ལྡང་གི་སྟེ་མ།» གཡག་སྐྱོན་བའི་འགྲེལ་པ། རྗེ་རེད་མདའ་བའི་«ཉི་མའི་འོད་ཟེར།» ཤ་དབོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་གྱི་ཉིཀྑ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་«ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་།» རོང་སྐྱོན་གྱི་འགྲེལ་པ་«ཚོག་དོན་རབ་གསལ།» རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་«རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན།» མཁས་གྲུབ་རྗེའི་«རྟོག་གེའི་སྣང་བ།» བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱན་འགྲེལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་མཐའ་དབྱེད་བཅས་སོ་སོའི་བཞེད་པ་གསལ་བར་བཀོད་པས་གཞུང་གཅིག་བསྡུ་བའི་ཚེ་

བོད་ཀྱི་ཚར་ཕྱིན་གྱི་མཁས་པ་གཅོ་གྲས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ་རྒྱས་ཆགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་བས། ཚར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་དང་བ་ཡོད་པ་རྣམས་སོ་སོའི་ཚོས་བརྒྱད་དང་གྲ་ཚང་གང་དུ་གཏོགས་རུང་མ་གཏོགས་རུང་ཐང་ཐུང་གྲས་རྒྱུད་ཐབ་ཀྱི་ཤུ་མཚོའི་མཚན་འགྲེལ་ལ་འདི་ལ་གཅོགས་ཆེན་བོར་བགྱིད་དགོས་པ་ཁོ་བོ་མཐོང་ངོ།།

«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་དཀའ་གནས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་ལམ་རྒྱང་ལྷགས་སུ་གྲགས་པའི་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཅོ་བོར་མངོན་རྟོགས་སྣྲེ་བའི་དུས་སམ་གོ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་འགགས་ཤིག་ཡིན། རྩོད་པ་འདི་འཕྲོས་ས་ནི་སྐབས་བཞེ་བར་རེས་བཟེད་ཚ་མཐུན་ཏེ་སྤྲོར་ལམ་བསྟན་ཟིན་ཙིང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་མ་སྟོན་གོང་། སྐབས་དང་པོ་དུག་ཏུ་སྤྲོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་གསུམ་སྐབས་རེ་རེར་སྟོན་པས་བརྩོད་བྱ་ལ་ཞུད་མེད་ཀྱང་ཡང་སྟོན་པས་བློས་སྤྲོན་དུ་ཐལ་བའི་དོགས་པ་ཁོངས་ལོངས་ཀྱི་རྩོད་པ་ཞིག་བགོད་པའི་ལན་བཏབ་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་«འགྲེལ་པ་དོན་གསལ»དུ།

> རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའི་དབྱེ་བས་གོ་རིམས་བཞིན་དུརྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དེས་པར་བྱེད་པ་ཚ་དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུའགྲོ་བས་འདས་པ་མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ནི་བསྒོམ་པ་གོང་ནས་གོང་ཁི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅིས་ཀྱང་ཞུབ་པར་གྱིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་ཚུར་དང་འབྲེང་དང་ཚེན་པོ་རིམ་གྱིས་སྣྲེ་བ་ཡིན་པས་ཅིག་ཅར་དུ་བགག་པའི་ཕྱིར་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཚ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུགསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།[୯୦]

ཞེས་བྱང་བའི་ཚོགཟིན་ལ་བཏུགཏ།། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ནི་སྤྲོར་ལམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་མཐོང་ལམ་དང་སྤྲོམ་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རྟོགས་སྤྲོར་བ་སོགས་སྐབས་འོག་མ་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་ནི་བསྒོམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྤྲོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་སྟན་པའི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟན་པའང་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྩུ་དང་འབྲེང་དང་ཚེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་

ཡུར་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཡི་ཅིག་བཅར་དུ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་ཤེས་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ཡུར་དུ་གསུངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ངོ།།

དེ་ལ་ཨ་བྷ་ཀ་ར་དང་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་«གསེར་ཕྲེང»གསུམ་ནི། འགྲེལ་བའི་གཞུང་འདིས་སྟོང་དབེན་གྱི་རང་ལུགས«སྟུང་འགྲེལ་རྟོགས་སྣང»བྱུང་བ་བཞིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ལམ་རྒྱང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པར་འདོད་མོད། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་དབེན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་བཞེད་པ་ཆེད་དུ་འགོག་ཅིང། གསེར་ཕྲེང་དུ་འདིའི་ཐད་ལ་ཨ་བྷ་བྱས་སྟོང་དབེན་འགོག་ཚུལ་ལ་སྐྱོན་ཞིབ་ཙམ་བཀོད་མོད་རང་ལུ གས་འཕགས་པ་གྲོ་ལ་སྟེའི་རྗེ་སུ་ འབྲང་ན་ལེགས་ཚུ ལ་གསུངས།[৩] གཡག་སྟོན། བྱ་སྟོན། རེད་མདའ་བ། ཀ་དབོན་སོགས་ནི་ཆོས་བཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱངས་ཏེ་«འགྲེལ་པ་དོན་གསལ»ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་དང་«སྟུང་འགྲེལ་རྟོགས་བྱང་»གསལ་བར་བྱུང་བ་བཞིན། ལམ་རྒྱང་བའི་ལུ གས་བཟུང་སྟེ་སྣབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་བའི་སྟྲོ་ན་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། སྣབས་ཕྱི་མ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་བཀྲགས་པ་བ་རང་ལུགས་སུ་བཞེད། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་«རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན»དུ་ནི་གོང་གི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་གཞུང་འདི་ལམ་གསུམ་གྱི་རྒྱོས་སྒོང་ལ་ཅུང་སྟུར་རྩད་མོད། དེ་འབའ་ཞིག་ལ་སྟྲོན་བ་སྣབས་དོན་བོར་བའི་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་བརྗོད་བྱ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་པོ་དུ་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་པ་དང་། «སྟུང་འགྲེལ་རྟོགས་སྣང»ལམ་རྒྱང་བའི་འཆད་ལུགས་གསུངས་པ་སྒོབ་དབོན་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་བགོད་ཀྱི་ལམ་རྒྱང་བའི་ལུགས་དེ་ལ་སྒོབ་དབོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་འགྲེལ་ཆུང་དང་«རྒྱན་སྣང»ཞེས་གཉིས་ཀར་ཆེད་དུ་དགག་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྒོབ་དབོན་གྱི་རང་ལུགས་མིན་ཞོ་ཤེས་གསུངས་སོ།[৩] ཤྲཱ་མཆོག་བས་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་བཞིན་སྒོབ་དབོན་རང་ལུགས་ལམ་ཁུགས་པར་བཞེད་པར་བཤད་ཀྱང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་«སྟུང་འགྲེལ་རྟོགས་སྣའི»དེ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་པར་བཤད་པ་བཀག་ནས་རང་ལུ གས་སྟུང་འགྲེལ་དེ་སེང་གེ་བཟང་པོའི་མིན་པར་བཤད་པ་བརྟག་དགོས།[৩] ངཚོའི་གླིགས་བམ་འདིར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་«མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཐེག་མཆོག་སྒོ་འབྱེད»དུ་འང་རུ་བའི་འདོད་ཚུལ་«སྟུང་འགྲེལ་རྟོགས་སྣང»བྱུང་བ་དེ་སྒོབ་དབོན་གྱི་བཞེད་པ་མིན་པ་དང་ལམ་རྒྱང་པ་ལ་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀར་དགག་པ་ཐོན་ཚུལ་སོགས«རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན»དང་འདྲ་ཞིང་། «འགྲེལ་པ་དོན་གསལ»ཀྱི་གཞུང་གོང་འོག་གཉིས

བློས་ཆོན་སྤྲོང་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སྣང་བ་དང་། གཞུང་འོག་མ་ལམ་གསུམ་བཏགས་པ་བ་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་ཅན་མིན་ཚུལ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ། འདི་ལྟར།

འོན་ཅི་ཞེན། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ལ། ཀུང་པ་དང་སྐྱོགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་བྱང་ཞིང་། ཀུང་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཚུལ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། རྣ་གཟམ་པ་ལ་བཏང་བ་བཞིན་དུགཅིག་རྗོགས་རྗེས་སུངེག་ཤོས་བྱུང་བ་འབྲེལ་ཆགས་འབའ་ཞིག་ཏུསྐྱེ་བའི་ལོག་རྟོགས་དགག་པའི་ཚེད་དུཡིན་ཏེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པར་བཞེད་ནས་སྟོང་པ་དོན་གྱིས་གཞུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་སྟོར་དང་ཚེས་སྐུལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་མི་དགོས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱུང་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།[99]

ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་མཇུག་ཏུ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། སྟོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ། ཞེས་སྒཅད་གཉིས་ཀྱི་ནང་། གསེར་གླིང་པའི་འཕེད་ཀྱི་ཚོག “གཞུང་གོང་མའི་སྐབས་སུའོག་མ་དང་སྦྱར།” ཞེས་པ་དྲངས་ཏེ་གཞུང་གོང་མར་དེས་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་བྱང་བ་འོག་མ་ལའང་སྟོར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་འོག་མར་དེས་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་བྱང་བ་གོང་མ་ལའང་སྟོར་དགོས་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ཏེ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་གོ་མ་རིམ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་གནད་ཆེའོ། །གང་ལྟར་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་སྟོབ་དཔོན་རང་ལུགས་ལ་ལམ་ལྟུགས་པར་གནས་པར་བཞེད། དེ་ལྟ་ནའང་གོང་དུ་དྲངས་པའི་«འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་»དུ་ཁྲད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་གསུངས་པ་དགསའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགོངས་པ་མིན་གྱི། ཁྲད་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་བཀལ་བ་བཞིན་ཅང་གྱི་ལམ་ལས་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ཚོགས་སྟོར་ཁོ་ནར་བསྟོམ་པ་ནས་མཐར་གྱིས་སྟོར་བ་ས་བཅུ་པ་ཁོ་ནར་བསྟོམ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྟོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»དུ་གསུངས་པ་སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་བཞེད་པའོ་ཞེས་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་དགོངས་སོ།།

དགེ་ལྡན་པའི་ཚར་ཕྱིན་གྱི་ཡི་གེ་ཆ་ཚལ་ཆེ་བ་ནི་དོན་གནས་འདི་འི་ཐོག་སྐབས་གཞན་དང་འབྲེལ་བར་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་«རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་»གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་ལ། དབེར་ན་ཁོ་བོ་རང་ཉིད་གང་

ལ་སྐྱོང་སའི་ཡི་གེ་ཆ་བཏ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་བའི་ཞང་ཕྱི་ན་སྤྱི་དོན་དུ་ རྣམ་བཤད་རིའ་ལྟ་བ་བཞིན་བཤད་པ་གོ་བདེ་བ་ཞེག་བྱུང་བ་ལྟར་རོ།[৬৭] །མཁས་གྲུབ་རྗེའི་«རྟོག་གེའི་སྣང་བར»ནི་ བཤད་ཚུ ལ་ཅུ ང་མི་འདུ་ཡང་དོན་ལ་ལམ་གསུ མ་མཚན་ཉིད་པ་ཡི་ན་བར་«རྣམ་བཤད་སྙི ང་རྒྱན་ »ལྟར་བཞེད་དོ། །འདིའི་ཐད་དུ་«གསེར་ཕྲེང»དུ་ཚ་བྱས་སྤྲོ་བ་དོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་འགོག་ཚུལ་ལ་ དབྱད་པ་མཛད་དེ་དགག་པ་དོན་ལ་མ་སོང་ཞིང་། དེ་ལྟ་ནའང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩོད་ པ་ལ་ནི་ལན་ཤིན་ཏུ་གདབ་དགའ་ཚུལ་གསུངས་པའི་མཐར་མཇུག་སྤོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་འདི་ལྟར།

> མདོན་རྟོགས་བྱུག་གི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་མ་བྱས་ཀྱང་། མཁྱེན་གསུམ་དུགསྒྲུབས་ པ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དང་སྤྱོད་བ་གསུམ་དུ་གསྒྲུབས་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐོ་ནས་དང་། དང་པོའི་ལམ་ རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་ཐོབ་བྱ་དང་བསྟེན་བྱ་དང་། སྤང་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་པའི་ཚེད་དང་། ཕྱི་མའི་ ལམ་རྣམས་ནི་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་དུདང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། ཡང་ཡང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་སྐྱེས་པ་སྤྲངས་པས་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་འཕགས་པའི་ རྗེས་སུའབྲངས་ན་འཐད་དོ།།[৬৮]

ཞེས་གསུངས་པ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གསུང་དུ་མདོན་ནོ། །མདོར་ན་ལམ་རྒྱུད་ཁྱགས་ཞེས་པ་ནི། བཤད་བྱའི་མདོ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ལམ་ལྔ་ས་བཅུ་མཚན་ཉིད་ཐེ་མ་ཙམ་བསྟན་ པར་འདོད་པ་ནི་ལམ་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དང་། དེ་དག་ཡང་ཡང་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་ལམ་ཁྱགས་ པའི་ལུགས་སོ་ཞེས་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་གྱིས་གསུངས་པ་དོན་ལ་གནས་སོ།།[৬৯]

གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་«མདོན་རྟོགས་རྒྱན་»ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུ ལ་ལས་བརྩམས་པའི་ གནད་འགངས་ཆེ་བ་ཞེག་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་རྩ་བའི་དགོངས་པ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གང་དུ་གནས་ མི་གནས་དེ་ཡིན། དེ་ལ་གོང་དུ་སྨོས་པའི་འཕགས་ཡུལ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་ཡོངས་གྲགས་སུ་ རྒྱན་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་གལ་ཆེ་ཤོས་འཕགས་པ་གོལ་སྟེ་དང་སྨོ་བ་དབོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀའི་ གཞུང་འདི་དོ་ཅོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དབུ་མའི་ལུགས་དང་། དེའི་ཡང་ནང་སེམས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པར་ བཀྲལ་མོད། ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་དང་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་

བའི་ལུགས་སུ་བཀླལ་བ་རྗོག་ལོ་ཡབ་སྲས། བྱ་སྟོན་དང་ཉ་དབོན། གཡག་རོང་གཉེས། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཆེ་བས་བཞེད། ཡོངས་གྲགས་ལ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་གཉེས་དང་དེ་བཞིན་ཕྱོགས་གླང་གསུམ་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་བཀླལ་བ་ལ་རྩོད་པ་མེད་མོད། སྐུ་མཆེད་གཉེས་ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་པར་གསུངས་པ་ནི་དབུད་གཞི་ཡིན་པར་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་ཡུར་ལ། དེ་ཡུ་ན་བསྟན་བཅོས་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»འདི་ཐོག་མར་སེམས་ཙམ་དུ་དངོས་སུ་བཀླལ་བའི་སློབ་དཔོན་ནི་ཕལ་ཆེར་ཤཱཀྱ་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞེ་བར་འཛོག་དགོས་པར་མངོན་པས་བརྟག རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་བྱམས་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ཡུ་ག་སེམས་ཙམ་དུ་བཞེད་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡང་རང་ལུ གས་སེམས་ཙམ་དུ ་གནས་པར་དགོངས་པ་ཁུ ངས་གང་ལ་གཏུ གས་དཔྱད་དགོས། ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྟེས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དབུ་མར་བཀླལ་མོད། དེ་འཕགས་སེང་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་ལམ། ཡང་ན་དབལ་ལྡན་བླ་བའི་རྗེ་ས་སྡུ་འབྲང་སྟེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་བཀླལ་བརྟག་དགོས་པར་མཐོང་། རོ་ཆུན་གྱི་མཁྱེན་དོལ་པོ་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་གཙོ་བོ«ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས»ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་བརྟེན་ཅིང་། ལྷག་པར་སྣབས་ལྡ་པར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་བཤད་པའི་གཞུང་དང་། རྩ་བའི་ཚིག “འདི་ལ་གསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ།”[୭୨] །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱན་གྱི་མཐར་ཐུ གཏ་གི་དགོངས་པ་གཞན་སྟོང་དབུ ་མ་ཆེན་པོར་གྲགས་པར་གནས་པར་བསྒྲུབས། ཤཱཀ་མཆོག་གིས་ནི་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»གྱི་དགོངས་པ་སྤྲོ་དགོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་བཀླལ་བ་ལྟར་རང་སྟོང་དབུ་མར་མི་གནས་སོ་ཞེས་བརྗོད་མི་ནུས་མོད། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་དང་«ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས»ཀྱིས་བཀླལ་བ་ལྟར་གྱི་གཞན་སྟོང་དབུ་མ་ཆེན་པོར་མི་གནས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པར་བཞད།[୭୯] དེ་ལྟ་ན་འང་དོལ་པོ་པའི་གཞན་སྟོང་གསུང་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞད་པ་དེར་རྣམ་བརྗོན་གྱི་དབུ་མ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅིང་། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་དབུ་མའི་རང་ལུགས་འདི་ཡིན་གྱི་སེམས་ཙམ་པ་མིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་ན་གྲུབ་མཐའ་སྒོ་བ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གྱི་དབུ་མ་པ་ལ་ནང་སེས་ཀྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབའི་དབུ་མ་པ་དང་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་བརྗོན་དབུ་མ་གཉིས་ས་ཡོད་པ་སོགས་འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚང་ལྟན་སྔ་རྩེས་སུའི་ཡང་གསུང་ལས་མ་ཐོན་བའི་བཤད་པ་མང་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ངོ།།[୭୦]

མཁས་གྲུབ་རྣེའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞང་ཞུང་ཚོས་དབང་གྲགས་པས་ཟིན་བྱིས་སུ་བཏབ་པའི་གསུང་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་ཡུ་བ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་དོན་གསལ་བའི་རྒྱ་ཅེར་»ཞེས་པའི་ནང་། གལ་ཏེ་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་»གྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་ན་རྣེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཀླལ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡུ་བའང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པར་གནས་པས། དེ་ཡུ་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུ་བ་ཐལ་འགྱུ ར་བའི་ཡུ་བ་ཐུ་མོ་དང་སྒྲས་དོན་གྱི་ཡུ་བ་རང་རྒྱུ ད་པའི་དེ ར་གནས་པར་གྱུར་པས་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟུབས།[1] གང་ཡུར་ཡང་དོན་འདི་ལ་རྣེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་ཀ་དང་ཡུག་པར་ཞང་ཞུང་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་ཀྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་ཡུ་བ་ཐལ་འགྱུར་བར་གནས་པ་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པར་བཤད་པ་བརྟག «བྱ་ཟེར་»དུ་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན་»རང་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཡུ་བ་མཐར་ཐུག་སྟོན་པའི་གཞུང་ཚོགས་སྐབས་དང་པོའི་ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཤད་པའི་སྐབས། “བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་།།” ཞེས་དང་། “རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་།” །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་སྐབས་གསུམ་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་ན། “སྤྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད།” །ཞེས་པ་ནས། “རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཚགས་པ་ཐུ།” །ཞེས་པའི་སྐབས་ཚགས་སོགས་ལ་ཐུ་རགས་གསུངས་པའི་སྐབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་བཞི་པར། “གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས།” །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟོམ་ལམ་ལ་རྩོད་པའི་ཐད་དང་། ཡང་། “ཚོས་རྣམས་སྤྲོ་ལམ་འདུ་བའི་ཕྱིར། །སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ།” །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་བའི་ཐད་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡུ་བ་ཐུ་མོ་བསྟན་པར་གསུངས་པས། གཞུང་འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་ཡུ་བ་ཐལ་འགྱུ ར་བར་གནས་པར་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ཚུལ་«ཟླ་ཟེར་»དུ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་གསལ་བར་བཀོད་འདུ་གུ་པས། གཞུ ང་འདི་པོད་ཆེ་ཆུ ང་གི་ཚ་ནས་བཤད་ན་ཆུ ང་བ་ཞིག་ལགས་མོད། «མངོན་རྟོགས་རྒྱན་»གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་གལ་ཆེ་བའི་པོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་པ་གོར་མ་ཚགས་གོ།

མཐའ་དོན་དུ། འདིར་ང་ཚོས་པོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་ལས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་རྣམ་ལྔར་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་ཐར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གལ་ཆེ་བ་

ཁག་གསུམ་ཞེག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཏུས་ཏེ། ཞུ་དག་གཙང་རིས་ཐོག་གཞུང་སོ་སོར་དྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་ཀྱི་ཁྲུངས་ཞིབ་འཚོལ་དང་བཅས་དེ་རབས་ཀྱི་སྔོལ་ལྟར་དཔེ་ཀློག་པ་ཐོས་གཅིགས་བདེའི་ཁྱད་དུ་ ཤཀབས་བསྟན་མཁོ་བའི་གཞུ་ང་ཚན་ཆེ་ཁག་གི་འགོ་བརྗོད་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཝ་དེ་བ་གཟུགས་སུ་དཔར་བསྐྲུན་ཞུ་ཐུབ་པ་ནི་དགའ་གུས་ཡི་རངས་ཀྱི་གནས་དང་། སྒེགས་བམ་འདིའི་སྟོན་གྲེང་རོ་སྣོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཚར་ཕྱིན་གྱི་རྩ་གཞུང་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་འབེལ་གཏམ་རྒྱས་ཙམ་ཞིག་བགོད་པ་འདི་ཡང་གཙོ་བོར་རང་ཉིད་ཚར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ཆེ་ཁག་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་ལ་དྲན་གསོའི་ཆེད་དུ་དང་། གཞན་ཡང་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»རྩ་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུ་གུ་བའི་བློ་གསལ་རེགས་པར་སྣུ་བ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་རྩ་ཆེན་འདི་དག་གཞན་ལ་སྟོན་མཛད་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་ཚར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱབ་སྟོང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཁག་གཅིག་ཀ་ཕྱེན་ནས་སྣན་ན་སྟམ་པའི་རེ་སྟོན་དང་བཅས་ཏེ་བྱིས། དེ་ལྟར་ཚར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་བརྩམས་པའི་འབེལ་གཏམ་འདི་བཞིན་གདན་ས་དག་ལ་ལྟན་དུ་ཤར་རྩེ་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་གླིང་གྲ་ཚང་དུ་ཚར་ཕྱིན་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»རྩ་བ་བྱོ་འཛིན་གྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་ «རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན»དང་རྩ་ཚིག་རྣམས་ཐལ་འགྱུ ར་གྱི་སྟོར་བར་བགོད་དེ་གོ་བའི་བར་མཛད་པའི་བཏ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་«རྩ་ཀེ་ཀ»གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཐུབ་གོ་བར་བྱས་ཤིང་། གཞུང་དོན་དངོས་ལ་བཏ་ཆེན་གྱི་ཚར་ཕྱིན་གྱི་ཡིག་ཆ་སྟེ་མཐའ་དཔྱོད་གཉིས་དང་། དཀའ་གནས་རྣམས་ལ་«རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན»དང་། ལྷག་པར་རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་«ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང»ལ་ཐོས་བསམ་གང་ནུས་བགྱིས་པའི་སྐལ་བ་ཐོབ་པ་གྱང་རི་བ་ལྷ་རམས་ཐུབ་བསྟན་སྟེན་པས། ཕྱི་ལོ། ༢༠༡༠ ཟླ་ཚེས་ལ། གྲུས་སྟོང་དང་བཅས་བྱིས་པ་དགེ་ལེགས་འཛེལ།

ཚར་ཕྱིན་གྱི་ཚོས་སྐོར་གྱི་སྒོན་གླེང་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་མཆན།

༡ བསྟས་དོན་འདི་དང་། ལོ་ཙྪ་བའི་ཚར་ཕྱིན་གྱི་ཏིཀཱ་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡ་ཁུ་ཤེས་རབས་རྒྱ་མཚོའི་དབེ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་དབེ་མཛོའི་ནང་དུ་འཚོད།

༢ བྱམས་ཆོས་སྡེ་ཤྲའི་གཞུང་རྣམས་རང་ལུགས་དབུ་ཞེམས་གང་དུ་འཛོག་མིན་སྐོར་ལ་བོད་ཀྱི་མ་ཁས་པ་རྣམས་བཞེད་པ་མི་འདུ་བ་བྱུང་ཚུལ་སྐོར་ཁོ་བོས་བོད་ཀྱི་གཏུགཔ་ལགཔ་གཅིག་ཡིན་པ། ༡༣ «བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་རིགས་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་»ཀྱི་སྒོན་གླེང་དུ་ཞུས་པ་དེར་གཟིགས་འཚལ།

༣ སྡེ་དགེ ༢༠༧ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཕ «བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས།» ཤོག ༢༡ བ།

༤ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ། པོད། ཅ «ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་།» སྟོད་ཆ། ཤོག ༤ བ།

༥ སྡེ་དགེ ༣༧༨༣ ཤེས་ཕྱིན། ཇ «འགྲེལ་པ་དོན་གསལ།» ཤོག ༡༩༠ ཁ།

༦ མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རིམ་མདོར་བསྟས་ཤིག་གོ་རམས་པའི་«སྒྲས་དོན་ཟབ་མོ་གཉིར་གྱི་ཁ་འབྱེད་»བུ། ཤོག ༡༣ ཀ/ ཡུ་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ། ཞེས་པའི་སྐབས་བཅད་ནང་བྱུང་། འདིའི་ནང་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཉེ་ཁྱིགཞུང་འགྲེལ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བོད་སྐད་དུ་སྒྱུར་མེད་ཅིང་། རྗོག་ལོས་རྒྱ་གར་དུ་བཏྲིད་ཏེ་འགྲོ་དེ་ལྟར་དེ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་ཏེ་བརྒྱ་སྐབས་འབྱམ་འགྲེལ་དུ་བཞུགས་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་བཀོད་མོད། གསུང་སྒྲོལ་དེ་ལྟར་གང་ལ་གཏུ གས་གས་ལ་བཤད་མ་མཛད།

༧ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ། པོད། ཅ «ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་།» སྟོད་ཆ། ཤོག ༧ བ།

༨ «བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་།» དེབ། ཤོག ༢༢༠

༩ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ། པོད། ཅ «ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་།» སྟོད་ཆ། ཤོག ༩ བ། ཡུམ་གསུམ་གཅོད་འཇོམས་འདི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མིན་པའི་སྒྲུབ་ཁྲིད་ཀྱི་བཤད་པ་གོ་སྤྱ་བ་རྒྱས་ཅམ་ཞིག་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་གྱིས་«ཚར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་གྱི་མཆན།» གསུང་འབུམ། པོད། ཁ སྐབས་དང་པོའི་མཆན། ཤོ ༩ ཀ/ ནས་བཀོད།

༡༠ རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག «རྣམ་བཤད་ཚིག་དོན་རབ་གསལ།» དང་། ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པའི་གསུང་འབུམ། པོད། ཇ «སྒྲས་དོན་ཟབ་མོ་གཉིར་གྱི་ཁ་འབྱེད།» ཤོག ༨ ན། འདི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ་དང་། ཚར་ཕྱིན་བསྟས་དོན་མཛད་པ་པོའི་སྒོབ་དཔོན་དཔའ་བོ་ལ་དགོངས་མིན་བརྟག

༡༡ སྡེ་དགེ ༩༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི «མདོ་སྡེ་རྒྱན།» ལེའུ། ༡༠ ཐྲི་ག ༥༡ ཤོག ༣༥ ན།

༡༢ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཚ ཐྲི་ག ༢ ཤོག ༢༨༢ བ།

༡༣ «བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུའི་»དོན་སོ་གཉིས་འཇིན་ཚུལ་འདི་རྟེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་«ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་»། སྟོད་ཚ། གསུང་འབུམ། པོད། ཚ ཤོག ཅ ན། ཐད་དུ་ཇི་ལྟར་བྱང་བ་ལ་གཏུགས་ཏེ་བཀོད།

༡༤ སྡེ་དགེ ༡༡༡༠ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཁ «ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་བསྡུས་པ་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་བའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ།» ཤོག ༣༠༡ བ༤

༡༥ འདིར་«གཞོད་འཇོམས»ཀྱི་སྒོ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གི་འགྲེལ་བཤད་འདི་«ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང»ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཇུང་གོ་བའེ་བར་བྱས་ཡོད། འདིས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་གཞུང་མཚམས་གཅོད་ཚུལ་དང་གཞུང་ཚན་ངེས་གཟུང་བར་ཐན་དེས་པས་རང་ཅག་ཐར་ཕྱིན་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་གཅོགས་ཆེན་པོར་བཀྱི་བ་རྣམས་ནས་དོ་ཆུང་ངུ་མི་འཛོག་པར་མཁྱེན་དགོས་པར་སྣང་བས་འདིར་བཀོད།

༡༦ སྡེ་དགེ ༡༡༡༦ བསྟན་འགྱུར། ཤེས་ཕྱིན། མ «རྫོ་རྗེ་གཅོད་པའི་དོན་བདུན་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ།» ཤོག ༡༣༨ བ༣

༡༧ སྡེ་དགེ ༡༡༡༦ བསྟན་འགྱུར། ཤེས་ཕྱིན། མ «རྫོ་རྗེ་གཅོད་པའི་དོན་བདུན་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ།» ཤོག ༡༣༨ ན༣

༡༨ «སངས་རྒྱས་གོང་མ་རྣམས་ལྟའི་གསུང་འབུམ་ཁ་སྐོང་ལས་སངས་པཉ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་ཡོད་དང་ཡོ།།» དེབ། ཤོག ༡༥ སངས་པཉ་གྱི་གཞུང་དེར་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་སོགས་སུ་ཚོས་འབྱུང་ཆེན་མོ་ཞེས་མཚན་བཏགས་མོད། བསྟན་བཅོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་དང་ལྡན་པར་ཤེད་གྱི་མཇུག་བྱང་ལ་བརྟག་ན། ཆོས་བཤད་ཤན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིའི་སྐོ་ཞེས་བྱང་བ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་པར་མཐོང་།

༡༩ «ལུང་གི་སྟེ་མ།» ཤོག ༡༡ ན༥ གཡག་སྟོན་སངས་རྒྱས་དབལ་གྱིས་གྲུབ། «འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་བསལམ་འཁེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ།» དེབ། ཤོག ༥༢ “དེ་ཤིད་རྣམ་དེས་བརྟམས་པའི་ཕྱིར་” ཞེས་དང་། “ཤེས་བྱ་གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བ་ནང་སེམས་ཙམ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་འགྲེལ་བརྟམས་པའི་ཕྱིར།” ཞེས་གཞུང་ཡིན་ཤག་མཛད།

༢༠ «ལུང་གི་སྟེ་མ།» ཤོག ༡༡ བ༥

༢༡ «ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་།» སྟོད་ཚ། ཤོག ༡༥ ན༩

༢༢ «ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་།» སྟོད་ཚ། ཤོག ༡༤ བ༣

༢༣ སྡེ་དགེ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཚ «རྒྱུན་གྱི་སྣང་བ།» ཤོག ༢ ན༡

༢༩ ལོ་ཙྪ་བའི་«ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་དོན།» ཤོག ༣ བ༡

༢༥ སྡེ་དགེ ༣༥༩ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཇ «འགྲེལ་བཤད་རྟོགས་དཀའ་ལྡེ་སྣང་བ།» ཤོག ༡༩༡ ན༤

༢༦ སྡེ་དགེ ༣༥༩ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཅ «འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ།» ཤོག ༨ ན༥

༢༣ བཀའ་གདམས་དེའི་དགོན་གཅེས་བཏུས། པོད་གཉིས་པ། «ཨར་བྱང་རྒྱབ་ཀེས་ཀྱི་ཚོས་སྐོར།» དེབ། ཤོག ༢༠༩ ཕྱིང་ ༡༩

༢༡ སྡེ་དགེ ༣༠༩ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཐ «དོན་བསྡུས་སྤྲོན་མེ།» ཤོག ༢༣ བ༣

༢༨ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཅ «ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ད་ཕྱིན་བའི་དོན་བསྡུས་པ།» ཤོག ༡༡༠ ན༧

༣༠ གོང་མཆུངས། «ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ད་ཕྱིན་བའི་དོན་བསྡུས་པ།» ཤོག ༡༡༠ བ༢

༣༡ རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ། ཇ «མངོན་རྟོགས་རིམ་པ།» ཤོག ༢༡ བ༡ དེབ་འདིའི་ཤོག ༡༥༡

༣༢ «སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག» ཤོག ༢༠༤ བ༤

༣༣ དབང་འདུས་ཚེ་རིང་དང་། འཕྲིན་ཡས་རྒྱ་མཚོ། ལོ་ཙྪ་བ་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་རྣམ། ཤོག ༡༥༠ དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ། དེབ། ཤོག ༡༤ བཅས་ཡ་གཅིགས།

༣༤ དེབ་ཕེར་སྒོན་ལོ། དེབ། སྐྱོད་ཚ། ཤོག ༢༢༤ འཕང་ཐང་མར། དེབ། ཤོག ༡༡ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་མདོ་དང་སྦྱར་བ། ཞེས་པ་གཅིག་བྱང་བ་འཕགས་པའི་ཉེ་སྣང་ཡིན་མིན་བརྟག

༣༥ རིམ་པ་བཞིན་«ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་དོན།» དེབ་འདིའི་ཤོག དང་། ཤོག ༥༢ དང་ ༨༤

༣༨ ཨར་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་འདི་གསུམ་ཉེ་དུས་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དང་། རྒྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་བསྒྱིགས་ཏེ་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ་ཅིང་། དེའི་སྟོན་གྱིང་དུ་འབྲེ་ཆེན་པོས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་ལ་བཤད་པ་རྣོག་ཀི་ཞབས་ལ་མ་གཏུགས་གོང་སེ་བཙུན་ལས་གསལ་ཟིན་པ་དང་། འབྲེའི་སྒྲིབ་མ་ཨར་བྱང་རྒྱབ་ཡེ་ཤེས་ཕལ་ཆེར་རྟོག་ཡོའི་སྒྲིབ་མར་ངོས་འཛིན་མི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་བྱང་། «ཨར་བྱང་རྒྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་ཀྱི་སྐོར།» བཀའ་གདམས་དེའི་དགོན་གཅེས་བཏུས། པོད་གཉིས་པ། ཀུང་གོའི་བོད་རིགས་པ་དེའི་སྒྲུན་ཁང་ནས། ༢༠༠༤ ལོར་དཔར་བཏབ།

༣༧ «དེབ་ཕེར་སྒོན་ལོ།» དེབ། སྐྱོད་ཚ། ཤོག ༤༠༢

༣༡ ཨ་ཀྱུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ། ཇ «དེའི་རྒྱུན་དགོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཐོ།» ཤོག ༡༧ ན༣

༣༨ ཤཱཀ་མཆོག་བའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་འདི་རོང་སྒོན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རྩམ་བཤད་ལ་བཏེན་ནས་མཛད་པ་གཞུང་རང་ཉིད་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། དེར་སྔ་རྗེས་མང་པོ་དང་ཡུག་བར་དཀའ་གནས་ཀྱི་སྐོར་ལ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་རྩམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་གྱི་གཞུང་རྒྱས་པར་བཀོད་དེ་དར་དཀྱིལ་གསང་ཞེས་བཀོད་དེ་དགག་བཞག་མཛད་འདུག་པས། ཤཱཀ་མཆོག་ལ་«རྩམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་»ཟུགས་རྒྱས་ལེགས་པོ་འདུག

༥༠ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཇ «འགྲེལ་བ་དོན་གསལ།» ཤོག ༡༡༩ ན༤

༡༽ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ། པོད། ཚ «ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་།» སྨད་ཆ། སྐབས་བཞི་པ། ཤོག ༡༠༣ ན།

༢ རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ། པོད། ཁ «རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན།» ཤོག ༢༦། ན།

༣ གསེར་མདོག་བཀྲ་ཆེན་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཁ «ལུང་རིགས་ཀྱིར་ལ་མཚོ།» ཤོག ༡༧ བ། ཤྲཱ་མཆོག་གིས་སྦུད་འགྲེལ་དེ་སྒོ་བ་དཔོན་ཀྱི་མིན་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞལས་ཀྱིས་སྦུད་འགྲེལ་དེར་བྱང་བ་དང་མི་མཐུན་བའི་བཤད་པ་མཛད་པ་བཀོད།

༤ རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ། པོད། ཅ «མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ།» ། བ༧ དེབ་འདིའི་ཤོག ༡༩

༥ པཊ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། པོད། «ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒོན་མེ།» སྐབས་བཞི་པ། ཤོག ༡༨ན ན། དང་། ཕར་ཕྱིན་སྙི་དོན་འདི་ར་བྱང་བ་དང་བཞད་དཔལ་ལྡན་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཀྱི་མཆན་དུ་བྱང་བ་གཉིས་སྒྲགས་ཏེ། «རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་»དང་། «ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང»གཉིས་སྒྲུབ་ཏེ་བརྒྱ་ཆ་ལམ་ཀྱང་ལུགས་ཀྱི་རྩོད་པའི་སྐོར་དེ་ལ་གོ་བ་དམིགས་བསལ་ཞེག་ཆགས་བྱའ་པར་མཛོད།

༦ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ། ཚ «ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་།» སྨད་ཆ། སྐབས་བཞི་པ། ཤོག ༡༠༣ བ།

༧ དགའ་དབང་དཔལ་ལྡན་ཀྱི་གསུང་འབུམ། པོད། ཁ «ཕར་ཕྱིན་སྙི་དོན་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ།» སྐབས་བཞི་པ། ༦ན ན།

༨ སྡེ་དགེ ན།ས།༦ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཀ མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་ལྔ་པ། ཐྲི་ཀ ། ཤོག ༡༠ ན།

༩ «སྙི་དོན་ཉེར་མ་ཁོ་བསྡུས་པ་ལུང་ཚོས་རྒྱ་མཚོ།» ཤྲཱ་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་གསུང་འབུམ། པོད། ཀ ཤོག ། བ།

༡༠ གོང་མཚུངས་ཀྱི་ཤྲཱ་མཆོག་བའི་གཞུང་། ཤོག ། བ། ནས་གཅིགས། ཤྲཱ་མཆོག་བས་སྐབས་འགར་སེང་གེ་བཟང་ཡོངས་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་བའི་རྣམ་བརྟུན་དབུ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་བཤད་ཅིང་། སྐབས་འགར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་དང་རྣམ་བརྟུན་དབུ་མ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དབྱད་གཞི་ཅན་ཀྱི་བཤད་པ་ཉག་ཅིག་ཟུག་ཡོན་ནོ།།

༡༡ མ་ཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ། པོད། ཀ «གནད་དོན་གསལ་བའི་རྣ་ཆེར།» ཤོག ། ན།

དཔེ་སྒྲུན་གསལ་བཤད།

༄ འདིར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཀླས་ཀྱི་ཡོད་ཚེད་བཙུངས་པར་□ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་ཚོས་སྐོར།□ཞེས་པའི་དེབ་འདིའི་ནང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གཞུང་རྣམས་མ་ཕྱི་གང་ལ་གཞི་བཟུང་བ་ནི། རྒོག་ལོ་ཙྪ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་གསུང་□ཕར་ཕྱིན་བསྟན་དོན་□ནི་བཀྲ་ཤིས་འཕེལ་ཀྱི་དཔར་མ་ལ་གཞི་བཅོལ་ཞིང་། དེ་དང་དཔར་མ་བསྟར་ཡུལ་གཞན་མ་རྣེད། དེ་རྗེས་རྒྱལ་ཚབ་དང་མ་རིན་ཆེན་ཀྱི་གསུང་□མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུལེན་ཚུལ་ཕེགས་མཚོག་སྒོ་འབྱེད་□ནི་ཁོང་གི་གསུང་འཕྲུལ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་བཀྲ་ཤིས་ཡུན་ཐུང་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱང་ཁོང་ལ་**ཅ**་པར་བཞུགས་པ་བཀྲ་ཤིས་ཡུན་རིང་ཐུབ་ཀྱི་རེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོ་འབྲུག་པ་ཀུན་མཁྱེན་པདྨ་དཀར་ཡོའི་གསུང་□མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣེ་བཙུན་བྱམས་པའི་ཞལ་ལུང་□ནི་ཁོང་གི་གསུང་འཕྲུལ་**ཀ**་པར་བཞུགས་པ་གནམ་འཕྲུལ་ཤེས་རབ་བྱང་ཆུབ་གྲིང་གི་ཤིང་དཔར་ལ་རྩོམ་གྲིང་བཀའ་བརྒྱུད་གསུང་རབ་ཉམས་སོ་ཐང་ནས་དཔར་བཤྲུངས་ཀྱིས་དཔར་དུབཏུབ་པའི་དེའི་གཏམ་འབྲུག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤིང་ཁྱབ་ཀྱི་ཡིན་ལས། ཁོ་ཚོས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཡུལ་ནི་བལ་ཡུལ་སྐམ་པོ་པའི་དེའི་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་གཞུང་འགྲེལ་ཡོག་གས་བསྒྲིགས་དེབ་གསུམ་པར་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན་ལགས།

གཞི་ཤར་ང་ཚོས་མ་དེའི་ནོར་བཅོས་ཞུསྐར་གང་ཡིན་བོད་ཀྱི་གསུང་ལག་གཅེས་བཀླས་སྒྲིག་པ་ཡོའི་གླེང་བརྗོད་ནས་མཁྱེན་དེས་ལ། གཞུང་སོ་སོར་བཀའ་བསྟན་དང་དེ་བཞིན་དུབོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་སྤྱི་རྗེས་ཀྱི་གསུང་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་ཡང་ན་དངོས་སུཡུང་འདྲེན་མཛད་པ་འབམ། ཡང་ན་ཞལ་འཛའས་མཛད་པ་རྣམས་ཅི་ཚུམ་ཀྱི་སོ་སོའི་ཁྲུས་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཏེ་མཛད་པ་ཡོ་དང་གཞུང་སོ་སོའི་མཚན། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་འབྱམ་ཀྱི་ཡོད་ཀྱི་ཁང་གྲབས། ཤོག་གྲངས་ཡིག་ཐྲེང་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་ངོས་འཛིན་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་**སྟེ་དགེ**་ཞེས་པའི་བསྟོས་ཡིག་བཀོད་པ་ནི་སྟེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཚོས་དབྱིད་ཞིབ་ཞུཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་ཤི་ལིར་དཔར་བཤགས་ཀྱི་དཔར་དུབཏུབ་པའི་དཔར་མ་དེ་ཡིན་པས་ཡོད་ཀྱི་ཡིན་གྲངས་དང་ཡོག་གྲངས་སོགས་བཀོད་པ་དཔར་མ་དེ་གཞི་བརྗོད་ཡིན། དེ་ཡང་མདུན་ཡོག་ལ་རྟགས་ **ཏ**་ དང་། རྒྱབ་ཡོག་ལ་རྟགས་ **བ**་ བཅས་བཀོད་ཅིང་། དེའི་མཇུག་དུ་ཡིག་ཐྲེང་ཡང་རོས་འཛིན་ཞུས་ཡོད། སྟེ་དགེ་དབེ་ཙིའི་ཡང་གྲངས་ནི་ཉི་ཤུ་ཆོ་ཀུ་ཀུམཐོ་སྒྲིབ་ཀྱི་དབེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཐྲོན་པའི་སྟེ་དགེ་བཀའ་བསྟན་གྱི་དཀར་ཆག་གཞི་བརྗོད་གི་ཡང་གྲངས་དེ་རྣམས་ཡིན། **ཐེ་ཙིང་** ཞེས་པ་ནི་ཐེ་ཙིང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་གནང་བའི་བཀའ་བསྟན་

ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་དབེ་ཐོའི་ཚང་གྲངས་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་ནས་བེ་ཅིང་དཔར་མ་དེབ་གཟུགས་སུབསྐྱར་དུ་དཔར་བསྐྲུན་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཕྱག་དབེའི་མཚན་ཐོ་བསྒྲིགས་པ་དེ་ཡིན་ལགས།

མཐའ་དོན་འདིར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཀྲས་ནང་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་རིག་པའི་གཞུང་ཤིན་ཏུ་ཕལ་ཆེ་ཤིང་གྲགས་ཆེ་བ་གསུམ་འདིར་ཞུདག་གཙང་དེས་ཀྱི་སྐྱེད་དེབ་གཟུགས་སུདཔར་བསྐྲུན་ཞུཐུབ་པར་དགའ་སྤྲོ་ཡིད་རང་དང་བཅས། གཞུང་འདིའི་ཐོག་ནས་རིགས་བྱོ་གནར་བ་མང་པོས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤ་རོལ་ཏུཕྱིན་པའི་ནང་དོན་རིག་པའི་གནས་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་གཏིང་ནས་གོ་རྟོགས་ལེགས་པར་བརྟེད་པ་མ་ཟད་གང་ཐུབ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ་གྱི་ལམ་ནས་ལགཀ་ལེན་ཏུབང་ཞུར་བའི་གོ་སྐབས་ལེགས་པོའང་ཐོབ་ཐུབ་པའི་རེ་སྨོན་ཞུ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཤིབ་དབྱིད་ཁང་ནས། ཟླ་ཚེས་ལ།

༦༣། ལོ་ཐུ་བ་ཆེན་པོའི་བསྟན་དོན་བཞུགས་སོ།།

རྗེ་ཀོ་ཐུ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ།

༦༣། །འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་གིས་སྒྲིབ་ཚོགས་མ་ལུས་གཏན་བཅོམ་ཞིང་།། ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་ཡང་དག་མཐའ་གཟིགས་ཏེ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡང་དག་ལམ་སྟོན་པ། །རྗེ་བཞིན་དོན་ལྡན་སྟོན་པ་དེ་ལ་འདུད། །བདག་གིས་འཕད་པས་དཀའ་བ་ཉམས་བླངས་ཏེ། །ཚོས་སྣང་བསྟེན་དང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ནས། །ཆུང་ཟད་རྟོགས་ལས་རང་ཉིད་བྱིར་དང་། །གཞན་རྟོགས་དོན་དུ་འགྲེལ་འདིའི་དོན་དབྱེ་བྱ།།

མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཤད་པ་འདི་ན། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་དང་། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་དང་གསུམ་མོ།།

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཐོག་མ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཤད་པའི་དགོས་འབྲེལ་ལོ། །དེ་ཡང་དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྟས་པའི་དོན་དང་། ཚོག་གི་དོན་གསུམ་ཀྱིས་བཤད་བྱའོ། །དགོས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་སོ། །མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། དགོས་འབྲེལ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་དགོས་པའོ།། མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་གི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ནོ།།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ནི། རང་ཉིད་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །ཚན་བའི་དོན་ནི། །བསོད་ནམས་འཕེལ་བས་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་དང་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འདོར་བའོ། །འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་ནི། བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའོ།།

གཞན་གྱི་དོན་ཡང་གསུམ་སྟེ། འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི། གཞན་བསོད་ནམས་སོགས་བར་བྱེད་པའོ། །དེས་པའི་ཆུན་ལ་འཇུག་པ་ནི། །རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། སྟོན་པའི་ཚེ་བ་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བདག་ཉིད་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པས་དེའི་ཚགའ་འམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཞུད་པར་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །བསྟན་བཅོས་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པས་ནི། མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ལ་རེས་པར་ལེགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་པས་འདི་ལ་

འཛུག་པའོ། །སྟོན་པ་གྲུབ་པས་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའམ་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དོན་ཙམ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པའི་དོན་རང་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་འཆད་པའི་སྟོན་པ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འཛུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དེས་པའི་ཆེན་ཡང་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །ཞུགས་པའི་ཆེན་དང་ནི་མི་འབྱལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་མཆོད་ནས་ཞུགས་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་ཉན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའོ།།

དགོས་འབྲེལ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དེས་པའི་སྐོ་ནས་འཇུག་པར་སྣང་བ་དང་། གཞན་དག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐོ་ནས་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་བརྩོམ་པའི་སྐབས་འགོག་པའི་ལོག་རྟོག་སྤོང་བ་ཡིན་པར་སྣ་ཚགས་སྣང་སྣངས་ནས་སྐབས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་མཛེས་པ་སྦྱིད་པ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།

བསྟས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་བྱ་བ་དང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོའང་ཕྱག་གི་ཡུལ་འགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ་ཡང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། དེ་བཤད་པར་ཁས་བླངས་པའོ།།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱིན་པ་ལ།[1] །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱག་གི་ཡུལ་དགོད་པའོ། །གུ་ས་ཕྱག་འཚལ།[2] ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེའི་རྒྱུན་ཚོགས་ལེར་བྱས་པ་དག[3] །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པར་བྱ་བའི་དོན་བརྗོད་པའོ། །གྱུན་གྱི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བར་ནི། །རྣམ་པར་དབྱེ།[4] ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པར་ཁས་བླངས་པའོ། །དེས་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་དང་། དགོས་པའི་དགོས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཁོང་ན་ཡོད་པ་བཞི་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་བཤད་བྱའི་དོན་བརྗོད་པས་ནི་བརྗོད་བྱ་བསྟན་ཏོ། །བཤད་པར་ཁས་ལེན་པས་ནི་དེ་འཚད་པའི་དགོས་པའོ། །ཕྱག་གི་ཡུལ་དེ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པས་ནི་བསྟན་བཅོས་དང་དགོས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །བསྟན་བཅོས་དང་དགོས་པ་དག་ནི་འབྲེལ་བའམ་དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་དགོས་པ་དག་གི་འབྲེལ་བ་ནི་དོན་གྱིས་གོ་བར་བྱའོ།།

ཚིག་གི་དོན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ།[5] །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ར་བའཁགས་པ་དང་དངོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐའ་དག་བརྗང་ངོ་། །དངོས་ཀྱི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །བཤྲགས་པ་བ་ནི་དེའི་ལམ་མཐའ་དག་དང་། འབྲས་བུ་དང་ལམ་དེ་

གཉིས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་རྣམ་པ་གསུམ་པོའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྨོན་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། ཤེས་རབ་ཚ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྒྲུབ་བྱ་དོན་དེ་དང་ལྡན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྐྱེ་ཡིན།[੫] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚིགས་གི་དོན་ནོ། །ཚིག་གི་དོན་ལྔག་མ་ནི་སྐྱབས་མ་བཤད་དོ།།

བཤད་པའི་དགོས་འབྲེལ་བརྗོད་ནས་བཤད་པའི་བྱ་མ་བརྒྱད་པའི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་ནི། འགྲོ་ལ་ཆགས་པས།[੬] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་གོ །འདིས་ནི་ཁོ་བོའི་བཤད་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་བྱམས་པས་སྨྲོད་དཔོན་ཐོགས་མེད་ལ་བཤད་པ་དང་། དེས་མཛད་པའི་བཤད་པའང་བདག་གིས་ཐོས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལས་མི་གསལ་བ་ཡང་སྨྲོད་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་། འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ་དང་། བཙུན་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་འབྲངས་པའི་ཕྱིར་ན། བྱ་མ་བརྒྱད་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེད་པའི་དོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་མི་ཆེས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།

ཉེངས་སྐྱང་བ་ནི། །རྣམ་པ་གཉན་ཏུ་བདག་གི་ནི།[੭] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གོ།།

བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལས། དང་པོ་མཚོད་བརྗོད་བཤད་པ།

བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མཚོད་བརྗོད་བཤད་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པའི་དོན་སྟོན་ཏོ།།

སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་འཇུག་པའི་རྒྱུའི་དང་བ་བསྐྱེད་པས་བསྟན་ཏེ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད།[੮] ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོའི་བར་རོ། །དེ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བའོ།། ཕྱག་འཚལ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ལ། ལྔག་མས་ནི་བསྟོད་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་དང་། འགོར་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་སྐྱེད་པར་མཛད་པའོ། །དོན་སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཡེ་ཤེས་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཤན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ།[1°] ཞེས་བྱ་བས་སྟོན་ཏོ། །རྗེ་ཡུར་ན་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞེན། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་སྐབས་བརྒྱད་ལ་བསྟབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་སྒྲིབ་བ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་འདི་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོག་པར་བཞག་ནས་སྒྲིབ་བ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་སྐབས་བརྒྱད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་ལས་གཟུགས་སྐུའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་པས་དེ་དེའི་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དེ་ལས་སྐྱེས་པས་ན་ཤན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སྐྱེས་པར་གྱུར་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་སྐྱེས་པས་བརྒྱུད་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དགོས་པའི་ཁྱད་པར་འདྲུག་པའི་རྒྱུའི་དང་བ་སྐྱེད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པས་དེ་བཤད་པ་ནི། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི།[11] ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཚེའི་བར་རོ།།[12]

ཅི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐའ་དག་ལའམ། འོན་ཏེ་ཐུབ་གཅིག་ལ་བསྟན།[13] དང་པོ་ལྟར་ན་སྐྱོན་བ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མ་བསྟོད་པས་མ་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པའི་ཉེས་པ་སྤྱིའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཀུན་མཁྱེན་གང་རུང་གཅིག་ལ་བསྟོད་པར་རིགས་པས་བསྟོད་པའི་ཡུལ་མང་བ་ཡིན་ཚེ་སྤྱམ་ན། བསྡུས་པའི་དོན་བརྗོད་པས་ལན་འདེབས་པ་ནི། དེ་ལ།[14] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིའི་དོན་སྐབས་བརྒྱད་ཀི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐའ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པས་མ་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པའི་ཤེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཚེ། །རྗེ་ཡུར་གསུམ་དུ་བརྒྱད་འདུ་ཞེན། སོ་སོར་རིས་པའི་གང་ཟག་གི་ཚེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐའ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པའི་ཚེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཚེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

(མཚོད་བརྗོད་བཤད་པའི་གསུམ་པ་)ཚོགས་གི་དོན་འཆད་པ་ནི། ཤན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ།[15] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རྗེགས་པར་སྟོན།།

བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ལུ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཆོལ་བའི་དོན་དགོད་བའོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་།[1-6] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བའོ། །དེའི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོད་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་བཅོས་འདི་ར་བཤད་པར་བྱ་བར་དོན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་གསུམ་ཀ་བརྗོད་བྱར་ཁས་ལེན་ན་ནི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་ནི་གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་ལམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་རེ་བརྗོད་བྱར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་གཞུང་ནས་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པའོ།།

ལན་གྱི་དོན་ནི། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།[1-7] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིའི་དོན་ཡང་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་ནི་སྐབས་བརྒྱད་དུ་གནས་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་དང་སྤྱོད་བ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་བས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིའི་ཚེ་ནའི་ཚ་རྒྱན་བརྗོད་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཁོ་ནར་འཐད་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ཚ་རྒྱན་མ་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཁོ་ནའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་གྱི་གསུམ་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྨྲས་ན། དེ་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གཞོད་པ་ནི། འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་ལས།[1-8] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡུལ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལ།[1-9] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད།[1-10] ཅེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པའོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་[1-11]ནི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནོ། །འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལས་གཞན་གྱི་དོན་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །རང་གི་དོན་ནི་གཉིས་ཀ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་རྟོགས་པའོ། །སྣང་བའི་ཁྱད་པར་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཉིད་སྣང་བའོ། །འདི་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་ངོ་བོར་འཐད་པའི་ཕྱིར་

རོ་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་སྟེ་མའི་འབྲས་བུར་བརྟེད་པར་འདོད་པས་དེ་སྐད་དུ་བརྟེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འདི་གཉིས་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་དོ།།

དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བས་ན།[22] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

(བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལས། གཉིས་པ་)དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་དང་བསྟུས་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་། ཚིག་གི་དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་དག[23] ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞོའོ།[24] བར་རོ། །དེ་ལ། དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར།[25] ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ནི་དགོས་པའི་དོན་བསྟན་པ་སྟེ། དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་བསལ་བ་ཉིད་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་མེད་པའི་ཕ་ཚོམ་བཟློག་ཅིང་དོན་ཡོད་པའི་ཕ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། སྤྱི་དོན་ཅི་ཞིག་བརྗོད་ཅེ་ན། འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་སོ།[26] །ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །ཡན་ལག་ཀྱང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་།[27] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་འཐད་པ་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། དོན་ལ་ཕེ་ཚོམ་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས།[28] ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་རྣམས་བརྗོད་ན་དག་དང་པོ་འདི་དོན་ལ་ཕེ་ཚོམ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྟུང་གྱི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་འདི་དེའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསམས་པའོ། །དོན་ལ་ཕེ་ཚོམ་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཤས་ཆེར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དེ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཉིད་ལས་འཕྱུར་གྱི་གཞན་བརྗོད་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ཉིད་ལྟར་བརྗོད་ཅེན། དང་པོ་ཤྲང་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ནི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་འབྲས་བུ་སྟེ་ལམ་ནི་སྤྱོད་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ།། དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཚོག་ཁྱུང་དྲས་འབད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་[29]ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤྲང་པ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །དགོས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཆོས་སྤྱོད་བརྩེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས།[30] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤྲང་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་སྤྱོད་བརྩེ་ཞ་རལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྩེ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེས་ནི་ས་བརྩེའི་མཚན་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩ་ཡང་མཆོན་ནོ། །སྤྱོད་པ་དང་བསམ་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞ་རལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཇི་ལྟར་

ཐོས་པ་ལས་རྟོགས་པ་བཞིན་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པའི་ཚེ་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས་བསྒྲུབ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་དང་དགོས་པཉམ་དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་དོན་གྱི་འཕངས་སོ།།

ཡང་ན་སྒོ་བ་དོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞེ་བས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ།། སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། ཀཱཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐྲོ་དང་ལྡན་པས་མཐོང་འགྱུར་ཕྱིར། །མདོ་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། །ཚེས་སྦྱོང་བཙུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན། །བདེ་བླག་ཏུ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཞེས། །བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན།[3.1] །ཞེས་བཏོན་པ་བཞིན་བལྟའོ། །དེའི་ལྟར་ན། མདོ་དོན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་བརྗོད་བྱ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས་སྒྲུབ་པ་ནི་དགོས་པའོ། །ཅི་ལྟར་སྒྲུབ་ཅེ་ན། ཚེས་སྦྱོང་བཙུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡི་གེ་འབྲི་མཚོད་སྦྱིན་པ་དང་། །ཉན་དང་ཀློག་དང་འཛིན་པ་དང་། །འཆད་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། །དེ་སེམས་པ་དང་སྒོམ་པ་སྟེ། །སྦྱོང་པ་འདི་བཙུའི་བདག་ཉིད་ནི། །བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད།[3.2] །ཅེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དུ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པས་སྐྱབས་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ།། དེ་ལྟར་ཚེས་སྦྱོང་བཙུའི་ཚུལ་གྱིས་མདོའི་དོན་བསྒྲུབས་པའི་ཡང་དགོས་པའི་དགོས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ།[3.3] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤད་པ་བཞིས་བསྟན་ཏེ། འདི་ཡང་འབྲེལ་བ་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་བལྟའོ།།

ཚོགས་གི་དོན་འཆད་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

གསུམ་པ་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་དེའི་དགོས་པ་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར།[3.4] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་འདི་ལ་གཉིས་ཀྱི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དངོས་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གྲངས་དེ་ཉིད་མིང་གིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པའོ།།

དེ་ཡང་ཤད་པ་གཉིས་དང་བྲགཀིས་གྲངས་བཞིན་བསྟན་ཏོ། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི།[3.5] །

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དང་གཞུང་ལས་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཟུང་བོ། །དེ་ཡང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་འགོར་དང་བཅས་པ་གཟུང་སྟེ་སྨོན་བ་དང་རྗེས་ཐོབ་དང་བཅས་པའོ། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་ཚེ། དེའི་ངོ་བོར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་པ་གསུམ་ནི་རང་དང་གཞན་ལ་དུས་གསུམ་དུ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ་སྨྲི་ཡིན་ནོ། །སྨོན་བ་དང་འབྲས་བུ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་སྨྲི་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྒྱད་དོ།།

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད།[ཟ༤] ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ཐུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་ཏེ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། གོ་རིམ་དང་། སྒྲིའི་དོན་ལྟས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་གཞི་ཙམ་མཐའ་དག་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རྟགས་དང་སྒྲ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་སྨྲིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་བློ་དང་། རྟགས་དང་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲིར་གཞི་མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་བསལ་ཏོ། །ལམ་ཤེས་ལ་ཡང་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཞི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ལམ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འདིར་ལམ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བས་གཞི་རྟོགས་བགེགས་བར་ཆོད་པར་ནི་མི་ཐལ་ཏེ། ལམ་ཤེས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དེས་པར་བརྟུད་བས་ཁྱད་པར་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ན། དབྱུག་ཐོགས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་དབྱུག་པ་མི་གཅོད་པ་བཞིན་ཏེ། དེར་ཡང་བླ་བོ་རྣམ་གཅོད་པ། །དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །ཡུར་གྲགས་དང་ནུས་པ་དང་། །སྒྲིའི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲངས་ཕྱིར།[ཟ༥]། ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་ཇོ་བ་དང་དོན་དམ་པའི་སྨྲི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཏེ་ཡུ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།།

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། ཅི་འདི་དག་སྨྲོ་བཏགས་པའི་ཐ་དད་པའམ་འོན་ཏེ་དངོས་པོ་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཚན་ཚུན་འགལ་བས་ཁྱབ་པས་ཐ་

དང་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཐམས་ཅད་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནི་སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་གོ །ལམ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནི་གང་ཟག་གསུམ་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱིས་ཉན་ཐོས་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་སྤྲུལ་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅེས་བྱའོ།།

གོ་རིམ་ནི་འབྲས་བུའི་རིམ་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཡང་གཞི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྤྲུའི་དོན་ཀྱང་ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་དེའི་ཆེད་ཡིན་པ་ལས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ལམ་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །གཞི་ཤེས་པ་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་སྤྲིན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་དང་འཚམས་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།

འདིར་བརྗོད་པ། མཚན་ཉིད་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །རྟེན་དང་གོ་རིམ་དོན་དང་ནི། །སྤྲུ་འཇུག་པ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་ལྔས། །ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་པོ་རབ་ཏུ་བཤད།།

རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་རྩོགས་པ་དང་།[རྗེ་] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱང་། ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་དང་། སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་། ཐོབ་པའི་དུས་ཀྱིས་མཚམས་བཞིས་བལྟའོ།།

དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ནི་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་རམ། གང་ཟག་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་ཐ་དད་དོ། །ནང་ཕན་ཚུན་ཡང་ལྡོག་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་

དད་དོ། །འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་བཤུའོ།།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་འཕགས་པའི་སྐྱེས་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྟགས་པའི་གཉེན་པོའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཐུ་རྟ་གསུམ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་མཉམ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ནི་དེས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་གཉེན་པོ་མ་ལུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡང་འདི་ཙམ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་ནི། དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་གཉེན་པོའི་ཡུལ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུརྫོགས་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟེ་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ལེགས་པར་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་མོ་ལ་ནི་གཞིའི་སྟོང་ཐ་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ལེགས་པར་བསྟོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྣམ་པ་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལམ། བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནུས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནམ། འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ལ་རྟེན་པའི་སྟོང་ཐ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འཕེལ་བ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་པའི་ཐབས་སྟར་བཤད་པའི་སྟོང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུ་ལ་ལས་གཞན་མཐར་ཐྱིན་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཡུ་ལ་ལ་སྟོང་པ་ནི་མཐར་ཐྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་གསུམ་པོ་ལེགས་པར་བསྟོམ་པ་ལས་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

སོ་སོའི་དབྱེ་བ་ནི། སྟོང་པ་དང་པོ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྟོབ་ནས་ལྟ་དང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྟོབ་ནས་བརྒྱད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོངས་སུརྫོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྟོབ་ནས་བརྒྱད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོངས་སུརྫོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྟོབ་ནས་བཞི་དང་། འབྲས་བུའི་སྟོབ་ནས་གཉིས་དང་། དུས་ཀྱི་སྟོབ་ནས་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤུའོ།། ཇི་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྟོང་པའི་ཡམ་བཞི་དང་། མཐོང་བའི་ཡམ་དང་། སྟོམ་པའི་ཡམ་དང་།

དེའི་ཁྲད་པར་གྱི་དབྱེ་བས་བདུན་ནོ། །མཐར་གྱིས་པ་ནི་བཅུགསུམ་མོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་བཞིའོ།།

ཐོབ་པའི་དུས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ནི། སྟོར་བ་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་མོ། །ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་ཅིང་རྫོགས་པའི་དུས་ནི་སྟོར་བའི་ལམ་མོ། །དེ་ཕན་ཆད་ན་ས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་ཁྲབ་པར་གནས་སོ། །སྟོར་བ་གཉིས་པ་ནི་དྲོད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་བདུན་དུ་རིམ་གྱིས་འཐོབ་བོ། །སྟོར་བ་གསུམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ཉིད་དུ་འཐོབ་བོ། །སྟོར་བ་བཞི་པ་ནི་ས་བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་དང་། བཅུ་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་འཐོབ་བོ།།

ཐ་དད་བྱེད་པའི་ཁྲད་པར་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །དང་པོ་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་བཞིས། །སྟོར་བ་བཞི་པོ་རྣམ་པར་གཞག།

ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་རྣམ་བརྒྱད།[३८] །ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་སྟེའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། སྐུ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པའི་སྐུ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་དང་དེའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུད་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་དོ། །སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཚན་ཉིད་ཡུ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྟེ། །ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེ་མེད། །གཉིས་མེད་གསུམ་བལ་དྲི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་ཏོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་མཐོང་།[४०] །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཡུ་སྟེ། གསུང་བརྒྱད་པ་དང་། སྐུ་སྣང་བ་དང་། མཛད་པ་སྒྲུབ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གསུམ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་ཡུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། སྐུ་གསུང་མཛད་པ་དུ་མར་སྟོན་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་དང་བལ་བའོ། །སྣ་ཚོགས་དམ་ཚོས་འོད་ཟེར་ཟེའུ་མདའ་བའི་སྐུས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་སྒྲུབ་ལ་བཙོན་པ། །མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། །སྣ་ཚོགས་དངོས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན།[४१] །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུལ་བའི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དགེ་བ་སྒྲིན་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་ཡིན་

ནོ། །འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དང་། །རབ་ཏུ་སྨིན་དང་ལུང་བསྟན་རྒྱུ་ཡི་གཟུགས། །གང་ཡིན་དེ་ཡང་འདིར་ནི་རྟག་གནས་ཀྱི། །ཤམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིན།[9.1] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་གཡུང་དྲུན་པོ་སྐུ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུན་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྨྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ།། ཞེད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་བཤཱའོ།།

སྨྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་རྣམ་དབྱེ་དང་། །སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ། །ཚོས་སྐུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་བཤད་པ་བཤྱ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབྱེ་བ་མིང་དང་གྲངས་ཀྱིས་བསྟན་པའོ།།

སོ་སོའི་དངོས་པོ་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཅུས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་དོན་བཞིར་གནས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་པོའི་གང་ཟག་དང་། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནོ།།

གང་ཟག་ནི་ཚོས་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ། བསམ་པ་དང་། གདམས་ངག་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གདམས་ངག་དང་། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། རྟེན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞི་དང་དེ་ལས་བླངས་པ་བཞི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་དངོས་པོ་བཅུགཅིག་གོ །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་སྐྱིང་རྡེ་དང་རང་གི་དོན་སྒྲུབས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཚ་ཆ་དང་། འཇུག་པ་དང་། ཚོགས་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོགས་དང་། འཇུག་པའི་རྩོམ་པ་དང་། ཞུགས་ནས་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པའི་སྟོགས་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དང་པོ་རྩོམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐ་མ་མཐར་ཐུག་པ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པའི་བར་གྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་ལས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱས་འབྲས་བུ་འཐད་པས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལམ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་བཅུགཅིག་གིས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཡང་དོན་ལྔར་གནས་ཏེ། ལམ་སྟོམ་པའི་གང་ཟག་དང་། དེས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་དང་། སྟོམ་ལམ་མོ། །འདི་དག་ལ་ཐུན་མོང་གི་བྱེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོམ་ལམ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སྟོམ་ལམ་གསུམ་མོ། །ཟག་པ་མེད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཞེའུ་ཡག་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཞི་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་དགུས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཡང་ལྔ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྣོང་རྟེའི་ཁྱད་པར་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྐྱེ་བའི་སྒྲུབ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །འདི་དག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་གཉིས་ལས་ལམ་ཤེས་ནི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་འཕངས་པ་ཡིན་ལ། གཞི་ཤེས་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གཅོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཡང་དོན་བཞིར་གནས་ཏེ། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། ཐོབ་པའི་དུས་དང་། བསྟོམས་པའི་ནུས་པ་སྤྱད་པའོ།། དང་པོ་ནི། ཡུལ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་དང་། བར་ཆོད་དེ་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ། མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་དང་བྱེད་པ་གསུམ་དང་། དེའི་ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་གནས་པའི་ལྟོས་ས་མཚོན་བྱའི་ཚོས་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། བཞི་པོ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དུས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཐར་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའོ། །བསྟོམས་པའི་ནུས་པ་སྤྱད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། སྟོམ་པ་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པའི་ནུས་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ་ཚོས་སྐུ་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ནི་སྔོན་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐོག་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པའི་ནུས་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ་ཚོས་སྐུ་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ནི་སྔོན་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་མ་ཉམ་པར་རྟོགས་པའོ། །རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའོ།།

རྟེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཞི་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། །སྟོམ་པའི་ལམ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ།།

མཐའ་གྱིས་པ་ནི་དངོས་པོ་བཟུ་གསུམ་མོ།།

སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་དངོས་པོ་བཞིའོ། །དེ་ཡང་ས་བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་དང་། བཅུ་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་འཕྲོ་བོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་དངོས་པོ་བཞི་སྟེ། འདི་ཡང་ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་ཞིབ་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བཤད་པའོ།། ||

བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལས། བཞི་པ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་པ། སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པ།

ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱུ་རྣམ་པ་བཅུ། ཉེ་བར་བཀོད་པས་སྟོན་ནོ། །རྗེས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱུ་རྣམ་པ་བཅུ་ནི་དང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེས་སུ་སྣང་བར་རྟོམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་སྣང་བའི་མཐར་ཐུགས་པ་དེས་བར་འབྱུང་བའི་སྣང་བའི་བར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞིན་གནས་ཏེ། སྣང་བ་ཡོའི་གང་ཟག་དང་། སྣང་བའི་དམིགས་པ་དང་། སྣང་བའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་དང་། སྣང་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །གང་ཟག་ནི་ཚོས་བཞི་ལྡན་པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ། བསམ་པ་དང་། གདམས་ངག་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་རྣེན་གྱི་བར་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཡང་[1] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། དབེའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ།།

དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར[2] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འདོད་ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེར་ཐལ་བ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཚེད་དུ་བྱ་བ་དང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ནི། གཞན་དོན་ཕྱིར།

ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །ཡུལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་དོན་དུ་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དེ་འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ཡུལ་ལ་ཆུད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆུའི་ཡུལ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟེ་སྟིང་རྗེའི་ཡུལ་ལོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོའི་ཡུལ་ནི་ཡུལ་ཅི། སྟིང་རྗེའི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་གྱི་ཐབས་དོན་དུ་གཅེར་བའི་ཡུལ་ལོ། །ཐོག་མར་སྟིང་རྗེ་ཅན་གཞན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ནས་ནི་དེའི་ཐབས་རང་ཉིད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཅེར་བ་ནི། །དེས་ན། དེ་ཡི་རྩ་བ་སྟིང་རྗེར་འདོད།[৭৭]། ཅེས་གསུངས་སོ།།

མཚན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ནི།[৭৮] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་བར་དང་། དེའི་ཡན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཡན་དང་པོ་ནི། དོན་དུ་གཅེར་བའི་འདུན་པ་ཙམ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། བཏགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་འདུན་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཏེ། ཆུ་མཚན་ཡོད་པ་དང་། དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡན་གཅིས་པ་ནི། འདུན་པ་ཙམ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བདེན་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱབས་འགྲོའི་མཚན་ཉིད་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་འཁྲུལ་བ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ།[৭৯] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བཤད་དུ་མེད་དོ། །དེའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཡང་སྡུག་སེམ་ཐུབ་པ་མེ།[৮০] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་དོན་དགོད་པ་དང་། དེའི་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་མཐུན་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྨོན་དགོད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཐུགས་བརྩེ་བས་མ་དང་ཐུན་པ་ནི་སྨོན་བའི་ལམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །སྨིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ཐུན་པ་དྲུག་ནི་རབ་ཏུ

དགའ་བ་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བར་གྱི་ས་དྲུག་གིས་བསྡུས་སོ། །དེ་ནས་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། རྟོག་པའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ལྟ་བོ་འདི་ནི་ཐབས་ཁས་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ས་བདུན་པས་བསྡུས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཐབས་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་ཐབས་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འགོ་ཏུཚྪོགས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི། སྨོན་ལམ་གྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ས་བརྒྱད་པས་བསྡུས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ནི་བསྟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལམ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ནི་སྟོང་པར་བྱེད་པ་དམ་པ་ཡིན་པས་སྨོན་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུངས་དང་སྨོན་པས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ས་དགུ་པས་བསྡུས་ཏེ། རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེལ་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུའི་སས་བསྡུས་པ་གཉིས་དང་། འབྲས་བུའི་སས་བསྡུས་པ་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་གཉིས་ཏེ། ས་བཞིའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ནི་བགྱོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ས་དེར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་དང་རྟེན་དང་མཛད་པ་ཐ་མི་དད་པས་གྲུང་སྟོ་ཚོགས་ནས་འདྲེས་པའི་ཆུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་གྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆུ་བོ་ནི་ཆུ་དང་གནས་དང་བྱ་བ་སྟོ་ཚོགས་ཐ་མི་དད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་སྨིན་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མ་ཐས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་ས་བཅུ་གཅིག་པས་བསྡུས་པ་གཉིས་ནི་སྨིན་ལྔ་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་རྩེ་ལ་བས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་སྨིན་པ་རག་ལས་པའི་གཞི་སྨིན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་པོའི་ཁྱད་པར་བསམ་པའི་རང་བཞིན་བཤད་ནས། གདམས་ངག་དང་རྟེས་

སུ་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བའི་དོན་དང་མངོན་པར་འཛེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོམས་པ་ནི།[৭৫] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

གདམས་ངག་གི་སྐབས་ལ་དོན་བཞི་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། རྒ་བའི་ངག་ཅེ་བར་དགོད་པའོ། །གདམས་ངག་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་གདམས་པར་བྱ་བའི་དོན་སྤྱད་པའི་རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་ཤུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟོན་པས་ན་གདམས་ངག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅུར་ཕྱེ་བར་ཟད་དོ། །མཚན་ཉིད་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་གདམས་ངག་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱི་བཅུ་མ་ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ཁོ་ནར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ལམ་ཆེན་པོར་མཚན་ཉིད་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་བཅུ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་མཚན་ཉིད་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་གདམས་ངག་འཕྲོ་བ་རྣམས་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་གདམས་ངག་གཅིག་པ་ཡང་། དོན་བསྡུ་བའི་སྐབས་སུ་འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྡེས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱབས་པ་གང་ཡིན་པ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་།[৭০] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱབ་པ་གཅིག་ཉི་ཁྲད་པར་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ།།

འོན་གདམས་ངག་གི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དང་གོ་ཆ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱབ་པ་བཞི་པོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱབ་པ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། འདི་རྣ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་གདམས་ངག་གི་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་ནི་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་བཤད་པས་ན་ཟློས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཡང་ན་གོ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཆོས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་ཤུམས་པ་དང་སྦྱ་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣལ་འབྱོར་གཅོ་བོར་གྱུར་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་དང་གོ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟོང་པ་གཅོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་སྟོས་པ་མེད་པའམ། ཡང་ན་འདི་དང་

གོ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་མཉེན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པས་སྨིན་པ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལས། དང་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་གདམས་ངག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་སྙད་བཤད་པ་སྒྲུབ་པ་ལ།[1] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ།།

དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བས།[2] ཞེས་བྱ་བ། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའོ།[3] །ཞེས་སྨོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བས་བསྟན་ཏོ།། དེའང་མདོ་ནས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱད་པར་བགྱི།[4] ཞེས་ཁྱས་པའི་ལན་དུ། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཚེ།[5] ཞེས་བྱ་བས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མ་འདས་པར་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེའི་མིང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་དེའི་མིང་དང་དེ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་མི་སྦྱོད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བཞི་བཀག་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་།[6] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེའི་འཕད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེའི་མིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཡང་འཕད་པར་དེ་དག་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ།[7] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་།[8] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲུབ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཤཱ་རིའི་བུ་གལ་ཏེ་འཕམ་བུའི་གྲིང་འདི་དག་སྟོང་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མོད་འགལ་གྱི་བུ་ཕུ་བུ་ཤ་སྟག་གིས། འདི་ཕུ་སྟེ་འདམ་བུའི་ཚལ་ལམ་འོད་མའི་ཚལ་ལམ་བུ་རམ་ཤིང་གི་ཚལ་ལམ་སྨིག་མའི་ཚལ་ལམ་འབྲས་ཀྱི་

ཞིང་ངམ་ཏེལ་གྱི་ཞིང་ལྟར་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་བསྟོམས་པའི་བརྒྱའི་ཚར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྱོ།[৭] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུགྱིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་སྦྱི་ཕུང་དང་སྟོང་བར་མ་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གྱའི་བྱ་མ་སྟེང་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཅིག་བསྟོམ་པ་ལྟག་པར་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འཐད་པར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྦྱོར་བ་དང་ཡང་དག་པར་ཞོག་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདམ་བུའི་ཚལ་ལ་སོགས་པའི་དཔེའི་དྲུག་གིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཚོས་དྲུག་བསྟན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གནོད་པ་ཆུང་དུམི་བཟོད་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གནོད་བྱེད་དྲག་པོས་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་བཅད་པར་དཀའ་བ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་ཞོག་ཆོས་སྒོམ་པར་རྩང་བའི་དངར་མི་འབྱལ་བ་དང་། སྡུར་དུ་འབིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྱས་བུམཆོག་ཉིད་དང་། ད་ལྟ་འདུ་ཡང་དུས་གཞན་དུ་ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་ལས། སྟག་བསྟལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འབྱས་བུར་སྣང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།[৯০] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ཡང་འབྱས་བུའི་སྟོང་པ་གཅོ་བོར་བཟུང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་པོ་བཟུང་སྟེ། ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་དང་བདེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བདུན་པོ་དེ་དག་ལ་བརྩོན་ན་བརྩོན་ཅེས་བྱའོ།[৯৭] །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་བང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ནི། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་པོ་འདི་དག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་ཀྱང་བརྩོན་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་བརྩོན་ཅེས་བྱ་བར་མི་བརྗོད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེས་གཟུགས་བརྩོན་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་བརྩོན་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བོ།[৯৭] །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་མི་མཐོང་བར་དགོངས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་ཤེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་ལ།[৯৯] ཞེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚན་ཚུན་ཡང་དག་པར་འདུ་བཤམ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟན་མའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ནམ་འགག་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་།[ཁཉ] ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་བརྗོད་པ་དང་།[ཁཀ] གཟུགས་ནི་ཚོར་བ་དང་ལྡན་ཅིག་འདུ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དང་།[ཁཆ] དེའི་འཐད་པར་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།[ཁཇ] །སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ལྡན་པ་དག་པ་མི་དང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་འཐད་པའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཀཱ་རྟིའི་བུ་གཟུགས་ཀྱང་གཞན་མ་ཡིན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་མ་ཡིན་ལ་གཟུགས་ཀྱང་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ།[ཁཉ] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱང་པོ་ལྔ་ལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

འགོག་པ་ལ་གདམས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། འགོག་པ་ལ།[ཁཌ] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིར་འགོག་པའི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་དང་། སོགས་པའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བ་ལའོ། །འདིའི་མདོ་ཡང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀཱ་རྟིའི་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་མི་འགག །ཅེས་བྱ་བ་ནས། འཕྲིན་པ་མེད་པ་འཕེལ་བ་མེད་པ་སྟེ། འདས་པ་མ་ཡིན།[ཁཎ] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགག་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ནི་གཟུགས་མེད་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ།། འདིའི་མདོ་ཡང་གང་མི་སྐྱེ་བ། ནས། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བར་དུ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་གཟུགས་མེད་དོ།[ཁཏ]། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་དྲུག་དང་ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་བདེན་པ་དང་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཁོ་ནའོ།།

ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ལམ་ལ།[ཁཐ] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། དེས་པར་འབྱིན་པ་ཉིད་

གསུམ་བསྟན་ཏོ།།

དང་པོ་ནི། སྣྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བདག་ཉིད་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ།[ཀ] ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་བས་སྟོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་དང་ཡང་ཁམས་བྱག་དང་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་། ལམ་ལ་སྐྱོད་པའི་རང་བཞིན་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རང་བཞིན་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གཉིས་པོ་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ངེས་འཛིན་དང་གཟུངས་དང་། མཐར་ཐུག་པ་སྟོང་བར་བྱ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པར་མ་མཐོང་བའམ། ཡང་ན་ཡུལ་དེ་ལ་སྐྱོར་བ་དང་མི་སྐྱོར་བ་བཀག་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བཤྲེའོ།[ཁ] །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་།[ག] ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སོགས་པའི་སྒྲས་བསྟུས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྐྱོར་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོར་བ་བཀག་པས་གསུངས་སོ། །ལམ་གྱི་རིམ་པར་འབྱེན་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་མི་སྐྱོད་པ་དང་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་ཚན་ཚུན་མི་སྐྱོར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུས་གསུམ་དང་སྐྱོར་བ་བཀག་པས་མདོར་གསུངས་སོ།[ང] །འདིར། སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་དག་ཚན་ཚུན་དུ།[ཅ] ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་མོ།།

གསུམ་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་པ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་བཤད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ།[ཆ] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ཡང་མཉམ་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེའི་འཕྲིན་པ་གསུམ་བསྟན་ཏོ།།

སངས་རྒྱས་སུ་ བྱེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་བམིགས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་སྐྱོར་པས་ཞེས་བྱ་བའོ།[ཇ] །འདིའི་མདོར་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཤེས་པར་མི་བྱེད་དོ།། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ན་

གཟུགས་དང་རྟམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སྨྲོས་བཞམ་འབྱེད་པ་ལྟ་གལ་ཡོད།[༡༠] ཅེས་བྱ་བ་ནས། རྟམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བའི་བར་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

རྟམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ལྟར་རྟེས་སུ་བརྟོད་ནས་དེ་མཉམ་པར་ཤེས་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ།[༡༡] །འདིའི་མདོ་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་དང་རྟམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུམི་སྦྱོར་མི་འབྱེད་དོ། །རྟམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་སུམི་སྦྱོར་མི་འབྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་བརྟོད་པས་གཟུངས་པ་ཡིན་ནོ།།[༡༢]

དེའི་འཕད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་དག་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ།[༡༣] །འདིའི་མདོ་ནི། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་རྟམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། རྟམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་རྟམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། རྟམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་བོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྟོགས་མི་མཛོད་དོ།། རྟམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་མི་མཛོད་དོ།[༡༤] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཉིས་ཀ་རྟམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བའི་མཚན་ཉིད་དང་གཅིག་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ།།

ཚོས་དཀོན་མཆོག་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། ཚོས་ལ།[༡༥] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་པའོ།། གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྟམ་པ་མཐའ་དག་བསྟུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་གསུམ་བསྟོམས་པའོ། །དེ་དག་གིས་བསྟུས་པ་ནི་དེ་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་བསྟོམས་པས་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཚོས་ནི་འདིར་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྟེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི། མདོ་ལས་གཟུགས་ནས་རྟམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅཀག་པ་གཟུགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྨྲོར་རོ།[༡༦] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་རྟག་པ་དང་

བདེ་བ་དང་བདག་དང་མ་ཞེ་བ་བླ་དང་བཅས་པ་བཀག་པས་ཆོས་ཀྱི་སྟོམ་བླ་དང་བཅས་པ་བཀག་པ་
དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་བླ་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་བཀག་པ་དང་། དུས་གསུམ་དང་བརྟན་
མི་བརྟན་དང་ཡོད་མེད་བཀག་པ་དང་། སྟོང་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཀག་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཆོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཉེར་སྟོན་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
ངོ་བོ་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི། མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ།[১৩] །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་
པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་ལམ་གྱུབ་
པ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྐོ་དང་།
མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་མི་སློབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེའི་འཐད་
པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་པ་དང་བྱེ་བྲག་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཤྲ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་མངོན་པར་
ཤེས་པ་དུག་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སློབ་པར་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ།།[১১]

དེ་ལྟར་སྟོང་པས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྣམ་པ་འཕད་པ་དང་བཅས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ངོ་བོ་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི། མདོ་ལས། ཀུ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་པའི་ཚེ་བདུད་གྲགས་ཆོལ་ཞིང་ཉམས་སྐྱོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གྲགས་མི་རྟེད་དེ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དང་བརྟག་པ་མེད་པར་འཕྲུན་པར་འགྱུབ་བོ།[১৫] །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཁོན་
མོངས་པ་བསལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་དང་ལྡན་པའི་རིས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་བ་དང་། བྱམས་
པའི་རྒྱ་ཅན་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། ཚེགས་ཆུང་ངུས་
གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་
སངས་རྒྱས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་མ་དམིགས་པས་ཕྱད་པ་དང་བྲལ་བ་བཀག་
པ་དང་། དེའི་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདག་གིས་སྐུར་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་བཀག་པ་
དང་། སྣ་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱི་མ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་རྟོགས་པ་པོའི་ཆོས་ཉེ་བར་མི་

དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་བ་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཚན་ཉིད་མི་སྦྱོར་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལས་འདའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྨིན་བ་དང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།[୯୦]

དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། འོག་ཏུ་བྱེད་པས་འདིར་མི་བཤད་དོ།།

མ་ཞེན་པ་[୯୨]ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་མི་ལྟ་བ་སྟེ། དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱབས་པ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣེས། དེ་ལ་མ་ཞེན་པས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་ངལ་བས་ནི། བགྲོད་པར་བྱ་བ་ཇི་སྲིད་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ།[୯୩] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ཉམས་ཀྱིས་ལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དོན་དམ་པར་ཞེན་པས་ལུས་ཀྱི་བརྩེ་ན་འགྱུས་ལ་སོགས་པ་དེའི་གཉེན་པོ་དངོས་པོར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོམ་པ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་ཞེན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་པ་དང་གོམས་པར་བྱས་པས་ངྱུལ་བྱེད་པ་སྤངས་པས་སྟེ། རྟོམ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱབས་པ་ལས་མི་ཉམས་ཀྱང་ལྷག་པའི་འཛེལ་བས་ཚུན་འཛེལ་བ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་འཁོར་དང་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་བཅས་པ་མཐོང་ཞིང་ཆོས་ཀྱང་ཉན་པར་ཐོག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་མི་འབྲལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དོན་རེ་རེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་གམ་དུ་འགྲོ་དགོས་ན་དེ་ལྟར་ཡང་མི་ནུས་པས་ཞུམ་པར་འགྱུར་རོ།།

སྐྱན་ལྟ་དང་མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་མཐོང་ལམ་ལ་བཤད་དུ་མེད་དོ། །སྐོམ་པའི་ལམ་ལ་གདམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དག་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐག་རིང་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དང་པར་གདམས་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ།[୯୪] ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདུས་བྱས་ནི་ལམ་མོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་སྒྲུབས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ། མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྐོམ་པའི་ལམ་ཡང་དང་

བཞིན་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ལྟག་པས་ཁ་དད་དུ་བཞག་པར་ཟད་དེ། སྣང་བ་ནི་ལམ་ལས་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་བཞག་པས་ཁ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་གདགས་པར་མི་ནུས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་གདགས་པར་མི་ནུས་སོ།[୧୭] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དེས་འཕངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད།[୧୮] ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐུབ་པ་ཉམས་པ་ལས་བཟློག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཚུལ་ཏོ། །མི་ལྟོག་པར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཚུན་ཚུད་མར་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་སྟེ། མི་སློབ་ན་མི་སྐྱོ་བས་སྐྱབ་པ་སྟེ་མ་མ་ཉམས་པའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་མ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟག་མ་ནི་སྐབས་སོ།།

དག་འདུན་ལ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ།[୧୯] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དད་པའི་རྟེན་སུ་འབྱང་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་སུ་འབྱང་བ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཚུལ་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་ཚུལ་འདྲ་བ་ཙམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ནི་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་འཇོག་པར་ནུས་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའོ། །དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་པ་དབང་པོ་རྣུལ་པོ་ཡིན་ཏེ།[୨୭] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཞུལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་ས་བརྒྱད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱང་གསུངས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་བརྗོད་པ་ཡང་མངོན་པར་

འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚུལ་འདྲ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་མ་འདྲས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་བཞི་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྒོད་པ་དང་། སྤྲོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། དད་པའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲལ་བྱའི་དངོས་གཞི་ལ་གནས་པ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པ་གཉིས་ཀ་ལྔའོ། །སྤྲོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། དད་པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱོར་འོང་བའི་དངོས་གཞི་ལ་གནས་པ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་ཆད་གཅིག་པའོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི་དགུ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་དངོས་གཞི་ལ་གནས་པ་གཅིག་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པ་བརྒྱད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཡིན་ནོ།། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་དེ་བཞིན་འདུ་བ་ཉིད་དོ།།

དེ་ལ་དང་པའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་དང་ཚོས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་གཉིས་ནི། དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། དེ་དག་ནི་གཉེན་པོའི་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོའི་དབྱེ་བས་གཉེན་པོའི་ནུས་པ་ཐ་དད་པས་གཉིས་སུ་བཞག་གོ །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ནི། གཉེན་པོའི་བྱེད་པ་རྒྱུན་ཆད་པས་སྤྲངས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། མཐོང་སྤང་གི་སྤྲིབ་པ་སྤངས་པ་ནི་འགོག་པ་ཙམ་དུ་གཅིག་པས་དབང་པོའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །དེ་ལས་ཀྱང་དང་པོ་ནི། མི་ལས་ཤི་འཕོས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་པོ་རྣལ་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྐྱུར་དུ་མ་ཉམས་པར་མི་འཛོག་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ཡང་སྐྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་གཞན་ནམ་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོས་ཏེ་འདི་ར་སྐྱེས་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་སྟེ་སྐྱེ་མ་ལས་བཟློག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྤྲངས་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་དེས་མི་བྱམ་པ་སྟེ་འཁོར་བ་ལ་ཡང་ཞི་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་པ

ལ་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དད་པས་མོས་པ་དབང་པོ་རྩུལ་པོ་དག་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ནི། བསམ་གཏན་སྒྲུབ་ཅིང་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེས་ནས་འདོད་པར་མི་འམ་ལྷར་སྐྱེས་པའམ། དེ་ལྷར་སྤྱོད་པ་བསམ་གཏན་སྒྲངས་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་པའོ། །འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མཐོང་བའི་ཐོབ་པ་དག་གཅིག་ཏུ་གཞག་པ་ནི། དེ་ལྷར་སྤྱོད་པ་བསམ་གཏན་ནམ་གཟུགས་མེད་པའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེས་བར་དེ་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་ཐབས་མཁས་པས་སངས་རྒྱས་བཞུགས་སར་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ནས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་རྩུལ་པོ་འབྲས་བུ་གཉིས་པའི་དོན་གཞི་ལ་གནས་པ་དག་སྟ་མ་ལྷར་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ནི། དེ་ལྷར་སྤྱོད་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེས་ནས། དན་པ་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་དེ་ནས་འཕོས་ཏེ་ལྷ་ཟེ་བ་[ར] ཁྲག་ཁྲིག་གིས་བསྐོར་ནས་འདིར་སྐྱེ་བ་བློངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦ་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའོ།།

དེ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པར་བཞག་པ་ནི། དེ་ལྷར་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཐོབ་པ། འདིར་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་སྐྱེ་བར་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བའོ། ཕེག་པ་དམན་པའི་སྒྲ་མི་བཀས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་ནམ། སེམས་ཅན་གྱི་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་གཞན་ནམ། དགེན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མི་བཀས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་སོང་ནས་དེ་དག་ཏུ་དོན་བྱས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལས། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་དག །ཐབས་མཁས་པའི་མིའི་རིགས་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲལ་ཟེར་དང་ཁྱིམ་བདག་གི་རིགས་ཤིང་ས་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ལྷའམ། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ཚངས་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སྤངས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་སྐྱེས་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལྷག་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་དངོས་གཞི་པས་བྱང་པར་འཚགས་སོ།།

དེའི་འོག་ཏུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་ཁྱད་པར་བར་ཆད་གཅིག་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྣོད་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་དང་ཚོད་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཚན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ནས་སངས་ཆུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཕོབ་པ་དག །བདེན་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་སྦྱོང་ཀུང་བདེན་པ་མཚན་དུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་ཆོ་གཅིག་གིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས་ཤིང་དེའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་སྦྱོ་བ་གཅིག་ལྷག་མ་ལུས་པས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལས་ཁྱད་ཡོད་དོ།།

ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པ་བར་མ་དོར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། སྔ་མ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་མ་ཐས་པས་ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་དེར་སངས་ཆུས་ཀྱི་འདིར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། སྟེང་པོ་བྱང་ཆུ་བ་ལ་འདུ་ཀ་ནས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་ཆུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་བསྐལ་པ་འཛམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པའོ། །མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྱོང་པ་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སོང་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བརྩེ་བར་བྱས་ནས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ཚད་མེད་པས་འཚང་རྒྱ་བའོ། །མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལས་འདས་ཞིང་ཕྱི་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་གནས་ཏེ། བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མ་དང་ལྔན་ཅིག་སངས་ཆུས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱངས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོ་ཚོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ།།

དེའི་འོག་ཏུ་ལྟ་པ་གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་བཞག་ཅིང་ལྟ་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་པར་འགྲོ་བ་གསུམ་དང་། སྐིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི་འཕགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་རྩོ་གས་པར་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་ལས་ཉམས་པར་བྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཀྱང་བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་ཐོག་མར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྒྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེ་སྟེ་སྟོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བསྐྱེད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་དང་སྦྱོལ་མར་བསྒོམས་པས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་ཆུས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་སྟ་ཚོགས་སུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ཕྱེད་དུ་

འཚར་བ་ནི། སྔ་མ་ལྟ་བུ་ཚངས་རིས་ནས་འཕོས་ནས་གནས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་སྣང་ཚོགས་སུ་འཚང་རྒྱ་བའོ། །གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ནི། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སྤྱངས་ནས། ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་གནས་པའི་བར་ལ་ཚོས་བསྟན་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་ལ་སོགས་བར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་སྣ་ཚོགས་སུ་འཚང་རྒྱ་བའོ། །སྤིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི། བསམ་གཏན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་ལ་མཐའ་དག་བསྒྲུབས་ཏེ་ཚངས་རིས་ནས་དགེ་རྒྱས་ཀྱིས་མཆོག་པ་སྨིན་མེད་དང་བསོད་ནམས་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེས་ནས་གཙོར་མ་རིས་ལྟ་བཞིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་བཟུ ང་ནས་སྤིད་པའི་རྩེ་མོ་ར་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་སྣ་ཚོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ།།

གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་པ་བཅོམ་པ་ནི། འདི་ནས་གཟུགས་མེད་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་འཚང་རྒྱ་བའོ།།

བདུན་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་དབང་པོ་ཡོངས་སུདག་པ་དང་། ངན་སོང་སྤངས་པ་དང་བདག་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་མཐོང་ན་འགྲོ་བ་དག་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ནས་ཕྱིས་ལུས་དེ་ཉིན་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ཉིད་དུ་འཚང་རྒྱ་བའོ། །སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ཅེ་ཅེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཐབས་མ་ཁས་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་དམྱལ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པར་ཡང་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་སྣ་ཚོགས་སུ་འཚང་རྒྱ་བའོ།།

དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་གནས་པ་དག སེམས་ཅན་ལོག་པར་ལྟ་བའི་སྐན་པ་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱང་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་

ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པ་ཁོ་ནའོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་དགྲ་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་སྟོན་དུ་ སོང་ན་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་གཏོགས་པ་མཐོང་ལམ་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་སྒོང་བར་ བཤད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་སྤང་བྱར་འདོད་ན་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་པ་སྤངས་པ་ སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་སྤངས་ བྱར་འདོད་ན་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྟར་རོལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ ལམ་གྱི་སྤངས་བྱ་ཡིན་ན་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་གཏོགས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྟར་རོལ་ཏུ་ སྤང་བས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་འོག་མ་མཐོང་ལམ་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་ པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་ འབྲིང་སྤངས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ འཇོག་ན་མི་འཐད་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བརྗོད་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་ཆེ་འབྲིང་སྤངས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ དེ་ལྟར་འཇོག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་ པ་དང་། དེའི་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་སྤངས་པ་ས་བཅུ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱའི་ སྤྲིབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་འཇོག་ན་ཡང་དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པས་འདོད་ཀྱི་ ཚུང་ངའི་ཚུང་ངུ་སྤངས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་བརྗོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྤངས་ན་ཁམས་གསུམ་པ་མཐའ་ དག་སྤངས་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ངུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པའང་ ཁམས་གསུམ་པས་མེམས་ཀྱི་སྤངས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་ནི་གཟུགས་དང་ གཟུགས་མེད་པའི་མེམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་(།།འདོད་པའི་མེམས་ཀྱིས་མི་སྤོང་བ་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤང་བྱ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་ཁམས་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། འདི་ལ་ནི་དེ་ལྟར་བྱར་མེད་དོ།། དེས་ན་འདི་ནི་སྤངས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟེ་ལྟ་བ་ཉིད་སྤངས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་ པ་མ་ཡིན་པར་རིས་སོ།།

རང་སངས་རྒྱས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཁམས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་རང་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སངས་རྒྱས་ནས་ཐབས་མཁས་པས་སྟོག་ཚགས་མང་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ།། དེ་ཡང་། དོན་རྒྱས་མ་ཡིན་དེ་སངས་རྒྱས། །མེད་པར་སྐྱེས་ནས་སྤྲུལ་དོན་གཉིར། །བསམ་གཏན་དོན་བརྩོན་དེར་བརྟེན་ནས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར།[1]°° །ཞེས་བཤད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟའོ།།

དབང་པོ་རྣུལ་དང་རྩོན་པོ་དག[1]°1 །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་ནི། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་དངོས་གཞི་ལ་གནས་པ་གསུམ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དངོས་སུ་སོ་སོར་མ་བགྲངས་པར་ལྟག་མ་དངོས་སུ་བགྲངས་པར་བལྟའོ། །བཞི་པོ་དེ་ཡང་། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བས་མཚོན་ཏེ།[1]°2 དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་དང་དད་པས་མོས་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པར་རིགས་འདུ་བ་གཞན་ལྟག་མ་བཞི་པ་ཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་བརྒྱད་པ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་གང་ཟག་ལ་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་གསུངས་[1]°3པས་ན་གང་ཟག་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཡིན་པར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཅེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཅེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་མདོར་བསྡུན་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་།[1]°4 །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་བྱེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་བྱེད་པར་བསྟན་ཏོ།[1]°5 །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རྒྱལ་སྲིད་ནས་ཞེས་བྱ་སྟེ།[1]°6 རྒྱལ་རྣམ་པར་བྱས་པའི་སྲོག་ནས་བའེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་འབྱེལ་ཏེ་ཕྱི་མར་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ནི་བཟོད་པ་འབྱིང་སྟེ་སྐྱེ་བ་དང་རིས་པར་

འབྱུང་བ་མེད་པ་འདི་ནི་རྟོགས་པས་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་དང་ཞིང་དང་མཚན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏ་ཅིག་ནི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།[1-29] ཆོས་མཆོག་ཚུང་དུ་སྟེ་དཔའ་བར་འགྱོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟ་མ་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པར་དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་དམིགས་པ་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཏ་ཅིག་ཏུ་ནི་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།[1-30] བཟོད་པ་ཚུང་ངུས། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ངོ་བོ་ཡོད་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏ་ཅིག་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐྱོན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།[1-31] །ལྷག་མ་དག་བོ་སྟེ་དོན་དམ་པ་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་གཞན་ཀྱིས་བྱ་བ་ནི།[1-32] མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཉེའི་ཁྱད་པར་བཞིན་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་ཟད་ཅེས་སོ།།

ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མདོར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།[1-33] ཞེས་བྱ་བའོ།།

འདི་ལ་གསུམ་ལས། དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ།[1-34] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བདུན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའོ།། དེ་ལ་དྲོད་ཚུང་དུའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དམིགས་རྣམ་གྱི་དོན་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་མཚན་མ་མེད་པའི་དོན་བཤད་པ་གསུམ་གྱིས་མདོ་ནས་བཤད་དོ།[1-35] །དེ་ལ་སྤྱག་བསྡུལ་གྱི་བདེན་པའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་དོན་བཞི་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱེ་འབྲས་ཚུར་གྱུར་པ་ལའོ། །ཀུན་

འབྱུང་ལ་ནི། གཟུགས་འདི་ལྟར་སྣང་བར་བྱའོ་གཟུགས་འདིས་སྣང་བར་བྱའོ་ཞེས་མདོན་བར་ཞེན་པ་དང་།[1144] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་ཐུག་པའི་ལྟུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟག་བསྟལ་ལ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།[1145] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་བཅོའོ།། འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། འགོག་པ་འདི་ལྟར་[1146] ཞེས་བྱ་བ་དང་འདིས་ཞེས་བྱ་བའོ།། ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ལམ་འདི་ལྟར་[1147]ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་པ་དང་ཀུན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཤེས་ན་བརྒྱ་པའང་མི་ཤེས་པས་རྣམ་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི་འདི་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ།[1148] །ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །དེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ལ་སྣང་བར་བྱ་བ་དང་སྣང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྤྲོད་པ་ལ་བསྟབ་པར་བྱ་བ་དང་བསྟབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཡྱག་པར་གནས་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དང་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཐབས་མ་ཁས་པ་དང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ།།

འདིར་འགོག་པ་དང་ལམ་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་དོན་གསུམ་པོ་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་དག་ཅེའོ་བར་བཀོད་དོ།[1149] །ཞེས་འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྡེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་འདིས་ནི་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་ལྟག་པར་གནས་པ་དང་ཀུན་ཤེས་པའི་མེད་པའི་དོན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ཀའི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟག་བསྟལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་ན་ནི་སྟར་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཉང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེའི་དགོངས་པ་དྲྭད་པར་རིགས་སོ།།

བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། སྐྱོན་མེད་པ་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།[1150] །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཚན་ཚུན་མཐོང་བ་བཀག་པས་ནི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་གསུངས་ལ། གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་རྟོམ་ལ་སེམས་བཀག་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྟོམ་སེམས་བཀག་པས་ནི་ལམ་ལ་རྟོམ་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་དོན་རྫུང་དུའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་དོན་ནི། སྒྲུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དག་ལ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་དང་ཐུན་མོང་གི་སྟོང་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་ནི་དམིགས་པའོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཡང་སོ་སོའི་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་དང་ཐུན་མོང་གི་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་དམིགས་པའོ། །རྣམ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ལྡོག་པར་གནས་པ་དང་ཀུན་ཤེས་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་འབྲེད་བཞི་ཀའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་བརྟོད་པའི་གཞུང་གསུམ་ཀའི་རྒྱུ་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་བརྟོད་བྱ་དེས་འབྲེད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་བསྡུན་པས་གསུངས་སོ།།[1.33]

དྲྭ་བ་འབྲེང་གི་དམིགས་པ་ནི། མོས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།[1.34] །དོན་ནི་བརྟོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྣུབ་པ་དང་དགག་པ་དག་མི་དམིགས་པ་དང་མ་མཐོང་བ་སྟེ་རང་རྒྱུད་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདུ་བ་དང་འགོད་པ་དམིགས་མ་འཚལ་ཏེ་མིང་ཙམ་གྱིས་འདུ་བ་དང་འགོད་པར་འགྱིད་པ་ནི་སྨྲ་བ་ལ་གཅགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། བདག་གིས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་བ་དང་འགོད་པ་མ་དམིགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གང་ལ་མིང་དུ་གདགས་པར་བགྱི།[1.35] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་མིང་ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་ཀྱིས།[1.36] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི། བརྗོད་པའི་སྟོགས་ཀྱིས་སྣང་བའི་རང་བཞིན་རྣུན་འདུ་བ་དང་མི་འདུ་བས་མཚོན་པ་རིགས་འདུ་བ་དང་མི་འདུ་བ་དག་དེ་ཁོ་ནར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་ཉིད་དེ་ཁོ་ནར་མ་སྤྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །འདིའི་མདོ་ནི། མིང་དེ་ཡང་གནས་པ་མ་ལགས་མི་གནས་པ་མ་ལགས་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ལགས་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ལགས་པ་ཡང་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྟེང་དུ་ཞེ་ན། མིང་དེ་མ་མཆིས་པས།[1.37] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

དྲྭ་ཆེན་པའི་དམིགས་པ་ནི། ཞེན་ནས་བསྟན་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅིག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཅིའི་སྟེང་དུ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིའི་ཞེས་པ་ལ་མི་སྣང་བས་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་བརྡར་བཀྱི་བ་དང་ཆོས་སུ་གདགས་པ་དེ་ཡང་ཞེས་དམིགས་པ་གསུངས་ནས་ཟླུང་

པོའམ་ཁམས་སམ་སྐྱེ་མཆེད་དམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་ཏེ། གདགས་པ་ཙམ་དུ་བས་སོ་ཞེས་རྣམ་པ་གསུངས་སོ།[1.34] །དེ་ལ་དྲོད་ཚུང་ངུ་ལ་ནི་བདེན་པ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་ནས་དམིགས་རྣམ་གསུ ངས་ལ། ལྷག་མ་ལ་དེ་ལྟར་དངོས་སུ རྣམ་པར་མ་བཞག་པར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་ཉེ་བར་བརྗོད་ནས་གསུངས་པར་བལྟའོ།།

རྩེ་མོ་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་གསུམ་ལས། ཚུང་ངུའི་དམིགས་རྣམ་བདེན་པ་བཞིར་རྣམ་པར་མ་བཞག་པར་སྤྱིར་བརྗོད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད།[1.35] །ཅེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་ལ་གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་དང་ཆོས་གཞན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག[1.36] །ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དོན་དང་དེ་བརྗོད་པའི་ཚོས་དང་དོན་དང་ཚོས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རྣམས་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལས་གྱུར་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་དེ་ཕན་ཚུན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ།།

རྩེ་མོ་ཚུང་ངུའི་དམིགས་རྣམ་བདེན་པ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ལྷོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པའི་དོན་སྟུང་པ་ནི། དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས།[1.37] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་གནས་པར་མི་བཀྱེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་[1.38] སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་དབེན་པ་ལ་གནས་པར་མི་བཀྱེ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་[1.39]སྐྱ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྐྱོ་ནས། རྒྱུ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་ཤེན་རྣམས་ལ་གནས་པ་བཀག་པས་ཀུན་འབྱུང་གི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཚོས་ངེས་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པར་མི་བཀྱེ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་[1.40]འགོག་པའི་བདེན་པའི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་གནས་ན་གཟུགས་མངོན་པར་འདུ་བཀྱི་བ་ལ་སྟོང་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྟོང་ངོ་།[1.41] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་བཞི་ཀའི་དོན་སྟུང་པའོ།།

སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་ལ་གནས་པ་འགོག་པའི་འཕད་པ་ནི། དེ་རྣམས་

དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་།[1-36] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་མི་རྟག་པ་ནི་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་དོན་སྟུད་པའོ། །བདེན་པ་སྟ་མ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ན། དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག[1-37] །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལས་གྱུད་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་དག་པའི་མཐའི་བར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྟུང་བ་སྟུད་པའོ།།[1-38]

སྟར་བཤད་པའི་རྩེ་མོ་ཆུང་དུས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་དང་། འཚད་པར་འགྱུར་བའི་རྩེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་གཉི་ག་སྟུད་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་འརྩིན་གང་ཡིན་དང་།[1-39] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མ་མཆིས་པ་སྟེ།[1-40] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའི་བར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བཀག་པ་དང་། རྩེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་རྟོགས་པའི་མཐུག་ཐོག་ཏུ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་ཡེ་ཤེས་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་། ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟུང་དུ་མ་མཆིས་པ་དང་གཅིག་དུ་མ་མཆིས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལགས་སོ།[1-41] །ཞེས་གསུངས་པ་གཉི་ག་སྟུད་པའོ། །རྩེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་སྟུད་པ་ནི། དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་ཕྱིར།[1-42] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་མཚན་མར་བགྱི་བ་མ་ལགས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཚན་མ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་མཚན་མའོ།[1-43] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་སྟུད་པའོ།།

རྩེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོགས་པ།[1-44] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཅི་ཞིག་གང་གི་གང་ཡིན་ཆོས་གང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནམ།[1-45] ཞེས་བྱ་བ་སྟུད་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཅི་ཞིག་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན། གང་གི་སྟེ་འབྲེལ་བ་ཅན་གང་གི་ཡིན། གང་ཡིན་ཏེ་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས་རྟོགས་པའོ། །རྣམ་པ་སྟོན་པ་ནི། ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ།[1-46] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་

ཤུ་རིའི་གྲུ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བའི་བར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་སྟུད་བའོ། །དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེའི་བཤད་པའོ།།[1-94]

བཅུན་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ་ན་རེ།[1-95] གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་བྱ་བནི་དམིགས་པར་མ་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །ཅེས་བྱ་སྟེ་མ་ལུས་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། ཡང་། དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །ཅེས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རྩེ་མོ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་རྣམ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་ཕྱིར།། ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །ཆེན་པོའི་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྫོགས་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ་སྟར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་མདོ་དང་སྦྱར་དུ་རུང་བར་སྣང་མོད་ཀྱི་བཤད་པ་སྟར་མ་བཞིན་འཐད་པར་མཐོང་ངོ། །སྨོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་འདི་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ནི་མདོ་དང་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པས་འབྲུལ་པ་ཡིན་པར་བདག་གིས་རྟོགས་སོ།།[1-96]

བཙོད་པ་ཚུང་ངུའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད།[1-97] །ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་དང་གཉིག་རྟོགས་པ་པོ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་སྟོའི་ཆོས་བཀག་པ་རྣམ་པའི་འོག་ཁུ་འཚད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་བཞིན་ལ་དོན་ཇི་ལྟ་བས་མཚན་ཉིད་དེ་གཞན་དུ་སྐྱ་ར་པ་དང་མཚན་ཉིད་ལའང་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ར་སྐྱ་ར་པ་བཀག་པ་སྟེ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་དང་དེའི་རྟེན་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དོན་དུས་མཉམ་པ་ཐ་དད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པས་རང་བཞིན་དང་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་སྟེ། དེས་ན་དེ་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་ནོ།། རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དྲིས་པའི་ལམ་དུ། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ།[1-98] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་སྐད་པ་ནི། དེ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཉིད།[1-99] །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་བུལ་བ་ཀུན་རྫོབ་པ་

ཉིད་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དོན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ།། འདི་ནི་སྟོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་བཤད་པ་སྟེ་མདོ་དང་རྗེས་སུམཐུན་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པར་ཁོ་བོས་རྟོགས་སོ།[1-3] །འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེས་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་བཀག་པ་དང་། ཧི་ལྟ་བུ་ཞེས་དྲིས་པའི་ཡན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་[1-4]ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའི་བར་ལ་དེའི་མཚན་ཉིད་བཀག་པ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ལ་དོན་གཞན་དུ་སྐྱར་བའི་ངོ་བོ་བཀག་པ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ལ་ཡང་དོན་གཞན་དུ་སྐྱར་བའི་མཚན་ཉིད་བཀག་པ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།[1-5] །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་དང་མཐུན་པར་མི་སྣང་བས་དཔྱད་དགོས་སོ།།

འཁྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་སྟེ་བ་དང་དེ་ཟད་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པའོ། །རྣམ་པ་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་དང་མཚན་དག་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་འདའ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་འདའ་བ་དང་། མངལ་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་རྫུས་སྟེ་སྐྱེ་བ་དང་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ།།

ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སྐྱོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྐྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྐྱོད་དོ།[1-6] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་བཀག་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟོམ་པཞི་དབེན་པ་དང་ལྡའི་རང་བཞིན་བཟློག་ཟླ་དང་བཅས་པ་བཀག་པས་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་བཀག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། དེ་དག་མཚན་མ་མེད།[1-7] །ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ་བརྗོད་པའོ། །ཆེས་མཐའ་ཡས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཆོས་མངོན་པ་དང་། དེ་ཡི་མཚན་མར་མི་གནས་པས། །མོས་མིན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན།[1-8]། ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པའོ།།

ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཚུང་དུའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་དང་རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ནས་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་གོས་པ་མེད་པས་རྣམ་

པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་སྐྱུར་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་[1] ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་པའོ། །རྣམ་པ་ནི། དེའི་ཚེས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཤམས་སུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད།[2] ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་པའོ།།

འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་ཉེ་ཐོགས་བཅུན་བཞུགས་པས་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལུང་བསྟན་པ་དང་།[3] ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པའོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་མི་མཐོང་ཞིང་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་མི་རློམ་པ་ནི་རྣམ་པ་སྟེ། རློམ་པ་ཟད།[4] ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་པའོ།།

ཚེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་སྒོམ་པ་དང་སྒོམ་པ་པོ་གསུམ་ཐ་མི་དད་པས་སྒོམ་པ་མི་མཐོང་བའོ། །རྣམ་པ་ནི། སྒོམ་པར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་། གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་དོ་བོ་གཅིག །ཉིད་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ།[5] །ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་པར་འཐད་དེ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྗེས་ཀྱིས་མཚོན་པས་འདི་ལྟར་བཤད་པར་ཟད་དོ། །དེས་ནི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྣམས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

སྒོང་བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཉིད་རྣམས་པར་འཚང་རྒྱ་ནི། གཞི་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིས།[6] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའོ། །གཟུང་བ་ནི། བཏགས་པའམ་རྟོས་སུ་ཡོད་ལ་བདག་གིས་སྟུང་བར་བྱ་བ་སྟེ་བཟའ་བྱའོ། །འཛིན་པ་ནི། དེ་ལ་སྟོང་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཟ་བ་པོའི། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་སྟེ། སྒོང་བར་བྱ་བ་དང་བློང་བར་བྱ་བ་བདག་གི་བར་སྣང་བའོ། །ཕྱི་མ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀ། རྟོས་སུ་ཡོད་པ་དང་བཏགས་པར་ཡོད་པའོ། །དེ་བཞིའང་རིམ་པ་བཞིན་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞི་ལས་ལངས་པ་ན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པའི་མཉམ་པར་བཞག་པ་བཞིའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མངོན་དུ་རྒྱུ་བཞིས་མངའ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བོའི་ཡུལ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟེའི་མཚན་ཉིད་

དང་ཆུང་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་དགུའོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཉིས་ཏེ་ཚོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཆུང་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་ཚོན་མོངས་པའི་ཆུང་བར་ནི་བཞི་སྟེ། ལོག་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དགའ་བ་སྟེད་པ་དང་། ལོག་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་ཞེན་པ་ཡུ་བ་དང་། ལོག་པའི་རྟེས་སུ་སྐྱུབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་ལ་སྤང་བྱ་དང་བྲལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་ཚོས་འཕགས་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྩོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆུང་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོར་བའི་ཡུལ་དམིགས་པ་དང་། རྟེན་བདག་དང་གཞན་དང་། ཚོར་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་ཅི་ཚོར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྐྱོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་བལ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལྟག་ལས་བཟློག་པ་དང་། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པ་དང་མི་སློབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་དག་ཡོད་པས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དག་སྟེ། སྐ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྟོག་པ་དང་པོ་དག་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐ་དད་པར་མི་སློབ་གྱིས་མ་དེས་པར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེས་པར་དཔྱོད་པ་ན་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་དོན་གྱིས་དེ་ར་འདུ་ས་པ་ལ་རྟོག་པས་ཀུ་ན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀུང་བརྗོད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀུང་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེས་གསུངས་སོ།[1-54] །གཉིས་པས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐ་དད་པར་དེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་བྱེད་ཀུང་དེའི་ཡུལ་མཚན་ཉིད་ལ་དགུང་གནས་པས་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་གྱིས་ཡུལ་

དེས་པ་གཅོད་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོག་མ་དགུ་ཚན་གཉིས་པ་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ།།

འཛོན་པའི་རྟོག་པ་དང་པོ་དགུ་ནི། རང་དབང་ཅན་དང་གཅིག་དང་རྒྱུ་དང་ལྡོག་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དབང་སྒྱུར་པ་དང་། གཅིག་ལྡུང་། བྱེད་པ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྟེན་དང་། དེ་ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བའི་ཐབས་མཐོང་བ་དང་སྤོམ་པ་དང་དོན་བྱས་པ་དང་དོན་བྱས་མི་སྤོ་བའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་བཀག་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བར་རྟོགས་པའོ། །དགག་པའི་གཞི་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་གཟུགས་ཉེ་བར་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ། །རྗེ་ལྟར་མི་དམིགས་ཤེ་ན། བདག་ཉིད་དུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུརྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ།[1-66] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། གཅིག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཅཀཀ་པ་ཉིད་དུ་མཚན་མར་ཞེན་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་རྟོག་སྒྲུ་ཡོད་པའི་འཛིན་པ་པོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའི། དེ་སྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

འཛིན་རྟོག་གཉིས་པ་དགུ་ཡང་། ཡུལ་དགུའི་སྐོ་ནས་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་མཐོང་ལམ་དང་སྐོམ་ལམ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་རྣམས་ལ་བཏགས་པའི་བདག་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་མར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་བཏགས་པ་པའི་མཚན་མར་བརྟུང་ནས་བདག་ཉིད་དུ་བཏགས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སེམས་མི་འགོངས་པ་ཉིད་ལ་སོགས།[1-67]། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ལས་བརྒྱ་པའི་ཚོས་དང་གཏན་བྱ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཞི་བ་དང་དབེན་པར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་དེ་དག་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་མཚོག་ཏུམི་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཟོད་ཅིང་འདོད་པ་དང་། དེ་

ལྟ་བྱའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འདོར་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མི་འཛིག་གི་ཆོས་རྣམས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཚངས་ཀུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ཡིན་པར་གསུངས་པས་བརྗོད་ལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བས་དགེགས་པར་ལྟ་བ་དབང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ།།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། གཟུགས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་རྣམས་མི་དགེགས་པར་སྟོན་ཅིང་དེའི་དགེ་བ་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སྟོར་འཇུག་པ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱན་དངགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་མདོ་དང་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་འདི་དག་བདུད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་མི་སྟོན་པ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ།།

རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ནི། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་།[1] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ལ་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་ལ་ཇོད་པ་སྤྲོང་བ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཉེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་སད་པར་གྱུར་པ་འབྲས་བུ་འགལ་ཞིག་སྐྱེད་པར་རྟང་བ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་སད་པ་ཡིན་གྱི་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དབྱེ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཉེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་བའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་བྱུག་གི་རྟེན་ནོ། །དེ་ཐོབ་པ་ནི་གཉེན་པོའི་རྟེན་ནོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི། སྐྱེ་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྐྱེ་བ་རྗོངས་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ཡོངས་སུགྲུབས་པ་ནི་རྩོལ་བ་ཟད་པ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་པར་རོ།[2] །ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ནི་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུམི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའོ། །སྐྱོབ་མ་དང་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ནི། ས་དགུ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ནི། ས་བཅུ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཐོབ་པའོ། །ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཚོས་བཅུ་གསུམ་པོའི་རྟེན་བཅུ་གསུམ་ནི་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུའོ།།

དབྱེ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤྲོང་བ་ནི། གལ་ཏེ།[1-30] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྩོད་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པས་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་རིགས་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལན་ནི། རྗེ་ཡུར།[1-31] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དོན་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐེག་པ་མི་འདྲ་བའི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཡང་ཐ་སྙད་གདགས་ཏེ། རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཚུལ་གྱིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལན་དུ་རིགས་པ་རྩ་བར་མ་བརྗོད་པའོ།།

རྩ་བའི་ལན་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པས་རྟེན་ཐ་དད་པར་འདོོག་སྟེ། སྟོང་ཉམས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བཙུད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་འདོོག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་སྨོོད་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་བཞེད་དོ།[1-31] །ཡང་ཅོོད་པའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་ན་དེ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་བསྒྲུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན་དང་པོ་ནི་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་བའི་ལན་གྱི་དོན་ནི་རྟེན་ཆོས་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོོས་དངོས་པོས་དབྱེ་བ་མེད་པར་བདེན་ཡང་། དེ་ལ་བརྟེན་པ་བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱང་བའི་རིགས་ཐ་དད་པས་རྟེན་ཐ་དད་དུ་འདོོག་སྟེ། བྱམ་པའི་རང་བཞིན་འདུ་བ་རྣམས་བརྟེན་པ་ཐ་དད་པས་མི་འདུ་བར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རིགས་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་།[1-32] ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ལས་བྱང་བ་དག་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ་ཞེས་གཞན་བརྗོད་དོ།།

སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པའི་གཞི་སྟེ་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལོ།།

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། བཙུ་གཅིག་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཡོད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། ཉེན་མོངས་པ་དང་འབྲེལ་བས་མ་ཞི་བར་རྟོག་པ་ཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་དང་། དེའི་གཉེན་པོར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞིར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གཉེན་

པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ཡས་འདས་པ་བཞི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་ཚོས་བཟུང་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་དང་། ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་སྒྲ་དན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཙམ་ཁོ་ནས་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་བཞི་ཚན་གཉིས་དང་། གཉེན་པོ་བཞིའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བ་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུརྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀ་ཅིག་གིས་རྟོག་གོ །དེ་སྤང་བ་ནི། དེ་དམིགས་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པས། ཅིག་ཆར་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བའམ་གཏན་དག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ། རྒྱུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད།[1-24] །ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་དག་པ་གཏན་མེད་པར་མི་ཐལ་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་གཞན་སྣང་སྲིད་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དག་པ་ཐོབ་གཅིག་པར་ཐལ་ཏེ། དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུགྲུབ་པ་རྟོགས་པར་དག་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པའམ་ཅིག་ཆར་དག་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པའི་གཉེན་པོའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་ཁྱོད་ལ་ཡང་དག་པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ།[1-24] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པར་འདོད་ལ། དེ་ལ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡོངས་སུགྲུབ་པ་ལ་མི་བརྟོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཞན་དབང་ངམ་ཀུན་བཏགས་པ་ལ་བརྟོད་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུགྲུབ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་ཡོད་པས་གཏན་དག་པ་མེད་པའམ། གཅིག་ཆར་དག་པར་མི་ཐལ་བས་མི་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུགྲུབ་པ་བློ་གཅིག་གིས་རྟོགས་པ་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་གཅིག་ཆར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་དེ་རྟོགས་

ཀྱང་སྒྲིབ་པ་འགའ་ཞིག་མི་དག་ན་སྒྲིབ་པ་གང་ཡང་མི་དག་པས་གཏན་དག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། དེ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ན་རྩོད་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡོད་ན་སྟོང་ཉར་བ་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་སུགྲུབ་པ་མཐོང་བར་བརྗོད་དེ། དེ་བས་ན་འགའ་ཡང་མཐོང་བར་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའོ་[1-24]ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་འགའ་ཞིག་གམ་ཡང་ཆར་རམ་མཐའ་དག་མ་མཐོང་བ་ལ་ཡོངས་ཏེ། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྡེས་དམིགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་དོ།[1-25] ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་པོ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཡུལ་འདི་དག་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་ནུས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །མཆོག་ཉིད་ནི། བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུ་ཆེན་པོ་ལ་ཞན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་མཆོག་ཏུ་བཞག་པས་དེའི་ཐབས་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་གཞན་མཐའ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་པས་དེས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། སྒོང་བ་ཆེན་པོ་ནི། སྒངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བའོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི། ཧི་ཡུ་བ་དང་ཧི་སྟེང་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་གསུམ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་དུ་བཤོད་དོ།།

དེ་ཡུར་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་རྟེན་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་དམིགས་པ་གསུམ་བསྟན་ནས། སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འཆད་དོ། །འདི་ལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ཡུར།[1-26] ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱ་བའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་དོ། །དོན་ནི་སྒྲོད་པ་གཅོོད་པོར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཡུལ་གང་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ།[1-27] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏོ། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་གསུམ་དུ་བརྗོད་དོ།།

ཡུལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ཏེ་གནས་སྐབས་དེ་ན་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སྤྱིར་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་མ་ཟིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱབ་པས་དེའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་བར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཞི་ལ་[1][0]ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དེ་ལ་གནས་པ་སྟེ་གནས་སྐབས་དེ་ན་ཡོད་པའོ། །ཚ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་དྲུག་གི་རྟེན་ཅན་[1][1]ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཅན་ནོ། །སྤྱིར་དགེ་བའི་ཚོས་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་དང་ཚ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་དྲུག་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིར་བཀོད་པའི་སྐྱབ་པ་བཞི་པོ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་ཚ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་དྲུག་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་ཡང་། འདིས་དོན་གྱི་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས་པའོ།།

དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ།[1][2] ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་གོ་ཆ་ནི་བརྒྱད་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཚོགས་ལམ་ཉིད་དོ། །འཇུག་པ་ནི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་སྤྱོད་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ལ་གནུབས་ཀྱི་ཚོགས་ཡན་ཆད་བཅོ་ལྔ་ནི་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའོ། །སའི་ཚོགས་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་མཐོང་ལམ་མོ། །གཞན་དག་ནི་སྤོམ་ལམ་མོ། །གཉེན་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྤོམ་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་སྟེ། དང་པོ་འཕགས་པའི་ས་མཚམས་སོ།།

སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཞི་ལས། གོ་ཆའི་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱིན་ལ་སོགས།[1][3] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ལས་སྟོན་ངོས་འཛུག་པའི་བསྟོགས་བྱེད་པ་ནི་གོ་ཆ་སྟེ། ཚ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་རེ་རེར་ཏེ་ནི་ལྟ་བ་ཡང་དྲུག་བསྟུས་ནས་སྐྱོབ་པ་ནི་འཇུག་པའི་དོན་དུ་སྤྱོར་བ་བརྟན་པར་སྐྱོབ་པའོ།།

འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད།[1][4] ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་སྟེ། ཕོབ་པ་དང་མི་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བར་འབད་པའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་དགུར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་སོ། །ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་པར་རོ།།

དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་བའོ། །གཅིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ། རང་དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བཞི་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པའོ། །གཞན་དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་གཞན་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། གཞན་དོན་རྒྱས་པ་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་གཉིས་གའི་ཁྱད་པར་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། མཐུའི་ཁྱད་པར། འཕོར་གསུམ་དག་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གོ །འབྲས་བུ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་ཆོས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་སྐོར་བར་མཛད་པའོ། །དེས་ན་འཇུག་པའི་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་དགུའོ། །འདིར་མི་སློབ་པའི་ལམ་ནི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་དུ་བཀོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མ་འདུས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མི་སློབ་པའི་ལམ་ནི་མེད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེ་འཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་དེ་ཐོབ་ཟིན་ནས་ནི་སྒྲུབ་པ་རྒྱུན་ཆད་པས་འཇུག་པའི་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ།། གཞན་ལ་ནི་མི་ཉམས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ།།

ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། བརྒྱ་དང་སྟོན་ལ་སོགས་པ་དྲུག[1-14] །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་ན། དེ་མཐར་ཐུག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྟོགས་ལ་འབད་པ་སྟེ། དེའི་དོན་དུ་གོ་ཆ་གྲོན་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞིས་སྟོན་ནོ།།

དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་བཅུ་བདུན་ནོ་[1-15] ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་དོ། །བཅུ་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་ལྔར་འདུས་ཏེ། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ནི། བརྒྱ་དང་ཐ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་དྲུག་གོ །མ་ཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སོ་སོ་བ་དང་ཟུང་འབྲེལ་བ་གསུམ་དང་ཐབས་མཁས་ཅན་རྣམ་པ་ལྔར་འདུས་ཏེ། བཅུ་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོད་ཅིང་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ལ་བྱེད་པས་ཐ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོད་ཅིང་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ལ་བྱེད་པས་ཐ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོགས་ནི། ལམ་

དང་གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་ཉེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཚོགས་ནི། སངས་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི།[1-3] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ནང་དང་ཕྱི་དང་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི། དེའི་ཡུལ་ཅན་ཚོགས་ལམ་འཕེན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་དང་པོ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་པས་ནི། དེའི་ཡུལ་ཅན་སྦྱོར་ལམ་འཕེན་ཏེ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་བསྟོམས་པས་འཕོན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཕོན་པ་མེད་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུངས་པས་ནི། མཐོང་ལམ་འཕེན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཀུན་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་ཕྱོགས་ཀྱང་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུངས་པས་ནི། སྐབས་ཉེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕེན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་མཆོག་ཀྱང་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་སོ། །འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། དེའི་ཡུལ་ཅན་ས་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕེན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དོན་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པ་ན་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་འཁོར་བ་འདུས་བྱས་དེའི་གཉེན་པོར་བྱ་བར་ནུས་པ་ཡང་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་སོ། །རྒྱུ་མཐུན་པ་ནི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་འདུ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་པས་ནི། སྐབས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕེན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ན་དེ་སྟོང་པར་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ལྷུའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་མ་བྱས་ཀྱང་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། སྐལ་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕེན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན་དེ་སྟོང་པར་རྟོགས། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་རྒྱུད་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བལ་བ་དབུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱང་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་སོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ས་དྲུག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕེན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ན་དེ་སྟོང་པར་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཁོར་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་དེའི་རིགས་

ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུངས་པས་ན། དེའི་ཡུལ་ཅན་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕེན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ན་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་སོ། །རང་བཞིན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ནི། དེའི་ཡུལ་ཅན་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕེན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བྱི་བ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས་པ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་དང་དེའི་རྣམ་འགྱུར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ནི། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕེན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས་པ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་དུས་རྣམས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ནི། ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕེན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རིགས་ཅན་ཆོགས་པ་དང་ཡན་ལག་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱང་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཞན་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་འཕེན་ཏེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་རང་བྱང་ཉིད་ཐོབ་པ་ན་དེ་སྟོང་པར་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་འི་རང་བཞིན་ཅན་ཆགས་པ་དང་གཙོ་ད་པར་བྱེ་ད་པ་ལ་སོགས་པ་མེ་ད་པའི་ནམ་མཁའ་དང་། གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བྱེད་པ་ཐོ་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་སའི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། སའི་ཚོགས་ལ།[1][1][1] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པའི་བསམས་པ་བཅོས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་སྒོམ་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པར་སྤྱིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཆོས་ཚོལ་ཞིང་ས་འོག་མར་མི་ལྷུང་བ་དང་། བར་

ཚད་བྱེད་པ་མེད་བར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་ནས་དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་སྟོན་ཅིང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། དམ་བཅས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ས་དང་ཐོའི་ཡོངས་སུ་སྨྱོང་བ་བཟུང་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཚན་པ་ཚུང་དུ་ལའང་རྟག་ཏུ་མི་བརྗེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གཅེད་སེམས་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སྨིན་པར་བྱེད་པར་སྨྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་དོན་དུ་ཡང་བསྐལ་པ་མང་པོར་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ངར་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། བླ་མ་ལ་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལས་གཞན་མེད་པར་ཞི་ལ་ཏོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བརྩོན་པ་ནི་ས་གཉིས་པའི་སྤྱོད་བའོ།།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་བཤད་པ་ཉན་པས་མི་ངོམས་པ་དང་། ཚོས་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་རང་གི་དོན་དུ་མི་འདོད་པ་དང་། རྣེན་དང་བརྟེན་པ་སྤྱོད་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་ཞེང་དག་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་སྤྱད་པས་འཁོར་བར་གནས་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ངོ་ཚ་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ས་གསུམ་པའི་སྤྱོད་བའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་དབེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱང་དེས་མི་རྟོམ་པ་དང་། ཚོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུམི་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་མི་གནས་པ་དང་། དངོས་པོ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ས་བཞི་པའི་སྤྱོད་བ་བཟུའོ།།

རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚ་བྱད་འཛིན་ཅིང་དགེ་སློང་མ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་ལ་དེ་ལས་གོས་མི་ལེན་པ་དང་། གཞན་གྱི་[1-5] སྨིན་བདག་ལས་རྣེད་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཐུགས་དོགས་མེད་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་ལྡན་པར་མི་གནས་ཞིང་གཙོད་སེམས་སྤྱོད་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་མི་མཐོང་བ་དང་། ཕྱིའི་ཚོས་རྣམས་མི་མཐོང་བ་དང་། མི་དགེ་བ་བཟུའི་ཉེས་པ་རིགས་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཚོས་རྣེས་སུམི་མཐོང་བས་ཤེས་པའི་རྒྱུམེད་པར་ཤེས་པ་དང་། དངོས་པོར་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཚོས་

ཐམས་ཅད་ཡིད་གཉིས་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མི་མཐོང་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྣ་ལྡེ་བའི་སྒོང་བ་བཙུའོ། །ཚ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་བྱུང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཅན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་སྣང་བར་བྱ་བ་སྟེ་བཙུགཉིས་ནི་བྱུག་བའི་སྒོང་བའོ། །ས་བདུན་བའི་ཡོངས་སུ་སྒོང་བ་ནི་སྣང་བར་བྱ་བ་ཉ་དང་བྲལ་བ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ཉ་ཐོབ་བའོ།།

དེ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་གསུམ་[1]ཞེས་པས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་ཤེས་བྱ་གང་ཟགར་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྒོང་པ་རྟེས་སུསྣུབ་བའི་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སྨིང་པོར་གྱུར་ཅིང་གཅེས་པར་གསུམ་སྣང་ངོ་། །ལུས་དང་བག་དང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པས་ནི། གང་ཟགཀུན་ལྡུ་བྱེད་དབང་དབྱངས་དུ་མེད་པར་འཛིན་པ་སྒོང་སྟེ། དེས་ན་བདག་ཉིད་ལ་ཞུད་པར་དུ་གསོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྨིན་རྟེ་དང་ལྡན་པས་ནི་ཚད་པར་འཛིན་པ་སྒོང་སྟེ། བརྩེ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་མེད་པར་མི་འཛིན་པ་དང་། དེས་ན་དུས་སུམཐའ་མེད་པར་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གནས་པར་ཁས་ལེན་པས་ཚད་པར་མི་སེམས་པའི་ཕྱོར་རོ། །རྟོག་པ་མེད་པས་ནི་རྟག་པར་འཛིན་པ་སྒོང་སྟེ། བདག་ཏོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག་པས་གཞན་ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ས་བོན་དང་བྲལ་བས་རྟག་ཏུ་ཉེས་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བྱེ་བ་དང་རྣམ་པར་ཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྒོང་སྟེ། དེ་གཉིས་བྱེ་བ་མེད་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པས་མཉམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་གཅིག་པར་ཤེས་པས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་རིགས་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་སྒོང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་ཅན་དུ་རང་བཞིན་གཅིག་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་དང་གཟུགས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པས་ནི། ཕུང་པོར་འཛིན་པ་སྒོང་སྟེ། ཕུང་པོ་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་པས་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ངོ་བོ་མེད་པའི་དོན་ཟབ་པ་ཤེས་པས་ནི་ཁམས་སུ་འཛིན་པ་སྒོང་སྟེ། ས་པོན་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བར་བྱ་བ་སྟེ་བཙུགཉིས་ནི་བྱུག་བའི་སྒོང་བའོ། །ས་བདུན་བའི་ཡོངས་སུ་སྒོང་བ་ནི་སྣང་བར་བྱ་བ་ཉ་དང་བྲལ་བ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ཉ་ཐོབ་བའོ།།

དེ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་གསུམ་[1]ཞེས་པས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་ཤེས་བྱ་གང་ཟགར་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྒོང་པ་རྟེས་སུསྣུབ་བའི་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྒོང་སྟེ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སྨིང་པོར་གྱུར་ཅིང་གཅེས་པར་གསུམ་སྣང་ངོ་། །ལུས་དང་བག་དང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པས་ནི། གང་ཟགཀུན་ལྡུ་བྱེད་དབང་དབྱངས་དུ་མེད་པར་འཛིན་པ་སྒོང་སྟེ། དེས་ན་བདག་ཉིད་ལ་ཞུད་པར་དུ་གསོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྨིན་རྟེ་དང་ལྡན་པས་ནི་ཚད་པར་འཛིན་པ་སྒོང་སྟེ། བརྩེ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་མེད་པར་མི་འཛིན་པ་དང་། དེས་ན་དུས་སུམཐའ་མེད་པར་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གནས་པར་ཁས་ལེན་པས་ཚད་པར་མི་སེམས་པའི་ཕྱོར་རོ། །རྟོག་པ་མེད་པས་ནི་རྟག་པར་འཛིན་པ་སྒོང་སྟེ། བདག་ཏོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག་པས་གཞན་ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ས་བོན་དང་བྲལ་བས་རྟག་ཏུ་ཉེས་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བྱེ་བ་དང་རྣམ་པར་ཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྒོང་སྟེ། དེ་གཉིས་བྱེ་བ་མེད་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པས་མཉམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་གཅིག་པར་ཤེས་པས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་རིགས་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་སྒོང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་ཅན་དུ་རང་བཞིན་གཅིག་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་དང་གཟུགས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པས་ནི། ཕུང་པོར་འཛིན་པ་སྒོང་སྟེ། ཕུང་པོ་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་པས་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ངོ་བོ་མེད་པའི་དོན་ཟབ་པ་ཤེས་པས་ནི་ཁམས་སུ་འཛིན་པ་སྒོང་སྟེ། ས་པོན་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བར་བྱ་བ་སྟེ་བཙུགཉིས་ནི་བྱུག་བའི་སྒོང་བའོ། །ས་བདུན་བའི་ཡོངས་སུ་སྒོང་བ་ནི་སྣང་བར་བྱ་བ་ཉ་དང་བྲལ་བ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ཉ་ཐོབ་བའོ།།

ཁམས་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པ་ལ་དམན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་དེའི་ཚོར་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་པར་མི་ལྟ་བས་ཞེག་པ་དམན་པར་མ་ཡྱོང་བ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་ཆད་པས་འཁོར་བར་མ་ཡྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་ནི་དེར་ལྟ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ལྟ་བ་ཡང་དོན་གྱིས་བཤུའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཉི་ཁྲིལ་ལས་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྟ་བ་རྣམ་པར་བཟློག་པ་གང་ཞེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤོང་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་བཟློག་པ་གང་ཞེ་ན། བག་ཆགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་སྟེ།[1-7] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཞེ་གནས་དེས་པར་སེམས་པས་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པར་སེམས་ལྟམ་པ་སྤོང་ངོ་། །ལྟག་མཐོང་ལ་མ་ཁས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་སུལྟ་བ་སྤོང་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ལྟག་མཐོང་གི་རང་བཞིན་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དུལ་བས་ནི་ཆོས་སྤུའཛོད་པ་སྤོང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་དམིགས་པར་ལྟ་བའི་སེམས་ཁེངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུས་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ནི་དགེ་འདུན་དུ་འཛོད་པ་སྤོང་སྟེ། སྤྲུལ་དོན་ཉེ་བར་བཟུང་ན་དགེ་འདུན་མེད་པ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ཚགས་པའི་ས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བཏང་སྙོམས་པ་ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་མངོན་ཞེན་སྤོང་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་སྤོ་སྟོམ་པ་ལ་འབད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནས་མ་གཡོས་བར་དུས་མ་ཉམ་དུ་ཞིང་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མ་ཁས་པས་ནི་རང་གི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་པ་སེལ་མི་ནུས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྤོང་སྟེ། དེ་བསལ་བའི་དོན་དུ་གདུལ་བྱ་ཡོད་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་ཉི་ཁྲིལ་ལས་གསུངས་སོ།།[1-8]

ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ལུས་སྟོན་པས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ལུས་ལ་དབང་སྒྱུར་ཟུས་པ་སྤོང་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་འཕྲུན་པར་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་དབང

སྐྱེ་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་པས་སོ། །དངོས་པོའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ནི་འདི་མི་འཐད་དོ། །སེམས་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་བརྟེ་བ་དང་སྟོང་གསུམ་པའི་འགོ་ར་ལོ་ས་སྐྱར་བའི་ས་ལ་གནས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་སྐྱོམ་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་ཚེས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཀྱི་སྐུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོབས་བཅུ་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་རྣོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་སྨོན་བ་དང་། སྐྱམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་མཐུན་པར་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་བརྒྱད་ནི་ས་བརྒྱད་པའི་སྐྱོང་བའོ།།

ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པས་ཇི་ལྟར་སྨིན་པ་འགྲུབ་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྟོགས་པ་དང་། སྤྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྟོགས་པ་དང་། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་། རིགས་མཐོ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རྒྱས་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་བའི་རྒྱུད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་རང་གིས་བཞག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགོ་ར་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣང་བས་གང་ཞིང་དེ་དག་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དང་ལྡན་ཅིག་ར་བ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པ་དང་། རྒ་བ་དང་སྟོང་བྱ་དང་ཡལ་ག་དང་མེ་ཏོག་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཞིམ་པ་འོད་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ས་དགུ་བའི་སྐྱོང་བའོ།།

ས་བཅུ་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་པ་མ་བསྟན་ཏེ། འབྲས་བུའི་ས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུའི་ས་རྣམས་ལས་རིགས་མི་འདྲ་བར་གྲུབ་པས་སྐྱོང་བྱེད་པས་ཐ་དད་པས་ཁ་དད་པར་རྣམ་པར་བཞག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉེན་པོའི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་རྟོགས་པར་སྣུབོ།།

དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་སྟོན་པ་ནི། ཚེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་།[1][2] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་དེས་པར་འབྱུང་བའི་གཞི་བརྒྱད་ཀྱིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །གཞི་བརྒྱད་ནི་མདོར་

ན་གཅིས་ཏེ། སྤྱིའི་རང་བཞིན་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟེ་སྔར་བཤད་པ་གསུམ་པོ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། སེམས་ཆེ་བ་ཉིད་ནི། མ་ཉམ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་། འབད་པ་མེད་པ་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ། མ་ཉམ་པར་རྟོགས་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་ལ་འབད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི་གཞན་དོན་ཟུན་སྡུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །སྤྲོང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི། མཐར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་པ་མི་གནས་པའི་སྙ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཕེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཕེག་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཐོབ་པ་གཅིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་ཚེ་ཐོབ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་གཅིས་སུ་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་སྤྱིར་གཅིག་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བདུན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། དེས་པར་འབྱུང་བའི་གཞི་བརྒྱད་ཡིན་པས་དེར་དེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་བཤད་དོ།།

དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྟེས་སུ་ སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ རྩོམ་པ་སེམས་བསྒྲེད་པ་ནས་བརྒྱད་སྟེ། རྟེས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་ཕྱིན་པ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པའི་བར་རྣམ་པ་བཅུས་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་བརྒྱ་བཤད་དོ། །སྐབས་དང་པོའོ།། ||

སྒབས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།

ལམ་ཤེས་པ་ནི། དངོས་པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་ཡུལ་ཉེ་བར་བཀོད་པས་ཡུལ་ཅན་དོན་གྱིས་འཕེན་ནོ། །བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་དོན་ཤུར་གནས་ཏེ། ལམ་སྟོམ་པ་པོའི་གང་ཟགས་དང་། དེས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གེགས་དང་བལ་བ་དང་། བདག་པོའི་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུའི་ཆེན་རེགས་དང་ལྡན་པ་དང་། འགོངས་པ་མི་འདོར་བའི་རང་བཞིན་དང་། དེས་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པའི་ལས་ཅན་ཉེ་ཁྲིད་པར་བཞེད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྡས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ལྟ་རྣམས་རྟང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།[1-15] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་ལྟས་གསུངས་སོ་ཞེས་སྦྱོད་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་རྟོགས་སོ།[1-16] །ཡང་ན་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་གེགས་དང་བལ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཟག་པ་མ་ཟད་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་ཡང་ཁྲབ་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ལས་སོ་ཞེས་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེས་བཤད་དེ་འདི་ཉིད་དོན་ཡིན་ནོ།།[1-17]

དེས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ། གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་སྐྱེད་པའི་སྟོན་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། ངོ་བོ་ནི། མི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བཅུདྲུག་མཐོང་བའོ། །རྣམ་པ་ཡང་། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་ན་མི་རྟག་པའོ། ཟག་པ་དང་བཅས་པས་ན་སྡུག་བསྔལ་བ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མི་མཐུན་པས་སོ། །བདག་གཞན་གྱི་མ་བརྙེད་པས་སྟོང་པ་སྟེ། བདག་གི་བ་མ་ཡིན་པའོ། །བདག་གི་བ་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་མ་ཡིན་པས་བདག་མེད་པ་སྟེ་བདག་མ་ཡིན་པའོ།། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དང་པོ་རྟ་བར་གྱུར་པའི་ནད་དོ། །སྡུག་བསྔལ་དོངས་སུ་ཀུན་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་འབྲས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆུན་ཡིན་པས་ཟྭག་རྫུའོ། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འཕེན་པས་ན་སྲིག་པའོ། །ཕྱིར་རྒོལ་བར་གྱུར་པས་ཐ་རོལ་ཏུ། །གཏོར་བྱེད་ཀྱིས་གཞིག་ཏུས་པས་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ནོ། །མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་གཡོ་བའོ། །རྒྱུ་མེད་པར་འཇིག་པས་རབ་ཏུ་འཇིག་པའོ། །འདི་དང་གཞན་གྱི་གནོད་པའི་གནས་ཡིན་པས་འཇིག་པའོ། །སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱིས་གླགས་ཚོད་[1-18]པས་ན་འགོ་ནད་དོ། །འབྱུང་བ་འབྱུགས་པ་དང་ཐོག་འབབས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པའི་གནས་ཡིན་པས་འཆེ་བའོ། །ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བས་བདག་མེད་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་བས་ན་ཞི་བའོ། །བདེ་བ་དང་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་དབེན་པའོ། །རྟག་པ་དང་ཕན་པའི་རང་

བཞེན་ཡིན་པས་དེས་པར་དབྱུང་བ་སྟེ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་རྣམ་པའོ། །དེས་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །གང་དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་རྟོགས་པ་ཁོ་ནའོ།།

དེ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནི་བ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེས་པར་འབྱེད་པ་དང་མཐུན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ན་དྲོད་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བས་དྲོད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི།[1-1] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཏེ། དོན་གོ་བར་ཟད་དོ།།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མངོན་དུ་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི། ངོ་བོ་དང་། སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །ངོ་བོ་ཡང་འབྲས་བུའི་ཐུན་པར་དང་། །རང་བཞིན་གྱི་ཐུན་པར་དང་། རྒྱན་གྱི་ཐུན་པར་གསུམ་གྱིས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། རང་བྱང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།[1-2] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཡང་གི་སྒྲས་ནི་གཞན་ལ་རང་གིས་བསྟན་མི་དགོས་པ་ཡང་བསྟུའོ། །དེས་ན་དང་པོས་ནི་ཤེས་པ་ཟབ་པ་ཉིད་སྟོན་ཏེ། བརྗོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་མི་སྟོན་པས་ནི་མ་བརྗོད་པ་ཟབ་པར་སྟོན་ཏེ་རྟགས་ལས་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྟོགས་པ་ཟབ་པ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་ཤེས་པའོ། །མ་བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པའོ། །ཟབ་པ་སྟེ་མ་ལ་ནི་ཕྱི་མས་ཀྱང་ཁྱབ་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་སྟེ་མས་མ་ཁྱབ་བོ། །ཟབ་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། བས་རྒྱུ་བྱའི་ཡི་ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་པ།[1-3] །ཅེས་བྱ་བའོ། །འོན་མ་བརྗོད་པར་གཞན་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་སྟམ་ན། གང་གང་[1-4]ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་སྟོན་ནོ། །འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་ཀྱང་དེའི་ཐབས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་པས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། གཟུང་དོན་རྟོགས་པ་སྤྲོང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤྲོང་ཕྱིར་དང་ནི། །བས་རྒྱུ་བྱའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྟུས་པར་ཤེས་པར་བྱ།[1-5] །ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བས་སྟོན་ནོ། །འདི་ཡང་དེ་སྤྲོང་བའི་ཆུས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཙམ་ལ་བལྟའོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ནི། རྟེན་གྱི་བས་རྒྱུ་བྱའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྟུས་པར་ཤེས་

པར་བྱ།[೨೦೩] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟེན་ནི་ཡམ་སྐོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་གོ །དེ་ཡང་རྟེས་སུ་བྱེད་པའི་ཡམ་གྱི་རྟེན་ནི། ཕྱི་རམི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །རང་རྒྱུད་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པའོ། །རང་རྒྱུད་པའི་གཉེན་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་ནི། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་བདེན་པ་མཐོང་བའོ། །ཅི་རིགས་པར་རྟེས་སུ་བྱེད་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ཡམ་དེ་དག་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་དབང་དང་ས་བོན་གྱི་དོ་བོས་ཐོབ་པས་ན། སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་དེ་ལས་དགེ་བའི་ཤུ་བ་བསྐྱེད་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ།།

སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་བ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཚ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་གིས། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཟིན་པ་སྟེ། དེའི་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་བྱེད་པས་ན་བརྒྱད་པ་ལ་བསྒོམས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། བྱ་བ་ལ། བཏགས་པའི་ནང་པ་བསྒྲུབས་སོ།།[೨೦೬] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བ་ལ་ཡང་བསྒོམས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ་ཐ་མལ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང། བཏགས་པའི་ཚོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དྲོར་སྦྱར་པ།[೨೦೮] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བ་ལ་ཡང་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟེན་ནི་ཡམ་སྐོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་གོ །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་ཁྱད་པར་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཕྱི་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་ལམ་གསུམ་གའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།[೨೦೯]

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་ལ། ངོ་བོ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་།[೨೧೪] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་། ཚད་མེད་པ་དང་།[೨೧೫] ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་ནོ། །དེ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག །ཞན་ཚུན་བརྟེན་པ་རྟེན་མེད་ཕྱིར།།

རྣམ་གྲངས་ཁས་མི་ལེན་པ།[१०५] ཞེས་བྱ་བས་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་བརྟོད་དོ། །དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ། ཚན་གདགས་པར་བྱ་བ་དང་བྱེད་པཉམ། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཤེས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཡང་དག་པར་མེད་པའི་རྟོག་པ་ནི་གཉིས་མེད་པ་རྟོགས་པ་དང་། བསམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པས་གཉིས་མེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ནས། བྱིན་གྱིས་རླབས་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐ་དད་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་བྱིན་གྱིས་རླབས་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཐ་དད་པར་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་ཚན་ཚུན་ཡོད་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་།[१०८] ཤུང་པོ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ལས་སམ། དེ་ལས་གཞན་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཙལ་བ་བཀག་པ་དང་། དེའི་འཐད་པར་དེ་དག་ཚན་ཚུན་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་བཀག་པ་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་ཚན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་དང་། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །[११०]

ཚེན་པོ།[१११] ཞེས་བྱ་བས་ནི། བདེན་པ་བཞི་དང་འབྲེལ་བ་ཚོས་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དུས་གསུམ་ཁྱབ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྲོ་བྱར་གྱི་དྲྭ་བ་དང་བྲལ་བས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚེན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་དོ།། དེ་ཡང་མདོ་ནས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མི་དམིགས་ཕྱི་མའི་མཐའ་མི་དམིགས་དབུས་མི་དམིགས་སོ།[११२] །ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བས་གསུངས་སོ།[११३] །ཚད་མེད་པ་བཅས།[११४] ཞེས་བྱ་བས་ནི། བདེན་པ་བཞི་དང་འབྲེལ་བ་རྟེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་བརྟོད་དེ། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཟོད་དག་ལ་གཞལ་བྱ་རྟེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་དུའོ་ཞོ་ནར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པས་ཚད་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ནས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཚད་མ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་ལ་ཚད་མ་མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་ཚད་མ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བས་གསུངས་སོ།[११५] །ཚད་མེད་པ།[११६] ཞེས་བྱ་བས་ནི། བདེན་པ་བཞི་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་རྟེས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་བརྟོད་དེ། རྟེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་བོའི་གྲངས་སམ་ནུས་པའི་གྲངས་སུ་སྨྲ་བ་ཚད་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཚད་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཚད་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ནམ་མཁའི་ཚད་མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཚད་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་བས་གསུངས་སོ།[೨೨೨]

དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་དེ་བདེན་པ་བཞི་དང་འབྲེལ་བ་རྣམ་པ་བཅུདྲུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་བརྗོད་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་བཅུདྲུག་སྟོན་ནོ། །དེ་ལ་མཐའ་མེད་དང་།[೨೨೩] ཞེས་བྱ་བས་ནི། སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲེལ་བའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་བཞི་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་ལྷའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་ནོ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མཐའ་ཡས་པ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཤེས་བྱ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་དང་། རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣེན་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ལ། དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་འདི་དང་གཞན་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ནོ།[೨೨೪] སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པས་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པས་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཉིད་བྱ་སྐྱེ་བའི་བྱེད་པ་ཅན་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་མདོ་ནས། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་མཐའ་ཡས་པའོ།[೨೨೮] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེའི་འཐད་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།[೨೨೯]

དེར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་དེས་འཛིན་དང་།[೨೩೨] །ཞེས་བྱ་བས་ནི། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་ཚན་ཡོན་བསྟན་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ།[೨೩೩] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་ཀྱང་ཕེགཱ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།[೨೩೪] །བྱང་མེད་དོར་བ་མེད་

སོགས་དང་།[૨૨૬] ཞེས་བྱ་བས་ནི། ཀུན་འབྱུང་ལ་རྟེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་ཚན་ཡོན་སྟོན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་མི་ལེན་མི་འདོར་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་འཛིན་པ་ལ་བདུད་ལ་སོགས་པས་གླགས་མི་རྣེད་པ་དང་། དེའི་འཐད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་གནས་པར་གྱུར་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གླགས་མི་རྣེད་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་ལ་སོགས་དང་།[૨૨૫] ཞེས་བྱ་བས་ནི། ཀུན་འབྱུང་ལ་རྟེས་སུ་ཤེས་པའི་ཐན་ཡོན་བརྗོད་དེ། དེ་ཡང་མདོ་ནས། དེ་ལ་མིའམ་མི་མ་ཡིན་པ་གླགས་བཤུ་ཞིང་ཚོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གླགས་རྣེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་དག་གིས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཉིད་དང་། ཡང་བམ་སྦྱངས་པས་དུས་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་འཐད་པར་དེ་དག་སྟོན་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་རིམ་གྱི་བྱས་པ་དང་། ཡུའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉན་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ།།[૨૨૪]

སྟོང་པ་ཉིད་དང་།[૨૨૭] ཞེས་བྱ་བས་ནི། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་ཚན་ཡོན་བརྗོད་དེ། དེ་ཡང་མདོ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་པ་དེ་དག །ཁྱིམ་སྟོང་པའམ་གྲྭ་གཅན་མེད་པའམ། ལམ་མམ་ལམ་གོལ་བར་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ་འཇིགས་པའམ་སྐང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་འཐད་པར་དེ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་བཙུངས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པར་གསུངས་པ་དང་།[૨૨૩] ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྙང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་སྦྱ་བར་ཁས་བླངས་པ་དང་། དེའི་འཐད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་ན་བན་སོང་ཀུན་རྒྱུན་འཆད་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་འཆི་བ་རྒྱུན་འཆད་པ་དང་། དགེ་བ་བཅུན་སྐད་པར་ཤེས་པ་ལྷའི་བར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། རྒྱལ་རིགས་ཤིང་ས་ལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཕྲོ་བ་དང་།[૨૨૮] ཞེས་བྱ་བས་ནི། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་ཐན་ཡོན་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་བས་སེམས་ཅན་

ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། གང་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་རིམ་འགྲོ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་ཆོས་གང་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་བན་པ་མི་ཉམས་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རིགས་དང་བདེ་སྐྱིད་དང་། ཚེ་དང་འགོར་དང་། མཚན་དང་འོད་དང་། མིང་དང་དབྱངས་དང་། ཉེར་ཅེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐབས་མཁས་པས་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ར་མངོན་པར་སྨྲལ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་རྒྱུ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སོང་ནས་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྨིན་གྲོལ་བ་དང་། ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་འདུལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།[1330] །རྣམ་པར་བྱང་ཀུན་ཡོངས་བསྟུས་དང་།[1331] །ཞེས་བྱ་བས་ནི། འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་ཐན་ཡོན་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུང་བས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་དང་། བདུད་ཀྱི་རིས་སུ་གཏོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བར་ཆོད་བྱེད་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་འཕྲད་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོང་པ་ན་གང་གི་དོན་དུ་འཕྲད་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དག་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བགོད་པ་དང་། གང་གིས་འཁོར་བ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་བག་ལ་ཉལ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཚེ་རབས་གཞན་དག་ཏུ་ཡང་ཐོས་པ་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་། ཐོས་པ་ཡང་དག་པར་ཟིན་ཏོ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།[1332] །ཉམས་ང་བ་དང་ནད་ཀུན་སེལ།[1333] །ཞེས་བྱ་བས་ནི། འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་ཐན་ཡོན་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཛིན་པ་དེ་དག་གང་ན་འདུག་པའི་ས་ཕྱོགས་དེར་བདུད་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་བྱེད་པ་མི་འོང་བ་དང་། དེ་ལ་བསྟན་ཞས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨྲ་བསྟམ་མཐར་འཁྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་མ་སྐྱིའི་དབེས་བརྗོད་པས་གསུངས་སོ།།[1334]

མུ་ངན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད་དང་།[1335] །ཞེས་བྱ་བས་ནི། ལམ་ཆོས་ལ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་

ཚན་ཡོན་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གོང་མ་ཉིད་ལ་འཐད་པ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། སྟེགས་ཅོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེ་བར་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དེ་ཡང་གང་ཞེན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་། སྡིག་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། བར་ཆོད་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་ཀུན་ནས་ལྡུ་བ་དང་ལྡུ་བ་སྟེ་ཚོགས་པ་དང་། ཚ་རོལ་ཅུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་དང་སྡིང་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མ་ངོ་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་འཛིན་པ་ཞི་ཅན་བྱེད་ཀྱི་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།[༢༦] །ཤངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་ལ་སོགས།[༢༦] །ཞེས་བྱ་བས་ནི། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་ཚན་ཡོན་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་མི་མཇེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་དང་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་སྐུང་བ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། མི་དགེ་བ་སྤོང་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།[༢༦] །སྲོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ།[༢༦] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་ཚན་ཡོན་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ནས། དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་འོག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཁོ་བ་ལ་སོགས་པས་ཟིལ་གྱིས་མི་གཡོན་པ་དང་། དགེ་བ་བཅུ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ལ་བདག་ཉིད་གནས་པ་དང་གཞན་འགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བསྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།[༢༩] །སྨྲིན་པ་ལ་སོགས་པ། །རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ།[༢༩] །ཞེས་བྱ་བས་ནི། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་ཚན་ཡོན་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་མདོ་ནས། སྨྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྔོ་བས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་བསྔོ་བས་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མི་འཐོབ་པ་ཉིད་དུ་དྲན་པས་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།[༢༩]

ཡང་ན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདིར་ནི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་

བའི་ཚན་ཡོན་བཙུ་དྲུག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།[1-93] །དེ་དག་གི་ཡུར་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚན་ཡོན་བསྟན་ཏོ། །ཚེན་པོས་ནི། མི་མཉམ་པའི་ཚོས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚན་ཡོན་བསྟན་ཏོ། །ཚད་མ་མེད་པས་ནི། གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚན་ཡོན་བསྟན་ཏོ། །ཚད་མེད་པས་ནི། གང་སངས་རྒྱས་མཐུ་བྱང་བ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་[1-94]ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚན་ཡོན་བསྟན་ཏོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་ལྷག་པས་ནི། ཤེས་བྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚན་ཡོན་བསྟན་ཏོ། །ཤེས་བྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུད་དང་རང་བཞིན་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་བྱེད་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ནར་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་འདི་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འདིར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །ས་ངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་དེས་འཛིན་དང་།[1-95] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟ་མ་དང་མཐུན་ནོ། །འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེས་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།[1-96]། སྒོ་བདུན་སེང་གེ་བཟང་ཐོས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཚན་ཡོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བདག་མེད་པར་དེས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱེ་བས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།[1-97] །ཞེས་བཤད་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚན་ཡོན་གྱན་རྫོགས་པ་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟང་རོ།[1-98]། ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟང་རོ།

མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟེས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐོམ་ལམ་ནི། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་བྱེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སྐོམ་པའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དག་ཅེ་བར་གནས་བཞིན་དུ་ནུས་པ་འཕོམས་ཤིང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དེ་དག་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ཀུན་ནས་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་

མོར་སར་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མངོན་དུ་རྒྱུ་སྣང་བས་དམིགས་པར་ཡུ་བའི་ཁེངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ནས་འདུད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྣང་བས་ཚོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། ཚ་རོལ་གྱི་གཙོད་པས་མི་རྟེ་བ་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་ཚོས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་འདིས་གང་དུགནས་པའི་སེམས་ཅམཆོད་པའི་ཞིང་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་དུ་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཞན་ཡོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔག་མ་གསུམ་ནི། གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཞན་ཡོན་དུ་བལྟའོ། །དྲུག་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་ནི་འདིར་ཞན་ཡོན་རྣམ་པར་མ་ཕྱེ་བར་བཤད་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། མོས་པ་ནི། དོན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་དང་པ་ལ་སོགས་པས་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་འདྲ་བ་ཡོན་ཏན་ཅན་དེ་ཐོབ་པར་རྩུབ་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ནི། རང་དོན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཆེས་ཆེར་འཛིན་པས་སོ། །མ་དག་པའི་ས་བདུན་ལ་ནི། གཉེ་གའི་དོན་ཏེ། རང་དང་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་པས་རང་ཉིད་གཅོ་ཐོར་མི་བྱེད་པས་སོ། །དག་པའི་ས་གསུམ་ལ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་ཏེ། བདག་འཛིན་ཉེ་བར་ཞི་བས་གཞན་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ལས་རང་གི་དོན་ཐ་དད་པ་མེད་པས་སོ། །མོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་ཉེ་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་ཕྱེ་བའོ། །དེ་སྐོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐོ་བ་སྐྱབ་པ་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་འདི་ནི། བསྟོ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གསུམ་ནི་རྗེས་སུ་འབྱེལ་བས་གྲུབ་པ་དེ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་ནི། དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་མཚན་ཉིད་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གང་གི་ཚེད་དུ། གང་ཞེག གང་གིས། ཅི་འདྲ་བ་ཞེག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་ན་བསོད་ནམས་ཅི་ཙམ་ཞེག་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིས་པ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟོ་བ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཁྱད་པར་རེ། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུཡི་རང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པ་བསྟོ་བར་བྱ་བ་དམིགས་པ་དང་མཚན་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་བསྟོ་བར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་རེ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་མེད་པའི་སེམས་དབེན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་བསྟོ་བར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་རེ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་ཉོན་དུ་གཉེར་བས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དགེ་བ་དེ་སེམས་དེ་འཇུག་བས་བསྟོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་དང་ཡུལ་དེ་དང་བྱེད་པ་ཡོ་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟོ་བའི་བྱེད་པ་གང་ཞེག་བྱེད་པ་ཡོ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཟློ། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིན་དུ་བསྟོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་ཡོ་དང་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འདུ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུརྟོགས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་དང་བཅས་པ་དང་། མཚན་མའི་དུག་གིས་མ་ཟིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་འདུ་བར་མཁྱེན་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་ལྟག་པར་མོས་པ་དང་ཁམས་གསུམ་པའི་འབྲས་བུ་མི་འཛིན་པས་ཁམས་གསུམ་པར་མ་གཏོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་གསུམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་བཟུང་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟའི་བར་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་ལ་བཀོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་སྟོང་གསུམ་གང་བ་ལ་མཚོད་པའི་བསོད་ནམས་ཚུང་དུའབྱེད་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་སྤྲོད་ཅུས་པའོ། །ཉེ་ཤེད་ཀྱི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་གསུམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་བཟུང་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟའི་བར་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་ལ་བཀོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་སྟོང་གསུམ་གང་བ་ལ་མཚོད་པའི་བསོད་ནམས་བས་ལྷག་པའི་བསོད་ནམས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བའོ། །ཇི་ལྟར་ན་གང་གི་དོན་དུགང་ཞིག་བྱེད་པའོ་གང་གིས་བསྟོ་བའི་བསྟོ་བ་ཅི་འབྲས་བ་ལས་འབྲས་བུགང་འཛིན་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། མཚན་ཉིད་བཅུ་གཉིས་སོ།།

རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་དང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་དུས་གསུམ་གཱ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། རོ་མྱང་བ་དང་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

ཟག་པ་མེད་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་དབང་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སྣུམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའོ། །དངོས་ནི། ཡོན་

ཁན་མངོན་པར་སྨྲབ་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། གཉེས་པ་ནི། ཉེས་པ་རྣམ་པར་སེལ་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་ལེགས་བཞག་པ། །རྩ་བ་ཚིས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འདོས་བློ་བཞག །དེན་རྒྱུད་རྟོགས་པ་ཙམ་ཤེས་བརྟན་པ་རྣམས། །སྡུང་དུ་ཡོན་ཁན་རྒྱམཚོའི་ཐ་རོལ་འགྲོ་[1-5] །ཞེས་བྱ་བས་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་བྱེད་པ་གསུངས་པ་དང་། བློ་དང་ལྡན་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྟོངས། །རྒག་ཏུ་ཀུན་ནས་མཉམ་པར་སོང་བ་ཡིས། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་ཚོགས་ཚིང་ཚིང་རྣམས། །དུག་སྨན་ཆེན་པོས་དུག་བཞིན་སེལ་བར་བྱེད།[1-6] །ཅེས་བྱ་བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་གསུངས་པ་དང་། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཆུ་མཚོ་སོགས་བཞིན་འདོད་ཚགས□སོགས། །གློ་བུར་ཉོན་མོངས་དག་པ་ནི། །མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་དེས་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བརྗོད།[1-7] །ཅེས་བྱ་བ་དང་། མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཡི། །ལས་སུ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཁོལ་བའི་སྐུ་ནི་སྦྱོང་བ་དང་། །ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་རྫོགས་པའོ།[1-8] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་སྨྲབ་པ་ནི། ལྷས་སྟོན་ཏེ། གང་གིས་སྨྲབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི། གཞན་གྱི་དབང་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཉིད་མཚོག་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་སེལ་བར་བྱེད་པས་ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། གང་སྨྲབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཤུགས་པའི་ཏུས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་རྣམས་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པས་དེ་དག་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་ཏུས་པ་དང་། དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་ཏུས་པའོ།།

ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བཞེ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ཡུལ་དང་འབྲས་བུ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནོ། །རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་བསྟེན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་ལས། ཆུ་མཚོ་སོགས་བཞིན་འདོད་ཚགས□སོགས། །གློ་བུར་ཉོན་མོངས་དག་པ་ནི། །མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་དེས་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བརྗོད།[1-7] །ཅེས་བྱ་བ་དང་། མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཡི། །ལས་སུ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཁོལ་བའི་སྐུ་ནི་སྦྱོང་བ་དང་། །ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་རྫོགས་པའོ།[1-8] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ཕེགཔ་དམན་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོང་ཞིང་འཕོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་སྤྲོམ་པའོ། །བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོས་སྤྱོང་བ་ཡང་བཞི་སྟེ། དགེ་བ་ སྤྱོན་མ་བསགས་པས་བདུད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། རིགས་མེད་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མི་མོས་པ་ དང་། ཏྲི་གྲོས་མ་སྨྱངས་པས་ཕྱང་ཡོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། གྲོགས་ངན་པས་སྟིག་ པའི་གྲོགས་པོས་ཟིན་པ་དག་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའོ།།

ཡུལ་ནི། ངེ་མ་དང་བཅས་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ ཆོས་ཉིད་དེ། སྟྲིའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བཞག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་པར་དག་པའོ།།

འབྲས་བུ་ནི། ངེ་མ་མེད་པའི་རྟོག་པར་དག་པ་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལས་གཞན་ན་མེད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོག་པའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དང་ མཚན་ཉིད་དོ། །དབྱེ་བ། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས།[2(3] ཞེས་བྱ་བའོ། །མཚན་ཉིད་ ནི། དེ་ལ་གླན་ཀ་ནག་སྣངས་པ་ཡིས།[2(4] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་ན་སྟོང་དཔོན་སེང་གེ་ བཟང་པོ་ཉར་ན་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་ ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་དོ། །ལམ་ཤེས་པའི་སྐབས་སོ།། ||

སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་བཤད་པ།

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། དོན་དྲུག་གི་སྟོན་ཏེ། སྟེང་རྗེའི་ཁྱད་པར་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ ཁྱད་པར་དང་། གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྟོན་བའི་ཁྱད་པར་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ པར་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟུ་བའོ།།

འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ ལ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཙམ་ཤེས་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་ པར་བརྗོད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། དེའི་བབྱོ་གས་ཀྱི་སྐོ་ནས་འདིར་ འཆད་དོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྟེང་རྗེའི་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ནི། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་

མཐའ་ལ་མིན།[1][๙] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གོ །འདིས་ནི་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་མི་གནས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་རྩེ་ཆེན་པོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་གནས་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བརྗོད་དོ། །ལམ་མཐར་མི་གནས་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།། བཟློས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་མི་གནས་པར་མཚུངས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་གནས་པར་མི་བྱེད་པས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བར་བརྗོད་དོ།།

(ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་པའི་གཉིས་པ་)ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་གཞན་དབང་གི་དོན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉན་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་དུ་འཕགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྐོ་ནས།[2][๚] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཐབས་མ་ཡིན་པ་ནི། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་མིང་དང་མཚན་མའི་རང་བཞིན་ཀུན་བཏགས་པ་དང་། གཉེས་སུ་སྣང་བ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །ཐབས་ལ་མ་ཁས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་མིང་ཇི་ཡང་བ་དང་། །དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཉེ་བ་དང་རིང་བར་འདོད་དོ།།

(ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་པའི་གསུམ་པ་)གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཡུས་སྟོན་ཏེ། དང་པོ་ཤེས་བྱའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ནི། གཟུགས་སོགས་[3][๛] ཞེས་བྱ་བའི་ཤུང་པ་གཉིས་ལ། འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་འབྱེལ་བར་བྱས་པས་བསྟན་ཏོ། །སྟོང་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དེ་ཁོ་ནར་ཡིན་པར་རྟོགས་པའོ། །དེས་ནི་ཤེས་བྱ་དང་སྟོང་པར་རྟོག་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པའོ།། གཉེས་པ་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་ནི། ཚོག་ཤུང་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་དང་སྦྱར་ན། དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། །སྟོན་ལ་སོགས་ལ་དར་འཛིན་མེད།། གཞན་དག་དེ་ལ་སྟོན་བྱེད་པ།[4][๝] །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤར་པ་དང་ཡོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཆགས་པ་འགོག་པ་བརྗོད་ལ། འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྟོང་པ་ལ་རྟློམ་པ་མེད་པ་བརྗོད་དེ། ཤེས་བྱ་ལ་མ་ཆགས་

པས་སྨྲོད་པར་མི་རྟོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེས་ནི་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མཚན་མར་འཛིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ནི། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཟླ།[୨୯୨] ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི།[୨୯୧] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྟ་པ་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་དངོས་པོ་ཉིད་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ།[୨୯୦] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

(ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་པའི་བཞི་པ་)སྨྲོས་བའི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སྨྲོས་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པ་བཞུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་སྣོ་ནས་ནི་བཞི་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཧི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། ཧི་སྟེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྣོད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་ལ་སྨྲོད་པའི་འདུ་ཤེས་བཀག་པས་སྨྲོས་བ་གསུམ་མོ། །ཚགས་པ་མེད་པའི་སྨྲོས་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཚགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེབ་ཆགས་པ་དང་མ་ཚགས་པ་ཉིད་དང་བཤལ་བ་ལ་སྨྲོད་པ་བཀག་པས་སྨྲོས་བ་སྟེ་བཞིའོ།།

སྨྲོས་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་པ་པོའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི། མི་འགྱུར་བའི་སྨྲོས་བ་སྟེ། བསྟགས་པ་དང་བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པས་ན། ནམ་མཁའ་ནི་དེས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲ་བས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྨྲོས་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་ཡང་དོན་དམ་པར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་བཞད་པས་དེའི་དོན་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་བསྟེད་པར་བྱ་བའམ་མ་བཞད་པས་དེ་འདྲ་བའི་རྟོགས་པ་མི་སྟེ་བས། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་མོས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྨྲོས་བ་ནི། རང་གི་མིང་ནས་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལ་བསྟགས་པ་དང་མི་བསྟགས་པ་བརྗོད་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སྨྲོས་བའི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡང་བསྟགས་པ་དང་བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པའམ། སྨྲོས་བ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པས་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཆགས་

བར་བྱེད་བའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བ་དང་ཚགས་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ཡུལ་ཉིད་དུ་རྣམ་བར་མི་རྟོག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟོང་བར་ཤྱག་བར་མོས་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བྱ་བའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་བའི་བྱ་དཀའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ནར་བྱ་བར་མི་ནུས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་བྱ་བ་དཀའ་བ་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཤྱག་བར་མོས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དོན་དམ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་སྨིན་པ་དང་གོལ་བར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོ་མི་ནུས་པར་གསུངས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུལ་བ་བྱ་དཀའ་བ་ནི། བྱེད་པ་པོས་བསྒྲིལ་པ་ཐོབ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་ལྷག་པར་མོས་པའི་སྤྲུལ་བ་འདི་སྤྲུལ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ། བྱ་བའི་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ནམ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་བར་སྣང་ལ་འདེ་གཅིག་པར་འགོད་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་དཀའ་བར་གསུངས་པས་བསྟན་ནོ། །ལས་བྱ་དཀའ་བ་ནི། ལས་ལ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་བྱེད་པ་པོས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་གཞན་གྱིས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་ཁོ་ནར་མེད་པར་རྟོགས་པས་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་[1] དཀའ་བ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་ནམ་མཁའ་གོལ་བར་འདོད་པའི་དབེའི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གཅོ་བོའི་འབྲས་བུ་གང་གི་ཚེད་དུ་སྨོན་པ་གང་བསྒྲུབས་པས་ལས་གང་བྱས་པ་དེ་གསུམ་ཀ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པས། རྟོགས་པ་དེས་བཀག་པའི་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་དཀའ་བ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ།།

བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ནི་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ན། འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྨོན་བའོ། །ཚན་ཡོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནི། བསྡུད་བ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་སྐྲ་བ་ཉིད་གཞན་གྱིས་བྱ་མི་དགོས་པ་སྟེ། སྨོན་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པ་ལས་བསྲུངས་པ་

ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །གཅོ་བོའི་འབྲས་བུ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འཕྲལ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཚན་ཡོན་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་བྱའི་དབེའི་སྒོ་ནས་ནི། རྣི་ལམ་དང་། སྐྱ་མ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། ྒྲག་ཆ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། དེ་ཟའི་གོང་ཁྱེར་དང་། སྤྲུལ་པའི་དབེའི་བདུན་དང་འདྲ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ།།

སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱོར་བའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་ཏུ་ཡོད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དབེས་མཚོན་པའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། བདག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱོད་པར་སྣང་བས་བདག་གི་བ་ཉིད་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བར་རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེན་པ་དང་མཚན་མ་དང་སྤྲོས་པ་དང་རྟོགས་པའི་སྐྱམ་པ་བཞི་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ནར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའོ།།

(ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་པའི་ལྟ་བ་)ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པ་སོ་སོར་འེས་པ་རྒྱས་པའོ།།

ཐ་མ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལས། སྟུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དང་པོ་ནི། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན།[1৮৭] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་དང་མི་གཙང་བ་རྣམས་བརྗོག་ཟད་པ་དང་། བཅིངས་པ་དང་གོལ་བ་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པས་ན། མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པའོ། །རྣམ་པ་གཉིས་པ་ནི། མཐའ་ལས་འདས་དང་།[1৮৪] ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་རྣམས་ཉིད་ལ་མཐའ་ལས་འདས་པ་དེ་ཁོ་ནར་བསྒྲུབས་པས་སྟུག་བསྔལ་བའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་སྟུག་བསྔལ་བར་རྟོགས་པའོ། །རྣམ་པ་གསུམ་པ་ནི། རྣམ་དག་དང་།[1৮৫] ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་རྣམས་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པས་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་པར་ཤེས་པའོ། །སྐད་ཅིག་བཞི་པ་ནི། ཆོས་དེ་རྣམས་ཉིད་ལ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་རྟོགས་པས་དོན་དམ་པར་བདག་མེད་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་མེད་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའོ། །སྣོད་ཅིག་མ་ལུ་པ་ནི། ནམ་མཁའ་འདྲ།[1-64] ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱིད་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྣོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པས་དོན་དམ་པར་ཆུ་ཤིད་མི་དམིགས་པ་ཙོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཆུ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །སྣོད་ཅིག་དུག་པ་ནི། ཚགས་པ་སྦྲངས་པ་དང་།[1-65] ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱིད་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་དང་གོས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པས་དོན་དམ་པར་ཀུན་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཙོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་འབྱུང་བར་རིག་པའོ། །སྣོད་ཅིག་བདུན་པ་ནི། ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་དང་།[1-66] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱིད་ནམ་མཁའ་ལྟར་གང་གིས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཀྱིད་སྐྱབ་པའི་འཛིན་པས་ཡུལ་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་པར་ཀུ་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པའོ།། སྣོད་ཅིག་བརྒྱད་པ་ནི། ངོ་བོ་ཀྱིད་ཀྱིས་བརྟེད་མེད་དང་།[1-67] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱིད་ནམ་མཁའ་སྐྱ་བརྟན་གཀྱིས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཙོ་ནར་ཤྱེན་མི་དམིགས་པ་ཀྱིད་སྟ་མ་ལྟར་ཤྱེན་དུ་རྟོགས་པའོ།།

སྣོད་ཅིག་དགུ་པ་ནི། གང་ཕྱིར་འདི་དོན་བརྟེད་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་སྨིན་དུ་མེད་པ་དང་།[1-68]། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་དག་ཀྱིད་ནམ་མཁའ་ལྟར་གཞན་ཀྱིས་གཞན་ལ་བརྟེད་པ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པས་ན་དེ་ཙོ་ནར་འགོག་པ་ཀྱིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ཙོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགོག་པ་ཙོ་ན་ཡིན་པར་རྟོགས་པའོ། །སྣོད་ཅིག་བཅུ་པ་ནི། དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་།[1-70] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱིད་ནམ་མཁའ་ཟང་གིས་ཡོད་པ་ཀྱིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གང་དུ་ཡང་དམིགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཙོ་ནར་ཞེ་བ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཀྱིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཁྲུག་པར་རྟགས་པའོ། །སྣོད་ཅིག་མ་བཅུ་གཅིག་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག[1-71] །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱིད་ནམ་མཁའ་ཤར་གསལ་ཞིང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཀུ་ནོམ་པ་དེ་ཙོ་ནར་མི་དམིགས་པ་ཀྱིད་ཐ་སྙད་དུ་ཀུ་ནོམ་པར་ཤེས་པའོ། །སྣོད་ཅིག་མ་བཅུ་གཉིས་པ་ནི། ནད་མི་འབྱུང་།[1-72] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་སྐྱོང་པ་ནི་མིག་ནད་ལ་སོགས་པ་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་དེས་པ་དམིགས་པ་ཀྱིད་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་རིག་པའོ། །སྣོད་ཅིག་མ་བཅུ་གསུམ་པ་ནི། ངན་སོང་ཚད།[1-73] ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་

པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ངན་སོང་ལ་སོགས་པ་འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དག་པར་བྱེད་པས་དགའ་བ་ཆུས་པར་བྱེད་པའི་ཆུས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བས་དེ་ཁོན་ལམ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིན་རྗོད་དུ་རིག་པར་བསྟན་ཏོ། །སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བཞི་པ་ནི། འབྲས་བུའི། མངོན་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཉིད།[༢༧༩] །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་རྟོག་པས་མི་རྟོག་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། །སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པ་ནི། མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་དང་།[༢༨༠] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་དེ་མས་མ་གོས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་པས་སྣུབ་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་སྣུབ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ནི། དངོས་དང་མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ། །ཤེས་པ་སྟེ་བ་མེད་པ་ནི།[༢༨༤] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་རྣམ་པར་མི་ཤེས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་བློ་འཕྲོག་པ་ལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ངེས་པར་འཁྱིམ་པ་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ་ངེས་པར་འཁྱིམ་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་སྟར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཆམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་ལ། འདིར་ནི་ཉན་ཐོས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་ཆམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཅོ་བོར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བློས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ལ་ནི་ལམ་གསུམ་གཉིས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ནི་མཐོང་ལམ་ཙམ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

(ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་པའི་)དྲུག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་པོ། །འདི་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག། རྗོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན།[༢༨༨] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། འཛིན་པའམ་འབྱིན་པར་བྱེད་

བའམ། སྐྱེད་བར་བྱེད་བའམ་འགག་བར་བྱེད་བའམ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བའམ་རྣམ་བར་བྱང་བར་བྱེད་བའམ། འགྲིབ་བར་བྱེད་བའམ་འཕེལ་བར་བྱེད་བའམ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།[২৶১] །ཞེས་བྱ་བས། གཞིར་སྐྱར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་བའི་ཡུལ་བཀག་བས་གཞི་ཤེས་བསྟན་བའོ།།

ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། གནས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སོ་སོར་སྣུད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་འདོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་བཟུང་དུ་གྱུར་ཏོ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། བདེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ལ་སྣུད་པར་བྱེད་པ་དང་འདོར་བར་བྱེད་པ་བཀག་པས་ནི་འགོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པའི་ཡམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའོ།།[২৶৫]

ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྣུད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་འདོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོས་སྣུད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་འདོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།[২১০] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རྟུང་མ་བྱང་ཡང་རྟུང་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་ངེས་པ་འདི་ནི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་སོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་ཀྱང་གསུང་བར་མཛད་སྟོན་པར་མཛད་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་བར་མཛད་པ། གསལ་བར་མཛད་ཡང་དག་པར་འཆད་པར་མཛད་དོ།[২১৩] །ཞེས་བྱ་བས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐབས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དང་བཤད་པའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྐབས་སོ།།　　།།

སྐབས་བཞི་པ་རྣམ་རྟོག་སྦྱོར་བ།

དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་བཞི་ཡོད་པ་ལས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་དང་པོ་ཉིད་ཐོབ་པ་རྣམ་པ་ཀུན་མདོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་དང་པོའོ། །དེ་ཡང་བཞི་སྟེ། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། ཐོབ་པའི་དུས་དང་། བསྒོམས་པས་ཐོབ་པ་སྦྱོར་བའི་ནུས་པའི་དབྱེ་བའོ། །མཚན་གཞི་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་། བར་ཆོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ།།

ཡུལ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། གཅོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་རྣམ་པས་བསྟན་ཏེ། གཞན་ལོ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བཀོད་པས། དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གཞན་ལོའི་ཡུལ་མཐའ་དག་བསྟོམ་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

འདི་ལ་གསུམ་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་སྟུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཟུགཉིས་སོ། །ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་བཅོ་ལྔ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །སྟོག་མ་བཟུགཅིག་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་དམིགས་པ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྒྲིབ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་འདི་གསུམ་ཀ་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དམིགས་པས་བསྟུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་

ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་བསྟུས་པས་[1]ཞེས་གསུངས་པ་
ནི་མ་འབྱིལ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་མ་འདྲུས་
པ་ནི་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །སྟུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་གསུམ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
གལ་ཏེ་ལམ་འདི་གསུམ་ནི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དམིགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་
འདོད་ན་ནི། འདི་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་མ་བརྗོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་
སྐབས་དང་འགལ་ཏེ་སྟུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན
་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་
ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཅི་སྟེ་མ་བཤད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་ལམ་གྱི་བདེན་པར་འདུས་པས་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེན། མ་བརྗོད་དོ་
ཞེས་སུས་སྨྲས། སྨྲ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་བཤད་པའི་འཕྲལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྩོད་པ་འདི་
ནི་མ་འཕྲལ་བའི་ལུགས་བརྗོད་པ་ཁོ་ བོ་ཅག་ལ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་
ཟག་པ་མེད་པས་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་རང་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཀུན་ཏེ་བར་བསྟན་ཏོ། །སྒྲིམ་པའི་ལམ་
ཟག་པ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
མངའ་བ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཀུ ན་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ་ས་བཞེད་
དེ།[2] ཞུད་པར་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་ཚིག་མེད་པ་དང་། སྒྲིའི་སྒྲ་ཡང་དོན་ཇི་ལྟ་བར་རིགས་པས་འཐད་
པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣམ་ཙུ་རྩུ་བོ་ནི་ཤེས་པར་སྣའོ།།

དེ་ལྟར་གཞི་ཤེ ས་དང་ལམ་ཤེ ས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་དམི གས་པ་བདེ ན་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་
བརྗོད་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་པོ་རྣམས་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཤེས་
ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་ནི། དབང་པ་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ།[3] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་
རྣམས་ཅི་ཞེན། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་མ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་བྱས་པས་ཞེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་སོ།།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་རི་ལྟར་དབྱེ་ན། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར་

ཏེ། ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཐ་སྙད་བྱའི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བདུན་དང་མཐུན་པས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་གཞག་གོ །གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དུག་དང་ཚུལ་མཐུན་པས་ནི་ལམ་ཤེས་སུ་གཞག་གོ །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གཞག་ཏུ་ཟད་ཀྱི། དངོས་སུ་ན་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།

(མཚན་གཞི་ལས། གཉིས་པ་སྟོང་བའི་)རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་ཀྱི། སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་། སྟོང་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉན་པའི་རྟེན་ནི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོས་བརྗོད་དོ།། སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་ཀུན་འདྲི།[༢༤] ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཕོན་པ་དང་འཚང་བ་དང་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པའི་བར་གྱི་རྟེན་ནོ། །སྟོན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྨྲད་པ།[༢༥] །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་དང་བ་དང་མི་སྐྱག་པ་དང་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྱག་པ་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་ནོ།།

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་རྣམ་པ་ལྔས་དབྱེ་སྟེ། ཡུལ་དང་། སྟོང་བ་ཡོའི་གནས་སྐབས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་དང་། འབྲས་བུ་དང་། དུས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བའོ།།

དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་སྟོང་བའོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་བ་ནི། དེ་ལ་སྟོང་བ་བཀག་པའི་སྟོང་བའོ། །སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་སྟོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟབ་པ་དང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་ཚད་མེད་པའི་སྟོང་བ་སྟེ། གཞི་ཤེས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་གནས་པ་སྨོན་པའི་ཡུལ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་རྟོགས་པ་དང་བཅས་པ་སྨོན་པའི་ཡུལ་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཐའ་དག་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལེགས་པར་རྟོགས་པ། མཐར་གནས་པ་དང་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་མཐའ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་བ་རབ་འབྱེད་གསུམ་མོ། །ཡང་ན་ཟབ་པ་དང་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་བློ་ན་མེད་པར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རང་བཞིན་ལེགས་པར་རྟོགས་པས་ཟབ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེར་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་

གསུམ་པོ་ཉིད་བསྟུས་པ་སྟེ། དེའི་ན་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་བཞིན་ནོ།།

སྒོར་བ་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་ཕོབ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་སྡུ་ར་དུ་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚེགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྟོགས་པའི་སྒོར་བའོ། །ཡོངས་སུ་སྨྱང་བ་བྱས་པ་མི་དང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོར་བ་ནི་ལྷང་བསྟན་པའི་རྒྱུ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སྐ་ལ་གནས་པ་དང་། བར་ཆད་ལས་འདའ་བ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་གསར་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཉེ་སྐྱེ་བར་རྟུང་བའི་ནུས་པ་ཅན་དུ་རྒྱུད་ལེགས་པར་གྱུར་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་སྨྲ་བ་ཕོབ་ཚོས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་མཐུ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཞིང་སྐོར་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ཚོགས་ལམ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ།།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་བཞིར་དབྱེ་སྟེ། འཕེལ་འགྱིབ་མེད་པ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐོང་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མི་མཐོང་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ།།

འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། ཉེས་པ་སྤངས་པ་སྤྲུབ་པས། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པ་དང་། དགེ་བའི་སྒོར་བའོ།།

དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་མཚམས་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཟླ་བ་ནས་ལོའམ་ལོ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒོར་བའོ།།

(མཚན་གཞི་ལས། གསུམ་པ་)འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྲུལ་པ་པོ་ལ་ཐན་པའི་མཚན་ཉིད་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཉམས་པར་བྱས་པས་སྒོར་བ་མ་ཉམས་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་མཐུབཅོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པ་པོ་ལ་ནུས་པ་བསྒྱེད་པས་སྒོར་བ་མ་ཉམས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤེད་མཁྱེན་པའོ། །དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོར་བ་མ་ཉམས་པ་ཅམ་ལས་ལྟག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དགོངས་པ་གཞན་ཐོབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་བརྟན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་

ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྟོག་པར་ཟད་ཀྱང་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་འཕྲད་པ་དང་མཐོ་རིས་ལ་གཞོལ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་པ་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཙམ་འཛིན་པ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྐོ་ནས་དེ་རྒྱས་པར་སྟོང་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཐ་མར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་པ་ནི་ཡུལ་དབྱད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མི་སྡུང་བ་དང་མི་སྐྲག་པ་ལ་སོགས་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཐོབ་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ནི། །སྟོན་གྱི་སྟོང་བའི་མཐུ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཆོས་སྣང་བའི་ནུས་པ་ཐོབ་ཅིང་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པར་བརྩོན་པ་ནི་སྣ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་དོ། །བདུད་དམ་གཞན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པ་ནི་མི་ཕྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཐེག་པ་གཞན་དང་མི་མཚུངས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐོབ་པ་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བའོ། །སྟོན་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཐོབ་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། དམ་བཅས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྐྱབ་པའོ། །སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་དུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་རང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ནུས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཚང་བར་རྟེད་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐོབ་པའོ། །ཞན་ཡོན་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཚང་རྟེད་པ་ནི་དེས་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ།།

(མཚན་གཞི་ལས། བཞི་པ་)བར་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་གོ །དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། འཚད་པ་ཐོས་ཡུན་རིང་ཐོ་ནས་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱུར་བར་མ་ཡིན་པ་ནི། ཚོགས་ཆེན་ཐོས་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་མ་རྟོགས་པར་ཡོག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྒོ་བས་པ་ཉ་ཅང་སྐྱུར་བའོ། །བློ་ལ་བ་དང་ཚོད་པ་དང་ལྡོག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱུར་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྒོ་བས་པ་ཁ་ཅང་སྐྱུར་བའོ། །ཕྲག་པ་དང་ཚོད་པ་དང་སྟེང་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ནོ། །གཡེང་བ་དང་ཕན་ཚུན་ཆགས་པ་དང་དྲན་པ་མི་འཐོབ་པ་སྟེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཡིད་ཀྱི་བག་ཏུ་ཉལ་བ་མི་འཛྱག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནོ། །ཉེ་ཁྲེ་ལས་ནི་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདི་ལ་མ་རྟེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལངས་ཏེ་འགྲོ་བ་བསྟན་པས་གསུམ་བརྩོད་ཀྱི། དྲན་པ་མི་འཐོབ་པ་ནི་མ་གསུངས་སོ།[೨೨೨] །རིགས་པ་མ་ཡིན་

བས་བསྒྱེད་བའི་ཁ་ཅོན་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དེ་གསུམ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའོ།། འདིར་བཞག་གང་བྱེད་པ་དང་ཅོ་འདྲི་བ་དང་། གཡེང་བ་དང་ཕན་ཚུན་ཆགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གནས་ངན་ལེན་དུག་པོ་མཚོན་པའོ། །དེ་ཡང་རྟོད་པ་དང་སྟེགས་པ་སྣོས་པས་གླལ་བ་མཚོན་ནོ། །གཡེང་བས་ནི་ཆགས་པ་དང་དྲན་པ་མི་འཐོབ་པ་མཚོན་ནོ། །ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཛིན་པ་ནི་མི་མོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་སྟེ། རོ་མི་སྐྱེང་ངོ་སྐམ་ནས་སྐྱན་ལས་ལངས་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་ལྡང་མ་བསྐྱན་ཏོ་སྐམ་པའམ། བདག་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གྲོང་ལ་སོགས་པ་མ་བརྟེད་དོ་སྐམ་ནས་མི་ཉན་པར་འགྲོ་བའོ། །ཉི་ཁྲི་ལས་ནི་སྔ་མ་བཞག་པ་གཉིས་པོ་ཉིད་གསུངས་སོ།[111] །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཇོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉམས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་མཚོག་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པར་དགའ་བའི་རོ་མི་སྐྱེ་བར་རང་དོན་ཐོབ་པས་ཚོམ་པར་འཛིན་པ་ནི། གྲ་ནོམ་པའི་རོ་སྐྱེ་བ་ཉམས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མཚོག་ཏུ་མ་ཇོགས་པ་ནི། ཐེག་པ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ཉམས་པའོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མེད་པར་མ་ཇོགས་པ་སྟེ། བ་ལང་གི་རྨིག་རྩེས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མཚོག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པའོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་ཉམས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་ལ་དེར་མི་ཤེས་པར་གཞན་ལ་དེར་ཤེས་པ་སྟེ། ཅི་རྙེའི་ཚད་པ་རྩམས་པ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཚད་སྐྱེ་བར་འབྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། །གོང་ན་མེད་པ་ཉམས་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་བྱ་ན་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དེར་མ་ཇོགས་པར་དེ་དང་བྲལ་བ་ལ་དེ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆེ་བ་མ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་མང་པོ་ལ་ཇོགས་པ་འབྱུང་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒོམ་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ལ་སེམས་འཕྲོ་བའོ། །ཡི་གེར་འདྲི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བྱེས་པའི་ཡི་གེའི་དོན་དུ་ཇོགས་པའོ། །དོངས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་མེད་པའི་མཚན་མ་ཉིད་ལ་དེར་ཇོགས་པའོ། །ཡི་གེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཡི་གེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་ཇོག་པའོ། །ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི། ཡི་གེ་ལས་གཞན་ལ་དེར་ཇོག་པའོ། །ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཚགས་པ་དང་སྦྱང་བའི་མཚན་

མར་ཡུལ་དང་གོང་དང་གོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ལ་སེམས་འཕྲོ་བའོ། །རོ་སྲུང་བ་ནི་དེ་ལ་བརྟམ་པའོ།། ལམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐབས་མ་ཁས་པ་ཆོས་པ་ནི་ཐབས་མ་ཁས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཡང་དེ་མེད་པ་ལ་ཆོས་བའོ། །སྟར་གྱི་གོང་ན་མེད་པ་ལས་ཉམས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཐབས་མ་ཁས་པ་ཉིད་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཐབས་མ་ཁས་པ་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཉེ་ཤུགོ་འདི་ནི་སྟོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་སྟོང་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གེགས་སོ། །དེ་ལས་དང་པོ་གཉེས་ནི། སྟོང་དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་བར་ཆོད་དོ། །ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་གཅོང་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོང་པའི་བར་ཆོད་དོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་གཅོང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་བར་ཆོད་དོ། །རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྒྲེད་པའི་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལས་གསུམ་གྱི་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་བར་ཆད་དུ་བཞག་པའོ། །ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་སྟོང་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བར་ཆད་དོ། །རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉམས་པ་ནི། རང་དོན་གྱི་འབྲས་བུདམ་པ་དོན་དུམི་གཉེར་བས་དེའི་རྒྱུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའོ། །གྲུ་ནོམ་པའི་རོ་སྲུང་བ་ཉམས་པ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་དམ་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའོ། །ཐེག་པའི་མཆོག་གྱུན་ཏུ་འཛིན་པ་ཉམས་པ་ནི་ཐེག་པ་མཆོག་དོན་དུགཉེར་ཡང་མདོ་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་པའོ།། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དོན་དུགཉེར་ཡང་འདིའི་འབྲས་བུཡིན་པར་མ་རྟོགས་པའོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཉམས་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པར་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུཉིད་དུརྟོགས་པའོ། །གོང་ན་མེད་པ་ཉམས་པ་ནི་ཐབས་མ་ཁས་པ་དང་ལྡན་པས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་མ་རྟོགས་པའོ། །ཡུལ་མངོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཕྲུང་བ་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་སྐྱོན་ཉེ་ཤུ་རྩ་གསུམ་ནི་ཕལ་ཆེར་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པའི་གེགས་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཞིག་ལྟར་སྟོང་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གེགས་སུ་ཡང་མི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་གསུམ་པོ་ནི་ཡང་ཞུགས་ཟིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གེགས་ཡོན་ནོ།།

མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་ལ་གཉིས་ཀྱི། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་མཚོན་ཏེ།[३५८] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། བྱེད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དངོས་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་སྟས་མ་མཚོན་བྱའི་ཚེས་ཡིན་ནོ། །མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་ཀྱང་ཤེས་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཤེས་པའི་

མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་མཚན་གཞིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ།།

ཆུས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་མོད་ཀྱི་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྟམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉི་ཤུ་པོ་རྟམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ལྷོག་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ།།

དེ་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཕྲུང་བར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་སྟོན་པའོ།[୨୮୦] །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོངས་བཅུད་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ན། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་བསྟན་ཏོ།།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྟེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདི་སྟོན་པ་ཉིད་བཤད་པས་ནི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟག་མ་བཅོ་ལྔ་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔའི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་དང་། རབ་ཏུའཇིག་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པར་གསུངས་པས་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཉིད་དང་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་སམ། སེམས་ཅན་དང་བཏགས་པ་ཡང་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་བསྟུས་པ་དང་། སྟོང་པ་དག་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོར་དམིགས་སུ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་དང་། བསྟུས་པ་དང་སྟོང་བ་དག་ཉིད་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་སྣང་སར་ཤུལ་གྱིས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་དང་

གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཚགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཚགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་འཕེལ་བས་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་ལ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་མེད་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་དག་ལ་དོན་དམ་པར་རྒྱུན་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པས་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་སྟོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པ་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རང་གི་མིག་ལྟས་བལྟར་མེད་པར་སྟོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་གཡོ་བ་དང་བཙུམས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་དག་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱང་ངོར་བཏེན་པར་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཉིད་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་ཐན་ཆད་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། ལུས་དེ་ཉིད་སྲོག་ཡིན་ཞེ། །ལུས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྲོག་ཀྱང་གཞན་ཞེ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུ་བས་བསྟུས་པའི་སེམས་སྨྲ་བ་དང་དགག་པའི་སྐོན་ནས་འཇུག་པ་རྣམས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བཞི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྨྲ་མ་ལྟ་བུའི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འདོགས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡིན་ཞེ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐ་མི་དད་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་པ་འདི་ས་བཏབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང

མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་གསུངས་པ་སྟེ། འོག་མ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤྲེའོ།།

འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བུ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་བཤད་ན། འདིའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ལྟུ་བུ་ཡགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ལྷའི་བུ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ།[3ཁ།] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཡམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོར་བའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཙུད་དུག་གསུངས་སོ།།[3ཁ།]

དེ་ཡང་སྟོང་པ་དང་། མཚན་མ་དང་། སྨོན་པ་དང་། སྤྲུལ་བ་དང་། ལག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་། ཧམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་འགྲུགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་དེ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པར་མི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་པས་མཚན་ཉིད་གང་དང་ཡང་མ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་འདི་ལ་བསླབས་ནས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དཔྱིས་སུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ། མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སྤྲོས་པ་འདི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཏུ་དབྱེ་བ་རྟོག་པ་རྣམ་པར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་མེད་པ་སྟེ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའོ།[3ཁ།] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། ཕུང་པོ་དང་། ཁ་ཅོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་དེས་པར་སྐྱེད་པས་མི་འཐུག་པ་ཉིད་དང་། དེས་པར་འབྱིན་པ་ཉིད་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་སྟེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོར་བའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་སོ།།

ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྣོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་སྤྱོད་དོ།[༢༡༤] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བཟུང་བ་དང་། ཆེན་པོའི་གནས་སུ་བཞག་པ་དང་། ཀུན་ནས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་དང་། དད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་རྗེས་དང་བསྟེན་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ལྟ་དང་། བྱས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་དང་། ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡུས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་སྤྱོར་བ་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་མ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྤྱོར་བ་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མ་མཐོང་བའི་དོན་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེད་པས་མ་མཐོང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་སྤྱོར་བ་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྤྱོར་བ་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། མཐོང་བར་མཛད་པའི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་བསྟུས་པ་དང་། སྨིན་པར་བྱས་པ་དང་། གོལ་བར་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་པར་བཞེད་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གསུམ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡུང་བོ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་རྣམས་དེའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་དང་། ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་དང་།

ཅེ་ན། ཅི་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་འདིའི་འདུ་ཤེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཚ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཤུར་སྟོན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཚ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚོས་དེ་ཤུ་བུ་མེད་དོ།[१५५] །ཞེས་བྱ་བ་དོན་དང་འཕད་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་དང་འཇིག་རྟེན་བཀག་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཤུར་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྨོན་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཟུང་པོ་འདི་རྣམས་ནི་སྨོན་བ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པ་དེ་ཤུ་དེ་ཤུ་བུ་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཡིན་ནོ།།

ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས།[१५६] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། བསམ་མི་ཁྱབ་དང་མི་མཉམ།[१५७] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་དོན་ཆེན་པོའི་སྒྲ་དུ་ཉེ་བར་གནས་སོ། །ཞེས་སྨྲིར་ཉེ་བར་བཀོད་ནས། དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་བགྲང་དུ་མེད་པའི་སྒྲ་དུ་ཉེ་བར་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་དེ་བཞིན་ནོ།[१५८] ཞེས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དེའི་འཕད་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། བགྲང་དུ་མེད་པར་གསུངས་པས་ན། སྟག་བསྟལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་བག་ཆེད་དུ་བྱེད་པའམ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྟུད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྐད་ཅིག་ནི། ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དོན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་ཞུས་པ་ལ། དེ་དེ་བཞིན་ཚོ་[१५९] ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། དེའི་འཕད་པར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་འདྲས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བློན་པོའི་དབེན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཕགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་ཚོས་སྐྱེད་པའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བསྟན་པའོ། །མ་ཁས་པས་རིག་པར་བྱ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི། ཐུ་བ་འཇངས་པ་མ་ཁས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རིག་པར་བྱ་ཤེས་པར་

བྱེད་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡམ་གྱི་སྐད་ཅིག་སྟེ། རྟེ་ལྟ་བ་དང་རྟེ་སྐྱེད་པ་དང་དེ་གཉིས་ཉེད་སྦྱངས་པའི་ཏློ་ཅན་གྱི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་གོ་བར་བྱའོ། །གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་ནི། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་སྟེ། དད་པས་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྦྲངས་པ་ཐམས་ཅད་པས་འདི་ལ་མོས་པ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པས་བསྟན་པའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་ཅིག་མ་མི་སྡུག་དུ་དེས་པར་འབྱིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་སྟེ། བསྒྲུབ་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཆུ་ཆེར་སྟོན་པས་ན་འདི་ལ་སྨོན་པ་རྣམས་མདོ་སྟེ་གཞན་ལའང་བསྟལ་བའམ་དེ་བས་ལྟག་པར་སྨོན་པ་བས་སྡུག་དུ་དེས་པར་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་བསྟན་པའོ། །ཁྱི་བ་དང་གང་བ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་ནི། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལ་བསྒྲུབ་པས་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་དེས་པར་བྱང་ཡང་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ལ་གསུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དྲག་ཏུ་སྨྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་ནི། དྲག་ཏུ་སྨྲུབ་པའི་སྨྲོར་བ་སྐྱེད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་མོས་ཤིང་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། དེ་མཐོང་བས་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པར་མ་བྱུར་གྱི་བར་དུ་བ་བེའུམི་འདོར་བ་ཤུར་ཚོས་སྨྲ་བ་མི་འདོར་བར་གསུངས་པས་བསྟན་པའོ། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་སྟེ། སྟོན་ཐེག་པ་དམན་པར་ལྷུང་བའི་ཉེས་པ་སྤངས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྨྲོད་པ་ལས་ཚེ་འདི་ལ་དེ་ལ་མོས་པ་དང་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དམིགས་པའི་སྐད་ཅིག་ནི། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་སྨིན་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ལ་འདྲི་བ་དང་སྟོན་པ་དང་ཁ་ཐོན་བྱེད་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་སྨྲོ་བར་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལ་གྱུ་ཞིག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ། འཇུག་པའི་དཔེས་བསྟན་ཏོ། །རྟེན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནི། རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐབས་མ་ཁས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བླམ་པ་སོ་བཏང་བས་སྤ་བར་བྱས་པའི་དབེས་བསྟན་ཏོ། །མཐའ་དག་པའི་སྐད་ཅིག་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་སྨིན་པ་སོགས་པ་དག་བའི་ཚོས་ཚང་བར་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་སྟེ། དེ་ནི་གྲུ་ཟག་ལྟན་བྱས་པ་ཐོབ་པའི་ཚོང་བའི་དབེས་བསྟན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་བརྟན་

བར་བྱེད་བའི་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཀྱི་བརྟེན་བའི་ཐུན་བའི་དབེས་བསྟན་ཏོ། །རོ་མྱང་བ་མེད་བའི་སྐད་ཅིག་ནི། ཐོབ་བྱ་ལ་ལྟག་བར་འདོད་པ་མེད་བར་ཐོབ་བྱ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་སྟེ། སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ནི་ལམ་གཞན་ལས་ཁྱད་བར་དུ་འཕགས་པས་ན་ཁྱད་བར་དུ་གྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དེ་འདྲ་བས་བསྟེད་བའི་དགེ་བའི་ཚོས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ཁྱད་བར་དུ་འཕགས་ན། དེའི་སྟོང་བ་དང་བརྒྱད་བའི་སྟོང་བ་དང་། རྗེས་ཐོབ་དང་མཉམ་བཞག་གི་མཚན་ཉིད་འབྲས་བུཡང་ཁྱད་བར་དུ་གྲུབ་བས་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་བར་དུ་གྲུབ་བའི་ཕྱིར་ན་མཐོང་ལམ་རྣམས་ཉིད་ཁྱད་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་དོ།།

བྱེད་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཕན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་།[୨୦୦] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པས་བཤད་དོ།།

འདི་ཡང་སྐྱབ་པ་པོ་སྟོང་བ་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཉིད་དམ་སངས་རྒྱས་ནས་ཚེས་བསྟན་པས་གཞན་ལ་ཕན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྐྱོ་ནས་དེ་སྐྱབ་པའི་ནུས་པ་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བརྒྱད་ནི་ཐུན་མོང་གི་བྱེད་བའོ། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་བ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བདེ་སོགས་སྐྱབ་པ་དང་། རྟོགས་པ་སྐྱབ་པའོ། །སྟ་མ་ནི་ལྟ་སྟེ། མ་འོངས་པའི་སྲིད་བཞི་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པས་ཐན་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་འཚེ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་བདེ་བ་དང་། འདི་དང་མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བས་སྐྱོབ་པ་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བྲལ་བ་གཉན་དུ་བའི་ངོ་བོར་བྱེད་པས་སྐྱབས་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པས་གནས་གྱི་བྱེད་བའོ།། ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། རང་གི་དོན་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དཔུང་གཉེན་དང་། གཉི་ག་འི་དོན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་དང་བྲལ་བས་སྲེད་པ་ཟད་པ་དང་འོོད་ཟེར་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འགོག་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་གློད་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་འཛེན་པའི་བྱེད་པ་སྟེ། གཞན་དག་རང་དང་གཉི་ག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་བཀོད་པའོ། །སྟ་མ་ལྟ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་

མ་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ནས་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་ཡང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བའི་བྱེད་པ་སྟེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཞན་ལ་སྣང་བ་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་རྣམས་ནམ་མཁའི་དང་ཚུལ་ཅན་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་མེད་པར་ཆོས་སྐྱེན་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་སྣང་པའོ། །འབྲས་བུམངོན་དུམི་བྱེད་པ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བའི་བྱེད་པ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐོབ་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུམངོན་དུམི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོམ་སེམས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྒྲིབ་བ་བསྒོམས་པའི་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྒོམས་པས་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟུན་སྲུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གཞན་འགོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་འདི་གསུམ་ཡང་སངས་རྒྱས་ནས་བྱེད་པར་མདོ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱའོ།།[३०१]

དེ་ལྟར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་ནས། གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་དག་མཚན་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལྟོས་པར་ཐྱུར་པ་མཚོན་བྱའི་ཚོས་གསུངས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་།[३०२] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

འདི་དག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བདུན་ཏེ། དང་པོ་བཞི་ནི་མི་མཐུན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལས་གསུམ་ནི་གཉེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མཚོན་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པས་བསྡུས་ལ་མངོན་དུ་རྒྱུ་དང་། དེས་བསླང་བའི་འབྲས་བུལས་གསུམ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གསུམ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་བསྡུས་པ་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་དབེན་པ་བཞིའོ། །དཀའ་བ་དང་རེས་པ་དང་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུ་ངན་ལས་བརླབ་བའི་ཕོ་ཆ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། མི་གནས་པའི་སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ།། ལྷག་མ་དགུ་ནི་དམིགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོའོ། །དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་

པ་བཀག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་པ་ཡི་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མི་དམིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་སྤྲིན་བའི་བར་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བ་དང་ལོག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སྤྲོ་ར་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གཞོལ་བའི་བསམ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱས་ཀྱང་མ་བྱས་ཤིང་གང་གིས་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བརྗོད་དོ།།

སྤྱོད་བ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཐུན་མོང་དུ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡང་དྲུག་ལས། ཆོས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ནི་གསུམ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ནི། འཇིག་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་མཐུན་པར་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་སྟེ། སྤྱོད་བ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟབ་བས་ཟབ་པ་ཉིད་དེ་ཡང་འཇིག་པ་ལ་སྤྱོད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བར་དང་མི་མཐུན་པར་གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ནི། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་མཐུན་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཞི་མེད་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱར་གྱུར་པའི་གཞི་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་འདི་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་ཉིད་བཀག་པར་གསུངས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྤྱོད་བ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་ངོ་བོའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་གསུམ་ལས། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མི་དམིགས་པར་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་ལྷའི་བུ་རྣམས་ཀྱིས། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ནི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་རྟེས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཚོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ་[30]ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ཉེ་བར་བཟུང་ནས། རྗེ་ཡུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་འགྲུར་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡུར་རབ་འབྱོར་ཏེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟེས་སུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པས་ནི་འགྲོ་བ་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་གཞན་དང་། དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྟེས་སུ་སྐྱེས་པ་ཅགཅ་པས་ནི། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏོ།། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཅཅ་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་སོ།།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱེར་བ་ཐོབ་པའི་དུས་ནི་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་སྐྱེར་བ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་དང་། སྐྱེར་བ་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རྫོགས་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་པའི་ཚ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་རང་བཞིན་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ཆུང་ངུ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྤྲིན་ལ་སོགས།[31] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་མ་ཁས་པའི།[32] ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་སྤྱིན་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་མི་དམིགས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐབས་མ་ཁས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ཐར་པའི་ཚ་མཐུན་གྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་།[33] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀ། དེ་ཡང་མདོ་ནས། འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།[34] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཆེ་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྔོན་པོ་ཡིས། །རྟོགས་སྣུ་རྨུལ་པོས་རྟོགས་དཀར་བཞེད།[३०५] །ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །འདིའི་དོན་ཡང་སྔོན་པོ་ནི་ཆེན་པོའོ། །རྨུལ་པོ་ནི་ཚུང་ངུའོ། །འབྲིང་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་ཆེན་པོ་དང་ཚུང་ངུའང་འབྲིང་གསུམ་དུ་བཤུའོ་ཞེས་བྱ་བའོ།། དེ་ཡང་མདོ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་འདི་སྐད་དུ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་།[३०८] །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཆེན་པོའོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤྱ་རིའི་བུས། ཞེས་བྱ་བ་ནས། གང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ལྷོག་པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དམ།[३०९] ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཚུང་ངུའོ། །གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ན།[३१०] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་འབྲིང་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་བཤད་པས་ནི་ཚུང་ངུས་ཚུང་ངུའེ་བར་བཟུང་ནས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་དོ། །རྣར་ཆེན་པོར་བརྗོད་པ་ཉིད་དང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་དཀའ་བ་དང་དེའི་འཐད་པར་གསུངས་པས་ནི་འབྲིང་ངོ་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའམ་དེ་ལས་གཞན་ནམ་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ། དེ་ལས་གཞན་བྱང་ཆུབ་ལས་ལྷོག་པ་བཀག་པས་ནི་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཆེ་འབྲིང་གི་བཤད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཐགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེས་གསུངས་སོ།།[३११]

འདི་ར་དབང་པོ་རྣོན་པོས་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་སྣུ་ལ་དེ་དག་ཉིད་རྨུལ་པོས་ནི་རྟོགས་པར་དཀའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཤྲུགས་ཀྱིས་ན་འབྲིང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ལ། ཆུང་ངུརྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་སོ་ཞེས་དོན་འདི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བས་རྣོན་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི། རྨུལ་པོ་ལ་འབྲིང་རང་སངས་རྒྱས། རྨུལ་པོ་ཆུང་ངུའེ་ཐེག་དམན་པ་ཡིན་ནོ། རང་གི་ཐོག་པའི་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པའམ། གཞན་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཐོག་པའི་སྟོང་པ་ལ་འགོད་པའི་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་མ་ཞུགས་པ་ལས་ལྷོས་ནས་རང་ཉིད་ཞུགས་པ་མཐུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་དུས་ནི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའོ། །འདི་ལ་དང་པོ་དོན་

རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །རྣམ་པ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། མཉམ་པ་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བ་མེད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་བྱམས་པ་དང་། ཁན་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་དང་། འདི་དང་ཕ་རོལ་གཉིས་ཀར་བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཕ་དང་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པའོ། །རྟེ་མོ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་ནི་སྡུ་མ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་བདག་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལས་ལྟོག་པ་ལ་གནས་ཤིང་ཞན་པ་འགོད་པ་དང་། བསྟན་པ་བརྗོད་པ་དང་མཐུན་པས་དགའ་བ་བྱེད་པ་ནི་ཚུང་ངུའི་འོ། །བདག་ཉིད་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་གནས་པས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲིང་གིའོ། །བདག་ཉིད་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་གནས་ནས་གཞན་འགོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟེ་མོ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ། སྒྲིབ་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས།[३१३] ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྒྲས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡང་བསྡུས་པའོ། །བདག་འཛིགས་པའི་ལམ་བདེན་པ་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མཐར་མི་ཡུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གནས་པས་གཞན་དག་དེ་རྣམས་ལ་འགོད་པ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་བཟོད་པ་ཚུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའོ། །ཡང་བདག་ཉིད་ཁྲད་པར་མེད་པར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཁྲད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འེས་པར་སྨྲོང་བ་ལ་གནས་པ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣེད་པ་ལ་གནས་པས་གཞན་དེ་དག་ལ་འགོད་པ་དང་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་དང་མཐུན་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཚོས་མཚོག་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའོ། །འདི་ཐམས་ཅད་སྨིན་ལམ་རྗེས་ཐོབ་གྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ནི་སྨྲོས་པ་འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ན་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གཉེན་པོ་བསྟེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ་ལ་མཐུ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་གནས་སྐབས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་དུས་བཞད་ནས་བསྟོམས་པའི་ནུས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་སྟོམ་པ་པོ་རྣེན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པའི་ནུས་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །དེ་ལ་བསྟོམ་པ་པོའི་རྣེན་གྱི་དབྱེ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ།[३१४] །ཞེས་བྱ་

བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའོ།།

གཉིས་པ་སྨོས་ལམ་ལ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་བཤད་པ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་།[3-14] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་པོ་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའོ། །འདི་དག་ཀྱང་སྔ་མ་བཞིན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བློ་བསྟོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་རྣམ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྣགས་ཀྱང་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གི་ཚ་སྐྱེས་བསྟན་ནས། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ལྟས་བཤད་པའོ། །འདི་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཏེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚོན་པའོ།། བཞི་པ་ནི་སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་། །འདི་ལ་རྣམ་པ་དྲུག་ལས། དང་པོ་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཚོས་ནི། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ།[3-15] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས།[3-16] ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དག་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འགོག་པ་དང་ཞི་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན་ཟབ་པའི་མཚན་ཉིད་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཟབ་པ་དེ་ནི་[3-17] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

གཉིས་པ་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ནི། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་།[3-18] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།[3-19] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དབྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་ཉ་དས་པར་དོགས་པ་སྤོང་པ་ནི། གང་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས།[3-20] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

བཞི་པ་བྱེད་པ་སྟོན་པས་རྩོད་པ་འགོད་པ་ནི། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ།[3-21] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ལ་ཡན་གསུངས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཧྲིལ་དེ་བཞིན་དུ།[3-22] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གོ །ཞཔད་མ་ཐག་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསུམ་གྱི་དོན་སྟོང་པ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་ཡུལ་ན་གཞུང་ནས་གསལ་བར་ཟད་དོ། །ཡང་མདོ་ཧི་ལྟ་བུ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་པ་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་ཚད་མེད་པ་འཕེལ་བས་སྟོམ་པའི་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་གསུངས་ལ།[3-23] དོན་དམ་པར་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བར་ཞུས་པའི་ཕན་དུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོང་བཏགས་འགོག་པའི་སྟོ་ནས་མི་འདྲ་བའི་

ཁྱད་པར། རབ་འབྱོར་གྱངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བགྲང་བར་ཅེ་བར་མི་འགྱོ་བའོ། །གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་ལ་ཚད་མ་མི་དམིགས་པའོ། །ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་ཚད་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ།[རྒྱུ] ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉམ་ཆུང་མེད་དམ། ཞེས་ཞུས་པ་དང་། ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་དེ་ཡང་ཡིན་ཞུས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉུར་ཡིན་བར་གསུངས་པ་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་ཐ་དད་དུ་བརྟག་པར་མི་ནུས་པས་ན་དེ་གསུམ་ལ་དོན་དང་ཡི་གེའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཞུས་པ་བརྩུད་པ་ཡིན་པར་བྱས་ནས། གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན།[རྒྱུ] ཞེས་བྱས་བས་བསྟུས་ཏེ་བརྗོད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོག་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་མི་འཐད་པས་གསུམ་དུ་བརྗོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།

དོན་དམ་པར་སྣུབ་བའི་སྒོ་ནས་དོན་གསུམ་མེད་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཇོམ་པ་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་གསུམ་བརྗོད་ཀྱི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མེད་ན་སྣུབ་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གསུམ་ཐ་དད་པ་ཡུ་གུ་ལ་ཡོད་ཅེས་ཡན་འདེབས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞུགས་བརྩེ་བའི། །རྒྱུ་མཐུན་དེ་དག་ཐུབ་པ་བཞེད།[རྒྱུ] །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་འགོག་པའི་ཚོགས་གཞན་དག་ཀྱང་གསུངས་པས་མི་འགལ་བའི་དོན་ནོ། །འདིའི་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དོན་དང་ཡི་གེ་ཐ་དད་པ་མི་དམིགས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མི་ཟད་པ་ཞེའམ་གྲངས་མེད་པའམ། གཞལ་དུ་མེད་པའམ། ཚད་མེད་པའམ། སྟོང་པའམ་མཚན་མ་མེད་པའམ་སྨོན་པ་མེད་པའམ། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པའམ། སྐྱེ་བ་མེད་པའམ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ། འགོག་པ་ཞེའམ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།[རྒྱུ] །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་པའི་ངག་གིས་བརྗོད་པས་གདུལ་བྱ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ཟད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་བག་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཅམས་པ་དང་གཅེན་པོ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པར་བསམས་ནས། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་

འདས་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་བའི་དོན་ལ་འཕེལ་བའམ་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མཆིས་སམ།[ཟཟ་] ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྨིན་བའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་བའི་བར་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་བས་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་མ་འདྲེས་བའི་བར་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མེད་བས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་པར་ཞུས་བའི་དོན།[ཟཟ་] རྩོད་བའི་ངག་གིས་བསྟུས་པ་ནི། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ།[ཟཟ་] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཐོང་དམིགས་ནས་སྨྲས་ཅིང་། བློ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏི་ཤུ་བ་ཞིན་མཚན་མ་མི་དམིགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྒོ་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉམས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཏི་ཤུ་དེ་བཞིན་དུ།[ཟཟཟ] །མོས་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ། འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད།[ཟཟཟ] །དེ་གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་ཉམས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོག་པར་བྱེད་པའོ། །འདིའི་མདོ་ཡང་། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ཉི། ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་བདག་ནི་ཤེས་རབ་ནས་སྨིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་འདི་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་མོ་སྙམ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྨྲོས་པའི་ཚེ་དག་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཏི་ཤུ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ།[ཟཟཡ] །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཏི་ཤུ་བ་ཡག་གས། བཀའ་སྩལ་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏི་ཤུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །གསོལ་བ། ཏི་ཤུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏི་ཤུ་བར་བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏི་ཤུ་བར་བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ།[ཟཟཤ] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གསུངས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞིད།[ཟཟཧ] །ཅེས་བྱ་བའོ།།

ལྟ་བ་སྐོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུབསྟན་པའི་དོན་དུ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། སེམས་ནི་སྔ་མས།[ཟཟབ] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི། དེའི་ལན་ནི། མར་མེའི་དཔེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི།[ཟཟཨ] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

དུག་པ་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚེས་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྦྱོང་བ་ནི། རྗེ་སྐད་སྦྱོས་པའི་དབེ་ཁོ་ནས་[1]ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟ་མ་དང་ཕྱི་མ་དང་འབའ་ཞིག་ལས་མ་ཡིན། དེ་དག་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འཚང་ཡང་རྒྱ་བ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་བོ།[2] །ཞེས་གསོལ་པ་ལ། ཡན་ལག་སེམས་འགགས་པ་ཕྱིས་མི་སྐྱེས་པར་གསུངས་པས།[3] རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། འགགས་པའི་ངང་ཅན་འགགས་པས་དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་འགྱུར་བར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གནས་ཀྱང་རྟག་པའི་ངང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་དེའི་ངང་བཞིན་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ལས་གཞན་ཡང་མེད་ཅིང་སེམས་དང་དེ་བཞིན་ཐན་ཆུན་དབེན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་མཐོང་ཡང་སེམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱོང་པ་ཅི་ལ་ཡང་མི་སྦྱོང་པ་སྦྱོང་པ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། མཚན་མ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤིག་པ་ཉིད་གཉིས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། ཉིད་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་གནས་པ་མི་སྦྱོང་བར་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མ་ཁྱོན་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་སྟ་མ་དང་[4]ཞེས་སོགས་པ་སྟེ་བཤད་པ་ཉིད་གསལ་བར་ཟད་དོ།།

རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་ནས་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ནུས་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལས་ཚོས་སྐུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་གནས་སྐབས་གསུམ་ཀ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བ་སྤྱིར་གསུངས་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་རྨི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར།[5] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་བཤད་པའི་ཚོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྐུ་གཉིས་འཐོབ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ།[6] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྟུལ་པའི་སྐུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་མཁས་པ་འདི་ལ་བསླབས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་མཁས་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས། ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ཡང་།[7] །ཞེས་སྨྲའི་རང་བཞིན་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་

ལ་འཇུག་པའི་སྒོར་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། བདེན་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ།[३९४] ཞེས་ཞུས་པས་ཡུལ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་དང་། དེའི་ཕན་ཡུན་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་ལ་མི་གཡེང་བར་རྟོག་པ་དེ་དག་དེ་ཁོ་ནར་མི་མཐོང་བ་དང་མཐོང་བས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ནི།[३९५] ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བྱེད་ཀྱི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན། དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་སྒོར་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐབས་མ་ཁས་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་ཏོ། །ཡུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོར་བ་ཡང་། རྣམ་པ་བཅུ།[३९६] ཞེས་བྱ་བར་འབྱེལ་བས་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་ནོ།།

དགྲ་བོ་ལས་འདས་པའི་ཐབས་མ་ཁས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ཕྱིར་ཆོལ་བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་སྒོར་བ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་རྐྱེ་རུལ་ལ་བྱང་བས་གཉེན་བཤེས་དགྲ་བོ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་དབེས་བསྟན་ཏོ། །མི་གནས་པའི་ཐབས་མ་ཁས་པ་ནི། སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པས་དེ་ལ་གནས་པ་སྟེ། འདབ་ཆགས་བྱ་བར་སྣང་ལ་མི་བརྗེན་པའི་དབེས་བསྟན་ཏོ། །ཤུགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་མ་ཁས་པ་ནི། བསམ་པའི་འཕེན་ཤུགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཉིས་སུ་མི་ལྟང་བར་དུས་ཇི་ལྟར་ཡང་བྱེད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་མ་ཁས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོར་བའི་མཐའ་བས་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་ལ་གནས་པ་སྒོལ་བར་བྱེད་པས། གཞན་གྱིས་བྱ་བར་མི་ནུས་པ་དཀའ་བའི་སྒོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །མ་ཚགས་པའི་ཐབས་མ་ཁས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གནས་ཟབ་མོ་ལ་རྟོག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ལ་སྐྱེམས་པར་འཇུག་ཀྱང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་ལ་ཚགས་པ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རོ་སྙང་བས་དེ་དག་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །མི་དམིགས་པའི་ཐབས་མ་ཁས་པ་ནི། དམིགས་པར་ལྟ་བ་སྤངས་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཕོགས་པར་འདོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་རྫོགས་བར་སྟ་འདོག་མར་མི་ལྟུང་ཞིང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་མ་ཁས་པའོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་ཐབས་མ་ཁས་པ་ནི། མཚན་མར་ལྟ་བ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྟོ་མ་ལྟར་བྱེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་སྒོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་མ་ཁས་པའོ། །སྨོན་པ་མེད་པའི་ཐབས་མ་ཁས་པ་ནི། སྟ་མ་ལྟར་བྱེད་པ་སྨོན་པ་མེད་པའི་

སྒོ་སྒོམ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་མ་ཁས་པའོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་མ་ཁས་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་གང་རྟོགས་ན་འབྲས་བུ་གཞན་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་ཅིང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་ཐབས་མ་ཁས་པ་དེས་པ་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པའི་ལན་བརྗོད་པས་ཐབས་མ་ཁས་པ་དང་ལྡན་པར་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་མ་ཁས་པ་སྟེ། རྟགས་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཐབས་མ་ཁས་པ་ཀུན་ཏེ་བར་མཚོན་པའོ། །ཡུལ་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པའི་ཐབས་མ་ཁས་པ་ནི། དེ་དག་དཔག་པར་བྱ་བ་དེ་ཐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལན་འདེབས་པ་དེ་དག་བའི་རྩ་བ་འབད་པ་བསྒྲེད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པར་གསུངས་པས་གང་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་སོ།། །།

སྐབས་ལྔ་པ་རྩེ་མོའི་སྒྲོར་བ་བཤད་པ།

རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་རྣམ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྒྲོར་བ་སྟེ་མའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ནི་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་འཆད་དོ།།

འདི་ཡང་རྣམ་པ་བདུན་ལས། དང་པོ་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ནི། རྗེ་ལམ་ན་ཡང་།[३९८] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྗེ་ལམ་ན་ཡང་རྗེ་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཅན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་། དེའི་རྗུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དམིགས་པ་དང་། དགྲས་བཅོམ་པ་ནས་ཚ་མ་ཤི་བར་རྒྱས་པ་ལ་མི་སྐྲག་པར་སད་ནས་རྗེ་ལམ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། ངན་སོང་སྨིས་ནས་དེ་སྤང་བར་སེམས་སྐྱེད་པ་དང་། གོང་ཚོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་བདེན་པའི་ཐྱིན་རྟོགས་སད་པ་དང་རྗེ་ལམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་བདེན་པའི་ཐྱིན་རྟོགས་གྱུར་པ་དང་། བདག་ཤེད་ཤེས་པས་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་དང་། ཡུམ་ལ་སློབ་པ་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་ཐྲུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཤེད་པ་མེད་པ་

དང་། མི་དམིགས་པའི་སྤྲོར་བ་ལ་བརྩོན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་སྟེ།[३५०] སྔ་མ་བརྒྱད་ནི་སྤྲོར་བ་ལ་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཚོས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་བཞི་ནི་སྤྲོར་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའོ།།

སྤྲོར་བ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་སྟེད།[३५१] །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འཛམ་བུགླིང་གི་སྐྱེ་བོ་སྟེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ལས་ལྷག་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཞུད་པར་དུ་ཡུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བར་བཟོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པའི་ཚོས་མི་དམིགས་པ་དང་། དགེ་བ་བཅུ་ནས་གཟུགས་མེད་པ་ལ་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པས་ལྷག་པའི་བསོད་ནམས་འཛིན་པ་དང་། ལྷའི་རིས་ཀུན་ཏེ་བར་འོང་བ་དང་། བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་སྟོན་པ་དང་མཚུངས་པར་གནས་པ་དང་། ཐབས་མ་ཐས་པས་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་སེམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཀུན་སྤྱད་པ་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གོ།[३५२]

སྤྲོར་བ་གསུམ་པ་ངེས་པར་བརྟན་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི།[३५३] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཡོངས་སུརྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཉིད་ནི། གླིང་བཞི་པ་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱེ་གཤེ་ཚ་ཁ་ཟས་ཤ་ཁྲག་ཁ་ཟ་བ་དྲེའུ་ཁྱི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཉིད་ནི། གླིང་བཞི་པ་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱེ་གཤེ་མོ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ནི་རྗེས་སུཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ནི། གླིང་བཞི་པ་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱེ་གཤེ་ཁྱོད་པ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི། གླིང་བཞི་པ་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱེ་གཤེ་ཁྱོད་པ་ལས་ཀྱང་མས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཚད་གཟུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཉིད་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང

གཏོགས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲོར་བ་ལྟ་བ་མཐོང་བའི་ལམ་བཞིད་པའི་ཕྱིར། །དེས་བར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་བའི་འོག་ཏུ་[1]ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་ལྟ་ལས་དང་པོ་སྣང་བར་བྱ་བ་སྟོན་ནོ། །དེ་ལ་སྣང་བར་བྱ་བ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ།[2] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མདོ་ལས་གཟུང་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་དང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི། བཞི་པོ་མདོར་བསྡུས་ནས་སྤྲིའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་དོན་སྡུད་པའོ།། སྣང་བར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཞད་པ་ནི། དོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི།[3] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བར་བྱ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དམིགས་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་བསྟན་ཏོ།།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡ་བ་དེ་ཡང་མདོར་ན་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་རང་བཞིན་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའོ། །ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཡུལ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེལ་བའི་ནུས་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་ནོ། །གཞན་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱེད་པ་པོའི་ནུས་པ་དང་། བྱ་བའི་ལས་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དགུའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དེ་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་ཡུལ་དགུ་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་བཀག་པར་གསུངས་པས།[4] དགག་པར་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་ནས། །དངོས་སུ་བཀག་པ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་གང་ཟི་ས་འཚང་རྒྱ་བར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པར་གསུངས་པས་ནི་མི་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་པའི་ཡུལ་བཀག་གོ །རམ་མཁའ་རང་ཉིད་ལ་ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་བར་མི་རྟོག་པའི་དབེས་ནི་རྒྱུན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་གོ །སྒྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་རང་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབེས་ནི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་བཀག་པ་དང་། གཟུ་གས་བརྟན་རང་གི་རྟེན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབེས་ནི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བཀག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རང་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཆགས་སྡང་དུ་རྣམ་པར་

མི་རྟོག་པའི་དབེན་ནི་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་བཀག་པ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ལ་ཐོབ་བྱར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབེས་རང་དོན་ཐོབ་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་པ་དང་། དེའི་སྐྱེལ་པ་རང་གི་བྱེད་པ་ནུས་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབེས་བྱེད་པ་པོའི་ནུས་པར་རྟོག་པ་བཀག་པ་དང་། ཡང་སྐྱེལ་པ་རང་གི་ལས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབེས་ལས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་པ་དང་། འཁྲུལ་འཁོར་རང་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབེས། བྱ་བའི་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་པའོ། །ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདིར་ནི་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཡུལ་དངོས་སུ་གསུངས་སོ།།

འདི་ལ་སྨོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མདོ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དབེན་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་བཀོད་ནས། དེ་དག་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་མདོའི་དོན་འཆད་པ་ནི།[३५०] དབེན་པས་དབེན་པར་མ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་།[३५१] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སྟེ། དབེན་པས་དབེན་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྨྲའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་དེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའམ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་རིགས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་སྟེ། དེ་དོན་དམ་པར་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་བཀོད་དོ། །ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་ནམ་མཁའ་ཚོས་ཉིད་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབེའོ། །སྐྱུ་མ་ནི་ལམ་གྱི་ངོ་བོའིའོ།། གཟུགས་བརྟན་ནི་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་དབེའི་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་གཉེན་པོའི་ནུས་པའི་དབེའི་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་ནི་རང་དོན་ཐོབ་པའི་དབེའི་དང་། དེའི་སྐྱེལ་པ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་ནུས་པའི་དབེའི་དང་། ཡང་སྐྱེལ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་དབེའི་དང་། འཁྲུལ་འཁོར་ནི་བྱ་བའི་འབྲས་བུའི་དབེར་གོ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་དཔྱད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་བཀག་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་རྟོག་པར་འཛམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེས་བཞག་པ་དང་མཐུན་པར་བདག་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཟུང་བའི་རྣམ་བར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བཅས་བ་ལ་ལ་དམིགས་པ་དགྱུགས་རས་པ་ནི། སྔོད་དང་ཞེ་བར་ཡྱང་བའི་ཕྱིར།[ཟ༧ཀ] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཅི་རིགས་གྲིང་བཞིར་ལས་བྱེད་པའི་དབེས་ཤེས་རབ་དང་མ་བཅས་པ་ཡུས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ཡྱང་བར་ལས་བྱེད་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དབང་སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་དབེས་ཤེས་རབ་དང་མ་བཅས་པ་ཡུས་ཐོབ་བྱ་ལ་དབང་སྐྱར་བ་དག་ལས་བརྒྱོ་བས་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་ཡྱང་བས་རྟོགས་པ་དམན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྟན་ཏོ། །ཤེས་རབ་དང་མ་བཅས་པའི་ཡུ་པོ་ཉིད་ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱིས་བསྡུངས་བའི་བྱང་མེད་ཀྱི་དབེས་གཞན་གྱིས་གླགས་མི་ཐོང་བ་དང་། གོ་མཚོན་ཚང་བ་དགས་མི་ཐུབ་ཅིང་འཇོམས་པར་ཆུས་པའི་དབེས་མི་མཐུན་པའི་སྟེ་འཇོམས་ཆུས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་དབང་གིས་མ་ཁར་གི་རྒྱལ་པོ་འོང་བའི་དབེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འོང་བ་དང་། གང་གས་དྲངས་པའི་གྲུང་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་དབེས་ཆེད་དུ་བྱ་བར་འགྱོ་བ་དང་། ལག་པ་གཡས་པས་ལས་ཀུན་བྱེད་པའི་དབེས་ལས་ཀུན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པའི་ཆུ་རོགས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེས་དཔུང་འགྱོ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་པའི་དབེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱོ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། དཔུང་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྱོ་བའི་དབེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཡང་དེར་མི་དམིགས་པ་དང་། རྗེས་ལ་ཕོབ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམས་ལས་བརྟེན་པ་ནི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྒྱུ་དང་བཅས་པས་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྲུད་པའི་ཉིད་ཀྱིས། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་འབྲང་ཞི། །འདི་ལྟར་སྐྱ་རན་ལས་འདས་པ་གཞན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

འཕོན་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་པོ་སྐྱེས་བུརྫ་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དགྱུགས་པ་ནི། འཕོན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་།[ཟ༧ཁ] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་དག་ཀྱང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དངོས་སུ་གསུངས་པས། དེ་ལས་བརྒྱོ་པའི་རྟོག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འཕོན་པ་ཉིད་དང་།

དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་བའི་ལན་དུ། གཟུགས་ལ་སོགས་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་རྫོགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་བའི་རྒྱུ་ཡིན་བའི་ཕྱིར།[རྩ།] ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེའི་འཐད་པར་ཞུགས་པ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་ཁམས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འཐད་པར་ཆགས་པར་བྱ་བ་མེད་པས་མངོན་པར་ཆགས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་བཟུང་བ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་བཤད་དོ་སྙམ་ན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་རིང་ཞིང་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཚོས་གང་ཡང་སངས་རྒྱས་པའམ་བསྟན་ཅིང་བཏགས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།[རྩ།] ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་རྣམས་དེ་དག་ཉིད་དང་མ་བླ་བས་ན་གཉེན་པོ་དང་དེའི་དམིགས་པ་མཉམ་པར་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་དབུ་ང་ཚོགས་རྣམས་དེ་གར་འདོད་པར་འགྲོ་བའི་དཔེས་ལྟ་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བགྱི་བ་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

འདིར་ཡང་སྒོམ་དབོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་དཔོས་སུ་གསུངས་པའི་གཉེན་པོའི་ཚོས་དགུ་དང་ལྡན་པ་ཡུལ་དུ་བཞག་ནས། གང་ཟག་ཏུ་རྟོག་པ་དོན་དམ་པར་སྒྲོ་དོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་གཏོང་བ་དང་ཞེས་[རྩ།]བརྗོད་དེ། དོན་དམ་པར་འཛིན་པ་དང་འདོར་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་དོན་དམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོག་པ་པོ་རྣམ་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་ཡང་ཤེས་རབས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་[རྩ།]ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་དོན་དམ་པའི་དོན་ཏོ་སྙམ་ན་ཡང་ཕྱི་ཕྱིན་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐོགས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་ཕྱིན་པ་བཞིན་འགྲོ་བ་བཀག་པ་ལ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་པོ་རྣམ་སྣ་རྟོག་

བའོ།།

འཛོན་པའི་རྟོག་པ་གཉེས་པ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཚེད་བཞིན་དེས་བར་མི་འབྱུང་དང་།[རྒྱཅ] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྟེ་མ་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དོན་སྤ་གསུངས་པས་དེ་ལས་བརྒྱ་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོག་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ་རྣ་རྒྱར་བཞི་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་ཞོན་ནས་ལམ་མཉམ་པ་ནས་འགྲོ་བའི་དཔེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ལྷ་པོ་ཁ་ལོ་སྐྱུར་ཞིང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་མཉམ་པ་ནས་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་དང་།[རྒྱ] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཆོས་གང་ཡང་མི་སྣང་མི་འགོག་པར་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུན་ཅ་དང་མི་ཡུན་པར་མི་བརྟགས་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བརྩེན་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པར་མི་བྱ་བརྩེན་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཞ་སྒའི་འབྲས་བུ་ཐར་འདོད་པས་དེའི་ས་བོན་ཚུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུ་གཅིག་ཅེས་སྡོམས་ཅན་རྣམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁེད་སྦྱངས་བ་དང་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འགོར་ལོ་བསྐོར་བ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསླབ་པར་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འཐད་པར་རྒྱ་མཚོ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དཔེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོག་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསླབ་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕོང་གི་སྟོབ་དཔོན་ལག་ཚོད་དང་འཚམ་པའི་གཞུ་ཐོགས་པ་ཕྱིར་རོལ་པ་དང་དགྲས་མི་ཐུབ་པའི་དཔེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་པ་བདུད་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་ཟོལ་པས་མི་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་ལས་བརྒྱ་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཏགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའོ།།

འདིར་སྟོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་ཐོས་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྟ་མ་གཉེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱི་མ་དེའི་བརྒྱ་ཕྱོགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པར་ཡང་བཤད་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཡང་།[རྒྱག] དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་སྟ་མ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པར་འཛིན་པ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པར་འཐད་དོ།།

མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཤུས་པ་གསུངས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་།[རྣམ་པ་] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གོ །མཐོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གསུངས་པ་ནི། དེ་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི་[རྣམ་པ] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་སྟེ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་འཐད་པ་དང་། དངོས་པོ་ཉུ་བ་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པར་ཉུ་བ་ལ་ཐར་པ་འཐད་པར་རིམ་པ་བཞིན་གསུངས་སོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ཡང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ། རྣོན་པོའ་བྱ་བས་མཐོང་ལམ་མཚོན་པའོ།། མཐོང་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་གསུངས་པ་ནི། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིས་པའི།[རྣམ་ལ] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

སྤྱོད་བ་དྲུག་པ་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དོ་བོ་སྟོན་པ་ནི། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུད།[རྣམ་པ] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །འདི་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱོད་བའི་ཡུལ་ཅན་གསུངས་པ་ནི། མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་།[རྣམ་པ] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་བཟློག་པའི་སྤྱོད་བ་དགུ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོ་ནས་ཚོས་མདོ་དང་རྒྱས་པ་བསྡུས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་བསྟན་པ་མདོ་དང་རྒྱས་པར་ཀུན་བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད། གོམས་པར་བྱེད་ཡིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མི་རྒྱ་བར་རྟོགས་པ་ནི་ཤུས་པ་ཤེས་པའི།[རྣམ་པ] དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པས་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་།[རྣམ་པ] ཤེས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཆོགས་ལམ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་བའི་ཚན་ཡོན་བདུད་ཀྱི་ལས་སྤྱོད་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་པ་དང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་།[རྣམ་པ] སྤྱོད་ལམ་དུ་སྤྱོད་བའི་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་པ་དང་། དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཤིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། ཚ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནས་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་པ་དང་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དང་། བསམ་པ་ཡོངས་སུརྫོགས་པ་ནས་ལྷང་བསྟན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་དོན་དང་ཡི་གེ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དགོད་པ་ལ་མཁས་པའི་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་གསུངས་པ་དང་།[३५०] ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་མཐོང་ལམ་དུསྒྲུབ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུངས་པ་དང་། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཞེ་བ་དང་ཡ་མ་བརྒྱད་གསོག་དང་སྐྱེ་བོ་མེད་པར་སྤྲོད་པ་སྒྲུབ་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟར་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་མཐོང་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་སྒོམ་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་བ་གསུངས་པ་ལས་བརྒྱ་བས་གསུངས་སོ།།[३५१]

དེ་ཡང་དཔྱད་ན་དངོས་སུགསུངས་པ་ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་བའམ་དེ་ལས་བརྒྱ་པ་ལོག་པའི་སྒྲུབ་བ་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྲུ་འདོགས་པ་གཉི་ག་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པས། སྒྲུབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པའི་དོན་མ་བརྒྱ་ཀ་ཁ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲུབ་ཡུལ་ཅན།[३५२] །ཞེས་བྱ་བ་དེའི་སྒྲུབ་བྱ་གསུངས་པ་ནི་སྒྲུབ་དཔོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ།།

དེ་ནི་བསམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་གསུངས་པ་ནི། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས།[३५३] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། རི་ལྟ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒོམ་པར་བགྱི། ཞེས་ཞུས་པ་དང་། སེམས་དང་པོ་བསྒོམ་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་སྟིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒོམ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་དང་བསྒོམ་པར་བྱའོ།[३५४] །ཞེས་བྱ་བས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དུ་འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྒོམ་པ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འདོར་བར་སྒོམ་པ་གསུངས་པ་དང་།[३५५] ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒོམ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་དང་། བསྒོམ་པར་བསྟན་པས་སྒོམ་ལམ་དུ་ཐེག་པ་གཅིག་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་བསམ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོབ

བར་གསུངས་པ་དང་།[3144] རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འདོར་བས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་མི་འཇུག་པར་སྣང་པ་དང་བསྟབ་པ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟར་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་མི་དམིགས་པས་སྤོང་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་སྤོང་བའི་བསམ་པ་གསུངས་པ་དང་།[3145] ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྒོམས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་མི་དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བསྒོམས་པས་ཐོབ་པ་མི་དམིགས་པ་དང་གཅེ་གা་དང་གཅེ་གা་མ་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་པ་མི་དམིགས་པར་སྤོང་བའི་བསམ་པ་གསུངས་པས་སྒོམ་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤོང་བའི་བསམ་པ་གསུངས་པ་དང་།[3146] འོན་ཏེ་ཉོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཅི་ཉོ་བ་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཅི་ཉོ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བར་བསྟན་[3147]པས་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤོང་བའི་བསམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལྡན་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་བརྒྱ་པ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དོན་དམ་པར་རྟོག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །འདིར་ཡང་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བའི་བསམ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཞེན་ན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

འཇིག་པའི་རྟེན་པར་རྟོག་པ་ཡང་གཉེས་ལས། དང་པོ་གང་ཟག་རྫ་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུངས་པ་ནི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉེས་ཏེ། སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་དང་།[3150] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

འདི་ཡང་མདོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཇི་ཕྱུ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསུངས་པས་དེ་ལས་བརྒྱ་པ་བཀག་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་འཕངས་པ་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པར་བཀོད་པའོ། །མདོ་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཇི་ཕྱུ་བྱ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པ་ལ། བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་གང་ཟག་ཀི་ཁམས་ཇི་ཕྱུ་བ་བཞིན་ནོ།[3151] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེས་ན་བདག་ལ་སོགས་པ་གདགས་པར་བྱར་མེད་པ་དང་། མ་བཏགས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་གདགས་སུ་ མེད་པ་ལ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀག་པར་གསུངས་པ་དང་།[3152] ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པས་གཟུགས་ལ་བསྟབ་པར་བཀྱི་འམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དག་ཡང་དག་པར་ཞེན་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པས་གཟུགས་ལ་བསྟབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅ

གསུངས་པ་དང་།[೩೯೩] གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དབྱེ་བ་དང་བསྟན་པ་མེད་པར་སློབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་སློབ་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དོན་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཟུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་སྟོང་པར་མཐོང་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་མི་སྡུག་པ་ཉིད་སྡུག་པ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་དམིགས་སུམེད་པར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྡུག་པ་ཆུ་ཚེར་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་མཉམ་པར་གསུངས་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་ལ་མ་ཚགས་པར་ས་ནས་ས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་ཞུས་པ་ལ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པས་ས་རྫོགས་པ་བཀག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མེད་པར་ཞུས་པར། དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་ན་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བསྨལ་བ་མེད་པར་ཞུས་པ་ལ། གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་གྱི་དོན་དུམི་སྤྱིད་པ་ནས་གང་གི་ཡང་དོན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱིད་པར་གསུངས་པ་དང་།[೩೯೬] དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པ་དགོད་པ་མེད་པར་ཞུས་པ་ལ། དོན་དམ་པར་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དགོད་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་།[೩೯೭] དོན་དམ་པར་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་སྙིང་ཡིན་ན་སྤྱལ་པ་དང་འདྲ་བར་ཡོན་རྣམ་པར་སྤྱོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཞུས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྤྱལ་པའི་ཆོས་ཉིད་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡོན་རྣམ་པར་སྤྱོང་བ་ཉིད་དང་།[೩೯೮] དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱམས་པར་སེམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེ་ཏོག་གཅིག་ཙམ་ནམ་མཁར་འཕོར་བ་དང་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་སྟག་བསྟལ་ཟད་པའི་ཆུར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་།[೩೯೯] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞིང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཕྲུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་དེའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ག་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཕྲུག་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཞུས་པ་ལ། རྣམ་པར་མི་འཕྲུག་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་མིང་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པས་རྣམ་པར་འཕྲུག་པར་མི་

བྱེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་བཟློག་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་ལས་བཟློག་པའི་ཚེས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འདིས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་ཞེན་པ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་སྟོན་ཏེ་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འཇིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པ་ནི། སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེ་རྒྱུ་ཡི།[3-1] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་མོ།།

དེ་ལ་རབ་འབྱེད་ཐ་སྙད་ནི་མིང་དང་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། མིང་ཡང་མིང་གིས་སྟོང་མཚན་མ་ཡང་མཚན་མས་སྟོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་།[3-2] །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་མིང་དང་བཏགས་པའི་ཆུ་མཚན་དག་སྟོང་པར་བཤད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡུ ལ་ལས་བཟློག་པའི་ཚེས་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུ ལ་སྤྱིར་འཕངས་པ་མདོའི་དོན་སྡུད་པ་ནི། ཚེགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེག་མཆིས་ཞེས་ཟུས་པ་ལས་བརྩམས་ནས།[3-3] རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཅིའི་སྐད་དུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཁྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཁྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་།[3-4] ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་ཞུས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་[3-5]ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་སྣ་མ་ལྟ་བུའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གསུངས་པ་ལས་བཟློག་པའི་ཚེས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཏགས་པ་ནི་སྤྲིང་བའི་སྐུར་བརྗོད་དེ། །སྣ་མ་ལྟ་བུའི་ཀུན་མཁྱེན་གསུ མ་ལས་བཟློག་པའི་ཚེས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པའི་གེགས་ཡིན་པས་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་སྤྲིང་པར་གསུངས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ལ་གནས་ཀྱ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བགྱིད་དམ།[3-6] ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཡང་དག་བའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ནས་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ནར་མི་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུངས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་ཡང་དག་པར་འདུ་ས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆོས་གང་དང་ཡང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་[๙๙]བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཿལྟ་བུའི་རང་བཞིན་བཞག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོ་བས་པ་དང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། བདུད་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞི་གཏི་མཱ་པའི་གོ་གས་པོ་ལ་སོགས་པས་དབྱེ་གཅིག་པར་མི་ནུ་སཱ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་པ་དང་།[๙๙] ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པས་ལྷག་བསྟལ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཅུ་གཅིག་ལ་བསླབ་པར་གསུངས་པ་དང་།[๙๐๔] དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་མི་དམིགས་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱད་པར་བཀྱི་ཞེས་ཞུས་པ་དང་།[๙๐๗] ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མྱ་བཞི་བཀག་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་དམ་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་རྣམ་པར་བཞག་པས་ན། དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པ་བ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་རྟོག་པ་དོན་དམ་པར་འཛིན་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་སྟེ་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དོན་གོ་བར་ཟད་དོ།།

སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་གསུངས་པ་ནི། ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི།[๙๑] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དོན་གོ་བར་ཟད་དོ།།

རྩེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྟོང་བ་བདུན་པ་ཁྲད་པར་གྱི་ལམ་གསུངས་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་།[৩০৫] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུངས་པ་ནི། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་ཏེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་བགོད་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་མེད་པ་ལ་བགོད་པ་བསམ་མཚོག་ཏུ་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསོད་ནམས་འཛོན་པས་ཏེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་ནས་བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུམངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། གང་ཟག་དེ་ལ་ཡོད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེ་བར་མཚོན་བར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་འདིའི་བསོད་ནམས་ལས་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཐམས་ཅད་པས་གནས་སྐབས་འདི་ཉིད་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །འདིའི་དེ་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཅི་ཡིད་ལ་བགྱིད། །ཅེས་ཞུས་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ།[৩০৬] །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་འདི་སྣང་བ་ནི། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།[৩০৭] །ཅེས་བྱ་བའོ།།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དངོས་པོ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དབང་སྒྱུར་བ་དང་། རྣམ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་མཆིས་ཞེས་ཞུས་པ་ལ།[৩০৮] དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདིའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །བདག་པོ་ནི་དྲན་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་ཞི་བའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་[৩০৯]པ་སྟེད་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འདི་ལ་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ།[৩১০] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་བཤད་དོ།། འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེས་ནི་ཚོག་ཤད་གསུམ་ཉིད་དེ་སྐྱེད་པའི་ཇྱེན་སྟོན་པར་བཤད་དོ། །དངོས་མེད་ནི་གཞན་དབང་གྱན་བཏགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པ་ནི་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་དྲན་པས་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པའི་ཕྱིར་བདག་པོ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་བློ་ལ་མིག་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཞི་བ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ཞི་

བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། གཉེན་པོས་སྤངས་པའི་ཞི་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བ་བའི་དོན་དུ་རང་ཞིན་གྱིས་ཞི་བ་སྟོན་པས་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་གསུ ངས་པར་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ་ལ་སྟེས་བཤད་དོ།[৩৭] །དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་འདི་དང་བར་ཚད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དང་། །དམིགས་པ་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་དང་། དྲན་པ་གཅིག་གིས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འཕངས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན། སྣུབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བར་ཚད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡིན་པར་གསུ ངས་པ་ཡང་མི་འགལ་བར་རིག་པར་བྱའོ།[৩৮] །དེས་ནི་བར་ཚད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུསྒྲུབ་པ་ལ་རྟེས་སུམཐུན་པའི་རྒྱུན་གཞན་ཚང་བ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ཏོ།།

མི་མཐུན་པའི་གེགས་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ནི། ལོག་པར་རྟོག་པ་བཙུངྷུག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ལ་བཀག་པས་བར་ཚད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལ་ནི། རབ་ཏུ་སྨྲ་རྣམས་རྒྱུད་མར་ཐོ་ལ།[৩৯] །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱམས་པར་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེས་འཆད་དོ།[৪০] །ལོག་པར་རྟོག་པ་བཙུངྷུག་པོ་འདི་དག་བཀག་པ་ནི་བར་ཚད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འཕོ་བའི་གེགས་སྤངས་པའི་སྐོ་ནས་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བརྟོད་ལ། དེས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་གེགས་དང་བྲལ་བར་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་བཀག་པ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱམ་དུ་དོགས་པ་འགོག་པས་སྟོང་ཐ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བས་འཕངས་པ་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའོ།།

དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པར་གཟུང་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དམིགས་པ་དོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་དེའི་ཁོ་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན། འོན་གང་གིས་

གང་ཤེས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བའི་ཡེ་ཤེས་མི་འཕད་དོ་སྙམ་ན། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མི་མཐོང་ན་དངོས་པོ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་བྱ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པར་སྟོན་པར་གང་གསུངས་པའོ།[৬৭] །དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟོང་བའི། ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེད་མི་རྟུང་སྙམ་ན། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཤེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེད་དོན་དམ་པའི་དེ་བཞིན་ཤེད་དུ་གསུངས་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པོ་མེད་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་གསུངས་སོ།།

སྤྱོད་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན་གང་གི་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་སྤྱོད་པ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་དགོས་པ་ལ། སྤྱོད་པ་དང་རྟེས་སུ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཤེད་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དུ་སྤྲུལ་འཕྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཐད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཐབས་མཁས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤྱོད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་ཐབས་མཁས་པ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་པ་ལ། མི་དམིགས་པས་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་བཟོ་བ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་འཐད་པར་གསུངས་པའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤྱོད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཤེད་དུ་རྟོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤྱོད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པས་གང་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཤེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མེད་པ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པ་དང་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཤེན་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་དེ་གཏན་སྣང་ནས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་

ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཧི་ལྟར་འཕད་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་པས་ལམ་གཅིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་བརྒྱད་པ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐལ་བས། འགལ་ལོ་སྟམ་ན། ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་ལམ་གཞན་ལས་འདས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་ན་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་དང་ལྡན་པ་མི་འཐད་དེ་གཉི་ག་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གཟུ ང་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ ཡོད་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། ཅན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལས་འདའ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལ་སློབ་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དོ་སྟམ་ན། དེ་ཁོ་ནར་ཐམས་ཅད་ཁས་མི་ལེན་པས་གང་ལ་ཡང་སློབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཤེད་དུ་བྱ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན། སྒོམ་པ་རྣམ་པར་འཇིག་ཅིང་སྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པར་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཐགག་པས་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ནི་བར་ཚད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །བར་ཚད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ།། །།

སྐབས་དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་བའི་སྨོན་བ་བཤད་པ།

གཞིའི་སྨོན་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་བའི་སྨོན་བ་གཉིས་བཤད་ནས། དཀའ་ཉིས་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་བའི་ཐབས་སུ་གདོན་མི་ཟ་བར་མཐར་གྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མཐར་གྱིས་སྒོབ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསུམ་པ་གསུངས་པ་ནི། རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་བཅུ་གསུམ་སྟེ་ཚ་ངོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། རྣ་སུ་དྲན་པ་དྲུག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བསླབ་པའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྣ་སུ་དྲན་པ་དྲུག་པོ་རྣ་རྣ་སུ་དྲན་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་རྣ་སུ་དྲན་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྨྲེད་པ་རྣ་སུ་དྲན་པ་གཉིས་པོ་སྟིག་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྨྲེད་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་པ་དྲན་རིམ་པ་བཞིན་སྨོན་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བའོ།།

དེ་ལ་ཐབས་དང་སྨོན་ལམ་དང་། སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཚ་ངོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་རིམ་གྱིས་སྨོན་པ་ནི་གཅོར་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་མཐར་གྱིས་སྨོན་པ་སྟེ། སྔར་ཡང་དེ་དྲུག་ལ་མཐར་གྱིས་སྨོན་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣ་སུ་དྲན་པ་ཡང་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣེན་འབྲེལ་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་དེ་རྣ་སུ་དྲན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དུ་རྣ་སུ་དྲན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་བཞི་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དེས་བར་འབྱེད་པ་བཞིའི་གནས་སྐབས་སུའོ། །དེ་ལྟར་སྨོན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ། སྔར་ནི་དེ་ལྟར་སྨོན་པས་མ་ཟིན་པའི་རྣ་སུ་དྲན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སྨོན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་ནི་སྨོམ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་རྣ་སུ་དྲན་པ་ཡང་དང་པོ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ཚུང་ངུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ཐོབ་པར་བཤུའོ།།

ཚ་ངོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མཐར་གྱིས་སྨོན་པ་ཡང་སྨིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ནས་ཀྱིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནས་ཤེས་རབ་དེ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་

དེ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པར་སྒྲིན་པ་གོམས་པར་བྱེད་པས་མཐར་ཐྱིས་སློབ་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མཐར་ཐྱིས་སློབ་པར་བལྟའོ།[୧୨୩] །དེ་ནི་མཐར་ཐྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ།། །།

སྐབས་བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲིན་བ་བཤད་པ།

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་སྒྲིན་བ་སྟུ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ཡང་བཞི་ལས། དང་པོར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །དེ་ལ་དོན་དགོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་དབེས་སྤྲུབ་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྨིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་།[୧୨୪] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེ་ལྟར་སྐྱེས་བུས་ཟོར་ཆུན་ཆྱུད།[୧୨୫] །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་དང་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་དང་པོ་འདི་ནི་ས་བདུན་པ་ལ་ཐོབ་པར་བལྟ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་ཆུན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་མཉམ་པར་བཞག། ཚོས་ལ་ང་སྒྲངས་ཆུད་དང་ཀུན་ཏེན་མོངས། །རྣམ་པར་དག་པ་ཐ་དད་ང་ཆུལ་མེད། །སྐད་ཅིག་གཅིག་བློ་ཐོབ་པ་བཀང་སྟེ་མས་པ། །ཞིང་རྣམ་སྨིན་བ་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད། །མ་ཁས་པ་མཐུ་ཆེན་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་པ་དང་། །དེས་པར་སྟོན་ལ་མ་ཁས་པ་དབང་བསྒྲུར་ཡིན།[୧୨୬] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ནས་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཚོས་ལ་ཐ་དད་ཀྱི་ང་ཆུལ་སྤྲངས་པ་དང་ཆུད་ཐ་དད་པའི་ང་ཆུལ་སྤྲངས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐ་དད་པའི་ང་ཆུལ་མེད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ས་དང་པོ་ནས་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། བདུན་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་མཐུས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་སྣུམ་ཙུ་རྩུ་བདུན་སྐོམ་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་

བ་ཡིན་ནོ།།[৭৭]

རྣམ་བར་སྨིན་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་བ་མེད་བའི་ཚོར་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་བར་རྫོགས་བར་བྱང་ཆུབ་བ་ནི་ས་བརྒྱད་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི། ས་དེ་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་བར་དེའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་བར་སྨིན་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་བར་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་པ་ནི་ས་དགུ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི། ས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་སྨིན་བར་བྱེད་པ་སྨིན་པ་ལ་སོགས་བའི་སྒོ་དེ་ཙམ་ཡམ་ལྷ་བུལ་གནས་ནས་མཚན་ཉིད་མེད་བའི་ཚོར་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་བར་རྟོགས་བའི་མཐུ་ཐོབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི་ས་བཅུ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི། ས་དེ་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་ཕྲ་མོའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་བར་རྫོགས་བར་བྱང་ཆུབ་པ་བཞི་པོ་འདི་ནི་བསྟན་བ་དང་སྒོམ་པ་བཞིར་གྱུར་པའི་ས་བཞིའི་གནས་སྐབས་སོ།[৭৭] །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འཕགས་བྱ་རྣམ་པ་འདི་བཞི་ཡང་། །ས་བཞི་ལ་ནི་ཡང་དག་རྟེན།[৭৭] །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་བར་རྫོགས་བར་བྱང་ཆུབ་བའོ།། །།

སྐབས་བརྒྱད་པ་ཚོར་སྐྱ།

ཚོར་ཀྱི་སྐྱ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོར་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པ་བ་རང་དང་གཞན་ལ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བ་མཐའ་དག་གོ །རབ་ཏུ་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་སྐྱལ་སྐུ་གསུམ་ནི་ཚོར་སྐྱེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེའི་མཛད་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཐྲེང་བར་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་བཞིའོ།།

དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་རང་བཞིན་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི།[৭৭] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་རྣམ་དག་པ་ནི། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བལ་བའོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོགས་མཐུན།[৭৭] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ལ་བཞི་ལས་དབྱེ་

བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།[ཅ་༣༠] །ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་དོ། །དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི། ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ།[ཅ་༣༡] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སོ། །རྟག་ཏུ་དོན་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་གྲོལ་ནས།[ཅ་༣༢] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སོ། །ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཕྱི་ཆེའི་ཕྱིར།[ཅ་༣༣] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་གཉིས་ལས། རང་བཞིན་མངོན་བསྟན་པ་ནི། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་།[ཅ་༣༤] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གོ །ཡོན་ཏན་ཕྱུས་པར་བཤད་པ་ནི། ཕྱག་ཞབས་འཛོར་ལོ་མཚན་དང་།[ཅ་༣༥] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལྟས་ནི་མཚན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གི[ཅ་༣༦] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་དེ་དེ་ལྟར་མཚན་བཟང་པོ་བཤད་དོ། །ཕྱུབ་བའི།[ཅ་༣༧] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དབེ་བྱད་བཤད་དོ། །དེ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ནི་སྐུལ་བའི་སྐུ་བཤད་དོ།།

དེ་བཞིན་འཚོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད།[ཅ་༣༨] །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་འཕྲིན་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་དང་པོ་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་གསུམ་སྟེ། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འགྲོ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་འགྲོ་བ་ཞི་བའི་ལས་སོ། །སྤྲུལ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། བསྟུ་བ་བཞི་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོག་གས་པར་མཛད་པ་སྟེ་བདེ་ན་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དེ་ནས་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཀཱ་ཤི་ཀ་ཝ་ཏཱ་ར་ལ་སོགས་པ་ལ་འགོད་པའོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། ཐུབ་པ་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ།། སྤྲུལ་པ་ལ་འགོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་དོན་གྱི་སྤྲུལ་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། ཕྱིན་པ་ལ་འགོད་པའོ། །གཞན་གྱི་སྤྲུལ་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའོ། །ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འགོད་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མེད་པར་རིག་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྟོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་ཏེ་འཛིན་ལ་འགོད་པ་ནི། བརྟུལ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་

ལས་ཉེ་སྐ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དེ་ནས་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པས་བཞི་པ་ལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐ་ལྟ་བ་ལ་བདེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སྣང་བར་དམིགས་པ་དང་། །སྐྱེགས་པ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལྟགས་སུ་འཛུགས་པ་དང་ལྟགས་ལས་བརྒྱོག་པ་ལ་ལྟག་པར་དམིགས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ལས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་པ་ནི་ལུས་ཅན་ཡོངས་སུསྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ལམ་ཤེས་པ་བསྒོམ་པའི་ལམ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་སྟེ་བེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ནས་བཤད་པ་[৭৫]བཞིན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་སྟེ་ས་དེ་ལ་ཞིང་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཇི་སྙད་བཤད་པ་གྲུབ་པ་ལ་བཀོད་པའི་ལས་སོ། །བྱང་ཆུབ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཀོད་པ་ནི་ས་དགུ་པ་སྟེ། ས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ས་བཅུ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཆོག་བཅུར་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འགོད་པ་དང་། འགྲོ་བ་ལྟའི་འགོར་བའི་ཆོས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པས་ལས་འབྲས་ཆུད་མི་ཟ་བ་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་པ་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཟད་པ་རྟེས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་དངོས་པོར་འཛིན་པ་མེད་པའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡོངས་སུརྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དང་། ཚོགས་ཡོངས་སུརྫོགས་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ལ་བཀོད་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་པས་ཐ་མར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་སོ།།

སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་དང་ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སྐུལ་བའི་སྐུ་བཞི་དང་། ཆོས་སྐུའི་མཛད་པའོ།[৭৫০] །གཉིས་པ་ཆོས་སྐུ་ལ་བཞི་སྟེ། རང་བཞིན་སྤྱིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་ཁྱོན་དོན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱབ་པ་དང་རྒྱ་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་སྤྱིར་གཞག་པ་ལ་ཡང་བཞི་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐུ་དང་པོ་བསྟན་ནས་[৭৫৭]

ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཁ་ཅིག་གིའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནོ། །ཐ་མི་དད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཚུལ་ནི། གཞན་དག་ནི་[1]ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོའི་བར་ནོ། །ཐ་མི་དད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་དག་ན་ནི་[2] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ལ་གནོད་པ་སྦྱངས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་སྤྲིན་རྣམ་པར་བཞག་ནས་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ནི། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའོ། །རྒྱ་ཁྱོན་མི་མཛད་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་སོ། །ཁྱབ་པ་དང་རྒྱ་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ། དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར།[3] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གོ །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྨྲལ་པ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །མཛད་པ་ཡང་བཤད་པ་ཉིད་ལས་གསལ་ལོ།།

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་ནས། ལྟ་བ་དོན་བསྡུ་བ་ནི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ།།

བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ།

དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཤད་པ་ཉེ་བར་འགོད་པ་དག་བྱས་ནས། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ནི། ལ་ལ་ལས་དོན།[4] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ལ་ཡང་ལྟ་ལས། དང་པོ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཐུབ་པར་ནི། དེ་ཁོ་ནར་ཟད་[5]ཅེས་བྱ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱི། རྒྱས་འབྲིང་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུ་ལ་ལུ་གས་ལེགས་པར་བསྡུས་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་བཤད་པར་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སོ། །བཤད་པའི་བསོད་ནམས་བསྟོ་བ་དང་། ལེངས་བསྐྱང་པ་[6]དང་། བཤད་པ་ལ་སྤྱོ་བ་བསྐུབ་པ་གསུམ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ།།

ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་གྱི་ཚུལ། །དབང་མེད་བློ་ངན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་འདི། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཕྱོགས་ཙམ་རྣམ་ཕྱེ་བས། །མ་ཁས་རྣམས་ལེགས་པའི་ལམ་འདི་གྲུས་སྟོན་ཤོག །བདག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ། །ཟབ་མོ་འདི་ལ་རྟག་ཏུསྨོན་ཏེད་ཅིང་། །རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །གཞན་དོན་བྱེད་བས་སྤྲུལ་ཤོག་མ་གྲུབ་ཅིག །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་རྫོགས་སོ། །དེགེ་སློང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའོ།། །།

བོད་ཡུལ་སྤྱོངས་བའི་དྲི་མ་སེལ་བའི་ཕྱིར། ཁཤད་གྲྭའི་སྡོལ་དང་བསྟན་རྩིམ་ལ་སོགས་བས། ཁཤད་སྐྱབ་བསྟན་པ་ཉེ་ཡུར་གསལ་མཛད་པ། ཁྲོ་ཡུན་ཤེས་རབ་ཞབས་ལ་གྱས་པས་འདུད། ཅེ་ཡི་ལེགས་བཤད་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡིས། སྟག་པའི་མེ་ཀོག་ཡང་ཡང་འཛོར་བ་ཡི། ཁངས་ལྷོངས་རྒྱན་འཕེལ་ཀུན་ཀྱི་ཕྱི་མོ་འདི།། བཀྲ་ཤིས་འཛིལ་གྱི་གླིང་ནས་བར་དུ་བསྒྲུབས། །འདི་ཡི་དགེ་བས་ཐོས་བསམ་ནོར་ལྡའི་གླིང་། །འདོད་ཡོན་ཆེས་ཆེར་སྐྱོད་པའི་བདུད་ཡས་དང་། །བྱལ་ཉེ་ཐོས་བསམ་ལྷུར་ལེན་སྒོང་བ་བས། །ཡོངས་གང་བཤད་སྒྲུབ་དབྱར་མཚོ་ལྟར་འཕེལ་ཤོག །ཅེས་ལོ་ཆེན་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཉིཀ་ཆུང་འདི་སྔར་མདོ་སྨད་དབུས་གཙང་ཀུན་ཏུ་བཙལ་ཀྱང་དལེ་མ་རྙེད། བར་སྐབས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཕྱག་དེའི་ཁོང་ནས་དེ་བྱིས་མ་ཞིག་རྙེད་པར་བཏེན་ནས་བྱིས་ཀྱང་སྒོར་དོན་ནས་ཅི་ཅང་ཐུབ་པ་ཙམ་ལ་ཐུག་ཏུ་ཕོག་ཅིང་ཤེས་ཀྱང་ཁྱད་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ཡིས་ཁྱབ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མ་ཤེས་པ

༦༣༣། །མངོན་བར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཐེག་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།

༦༣༣། །རྟེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕུན་ཚོགས་བསམ་ཡས་གནས་ལ་མངའ་བརྟེས་ཏེ། །ཐུགས་རྗེའི་ཚུལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིས། །འགྲོ་བའི་སྤྱན་བསྐུལ་མེ་རབ་ཞི་མཛད་པའི། །བྱ་མ་ལྟར་བཅས་གཙུག་རྒྱུར་ཅིག །རྣད་བྱང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྒྱབ་བྱེད་ཅིང་། །ཉོན་མོངས་ཚ་གདུང་མ་ལུས་འཇོམས་མཛད་པ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རིག་སྔགས་བློ་ན་མེད།། འབྲས་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཐ་རོལ་ཕྱིན་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀུན་རྫོགས་པའི་གསུང་རབ་མཆོག །མདོ་སྡེ་གཞན་ལས་ལྡུག་པར་བསྟན་པ་ཡི། །ཡུམ་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣོགས་དཀའ་བ། །རིགས་ཀྱི་ནུས་པས་སྐལ་བ་མི་དམན་ཞིང་། །རྣམ་དབྱེད་ལྡན་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། རྟེ་བཙུན་བློ་མའི་དྲིན་ལས་ལེགས་ཉེད་པ། །རྒྱལ་སྲས་བཟང་པོའི་ལུགས་བཞིན་བྱེ་བར་བྱ།།

དེ་ལ་འདིར་སྤྲོ་བ་དོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་དུམ་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ། ད་ལྟར་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཁོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ། བློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་ཞུགས་པ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་བའི་ཉིན་བཞིས་བའི་སྐོན་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། དུང་དེས་ཀྱི་[1]མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པར་འགྲེལ་པར་ལུང་བསྟན་པ་དེས། ཕྱི་[2]རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བལྟ་བ་ལ་མགྲོན་པོ་ཕྱོགས་བསྣད་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཚོགས་སྐྱེའི་འབྲེལ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་ན། དོན་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པར་གཟིགས་ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་ཏུ་གྱུར་པར་མཁྱེན་པས། ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་སྐྱེན་མངའ་བ་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དེ་མཉེས་པར་བྱས་ན་ཅི་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་སྐྱབ་[3]པ་ལ་ཞུགས་པས་ཞལ་མཇོན་སུམ་དུ་

གཟེགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེ་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ཏེ། ཚོས་གསལ་བས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྟེས་སུ་བཟུང་བའི་ཚེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱང་གནང་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྒྱུན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ལྟོའོ། །དེ་ལ་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་དང་། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གཟུང་འཛིན་རྣ་བ་དང་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྨྲབ་པ་མ་ཐགས་པར་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་དམ་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མར་ནི། མ་ཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་སྟོང་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བའི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་ཏེ་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།[1]

མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདི་ར་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། བཤད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་པ་དང་། གྲངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམ་[2]ངེས་པ་གསུམ་གྱི་སྐོར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཇི་ལྟར་ཅམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་ཡང་། དག་བའི་བཤེས་གཅེན་གྱི་མཁོན་དང་བལ་ཞིང་། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་ཟོ་ཚུན་གྱི་རྒྱུད་འཕྲལ་པ་ལྟར་སྟོན་དང་ཕྱི་མ་དང་བར་གྱི་རིམ་པ་ཉེས་པ་མི་ཟིན་པར། དཔེ་བྱིན་ལེན་ཐོག

རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐོག་མར་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐོག་མར་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་པོ་དུག་གི་ཚོ་རིམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསླབ་བ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་མཚོ་[ལ]རྩོམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐུབ་པ་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྒྲིལ་ཆིངས་དང་། ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བའོ།།

དང་པོ་ནི། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྒྲིན་ལ་སོགས།[ལ] །ཞེས་པའི་ཤུང་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སྐྱོང་བ་ཕོན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཕེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི། བཟང་དང་སྨོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། །འདུན་ལྡན་ལྷག་པར་འགྲོ་བ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་གསུམ། །ཀུན་ཏུ་བཟོད་པར་མཛད་པ་ཡིན།[ཧ] །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། བསླབ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་མཚོ་རྩོམ་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ལྡན་ཞིང་ཁྱད་པ་ཞིག་དགོས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། སྨོས་པའི་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོ་ནས་སྙིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རང་རྒྱུད་ལ་སྨྲུབ་པ་ལ་མ་ཁས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཚན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག །རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། བརྒྱད་ཅིའི་ཚེ་བཞི་ཡོངས་སུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་མ་ལུས་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་ནས་བསྒོམ་པས་[ཨ]ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོང་བ་ལེགས་པར་ཐོན་པའི་སྐྱོང་བ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ཡང་དབེར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་དུཿཁ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱངས་པས་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་མ་བྱུགཅིག་པ་ལ་དུཿཁ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཚོད་ཙམ་དུ་སོང་བ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་ཐོག་པ་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོམས་པར་བྱས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིད་ངོར་དུ་ཤུར་གྱི་སྐྱང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་གི་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དང་། ཕུས་བཏབ་ན་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱང་བ་འབྱུང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྤྱིའི་ཚིངས།

གཅིས་པ་(ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྤྱིའི་ཚིངས་)ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དང་པ་དང་།[11] ཞེས་སོགས་ཤད་པ་དུག་གིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ཕྱགས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་གཅིས་ཡིན་ལ། དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཐེག་ཆེན་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དངོས་གཅིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཤཱཀ་པ་དང་པོས་སྟོན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དད་པས་མཆོད་པས་མཆོག་དང་དགེ་འདུན་སོགས་ལ་དད་པ་ཡང་སྟོན་ཅིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུས་བསྡུས་པ་ལ་དད་པ་དེ་ཉིད་དད་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་ཐེག་ཆེན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡུས་པ་འགྲུབ་བས། དེ་ལྟ་བུའི་དད་པ་སྐྱེས་ན་[12]སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་དད་པ་ལ་མ་ཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་ནི། དད་པའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པས་དད་པ་ལམ་གྱི་རྩ་བར་སྟོན་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་དངོས་ནི། ཤཱཀ་པ་གསུམ་པས་སྟོན་ཏེ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་གཅོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་ཉིན་དུ་གྱུར་པའི་དྲན་པས་བསྡུས་པར་འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྡེས་གསུངས་ཤིང་།[13] དེ་ཡང་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་དྲན་པས་དེའི་ཡུལ་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་འགྲུར་བར་དགོངས་ཤིང་། དེ་བྱང་ན་དྲན་པ་ལ་མ་ཁས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སློབ་པ་ནི་ཤར་པ་གཉིས་པས་སྟོན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ནན་ཏན་དང་བཟླ་བས་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་དོན་ཆུང་ངུ་མི་འགྲུབ་པས། གོ་ཆའི་བཅོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་བསྟུབ་པ་ཡིན་ན་བཅོན་འགྲུས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་བཅོན་འགྲུས་བརྩམ་[14]པ་ནི་བཅོན་འགྲུས་ལ་མ་ཁས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

ཚར་ཕྱིན་པ་མ་གཅིས་ལ་བསྟབ་པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཚར་ཕྱིན་ལ་བསྟབ་པ་ནི། ཤཱང་པ་བཞི་པས་སྟོན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ཀྱང་སྟོན་པ་མིན་ལ།[15] རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པ་ཞི་གནས་ཕུན་མོང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕུན་མོང་མིན་པའི་ཞི་གནས་

ས་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཉང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་མ་ཁས་པ་ནི། ཤུང་པ་ལྟ་བ་དང་བྲགཔ་ས་སྟོན་ཏེ། རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟག་མཐོང་སྟོན་པས། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ།[1-6] །ཞེས་སྨོས་སོ། །འདིའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་ས་དྲུག་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པར་ཤེས་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་བགྲོད་པ་གཅོ་བོའི་དོན་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་པ་ལོགས་སུ་བསྟན་ལ། རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་པ་མཐའ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་ནས་བསྒོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་མ་ཁས་པ་ཞེས་བྱའོ།། མདོར་ན་དད་སོགས་ཡུལ་ལྟ་ལ་མ་ཁས་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྤྱིའི་ཆིངས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་)ནི། ཤུང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། མདོར་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དད་པའི་རྟེས་འབྲང་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་གཉིས་སུངེས་པས་རྟོ་རྩལ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་རྩལ་པོ་ཐེག་དམན་[1-7]ལ་སྤྱོར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་དབང་པོ་འབྲིང་པོ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་དེའི་དོན་མིན་པར་འགྲེལ་པས་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་[1-8]ཞེས་སོགས་སོ། །བྱང་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གཏན་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆད་པར་མི་ཐོབ་པའི་དོན་མིན་ཏེ། དད་སོགས་ཡུལ་ལྟ་ལ་མ་ཁས་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ་བསྟན་པ་མིན་པར་སྟོན་པའི་དོན་ཏོ། །འདིར་བསྟན་དང་པ་སོགས་ནི་ཐེག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། ཆེན་པོ་ལ་རྟོ་རྩལ་གཉིས་ཀྱི་རྟོན་པོས་རྫོགས་སྟ་ལ་རྩལ་པོས་རྫོགས་དཀའ་བ་ཆོས་ཉིད་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ། འབྲིང་པོ་ལ་གནས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ཆུང་ངུ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ།།

མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་པོ་དྲུག་གི་གོ་རིམས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ།

གཉིས་པ་(མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་པོ་དྲུག་གི་གོ་རིམས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་)ལ། མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགོད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྐོམ་པའི་དབྱེ་བས་[1-9]ཞེས་

སོགས་ཀྱི་གཞུང་གོང་འོག་གཅིག་ཀྱི་སྟ་མས་སྣབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་མཐོང་སྤྲོམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། གཞུང་འོག་མ་སྤྱོད་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྣབས་ནས་བསྟན་པའི་སྤྱོད་མཐོང་སྤྲོམ་གསུམ་བཀྲགས་པ་བར་འདོད་པའི་ཕྱི་མ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི[10]དེ་གསུམ་གྱི་སྣབས་ནས་བསྟན་པའི་སྤྱོད་མཐོང་སྤྲོམ་གསུམ་བཀྲགས་པ་བར་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཚུང་གཉིས་ཀ་ནས་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤ་ལ་ཉལ་ཀུན་འཛོམས་པ་དང་།[9] ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་ཟུར་སོགས་ལ་བཟྱེན་ནས་བཀྲགས་པ་བར་འདོད་དེ་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེའི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དང་། སྣབས་དང་པོར། ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ།[11] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཡང་བཀྲགས་པ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་རྟོགས་སོ།། སྣབས་ལྟ་བར། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནི།[12] །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཚིག་འཁའ་ཞེགས་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་སྐང་ངོ་། །མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྤྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་སྣབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཚོགས་ལམ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་དང་། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར།[13] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་མིང་ཅན་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་གཞུང་ཕྱི་མའི་མཚམས་སྤྱོད་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་ཏེ། སྤྱོད་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དང་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་སྣབས་དེར་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་སྣབས་སུ།[14] ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཚོས་མཚོག་སྣད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། འདི་ནི་ཚོས་མཚོག་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་འགལ་བར་བརྩད་པའི་ཡན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་མི་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་པའི་ཡན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་སེང་གེའི་ཞབས་[15]ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སྣབས་སུ་སྨོན་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཟེར་ཏེ། །དེ་ནི་མི་སྨོན་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་[16]ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱིག་སྟེ། སྣབས་དེར་དགེ་བ་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་པུ་ལ་སྨོན་མི་སྨོན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(འཕགས་པའི་ཐྭགས་དགོད་པ་)ལ། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། སོ་སོའི་བཤད་པའོ། །དང་

པོ་ནི། གཞུང་གོང་འོག་འདི་གཉིས་བློ་སྟོང་འཕངས་ཤིང་བ་དང་། གཞུང་གོང་མ་ལམ་གསུམ་བཏུགས་པ་བར་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་ཅན་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་མངོན་བར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ལ། རྒྱང་པ་དང་ལྡན་བར་འདོད་པའི་ཡུགས་གཉིས་བླུང་ཞིང་། རྒྱང་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཚུལ་མང་དུ་བླུང་ཡང་། ར་ཟམ་པ་ལ་བཏང་བ་བཞིན་དུ་གཅིག་རྗོགས་རྗེས་སུ་ཅིག་ཤོས་འབྱུང་བ་འབྲེལ་ཆགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ཏེ་མངོན་བར་རྟོགས་པའི་གོ་རིམས་ལ་ལོག་བར་རྟོག་པ་དགག་བར་བཞེད་ནས་སྤྲོད་དཔོན་གྱིས་གཞུང་སྡུ་ཕྱི་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་སྟོང་དང་ཚོས་སྐུའི་གོ་རིམ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་དགག་མི་དགོས་པས་མངོན་བར་རྟོགས་པ་དྲུག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ཪ་ཪའི་བཤད་པ་)ལ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། སྟོང་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྟོང་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ཡང་ཡང་དུ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སློབ་དཔོན་གསེར་གླིང་བས་གཞུང་གོང་མའི་སྐབས་སུ་འོག་མ་དང་སྦྱར་ཞེས་པའི་དོན་ནམ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།[೭೬] །ཞེས་འབྱུང་བ་གོང་མའི་མཇུག་ཏུ་ཡང་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

རྒྱུ་འབྲས་གཅོ་བོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མཉེན་པའི་རྣམ་མཉེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱ་པོ་ཚོགས་སྟོང་གྱི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྟོམ་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་སྐབས་སུ་བསྟོམ་པར་མ་ཟད་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་སྟོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བསྟོམ་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་སྐབས་དེར་བོ་ཅོག་དེ་སྐད་ཅིག་ཐ་སྙད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟུང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལམ་རྒྱང་པ་འདོད་ཚུལ་སློས་པའི་རྣམ་མཉེན་ཚོགས་སྟོང་གྱི་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྟོམ་པར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་སྔར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་མཉེན་ཚུལ་སྐབས་དེར་བསྟོམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟས་པའི་རྣམ་མཉེན་སྐབས་དེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྟོམ་པར་འདོད་པ་མིན་ནོ།། སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་པའི་ཕེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ས་དང་པོ་ནས་བྱ་བའི་བར་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཇོག་མི་རིགས་ཏེ། སྟོང་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་དག་པ་སའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བར་མ་

ལུས་པར་བསྒོམ་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་སྣབས་གཉིས་པར་ཞེག་ཚེན་གྱི་སྒོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ག་[37]བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣབས་གསུམ་པའི་བརྟོད་བྱར་གྱུར་པའི་གཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཤེས་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔས་ས་བདུ་ན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལམ་གསུམ་གའི་སྣབས་སུ། བསྒོམ་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་ཞེག་ཚེན་གྱི་སྒོར་མཐོང་གཉིས་དང་དེའི་རིགས་འདྲའི་སྒོམ་ལམ་ཡང་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་[38]པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ནི་སྟོན་མི་རིགས་པར་སྣབས་གསུམ་པར་སྟོང་དཔོན་ཉིད་གྲུབ་པར་བཞེད་དོ། །[39]

དོན་བསྡུས་ན། སྣབས་དང་པོ་གསུམ་ནས་བསྟན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ཞིང་གཅིག་ཡོད་པར་ཅིག་ཤོས་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཚེད་དུ་སྣབས་གསུམ་ཀར་ལམ་གསུམ་ཀ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ལམ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ།།

གཉིས་པ་(སྒོ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་)ནི། གཞུང་གཉིས་པའི་སྣབས་འདི་ཡང་སྒོ་བ་དོན་གསེར་གྱིང་པས་གཞུང་གོང་མ་དང་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་ནི་[40]འདི་འབྱེད་ཚ་མཐུན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་སྒོ་བ་དང་པོ་གསུམ་གའི་སྣབས་སུ་བསྒོམ་པར་ཤེས་པའི་ངོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་རྟོགས་སྒོ་བ་ས་བརྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་དང་། རྟེ་སྒོ་ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པའི་སྟོང་དང་། མཐར་གྱི་སྒོ་བ་བཅུ་པའི་སྣང་འབའ་ཞིག་ཅོག་ཅར་རྒྱུན་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་སྒོ་བ་དང་པོ་གསུམ་རེ་རེ་ཡང་ལམ་གསུམ་གའི་གནས་སྣབས་སུ་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་དུམཚོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། སྒོ་བ་དང་པོ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །[41]ཆོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཡང་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཤུ་ལེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །[42]ཟག་པ་མེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །[43]སྟོང་དཔོན་གསེར་གྱིང་པས་སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་དང་། ཟག་མཚན་གྱི་སྣབས་སུ་བྱུང་བ་ཤི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ན་ལ་སྒོ་བའི་དོན་མིན་གྱི་འོན་ཅི་ཞེ་ན། ཁྱད་མཚན་གྱི་སྣབས་སུབྱུང་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཞིན་པའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་

ཕྱིར་རོ།[35] །ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཤེས་བར་བྱའོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་དོན་ཡང་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོར་ལམ་ལ་ཡང་འདོད་ཚགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་མ་སྤྱད་ཅིང་འཇོག་སྐད་ལ་རྩང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་འདེས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་གྱི། དག་པ་སའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བར་བྱ་བ་མིན་ནོ།།

སྐབས་དང་པོར་བཤད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་ལྟན་གྱི་སྒོར་ལམ་སོ་སྐྱེའི་སས་བསྟས་པར་འདོད་པ་དང་། སྐབས་ལྟ་བའི་མཐོང་སྤོམ་རྩེ་སྒོར་དག་པ་སར་འབབ་ཞིག་ལ་སྒོར་བ་འཐལ་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་རྟོག་པ་མཐོང་སྤོམ་རྩེ་སྒོར་གྱིས་སྤོང་བར་བཤད་པས་སྐབས་དེར་བཤད་པའི་རྩེ་སྒོར་སྐབས་གཞན་གང་དུ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་བའི་རྩེ་སྒོར་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་དགོས་སོ། །སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནི།[36] །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་མི་གཙོད་དེ། ཀུན་ཏུམོངས་པ་ཐ་མ་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྩེ་སྒོར་གྱིས་སྤོང་བར་བཤད་པས་སྐབས་དེར་བཤད་པའི་རྩེ་སྒོར་མཐའ་དག་དག་པ་སའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ལ་འབྲེལ་ཡོ་ཤད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་སྟེ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།[37]

ཚོགས་ཙམ་མཚོན་ན་རྣམ་རྟོགས་སྒོར་བའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྗོགས་པའི་རྗེས་སུ་སྒོར་མཐོང་སྤོམ་གསུམ་སྟོན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་རྟོགས་སྒོར་བ་ལམ་གསུམ་ཀའི་སྐབས་སུ་རིམ་གྱིས་སྒེ་བས་ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཁོ་ནར་ཅིག་ཅར་རྒྱུན་གཅིག་ལ་སྒེ་བའི་ཡན་མན་དུ་མི་སྤོམ་པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྒྲུབ་ནོ། །མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་གྲངས་པོ་ལ་ལགས་ལྟན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་དེའི་ཚེ་ཐེག་མན་དུ་མི་སྤོམ་པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྒྲུབ་ནོ། །མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་གྲངས་པོ་ལ་ལགས་ལྟན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་དྲན་པ་ཉེན་པ་ཞེན་གསོ་བའི་སྒོར་ལམ་སྟོན་པའི་ཐ་སྙད་དོ།།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་(མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བཞི[38]ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་བསྒོམ་[39]པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དོས་བཟུང་[40]བ་དང་། ལམ་རྗེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ལམ་བསྒོམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟགས་དཔྱད་བ་)ནི། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ནས་སངས་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་མགོ་བརྩམ་པ་ཕེགས་ཆད་པའི་ཚོགས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྒྱུ་ལ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ན་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་བྱས།[9]། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་དགེ་རྩ་གསོག་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟགས་ལས་དང་པོ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཚོས་བྱུང་དང་།[10] །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུངེས་གྲུབ་པར་ཅན་བསྟན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དང་པོ་པ་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐོག་མར་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཐོས་པ་དང་། ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོས་པ་ལས་འཁོར་བས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཐར་པ་ལ་དགའ་བས་བསྒོ་ལྟང་བ་སོགས་འབྱུང་ན་སྤྱིར་རང་རྒྱུད་ལ་ཐར་པའི་རིགས་ཡོད་པར་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དུ་ངེས་མི་ནུས་ལ། དེ་ལ་ནི་སྟར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་སྟ་རོལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེ་ཞིང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། དུཿཁའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་མང་བ་དང་། སྤྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཉེར་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ལ་དགའ་བ་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྲོ་བ་དང་ལྡན་ན་རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འདི་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་ན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་ཉན་པ་དང་། དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། སྤྲིན་པ་སྤྱོད་བ་ལ་སྤྲོ་དུ་མ་ནས་འབད་པར་བྱའོ།།

ལམ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ།

ལམ་ཤེས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཞི་ཤེས་སྒོམ་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་(ལམ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་)ལ། ལམ་ཤེས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཞི་ཤེས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། ལམ་ཤེས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞི་རྣམ་མཁྱེན་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ལམ་ཤེས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཞི་ཤེས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་)ནི། མཁྱེན་པ་གསུམ་བསྟན་བཅོས་ལ་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ནི། བཤད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་འབྲས་བུ་ལ་དོན་གཉིར་སྐྱེས་ནས་དེའི་རྟེས་སུ་དེའི་རྒྱུ་ལམ་གང་ཡིན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྟེས་སུ་ལམ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་བསྟན་ལ། སྒོམ་པའི་ཚེ་རིམ་པ་དེ་ལས་ལོག་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་ཚེན་གྱི་ཚོས་སྐྱེའི་མཚམས་སྦྱར་དུ། གང་གི་ཚེ་རྒྱུ་དང་གཡོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྲངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རིམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེས་སུ་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་སེམས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་འཛལ་བ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཉེ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚོས་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པས་ཀྱང་བསྟོམ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ་ཚོས་སྐུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། སྐུལ་པའི་སྐུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བྱ་ན་མེད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣེད་དགའ་བར་མི་འགྱུར་རོ།[ཁ] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་གཞི་ཤེས་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱ་བ་གསུངས་པའོ།།

དེ་ལ་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་མི་བལྟོས་ཀྱང་། འདི་ར་ནི་སྐྱེ་རྟེ་དོན་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ངང་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་ཚེན་དུ་དེ་བས་ན་ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པའི་བློ་ཅན[ཁཁ]རྣམས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་རྣམ་པར་བཞག་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མངོན་

བར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་བར་གྱས་པ་དང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ཁྱད་བར་ཅན་གྱིས་བསྟོམས་པས་བསྟོམ་བར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་[5]དབང་ཕྱུག་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱིས་རྣམ་བར་རྟོག་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་སྤྲོས་པ་རི་སྤྲོས་པར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུན་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།[6] །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དེའི་རྒྱུ་མཚན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ།[7] །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་ཤམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་རོལ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་གང་ལགས་དང་གོ་རིམས་དེས་ཚོགས། ཚོགས་དོན་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་དེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཤྲའི་སྐབས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་། འགྲོ་ལ་ཚགས་པས་ཀུན་ཚགས་མཛད།[8] །ཅེས་སོགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཟད་མི་ཚད་པར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པའི་ཕེག་པ་ཚེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བླངས་ནས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་ཉེས་བྱས་ཞེ་དྲུག་སོགས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེག་བའི་བཤེས་གཉེན་དངོས་སུམེད་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་སྨྲས་ནས་བླངས་ཏེ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྲོ་བཟང་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།[9] །འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཚོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུདང་རྟག་ཏུ་བྱེའི་ལེཚྭའི་དོན་སྡུད་པ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནི། གོ་སྐྱ་བར་དགོངས་ནས་རྗེ་བཙུན་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་དུ་ལམ་དཀྱུས་མའི་རིམ་པ་ལས་མ་བསྟུས་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཕེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚོས་བཅུ[10]དང་ལྡན་པ་དེ་ཉར་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།[11]

གནས་ཁང་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ། མཚོད་པ་ལེགས་པར་བཤམས་ཏེ་སྟན་བདེ་བ་ལ་སྐྱིལ་ཀྲུང་དམ་ཕྱེད་པས་ཀྱང་རྣུང་བས་འདུག་སྟེ། ཤན་ཐོས་ཞེ་བ་འཚོལ་རྣམས་[12]ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་སྐས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་ཐུན་ཚོགས་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག

དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡམ་གྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོས་དགོན་མཆོག་དང་། དེ་དག་སྐྱབ་པའི་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་[3]ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་ཐས་ཆད་པ་དང་གཞན་དུ་མི་སྐྱ་བས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་དང་བྱ། དགོན་མཆོག་ལ་དང་བ་གསུམ་ཤུགས་དྲག་པོ་མེད་ན་ཡམ་གྱི་རྩ་བ་མི་ཚུགས་པས་དེ་ལ་འཕད་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་སེང་རྟེ་བཟང་པོས་ཀྱང་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེས་པ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི།[4] དད་པ་སྟོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ།[5] །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་དད་པ་ལམ་གྱི་རྩ་བར་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སོགས་ཏི་ཙམ་འཚམ་[6]པའི་ལམ་མདོར་བསྡུས་དྲན་པར་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོའི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནས་བརྩང་སྟེ་མི་གནས་པའི་རྒྱ་ཆན་ལས་འདས་པའི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བསྟོམ་པར་བྱ་སེམས་ཅན་འགོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་རྫོགས་པ་མིན་ནོ། །སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེས་པའི་གོ་འཕང་ལ་སེམས་ཅན་འགོད་པར་ཐུགས་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དགོད་པ་སྟེ་[7]ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

དེའི་རྗེས་སུ་ཡན་ལག་བདུན་པས་ཀྱང་རྒྱུད་སྐྱངས་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གསོལ་བ་ལན་མང་དུ་གདབ་བོ། །དེ་ནས་སེམས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ཙ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དོན་འདི་སྟོན་པའི་བསྐྱན་བཅོས་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནོ་སྙམ་དུ་མིང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་[8]སེམས་ཀྱིས་དེས་པར་བྱས་ཀྱི། དེ་ལ་བགྱང་བ་དང་གཞལ་བ་དང་རྟོགས་པ་དང་དེས་པར་རྟོགས་པ་བཞི་ལས་བགྱང་བས་ནི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་འི་ཤེར་ཕྱིན་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱིས་[9]ཟུང་འབྲེལ་མངོན་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ཙམ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་སྙིང་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བཤད་པ་ནི

བར་རྟོགས་པ་པོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་ཞིང་། རྟོགས་པས་ངོ་བོ་དང་གྲངས་སོགས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་མེད་པར་བྱ་བ་དང་། ངེས་པར་རྟོགས་པས་ནི་སྐབས་ཚད་མས་ངེས་ཟིན་ཡང་འདིར་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་རྣམས་དྲན་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་སོ་སོར་རྣམས་བརྟེད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པར་མི་སྟོན་པ་དང་། བསྟས་པར་སྟོན་པའོ། །སྐྱམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ངེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱད་པའི་མཚན་མ་ངེས་པར་བཟུང་ལ། སྟོམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་འདི་བསྒོམ་[༥༠]ལ་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པའོ་སྐྱམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ།།

ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན།[༤༨] །ཞེས་སོགས་མཐའ་བྲལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེས་སྤིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་པ་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་བདེན་སྟོང་སྒྲོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ཤེས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་གཅོ་བོ་ནི། མདོ་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བཟློས་ནས་འདའ་བ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྟེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤི་ཁ་ཐམས་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།[༤༩] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་མཐོང་གིས་བཟློས་ནས་འདའ་བར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒོ་བ་དོན་འཕགས་པས་ཤེས་པས་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་བསལ་ལ། མཐོང་བས་ནི་རྟེས་སུ་དཔག[༥༣]པའི་ཤེས་པ་བསལ་བར་གསུངས་པས།[༥༤] རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དུས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཚེ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུན་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱིས་བསྒོམ་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། མི་རིགས་པས་སྒྲོ་བ་དོན་འཕགས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒོམ་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་གསུངས་སོ།[༥༥] །དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེད་དུ་ལས་དང་པོ་པས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་དུ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱིས་ཀྱང་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འགོར་བའི་དུཿཁ་རང་བཞིན་[༥༦]པ་ཉམས་སུ་མྱོང་ན་གཞན་དོན་ལྟ་ཞོག་རང་དོན་ཡང་མི་ནུས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་ལ་ལེགས་པར་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བྱང་སེམས་འཁོར་བའི་དུས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཇོན་ཐོས་ལས་ཀྱང་འཕགས་ཏེ། ཀྱི་སྐྱོ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།[৬৭] །དེས་ན་གཞི་ཤེས་སྐོམ་པའི་དགོས་པ་མང་སྟེ། ལམ་ཤེས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་མཐོང་གིས་བཤུས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། རང་ཉིད་འཁོར་བས་ཡིད་ལེགས་པར་སྡུན་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་བསྟོན་པ་བྱའི་ཕྱིར་རོ། །བཤད་པའི་སྲོལ་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་ས་བདུན་པ་ཚུན་ཆད་དུ་གཞི་ཤེས་འབད་པ་[৬৮]བསྐྱེད་ན་ཉན་རང་གི་ས་ལ་ཡུང་བའི་དོ་མཐ་ཆད་དུ་མི་སྐྱེད་པའི་འཕགས་པའི་བཞེད་པར་མཛད་ཀྱང་། མཐོང་ལམ་ནས་བསྐྱེད་པ་བཞེད་པར་སེམས་སོ།།

རྣམ་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བྱང་ཆུ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་སྐམ་ཙུ་རུ་བདུན་དང་སྦྱར་ནས་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ནི་ཐོག་མར་འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་ཅམ་ཞེག་སྟོམ་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དལ་འབྱོར་རྣེད་པར་དཀའ་བ་དང་། རྣེད་ན་དོན་ཆེན་པོ་སེམས་པ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་བན་འགྲོའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་དང་། ལས་འབྲས་སེམས་པ་སོགས་སེམས་[৬৯]སྐྱེས་བུཆུང་ཁྱེའུ་བསམ་པ་སྦྱངས་ནས། རིགས་པ་བྱུག་རྩུབའི་འགྲེལ་པར། སྐ་གསུམ་མི་རྟག་པའི་མེ་རབ་ཀུ་འབར་བའི་ནང་ན་འདུག་པ་ནི་ཁྱིམ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཆུང་བ་ཡུར་དེ་ལས་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་སྐྱབས་འགྲོ་ཡི་ཁ་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།[৭০]ཐོག་མར་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྐྱེད་ནས་

ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས།[ཀ] །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཆོས་གསུམ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལ་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་ངན་འགྲོའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ཤུགས་དྲག་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་དང་། དེ་ལ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་སྟོན་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཞིན་དུ་བདག་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དུས་སེམས་པ་དང་། དེ་ལ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་སེམས་པ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར།[ཁ] སྐྱེ་བ་དུས་དང་ཐ་སྙད་བསྟལ་སོགས་དུས་བཟུང་སེམས་པ་དང་། དྲག་སེམས་པ་དང་། དུས་གཅིག་དུས་དང་འགྱུར་བའི་དུས་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐུག་བསྔལ་དང་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་ཀྱང་བསམས་ཏེ་འཕངས་པ་ལ་སྐུག་བསྔལ་གྱི་འདུ་བྱེད་བསྐོམས་པས། འདི་དང་བྲལ་ན་སྐྱམ་པ་དང་། མི་འབྲལ་བའི་ཐབས་མི་འདུག་སྐྱམ་པའི་བློ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐོམ་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡུམ་རྒྱས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་[ག]རང་གི་ལུས་གཅོད་བར་བཟུང་ནས་དབྱིབས་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པས་འཕོར་བར་འཕོར་བས་རྣམ་པར་བམ་པའི་འདུ་ཤེས་སོགས་དག་དང་མི་གཅོད་བའི་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་དུ་སེམས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་སྦགས་པ་སོགས་འཕོར་བ་ལ་མི་གཅོད་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་ཕྱང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་བདག་ཅུང་ཟད་མེད་པས་བདག་མེད་དོ་སྐྱམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བསམ་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ། འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ཡང་དུས་ཁའི་ཕྱང་པོ་འདི་ལ་ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ལོག་པར་ཞུགས་པས་འཕོར་བར་འཕོར་ཞིང་། འཕོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པས་འཕོར་བ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བ་དང་། ཚོར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྡུང་མི་ནུས་པར་མཐོང་ཞིང་། རྒྱུ་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་ལྷོག་དགོས་པར་མཐོང་ནས་ཀུན་འབྱུང་འཕོར་བའི་འཇུག་རིམ་སེམས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱང་འཕེན་པ་ལྟར་རྒྱུ་ལས་འཕྲོ་བ་དང་། གསལ་བྱེད་པ་དུས་རྟག་པ་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གཅིག་ཏོ་ནས་འཇོན་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པ་དང་རིག་བྱེད་པ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཚངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་[ང]འདོད་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པས་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་འཇོན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཅེར་བུ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་བྱུང་བ་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་དུས་འདི་རིས་འགའ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྣམ་འགྲེལ་ལས།

གང་ཞེག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ང་ཞེས་རྟག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར།[24] །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྔོད་པ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྔོད་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སྔོད་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་[25]བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྐོ་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་དང་སྔོད་པ་དེ་ཡང་དུཿཁའི་རྒྱུ་དང་། དུཿཁ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པས་ཀུན་འབྱུང་དང་སྔོད་པ་གསུམ་གྱི་དུ་ཿཁ་ཤུ་གས་དྲག་བསྐྱེད་པས་རབ་སྐྱེ་དང་། དུཿཁའི་ཡུན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཚེན་བྱེད་པས་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ།།

དེ་ནས་དུཿཁའི་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤོང་ནུས་མི་ནུས་བཏགས་པ་ན་བདག་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཐོང་ནས་བདག་འཛིན་སྤོང་ནུས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དུཿཁ་འགོག་ནུས་པར་མཐོང་ནས། དུཿཁ་འགགས་[26]པའི་འགོག་པ་སྟོན་དུ་བྱ་བར་དམ་བཅའ་ཞིང་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་ཤྲུགས་དྲག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱང་འཕེན་དང་དཔྱོད་པ་པ་ཡུར་དུཿཁ་ཞི་བའི་ཐར་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དུཿཁའི་ཁུད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ཐར་པར་འཛིན་པ། ཟག་བྱེད་པ་གདུགས་དཀར་པོ་གྱེན་དུ་བསྐྲུན་པ་འདུ་བའི་ཐར་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། གྲངས་ཅན་སོགས་གྱོལ་བའི་བདག་རྟག་པ་གྱ་ནོམ་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། ཐ་བ་དང་། གྱ་ནོམ་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར། བདག་འཛིན་སྤོང་ནུས་པར་མཐོང་ནས། དེའི་འབྲས་བུ་དུཿཁ་འགོག་ནུས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་པས་དུཿཁ་འགགས་པའི་འགོག་པ་དང་། ཚོན་མོངས་པའི་སེབ་དང་བྲལ་བའི་ཞི་བ་དང་། སྐུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བའི་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཕུགས་སུ་ཐན་པ་དང་། བདེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་གྱ་ནོམ་པའི་ཐར་པ་དང་། སྣར་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པས་རེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་དེ་ཉིད་བདག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ།།

དེ་ཡང་ལམ་འགོག་པར་བྱས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཐར་ལམ་མེད་དོ་སྙམ་པ་དང་། བདག་མེད་སྒོམ་པའི་ལམ་འདི་ལམ་ངན་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་དང་། བདག་བསྒོམ་པ་དང་། དབང་སོགས་བདག་གི་[27]དུཿཁ་རྣ་བསྒོམ་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ་དབང་བསྐུར་བ་དང་། ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་ཚེད་དུ་དཀའ་ཐུབ་གྱི་གདུང་བ་དག་པོ་རྩོམ་པ་སོགས་བདག་མེད་བསྒོམ་པ་ལས་

ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ལམ་གཞན་ཡོད་སྙམ་པ་དང་། དུཿཁ་རེ་ཞིག་ལྷོག་ཀྱང་སྣང་མི་ལྷོག་པའི་མཚོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་འཛོད་པའི་གཉེན་པོར། ལམ་དང་རིག་པ་དང་། བསྒྲུབ་པ་དང་། དེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུག་ཀུན་གྱི་གཉེན་པོར་རིགས་[2]པ་དང་། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུག་ཀུན་སྣར་མི་སྣང་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན། རིག་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཅི་ཙམ་འཚམ་པ་དྲན་པར་བྱས་ནས། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་སྒྲུག་ཀུན་གཉེས་སྤང་བྱ་དང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་བསྟེན་བྱར་ཡིད་ལ་བྱའོ། །སྒྲུག་ཀུན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས། བློའི་འཕྱུར་བ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། །དེ་ལ་འཇོག་བསྒོམ་[3]བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་པའི་མཐར་ལྷ་ཐོག་ཏུ་ཅུང་ཟད་འཇོག་པ་ཡང་བྱ་ལ་དེ་ལྟག་མཐོང་དུ་འཕྱུར་བ་ནི་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་རྣེད་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་སྟོན་པ་སྐོམ་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འཕྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་གཞི་ཤེས་གྲུས་པར་སྟོན་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་སྟོན་པ་གཉེས་ལྟན་གྱིས་བསྐོམ་པར་བྱ་ཞིང་། གཞི་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བཤད་པ་ནི་ལྟག་བསམ་རྣམ་དག་དང་བལ་བ་དང་བའེན་འཛོད་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལམ་དེ་ནས་འཁྲིད་ན་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་རིགས་ལམ་དང་གོ་ལ་བར་འཕྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཇན་ཐོས་རིགས་རེས་པ་ལ་བཟློས་ནས་དེ་ཉིད་ཉེ་ལམ་མཐར་ཐུག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོག་ཙམ་ལ་འཆོལ་བ་དག་གཞི་ཤེས་ཙམ་སྟིར་སྤང་བྱར་འདོད་པ་ནི་ཐར་ལམ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ཡིན་པས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་[4]ཚོས་གསུམ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་ཚགས་པ་སྟོང་པ་ཡིན།[5] །ཞེས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྱལ་རྟོགས་པས་སྟོང་ལ། ཞི་བའི་མཐར་ལྟུང་བ་ནི་སྐྱིང་རྡེ་ཚེན་པོས་འགོག་པར་བྱེད་དོ།།

སྤིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་བསྟོས་པ་དང་དོན་དམ་པ་ལ་བསྟོས་པ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤིད་པར་སྐྱར་བ་སྤིད་པའི་མཐར་ལྟུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྤིད་མཐའ་དེ་

ཉེད་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་འགོག་ལ། ཞེ་བའི་མཐའ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབའ་ཞིག་གིས་སྤྲོང་སྟེ། སྲིད་མཐའ་སྔ་མ་བཀག་ནས་སྟིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འགོར་བར་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ། མྱང་འདས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་ལ་བཟློས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐར་ཡྱངས་བ་ནི་སྲིད་ཞི་ལ་དོར་བྱ་དང་བླང་བར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེད། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་བ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡྱར་ན། དོན་དམ་ལ་བཟློས་པའི་མཐར་ཡྱངས་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལ་བཟློས་པའི་མཐར་ཡྱངས་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡྱར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཤེས་དེ་ཉིད་སྐབས་གསུམ་པའི་བརྗོད་བྱར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ནས་གོམས་པ་ཡྱར་ལེན་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེད། ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་དང་རྗོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

ལམ་ཤེས་སྒོམ་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་(ལམ་ཤེས་སྒོམ་ཚུལ་ལ་)གཉིས། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེས་ལམ་ཤེས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ་)ནི། མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་སྟམ་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། གོང་མའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་ལམ་སྒོམ་པའི་གེགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། སྟིང་རྗེ་དང་སྒོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འགོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་འདོར་བ་དང་། རྩེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་གཞན་དང་ལྷན་པའོ། །ལམ་ཤེས་བསྒོམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྷན་པ་དགོས་པའི་ཚེ་ཡིན་གྱིད་ལ་མེད་ཅིག་མ་གཏོགས་ལམ་གསུམ་ཀ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་ལྷན་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔྱད་བདག་གིས་རྫོགས་པར་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་དེའི་རྒྱུར་ལམ་ཤེས་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས། ལམ་ཤེས་གནས་པའི་རྟེན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྷན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ལམ་ཤེས་གནས་པའི་

རྟེན་སོ་སོར་འེས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེས་ལམ་ཤེས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་)ནི། འགྲེལ་ཆེན་དུ། གལ་ཏེ་ཤུ་ཡིན་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཀྱང་དེར་སྐྱོས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ལ་བསྟོས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་དེ་ལས་གསུངས་པ་མིན་ནོ།[১৪] །ཞེས་དྲིགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་དབས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ཡོགས་ཤིག་ཀུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།[১৫] །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ནི་ལམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དོགས་པ་བཅད་དེ་ཚུལ་ཤིན་ཀུ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་དེ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཞལ་ཆེར་གྱིས་འདོད་ཀྱང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་པས་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་སོགས་དང་། དཔལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཙམ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་པར་བཟུང་ནས། སྟིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྲུང་བ་སོགས་སྤྲོས་བཅས་ཡིན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་རྣལ་མ་མིན་པར་འདོད་པ་དག་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་ངན་པ་འདི་བཏུན་ཚགས་པས་གཞུང་ལུགས་ལ་སྤྱངས་པའི་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་གཅིག་དང་། སྤྱངས་པ་ཡེ་མ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱམས་ལེན་ལ་མང་ཉུང་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འོང་བ་དང་། སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱད་པ་བྱས་པར་མིང་བཏགས་པའི་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱངས་སུ་འགྲོ་བ་དག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀྱན་ཐོས་སུ་བགྲོད་པའི་ལམ་རྫོགས་པར་ཤེས་ཤིང་བསྒོམ་པ་དང་། །རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་མཐའ་དག་ཤེས་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་

སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལས་མི་ཤེས་པ་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐོབ་བར་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ། རྟེ་བཙུན་གྱི་བཞེད་པ་སྒོབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལས་དང་པོ་པས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པ་སྟོན་དུ་བཀང་ནས། མི་རྟག་པ་དང་། དུཿཁ་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པས་བསྟན་པ་སྐམ་ཟུ་རུ་གསུམ་བསྐྱེམ་པའི་དོན་ནི་སྟང་གཞི་ཤེས་སྐྱེམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རྣམ་པ་བཟུང་ཐི་དེ་ཉིད་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་གནས་བྱར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་[1]ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆེས་ཟབ་ཅིང་བསྐྱོམ་པ་དང་། དགེ་བ་དེ་ཡང་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བས་ཟིན་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པས། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི།[2] །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་སྟོར་ལམ་སྟེ་ཞེང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི།[3] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟེ་ཞེང་། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སྡོང་སྟོང་ཐམས་ཅས་[4] སྟོ་འདོགས་ལེགས་པར་ཚོད་པས་དམིགས་པ་དེ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་སྡོང་སྟོང་ཀྱིས་སྟོ་འདོགས་ཚོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་ངེས་ལས། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར།[5]། ཞེས་པའི་རིགས་པས་གཙོད་པས་སོ། །མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་ཉིད་ཁྱད་ཚོས་གསུམ་གྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སྟོ་ནས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཀྱི་ཤེས་མཐོང་གིས་བཤུས་ནས་འདུད་བར་བྱེད་པའི་མངོན་རྟོགས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ)ནི། སྟང་བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་སྐྱོམ་པ་ཡོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་དུ་བཀང་ནས་གཞི་ཤེས་སྐྱོམ་པའི་རྟེ་སྟེ་ལྟ་ཉེ་ཤུ་པ་ལས། དུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེར་བ་ན།[6] །ཞེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། འབྱར་བ་དང་ནི་བསྐོར་བའོམ། །བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རུང་།[7] །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས། རྣལ་

ཕུན་ཚ་མེད་དང་། དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཙམ་མེད་པར་དེས་པར་བྱ་ཞིང་ལྡན་ཅིག་དམིགས་དེས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་རྩ་ཤ་དང་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་ཏེ། ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་ནི་བློ་འགྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་དོ་སྟམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཡང་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནས་སྐྱེ་བའི་ཤ་ཤི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟ་ཤི་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྟོག་བསྒོམས་ནས། སྐྱེ་བ་དང་རྟ་ཤི་ནི་མ་རིག་པའི་འགྲུལ་སྣང་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རྩ་ཤ་བ་དང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྟམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ།།

དེ་ཡང་སྒོང་བ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཀྱང་བརྟན་བཀུགས་པ་ཙམ་དུ་མི་འགལ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྱིབ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གཟུང་བྱར་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དགེ་བ་དེ་ཡང་རྩོ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་བསྡོ་བས་རྒྱས་བཀབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་བཀུགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་མི་འགལ་བར།[୨୪] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོར་ལམ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་།[୨୯] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་མཐོང་གིས་བཤུས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་གྱི། མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ནི་མིན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་སྤྲོས་བས་བསྡུས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྩ་ཤ་དང་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་ནི། གོམས་པ་ཡུར་ལེན་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མིན་གྱི། སྤྱིར་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཤན་ཐོས་ཀྱིས་ཤུང་བསྒོམ་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཤན་ཐོས་ལས་དབང་ཐོབ་ཅོ་བ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་མཐུས། གཟུང་འཛིན་རྩ་ཤ་བ་དང་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཤན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་མིན་ནོ། །དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སྐྱེ་ཐོའི་དོན་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་བསྒེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱུན་ལ་གོམས་པ་ཡྱུར་ལེན་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། སྟར་བཤད་པའི་སྒོམ་པ་པོ་རྣེན་གྱི་གང་ཟག་དེས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུདྲུག་བསྒོམ་ཞིང་། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་དེའི་ཚེས་ཉིད་དོན་དམ་པར་རྣེན་དང་བརྟེན་པ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམ་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བསྔོ་བ་སོགས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རྩོགས་པར་ཉམས་སུ་བླངས་བར་བྱ་ཞིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚས་སྲིད་པའི་མཐར་ཡྱང་བ་[ལ]འགོག་པས་དོན་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པས་སྐབས་དང་པོ་དང་བཞི་པའི་སྐབས་ནས་བསྡུན་པའི་སྒྲོར་ཡམ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག[ཤ]ེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྡུན་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཐབས་ཤེས་རྩོགས་པ་ནི། རྣམ་རྩོགས་སྒྲོར་བའི་སྐབས་ནས་བསྡུན་པ་སོགས་གཞུང་གོང་འོག་ཀུན་གྱི་ལམ་རིམ་པ་བསྡུས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ད་ལྟར་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུའི་ལམ་རྣམས་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་མཐོང་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྒེད་ནུས་པ་ནམ་ཞིག་འོང་ན་སྐྱམ་དུ་སྒོན་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྦྱིབ་པ་སྒྲོར་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་རྒྱུན་ལ་གོམས་པ་ཡྱུར་ལེན་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་)ནི། ཀུན་ནས་ཞེ་དང་ཐམས་ཅད་ལ།[ཥ] །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྡུན་པ་ལམ་སྒོམ་པའི་བྱེད་པ་དུག་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱར་བ་ནི། ཚན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་སེམས་ལས་སུ་རྩུད་བར་སོང་བ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པར་སྐྱེ་བོ་གོང་མ་རྣམས་ལ་འདུག་པ་དང་། ཁོན་མོངས་པ་ཤས་ཆུང་དུ་སོང་བ་དང་། མི་མིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཚད་ཟ་མོས་བརྗེ་མི་ནུས་པ་དང་། མཐར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པ་དང་། ལམ་བསྒོམ་པ་སོགས་གང་ན་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱང་ཟུག་བའི་འོས་སུ་འགྱུར་བ་རྣམས་སྔ་མ་བཞི་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་མྱོང་བས་གྲུབ་ཅིང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་ལམ་བསྒོམ་པ་གནད་དུ་སོང་ན་དང་པོ་བཞི་རང་རྒྱུད་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།[ཡ] །མོས་པ་རང་གི་དོན་

དང་ནི།[೯೯] །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཅིས་ཀའི་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ཚད་མས་རྟོགས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་དགོས་ཤིང་ཐོབ་ཐུས་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་ནས་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་བླངས་པས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་ཅིང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་དང་བཀུར་བསྟུགས་པའི་མཉེས་པ་ཆུང་ངུའྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་དེས་མཚོན་ནས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ།[೯೦] །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་དགེ་བ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བར་བྱ་སྟེ། བྱེད་ལས་མཆོག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། བསྟོ་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཤིང་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་བསྟོ་བར་སྨིན་པར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཐབས་མ་ཁས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱ་སྟེ། འདུན་པ་དྲག་པོས་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུན་བསྟོས་ན་དགེ་བ་ཆུང་ངུཡང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། བར་སྐབས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་གཏན་མི་ཟད་པར་འགྱུར་བའོ།།

དེས་ན། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས།[೯೧] །ཞེས་པ་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་རང་གི་དགེ་བ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེམ་པ་དང་། གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་རག་ལས་ཏྲི་ཤུང་ཟད་མཐོ་བ་ཡིན་ཡང་རུང་དགེ་བ་ཉིད་པ་ཡོ་ལས་ཞུལ་དུ་བྱུང་བའི་དགའ་བ་བསྐྱེམ་ཞིང་། ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའོ། །སྟམ་དུ་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐྱེམ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་བསྔབ་པར་བྱའོ། །དགེ་བ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།[೯೨] །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། བསྟུབ་པ་སྐྱེམ་ལམ་

རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་བ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྣུམ་ལྟ་བུ་སྣང་བའི་འདྲེས་རྣང་འཛིན་པའི་རྟོག་བྱལ་ལོ། །མ་ཉམ་གཞག་ཏུ་བྱང་བ་རྣམས་མཐོན་པོའི་སྐབས་སུརྟོག་བྱལ་དུ་འབྱུང་ཡང་ལས་དང་པོ་པས་ནི་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལ་བསྒྲབ་པར་བྱའོ།།

སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་སྤྱིན་སོགས་དང་།[1-3] །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་ལམ་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་མེད་པ་དང་། གོགས་ངན་པ་དང་། ཚོས་ཟད་མོ་ལ་མི་མོས་པ་དང་། དགེ་བ་ཆེན་པོ་མི་གསོག་པ་རྣམས་སྤངས་ནས། མཐུན་རྐྱེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་[1-4]པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་སོགས་བསྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ནས་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པར་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞི་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ།

གསུ་མ་པ་(ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞི་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། རིགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟགའི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྟེད་པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་བསྟེད་ནས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། སེམས་བསྟེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ན།[1-5]། ཅེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར་ཐོག་མར་གཞན་དོན་གཅེར་སྤྱི་བླུ་སྤྱིས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཅེར་སྤྱི་བླུ་སྦྱངས་[1-6]བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྱིས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་དུ། དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས།[1-7] །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་སྡང་གི་རིགས་སུ་སྤྱོད་པ་[1-8]བཀག་ནས་སེམས་སྙོམས་པའི་བཏང་སྙོམས་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོས་ནས་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་དུཿཁ་མི་འདོད་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། རང་གི་དོས་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་གཉེན་དུ་མ་སྐྱང་པ་མེད་པས་གང་ཆགས་པར་བྱ་ཞིང་གང་ལ་སྡང་བར་བྱ། དེ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་རིགས་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མེས་པ་དང་། དེའི་དྲིན་དུན་པ་དང་། བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་གཟོ་བའི་བློ་གསུམ་སྦྱངས་ནས་ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་བྱམས་པ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་

བྱམས་པ་དང་། དུཿཁ་ཡིས་གཟིར་བ་བསམས་ནས། དུཿཁ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པ་དང་། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་དུཿཁ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་དུཿཁ་དང་བྲལ་བ་དེ་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་པའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས། གཞན་དོན་ལྷ་ཚོག་རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་བློ་སྦྱངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣུ་ལ་པོས་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ནི་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་དེ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་ཚད་མས་རྟོགས་ཤིང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ཐབས་ཀྱི་ཚ་གཞན་ཡང་རྟོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནུས་པར་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དམ་བཅའ་བར་བྱེད་ཀྱི། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བར་དམ་བཅའ་བས་མི་བྱེད་པས་ནི་ཉེས་པ་ཉེད་དང་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་སྨྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣུ་ལ་པོས་ཀྱང་སྙིང་པོའི་དོན་ལ་སོགས་པ་གོ་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ཆོད་ནས་ལམ་སྒོམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ།།

རྗེ་བཙུན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཀྲགས་པ་ནི་[1]°ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉད་ཤིན་ཏུཆེན་པོཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་གཞན་དོན་གཅིག་ཏུ་ཟད་པ་དང་། བྱང་ཆུ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུ་ན་པའོ། །དང་པོའི་མིང་གིས་བཀྲགས་ནས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་འཇུག་པའི་ཚེ་ཤེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒོ་ནས་པ་ཡོངས་སུརྫོགས་པ་ཉམས་སུ་ལྡངས་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས་སྨིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་རེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒོ་ནས་པ་ཡོངས་སུརྫོགས་པ་ཉམས་སུ་ལངས་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས་སྨིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་རེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་ཡོངས་སུརྫོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་རེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་ཡོངས་སུརྫོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་རེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་ཡོངས་སུརྫོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་རེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་སྒོམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་ཡོངས་སུརྫོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་རེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་ཡོངས་སུརྫོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་རེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་ཡོངས་སུརྫོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་རེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་སྟོབས་ཀྱ

པོ་གང་ཞེ་ན་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོའོ།།[1177] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ཡང་སྟེང་རྟེ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། གནས་པ་དང་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་སྟེང་རྟེ་ལ་རག་ལས་པས་སོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཀགས་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་བཅོ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཟུན་ཆོགས་འདིའི། །ས་བོན་དང་ནི་སྤྲེལ་ལ་རྟུ་འབྲུ་ཡུན་རིང་དུ། །ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་ཀྱང་པ།[1178] །ཞེས་བཤད་དོ། །སྟེང་རྟེ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་དུས་ཐ་དད་བླ་ལ་བར་འདོད་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟེང་རྟེ་དང་། སྣང་ཅིག་གིས་སྟེ་འགག་བྱེད་པའི་ཚུད་ཙོ་ཆོས་ཙམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་སྟོང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་ལེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དུ་ཐ་དད་བླ་ལ་བར་འདོད་པ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྟེང་རྟེ་ཞེས་བྱའོ།།

བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སློན་ལམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་སྐྱེའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས།[1179] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཙམ་དོགས་པའི་གནས་ཚུང་བས་རང་དགའ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་དོགས་པའི་གནས་ཚུང་བས་རང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ནི་སྐར་བཤད་པའི་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོས་དྲངས་ནའང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་བཅོས་མ་མིན་པ་གཅིག་ཡོང་ལ། དེ་ཚེགཅ་ཙམ་དུ་སོང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། གསང་སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོ་ནང་དུ་འཇུག་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་སྐོ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་རག་ལས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་རང་གི་ཐོབ་བྱ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དང་། བདེ་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ།[1180] །ཞེས་པའི་དོན་སྐོབ་དཔོན་ཞི་བ་མེ།[1181] །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་

བ་ལྟར་ལམ་གོང་མ་རྣུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྨོན་པ་རྫུན་ཚོད་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་དོན་གཅེར་ཀྱི་འདུན་པ་གཞིར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕུགས་སུ་ཚན་པ་དང་ཐུབ་དེ་བའི་བསམ་པ་སྨོང་ཞིང་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྨོང་བ་སོགས་ཚར་ཕྱིན་དྲུག་ལྟན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཉེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞི་ལྟུག་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་སྨྲོང་བས་བསྒོམ་པ་སོགས་ཚོགས་ལམ་གསུམ་དང་། སྨྲོང་ལམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཏིག་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། གནང་བ་ཐོབ་པས་བསྟུས་པའི་ཚར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྨོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱའོ། །མིང་གི་སྒོ་ནས་བཅུ་དགུར་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རྟེས་སུ་ནི་ཚར་ཕྱིན་ཐ་མ་བཞི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན། ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཉིད་ཚར་ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྟུས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་རྫོགས་པར་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའི་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དགེ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་འགྲུམ་ཐུག་གངས་མེད་པ་བཅུ་ལ་སོགས་པས་སྣོ་བ་ཀུན་དུ་ཚར་ཕྱིན་དྲུག་གི་དགེ་བ་ལ་སྨྱོད་པ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པའི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བཟོ་ལ་ཟླུམ་ཐུག་དང་ཉེ་འཛིན་བརྟན་པ་དང་ལྟན་པས་སྨྲོམ་པའི་སྟོ་བས་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་སྟོ་བས་ཐོབ་ནས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཅིལ་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། སྒྲ་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཚ་ཤས་ཀྱི་ཕྱེ་ནས་རྣམ་པ་བཞིར་བཤགས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྨྲོབ་དཔོན་ཞ་རྒྱ་ཀ་རས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་སྨྲོད་པའི་རྟེན་དང་འབྲས་བུ་ཅི་རིགས་སུ་བཤགས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྫོགས་པའི་རྣམ་གཤགས་མཛད་པ་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པར་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་བཞེད་པས་དེའི་དོན་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཕྱག་པ་དགོངས་རྫུན་དུ་བཤུ་བར་བྱའོ།[111] །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་སེ་སྐྱེ་བཟང་པོས་རྟེ་བཙུན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཚང་བར་བསྟན་པ་ཤུགས་ཀྱི་ཚེ་ཐོག་དོན་རྣམས་ལ། བར་གྱི་ཚེཏ་དོན་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། ཡུམ་རྒྱས་པ་སོགས་ལས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བསྟན་པ་སོགས་འདིར་སྨྲར་ན་ཉུང་མངས་སུ་དོགས་ནས་བར་གྱི་ཚེཏ་དོན་རྣམས་ལ། མདོན་པར་རྟོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཙམ་ཞིག་སྨྲར་བ་མཛད་པས། མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དུ་དོས་སུ་བསྟན་པས་ཀུང་ཞིག་པ་

ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་དང་གྲངས་དང་། གོ་རིམ་དེས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་ནུས་ལ། འདི་ར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོགས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་སོ།།

གཉིས་པ་(སེམས་བསྒེད་ནས་སྨྲབ་པའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། སྨྲབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་མདོར་བསྟས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ཚོགས་ལམ་དུ་གདམས་ངག་གི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྒོམ་བྱང་གི་སྨྲབ་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། རིགས་ནས་བཟང་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། མཚོག་གི་"སྨྲལ་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དེས། སྨྲབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི།[1][1][0] །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་དགོན་མཆོག་དང་། དབང་པོ་རྣ་ལ་དང་རྟོན་པོ་དག[1][1][0] །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྨྲབས་སུ་འགྲོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། འགོང་བར་འཛུག་ལྡོག་གིས་བསྟུས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ཏེ། སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་། སྨྲབ་པ་ཕྱོགས་རེ་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྨྲབ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ངལ་བ་དང་། ལམ་དམན་པ་གཞན་ལ་འཛུག་པ་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འགལ་རྐེན་ལེ་ལོ་གསུམ་སྤངས་ཏེ། རང་ཉིད་སྨྲོ་བས་དབང་བསྐུར་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འཛུག་པའི་རྒྱུ་སྐྱེན་ལྟ་དང་། ཚོགས་སྡུད་དུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་མངོན་ཤེས་དྲུག་བསྒྲུབས་ནས་སྨིན་གཉིས་ཀྱན་བཏང་སྙོམས་ལའོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྤོམ་གྱི་ལམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རང་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ཀྱང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྨོ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པར་བྱ་ལ། འདིར་བསྟན་པས་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མཐའ་དག་བསྟུས་པས་སྨོད་པངོན་གྱིས་འདི་ཙམ་ཁོ་ནས[1][1]ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་སྐབས་གཞན་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པར་འགྱུར་སྟམ་པ་ནི། སྨྲོ་རྟོག་མེལ་བས་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཕྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་(ཚོགས་ལམ་དུ་གདམས་དགའི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྨོམ་བྱ་ངེས་གྱིས་སྨྲབ་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་)ནི། ཚོགས་ལམ་ཕལ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་འབྲིང་གཉིས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆེན་པོའི་

སྐབས་སུ་ཚོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛོན་ལ་བརྟེན་ནས། གདམས་ངག་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསྒོམ་པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་ཚོས་ལྡན་འཕགས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་གཅོ་བོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ཅན་དང་། འབྲས་བུཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ནས་པ་མཐུ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་འཇོམས་པའི་ཆུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ལམ་གྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཆེ་འབྲིང་གི་ཁྱད་པར་མདོར་བསྡུས་པ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་།[1][22] །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ།[1][23] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དོན་ཚུང་བྱའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་དེ་དག་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་དང་། འབྲིང་གིས་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བ་དང་། གནས་བྱར་ཡོད་མེད་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཆེན་པོའི་གཟུགས་སོགས་བཏང་གནས་པ་ཙམ་དང་། དོན་དམ་པར་བརྗོད་བྱལ་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་བཅུ་གཉིས་སོ། །དོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐྱོ་ནས་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ཐལ་པ་ལ་གནས་པའི་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་ཞེན་དུ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ནས་ཉམས་སུ་བླང་ཞིང་། དེ་ནས་དེ་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་བྱས་ནས་གཅིག་དང་དུ་བལ་གྱི་རྟག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ། །གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི།[1][24] །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཀུས་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སོ་དྲུག་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐོ་ནས་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་འབད་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །སེམས་མི་འགོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས།[1][25]། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ཡུར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོངས་སུ་རྟེས་སུ་འཛིན་པར་སྨོན་ལམ་གདབ་པར་བྱ་ཞིང་། དང་པོར་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བརྟུལ་པ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ།།

རིགས་ནས་བརྒྱང་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་(རིགས་ནས་བརྒྱང་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། རིགས་སད་པའི་གང་ཟག་དེས་དམིགས་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་གི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་བསྒྲིད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྒྲུབ་པའི་རྟེན་)ནི། རྟོག་པ་ཡི་ནི་ཚོས་དྲུག་དང་།[1-24] །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོགས་པའི་ཚོས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རིགས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་སྐྱ་རོལ་ཀུ་རིགས་སད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་ནུས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན་ནས་དེ་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་དད་པ་དང་མོས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ན་ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་སྔར་བཤད་པའི་རིམ་པས་ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཡམ་གྱི་ཕྱོགས་རེ་ལ་སྨོང་བ་སྐྱེས་ཀྱང་ལམ་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་ལ་སྨོང་བ་མ་སྐྱེས་པར་གོ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མཐའ་ཚོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་། ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ལམ་ཐལ་ཆར་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། སྨོང་བ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཚོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ཅིང་སྤྱིའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ལམ་ཐལ་ཆར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཞི་དང་བྲལ་བ་ནས་བཞིན་རྣམ་དག་གི་རིགས་སྤྲོས་བྲལ་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྐབས་ནས་བརྒྱང་སྟེ་བསྟན་པ་ཡང་ཚོས་དམིགས་སྤྲོང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སྤྲོང་བའི་སྐབས་གཅོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །རིགས་ནས་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཉན་ས་དང་བྱང་སར་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དམིགས་པ་ཉེ་ཚེ་བ་ལ་དམིགས་ན་རྟོགས་པ་ཡང་ཉེ་ཚེ་བར་འགྱུར་བས། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་[1-25] །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བློང་བྱ་དང་། དོར་བྱ་དང་། བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་བྱ་གསུམ་དུ་བསྟས་ནས་དམིགས་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བློང་བྱ་དགེ་བ་ནས་བརྒྱང་སྟེ། བྱ་བྱག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་དམིགས་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་ཆུ་ཆེ་བས་བསྒྲུབ་པ་ཆུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་(ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཤད་པ་)ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་།[1-26] །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་

ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་སྨྲ་བའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ནི། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྨྲ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་བསྒྲིད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་(སྨྲ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་བསྒྲིད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ་བཞི། བསམ་པ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་སྤྱོར་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འཕས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་)ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་གྱི་སྨྲ་བ་དང་། སྤྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྨྲ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི། སྐྱའི་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྲད་པར་ཡིན་གྱི། དོན་འགལ་བ་མིན་ཏེ། སྤྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྨྲ་བ་ཡིན་ན་ནི་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྤྲོས་པའི་སྨྲ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་གྱི། སྤྱིན་སྐོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གིས་ཟིན་པ་དང་། མ་ཟིན་པའི་ཁྲད་པར་དང་། ཐོས་བསམ་གཅོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁྲད་པར་འབྱེད་པ་ནི་དོན་ལ་ཞེབ་ཏུ་མ་དབྱད་ཅིང་། སྨྲ་སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཁྲད་པར་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་བཤད་པ་མིན་ནོ།།

དེ་ལ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ནི། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་དེས་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་སྤྱི་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་དེར་ཡང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྟན་དང་ཞེ་ལྟག་ཆུང་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོར་བ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མ་བསྟན་ལ། གོ་ཆའི་སྐྱབས་པ་ནི་བསྒོམ་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྒོམ་ཚུལ་སྤྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འོག་མ་བཞི་ཅེ་ཅེ་ཞེང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྟན་དང་། སྤྱོར་བས་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། སྐབས་བཞི་པར། སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྤྱོད་པས།[1-35] །ཞེས་པ་དང་། ལྟ་པར།[1-36] སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་ཅེ་ཅེ་ནི།[1-37] །ཞེས་དང་། དྲུག་པར། སྤྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་།[1-38] །ཞེས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྟན་དང་། སྤྱོར་བས་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ལ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱ་

ཆེན་པོ་ལགཱ་ཏུ་ལེན་པ་ལ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་དང་མི་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་པ་གང་རུང་ཞིག་བྱེད་པ་ན་ཡང་། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བའི་ཡིད་བྱེད་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་བཤམ།[1]ཨ་དང་བཅོ་བ་སོགས་བཟོད་པ་དང་། སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། ཞིག་པ་དམན་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་རྟེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུརྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལྡན་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡན་ཆད་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་བསམ་པས་ཟིན་པར་བྱ་སྟེ། སེམ་སྣ་དང་། འཚལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མདའ་མཚོན་ཀྱིས་མི་ཕིགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། དགེ་རྩ་ཀུན་ལ་གཏོང་བ་ཡང་། བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བཅའ་སྲུང་བ་ཐེག་སྡུམ་རྣམ་རྩེ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །འདིར་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱིན་ལ་སོགས།[2] །ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟས་ནས་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལས་སྤྱིར་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་)ནི། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོར་བ་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྤྱིན་སོགས་དང་།[3] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཞིག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལས། འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་ཞིང་། དེ་ཡང་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། ཞིག་པ་དམན་པ་ལས་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་ཅིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཐུག་ཏུ་པར་ཅན་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའོ།།

གསུམ་པ་(དེ་ལས་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས། སྤྱིར་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི། བཅོ་དང་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་དྲུག[4] །ཅེས་

སོགས་ཀྱིས་བསྐྱན་ཏོ། །སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ཚར་ཕྱིན་དྲུག་དང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མ་ཉམ་གཞཱ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཞི་ཤྲཱ་ཡ་སོ་སོ་བ་དང་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བ་གསུམ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཐབས་ལ་མ་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཤེས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་སྤྱི་བ་སྤྲོང་ཞིང་རྣོགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལམ་དང་གཉའ་ཤིང་གི་ཚོགས་གསོག་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གོ་འབྱེད་ཅིང་སྤྱི་བ་སྐབས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ས་དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་[1]ཟླ་ལུས་པ་བསྟུས་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་སྟེ། ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པར་ཤུགས་སུ་བྱང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ནི། ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ལ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཡང་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་། ནང་དང་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་གཅིག་དུ་བལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུ། རྗེས་ཐོབ་དགེ་སོང་ཁོངས་སུ་ཆུད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཐ་མ་བཞིན་འདུས་ཀྱི། ཆོས་ཅན་སྟོང་གཞིན་བྱས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདུས་ལ། །ཆོས་ཉིད་སྟོང་གཞིན་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་སྟམ་པ་དང་། བྱེད་པོ་གཞན་གྱིས་བྱས་སམ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་དགག་པའི་ཚེད་དུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །འབྲེལ་ཆེན་ན་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡོད་པ་ནི་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་ཚིག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱན་ཟིན་ཏོ།།

ཡོངས་སུསྤྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས།[1] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སའི་ཡོངས་སྤྱོངས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། དེ་ལ་སྤྲོ་བ་དང་ཀྱེན་ལྟེལ་ཆེན་དུ། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མཐོང་ལམ་དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྟུས་པའི་བར་ཚད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་བར་ནི་སྤྲོམ་པའི་ལམ་དང་།[2] དེས་སྤང་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤྲོང་བའི་ཚུལ་ནི། རྩེ་སྤྲོར་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་ལ། འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། དེ་ལ་ལྟ་བ་ལྟ་དང་། ལྟ་མིན་ལྟ། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སས་བསྟུས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དབྱེ་བས་བཞི་

བཙུངདང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བས་སྣང་བར་བྱ་བ་ཁོང་ཁྲོ་བརྒྱད་པོར་བས་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། བསྟོམ་ན་མཐོང་སྤང་[1]ཁོ་བརྒྱད་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་དུཿཁ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་སྤོང་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཅིག་བའི་ཕྱིར་རོ།[2] །ཞེས་བཤད་དོ། །རྗེ་ཡུར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི། ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

སྒོམ་[3]སྤང་ཚོན་མོངས་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། འཇིག་ལྟ་དང་། མཐར་འཛིན་ཀྱི་ལྟ་བ་ལྟེས་སྟེགས་འདོད་པ་ན་དྲུག་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ན་ཁོང་ཁྲོ་བོར་བས་བཅུ་སྟེ། བཅུ་དྲུག་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྤུས་པའི་ས་བཅུས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དམན་པའི་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བས་ནི་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་ཚེན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་སྤོང་བས། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཚེན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤོང་བའི་ཤིང་ཀྱ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་དང་མི་མཐུན་པར། སྤོང་དོན་གྱིས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལྟར་དོ། །ས་དང་པོ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་སྤྱིའི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རྫོགས་པ་ཞེས་སྟོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཐུགས་པ་ཞེས་སྟོན་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། དམ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་རྟོག་པའི་སྟེ་སྣོད་ལ་སོགས་པ་མ་ལུས་པ་ཚོལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ཕེགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་དང་། སྐབས་འདིར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་ལ། སེར་སྣའི་ཀུན་འཕྲོག་ཅད་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོག་དོན་མཐའ་དག་སྟོན་པ་དང་། ཁས་བླངས་ཤིང་དམ་བཅས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་དང་དངོས་སུ་མ་ཐུད་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་སོགས་འདིར་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ། །ས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཆོས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐོང་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལ།[4] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་

འཛོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་པར་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་འཕས་པར་འབྱུང་བ། ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འཕས་པར་འབྱུང་བས། དེར་འཕས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་བརྒྱད། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་།[1-99] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྒོམ་ལམ་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། རྟོགས་པའི་རིགས་རྣམས་ནི། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ།།

ད་ནི་སྦྱིའི་དོན་བསྡུ་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་མཆོག་པར་ཟེད་པའི་ཚོས་བཅུས་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཡུལ་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་མཆོག་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གོ་བར་ཟེད་དེ། དེ་ཡང་འགྲེལ་ཚེན་དུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདི་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ།[1-100] །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གང་ཞེག་གི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་བསྟན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྟར་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་མཁྱེན་པས་ཀྱང་མཚོན་རིགས་པར་གསལ་[1-101]བའི་གནོད་པ་སྤོང་དགོས་ཤེས་ཞབས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྗོད་ནས་རྒྱས་འབྲས་བུ་མཚོན་པའི་ཚུལ་འདོད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དོངས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ལོན་བཞིན་དུ་སུན་འབྱིན་ཡུར་སྣང་འཕེན་པ་ནི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོགས་སྦྱོང་བ་སྟོན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ

རིམ་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཉེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱེད་ཅིང་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་དང་། བརྟན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མཐར་གྱིས་པའི་སྒོམ་ཚུལ་དེའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་སྒོར་བ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་རྩེ་མོའི་སྒོར་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒོར་བའི་སྒོམ་ཚུལ་དང་། བསྒོམས་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ།།

རྣམ་རྟོག་སྒོར་བ་སྒོམ་ཚུལ་བཤད་པ།

སྒོར་བ་སྒོམ་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་སྐབས་འདིར་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་)ནི། ཉེས་པ་ལྡའི་གཉེན་པོར། སྒོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརླུད་བསྟེན་ནས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུའི་རིམ་པས་འཛོག་སྒོམ་གྱིས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་གནས་དགུ་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་མི་དགོས་པར་དམིགས་པ་ལ་རྩོལ་མེད་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་གོམས་པ་ལས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

ཞི་གནས་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། རྟེ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་ཆུང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།[1-3] །ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་རྟེས་སུ་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ནས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བར་ངེས་སྟོན་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱད་ནས་གོམས་པས་ཟད་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་འབྱེན་པ་དེའི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་ཅིང་ཞི་ལྷག་ཚ་མ་ཉམ་པ་འཇུག་པས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཞེས་

བྱའོ། །ཞི་གནས་མ་གྲུབ་ན་དཔྱད་པ་བྱས་པས་ཤིན་སྦྱངས་འདེན་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། སེམས་མ་ཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།[1-9] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་འཇོག་པ་ཙམ་ཞིག་གོམས་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་མིན་གྱི། མ་ཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་མ་ཉམ་པར་བཞག་པ་[1-10]ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་འོག་ཏུ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་པ་དེའི་ཚེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་པ་དེའི་ཚེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་སྣང་བ་འབྱུང་བས་སྨན་པ་སེལ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མིག་དང་སྣང་བ་བཞིན་[1-10] ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལ་ཐན་ཚུན་མཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་ཀྱི་སྣང་བ་དང་སྨན་པ་བཞིན་དུ་ནམ་མི་མཐུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་སྨན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། མི་མཐུན་པ་མིན་ནོ།[1-11] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ཞི་གནས་བསྒོམས་ནས་སེམས་གནས་བརྟན་པོ་དེ་ནི་སྣང་བ་དང་འདྲ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྦྱོད[1-12] པ་ནི་མིག་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཞི་གནས་ནི་སེམས་མི་གཡོ་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མཐོང་ནི་ཡུལ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་པས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་བརྟང་ངོ་། །ཡང་ཞི་གནས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་རྟྲང་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་དུ་གཡོ་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་རྟྲང་མེད་པ་ན་གནས་པའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་དྲྭ་སྐོམ་པའི་ལུགས་ལ་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ནས

ལྟ་ཐོག་ཏུ་སེམས་གནས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པར་བྱེད་ན། དེ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་དུ་འགྱོ་སྲིད་ཀྱང་། དེ་ཡང་ཞི་གནས་སྒོམ་བྱུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་བྱུང་དུ་སོང་བ་མིན་པས་དུ་དུང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་བྱུང་བསྐྱེད་དགོས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་དེ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དབྱུང་སྒོམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་བྱུང་བསྐྱེད་དགོས་པས་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་བསྒྲུབས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབ་པ་ལས་མི་འདའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་བསྐྱེད་ནུས་ན། དེ་ཙམ་ཞིག་གོམས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་བྱུང་བསྐྱེད་ནུས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་སྨོས་ཀྱས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མདོ་དགོངས་པ་རེས་འགེལ་ལུ་ཞི་གནས་སྔོན་དུ་བྱུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དབྱུང་སྒོམ་གྱི་ཤིན་སྦྱངས་གཉིས་འདྲེན་ནུས་སུལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་སོགས་[1][2]གོ་རིམ་རེས་ཅན་དུ་བཤད་པའི་གཞུང་དུ་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་དུ་མི་རུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན་ཡུལ་ཅན་ཁྲུབ་པར་ཅན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་བྱ ང་སྟར་མ་སྐྱེད་པ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ཅི་ཡང་ཞི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅིག་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཞི་གནས་འཇོག་སྒོམ་གྱི་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་གོ་རིམ་རེས་པ་དགོས་པའི་ཆུ་མཚན་གང་ཡིན་སྨོས་ན། འདི་ནི་རྟོགས་དཀའ་བས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དབེར་ན་ལག་པས་སྐྱ་རེ་བཟུང་ནས་ཤིང་སྟོང་གཅོད་པ་ན། ལག་པ་ཤིན་ཏུ་འདར་ན་སྐྱ་རེ་ཤིང་སྟོང་ལ་ཅི་ཙམ་བརྒྱབ་ཀྱང་ཤིང་ལ་མི་ཐུག་ཅིང་ཐལ་བར་ལྟུང་ངོ་། །སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལག་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ཤིང་ལ་ཐུག་ཅིང་ཤིང་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཤིང་ལ་ཐུག་ཏུ་ཡོད་ཀྱི། ཞི་གནས་སྟོབས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་ནོ། ཞི་གནས་ཀྱི

མཚོན་གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོམ་པར་རྟོག་པའི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་རྣ་སེམས་དེ་ལ་ཡོད་པ་བསལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱ་ནས་ཕྱུང་བའི་ཤིང་དག་ས་ལ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། རྒ་བ་མེད་པས་ན་ལོག་པར་རྟོམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ།[1][೮] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལན་ཁྲིར་ཤས་གཅིག་བརྒྱབ་པས་ཤིང་མི་ཚད་པ་བཞིན་དུ་ལན་དུ་མར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་དབྱུང་ན་ལྷག་མཐོང་ནུས་པ་ཅན་མི་འགྱུབ་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱུང་པར་བྱའོ།།

ཡུལ་ལ་རྟམ་པ་དུ་མར་དབྱོད་པའི་ཚེ་མི་དབྱོད་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིགཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་མོད་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྩེ་བརྟན་པོ་ཡོད་པས་རྟམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བར་ན་སྣམ་བྱེད་པ་གཅིག་ཏོང་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གནས་ཚ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་རྩེ་ནར་རེ་འཇུག་པས། དེའི་བར་ནས་ཞེས་དང་ཚགས་པ་སོགས་སྐྱེ་བ་ན་སྔར་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པའི་དུས་བཞིན་དུ་ཤུགས་དྲག་པ་དང་བར་མ་ཚད་པ་སོགས་སུ་མི་སྐྱེ་བར། ཤུགས་ཞན་པ་དང་རྒྱུན་ཐུང་ཟད་ཐུང་བ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་མཐོང་ནས། འདི་རྟམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་མིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་།[1][೧] མཚམས་དེ་ནས་ཅོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་འགོར་བར་འཆིང་མི་ནུས་པས་ཅོན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས། སྟེ་སྟོད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བ་ལ་རྒྱབ་ཤིས་ཕྱོགས་ཤིང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་རྣམས་ལ་བྱ ང་མོད་ཀྱང་སྟར་བཤད་པའི་ཁེ་གནས་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཅོན་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཤུང་ཁེ་གནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐུན་པོ་ངལ་བ་ཙམ་ཁེག་འབྲས་བུར་ཟད།།

ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲུབ་ཚུལ་མ་ཁས་པར་མ་བྱས་ན། སྟོན་གྱི་མདོན་པ་དུ་མ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བསྟུས་པའི་ཁེ་གནས་སྟོན་དུ་བསྒྲུབས་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་ཁེ་གནས་གྱུབ་རྗེས་སུལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པའི་ཚེད་དུ་སོར་སོར་རྟོག་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱོད་པ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མར་ངོས་འཛིན་པ་བྱང་སྙང་ངོ།།

གཉེས་པ་(དེ་སྐབས་འདིར་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉེས། སྒོམ་བའི་ནུས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་ནས་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས། ཐོག་མར་མཉེན་གསུམ་སྒོམ་པའི་མཚན་གཞི་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དོན་བསྡུས་དྲུག་གི་སྐབས་ནས། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྒོམ་བ་དང་།[1-46] །ཞེས་བཤད་པ་ཡང་། མཚོན་པར་བྱེད་པའི་གནས་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་། དུཿཁ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་སོགས་སུ་རིག་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་བསྒོམས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལམ་དོན་སྤྱི་ཡི་ཤེས་རྟམ་པ་ཡིན་ལ། གང་གིས་མཚོན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ།[1-47] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་འདི་ས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་མཚན་ཉིད་ཅེས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་གཞུང་ཤེས་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་ཤེས་ཕྱིན་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཕྱི་རྟོལ་བསྒོམ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས། དེ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་ལེགས་པར་མཚོན་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་རིགས་མཐའ་དག་གིས་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཞེ་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས། གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་རྣལ་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་བསྒེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་ཀྱ

གཉེས་པ་(ཤེས་ནས་རྗེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་)ལ་བཞི། སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། མཉམ་གཞག་དངོས་གཞིའི་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱོད་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། བསལ་བྱ་སྐྱེན་ངོས་བཟུང་བའོ།།

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྐབས་འདི་ར་རྣམ་པ་བསྒོམ་པར་བཤད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྲིན་པ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཤེས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྲིན་དབང་གྱིས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་བརྗོད་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བརྒལ་ལན་གྱི་སྐབས་སུ། གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ནི།[1-63] འདིར། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས།[1-64] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཚོག་དོན་ལ་སྣང་བའི་བཅོ་ལྔ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྡེས་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྣང་ན་སྣང་བས་དོན་བོར་བར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེའེ་ན། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། ཕུང་པོ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་[1-65] ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྒྲུབའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞིར་བཟུང་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་བསྒོམ་པ་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་ཡོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་གི་གཉེན་པོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཚོན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་བསྒོམ་པ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

དོན་བསྡུས་ན་སྤར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་རྣམ་ནས་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐའ་དག་པར་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་འཇེན་ནུས་པ་ན་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ལྟག་མཐོང་རྣེད་པ་དང་། ཞི་ལྟག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། དེའི་ཚེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཙམ་ཞེད་རྣེད་ནས་དཔྱད་སྒོམ་འབའ་ཞིག་བྱས་ན་ཞི་གནས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དཔྱད་སྒོམ་པ་ཡང་བྱའོ། །འཕྲོ་གསུམ་སྒོམ་པ་ཡང་ཉམས་པར་ཟད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་བྱའི་སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་སྒོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བླལ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡང་གཏན་ཚིགས་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱས་པར་དཔྱད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་འདྲེན་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་སྒྲུབ་བ་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྣིང་པོ་དང་། སྒྲུབ་དཔོན་སེའུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བཞེད་ཅིང་། ངེས་བརྒྱང་དུ་དགོས་པ་ནི་མིན་ཏེ། གང་ཟགས་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྒྲུབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབས་དང་། སྒྲུབ་དཔོན་ཚེན་པོ་བླ་བ་གྲགས་པ་སོགས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་སྟོང་ཉིད་ཕྱི་མོ་རྟོགས་ཀྱང་། ཚོགས་ལམ་དུ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆ་མཚུངས་པར་གོམས་པར་བྱས་ནས། ནམ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ། ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་སྒོར་ལམ་ཐོབ་ཅེས་བྱའོ། །ཚེས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བློ་སྒོམ་བྱང་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབྱུང་བའི་སྐྱ་ལྟས་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཚེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་ཤིན་ཏུ་རགས་ཤིང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ལ། སྒོམ་བྱང་གིས་དམིགས་པའི་ཚེ། གཉིས་སྣང་ཡོད་པ་ཐོག་མར་སྐྱོར་སྟོང་གྱིས་དེས་ནུས་ཀྱང་། གཉིས་སྣང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ཏུ་འགྱུར་ལ་ཁད་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་གཉིས་སྣང་ཡོད་པ་སྐྱོར་སྟོང་གྱི་དེས་མི་ནུས་པས་ཉན་ས་ལས། གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་ལྟར་སྣང་གི་ནུབ་པ་ནི་མིན་ནོ།[166] །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་བོད་སྐད་མ་ཁ་ཅིག་གིས། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོར་བ་ཚོགས་ལམ་ཚུང་དུ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ལ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་སྒྲོར་བ་ཉི་ཤུའི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ནི་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་མཁས་པ་རེ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ལམ་

བས་ཞེ་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་རེས་འགའ་དབྱེད་ཅིང་། རེས་འགའ་འཇོག་པ་དེའི་ཚེ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་རྟེས་མཐུན་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་སྤྱོད་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་ལ། དྲྭ་སོགས་ཤེས་བྱ་རིས་སྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བའི་ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་རེས་པར་ཐོབ་ཀྱང་། ཤིན་སྦྱོང་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་ལ། དྲྭ་སོགས་ཤེས་བྱ་རིས་སྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བའི་ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་རེས་པར་ཐོབ་ཀྱང་། ཤིན་སྦྱོང་བ་ཞེས་པ

འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉེར་གསུམ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་བཞིའི་ནང་གི་འགོག་ལམ་གྱི་བར་ཚད་མེད་པའི་གཉིས་ཀ་ཞེ་ལྔ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དུས་ལ་མི་རྟག་དུས་གཉིས་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བཞི་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཀུན་འབྱུང་གི་བརྒྱད་དང་། དུས་ཡི་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་བཅུ་དྲུག་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་བྱང་སེམས་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་བཞིའི་ནང་གི་ཀུན་འབྱུང་བར་ཚད་མེད་ལམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་དང་། སྟོང་ཉིད་དང་སྟོན་མེད་ཐུན་མོང་པ་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དུས་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། བར་ཚད་མེད་བའི་ལམ་བཞིའི་ནང་གི་དུས་བའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་གཉིས་ཡིན་ལ། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བདེན་པར་གྱུར་པས་སྟོང་པར་ཟོན་པའི་སྒོ་གསུམ་དུ་བསྟས་ནས་བསྒོམ་པ་དང་། ཚོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་པོ་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་དུ་བསྟས་ནས་བསྒོམ་པ་བསྟས་སྒོམ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་ནི། སྒོམ་པ་ཉི་ཤུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་དུས་བར་ཚད་མེད་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱེད་ཕྱེད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཚ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པ་གནས་པ་བཀག་པའི་སྒོམ་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཞེ་ལྔ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སུམ་ཚ་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་བཀག་པའི་སྒོམ་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་དུས་བའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱེད་ཕྱེད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སུམ་ཚ་ལ་དམིགས་པས་སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གཞིའི་ཚོས་ཉིད་ཟབ་པར་རྟོགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཚོས་ཉིད་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། རྣམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཚད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ལྷ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་བཅོ་ལྔ་ན། དབྱེ་བས་སྒོ་ནས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཡང་ཡོད་པས།

རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་སྒོ་ནས་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས། སྒོབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོས་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བསྟས་པར་བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞི་ཤེས་སུ་བསྟས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། དེར་འདུས་པ་དགོས་ན་སྟུག་

ཀུན་གྱི་དོན་རྣམ་བརྒྱད་ཀྱང་དེར་གཏོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྡུ་དགོས་ན་དེ་མི་འདུས་བའི་ཕྱིར་རོ།། འོན་ཏེ་འདི་དག་གི་ཡམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཡམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡམ་མཐའ་དག་སྟོན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ཡམ་ཡང་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ།[৭৮] །ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། འཐད་མི་འཐད་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ།

གཞི་ཤེས་དང་ཡམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་། དུཿཁ་བའི་རྣམ་པ་སོགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་པ་དེ་བདེན་སྟོང་ཡིན་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་གཉིས་པོ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་མི་རིགས་ལ། འོན་ཏེ་དེ་དག་རྟོགས་ན་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ན་ནི་ཤིན་ཏུཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བྱེ་བྲག་ཏུསྣ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་དུཿཁ་སོགས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དབུ་མ་པར་ཐལ་བ་དང་། དབུ་མ་པས་དེ་དག་གི་ངོར་བདེན་སྟོང་རྟགས་ཀྱིས་སྣུབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ།། ཁྱད་པར་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་སེམས་དཔའ་པ་མཛད་ཚུལ་དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་འོང་སྟེ། རྣམ་པ་ཀུ་རུ་བདུན་སྟོང་བའི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་སྐྱོམ་ན་ནི། སྐབས་གསུམ་པར་བཤད་པའི་གཞི་ཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་མཐོང་གིས་བཤུས་ནས་འདུའ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། རྣམ་མཁྱེན་པོའ་ང་ལ་ལམ་གསུམ་གཅོད་པར་བསྟོམ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུམཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྟོང་བས་རིམ་གྱིས་བསྟོམ་པར་བཤད་པ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་གཞི་

ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་སྟོང་བའི་འཛིན་སྐངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་བསྒོམ་ན་ནི། དེའི་སྒོམ་ཚུལ་རྣམ་རྟོགས་སྟོང་བའི་སྐབས་འདི་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་རིགས་ཀྱི། སྐབས་གཞན་དུ་མ་བསྟན་པས། རྣམ་རྟོགས་སྟོང་བ་ལ་བློ་རྩེ་གཏུམ་རྒྱུ་ཆེ་གཏུང་ཟུང་ཁད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིད་ཡུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞི་ཤེས་གཞན་ལུགས་སུ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟེད་པ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་ཡང་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་བསྟེད་པར་སྒོ་འཕྲོ་བ་བྱ་བའི་གཞིར་བྱས་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་དེ་དག་སྒོམ་པའི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ལྟུངས་སུ་རྟོགས་པས། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བསྟུས་པར་བཞེད་པའི་སྟེང་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱང་། ཕྱིད་ཡུར་ན་བསྒོམ་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁས་བླངས་ན་མཇོས་ཀྱི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་འཕྲུལ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་དབོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་སྟེ་མ་སྒྲོས་སོ།།

གཉིས་པ་(རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་)ནི། མཐར་གྱིས་པའི་མཚམས་སྦྱར་དུ། སོ་སོ་བ་དང་བསྟུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་[1]ཞེས་པ་དང་། དོན་བསྟུས་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་སོ་སོ་བ་དང་མཐའ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་[2]ཞེས་པ་དང་། ཉེ་ཁྱིས་སྦྱང་བ་དང་། འགེལ་ཆེན་དུ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་རྟོགས་སྟོང་བའི་གཞུང་གི་བརྟེད་བྱའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི། རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ།[3] །ཞེས་བཤད་པ་དང་། འདིར་མཚམས་སྦྱར་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལམ་དང་། གཞི་ཤེས་པ་བསྟུ་བའི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་བསྒོམ་པར་བཤད་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པས། བསྟུས་སྒོམ་གྱི་དོན་ནི། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒོམ་ན་ཉེ་བའེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟུས་ནས་བསྒོམ་པ་ནི་སྟོང་པོའི་དོན་སྒོམ་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཅོོ་བོ་འཕའ་ཞེག་ཏུ་ཟད་ཁེག་པས་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[4] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[5] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[6] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[7] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[8] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[9] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[10] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[11] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[12] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[13] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[14] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[15] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[16] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[17] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[18] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[19] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[20] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[21] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[22] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[23] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[24] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[25] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[26] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[27] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[28] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[29] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[30] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[31] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[32] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[33] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[34] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[35] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[36] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[37] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[38] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[39] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[40] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[41] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[42] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[43] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[44] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[45] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[46] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[47] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[48] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[49] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[50] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[51] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[52] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[53] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[54] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[55] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[56] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[57] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[58] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[59] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[60] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[61] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[62] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[63] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[64] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[65] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[66] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[67] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[68] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[69] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[70] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[71] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[72] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[73] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[74] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[75] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[76] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[77] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[78] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[79] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[80] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[81] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[82] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[83] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[84] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[85] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[86] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[87] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[88] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[89] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[90] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[91] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[92] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[93] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[94] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[95] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[96] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[97] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[98] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[99] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[100] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[101] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[102] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[103] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[104] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[105] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[106] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[107] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[108] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[109] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[110] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[111] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[112] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[113] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[114] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[115] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[116] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[117] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[118] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[119] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[120] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[121] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[122] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[123] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[124] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[125] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[126] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[127] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[128] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[129] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[130] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[131] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[132] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[133] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[134] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[135] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[136] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[137] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[138] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[139] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[140] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[141] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[142] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[143] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[144] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[145] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[146] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[147] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[148] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[149] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[150] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[151] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[152] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[153] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[154] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[155] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[156] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[157] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[158] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[159] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[160] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[161] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[162] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[163] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[164] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[165] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[166] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[167] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[168] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[169] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།[170] ཐམས་ཅད་མཁྱེ

བ་བསྟས་ནས་སྟོམ་བའི་དགོས་པ་ནི་གོམས་པ་དང་བསྡུར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལས་མ་སྟོམ་[1][2]ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ཡང་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ན་སྟོར་ལམ་རྫོགས་པར་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ར། །མཁྱེན་གསུམ་སྟོམ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གོང་མ་སྐྱེ་ཚུལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་ནུས་པས་བཟོད་པའི་ཤེ་སྟོར་གྱི་སྐབས་མ་གཏོགས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བཟུང་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་སྟོས་སོ།།

སྐབས་འདི་ར་སྦ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་བསྟོམ་བྱ་གང་ཡིན་མི་མཐུན་པར་བརྩད་པ་ལ་ནི་སྟིང་པོ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་བསྟོམ་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་དེར་གཏོགས་ཀྱི་བློ་གོམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་ཕེད་དགོས་ལ། ཅིག་ཤོས་དེས་ཀྱང་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་བསྟོམ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྟོམ་པ་ཡང་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པར་མི་འགྱུར་ར། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཞེན་ཡུལ་ལ་གསལ་སྟང་གཅོ་བོར་འདོན་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་མི་དགོས་པར་བློའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཤུགས་དྲག་བསྒྲེད་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ར། །དོན་དེ་དག་མ་རྟོགས་ཤིང་གཞུང་ལུགས་ཆེ་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་པ་དག་ཀྱ་སྐ་ལྟའི་འཛོག་སྟོམ་དང་། མ་ཁས་པ་བཏྲི་ཏའི་དཔྱད་སྟོམ་ཞེས་གང་ཟག་གི་སྟོ་ནས་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི་ཡོག་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པ་དང་། དལ་འབྱོར་རྣེད་དཀའ་དོན་ཆེ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་། ལས་འབྲས་སེམས་པ་དང་། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དམིགས་སེམས་པ་དང་། བྱམས་སྟིང་རྗེ་བསྟོམ་པ་སོགས་ཚལ་ཆེར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་བློའི་འགྲུར་བ་ཤུགས་དྲག་པར་བསྒྲེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི། རང་ཉིད་སྡུར་དུ་འཆི་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུཿཁ་དང་བྲལ་བ་སོགས་ལ་གསལ་སྟང་བསྒྲེད་པ་ལ་དགོས་པ་སྟོང་ཟད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་བྱེད་འདོད་སྐྱེས་པའི་ཚེ། མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་མཆེལ་མའི་ཐལ་བ་བཞེན་དུ་དོར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ར། །དོན་འདི་ལ་གཞན་ཀྱིས་བཀྱི་བར་མི་ནུས་པའི་དེས་པ་བསྒྲེད་པར་བྱའོ།།

མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བརྩད་སྟེ།[1][3] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་

གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལམ་བདེན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་བཞི་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གཟུང་འཛིན་ཛ་ས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་གཟུང་འཛིན་ཛ་ས་ཐ་དད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱེས་མ་འགགས། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་པ་སྟེའི་གཉེན་པོ་ལྟ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚགས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་དྲུག་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྒོ་བདོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྒོ་བདོན་རྣ་བ་གླགས་པ་དང་། སྒོ་བདོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། སྒོ་བདོན་ཡེ་ཤེས་སྣིང་པོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་འཆད་ན་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་བཤད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཐུ་བ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་བདག་མེད་དུ་དེ་དག་གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་བསྒོམ་པ་ལ་བཤད་པར་བྱ་ལ། བདག་མེད་ཐུ་མོ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་ཤ་ཟི་མ་རིག་པའི་འཁྲུལ་སྣང་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་བཤད་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་དེས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདིར་བསྟན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་མཐོང་གིས་བཤུས་ནས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། མཐོང་ལམ་བསྒོད་པའི་རྣེ་ས་སུ་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་མི་བྱེད་ཀྱང་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོའི་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་རིགས་འདྲ་ས་གཉིས་པ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་བར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་ཏེ

བར། མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྒོམ་པ་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པར་བྱའོ།།[1-34][1-34]

སྔར་བཤད་པ་བཞིན། རྒྱུད་ལམ་དང་དུས་ཀར་དང་།[1-35] །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚལ་ཆེར་ཞི་ལྟག་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་སྦྱོར་བས་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་གློ་བུར་དུ་བལ་གྱི་འགོག་བདེན་ནི་ལམ་སྒོམ་པའི་ཚན་ཡོན་ལས་དང་པོ་པས་སྤྱོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་བསྒོམ་པ་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་སོ། །དེན་པ་ཉེར་གཞན་ནས་བརྟེན་ཏེ།[1-36] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། རྣམ་ཐར་སྤྱོ་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་རིགས་རྣམས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། ས་མཐོན་པོའི་སྐབས་སུ་སྤྱིས་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམས་ནི་ནམ་ཞིག་ཐོབ་ན་སྐམ་དུ་སྨོན་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཤིང་དེའི་ཚུར་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྦྱིབ་པ་སྤྱོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་དེ་ཉིད་གཞན་ལས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་འདི་མི་གཙང་བའི་ཚ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གི་རང་བཞིན། ཁོན་མོངས་སྤྱི་བ་དང་གནས་པ་དང་། འཕེལ་བའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དུས་ཀ་ཡི་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དུས་ལ་བལ་འདོད་ཀྱི་བློ་བསྒྱིད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་འདུ་བྱེད་དུས་ཀའི་ཚེ་བཤད་ནས། ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྱལ་བར་སྤེད། ཚོར་བ་དུས་ཀ་ལ་འབྱལ་བར་སྤེད། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལ་ཐོབ་བྱར་བཟུང་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤེད་ཅིང་། སྤེད་པས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་སྡུ་ཚོགས་བསྒྲེད་པས། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་ལ་སྤྲོ་བསམས་ནས་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤྲོང་འདོད་བསྒྲེད་པར་བྱའོ། །སེམས་རྟག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་ཐོར་སེམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པས་སེམས་མི་རྟག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞིང་། བདག་མེད་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་ཐོར། ཕུང་པོའི་ཚོས་ཅམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཚགས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བ་སྐྱེ་བའི་གཞིར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱ་དང་། ལམ་བསྟེན་བྱར་ཡིད་ལ་བྱའོ།།

དེས་ན་ཚགས་སོགས་མི་སྣུ་བ་སྟང་སྣེས་པ་རྣམས་རིགས་འདུ་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོང་ཞིང་། སྟ་མ་སྣེས་པ་མི་སྣེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་སྟང་སྣེས་པ་རྣམས་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བ་དང་། མ་སྣེས་པ་རྣམས་བསྣེད་པའི་ཆེད་དུ་འདུན་པ་བསྣེད་པ་དང་། འབད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་སེམས་ལས་རྩུབ་གི་ཉིང་དེ་འཕོན་རྣེད་པར་འགྱུར་བས། ཞེས་པ་ལྟའི་གཞན་པོར་སྒོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་ནས་ཉིང་དེ་འཕོན་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དད་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བའི་འདུན་པ་དྲག་པོས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་རྣེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྒོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་། རབ་ཏུ་འཕོན་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བདག་གི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བ་ཕྱ་བ་དང་། རགས་པ་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་སྐྱམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཕོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་བཙལ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྒོང་བར་བྱ་བ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་པར་བྱ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བསྒོམ་པ་དང་། འདོར་ལེན་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ཏེ་འཕོན་དང་། དེ་དག་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱེད་པས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡོ་དབང་ཡོ་དང་། དེ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྟོབས་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དབང་ཡོ་དང་སྟོབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དད་པ་སོགས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ན། དང་པོའི་སྐབས་སུ་མ་དད་པ་སོགས་མི་འབྱུང་ཡང་། རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མང་དུ་འབྱུང་ལ། སྟོབས་ཐོབ་ནས་ནི་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཐུང་ཟད་ཙམ་ལས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྟུས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་དགའ་བ་གསུམ་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉོང་ངེའོན་དང་། བཏང་སྙོམས་རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། དྲན་པ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་བྱང་ཆུབ་ནི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་ལ། དེ་ཐོབ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་ཡན་ལག་བདུན་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་

ཤེས་རབ་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། འཁོར་དང་བཅས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ཡང་རྟེ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་ནི་བདག་པོའི་ཏིན་དུ་གྱུར་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །དོན་དེ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་འབད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་ནི་ལུས་སེམས་ལ་ཞན་འདོགས་པས་ཞན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །གསུམ་པ་ནི།[1-۷۰] ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རྟད་བའི་གཉེན་པོ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་ནི། བྱིང་རྟོད་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་མཐོང་འབྱུང་བས་སོ། །བྱིང་རྟོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སོགས་རྩོལ་བས་བསྟེན་མི་དགོས་པར་རྩོལ་མེད་དུ་འཇོག་པའི་བཏང་སྙོམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། འདི་དག་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྦྱུབ་པའི་ཚུལ་ལ་མ་ཁྱབས་པར་བྱས་ནས་དེའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་མཐོང་ཐོབ་ནས་འབྱུང་ཡང་། དེའི་དམིགས་རྣམ་ཇི་ལྟ་བ་ཞི་གནས་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལྷ་ཉིད་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་མཐོན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་སྟམ་ནས་ཡིད་ལ་མ་བྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་སོ།།

འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་བསྒོམ་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བསླབ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྩོལ་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་པས་དེ་སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཙལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས་ཆོག་གིས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་གསུམ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། འཕེལ་བའི་གཏམ་རྣམ་པར་དེས་པས་ངག་གིས་ཤེས་རབ་རྣམ་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ངལ་ཞིང་དུབ་

པའི་མཐའ་དང་། འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ནས། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་མིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་ལས་ཀྱི་མཐས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལོག་པའི་འཚོ་བ་སྤངས་ནས་ཆོས་གོས་སོགས་ཚོད་ཟིན་པར་འཚོལ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བས་འཚོ་བ་རྣམ་དག་དང་། ཡོ་བྱད་སྤྱད་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྩོལ་བས་ལྟུན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་སྤྲོང་བ་དང་། དྲན་པས་ཞེ་གནས་དང་རབ་ཏུ་འཇོག་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་རྒྱུམཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱིང་རྟོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པའི་གེགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པས་ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྟོ་བས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་བརྒྱུད་བཅུར་དཀྲུ་བ་ཡིན་ཡང་། སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་འདིར་བསྟན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་བློ་གོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཙྪང་ཟད་ཀྱིངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཐུན་མོང་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདུས་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་ཚོགས་དོན་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(མཉམ་གཞག་དངོས་གཞིའི་སྟོར་བ་)ལ་གཉིས། སྒོམ་བ་སྒོམ་པ་ཡོའི་རྟེན་དང་། དང་ཡོའི་སྟོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་ཡོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ལྷག་པར་བྱས།[1-37] །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དགེ་བ་གསོག་པའི་རྟེན་དང་། སྐྱེ་བའི་ཐོག་ཏུ་ཡང་བྱེད་པའི་རྟེན་གསུམ་ཀ་བསྟན་ལ་འདི་ན་ནི་སྔ་མ་སྟེ། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་སྒོམ་པའི་སྔ་རོལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཚོལ་བ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ཉན་པའི་དུས་ཀྱིད་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ལ་མ་ཁས་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བརྩང་སྟེ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོད་སོགས་འདིར་བསྟན་པ་ཉར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་ཀུན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། རྣམ་ཀུན་ཙམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་ཡང་།

གཞུང་འདིའི་མཚམས་སྦྱར་ལྟར་ན། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བ་ཅིའང་ལ་རྣམ་གྲན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གསལ་ལོ།།

གཅིག་པ་(དང་པོའི་སྐྱོན་བ་ཅམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་)ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར།[1-13] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུམ་ཟད། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་མ་རྟེད་ཀྱང་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྱལ་གྱི་རྟགས་ལས་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྒོམ་བྱང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གནས་བྱར་མ་གྱུབ་པར་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པའི་སྒོར་བ་གནས་པ་བཀག་པའི་སྒོར་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གནས་བྱར་མ་གྱུབ་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཀག་པའི་སྒོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་གཞན་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། སྒོད་འཇུག་ལས། དཔྱད་བྱ་རྣམ་པར་དཔྱད་བྱས་ན། །རྣམ་དབྱེད་ལ་ནི་རྟེན་ཡོད་མིན།[1-14] །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཛིན་པའི་སྒྲི་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཉིད་དཔག་དཀའ་བ་དང་། རྣམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཚད་མེད་པ་རྟོགས་པས་ཟབ་པ་དང་། གཉིད་དཔག་དཀའ་བ་དང་། ཚད་མེད་པའི་སྒྲིབ་བ་ཞེས་བྱའོ།།

གནས་སྐབས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྲག་པ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟུག་གི་སྒྲིབ་བ་ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་བ་སྐྲོམ་པ་ཡོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་ས་[1-15]གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་གཅོ་བོར་གྱུར་པས་ཕྱེ་བ་བརྒྱད་དང་། སྒྲིབ་བའི་བསྒོམ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་ཅིཡི་སྟེ། འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཆགས་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་པ་དང་། ལམ་ཡང་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་པ་དང་། ཐོག་མེད་པའི་སྒྲིབ་བ

སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་སྣང་དུ་འགྱུར་བར་གདམས་པ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་གཅིག་གོ།།

གསུམ་པ་(སྨོན་བའི་ཕན་ཡོན་)ནི། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ཡ་སོགས་པ།[1-44] །ཞེས་པ་ནས། སྨོན་བ་བསྨོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྐྱེན་དང་བྲལ་བ་དང་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེར་ཕྱིན་སྨོམ་པའི་གང་ཟག་ལ་བདུད་བར་ཆད་བྱེད་པར་བཅོམ་ཤང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གཉིས་ཚང་བས་བདུད་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་ནས་བར་ཆད་བྱེད་མི་ནུས་པའོ། །སྨོན་བ་བསྨོམ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བ་སོགས་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་བཅུ་བཤིའོ།།

བཤེ་པ་(བསལ་བྱ་སྨོན་ངོས་བཟུང་བ་)ནི། སྨོན་བ་སྨོམ་པ་ཡོའི་འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་ཀྱི་ཁུངས་པར་ཞེ་དྲུག་ནི། སྨོན་ནི་བཙུ་ཚན་བཤེར་བྱས་པ།[1-45] །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འཚད་པ་ཡོ་དང་། ཉན་པ་ཡོ་བློ་མི་མཐུན་པས་ཐལ་ཆེར་སྨོན་བ་བསྨོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་དང་། སྨོན་བ་བསྨོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གེགས་ཆེགས་ཆེན་ཡོས་འཕོབ་པ་སོགས་ཉེ་ཤུ་དང་། ལམ་ལོག་པར་འཁྲིད་པས་གེགས་སུ་གྱུར་པ་བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སྨོན་བ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བཅོས་མ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་སྨྲ་བ་བཞིན་མིན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྒེད་པ་སྟེ། ཐ་མ་གསུམ་ཡང་སྨོན་བ་བསྨོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གེགས་སོ། །འཚད་པ་ཡོ་དང་ཉན་པ་ཡོ་བློ་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོན་འདི་དག་སྨྲ་བསྟན་པ་ན། དེ་དག་སྨྲངས་པས་དེ་ལ་ཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པར་ཅན་གོ་ནུས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དཀྱུས་མའི་རིམ་པ་ལ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་ནི། གཞུང་འདི་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྨྲངས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ།།

བསྒོམས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་(བསྒོམས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རྒྱུད་སྨིན་པའི་ལམ་དོས་བཟུང་བ་དང་། ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་འགྲུབ་

བའི་ནུས་པ་ཆུང་བར་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་བའོ།།

དང་པོ་(རྒྱུ་སྦྱིན་བའི་ལམ་བཟོས་བཟུང་བ་)ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བསྒལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ནས་སངས་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་མཐོ་རྩེམ་པའི་གང་ཟག་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྒོམས་ནས་རྒྱུ་སྦྱིན་བའི་ལམ་སྤྱི་བའི་ཚུལ་ནི། དྲྭ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར།[1-34] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །བཏང་སྟོམས་བསྒོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་བཟུང་སྟེ། གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་བའི་བར་དུ་སྒོམ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་དང་། སྤྱོར་ལམ་གསུང་པའི་དུས་དེའི་ཚེ་འཕོར་དུ་ཉེ་བའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་ལ་བསྟོན་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་རྟེ་བཙུན་གྱི་སྤྱོར་ལམ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་འདུས་པ་མེད་དེ། སྤོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་བཙུ་སྤྱོད་བ་ལ་རང་གནས་པ་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ལ་རང་གནས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། ལམ་དེ་དག་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་འགོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་དང་པོར་སྤྱོར་ལམ་གྱི་མཉམ་གཞག་གཅོ་བོར་བསྟན་ཅིང་། འདིར་རྟེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཅོ་བོར་བསྟན་པ་ནི་སྐབས་གོང་འོག་ཀུན་བསྡོམས་པས་སྤྱོར་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྐབས་དང་པོར་སྤྱོར་ལམ་གྱི་མཉམ་གཞག་གཅོ་བོར་བསྟན་ཅིང་། འདིར་རྟེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཅོ་བོར་བསྟན་པ་ནི་སྐབས་གོང་འོག་ཀུན་བསྡོམས་པས་སྤྱོར་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོར་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དེའི་ཚེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཟིན་ཅིང་། ཐོས་པ་ནས་བསྟན་པ་ཐོས་པ་ཙམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཐོས་པ་ཙམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པ་ཙམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏོ། །

དབང་པོ་རྣོན་པོ་འབའ་ཞིག་ཅིས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་སྒོམ་པའི་མཐུ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དངངས་ཤིང་སྣག་པ་ཤས་ཆེར་མི་འབྱུང་ཞིང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དེའི་མཐུ་ལས། ལུས་དང་ངག་གི་གྱེན་སྐྱོད་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་གི །ངན་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ནང་གི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་དཔག་[1]ཏུ་ས་པ་ཕྱིན་མི་ལྟོག་པའི་རྒྱས་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣོན་པོས་སྐྱོན་ལམ་དྲོད་ནས་དང་། འབྲིང་པོས་མཐོང་ལམ་ནས་དང་། རྣ་ལྟར་དབང་པོ་རྩུ་ལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པ་སོགས་ནི་ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་[2]པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་སོ་སོས་སྐྱེ་བོ་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་སྟོང་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་[3]རྟོགས་པར་ནུས་པ་མིན་ནོ། །ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ལས་ནང་གི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དཔོག་པ་དང་། དེ་ལས་ཐེག་པ་གཞན་ཀྱིས་མ་ཚོད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་རྒྱུ་དཔོག་པ་སོགས་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་ཤུགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་རྟོགས་ནུས་སོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་ཕྱིན་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོའི་འགྲེལ་པར་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། ནུས་པའི་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་སྐྱེ་བར།། རྟེན་སྣ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་ཕྱིན་མི་ལྟོག །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད།[4]། ཅེས་བྱ་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་རྟེན་སྣ་དཔོག་པས་བཟུང་བར་བྱའོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ།།

བཤད་པ་ལ།[5] སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིན་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་བཤད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིན་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་སོགས་བཏགས།[6] །ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟན་ཆུས་བཤད་ཀྱིས་བཤད་པ་རྣམས་ཏེ། །ཏ་ཅིག་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་ཐུང་བ་ལྟོག་པ་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་མངོན་ཐུང་བ་ས་བདུན་པའི་བར་གྱི་རྣ་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱོན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། སྒྲག་པ་ཚལ་ཆེར་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིན་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་)ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་།[7]

ཞེས་སོགས་མདོར་བསྡུན་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་བསྡུན་ཏེ། རྟགས་འདི་དག་ཀྱང་ནང་གི་མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ། མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་རྣམས་ལ་རྟགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྡུན་པ་ཡིན་ལ། །སྒོམ་དོན་འཛིན་པས་དུས་རྟོག་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ནི། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ཡྱུང་བ་སྤྱིད་དེ། དེ་ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།[1-24] །ཤེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དུས་ཁའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་བློ་དེས་དུས་ཁའི་ཉེས་དམིགས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མིན་ཡང་། དེའི་ལག་རྗེས་ཀྱིས་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་མཐོ་རིས་ལ་ཡང་དམྱལ་བ་དང་མཚུངས་པར་དུས་ཁའི་ཉེས་དམིགས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ནས་འཁོར་བས་སྐྱག་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཆུན་ཆད་པར་མ་ཟད། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཙམ་མི་འདོད་པའི་བློ་ལྡན་སྐྱེས་རྩང་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་ཤུགས་དག་པ་དེའི་མཐུ་ལས་བློ་དེ་རྒྱུན་ཐུང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཆད་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་རྩེ་ནས་ཙམ་ཡང་མི་འཐུང་ངོ་། །འདི་དག་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པས་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྨོན་ལམ་གྱིས་བསྐོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(སྐོམ་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་)ནི། སྐོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ།[1-25] །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞིས། སྐོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གྲངས་ཁྱང་བའི་རྩོད་སྤྱང་རྣམས་བསྡུན་ཏོ། །དེ་ལ་སྐྱོ་སྐུ་ར་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐེག་པ་མ་མཉམ་གཞག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་བསྡུས་པ་ན། སྐོམ་ལམ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་འཕངས་ཤིང་། ཡུལ་ཟབ་པ་དང་ལྡན་ན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཆེས་ཟབ་སྟེ། ཡུལ་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་ཡུལ་ཅན་ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་ནུས་པས། སྐོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ཟབ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སྤྲོས་པ་དོན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་དེས་པར་ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ།[1-26] མཐོང་ལམ་ཡུན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་ལ། ས་དང་པོ་བསྒོམ་པ་དུ་མའི་ཡུན་གྱིས་རྫོགས་དགོས་ཏེ། བསྒོམ་པ་གྲངས་མེད་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ནི། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་དགོས་ལ། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ས་དང་པོ་ལ་བསྒོམ་པ་དུ་མས་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ།[୨୦୦] །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུ་བསྟེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། བདེན་སྟོང་འགལ་བར་འཛིན་པ་དག་གིས་སྒོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་བརྗོད་བྱལ་ཡིན་ན་སྟང་བྱ་འཛོམས་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀུན་ཀ་དང་། དེ་ཡང་སྒོང་བའི་ལམ་དང་། ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་ལེགས་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་ཕེག་ཆེན་སེམས་བསྟེད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུཡང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་བ་ལ་རུང་བའི་ཚེད་པ་དང་། དེ་སྒོང་བའི་ལན་བསྟན་པ་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། བྱེད་ལས་ལ་མཁས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱས་པ་ལ་བཟློས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་།[୨୦୨] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏེ། །ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་མཉམ་གཞག་ཏུརྟོགས་པས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་ནང་གི་རྟོགས་པ་དཔོག་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འབྲས་བུ་སྐྱེ་གསུམ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་(འབྲས་བུ་སྐྱེ་གསུམ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་)ནི། སྒྲོབ་དཔོན་དང་། འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཐོབ་ནས་མི་སྒྲོབ་པའི་དགེ་འདུན་བཤད་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་ནས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། ལམ་གྱི་རགས་པ་ཙམ་ཞེག་ཚོགས་ལམ་ནས་ཐོབ་ཀྱང་འདིར་མངོན་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་ཅིང་། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་ཟད་པར་སྣང་བས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།། ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱེའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཞི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ནི། ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར།[୨୦୩] །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཐོབ་ལ། །དེ་ཐོབ་ནས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དང་རྗེས་ཀྱི་འཚར་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུམཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་ཅི་སྙེད་པ་རྣམས། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡུར་ཤས་ཆེར་སྣང་ཡང་། སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་དམངས་ཀྱི་དབང་ཐོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ཡུར་ཡང་ལན་དུ་མར་སྣང་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ནི། གཟུགས་བརྙན་ཡུར་སྣང་བ་མ་གཏོགས། སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཡུར་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྣང་ངོ།།

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཛིན་བྱེད། ཞིང་དག་པའི་སྤྱོར་བ་ནི། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ།[১০৪] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཞིང་དག་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རང་གིས་བསགས་པའི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་འདྲུན་པ་དག་པོའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་བསྡུར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ལམ་དང་། རང་ཉིད་ཞིང་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ལམ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་དུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཞིང་དེར་ངམ་གྱིག་དང་། ཚོར་མ་སོགས་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་པར་སྤྱོད་ལམ་འདེབས་ཤིང་ཕྱི་སྣང་བ་ལས་གྱུབ་པའི་ཞིང་འགྱུབ་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ། ལོངས་སྤྱའི་ཞིང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲུལ་སྤྱའི་ཞིང་ལ་དེས་པ་མེད་དོ། །ཞིང་དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ངན་འགྲོའི་བརྒྱད་པ་དང་།[১০৫] མི་དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞིང་ཁྲལ་པར་ཅན་འགྱུབ་པའི་སྤྱོར་བ་ཁྲལ་བར་ཅན་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ནས་ཐོབ་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་རང་གིས་བསགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཞིང་འཛིན་པའི་རྒྱུར་ཡང་ཡང་དུ་བསྟོ་བར་བྱའོ།།

སྤྲུལ་སྤྱ་དང་དེའི་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པར་མཛད་པའི་ལག་རྗེས་འཛིན་བྱེད་ཐབས་མ་ཁས་པའི་སྤྱོར་བ་ནི། ཡུལ་དང་སྤྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི།[১০৭] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས། དཔའ་བོ་ཁ་རོལ་པོ་གཙོན་པ་ལ་མཐུ་དང་ལྡན་པས་གཉེན་འབྱོག་དགོན་པ་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པར་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་དབེས་གསུངས་པ་ལྟར།[১০৮] སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བདུད་བཞི་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པ་སོགས་མངོན་མཐོ་ལ་འགོད་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད་པའི་དུས་དང་དུས་མིན་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ནས་མཐུ་སྟོབས་པ་མེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ཀྱང་བརྩེན་པ་མི་འདོར་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཐབས་མ་ཁས་སྤྱོར་བ་ནི་ས་བཅུ་པ་ནས་སྟོང་ལ། དཔལ་ཤེད་ནས་སྐྱིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་མངོན་མཐོ་དང་། དེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མ་ཁས་པར་བྱའོ།།

རྣམ་རྟོག་སྤྲོས་བ་ལས་རྟེ་མོའི་སྤྲོས་བ་བྱུང་ཚུལ།

གཉེས་པ་འབྲས་བུ་རྟེ་མོའི་སྤྲོས་བ་ལ་བཞི།[୨୦୬] སྤྲོས་ལམ་རྟེ་སྤྲོས་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་རྟེ་སྤྲོས་ནོ།།

དང་པོ་ནི། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན།[୨୦୪] །ཞེས་སོགས་ཤེ་ལོ་ཀ་བཞིས་བསྟན་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། ཚོགས་ལམ་དུ་རྣམ་རྟོག་སྤྲོས་བ་རྟོག་བར་བསྒོམ་[୨୦୫]པ་ལས་གོམས་པ་རབ་ཀྱང་ཐོབ་པ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒོམ་བྱང་དུ་གྱུར་ནས་སྤྲོས་ལམ་དོད་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་མྱོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་སྤྲོས་ལམ་དོད་ཐོབ་པ་དང་། རྟེ་སྤྲོས་ཐོབ་པའི་ཡོག་པ་སོགས་ནི་སངས་པ་དང་སྨི་ལམ་སོགས་ཀྱི་རྣག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་པའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་བཞིན་དུསྣང་བ་སྨི་ལམ་ལྟ་བུར་དྲན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྨི་ལམ་དུམིར་སྣང་བ་མིར་མི་བདེན་པ་ཤེས་པ་ཙམ་ནི་ལྟ་བ་མ་ཡོག་པའི་གང་ཟག་ལ་སྨི་ལམ་ཟིན་པ་ལ་ཡང་འབྱུང་ལ། དེ་ནི་ཟུན་ཏོ་བརྟུ་བྱང་གིས་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་དང་འདྲ་བས་ལྟ་གོ་བའི་ཕྱོགས་ན་ཡང་མེད་ལ། འདི་ནི་སྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་སྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ནས། སད་དུས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་དྲན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲན་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་སྤྲོས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་ཟེར། །སྨི་ལམ་སྨི་བའི་སྐྱེ་རོལ་སྒོམ་བྱང་དེ་ལྟ་བུ་སྤྲོས་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ན། སྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་སྟོང་པ་ཉིད་དྲན་པས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཟུན་ཏོ་བརྟུ་བྱང་གིས་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་དང་འདྲ་བས་ལྟ་གོ་བའི་ཕྱོགས་ན་ཡང་མེད་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཟུན་ཏོ་བརྟུ་བྱང་གིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་དང་འདྲ་བས་ལྟ་གོ་བའི་ཕྱོགས་ན་ཡང་མེད་ལ། འདི་ནི་སྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་སྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ནས། སད་དུས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་དྲན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲན་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་སྤྲོས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་ཟེར། །སྨི་ལམ་སྨི་བའི་སྐྱེ་རོལ་སྒོམ་བྱང་དེ་ལྟ་བུ་སྤྲོས་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ན། སྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་སྟོང་པ་ཉིད་དྲན་པས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ།།

སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ལ་བགོད་པའི་དགེ་བ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྟེ་སྤྲོ་ཡི་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྟོན་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྟེ་སོགས་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བརྟན་པ་ལས་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས། མཐོང་ལམ་རྟེ་སྤྲོ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(མཐོང་ལམ་རྟེ་སྦྱོང་)ལ། སྤྱང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྟོག་པ་ལ།[೨೨] །ཞེས་སོགས་མདོར་བསྡུན་ཚུལ་བཤད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གོ །དང་པོ་ལ། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ།

དང་པོ་(འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་)ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་རིགས་དེས་པས་རྫུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེད་ཅིང་ལྟོག་བྱར་ཞེན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་འཇུག་བྱ་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་འདིར་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ར། །དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དོན་དམ་པར་གྱུར་པས་དབེན་པས་དོན་དམ་དུ་གྱུར་པས་དབེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དོན་དམ་དུ་མི་འཐོབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འཐོབ་པས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའོ།།

ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། རིགས་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་(རིགས་)ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་། རིགས་སད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྤྱར་རོ། །གཉེས་པ་(ལམ་གྱི་ངོ་བོ་)ལ། ལམ་དངོས་དང་། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྤྱད་བྱ་དང་། གཉེས་པ་ནི། མ་ཉམ་གཞག་མ་འཁྲུལ་བའི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གསུམ་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་ཞིང་། གཉེན་པོ་བསྟེན་པའི་ནུས་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་སྐུ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐག་སྤིང་ཞིང་གཟུགས་སྐུས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་བགོད་པའི་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ལ། དེའི་ས་བོན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་རྣམས་མཐོང་ལམ་རྟེ་སྦྱོང་ཀྱིས་སྤོང་ཡང་། ལས་དང་པོ་བས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ཞེང་། དེ་དག་བདེན་སྟོང་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ནི། དམིགས་པ་བཞིར་འདུས་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་

གིས་བསམ་པ་དམན་པ་དང་། བདག་རྒྱུན་ཡོངས་འཛིན་དམན་པ་དང་། ལམ་དམན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དམན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིད་པ་དོར་བྱར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། ཚད་པའི་སྡུང་འདུས་ཐོབ་བྱར་ཞེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གོ་བར་ཟད་དོ།།

གསུམ་པ་(ལམ་དམན་པ་)ལ། དོན་གཉིས་སྟུབ་པའི་ཐབས་དམན་པ་དང་། སྒྲས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དམན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཐའ་དག་ཤེས་པའི་ལམ་མ་ཚང་བས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དམན་པ་དང་། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་[3]ཚེ་ཡང་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་བཟློས་ཤིང་། མི་ལྟོས་ཀྱང་རང་དོན་མ་རྫོགས་པས་རང་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དམན་པ་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་པའི་[3]གཉིས་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དམན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཙམ་སྤངས་པས་སྤངས་པ་དམན་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་རྟོགས་པས་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཙིང་དམན་པ་དང་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་[3] དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཡང་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་མི་ཤེས་པ་དང་། བཞི་པ་འབྲས་བུ་དམན་པ་ནི། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་ནུས་པར་དམན་པའི་དག་བཅོམ་ཐོབ་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་དགོས་པས་འབྲས་བུ་དམན་པའོ། །དམན་པའི་གང་ཟགས་དེ་དག་ལ་འཇུག་བྱར་གཟུང་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཟོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་ཟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ།

སྤྱིར་སྐྱེས་བུའི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་དང་། གཟུང་བྱའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པས་གཟུང་རྟོག་དང་། དེ་ཡང་ཟོག་བྱའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པས་ཟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཅེས་བྱའོ། །རྟོག་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་ཀྱང་སྔ་མ་སྤྱོང་བ་ཉོན་བསྟོགས་དང་། ཕྱི་མ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་བཤད་པ་ནི་སྤྱོང་བར་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་པ་ཉོན་བསྟོགས་དང་། ཤེས་ཀྱི་དེས་པའི་རིམ་པ་བསྟེན་རིམ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ལ་ནུས་པ་ཆེ་རྒྱུ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་སྤྱོང་བའི་ལམ་གྱི་ས་བོན་སྤོང་བ་དང་། དེ་རྟེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ས་བོན་གཞན་སྤོང་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། སྤྱོད་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡེ་ནས་མིན་ནོ།།

གཉེས་པ་འཛོད་རྟོག་ལ། རྫས་འཛོད་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛོད་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་པོ་འདི་དག་གི་དམིགས་པ་�longམ་ལོངས་ཆ་ཆེན་པོས་ཞལ་ཆེར་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་གསུངས་ཀྱང་སྤྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྤེལ་ཏེ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་འཛོད་པ་དང་འདོར་བ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོད་པ་དང་འདོར་བ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པས་རྫས་འཛོད་རྟོག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ།། བདེན་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བདེན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཆར་དང་ཤེས་རྒྱུད་འབྲེལ་ཡང་དེ་རྣམ་སྨིན་མི་འཛོད་པའི་གང་ཟག་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཚོས་ཀུན་ལ་བདེན་མེད་དུ་ཆགས་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དང་། སྨྲོས་བྱལ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་སྟེ། དེ་དག་ཞལ་ཆེར་སྤྲོབ་དཔོན་གྱིས་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མདོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དམིགས་པར་མཛད་པའོ། །ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པས་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་རྫས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་རྫས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །ཐ་མ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལྟར་དང་པོ་བརྒྱད་ལམ་ལས་ཉམས་པའི་ཚུལ་ཡང་སྤྲོད་པར་བྱ་སྟེ། བློ་དོར་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གང་ཟག་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་སོགས་སོ།།

གཉེས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི། ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་དེས་པར་འབྱུང་མི་ནུས་པ་ལ་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་བཟུང་ནས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལམ་མིན་པར་འཛིན་པ་ལ་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པར་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཚོས་རྣམས་གཅིག་དང་། ཐ་དད་དང་། བར་ཆད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལྟན་པ་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གནས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་དམན་པའི་རིགས་འདོར་བ་དང་། དོན་དམ་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། དོན་དམ་པར་དེའི་རྒྱུ་ཤེར་ཕྱིན་མེད་པར་ཤེས་

པ་དང་། སྟིང་རྗེ་དང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཉམ་ཆུང་བས་བདུད་ལ་སོགས་པས་བརྫི་ནུས་པ་ལ་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ།།

གང་ཟག་དམིགས་པར་བྱས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་ན་ཕེགས་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒང་བྱ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་བསྐུས་པར་འགྱུར་ཞེན། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཞེད་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས་བཀལ་བ་ལྟར་ན་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་གཉིས་དང་། དེ་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱབཞེད་ཀྱང་སྤོང་བ་དཔོན་ནི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་གང་ཟག་ཀྱི་འཛིག་པས་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མི་བཞེད་པ་ལྟར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་གཉེན་པོའི་ཐྱོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྒྲོན་གྱི་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུའང་། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་།[೨೨೮] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོར་གཞུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚོགས་དོན་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལམ་བཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ནས་སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་གདུལ་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་བསྟོམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཞུགས་ཚེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལམ་བཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ནས་སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་གདུལ་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་བསྟོམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཞུགས་ཚེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལམ་བཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ནས་སྟོན་པ་སོགས་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དངོས་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མ་སྤངས་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་མི་ནུས་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དམ་པར་སྐྱེ་བའི།[೨೨೯] །ཞེས་སོགས་ཀྱི། སྒྲིབ་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་མི་ནུས་པ་དང་། ཕྱིས་འབྱུང་མི་སྐྱེ་བའི་ཟད་[೨೩೦] མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་མི་རྟུང་ལ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དངོས་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མ་སྤངས་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་མི་ནུས་པ་)ནི། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ།[೨೩೨] །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །སྒྲིབ་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་

བདེན་པར་གྱུབ་པ་སྟར་ཡོད་ལམ་གྱིས་ཟད་པ་དང་། ཕྱིས་སྐྱེ་བ་འཕྲོ་ཚད་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པས་དྲི་མ་བདེན་གྱུབ་ཀྱ་ཁས་ལེན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་སྐྱིབ་ཟད་པར་སྣང་བ་ཁས་ལེན་པར་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་གྱུབ་པ་ལ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་སྟར་ཡོད་འགོག་པ་དང་། སྟར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་འཕྲོ་[३१]རྒྱུན་གཅོད་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འཐད་དེ། ལས་དང་པོ་པས་སྟོན་དུ་ཞེ་གནས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟར་བཞད་པ་ལྟར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྱ་དང་ཞུང་པར་དུ་གང་ཟག་གི་ཁ་ནས་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སོར་རྩོགས་[३१]པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང་མཐར་རྩང་ཟད་འཛོག་པ་ཡང་བྱའོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་བཞད་པའི་རིགས་པ་ལྟར་དུན་པར་མ་བྱས་ན། སྟོབ་དཔོན་སེང་རྒྱ་བཟང་པོའི་ཁ་ཤེས་སྐོམ་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་ཅི་ཞིག་དམིགས་རིས་ཀྱི་རྟགས་དང་གཅིག་དང་དུ་བྱ་ལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཁྱབ་པའི་ཚུལ་དུན་པར་བྱས་ནས། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་གྱུབ་པ་ཙམ་ཞིང་དུ་མཉམ་གཞག་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཡུལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་ན།།

ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འཐད་དེ། ལས་དང་པོ་པས་སྟོན་དུ་ཞེ་གནས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟར་བཞད་པ་ལྟར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྱ་དང་ཞུང་པར་དུ་གང་ཟག་གི་ཁ་ནས་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སོར་རྩོགས་[३१]པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང་མཐར་རྩང་ཟད་འཛོག་པ་ཡང་བྱའོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་བཞད་པའི་རིགས་པ་ལྟར་དུན་པར་མ་བྱས་ན། སྟོབ་དཔོན་སེང་རྒྱ་བཟང་པོའི་ཁ་ཤེས་སྐོམ་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་ཅི་ཞིག་དམིགས་རིས་ཀྱི་རྟགས་དང་གཅིག་དང་དུ་བྱ་ལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཁྱབ་པའི་ཚུལ་དུན་པར་བྱས་ནས། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་གྱུབ་པ་ཙམ་ཞིང་དུ་མཉམ་གཞག་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་ན། ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཐ་དད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་ན། ཚོགས་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཞད་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་(དེ་ཙོ་བ་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ་)ནི། གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་འདི་ལ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་

པའི་ཞེན་ཡུལ་སྟང་ཡོད་གསར་དུ་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་གདོད་མ་ནས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་རྣམ་བྱང་གི་དམིགས་པ་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། བདག་མེད་པ་འདིའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉེས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་གོམས་པས་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་གྲོལ་ནས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་(རོ་བོས་རོས་བཟང་བ་)ལ་གཉིས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཐུན་མོང་བའི་གཞི་ཤེས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནི།[113] །ཞེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བར་ཚད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ཚེ་ཐར་ཕྱིན་དྲུག་ཀའི་ཡོན་ཏན་ཀུས་པའི་ངོ་བོར་མི་ལྡན་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཙམ་སྟོང་ནུས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྟོང་མི་ནུས་པས་དྲུག་དྲུག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའོ། །དེས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བསྟས་པའི་རྟོག་པ་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱི་མངོན་གྱུར་དང་། དེ་བསྒྲེད་པའི་བག་ཆགས་ས་བོན་གྱིས་བསྟས་པ་དུས་མཉམ་དུ་སྤྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་གྱུར་སྟོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྲངས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་རྩད་བའི་ཚེས་ཅན་དུ་མ་བྱས་ལ། འདིར་ས་བོན་སྤྲངས་པས་སྐྱེ་བར་མི་རྩད་བའི་ཚེས་ཅན་དུ་བྱས་པའོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་ན། རྟོག་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མངོན་གྱུར་དང་། བག་ཆགས་ནི་དེ་བསྒྲེད་པའི་ས་བོན་ལ་གསལ་ལོ། །སྟོང་ལམ་རྩེ་སྟོང་གྱི་ཕད་ཀྱི་འགྱུར་ལྟར་ན། ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲངས་[114] བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་སྟོང་བ་ལ་བཞད་དུ་རྩད་བ་ཙམ་སྤྲངས་ངོ་། །དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྟོང་བའི་ཚེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་དེས་པར་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ལ་འཆད་པ་ནི་སྐྱན་སྨྲས་ལོ།།

གཉིས་པ་(རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྗེས་སུཐུན་མོང་བའི་གཞི་ཤེས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་)ནི། སངྒེ་རྣམ་བསྒོམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟང་གྱི་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་འབྲས་ངོ་སྤྲོལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་

ཡིན་གྱི་མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་ནས་ཡང་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་དོན་མིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་སྒོམ་པ་ནི་སྟོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དམིགས་པར་བྱས་ནས་དེ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་༡༡༦གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་མཐོང་གིས་བཤུས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སྔར་གྱི་མཉམ་གཞག་དེ་ཉིད་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།

སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྟོར།

གསུམ་པ་(སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྟོར་)ལ་གསུམ། རྟེན་སྒོམ་ལམ།[༡༡༣] དེའི་སྤང་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། སྤང་བྱ་སྤངས་པས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུར།[༡༡༤]ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ལས་དང་པོ་པས་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། དེ་ལ་ཐོད་རྒལ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཆོག་དོན་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྒོམ་པས་ཡུལ་དུ་བྱ་ཞེང་། དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་[༡༡༥]བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་སྤང་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ །དང་པོ་(འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་)ནི། མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི།[༡༡༦] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །སྒྲིབ་དབང་གྱིས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་པ་དངོས་དང་། ལྡོག་བས་འཕེན་པ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཏེ། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། རྒྱས་པ་རྣི་སྟེད་པ་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བའི་བར་ཞེན་པ་ནི་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ །ཚར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ནན་ཏན་མ་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བཟུང་ཞིང་བདུད་ཀྱི་ལས་སྒྲིང་མི་ནུས་པར་བསྟན་པས་དོན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཟུང་ཞིང་བདུད་ཀྱི་ལས་སྒྲིང་ནས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་བསྟན་པས་དེར་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ལམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་གཅིག་གི་དུས་ན་གཅིག་མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། རང་དུས་ནས་ཡོད་པ་གསུམ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྤྱིར་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱའོ།།

གཉེས་པ་(ཡོན་པ་གཟུང་རྟོག་)ནི། དམིགས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས།[1][2] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཅན་ཕོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཅན་རང་གཉེས་རང་རང་གི་ཕེག་པ་ཕོབ་བྱར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་དུ་ཆོས་སྐུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་བསྒོམ་པ་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་པ་མེད་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་དང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཉེས་ཀ་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་བཀག་པའི་ཡ་གྱལ་རེ་རེ་བསྒོམ་པ་ཡང་མིན་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རི་ལྟ་བ་ཞེན་མིན་པར་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ།

གཉེས་པ་(འཛིན་རྟོག་)ལ་གཉིས། རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་དབང་བའི་རྫས་སུ་མེད་པའི་གང་ཟག་དང་། ཕུང་པོ་སྣ་མ་ལྟ་བུ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཞག་པ་དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་སྐྱོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུརྣམ་འབྱེད་དང་། དོན་དམ་པར་ཆེད་དུ་བྱར་མེད་ཀྱང་བ་སྐད་དུ་བྱ་བ་[1][2]དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཕེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པས་ཡོན་ཏན་མ་དག་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་ཞེན་པས་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འབྱུ གས་པ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཞག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་རྫས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི། སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་།[1][2] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།

གཉེས་པ་(བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་)ནི། སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེ་རྒྱུ་ཡི།[1][2] །ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །འབྲས་བུ་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་མི་ཤེས་པས་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་རྨོངས་པ་ལ་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རྨོངས་པ་དང་། ལམ་གྱི་མངོན་དུ་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ལ་རྨོངས་པ་དང་། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ལ་རྨོངས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་ལ་རྨོངས་པ་ལ་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་སོ་སོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྟས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྤྱོས་བྱལ་དུ་རྟོགས་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(སྒང་བྱ་སྒངས་བསུ་ཐོབ་བའི་ཡོན་ཏན་)ནི། ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི།[ཀཀ།] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དབེ་སྐྱ་མ་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་། དབེ་ཕྱི་མ་ལྟར་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མོས་པ་བཞིན་དུ་དང་ཁྱབ་ནི་སྐར་བཤད་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་སྤངས་པའི་བྱེད་པའོ། །ཡས་དང་པོ་བས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྨོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྨོན།

བཞི་པ་(བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྨོན་)ལ་གསུམ། དོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་སྨྲ་བ་དང་། འགལ་རྐྱེན་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་གསུམ་སྐྱེ་བོ་[ཀཀཀ] ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་དང་། དོ་བོ་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(མཐུན་རྐྱེན་སྨྲ་བ་)ནི། འདིའི་དམིགས་པ་[ཀཀཁ]ཞེས་ཏེ། སྐུ་མ་ལུས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་དང་། བདག་པོའི་རྐྱེན་དུན་པ་དང་། སྨོས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་དེ་ལས་མི་ལྡང་བར་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(འགལ་རྐྱེན་བསལ་བ་)ནི། དམིགས་པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི།[ཀཁཅ] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་[ཀཁཆ]བཅུ་དྲུག་སྟེ། དེ་ཡང་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་གཞི་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པ་དང་། གཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འཐད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། སྐྱོར་བ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐྱོད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། སྐྱོད་པའི་རྗེན་དགོན་མཆོག་གསུམ་མི་འཐད་པ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་བསྒོམ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་སྤང་བྱ་སྤྱོད་བའི་སྤང་གཉེན་མི་འཐད་པའོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། སྐུ་མ་ལུས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པར་མི་འཐད་པ་དང་། དམིགས་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་ལ་བཏེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུལམ་གཞན་དོན་[ཀཁཇ]སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་

མ་ཁས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་མི་འཐད་པར་རྟོག་པའོ།།

ཡང་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འཐད་པར་འདིར་སྣང་ངོ་། །དེ་བརྟོད་པར་བྱ་སྟེ། ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅུད་བྱུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུ་བ་འགལ་བར་འཛིན་པར་འདུས་ཏེ། དེ་ཡང་བཏགས་འཛིན་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱས་རྟལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་མོ་གཤམ་གྱི་བཞིའི་འགྱིང་བགེ་ཡུར་སོང་ནས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་[1][2]པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། གཉན་རྫོ་བ་ལ་སྣུར་བ་འདེའས་པ་དང་། ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ན་མཚན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དེའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱས་འབྲས་བུ་བསྒྲིད་པ་སོགས་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་མི་མཁས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེས་ན་བདེན་སྟོང་ཁས་མ་བླངས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དེ་བྱས་ན་བདེན་སྟོང་དུ་ཁས་བླངས་དགོས་པས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་གིས་[3][4]མི་ཤེས་ན་དབུ་མ་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མ་ཁས་བར་བྱ་ལ། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་མོ་ལ་སྟོན་དུ་ཆོགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་བསྒལ་པ་དུ་མར་གོམས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལ་གཞི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཤུ་པ་གཉན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། གདུལ་བྱ་ཉེ་བ་འབའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སྐབས་འདིར་སྟན་པར་མཛད་དོ།།

བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ལ་མ་ཁས་པར་མ་བྱས་ན་ཡམ་ཚོགས་གཉིས་དང་འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་སྐྱོན་མེད་བཞག་པ་[5][6]ཡི་མེད་པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་གནས་འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། །དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བ་ཁ་ཅིག །རྟེན་འབྲེལ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བར་གོ་ནས་ཡོད་པ་ཡང་མིན་མེད་པ་ཡང་མིན་ཟེར་བའི་ཟེར་ལུགས་ཙམ་ལ་རེ་བ་ཚད་ལྡའི་མཐར་ཐུག་པ། ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ནུབ་པའི་ཤུན་བྱེད་པ་དག་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟག་པར་བརྩེ་བ་དང་ཕྱིར་ཞི་བ་བའི་གནས་སུ་མཐོང་ངོ་། །ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོན་སུ་སྟེགས་

བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པས་ཆོས་ཀུ ན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུག་ཅིང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པ་དག་ཀྱང་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཆེལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱའོ།།

འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་ནི། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀློན་ཀ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདི་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀློན་ཀ་དང་། དེ་ལ་དོན་དམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལན་གདབ་པ་ཡང་དོན་གྱིས་འཕངས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀློན་ཀ་ནི། དབུ་མ་པའི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་མཐོང་ནས་དེ་རྩོད་པའི་གཞི་དང་། སྒོ་དང་། ཀློན་ཀ་འཇུག་པའི་སྐབས་རྣེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་མཐོང་ནས་ཀློན་ཀའི་ངོ་བོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་རྩོད་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀློན་ཀ་ནི། དབུ་མ་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་པ་མཐོང་བ་ནི་རྩོད་པ་བྱེད་པའི་གཞི་དང་སྒྲུབ་ཁེས་བྱ་ལ། རྩོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་རྩོད་པའོ། །དེས་བཏོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡུགས་ལ་ཁས་བླངས་པ་མཐོང་བ་ནི་རྩོད་པ་བྱེད་པའི་གཞི་དང་སྒྲུབ་ཁེས་བྱ་ལ། རྩོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་རྩོད་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀློན་ཀ་ནི། དབུ་མ་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་ལ

ཅེས་པའི་ལན་འདེབས་པ་ནི། [1-9-3] འུ་ཐུག་པའི་ཁྲབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པས་ཅི་ཟེར་མ་ཐོས་མ་གོ་བའི་ཚོད་པ་དང་། དངོས་པོར་སྣང་བའི་འདོད་པ་མ་གོ་བའི་རྩོད་ལན་བྱེད་པ་འབྲེལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྟེ་མོ་བསྒྲེད་པའི་ཚེད་དུ་དམིགས་ཏེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

བརྟན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མཐར་ཀྱིས་པའི་སྒོམ་ཚུལ་དེའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་(བརྟན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མཐར་ཀྱིས་པའི་སྒོམ་ཚུལ་དེའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཐར་ཀྱིས་པའི་སྒོམ་ཚུལ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་སྒོམ་ཚུལ་ལོ།།

མཐར་ཀྱིས་པའི་སྒོམ་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། སྤྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། [1-9-4] །ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག [1-9-5] རྣམ་རྟོག་སྤྱོར་བ་དང་། མཐར་ཀྱིས་པའི་སྤྱོར་བའི་ཁྲད་པར་རྣལ་འབྱོར་བོར་གྱུར་པ་དང་། སྤྱོད་པ་གཅོ་བོར་གྱུར་པ་ཞེས་བཞག་ནས། མཐར་ཀྱིས་པའི་སྒོམ་ཚུལ། ཆོས་བཅུ་གསུམ་རིམ་ཀྱིས་བསྒོམ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ། འཕགས་པ་དང་། སྤྲུལ་དབོན་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡེ་ནས་མིན་ཏེ། སོ་སོ་བ་དང་བསྟུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་བ་དང་བསྟུས་པའི་དོན་ཡང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཉེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསྟུས་ནས་བཤད་པ་ལ་སྤྲོ་བ་དོན་གཅིག་ཅེས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ཆོས་བཅུ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམས་པས། རྣམ་པ་བརྒྱད་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཚུལ་ཁྲིད་ཀྱིས་བཤད་པར་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་)ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་གོ་རིམ་དེས་ཅན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཅོ་བོ་ནི་མཉེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་གོ་རིམ་

མ་འཚོལ་བར་དེས་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་སྟེ། དེའི་ནང་དུ་མཉེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་རྣམས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྣབས་གསུམ་བར་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་སེམས་བསྒེད་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བསྒོམས་པས་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ཡང་ཐལ་ཆེར་བསྒོམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་མཉེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རྟོགས་སྒྲིར་བའི་སྣབས་སུ་གོམས་པ་མི་བརྟན་པ་ལ་དགོས་སུ་གོམས་པ་སྤྱིད་བའི་འཚོལ་བར་བསྒོམ་པ་ཡང་བསྟན་ལ་མཐར་ཀྱིས་པ་ནི་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་གོ་རིམས་རེས་ཅན་གོམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྣབས་སུ་མཐར་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲོར་ལམ་གྱི་སྣབས་སུ་མཐར་ཀྱིས་སྒོམ་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྣབས་སུ་མཐར་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཚོས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་བཀའ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་བསམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་མི་དགེ་བ་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དགེ་བ་མཐའ་དག་གཞན་དོན་དུ་བསྟོ་བའི་གཏེར་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་ལྟག་པའི་ལྟ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་དཔང་པོའི་ཚུལ་དུ་དྲན་པ་དང་། མཉེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཞར་ཕྱིན་དྲུག་ལྟན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །མཐར་གྱིས་པའི་སྒོམ་ཚུལ། དབེར་ན་ཁ་ཏོན་ལེགས་པར་བྱང་བ་དཀྱུས་ཐོག་ཏིག་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འདོན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་སྒོམ་ཚུལ།

གཉིས་པ་(དེའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་སྒོམ་ཚུལ་)ནི། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་།[୨୯୫] །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྟས་སྟོན། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྟོག་པས་བྱེ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀའི་བཞེད་པར་མི་སེམས་སོ། །སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ་ལ་ཡང་སྒྲོར་བའི་ལམ་དང་། བར་ཚད་མེད་པའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་ལ་ཕྱི་མ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ཀྱས་པའི་ངོ་བོར་ཡུན་ཡང་། མཉེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མིན་ཏེ།

སྒོབ་ཡམ་ན་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་དངོས་སུ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོར་བའི་ཡམ་གྱི་ཚེ་ན་ནི། མཉེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་དེའི་སྐྱ་རོལ་གྱི་མཐར་གྱིས་པ་དང་ཐུབ་མེད་དུ་མི་འཇུར་ཏེ། སྒོར་བ་གཅིག་གི་མཐར་གྱིས་པའི་བསྒོམ་པ་ཐ་མའི་ཚེ། མཉེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཚེ་བསྒོམ་པའི་རྩེ་ལ་བ་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པར་མ་ཟད་བསྒོམ་པ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ཉར་དགོས་ལ། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་སྒོར་དུ་འཕོས་པའི་སྒོར་བའི་ཡམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཚེ་ན་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཉུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚེ་རྩོལ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་བྱས་པ་དེ་ནས་བསྒོམ་པ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ་རྩོལ་བ་གཞན་མི་དགོས་པར། རི་ཉར་སྐྱེས་བུས་ཟོ་ཚུན་རྒྱུ།[୨୯୪] །ཅེས་པ་ཉར། དགྱུས་ཐོག་གཅིག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་དེའི་ཚེ་ཡང་མི་རྟག་པ་སྐྱུ་མ་ཉ་བུམངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཉག་གཅིག་གི་ཁུད་ཆོས་ཡིན་པས་སོ།།

སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་(འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་)ལ་བཞི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་)ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི།[୨୯୫] །ཞེས་ཀྱི། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་འབྲས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དེའི་ཚེ་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པར་སྣང་བས་བློ་ངོ་བོ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་དང་།[୨୯୬] ཤེས་བྱ་རི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། །ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒོབ་དཔོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་གི་ཤེས་པ་དང་རྣ་བའི་ཤེས་པས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་གསུངས་ན། བློ་ངོ་བོ་གཅིག་གིས་རྟེ་ལྟ་བ་

དང་རྗེ་སྐྱེད་པ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། མི་གཟིགས་པའི་རྒྱུ་མཐའ་དག་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་། ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་མི་འགལ་ཞིང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལྟར་བཞག་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་རྗེ་སྲིད་པར་མ་ཉམ་གཞག་ལས་བཞེངས་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ནང་དུ་མ་ཉམ་པར་བཞག་གོ་མཉམ་གཞག་ལས་བཞེངས་སོ་ཞེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་ངོ་། །དོན་དེ་དག་མ་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་རྗེ་སྐྱེད་པ་གཟིགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་སུ་སྟེགས་དབྱེད་པ་པ་ལྟར། བདུད་སྲིག་ཏོ་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཀུན་མཁྱེན་ལ་སྣང་བ་འདེའབས་པའི་ངན་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚད་ཏི་མ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བའི་གློ་བུར་དུ་བྱལ་གྱི་འགོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་རིགས་པའི་རྗེས་འཇུག་དུ་བྱལ་གྱི་འགོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ལ་གློ་བུར་དུ་བྱལ་གྱི་ཆ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ལ་གློ་བུར་དུ་བྱལ་གྱི་ཆ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནུས་པ་མིན་ནོ། །ཉན་ངང་ལ་བདག་མེད་ཐུ་བར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་པ་དང་འདྲུག་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སངས་རྒྱས་མིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་སྟོག་པ་བས་ཆེས་སྟོག་པ་རང་ཡང་ཕྱང་ལ་གཞན་ཡང་ཕྱང་བར་བྱེད་པ་ལྟང་དང་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཚོགས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཚོགས་པར་དབྱུང་དུ་མི་རུངས་པའི་གཏམ་མོ། །འདི་ལ་གཏོད་པ་མང་སྟེ་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་སྨོས་སོ།།

གཉིས་པ་(ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་དོས་སུ་དོན་མི་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།།

དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚོད་མེད་དང་།[२५०] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐུ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བའི་གཞི་ཡིན་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་བདག་པོའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་སྐུ་བཞི་དེས་པར་ཁས་བླངས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་པས་སྐུ་བཞིར་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི།[२५१] རྒྱུད་བླ་མ་སོགས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་གཟིགས་པ་དང་། མ་དགོངས་པ་མི་སྲིད་པས་དབྱེ་བསྟུ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྔར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚེ། མི་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་བཞིར་འགྱུར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཅིག་བུའི་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་པར་ཡེ་ཤེས་བཞིའོ་ཞེས་བྱ་དང་དུ་འདོད་པ་ནི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་རབས་པ་ཙམ་ཡང་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའོ།།

གཉིས་པ་(ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་)ནི། ཉན་ཐོས་ཉེན་མོངས་མེད་པའི་ཡུལ།[२५२] །ཞེས་སོགས་ཤེ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉེན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་གྲོང་ལ་སོགས་པར་གཞན་གྱི་ཉེན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་རྟེན་མི་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེས་པར་ནི། གཞན་གྱི་ཉེན་མོངས་དུད་འབྲིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོན་གནས་མཉེན་པ་ནི། རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་རེས་འགའ་དེའི་དོན་མི་མཛད་པའི་དོན་དང་། དབེ་དང་། ཁྱབ་པ་དང་། རྟག་པར་བཤད་པ་མི་འགལ་བ་རྣམས། རྒྱུ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་གྱུར་ནས།[२५३] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ་(ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ)ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་།[୨୩୯] །ཞེས་སོགས་ཀྱི། མཚན་དཔེས་སྤྲས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གང་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་ཡང་། ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། བཞེངས་པ་དང་། ཡང་བཞུགས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་གསུང་པའི་སྐབས་ཀྱི་གདངས་རྒྱུན་ཆད་པ་སོགས་མི་སྣང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་མ་གཏོགས་སོ་སོས་སྐྱེ་བོ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་སྣང་བ་མ་གཏོགས་བེམ་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཅེས་པ་ལྟ་དང་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་དོ། །དང་པོ་(མཚན་)ནི། ཕྱག་ཞབས་འགོར་ལོའི་མཚན་དང་།[୨୪୪] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །མཚན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱུ་རྟོག་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་(དཔེ་བྱད་)ནི། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་།[୨୪୬] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཚོགས་དོན་ཡུར་ཤེས་པར་བྱའོ།།[୨୪୭]

སྐུ་འདི་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འདུན་པ་དང་སྨོན་པ་ཤུགས་དྲག་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ།།

བཞི་པ་(མཚོག་གི་སྐུལ་པའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་)ནི། གང་གི་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར།[୨୪୯] །ཞེས་ཀྱི། མཚོག་གི་སྐུལ་པའི་སྐུ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། བཟོའི་སྐུལ་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ཐར་པ་འདོད་པ་དང་། སྨིན་པ་དང་གྲོལ་བ་ལ་འགོད་པ་འཚོང་བ་ཇི་སྲིད་པར་མཛད་པའོ། །མཚོག་གི་སྐུལ་པའི་སྐུ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་སྐུ་སྣུག་བསྡུལ་བའེན་པ་འདོད་པ་སོགས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་སོགས་ནི་བར་བསྟན་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་ཐོས་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཞེས་བྱའོ།[୨୫୧] ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་

ལེགས་སུའོངོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུགཟབ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་འཕགས་པས་འཕགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་སྨྲ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གདུལ་བྱ་ལ་འཇིན་ལས་མཛད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་(གདུལ་བྱ་ལ་འཇིན་ལས་མཛད་པའི་ཚུལ་)ནི། དེ་བཞིན་འགོངས་བ་ཇི་སྲིད་འདི།[༢༤༠] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་མཚམས་སྦྱར་དུ། ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་སྐུ་གསུམ་བསྟན་པའི་དོན་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པར་[༢༤༡]མ་མཐོང་བར་དོན་གཞན་དུ་འཆད་པ་ནི་མོར་བཟོའོ། །འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛད་པ་ཞེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བློ་མ་ལས། བརྒྱ་ཕྲིན་ངེ་སྒྲིན་ཚར་བ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་དབྱངས་བཞིན། །ཤམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ།[༢༤༢] །ཞེས་དང་ཡེ་དགྱེས་བསྟན་པ་ལྟར། འཕྲིན་ལས་མཛད་པའོ། །དབྱེ་ན་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་དང་། ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལུས་རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་ལ་འགོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་ཞིང་། དགེ་བ་བཅུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་(ལམ་ལ་འགོད་པ་)ལ། ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་(ཚོགས་ལམ་)ནི། བསམ་པ་རྣམ་དག་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་དང་། བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་འགོར་བའི་བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞི་ནས་ཐ་དད་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དེ། །དེ་ཡང་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བཤད་ནས་འགོར་བ་སྤང་བྱ་དང་། སྡུང་འདས་ཐོབ་བྱར་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཉན་ཐོས་པ་ལ་འགོད་པའོ།། གསུམ་པ་(མཐོང་ལམ་)ནི། ས་དང་པོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་

གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པའོ། །བཞི་པ་(སྒོམ་ལམ་)ལ། ས་གཉིས་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚར་ཕྱིན་ལྔ་པ་ནས། སྟོན་ལམ་གྱི་ཚར་ཕྱིན་གྱི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པའོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་འགྲོ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། བདེན་པ་བཞི་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་[1]སོགས་ཟད་པ་དང་། དེའི་གཞི་སྤངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་རྫོགས་པ་དང་། ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཕྱག་པ་ལ་འགོད་པའོ།།

གསུམ་པ་(འཕྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་)ནི། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་མཐར་ཕྱག་པའོ། །གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟེན་པའི་གོ་འཕང་དེ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའོ།།

རྒྱུན་གྱི་དོན་དུག་ཏུ་བསྟུས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་།[2] །ཞེས་ཏེ། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་བསྒོམ་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། གོ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཕྱག་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དང་དུག་ཏུ་བསྟུས་པ་ཡང་། རྒྱས་པར་བཤད་ན་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དོན་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་ནི། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ།[3] །ཞེས་ཏེ། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་འཇུག་ཡུལ་དང་། འཇུག་ཡུལ་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཚོས་སྐུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུགསུམ་དུ་བསྟུས་པ་ཡང་། སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྟོན་པོ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པོ་ཐོབ་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་དང་། དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཐུགས་དུ་བསྟུས་པ་འདི་ནི། བསྟུས་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ལམ་སྟྲིའི་གྲངས་དང་། ངོ་བོ་དང་། གོ་རིམ་ལ་ཡིད་དབྱེད་ཙམ་གྱིས་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི། ཚད་མས་མཐའ་ཆོད་པར་ངེས་པ་ལ་ནི།

གསུམ་གཅིག་དོན་རྫོགས་པར་བསྟན་དགོས་པས་ཡུམ་རྒྱས་འབྱེད་བསྟུས་གསུམ་ལྟར་ཆོག་དོན་རྒྱས་འབྱེད་བསྟུས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་པའི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་ཞེབ་ཏུ་མ་སྦྱོས་སོ།།

།ཐུལ་ཚབ་དམ་པའི་གསུང་གི་གཅེས་པའི་མདོད། །སྟིང་པོའི་དོན་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ། །སྐལ་ལྡན་སྐྱེས་བུས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། །ཐུལ་སྲས་བཟང་པོའི་བཞེད་པ་རྗེ་བཞིན་བཤད། །ཆེ་བའི་ཆེ་བ་མགོན་པོ་ཀུ་སྒྲུབ་དང་། །ཐུལ་བས་ལུང་བསྟན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས།། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་གྱི་ལམ་ཞུགས་ནས། །གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་ཐུབ་མཆོག་གྲིང་སོང་སྟེ།། ཕེག་མཚོག་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་ལྡག་པར་ཐུབ། །རྣམ་དབྱེད་དོན་གཉིས་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་བ་ཅན། །སྲིད་ཞིའི་ཐུང་པ་མ་ལུས་བསལ་ལ་སྤྲད་ཏུ། །ལེགས་བཤད་ཡིད་བཞིན་ཆོར་བྱ་འདི་བློངས་སོ། །གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་འཆར་བའི་སྣང་བས་དབེན། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་མིག་དང་མི་ལྡན་པར། །ལམ་བཟང་འདི་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཡང་། །དམུས་ལོང་རང་དགར་གོམ་པ་འདོར་དང་མཚུངས། །སྣང་སྲིད་པའི་སྐྱེབས་དམན་བློ་གྲོས་ཉམ་ཆུང་ཡང་། །ཐུལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་པ་ཡི། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་ཡོངས་བཟུང་བས། །ལམ་འདི་འབྱེད་ལ་ལྡག་པར་སྤྲོ་བ་སྐྱེས། །མདོ་ཐུབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལམ་གྱི་གནད། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཀུན་བསལ་ཏེ། །ངེ་བཞིན་གཟིགས་ནས་བརྩེ་བས་སྟོན་མཛད་པའི། །བླ་མ་དེ་ལ་བདག་ནི་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྣེད་བཀུར་གྱ་གྱུའི་བསམ་པས་འདི་མ་བྱས། །ལམ་འདི་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པར་གྱུར་མཐོང་ནས། །ཟེར་བློས་ཙམ་ཞིག་ཡུན་རིང་གནས་ན་ཡང་། །སྐལ་ལྡན་འགའ་ལ་ཕན་པར་ཅིས་མི་འགྱུར། །འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ། །བདག་ནི་བྱིས་པའི་ནང་གི་བྱིས་པ་སྟེ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ནོངས་པའི་ཚོགས་མཆིས་ན། །བླ་མ་ལྷར་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་རིགས། །འདིར་འབད་དགེ་བ་རབ་དཀར་ཅི་ཡོད་དེས། །ཡུལ་ལ་སྡེད་པའི་སྐོམ་པས་ཤིན་ཏུ་གདུངས། །ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་གྱུར་པའི་མ་རྣམས་ཀྱན། །འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད། །ཕེག་མཚོག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་བྱས་ནས། །ལམ་བཟང་འདི་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཀུན་མཁྱེན་ཐུབ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ཤོག།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་བཤད་པའི་སྒོལ་དུ་མ་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་རྣ་ཐུན་དམ་པ་རེད་མདའ་བ་ཀུ་མ་ར་མ་ཀིའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། ཁཀའ་བཞི་འཛིན་པ་རིན་ཆེན་རོ་རྗེ་ལ་ཐོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཡམ་གྱི་རིམ་པ་ཚུ་གསུམ་འདེས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ཤ་ཀི་ཤ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་འདི་སྐྱིགས་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་ཐོའི་ཞལ་སྔ་ལས་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་སྐངས་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཡམ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཤེས་གསུལ་བའི་ཚུལ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་ཐུབ་པ་འདི་ནི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྟེ་སྒོང་འཛིན་པ་དུ་མས་བསྡུལ་ནས་རིགས་པ་སྣ་ཚ་དག་སྤྲོང་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་འབྱོག་རི་ཁོ་ཆེ་དག་ཤུན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲིང་དུ་སྐྱར་བའོ། །ཡི་གེ་པ་ནི་སྒོམ་བཙོན་སྟེ་སྒོད་འཛིན་པ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། ||

།ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཚན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདྲའི་ལྷོན། །རབ་རྒྱས་འགྲོ་ཀུན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྒྲོད་ཕྱིར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་སྒྲ་ཆེར། །ཆོས་སྨྲིན་འཛད་མེད་དལ་འགྲོའི་རྒྱུན་འདི་སྒེལ།། སརྦ་མངྒ་ལཾ།། ||

༦༦། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྣམ་པར་བཤད་བྱམས་པའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།[1]

འགྲུགཔ་པན་དཀཤ་ཡོ།

མཆོད་བརྗོད་དང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༡། །ཐུབ་ཕྱིན་བྱིན་རླབས་བདུད་རྩི་དེས། །མཁས་པའི་ཡང་ཚོ་དར་བྱས་པའི། །བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་ཕྱག་ཐམས་ཅད། །འཇམ་དབྱངས་སྐྱེ་བའི་ཟླ་བར་འཚལ། །ཁྱགས་ལྟན་མགོ་བོའི་ནོར་བུ་བརྟུར་བས་ཞབས་མཐིལ་དམར་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཚོན་ཞེག་འཛ་ཀའི་རྟུལ། །དབྱངས་ཅན་ཆུན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐིན་པའི་ཕྱག་ཏུ་བསྟོད་བསྔགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ངེ་མོར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་དུ་སྤྱད་ཀྱང་ཆུང་ཁད་མ་གོད་དངོམ་འོས་ཉིད་དང་འབྱུང་ཁུངས་ནི། །ཚོས་ཀྱི་རྗེ་ཉིད་མི་ཡུལ་འབྱོན་དུས་དགའ་ལྡན་བདག་པོར་དབང་བསྐུར་མཛད་པ་དེ་ལ་འདུད།།

བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་དང་ཉིན། །འདི་ཡུལ་མ་ཁྱམས་སངས་དེ་གན་ཡོད། །འོན་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་ཞེ་བར། །སྐུ་སོང་རྗེས་སུ་འཇུག་འདོད་བདག་ལ་སྐྱེས།།

འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་དེས་པར་ལེགས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་སུ་རང་རང་གི་རིགས་དང་རྗེས་སུམཐུན་པའི་ཚོས་བསྟན་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་འདུ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་བམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་[2]ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས་དེ་འཛད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་སྟོན་པའི་ལུང་ཤེར་ཕྱིན་བཤད་པའི་ལུས་སུ་བསྟན། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཚོག་ལེར་བྱས་པ་དེའི་རྒྱུན་དུ་བཤད། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཀླ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུན་ཆུལ་གཏམ་བཞིན་དུ་གྲྭིང་བ་ལས། དང་པོ་(སྟོན་པའི་ལུང་ཤེར་ཕྱིན་བཤད་པའི་ལུས་སུ་བསྟན་པ་)ལ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་ལྟན་དུ་གསུངས་ཚུལ། གསུངས་པ་ལྟར་སྟུད་པ་པོས་བསྟུས་ཚུལ། བསྟས་པ་ལྟར་གནས་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལས།

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་ལྟོན་དུ་གསུངས་ཚུལ།

དང་པོ་(ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་ལྟོན་དུ་གསུངས་ཚུལ་)ནི། སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས།[3] གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་རྐོད་ཕུང་པོའི་རིར། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཧོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྨད་དུ་བྱོང་བའི་ཚེས་བསྟན་པས་དད་པར་མཛད་དེ། ཀུན་བརྟོད་པའི་ཚེ་འཕྲུལ་གྱིས་བསམ་པ་དང་བགེ་ལ་ཉལ་ཡོངས་སུ་མཉེན་པས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་ནས། རྟེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚེ་འཕྲུལ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་ཁྲད་པར་དུ་དན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་གོལ་བར་མཛད་པས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་ཅིང་། སྐུས་སྤྱོད་ལམ། གསུང་གིས་ཚོས་འཆད་པ་དང་། ཚོས་དང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་བཞིས་བཞུགས་སོ།།

དེ་དག་ནི་ཐུན་མོང་བའི་གྲྭང་གཞི་ཡིན་ལ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁྲད་པར་གྱི་གྲྭང་གཞི་ནི། དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་གདན་སེང་གེའི་ཁྲི་བཤམས་ནས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ཡོའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྐྱེལ་མོ་ཀུང་བཅས། སྐུ་དང་པོར་བསྟན་དུ་བཞག་པར་མཛད་དོ། །རྗེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱིས་གདན་བཤམས་ཞེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕེག་པ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པ་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བཤམས་པའི་གདན་ལ་བཞུགས་ལ། བཤད་པ་འདི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་འདིའི་སྐབས་ཡང་ངེད་ཀྱིས་གདིང་བར་ནུས་ཀྱིས་གཞན་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ།[4] །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་འདིར་འདུ་བ་མང་དུ་འདུ་ལ། དེ་དག་གི་མོས་པ་དང་བསམ་པ་ཡང་ཕ་དང་། དེ་བས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐབས་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་སྤྲོ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་གྲྭང་གཞི་དེ་ཡང་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ཧོ་འཕྲུལ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཧོ་འཕྲུལ་དང་། ཚོས་གནང་བའི་ཧོ་འཕྲུལ་གྱིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་ཏེ། ཉིད་དེ་འཛིན་སེང་གེ་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོ་

འཕྲལ་གཉིས་སོ། །ཕྱི་མ་དེ་སེང་གེ་རྣམ་བར་བསྒྲིངས་པ་ཞེས་འགྱུར་ཏ་ཅིག་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྐུལ་བའི་ཚེ་འཕྲལ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརླབ་བའི་ཚེ་འཕྲལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་བར་བསྐྲན་བའི་ཚེ་འཕྲལ་དང་། འཐོར་སྣང་བའི་ཚེ་འཕྲལ་ལོ།།

ཚོས་ཕྱོགས་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེ་འཕྲལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྟེས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་ཚོག་ཡྱུར་ལེན་པ་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྟེས་སུ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་འཕགས་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པར་དང་། སྨྲོས་ཏེ་གོ་བར་མ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟས་ནས་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་དང་། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཕྱི་པ། འགོ་སྨོས་པས་གོ་བ་བསྟས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་དེའི་ཡང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟས་ནས་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འབྱམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟས་ནས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྣང་བ་གསུངས་སོ།།

དུས་ཕྱོགས་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་གསུངས་པའི་སྐབས་དེ་ཁོ་ནའོ། །དུས་གཞན་བར་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་ཀྱང་གསུངས་སོ།།

སྣང་བ་པོས་ཤེར་ཕྱིན་བསྟས་ཚུལ།

གཉིས་པ་(གསུངས་པ་ལྟར་སྣང་བ་པོས་བསྟས་ཚུལ་)ནི། འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་བསྐྲན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆོགས་བསྡུད་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་པོར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྐྲན་པ་གཉད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲད་བར་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཡུང་ལོ་ཅན་ན་བཞུགས་པ་ས་བཅུ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྟེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་ཤུད་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།" །ཞེས་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་པ་དེ་ལྟར་

ཡིན་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་རང་སྟོན་པ་གཤེགས་ནས་ཙམ་སུ་རའི་བྲག་ཕུག་བསྐྱན་པ་སྐྱོ་སྐུར་མེད་ཅིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་བཞི་བརྒྱ་གོ་དགུའི་སྐབས་སྐྱར་གདན་དུ་བྱས་པའི་ཁར་ཀུན་དགའ་བོ་བཞུགས་ཏེ། འོད་སྲུངས་ཆེན་པོས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ཡོ་བསྐོར་བའི་མདོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་དུ་གསུངས། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱོས། །བདེ་གཤེགས་སྲས་པོ་ཁྱོད་སྐྱོས་ཤིག །ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་བའི་མཐར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པས་རྒྱུད་བརླན་པར་བྱས་ཤིང་། བཞིན་མཆི་མ་ཅན་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་བའི་སྐྱ་དབྱངས་ཀྱིས། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་བསྡུ་བར་རྩོམ་པའི་དང་པོར་བསྟན་ནོ།།[4]

དེ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་པ། རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་པས་དེས་པར་བཟུང་བའི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཡུར་ལེན་པའི་ཚིག་གོ །བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལས་ཉན་པར་སྟོན་པའོ། །ཐོས་པ་ཞེས་པ་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱིས། རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྟོན་པས་ལུ་ཡུལ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད། བརྒྱད་དེ་འོངས་པ་ཡང་ཡོད་བཞིན་དུ་བདག་གིས་སྟོན་པ་ལས་ཐོས་ཞེས་སྨྲར་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི་དེས་བསྟན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་མཐུས་གཞན་ལ་ཐོས་པ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་ཐད་ནས་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། གཞན་དག་ལས་ཐོས་ན་ཡང་ཆོས་འཛིན་པའི་མཆོག་ཡིན་པས་དོན་རིས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།[5] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གློང་བསྟང་ནས་དུས་དང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་གློང་གཞི་ལས་བརྩམས་ཏེ་འབྲེལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་ཐད་ནས་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། གཞན་དག་ལས་ཐོས་ན་ཡང་ཆོས་འཛིན་པའི་མཆོག་ཡིན་པས་ཐོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་བཀའ་ལ་བཀའ་མ་ཡིན་པ་བསྟེས་པའི་སྐོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། དག་སྐྱོང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ཐོས་པ་ཞེས་བཀྱིས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བསྡུ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་དང་གོ་རིམ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གནང་བས་སོ།།

འདི་ར་དཔྱད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གདུལ་བྱའི་ངོར་ནི། ཀུན་དགའ་བོ་ཉིད་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པས་བསྡུ་བ་པོ་གཉིས་སུ་མི་སེམས་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་སོ། །འོད་སྲུངས་དང་བྱམས་པ་སྐྱེ་

པར་བྱེད་པའི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོ་དང་། འོད་སྲུངས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་གིས་བྱམས་པའི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བས་དང་། སྟོན་པའི་ཆུལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོས་པར་མི་ཕྱེད་པས་ཀྱང་དེ་ནི་བྱམས་པའོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་སོ།། ཅན་རང་དང་སོ་སྐྱེ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅན་ཕོས་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་སྐུལ་ནས་བསྟུས་པ་དུས་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགལ་བ་མེད་དོ།།

ཡུམ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་(བསྟས་པ་ལྟར་གནས་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལྟར་བསྟུ་བ་པོས་ལེགས་པར་བསྟུས་པའི་ཡུམ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྲོ་དཔོན་གྱིས། ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཚོགཿ །གཞན་ལས་རྣམ་གྲངས་མིང་གིས་ཏེ། །མ་བས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་ཀུན་ལའང་། །དོན་བསྟུས་དེ་ཙམ་ཤེས་པར་བྱ།། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རིམ་པ་ལེགས་པར་བསྟུས་མ་ཡིན། །དེ་ལ་བསྟུས་སོགས་རབ་དབྱེ་བའི།། ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད།[ང] །ཅེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བསྟུས་པ་ལས་ནི་དོན་ཙམ་དུ་སྣབས་ཀྱི་དོན་སྟོན་ཏོ། ཚོགཿགིས་རྫོགས་པར་སྟོན་མི་ནུས་སོ། །བར་མ་ལས་སྣབས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཚོགཿཙམ་དུ་བསྟན་ཀྱང་རྒྱས་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པ་ལས་ནི་དོན་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྨོས་པས་སྟོན་ཅིང་མིང་གི་གདགས་ས་[ཀ]° མི་འདྲ་བས་ཀྱང་དོན་གཅིག་རྒྱས་པར་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་མཐའ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་སྨོས་པའོ། །ཡང་། འབྲུམ་ནས་སྤྲུད་པའི་བར་དུ་བཤད་པའི་མདོ་དེ་དག་གི་སྐྱིང་པོའི་དོན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཅིང་། ཤེས་རབ་སྐྱིང་པོ་ལ་སོགས་པས་སྟ་མ་འབའ་ཞིག་བསྟན་ནོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཡུམ་ཀུན་ལའང་སྤྲོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོར་བའི་ལམ་ལན་བཅུ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེན་སྐྱེས་མེད་དེ། ཁ་ཅིག་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པ་སྟེ་སྣབས་དང་པོ་ལས་སྤྱོར་བའི་ལམ་དེ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་དབྱེ་བས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ། ཁ་ཅིག་ནི་དོན་དེ་ལས་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ཚོགཿགཞན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་དེ་ཉིད་དུ། རིགས་དང་གོ་ཆའི་བསྟན་པ་[ཁ]°° པ་དག་གིས་སྤྱོར་ལམ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ། ཁ་ཅིག་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་པས་བསྟན་ཏེ། ལམ་ཤེས་

ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གི་སྤྱོད་ལམ་སྟ་མ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པར་སྤྱོད་བའི་ལམ་ནི་རྟགས་ལ་སོགས་པས་མིང་གཞན་དུ་གྱུར་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ། གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་འཆད་པའི་སྐབས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་གདུལ་བྱ་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལ་ཐུགས་བསྟེ་ནས་སྟར་བཤད་པའི་དོན་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱར་བསྟན་ཏེ། དེས་གདུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ལ་དོན་དུགྱུར་པས་བློས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚུགས་ཀྱི་གླང་པོས། མདོར་བསྟུས་དོན་ནི་འདི་དག་ཡིན།།སྐར་ཡང་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས། །དོན་དེ་ཉིད་ནི་བཟློས་པ་ཡིན།[1-3] །ཞེས་དང་། སྐྱ་བའི་དམ་པ་ཆོད་ཀྱི་བཀའ། །རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཉིད་མཚིས་ཤིང་། །བློས་པ་ཡང་ནི་མ་མཚིས་ལ། །སྤྱོད་བའི་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལགས།[1-4] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བས། བཀ་རེ་ལ་སྐབས་བརྒྱད་ཅར་ཀྱི་དོན་རྫོགས་པར་སྦྱར་ཡང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་སོ།།

གཞན་ཡང་བསྟན་པའི་ཚུ་བོ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཅིག་ནི་རྒྱུ། ཁ་ཅིག་ནི་འབྲས་བུ། ཁ་ཅིག་ནི་གོ་གསོ། ཁ་ཅིག་ནི་རྣམ་གྲངས། ཁ་ཅིག་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་[1-5]འགོས་ལས་འདིར་སྤྲད་བས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟར་ཟབའོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྙན་ཐྲིང་ཀ་[1-6]ཞེས་པའི་སྐོངོ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་ལེགས་པ། ཐྲིང་ཀ་གསུངས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཅུས་ལེགས་པར་གསུངས་པས་ན་བཀའོ། །བཅུයང་། ཡང་དག་པར་བསྟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་དང་། དབང་དུ་མཛད་པ། འཇུག་པ། རབ་ཏུ་ལྡན་པ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། རྟེན། གོ་བར་མཛད་པ། དུས། ཡོན་ཏན། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཡང་ན་རྒྱུད་ཐྲན། གང་ཞེག་དོན་ལྡན་ཚོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་།[1-7] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱས་པས་བཀའོ།།

མིང་རྣམ་གྲངས་སྐད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཚེན་པོ་ལས། ཞལ་ནས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་གཙུག་ལག གསུང་རབ། བསྟན་པའམ་བཅོས་པ་མདོ་སྡེ། མདོ། གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞུང་ལུགས་ཞེས་སོ།[1-8] །དབྱེ་ན། ཞལ་ནས་གསུངས་པ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། རྗེས་སུ་གནང་བའོ། །ཡང་ན། ཤྲ་ས་ན་ཞེས་པ་འཚོས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་ལས་བསྐྲབ་པ་གསུམ་ལྡན་དུ་འཚོས་པ་དང་། ཀྲ་ར་ཀ་ཞེས་པ་སྒོལ་བ་དང་། ཏ་ཡ་སྒོའ་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་དན་འགོ་དང་སྡིང་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒོལ་བའམ་སྒོའ་པ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་འདིའི་དབང་གིས་བསྟན་བཅོས་སུ་ཡང་གཞག་སྟེ། ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམ་མ་ལུས་འཚོས་པ་དང་།[1-9] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ། །བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་འདི་དང་

ལྟན་གྱིས་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི[1] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་འདོད་གཅ[2]་པ་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པས་བྱས་བའི་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་ཁོ་ན་བསྟུའོ། །ཡི་གེ་འདུས་པ་མིང་། དེ་འདུས་པ་ཚོག །ཚོག་ཁྱད་པར་དུ་སྨྲ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་སོ་ཞེས་འདོན་པའི་ཚེ་ནི་ཡ་གི་བཀའ་ནས་མ་གི་སྐུསྟེགས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་གི་བར་ཐམས་ཅད་དེ། ས་སྟེར་བསྟན་བཅོས་དགུར་ཕྱེ་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྡེ་བཙུན་གྱིས་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་དེའི་རྒྱུན་དུ་བཤད་པ་ལ། གདུལ་བྱ་གང་གི་ཚེད་དུ་མཛད་པ། མཛད་པ་དེས་མདོ་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟས་པ། བསྟས་པ་ཉིད་སྐར་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་གསུམ་ལས།

མདོན་རྟོགས་རྒྱན་འདི་ཉིད་གདུལ་བྱ་གང་གི་ཚེད་དུ་མཛད་པ།

དང་པོ་(གདུལ་བྱ་གང་གི་ཚེད་དུ་མཛད་པ་)ནི། སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གསུང་རབ་མ་ལུས་པའི་དོན་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་བརླས་ཏེ་གསུངས་པ་མང་བ་དང་། བརླས་ཏེ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཚོག་སོ་སོའི་རྣམ་པར་བཅད་པ་མ་གཟིགས་པ་དང་། ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་དཔོགས་པར་མི་དཔྱོད་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བ་རྣམས་སུ་ཐོབ་པར་སྣང་ངེ། དེ་ནས་དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་བྱམས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་བཤད་པ་དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་མཛད་དོ།[3] །ཞེས་གསུངས་ལ། ཞ་ན་ཡ་ཀ་རས། བཀའ་བསྟས་པའི་རྣེས་ཐོགས་སུ་བརྩམས་གསུངས་པ་གཉིས་ལས།[4] ཕྱི་མ་འཐད་དེ། དྲི་མེད་འོད་དུ་འདིའི་ལུང་དྲངས་པས་སོ།། གཞན་གཞུང་ལུགས་འདི་འཆད་པ་ལ་སྐྱ་མ་ཁོ་ན་ཚད་མར་བྱེད་དོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་དེའི་མཚན་ཡང་། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨཱརྱ་པྲ་ཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏ་ཨུ་པ་དེ་ཤཱ་སྟྲ། ཞ་ན་ཏི་སྐ་ཡ་ཞེ་ལངྐ་ར་ཀྱ་ནི་ཀྱ། བོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོའི་དོན་སྡུད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པས་དང་། འཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་སོ། །མདོ་རྣམས་ནི་དུས་

ཡུན་རིང་མོས་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདི་དེ་དག་ལ་ལྷོས་ནས་མན་ངག་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞ་སྡེ་དོན་བཅུ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ། སོ་[1]བཅུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་ཡང་དག་པར་ངེས་པ། ཞ་ཡ་རྟོགས་པ་སྟེ། དེས་ན་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་ཡང་དག་པར་རྗེ་ལྟ་བ་ཁེན་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་པས་ཉེ་ཤེས་པའམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་འདིས་ནི་ཐ་མར་ཆས་པ་རྣམས་ལ་དག་འབ་བསྟེབ་པར་བྱེད་པས་རྒྱུན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །མཚོད་བརྗོད་ལས་གཞན་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཤད་པ་བཞི་པ་ཡི་གེ་བརྒྱད་པར་བྱས་ཤིང་སྐབས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བས་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མངོན་པ། འདུལ་བ། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཤན་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་ལོ་ཙྪ་བས་སྒྲུབ་ཞེས་གཏམ་དུ་གྲགས་ལ་ཚལ་ཆེ་བ་ལ་ཡང་མཐོང་བས་འདི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུའོ་ཞེས་སྨོས་སོ།།

ཤེར་ཕྱིན་འདིར་མདོའི་དོན་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྟུས་ཚུལ།

གཉིས་པ་(མཛད་པ་དེས་མདོ་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟུས་པ་)ནི། གླིང་གཞིའི་ལེའུར་ཡུམ་འདི་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དང་། རྒྱ་ཆུ་དུ་དང་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་གདུལ་བྱ་མ་འོངས་པ་དག་ལ་དེ་ལྟར་བསྟབ་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་བྱང་བ་བསྟན་པ་ཙམ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ནི་གཞུང་ཉེ་བར་བསྟུ་བའི་ཚུལ་ཏེ། དེ་དག་གདུལ་བྱ་རང་རང་གིས་རྟོགས་པར་ནུས་ལ། ནུས་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ནི་དགོས་པ་དང་མི་ལྟན་པས་འབད་པའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་འདིར་བསྟུ་བར་མཛད་དོ།། ཆོས་བཞེས་ཀྱིས་བྱམས་ཞུས་མ་བསྟུས་པར་གསུངས་ཀྱང་།[2] འཕགས་པས་འཕྲིན་ལས་དང་སྣུར་བས་བསྟུས་སོ།།

དེ་དག་གི་ཁོང་ན་མདོའི་ཚོགས་མན་ངག་གིས་མ་བསྟུས་པ་དུ་མ་སྣང་བས་དང་། མདོའི་གྲེགས་བམ་དུ་མེད་ལ་མན་ངག་ཏུ་སྨོས་པའང་སྣང་ན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། དོ་བར་ཐུབ་བའི་སྐབས་སུ་བྱང་མེད་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་འདིར་ཟླ་བོས་བསྟུས་པ་སྟེ་རང་གི་སྐབས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་གཤེགས་པར་བརྟེད་པ་ལྟ་བུ་ཐོ་བོས་ཡན་ལག་བསྟུས་པ་དང་། དག་སྨོད་རབ་ཏུམང་པོ་ལུང་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཅི་གི་ཕར་སྨ་བས་མ་བསྟུས་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་བློ་

དྲི་མ་མེད་བས་ཅི་རིགས་སུ་རྟེས་སུ་དཔག་གོ །རྒྱན་ན་ཡོད་ལ་མདོར་མེད་པ་ནི་ལུང་གི་ཚོགས་ཉམས་[27] པར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་འཕགས་པས་འདི་སྐད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་འབྱེད་པ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚེས་ཀྱི་སྐུ་མངོད་པ་དང་བཅས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དོས་པོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗལ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ།[28] དེ་ནི་བརྗོད་བྱའི་གཅོ་བོ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་འདུ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སོ།།

མདོན་རྟོགས་རྒྱན་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་(བསྟས་པ་ཉིད་སྐར་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་)ནི། རྒྱས་པའི་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ཡན་ཆད་བཞི་པས་སྤྲིང་གཞི་བཤག་པའི་བཅུགསུམ་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན།[29] དེ་ནས་རྩ་བརྒྱད་པ་རྣམ་དག་གི་ལེའུ་ལས་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མཐའ་ཡས་པ་ཡགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡམ་ཤེས།[30] དེ་ནས་ཉེར་དགུ་པ་གནས་མེད་པའི་ལེའུའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས།[31] དེ་ནས་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་པ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཐབས་མཁས་པའི་ལེའུའི་བར་གྱིས་རྣམ་གྲངས།[32] དེ་ནས་ང་དགུ་པ་རྣམ་འཕེལ་གི་ལེའུའི་བར་གྱིས་རྩེ་མོ།[33] དེ་ནས་དྲུག་ཅུ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་ལེའུས་མཐར་གྱིས་པ།[34] དེ་ནས་རེ་གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ལེའུ་ལས་གཉིས་མེད་པ་རྩོལ་བར་བསྟན་པའི་བར་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ།[35] དེ་ནས་དོན་གཉིས་མེད་པ་རྩོལ་བས་ཆོས་ཉུ་བསྟན་ནོ།།[36]

ཉི་ཁྲིའི་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ནུ་རིའི་བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ནུ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོའི་བར་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུས་རྣམ་མཁྱེན།[37] དེའི་ཚེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་འདི་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལྡན་ཞིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་མོའི་བར་མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེའུས་ལམ་ཤེས།[38] རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་ཇུར་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་

ལགས། ཞེས་པ་ནས། སུ་ཡང་སྨྱིན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་མཆིས་སོའི་བར་སྨྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལེའུས་གཞི་ཤེས།[३३] དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུམ་ནི་མ་མཆིས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནོ། ཞེས་པ་ནས། ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ཡིན་ནོའི་བར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུས་རྣམ་གྲུབ།[३४] དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡམ་ན་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཕྱང་པོ་གསུམ་དུ་ལྷང་བསྟན་ཏེའི་བར་བསྟབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུས་རྟེ་མོ།[३५] དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོཉིད་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ། ཞེས་པ་ནས། བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཚུགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོའི་བར་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་བསླབ་པའི་ལེའུས་མཐར་གྱིས་པ།[३६] དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྨྱོད་པའི་ཚེ་རི་ལྟར་སེམས་བསྒོམ་པ་གཅིག་གིས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཡོངས་སུའོང་བ་ལགས། ཞེས་པ་ནས། མཚན་མ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོའི་ཚེ་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལེའུས་སྐད་ཅིག་མ།[३७] རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་སྐྱེ་ལམ་ལྟ་བུ། ཞེས་པ་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།[३८]སྐན་ཀྱི་བར་བསྟབ་པ་འབྲས་བུའི་ལེའུས་ཚོས་སྐུ་བཤད་དོ།[३९] ལེའུ་བརྒྱད་མ་འཕགས་པས་བསྟུས་པའོ།།

བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལེའུ་དང་པོས་རྣམ་མཁྱེན། དེ་ནས་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས་གསོལ་བ། གང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ།[४०] ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ལམ་ཤེས། ལེའུ་དེ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཚུལ་དང་ཕ་རོལ་དང་གཉིས་ཀའི་བར་གྱི་རིང་ཐུང་ན་ཡང་མི་གནས།[४१] ཞེས་པ་ནས། ལེའུ་དག་པ་ལས། རབ་འབྱོར་ཚོས་གང་ཡང་བསྟོར་བའམ་བརྗོག་པ་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱང་

རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ།[৬৬] །ཞེས་བའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས། ལེའུ་དེ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པའི་སྟེང་དུ་འདི་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ།[৬৭] །ཞེས་པ་ནས། ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་ནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དང་དེ་དག་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་འཕྲོགས་པའོ།[৬৮] །ཞེས་བའི་བར་གྱིས་རྣམ་གཅན། ལེའུ་དེ་ལས་རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གལ་ཏེ་སྲིད་ལམ་གྱི་ནང་ན་ཡང་།[৬৯] ཞེས་པ་ནས་ལེའུ་ཉི་ཤུ་དགུ་པ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཚོས་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ།[৭০] །ཞེས་བའི་བར་གྱིས་རྟེ་མོ། ལེའུ་དེ་ལས་སེང་གེའི་སྒྲ་སྒྲོག་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ།[৭১] །ཞེས་བའི་ཚོག་གིས་མཐར་གྱིས་པ། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཁྲུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཁྲུག་པ་མེད་པར་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ།[৭২] །ཞེས་པས་སྐད་ཅིག་མ། ཡང་དེ་ལས་རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས།[৭৩]ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བློ་ན་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྣེད་དགའ་བར་མི་འགྱུར་རོ།[৭৪] །ཞེས་བའི་བར་གྱིས་ཚོས་སྐུ་བཤད་དོ།།

སྤྱད་པའི་དགའ་དང་གྱས་དང་།[৭৫] ཞེས་པ་ནས། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་སྟུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཚོག་སྟོང་པ་ཡིན།[৭৬] །ཞེས་བའི་བར་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན། གང་ཞེག་གཟུགས་ལ་མི་གནས།[৭৭] ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཚུངས་ཏེ་དབྱེར་མེད་དབྱར་དུ་མེད།[৭৮] །ཅེས་བའི་བར་གྱིས་ལམ་ཤེས། དཔའ་བོ་གང་དཔྱོད།[৭৯] ཅེས་པ་ནས། །མི་ཡིས་རྟ་དང་ཤིང་ནང་ཤེས་པ་བཞིན།[৮০] །ཞེས་བའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད།[৮১] ཅེས་པ་ནས། མི་འཚད་དེ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་རིག་བྱ།[৮২] །ཞེས་བའི་བར་གྱིས་རྣམ་གྲངས། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རྒྱུན་ཟད་པ།[৮৩] ཞེས་པ་ནས། དཔའ་བོ་རྣག་ཏུ་མ་ཉམ་གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།[৮৪] །ཞེས་བའི་བར་གྱིས་རྟེ་མོ། སེམས་ཅན་གང་ཟག་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་རྣམ་དག་པ།[৮৫] །ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་མཐར་གྱིས་པ། སྨོ་བ་བྱས་སམ་འོན་ཏེ་རྟག་ཏུ་བརྗེག་རྒྱང་རུང་།[৮৬] །ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་མ། བྱ་གཅིག་པ་ལ་མ་ནི་བསམ་པ་

ཐག་པ་ཡིས།[৬৶] །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལྟོ་གས་ཆོས་སྐུ་བཤད་དོ། །ལྟག་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེག་ཡུན་རིང་འགོར་འདོད་ཀྱི།[৬৭] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུམ་ཇི་ལྟ་བ་རྗེས་སུ་ཉན་པ་བཅལ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་ཞི་བ་འདོད་རྣམས་འཕགས་པར་འགྱུར།[৬৫] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་གདམས་བཞི་སྦྱིན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་བས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བ་གཅོད།[৬০] །སོགས་ཀྱིས་གདམས་བཞི་ཤེས་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ལྟག་མའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་རྗེས་སུ་གཏད་བའོ། །དེའི་ཕྱི་ཙར་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྤྱན་བའི་ལུགས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པ་འདི་ལ་མངའ་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་བས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་གཞན་ཀྱིས་བལྟ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐའི་ལྷང་གིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ།

གསུམ་པ་སྤྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་བཀལ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུན་ཆུད་དུ་གྱུར་ཚུལ་གཉིས་ཀ་མངོན་རྟོགས་སྟོན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དང་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ། བྱང་བའི་ནང་ནས་སྤྲོ་བ་དཔོན་ཉ་ཤ་ཆུང་ངུའི་ལུགས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཐོག་ཏུ་ཟླ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ལྟ་བུའི་ཡུག་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། མཆོག་གྱུར་དེའི་ལུང་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(མངོན་རྟོགས་སྟོན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དང་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་)ནི། རྗེ་བཙུན་གྱི་མན་ངག་ལས་གཞན་པར་སྤྲོ་བ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྐྱེ་བོའི་དོན་བསྡུན་པ་རིགས་པའི་ཚོགས། མཆེ་བའི་སྔོས་འཁྱམ་ཀྱི་ཀ་ཏུ་བསྡུས་འབྲིང་པར་བསྡུན་པའི་སྤྲོ་གསུམ་སྤྲར་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གིས་བཤད་པ། ཕྱོགས་གྲང་གིས་གཅོ་བོའི་དོན་ས་གཞིས་སུ་བསྡུས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་བསྡུའོ། །དེའི་འགྲེལ་པ་དཀོན་མཆོག་འབངས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། རྒྱན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཐོག་མའི་ཀུན་ཏུ་ཡང་ཞེས་ཀྱི་ཏི་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཟླ་བ་ཤ་རི་བས་རྒྱས་པ་དང་། ཆུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྣམ་དེས། དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་གཙོ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྣམ་དེས། དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་ཉི་ཁྲི་བཅུད་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཟླ་བ་ཤ་རི་བས་རྒྱས་པ་ཡི་ཡང་ཞེས་ཀྱི་ཏ

བའི་འགྲེལ་པ། རོ་བོས་མཛད་ཟེར་བ་ནི་བོད་མའོ། །དོན་གསལ་ལ་ཡང་། གསེར་གྲིང་བའི་རྟོགས་དཀའ་བའི་སྣང་བ། ཚོས་ཀྱི་བཞེས་གཉེན་ཀྱི་ཚོགཀ་གསལ། ནུབ་སྐོ་བ་ཤེར་འབྱུང་བྲོ་གོས་དང་། ཁ་ཆེ་གཞོན་ནུ་དཔལ་ཀྱིས་དོན་བསྡུས་ཏེ་རྒྱ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བོད་དུ་གྲགས་པ་ནི་དེ་ཙམ་མོ། །གངས་ཅན་འདི་ཀར་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཀྱི་འབུམ་ཏེ་ཀ་ཆེ་བ་ནས་ད་ལྟའི་བར་རྒྱན་རུ་འགྲེལ་ལ་འགྲེལ་པ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི་ནམ་མཁའི་སྐར་མ་ཙམ་དུ་མངའ།།

སྒོབ་དཔོན་སེའུ་བཟང་པོའི་འགྲེལ་པ་མཆོག་ཏུ་སྨྲ་ཚུལ།

གཉིས་པ་(བྱང་བའི་ནང་ནས་སྒོབ་དཔོན་ཉ་དེ་ཐུ་དའི་ལྷག་མཆོག་ཏུ་སྨྲ་ཚུལ་)ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཏེ་ཀཱ[24] མཛད་པའི་འཕགས་པ་དང་སྒོབ་དཔོན་དག་གིས་ནི་དངོས་པོ་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཡིན་ཡང་མདོར་བར་རྟོགས་པ་དང་སྣང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཚུལ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ན་སྒོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པས་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་སྐབས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ཡང་རྒྱན་གྱི་གཞུང་མཐའ་དག་དང་ལུང་མ་སྦྱོར་བས་སོ་ཞེས་དགོངས་ལ། སྐབས་བརྒྱད་ཙམ་དུ་ཡང་མ་ཕྱེ་ན་རྒྱན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡང་འགྲུབ་དཀའ་ཞིང་། དེ་ཙམ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཚོས་བཞེས་ཀྱིས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དག་གིས་སྐབས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་མོད་ཀྱིས། ནམ་ཡང་རིག་པའི་གྲུབ་པའི་མཐར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚོགཀ་ལེའུར་བྱས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པའི་ཕྱ་བ་འདི་ནི་སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དེའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས། འཕགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་འོད་བྱེད་པ་བརྙེས་པས་ཀྱང་དེ་འདུལ་བ་དང་འཚམས་པར་བཀོལ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ།[25] །འདིས་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རང་གི་བཞེད་པ་སེམས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་ཅིང་། དེས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐལ་ཆེ་བ་ནི་འདུལ་བའི་དབང་གིས་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ཤས་ཆེའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་དོ།།

འཕགས་པ་གོལ་སྟེའི་འགྲེལ་པས་དོན་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོར་བསྟན་ཡང་། ངག་འདིའི་དོན་འདི་དང་འདི་ཞེས་མ་སྨྲར་བས་ཚོགས་ལ་སྣོངས་པ་མ་བཟློག་པ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གོལ་སྟེ་ཡིས། །མཐུ་ཡིས་དོན་མཐོང་སྒོ་ནས་ནི། །གོ་བར་སྣ་ཕྱིར་ཚོགས་དང་ནི། །དགུ་སོགས་སྒྲོར་བ་མ་བྱས་པར།[26] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་བྱེད་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་འབྱེད་ཙམ་བརྟེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གྱུབ་པའི་

མཐའ་རབ་འབྱམས་ལ་མ་འདྲེས་པས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དད་པ་ཙམ་གྱིས་བརྩམས་པས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་བཟང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་འགྲེལ་པས་སྣང་བར་བྱས་ཤིང་གཞན་ཡང་བྱས་པ་གཟུགས་མ་གྱིས་མ་རྣེད་པ་འདི་སྐྱོབ་པའོ་ནས་རྟ་རི་ཟླ་བྱས་[2]མ་ཁས་པ་སྟ་མ་བཞིའི་བཤད་པ་གཟིགས་ཤིང་། ཡང་དག་རྣམ་སྣང་མཛད་ཅེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོ་བཅུབདུན་དུ་མཉེས་པར་བྱས་པའི་མཐར་བཅོམ་ལྡན་བྱམས་པ་ལས་མདོ་དང་རྒྱན་སྣུར་ཏེ་ཐོས་ལ། ཐོས་པ་ལྟར་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཚིག་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགའ་བ་བསྟེད་པས་མདོ་དང་དེའི་རྒྱན་གྱི་འཛད་[2]རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་དང་མཉལ་བ་ཡང་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་མནལ་ལམ་ཙམ་དང་ཤེར་འབྱུང་གིས་དངོས་སུ་བཤད་དོ།[2] །ད་ལྟའིགཅོད་འཛོམས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཡིན་པར་བུ་སྟོན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་མཛད་ཀྱང་། སྟོན་གྱི་དཀར་ཚག་ལས་མཆེ་བའི་སྟེས་མཛད་ཅེས་བྱུང་བར་བརྟགས་ཀྱིན་འཐད་པར་མཐོང་ངོ། །དེ་བས་ན་མཆེད་གཉེས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་སྟོན་འགྱུར་སྒོད་མོད་ཀྱིས། ད་ལྟ་གྲགས་པའི་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཚག་རྣམས་ན་མ་མཐོང་ངོ། །མདོར་བསྡུ་ན། བཟང་པོའི་ལུགས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གཡེར་ཆེ་[2]ཞིང་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་སྟོན་གྱི་ལོ་པཉ་རྣམས་ཀྱི་ཤུང་འདི་ལ་འཚད་ཅན་གཅོ་བོར་བྱ་བར་གདམས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་མཆོག་གྱུར་དེའི་ལུང་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག བཤད་པ་ཅིའི་ཅེ་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལས།

མཆོད་བརྗོད་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ།

དང་པོ་(བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག)ལ། སྟ་འགྲེལ་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པར་བསྟན། དངོས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་ཕྱག་འཚལ། ཤུགས་ལས་ཆོས་པར་དམ་བཅའ་བརྩམ་པ་ནི་ཐུབ་པ་ལས་ཟིན་དུ་སོང་བས་འཕགས་པ་དང་། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་སྨོས་ཏེ་[2]དེའི་དོན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་ཟིང་དུ་སོང་བས་འཕགས་པ་དང་། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་སྨོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིང་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ། ཏིང་ངེ་

འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་དང་འདྲ་བར་ཞན་འདོགས་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་བྱམས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་དང་སོ་སྐྱེས་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་པར་བལྟ་ལ། མ་དག་པའི་ས་ལ་གནས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་སྐུ་དག་ལ་ལྟན་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མཛད་པ་བཞུ་གཉིས་སྟོན་པར་གསེགས་རྒྱུ་དག་ས་ལ་གནས་པས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་རོ། །རྡེ་བཙུན་འདི་ཡང་ཡུམ་གྱི་དབང་གིས་བྱ་བ་བྱས་པ་བརྟེས་པ་ཡིན་པས་བྱས་པ་གཟོ་བ་དང་། གཞན་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡོན་ཏན་བོ་ཆེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་འབྱུང་གནས་ལ་དོན་གྱིས་འཇུག་པའི་ཆེད་དུའོ། །དེ་ཡང་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། སྔ་མས་ནི་མོད་ལ་དང་། ཕྱི་མས་ནི་བརྟགས་ནས་དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་དང་བ་དང་། དང་བ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་པ་ལས་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་ལས་ལེགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།[১৩] དེ་ཐོས་ནས་རེ་ཞིག་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི་[১৭]ཞེས་པ་ནས། རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།[১৭] །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

དེར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅེས་སྨོས་པས་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཅིག་ཏུ་ཁྱད་པར་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་འཆར་བར་བསྟན་པས་ཡུམ་འདི་གཅིག་དུ་མར་སྟོན་པའི་མཐུ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་ཞེས་པས་ཡུམ་དེ་ཉིད་སྐས་རང་རའི་ཏོགས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་བའི་མཐུ་དང་། ཁེ་ཅི་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལྟར་དུ་གནས་སོ་ཞེས་དུ་མར་སྣང་ཡང་གཅིག་ཏུ་འདུ་བའི་མཐུ་སྟོན་པ་སྟེ་སྐས་གཞན་གསུམ་ཡང་མཐར་ཐུག་དེར་བགོད་དགོས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ཡུམ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ཅི་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ནི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རང་བ་དེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རུང་བས་དེའི་ཚེ་སྐས་དེ་དང་དེ་བསྟེད་པས་ཡུམ་ཞེས་བྱ་ལ། ངོ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེ་བཙུན་ཁོ་ནའི་ཡུམ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཡུང་ཡོ་དང་དབུལ་ཡོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་བུད་མེད་རིན་ཡོ་ཆེ་དང་འདྲ་བའི་ཡུམ་འདིས་ག་ལ་སྐྱེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་མཐུ་དང་བཅས་པས་ནི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ནར་སྐྱབ་པས་ན་མཚར་དུ་བྱའོ།།

འདིར་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་

དོན་བརྒྱད་བསྡུས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཀྱང་འཚད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་བདུན་ཐུབ་པོ་ཐམས་ཅད་ཤུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ།[13] །ཞེས་དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་སོ། །རྗེ་ལྟར་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།[14] འཚད་འགྱུར་གྱི་སྐབས་གང་དང་གང་དུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཅི་དང་ཅི་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་བསྡུས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐམས་ཅད་ལམ་ཤེས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཏེ། འཕགས་པས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉེ་བར་དགོད་པ།[15] ཞེས་གསུངས་པས་དང་། ཡུམ་བར་པ་ལས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་ནོ།[16] །ཞེས་དང་། གཞོད་འཛོམས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བ་རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་སར་གཏོགས་པ་ས་བཅུའི་རིམ་པས་དེས་པར་འབྱང་བ་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒོར་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ།། ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་བསྟོམས་པའི་རྒྱུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་འདས་ཏེ། །གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བྱ་འོག་ཏུ་ཐོག་མ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཟག་རང་དུ་བྱང་ཆུབ་པར་བྱས་པ་དེ་ཡང་མཐར་འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་ཤེས་ལ་སྦྱངས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགོ་བའོ་སོ་ཞེས་སྟོན་པའོ།།

མཉེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ།

གཅིས་པ་(དངོས་ཀྱིས་མཉེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་ཕྱག་འཚལ་བ་)ནི།

ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་ནམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞི་འཁྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་།།
འགྲོ་ལ་ཐན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་།།
གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་ཐུབ་རྣོས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྣ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ།།
ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ།།[1]

གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྡུན་པ་རང་སངས་རྒྱས་རང་དོན་དུ་ཞི་བ་འཚོལ་བ་རྣམས་ཐབས་གཞི་ཀུན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོ་མེད་པའི་ཉེར་ཞིར་ཁྲིད་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་ལུང་མ་ནོད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས་ཉན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་གཞན་ལ་སྒྲིག་ཅིང་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ཐོས་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སོ། །དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྡུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པ་སྟེ་ཐེག་དམན་གྱི་ནང་དུའོ། །སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་མི་མཛད་ཀྱི། བདག་གཅིག་པུ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སྒྲུབ་པས་ན་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །རྣམས་ཞེས་པ་མང་ཚིག་སྟེ་དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདི་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏོ།།

གང་ཞེ་ན། ལྟ་བ་ཁས་ལེན་གྱི་ཉན་ཐོས། སྨྲ་བའི། རིགས་མ་རིས་པའི། རིས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་ཡང་ལྟ་བ་ཉན་ཐོས་ལས་མ་འཕགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀྱེ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལྟ་བུར་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་སུ་སྣུལ་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཉན་ཐོས་བཏགས་པ་བའོ།[2] །གསུམ་པ་ནི། ད་ལྟ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་ཀྱང་ཕྱིས་ལམ་དེ་ཐོབ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་སམ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཞེག་དང་། དེ་ལ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་མཐོ་དུ། གཉིས་སྤོང་བ་རིགས་ལས་བཟློག་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་།[3] །ཞེས་དྲོད་ཤེ་ལ་གནས་པ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། བཟོད་འབྱིང་ལ་གནས་པ་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཞེག་གོ །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚགས་པ་མ་བྱལ་བ་དང་བྱལ་བ་གཉིས། དང་པོ་རྒྱུན་

ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་སྟེ།[೮] སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་བར་སྐྱེ་བ་འཛིན་བའོ། །གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ། འདོད་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འདོད་ཆེན་དགྲ་སྤངས་ཀྱང་སྤྲུལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་འཛིན་བའོ། །དེ་གཉིས་འཕགས་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་འཚོར་བའི་སྐྱེ་བར་བསྒྲུབ་བས་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལས་དང་པོ་པ་ལས་བསྒལ་པ་མང་པོས་འཚང་རྒྱ་བ་ཟུལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ཡིད་འཕྲུང་དང་རང་དོན་སྒང་འདས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་སོ།། བདེན་པ་མཐོང་བ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལམ་གྱི་དོན་མ་བྱས་པ་ནི་ཞིང་སྟོང་དུ་སྐྱེས་ནས་སྤྲུལ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསམ་གཏན་ལ་བཙོན་ཞིང་སྤྲུལ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུ་ལམ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉན་ཐོས་མ་རིག་རྣམ་གཉིས་ཏེ།[೯] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གཞན་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་མཐར་དགྲ་བཅོམ་དུ་བྱེད་པར་དེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་ཡིན་གྱི་མཐར་ཐུག་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་དེས་པ་མི་སྲིད་དོ།།

གཞི་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་སྣང་བ་ཟུང་ཐོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་གཞི་དེ་དག་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་བའི་རྣམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བར་ཤེས་པ་དང་སྲིད་བར་བྱེད་པ། རང་རྒྱལ་དེའི་སྟེང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱིས་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་སྲིད་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཕྱན་ཅིག་སྐྱེད་རྒྱུའི་མིང་ཕྱན་ཅིག་སྐྱེད་པས་ཐོབ་པའོ། །ཡང་ན་གདུལ་བྱ་རིགས་གཉིས་ཐོ་དེ་རྣམ་མཉེན་དུ་འཛུག་པ་ལ་དང་པོར་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་གཞི་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པས་གཞི་མཐུན་བསྟུས་ནས་གཞི་ཤེས་ཞེས་བྱའོ།།

ཟུང་ཐོ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནས་ཟུང་ཐོ་ཙམ་མ་ཐོར་བའོ། །ཟུང་ཐོ་མེད་པའི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤངས་ལ། ཟུང་ཐོ་ལྷའི་སྐུ་བསྟལ་གྱི་མེ་ཡང་ཞི་བར་བྱས་པའོ། །གང་ཟག་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་ཐན་པར་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐབས་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ངོ་ཐོ་ཉིད་ཀྱི་[೧]འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྐལ་བ་བཞིན་དུ་འཁྲིད་ནས་སངས་རྒྱས་སུམ་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པས་སོ། །ངོ་རྟེ་བྱང་ཆུབ། ས་ཀུ་སེམས་དཔའ་འམ་སྟིང་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་བྱ་བས། བྷ་ན་

མེད་བའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྟུལ་ཞིང་མི་ནུར་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཅན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡུལ་བྱ་མ་ཡིན་ཀྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་བླ་ན་མེད་བའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞུགས་བས་ན་[ཀ]སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའོ། །རྣམས་ཞེས་པ་དབྱེ་བ་སྐྱེ་ཚོགས་སྤྱོར་བ་མོས་པ་དང་ལྡན་པ། ས་དང་པོ་པ་ལྟག་བསམ་དག་པ། གཉིས་པ་ནས་བྱག་བའི་བར་མཚན་མར་སྤྱོད་པ། བདུན་པ་མཚན་མེད། བརྒྱད་པ་མན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་སྤྱོད་པའོ།། ཡང་ན། སོ་སྐྱེ་དང་། ལྟག་བསམ་དག་པ། རྩོལ་བ་དང་བཅས་པར་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པ། སྤྱོད་པ་ལ་དེས་པར་ཞུགས་པ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའོ།།

ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཅན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ལམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཐབས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་གང་དང་ཡང་དག་ཡུན་བས་སངས་རྒྱས། གང་ཟག་ཡང་དག་པར་བསྟམས་པའི་སྐྱེ་ཅན་རྣལ་འབྱོར་ཅན་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་གཙོ་བོ་ཐུབ་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ཡུན་བར་སྐྲ་ཚོགས་པ་ལས་བརྩམས་ནས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཚུལ་འདི་ཡིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་མཛད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཏེ། དེ་ཉིད་གཞོད་འཛོམས་ལས། དེ་བས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མཉམ་པར་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ།[ཁ] ཞེས་པས་སོ། །གང་དག་གིས་ཆོས་ཆོས་ཞེས་འཛིན་པ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པ། འབྲས་བུའི་རྟགས། རྒྱུ་ནི་མཚན་མ་སྟེ། བྱིས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། འཕགས་པ་གསུམ་གྱིས་གཟིགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་བར་གསུམ་ལྟན་དེར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའོ།།

གང་དང་ཡང་དག་ལྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། ཁྱད་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན་གཏི་མུག་གི་གཉེན་སངས་པས་ན་མི་གཡེང་སངས་པ་བཞིན་ཏེ་

དེའི་ཕྱིར་སངས་པ་དང་། ཡང་ན་བློ་བྱེ་ཞིང་རྒྱས་པས་ན་པདྨ་ཁ་བྱེ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་འདྲ་བས་སངས་རྒྱས་སོ། །དེས་ཀུན་རྫོབ་འདི་ཡུར་དུ་མི་གཟིགས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ནི་གཏི་མུག་གི་གཉེད་ཀྱིས་ནོན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་རྟེན་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཉེད་དེ་སངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེཡང་ན་མི་གཉེད་སད་པ་ལ་སྨི་ལམ་མི་སྨི་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་ནི་ཡོད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སངས་རྒྱས་པར་གཟིགས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་མ་ལུས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་ཚིག[৭৭] གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བསྟེད་པའི་སྐོན་དོན་བྱ་བར་མཛད་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རབ་ཏུ་ཞི་མེད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལྡེ་ཁོ་ན་ལ་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པའི་དབང་གིས་སྣ་དུང་ཡེ་ཤེས་དུམར་བཏགས་པར་ཟད་དོ། །ཅེ་བས་ན་གདུལ་བྱས་སོ་སོར་འཛིན་པས་རྒྱལ་བའི་དོ་བོ་ཉིད་ཐ་དད་པར་མི་དབྱེ་བ་ཉིད་དོ།[৭৮] །ཞེས་སོ།།

ཡང་དག་པར་བསྟམས་པའི་སྐུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེས་སྤྲིད་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་དྲྭངས་ཕྱུང་བས་བག་ཆགས་ཀྱི་[৭৯]མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་སྟོན་གྱི་སྐྱོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམས་ཞེས་པ་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། སངས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྐྱོམས་པར་འདུག་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེ་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་སྐུ་ཀུན་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །སྐུ་རྗེ་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གསུང་ཀུན་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་མཆོག་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་གཤེལ་བར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའོ།།

སྐུ་ཚོགས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྐུ་ཚོགས་གདུལ་བྱའི་རིགས་དང་བསམ་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་མོས་པ་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་སྣང་སྐུ་ཚོགས་དང་སྤྲོ་སྐུ་ཚོགས་དང་སྐྱ་སྐུ་ཚོགས་དང་ཚེ་འཕྲུལ་སྐུ་ཚོགས་དང་འཇིག་པ་སྐུ་ཚོགས་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སྐུ་

ཚོགས་ཀྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཚུལ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐོག་མར་དགེ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་གདུལ་བྱ་གང་གང་གིས་འདུལ་བ་མཁྱེན་པ་གཅིག་གིས་མངོན་དུ་མཛད་དེ་གསུང་རྟམ་པ་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་རངས་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་འདིས་ནམ་མཁའ་གནས་ཀྱི་བར་སྟེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་། ཞེ་བའི་བློ་གྲོས་རྟམ་གྲངས་འདིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕེ་ཚོམ་གྱི་དྲྭ་བ་ཐ་དད་པ་རྟམ་པར་བསམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གན་དུ་སོང་ནས་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་སྲིད་ལ་ཕེ་ཚོམ་གྱི་དྲྭ་བ་དེ་དག་གསོལ་ཀྱང་། དེས་སེམས་གཅིག་གི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པའི་དབང་ཐམས་ཅད་གཟང་ནས། གསུང་རྟམ་པ་གཅིག་གིས་དེ་དག་གི་ཕེ་ཚོམ་གྱི་དྲྭ་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་དེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་ཕེ་ཚོམ་གྱི་དྲྭ་བ་འཆད་པར་ཤེས་ཤིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཁྱེད་པ་ལུང་བསྟན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་རངས་པར་སྐྱར་ཏོ།།[ར་] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྟོང་པའི་གཉེན་པོར་ཞེས་པ་ནི། རྟ་བའི་སྟོང་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གིས་མུག་ཚ་མ་ཉམ་བཞི། རེ་རེ་ཡང་དབྱེ་བས་བརྒྱ་ཕྲི་བཞི་སྟོང་། དེ་དག་འདིས་འཇམས་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལུང་རྟོགས་གཉིས་སུ་བསྟུ་ཚུལ།

ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ནི། རྟམ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིངས་ནི། རྟྭ་རྟ་ར་ཉ་འཛོད་པ་ལའོ་ཞེས་འདོན་པས། འཛོད་པས་ན་ཚོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཤེས་བྱ། ལམ། མྱང་འདས། ཡིད་ཡུལ། བསོད་ནམས། ཚེ། གསུང་རབ། འཕྲུང་འགྱུར། དེས་པ། ཚོས་ལུགས་ཉེ་དོན་བཅུ་ལ་གཅོ་བོར་འཇུག་ལ། གསུང་རབ་ནི། རེགས་པ་སྟོན་པ་དང་། དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རེས་པར་འཛིན་པ་དང་། ལམ་དང་མྱང་འདས་ངན་འགྲོ་དང་འཁོར་བར་ཉེར་བའི་ཆོས་རེས་བསྟན་པ་སོ། །དེ་དག་ཁོ་ནས་རྟྭ་རྟ་ར་ཉ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དམ་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཡིན་པས་སམ། ཡང་ན་དམ་པ་ནི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་ཚོས་ཀྱང་ཡིན་པས་གཞི་མཐུན་བསྟུས་ཏེའམ། ཡང་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པས་སྦྱད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཚོས་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་ལོ་ནི་རྒྱུ་བས་སམ་ཚོགས་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཐུན་པར་ཚོས་ཀྱི་རྟེས་འདུལ་བར་བྱ་བའི་སྐལ་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་ནས་རྟེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ།།

གཉེས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དོ། །ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་ལ། ཤྲཱ་ཀ་སྟོང་དང་དུག་སྟོང་དང་ཕུང་སོགས་གཏམ་རེ་སྟོན་པ་དང་། སྐང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་ཀྱི་ཁྲུར་ཚད་ཀྱི་སྣ་ཚས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་བྱི་བར་ནུས་པ་ཞེག་གོ་ཟེར་ལ། འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་འགའ་ཞེག་ཏུ་ཕྱོས་བྱིན་གྱིས་སྐང་པོ་ཆེ་ལྟ་སྟོང་གིས་ཁྲུར་བར་བྱ་བའི་གེགས་བམ་རྣམས་ཀ་ཏོན་ཏུ་རྫོད་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་འབྱུང་མོད་ཀྱང་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་རྣོ་རྩོལ་བ་སྟེ་ཉོན་པ་ཞེག་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཆོག་ཏུ་འདོད་ཅིང་གཟུགས་སུ་འདོད་དོ། །འགའ་ཞིག་མིང་སྐེ་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་ལ། འགའ་ཞིག་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྨྲའོ། །བསྐོར་བ་ཞེས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་བྱེད་པ་སྐེ་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དང་བའི་དོན་དུ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཀྱི་གཡེའི་དགོན་པ་མ་གཏོང་རྩེའི་གདན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་སྒོ་འཛམ་བུའི་ཤིང་གི་དུས་གའི་ཉའི་ཕྱན་ཐ་མ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་སོང་བ་ན། ཟབ་ཞི་སྒོས་བླལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།[1]°° དེ་སྟོན་ཉེའི་ཆོས་ཀྱི་བློ་གོས་སུ་ཐུབ་པའི་ཚེ། བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་སྐུལ་བ་པོར་སྒོན་ལམ་བཏབ་པའི་མི་མཛེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས་ཤེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་ལན་གསུམ་དུ་བསྐུལ་བའི་མཐར་གནད་སྟེ། ཚུ་སྟོང་ཀྱི་ཚོས་བཞི་ལ་སྤྲ་རྟ་སྤིན་གཤེགས་ནས་དྲང་སྲོང་བ་ད་དུག་ཀྱི་ནགས་སྒོན་གྱི་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཕྱོགས་དེར་ཁྱི་སྟོང་བྱུང་བའི་ཁྱི་བཞི་པ་ལ་སྐྱི་ལ་མོ་ཀུང་བཅས་ཀྱི་ལུ་སྟེ་བཟང་པོ་དང་། སྟེ་ཚེན་པོ་བརྒྱད་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་དག་ལྷགས་ནས་སྟོང་ཚེན་པོ་འདིའི་སྐྱའི་རྩེ་མོའི་ཚ་ཤས་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་ཁྱབ་པ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ།། དེ་ནས་ཚངས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཕྱག་བཅུད་པས། ཕྱི་འཛམ་བུ་[2]°° ཆུ་ཙོའི་གཤེར་ལས་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་རྩེ་བས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་འདི་ཡང་ཞེས་གཏོང་ཞིང་ཕྱག་བཞི་པ་སྟེ། སྟོན་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གསུམ་གྱིས་ཞེས་པ་ཕུལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །དེའི་ཚེ་རི་དྭགས་རྣ་རྣ་གཤེར་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་རྩྭ་ནགས་ནས་འཐོན་ཏེ་འཁོར་ལོའི་རྩེ་མོ་ལ་མིག་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ལྟ་ཞིང་བཏབ་ནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་[3]°° ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཕྱག་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཚེ

བའི་གཏམ་དག་གསུངས། ནམ་ཀྱི་ཆ་སྨད་ཀྱི་ཐུན་ལ་ལྟ་སྟེ་ལ་བོས་ནས་ལན་གསུམ་དུ་བཟློས་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐོར་བར་མཛད་པས། སྟོང་ཆེན་འདི་ན་བདེན་བཞི་གཅིག་ལྡའི་མིང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཐུག་བཅུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་ཀྱགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། གོགས་པོ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྲུང་ཁྲུང་སྐྱེས་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཚོས་དང་ལྡན་པ་སུས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དུ་ཚོས་དང་མཐུན་པ་འཁའ་ཡང་མ་བསྐོར་བ་ཞིག་བསྐོར་བས་ལྟའི་རིགས་འཕེལ་ཞིང་ལྟ་མ་ཡིན་ཀྱི་རིགས་ཉམས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བསྨགས་སོ།།

རྗེ་ལྟར་ན་ལན་གསུམ་དུ་བསྐོར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་པ་རྣམས་ལན་གསུམ་དུ་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བསྟན་ལྟུང་འཕྲུང་འགོག་པ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། སྤང་བར་བྱ། མངོན་སུམ་དུ་བྱ། བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་སྤངས། མངོན་སུམ་དུ་བྱས། བསྒོམས་ཤེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས། བདེན་པ། ཤེས་བྱ། ཤེས་པ་ལན་གསུམ་དུ་བརྗོས་པ། བརྗོས་པ་རེ་རེ་ལ་མིག་ཤེས་པ་རིག་པ་བློ་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཚོས་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་མཐོང་ལམ་དུ་འདོད། སྐྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། འཕགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོས་འཁོར་ཡིན་པར་བཤད་དོ།།[1-3]

དེ་ནས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བྱ་རྐོད་ཀྱི་ཕུང་པོར་ཤེར་ཕྱིན་གསུངས་པ་ནི་གཉིས་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ཉིད་དུ། ལྟའི་བུ་དག་གིས་སྨྲས་པ། ཀྱེ་མ་ཨ་ལ་ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་བ་མཐོང་ངོ་།[1-9] །ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པས་སོ། །མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་འབྱོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས། འཕམ་དཔལ་ཀྱིས། འཇིག་པའི་ཕེག་པ་གསུམ་པོ་དག །བཅོམ་ལྡན་འས་པར་གསུངས་ལགས་ན། །རྒྱུ་འབྲས་ལྟུབ་གྱུབ་ཀྱསྟོང་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་མི་ཚོལ་བའི།། འས་པའི་ཕེག་པ་ཅིས་མ་གསུངས། །ཞེས་ཞུས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་མོས་པ་རྒྱ་ཚོས་ཀྱི། །འཁོར་ལོ་རབ་ཀྱ་བསྐོར་བྱས་ནས། །རྗོ་རྗེ་ཕེག་པའི་ཉེ་ལམ་ཞིག །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར།[1-10] །ཞེས་གསུངས་པས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཕེག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཉེ་མ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས། འདིར་འཕགས་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རྒྱས་བཤད་པའི་མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤ་ཀ་སེང་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྒྱ་སྟོ་ཚོགས་པ་ཉན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དབྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ལ་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསུང་

གི་དབང་ཕྱུག་གི་དགྱེལ་འཁོར་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་དབལ་ལྡན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དགྱེལ་འཁོར་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པས་སྤྲོས་ནས། དེར་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་ནས་རྒྱས་པར་དང་བསྟུས་པའི་དབྱེ་བས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ཏོ།[1-06] །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་གསང་སྔགས་ཐམས་ཅད་དེར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་འཐད་དེ། དུས་འཁོར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། སྟོན་པས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་རྣ །ཤེས་རབ་ཚ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་བཞིན། །ཆོས་བསྟན་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ། །དེ་བཞིན་གསང་སྔགས་ཚུལ་རབ་གསུངས།[1-07] །ཞེས་བཤད་པས་སོ།།

འདིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་བསྐོར་བ་ཞེས་གསུངས་པས་དང་། དྲི་མེད་འོད་ལས། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟ་རྟེ་ཐེག་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།[1-08] །ཞེས་པའི་ཅེས་པར་ཐལ་དོགས་ནས་ཇི་ལྟ་བ་སྨོས་སོ། །རེས་པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་པ་སྟེ་ཉི་ཟླ་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེའི་སྟོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་འདུ་ལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསུངས་ངོ་སྟེ། སེམས་པ་དེ་དག་ལ་འགྲུབ་ངོ་། །དང་པོར་ནི་ཐེག་དམན། གཉིས་པར་ནི་རྒྱུའི་ཐེག་ཆེན། གསུམ་པར་ནི་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྟུད་ཅིང་། དེ་དག་ཚུལ་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན། བདེན་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ཞེས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྣམས་བརྒྱད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཟད་མི་ལྡོ་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་མདོ་ལུགས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་བརྩེ་གཅིག་པ། བདག་བརྩེ་གཅིག་པ། ལྟ་བ་ཀུན་བརྩེ་གཅིག་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ལ། དེ་ཡང་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི། བདེན་པ་བཞིར་སྟོན་པ། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་དུ་སྟོན་པ། གསུམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ཀུམི་གནས་པ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ། དེ་ལས་དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཅོ་བོར་བྱས་པ། གཉིས་པས་ནི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་གཅོ་བོར་བསྟན་པས་དྲང་དོན་གྱི་དེས་དོན། གསུམ་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་[1-09] པས་དེས་དོན་ཉེ་ཞེས་བཞེད་དོ།།

རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས། བདེན་བཞི། མཚན་ཉིད་མེད་པ། ལེགས་པར་

རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཚོས་འཁོར་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ལ། དགོངས་པ་དེས་འཕྲིལ་གྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ་འདིའི་རྟེས་འབྲང་དག་གིས་དང་པོ་ནི། བདེན་བཞི། བར་པ་ཤེར་ཕྱིན། ཐ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མཚན་བཞིར་འཛིན་ཅིང་། དེ་ལ་དང་པོ་དྲང་དོན། གཉིས་པ་དགོངས་པ་ཅན། གསུམ་པ་དེས་དོན་དུ་འཛིགས་ལ། དེ་བཤད་པའི་གནས་ནི་རི་མ་ལ་ཡ་ལ་སོགས་པར་འདོད་དོ། །མཚན་གཞི་དེ་ནི་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་སྟེ། གང་ཞེག་རིགས་པས་གཙོད་པ་བྱར་རྟུང་བ་དེ་ནི་དེས་པའི་དོན་དུ་བཞག ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཞོ་ཞེས་བྱས་པས་སོ།།

རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུ ང་ནང་ཚན་ཚུ ན་འགལ་བ་མི་སྲིད་པས། དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་དབུ་མ་པས་གཉིས་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྨོས་པའི་རྣམ་པས།[1]° ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་མེད་པར་དགག་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དྲང་བའི་དོན་དང་རྩོད་པའི་གཞུང་ཀྱི། །དེ་བཞིན་དུ་སྟིང་པོའི་མདོར་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས[2]°°°དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ།[3]°°° །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡང་དབུ་མ་པས་གཟུང་བ་དེ་ཉིད་དེ། གང་ཞེག་དང་པོར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པའི་མཐའ། གང་ཕྱིས་བདག་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མེད་པའི་མཐའ། མཐའ་དེ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ། གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་ཡང་དེའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་ལུས་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དབྱེ་བར་མི་རིགས་པས་ན་དབུ་མའི་ལམ་འདི་ཉ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱང་ངེས་པར་འཇུག་དགོས་པས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདིའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་

དང་། གཙོད་མ་ནས་ཞེའབ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པ།[111] ཞེས་འབྱུང་བས་དང་། སྐྱིང་པོའི་མདོར་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྩེན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚེས་ཀྱི་འགོར་ལོའི་གཏམ་འགོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཞུགས་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚེས་ཀྱིད་མཐོང་ན་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་གནས་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།[112] །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཚངས་པའི་འགོར་ལོ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཀྱི་འགོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ། དབྱངས་སུ་བསྙད་པ། ལུང་དུ་བསྟན་པ། ཚིགས་བཅད། ཆེད་དུ་བརྗོད་པ། གླེང་གཞི། རྟོགས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ། སྐྱེས་རབས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ། རྨད་དུ་བྱུང་བ། གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྡེ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དེ་དག་ཀྱང་སྡུད་བྱ། བསླབ་བྱ། ཤེས་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་སྡེ་སྣོད་གསུམ། དེ་ཡང་གནས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། ཚོས་དང་། དོན་སྟོས་པའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོན་པས་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཏོན་པས་དང་། དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་ན་མདོན་པ། ལྷུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་དང་། ལྡང་བ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐོ་ནས་འདུལ་བའམ། ཡང་ན། གང་ཟག་བཅས་པ། རབ་དབྱེ། རྣམ་པར་དེས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། སྡེ་སྣོད་དག་ནི་གསུམ་མམ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ནི་རྒྱུ་དགུས་འདོད་དོ།[113] །ཞེས་སོ། །ཡང་ན་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཏེ། ལེགས་པར་གསུངས་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་ཏེ།[114] །ཞེས་པས་སོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པའི་ཚེས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ། གང་ཞེག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེས་འགོག་བའེན་དང་། གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཚེས་ལམ་བའེན་ཏེ། གང་ཞེག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བའེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚོས། །ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བའེན་པ་དག་གིས་བསྟུས།[115] །ཞེས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཐོབ་བྱ་སྐྱེ་བན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་ཚོས། ཕྱི་མ་ནི་

འདི་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་བའི་གོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་བསྒྲུབ་བའི་ཚོས། ཡང་ན། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས། ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་བོ། །དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཀྱི་འདྲེས་ལས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་ནི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གཟུང་།[1114] སྙིང་རྗེས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཟུང་ནས་བདག་སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་སྟེ། སྨོན་ལམ་གྱི་འདྲེས་[1115]འདི་ལས་དང་པོས་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཕྱི་མས་ནི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་གྲུབ་བོ། །འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྔ་མ་རྒྱུ། ཕྱི་མ་འབྲས་བུའི་བ་སྟད་མཛད་དོ།།

དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུ བ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚུར་དུདང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་སྐལ་[1116]བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་སྤྱེད་པ་དང་གསོ་བས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྨོས་བར་མཛད་དོ། །ཞར་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡབ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཐ་ནི་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པ་སྟེ། མ་ནི་ཤེས་རབ་ཐ་རོལ་ཕྱིན།[1117] །ཞེས་ལུང་ལས་འབྱུང་བས་སོ།།

གསུམ་པ་(ཤུགས་ལས་རྟོམ་པར་དམ་བཅའ་བརྒལ་ལན་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་)ནི། དེ་ལྟར་ཕྱག་མཛད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་རྟོག་མེ་སྟམ་དགོངས་ནས་ཡིན་པས་ཕྱག་འཚལ་བ་སྤྲོན་དུ་བཏང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས་འགྲེལ་པར། བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གཞི་དང་། གཉེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྟུས་པར་མཛད་ན།[1118] ཞེས་པ་ནས། སྟམ་དུ་གཞན་དག་སེམས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།[1119] ཞེས་པའི་བར་ནི་བརྒལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིལ་ཐུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།[1120]། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལན་ཏེ། དེ་ཡང་གཞི་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་བསྟུས་པས་ནི་ཐུགས་རེ་བའི་ཉེས་པ་སྤྲངས་ལ། གང་ཟག་གཅིག་གི་ཚ་ཆུན་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིལ་བསྟན་པས་ནི་བསྟན་

བཅོས་[1]རྫོགས་དུ་ཐལ་བ་སྦྱངས་པའོ། །དེའང་འགྲེལ་བར་འདིར་བསྟན་ལ། འཕགས་པ་དང་འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་འོག་ཏུ་མཛད་དོ།།

འདི་ར་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་གསུམ་བཤད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་གྲུབ་གང་གི་[2]དུང་དུ་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་དེ་གྲུབ་པ་སྨོན་ལམ་རྫོགས་པ། དེ་ཇི་ལྟ་བའི་རང་གི་འཕོར་གྲུབ་པ་གདུལ་བྱ་སྨིན་པ། དེ་ཇི་ལྟ་བའི་རང་གི་སྙོད་བཞུད་ཀྱི་ཞིང་གྲུབ་པ་ཞིང་འབྱོངས་པའི་ཚད་དེ། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱལ་བའི་སྐྱེའི་ཞིང་ཁམས་དང་གདུལ་བྱ་ལ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་མཚོག་གི་སྐྱལ་བའི་སྐྱེའི་བོངས་[3]དང་འོད་ཟེར་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་སྣང་སྟེ་འོས་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པ་དང་བདེ་བ་ཅན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལོངས་སྐྱ་དང་སྐྱལ་པ་གཞན་གྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་ཚོས་སྐུ་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པས་དང་པོར་ཤྲཱ་ཝསྟི་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ལ། འཇམ་དཔལ་ཀུན་བཟང་སོགས་ཞིང་གདུལ་བྱ་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཟང་བས་ད་དུང་ཡང་འཚང་མི་རྒྱ་སྟེ། དེ་དག་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་མ་ཚང་བས་སོ།།

གཉིས་པ། བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལས། དགོས་དོན།

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་གཞུག་པའི་ཚེད་དུ་དོན་འགྲུར་གྱི་ཕེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་དགོས་དོན། རྟོགས་པ་དང་འཚད་སྐུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟུས་དོན་ལུས་རྣམ་གཞན། །གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་མཚམས་སྦྱར། བརྒལ་ལན་བསྟད་ཀྱིན་ཚོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས།

དང་པོ་(བསྟན་བཅོས་ལ་གཞུག་པའི་ཚེད་དུ་དོན་འགྲུར་གྱི་ཕེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་དགོས་དོན་)ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚེར་བསྟན་ན། ཡང་འདི་བརྒམས་པ་ལས་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བ་དང་། རང་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེད་པར་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། སྐྱབ་པར་མི་ནུས་པ་དང་། འདོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཕེལ་བ་མེད་པར་རྟོག་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བརྟེད་བྱ་དང་། ཉིན་དགོས་དངོས་སུ་དང་འབྲེལ་བ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་གསུངས་པ།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །སྟོན་པས་འདི་རྣམས་བཤད་པ་གང་།།
གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཚོས་སྐྱོད་བཙུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི།།[༢]
མདོ་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། །བློ་དང་ལྡན་པས་མཐོང་འཛུམ་ཕྱིར།།
བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱ་བ་རྩམ་བའི་དགོས་པ་ཡིན།།[༣]

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་རིམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པར་བྱེད་བའི་ལམ་མ་ལུས་པ་དེ་ནི་འདིའི་དོན་གྱིས[1]བརྗོད་བྱའོ། །སྟོན་པའི་བཤད་པ་གང་གི་རྒྱས་འབྱེད་བསྟུས་བའི་གཞུང་རྣམས་ནི་འདིའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱའོ།། འདི་ལས་བཤད་པ་གང་གི་རྒྱལ་བའི་གཞུང་དེ་དག་སྡུར་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་ནི་དགོས་པ་གཅིག་གོ །ཐེག་པ་གཞན་གྱི་གང་ཟག་ཉན་རང་དང་ཕྱི་རོལ་བས་སྐྱོང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྐྱོད་བཙུ་ཡི་སྒྲའང་བསྟན་པ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་པ་འདི་ལས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་དོན་ཉིད་ཤེས་པ་ཙམ་ནས་དྲན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས[2]བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་བློ་དང་ལྡན་པས་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ས་རབ་ཏུ་དག་པར་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིའི་ཉིར་དགོས་དེ་བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །རྟོང་པར་བྱེད་པ་འདི་དང་བརྟོན་པ་ཐབས་དང་ཐབས་ཀྱིས་བསྡུབས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་འདིའི་ཉིར་དགོས་དེ་བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོར་མའི་ཁ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོང་པར་བྱེད་པ་འདི་དང་བརྟོན་པར་བྱ་བ་ཐབས་དང་ཐབས་ཀྱིས་བསྡུབས་པར་བསྟན་པའི་ཁོང་ནས་འབྱེལ་བ་བསྟན་ནོ། །ཤཱནྟི་པ་ཡི་གེ་འབྲི་མཚོད་སོགས་ཚོས་སྐྱོད་བཙུར་བྱེད།[3] ཚོས་བཤེས་དང་གསེར་གླིང་པ་ཐར་ཕྱིན་བཙུ་ལ་བྱེད།[4]

འགྲེལ་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ།[5] ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཇུག་པའི་སྐྱོད་པ། གདམས་ངག་སོགས་ལྟ་མ་སྦྱིན་སོགས་བསྒྲུབ་པའི་སྐྱོད་པ། ཚོས་སྐྱ་འགྲུབ་པའི་སྐྱོད་པ་ཞེས། སྐབས་བརྒྱད་སྐྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བར་དགོངས་ནས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞེས་པའི་དོན། ཚོས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྙེད་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བསྡུ་

བ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །རྡོ་ཤུར་མེའི་རང་བཞིན་ཚ་བ་ཉིད་དེ་ལ་མེའི་ཁམས་སུ་བརྗོད་པ་ན། མེ་དང་དེའི་ཁམས་ཚ་བ་ཉིད་ནི་ཆུང་ཟད་ཀྱང་དབྱེ་བར་མི་ནུས་ལ། ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་པར་ཡང་མི་བརྗོད་དེ་འཇིན་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་དང་དེའི་དབྱིངས་ཀྱང་དེ་ཤར་བཤུའོ། །དོན་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་མཐོང་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་ཡས་པ་ཤར་དེའི་དབྱིངས་ཀྱང་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་མི་དམིགས་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་པས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཤར་ཡང་གནོད་འཇོམས་ལས། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ལ་ནི་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་མེད་དེ། རྣམ་པ་གཅིག་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། གང་གི་ཚེ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྣོ་བཅུ་འདོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཐབས་གཞན་མེད་པས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། སྣའི་དེ་བཞིན་ཉིད། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་དང་། དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།[1-33] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དགའ་འདི་ནི་དབང་རྟུལ་ལ་ངེས་ཤེས་དང་། དབང་རྣོན་ལ་དོན་འགྲུར་གྱི་ཕེ་ཚོམ་སྐྱེས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་སྨྲར་བ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།།

བསྟུས་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ།

གཉིས་པ་རྟོགས་པ་དང་འཚད་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་བསྟུས་དོན་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ། དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་མདོ། དེ་དངོས་བརྒྱད་ཀྱིས[1-34]བཤད་པ་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་བསྟུས་པ། དེ་དག་དོན་བདུན་ཅུར་གསེལ་བ་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་རྒྱས་པ་བསྟན་པ་ལས།

དང་པོ་(དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་མདོ་)ནི། དེ་ལྟར་དགོས་འབྲེལ་བསྟུད་ནས་དགྱེས་ས་བསྟན་པའི་རྟ་ཐོགས་པ་མེད་བར་རྒྱུག་པ་ལྟར་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། དགྱེས་ས་མཐོང་བའི་རྟའི་ཁ་ལོ་བ་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ཡང་མི་འཛིངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡོ་བཤད་པ་བྱ་བ་སྨྲ་བར་གཟིགས་ནས་བསྟུས་པའི་དོན་གསལ་བར་མཛད་དེ། གང་ཞེ་ན།

ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི།།

ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམས་[1]ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཚུད་པས་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་དང་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་རབ་ནི་ཟབ་རྒྱས་ཤེས་པ། གཞན་སྣང་ཤེས་དང་སོ་སོར་ནི། །རང་གིས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཕྱིར་དང་། །རབ་ཤེ་ཐོབ་ཤེས་རབ་ཤུལ་བྱུང་། །ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཤེས་ཕྱིར་ཤེས་རབ།[2] །ཅེས་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པའི་གཞན་གྱི་སྣ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཅེས་བཞག་པ་ཚོགས་སྦྱོར། སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པས་ཤེས་རབ་ཅེས་པ་མཐོང་ལམ་མ་ཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། སྒོམ་སྦྱངས་[3]རབ་ཏུ་ཤེ་བ་ཐོབ་ཅིང་རྟོགས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྱོ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་སྒོམ་ལམ། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་བར་ཆད་མེད་ལམ། ཡང་ན་སྣ་ཕལ་ཏེ།[4] བ་རམ་ཟ་ཞེས་པ་དོན་དམ་པ། རྟྭ་ནི་རྟྭ་ན་སྐེ་ཡེ་ཤེས། དོན་དམ་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོབ་དཔོན་གྱིས་སྡུད་འགྲེལ་དུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཕ་རོལ། ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ།[5] །ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བྱང་མ་ཕ་རོལ། ཕྱི་ཏ་ཕལ་ཉི། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །སྒྲ་ཡང་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་སོ།།

ཡང་ན་ཕ་རོལ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཐོབ་པ་ཕྱིན་པ། དེའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ནི་ཉན་རང། བྱང་སེམས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་བརྟོད་པ་སྟེ། གཞོད་འཇོམས་སུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚ་བའོ།[6] །ཞེས་སོ། །ཡང་ན་དམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་རྣམས་ཏེ། དོན་དམ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དམ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་མཐར་ཐུར་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་གནས་

བའི་ཕྱིར་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བའོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ།།

རྣམ་པར་དབྱེ་ན་འབྲས་བུ་ལམ་གཞུང་གསུམ། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དེར་བརྗེན་བའོ།[୭୨] །ཞེས་དང་པོ་རང་བཞིན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེད་ཀྱང་། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་གམ། གཞན་ཞེས་བརྟེད་པར་བྱར་མེད་པས་ལོགས་སུ་མ་བཀར་རོ། །འབྲས་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་གསུམ་ལྡུ་བུ་སྟེ། སྡུད་འགྲེལ་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཙོ་བོ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་སྐུ་མ་ལུས་བཞིན།[୭୩] ཞེས་སོ། །དེ་ཐོབ་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་རྣམས་ནི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན། སྟོང་ཉག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་། དང་པོ་ནི་དོན། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བསྡུད་བྱ་དེའི་དོན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཏགས་པ་བ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་མོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད་[୭୪]སོགས་ཀྱིས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འགྲེགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །དྲུག་གི་སྒྲོ་ལ་བཞུགས་པ་ལགས།[୭୫] །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(དེ་དོན་བརྗོད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡུལ་རྣམ་གཞག་གི་བསྟུས་པ་)ནི།

དོན་བོ་བརྗོད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད།།

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད།།[୯]

རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་དང་། །རྟེ་མོར་ཕྱིན་དང་མཐར་ཀྱིས་པ།།

སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་རྣམ་བརྒྱད།།[୰]

དེ་དོན་བོ་བརྗོད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་མ་ཚང་བ་མེད་པས་ཡང་དག་བཤད་དེ། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྟེ་མོར་ཕྱིན་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ།།

དངོས་པོ་ཞེས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དངོས་པོ་འམ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྣང་ངོ། །དེ་ནས་ཞེས་པ་དེ་ནི་[୰]ལམ་ཤེས། དེ་ནས་གཞི་ཤེས་ལྟ་བུ་ལྟག་མ་ལ་ཡང་སྣང་བས་གོ་རིམས་སྟོན་ཏེ། དང་པོར་སེམས་བསྒྲེད་པ་སྐྱེ་མ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་དེ་བསྟན་ལ། དེ་ཉན་

ཐོས་ལ་སོགས་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་མེད་པས་དང་། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་པས་མཉེན་གསུམ་གྱི་�གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་གསུམ་ཐོབ་པ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་རྣམས་བསྟན་ནས་མཉེན་གསུམ་བསྒོམ་པས་དང་། དེ་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པས་ཁྱད་པར་གྱི་བསྒོམ་པ་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པས་འགྲོ་བས་དང་། དེ་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པས་སོ་སོ་བ་དང་བསྟས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་རིམ་པས་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱ་བའི་རྟོགས་པའི་ཚེས་དེ་དག་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་སྤྱིར་བ་བཞིའི་གོ་རིམས་སུ་བཞག་གོ །དེ་དང་ལྡན་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་སོ། །སྒྲིབ་དབེན་གྱི་སྟུད་འགྲེལ་དུ། རབ་དགའ་ནས་བྱུག་པའི་བར་ལ་ལམ་ཤེས། བདུན་པར་གཞི་ཤེས། བརྒྱད་པ་ལ་རྣམ་ཀུན། དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ལ་རྩེ་མོ། བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་སྒྲིབ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་བཞག་སྟེ། རང་གི་ངོ་ཉི་དེ་དང་དེར་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ཏུ་ཆ་ཤས་སམ་དེ་དག་ཉིད་ཁྱད་པར་ཐ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དབེར་ན་ཚར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་བཞི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་ཉི་བྱུག་པ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།[୨୯୪]

གསུམ་པ་(དེ་དག་དོན་བདུན་ཅུར་གསལ་བ་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་རྒྱས་པ་བསྟན་པ་)ནི། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ལ་བཅུ་སྟེ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། །དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་།།
སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་ཀྱང་པ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།།[୬]
དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། །གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་།།
ཚོགས་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །ཐུབ་པའི་རྣམ་གྲངས་མཉེན་པ་ཉིད།།[୭]

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གདམས་ངག་དང་། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཞི་དང་། སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་ནམ་རྒྱུར་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་རེགས་དང་། བསྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་དག་དང་། བསྒྲུབ་[୨୯୭]པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ནི་གོ་ཆའི་བསྒྲུབ་པ་དང་། འཇུག་པའི་བསྒྲུབ་

བའི་བྱ་བ་དང་། ཚོགས་ཀྱིས་ནི་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེས་བར་འགྱུང་བའི་བསྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ནི་ཐུབ་བའི་རྣམ་གྲངས་མཚན་པ་འདྲེན་བར་བྱེད་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བའི་ལམ་ཉིད་དུ་བཞག་གོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞུགཅིག་སྟེ།

མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །སྨོབ་མ་བསེ་རྩའི་ལམ་གང་དང་།།
འདི་དང་གཞན་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཐན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ།།[୬]
བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །བསྟོད་དང་བཀུར་དང་བསྔགས་པ་དང་།།
བསྟོ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་མེད་དག།[୮]
སྨྲབ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་སྒོམ་བའི་ལམ།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཐས་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད།།[୨୦]

འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བསྟན་བའི་ཉེན་དང་། སྨྲབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། བསེ་རྩའི་དཔེས་རང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་གང་དང་། ཚེ་འདི་དང་གཞན་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐན་ཡོན་ཆེ་བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་ནི། སྒོམ་ལམ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། བསྟོད་དང་བཀུར་དང་བསྔགས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པ་དག་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དང་། སྨྲབ་པ་དང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཉིས་ནི་ཟག་མེད་སྒོམ་པའི་ལམ་མོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་མ་ཐས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་རྗེས་སུའཛིན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གསལ་བར་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད་པའོ།།

གསུམ་པ་ལ་དགུ་སྟེ།

ཤེས་པས་སྤིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྐྱིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་།།
ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་ཉིད།།[୨୨]
མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང་། །སྤྱོར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་།།

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ཡམ། །དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད།།[༡༣]

ཤེས་བས་སྤྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་སྐྱིང་རྟེས་ཞེ་བ་ལ་མི་གནས་བའི་གཞི་ཤེས་དང་། ཟོོག་བས་བསྟན་པ་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་བས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་རིང་བ་དང་།[༡༩༤ ཐབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང་། དེ་སྤོམ་པའི་སྤྱིར་བ་དང་། སྤྱིར་བ་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །བཤད་པ་དེ་འདྲ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དང་ཉན་རང་གི་ཀུན་ཤེས་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་བསྟོམ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ།།

བཞི་པ་ལ་བཟུ་གཅིག་སྟེ།

རྣམ་པ་སྤྱིར་བར་བཅས་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་སྤྱིན་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས།།
ཐར་དང་འེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། །སྤྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས།།[༡༣]
སྟེང་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་དག་བྱ་ན་མེད་པ་ནི།།
རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན།།[༡༩]

རྣམ་པ་དང་། སྤྱིར་བར་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱིན་དང་། འབྲས་བུ་ནི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་། འེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སྤྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་དང་། མི་སྤྲོབ་པའི་དགེ་འདུན་སྡིང་པ་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དུ་བསྟོམ་པ་དང་། ཞིང་དག་བྱ་ན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་ནི་རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་ལ་བརྒྱད་དེ།

དེ་ཡི་རྟགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །བརྟན་དང་སེམས་ཀུན་གནས་པ་དང་།།
མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་སྤོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ།།[༡༧]
རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི།།

བར་ཚད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། །ལོག་པར་སྐྱབ་དང་བཅས་པ་ནི།།[๑๖]

རྟེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་་་་་

རྟེ་སྨོར་དེ་ཡི་དོད་རྟགས་དང་། རྟེ་མོ་རྣམ་འཕེལ་དང་། བཟོད་པ་བརྟན་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་སེམས་ཀུན་ཉུགས་པ་དང་། མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། བར་ཚད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་བརྒལ་ལན་དང་བཅས་པ་ནི་རྟེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ།།

བྱུག་པ་ལ་བཅུ་གསུམ་སྟེ།

་་་་་མཐར་ཐྱིས་པ། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ་་་་་

སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་བྱུག །དཀོན་མཆོག་གསུམ། ཚུལ་ཁྲིམས། གཉེར་བ། ལྟ་རྟེས་བྲན་བྱུག །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། མཐར་ཐྱིས་སམ་རིམ་ཐྱིས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལྟག་པའི་རྣམ་པ་བཅུའོ།།

བདུན་པ་ལ་བཞི་སྟེ།

་་་་་སྐད་ཅིག་མ།།

གཅིག་གིས་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པ། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི།།[๑๗]

རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། གཉིས་སུམེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་བཞག་གོ།།

བརྒྱད་པ་ལ་བཞི་ལས།

ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུལ་བ་ནི།།

ཚོམ་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད།།[๗๙]

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོམ་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་བཅས་པའི་སྐུ་དང་། སྐུལ་བའི་སྐུ་ནི་ཚོམ་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་ཕྱེ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོམ་ཚད་མེད་པས་ཕྱེ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལས་རེ་ཞིག་གཤེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ཡང་གསེར་སྤིང་པས། ཐོག་ཏའི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ནི་ཚོམ་སྐུ་དང་ཞེས་བཤད་ན་རྟོགས་སྐབ་ཡིན་ནོ།[๗๙] །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་བཅས་ཞེས་པས་དང་པོ་གཉིས་ཟབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུལ་སྐུ་ཞེས་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བར་ཞུན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་དུ་མཛད་དོ།།

གསུ་མ་པ་གཉན་ལ་ཞབ་པའི་ཕྱི་ར་མཚམས་སྦྱར་བརྒལ་ལན་བསྟད་ཀྱིན་ཚེ་གདོན་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་ངོར་སྐབས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་བཤད། འབྲིང་པོ་ལ་དགའ་བའི་ངོར་དེ་དུག་ཏུ་བསྟེལ་བའི་ཚུལ་བསྟན། བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་ངོར་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ལས།

སྐབས་དང་པོ། རྣམ་མཁྱེན་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཅུ།
དང་པོ་ཕེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད།

དང་པོ་ལ་[๗๙]སྐབས་བརྒྱད། དང་པོ་ལ་བཅུ་ལས། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། ངོ་བོ། དམིགས་པ། རབ་དབྱེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་(ངོ་བོ)ནི།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།།

སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་སྙིང་རྗེས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དམིགས་ལ་སྟོང་པ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་དེས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའོ།།

ཚུལ་རྟེ་ལྟ་བུར་ཤེ་ན། བདག་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྐལ་པ་རྟེ་ལྟ་བཞིན་དུ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་སློབ་ནས་དེ་བསྐྱབ་པ་ཤུན་སུམ་ཚོགས་པས་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྟམ་པས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་པོར་སྐྱེ་རྟེན་ལས་ཐམས་ཅད་བྱས་ནས་ཕྱི་ཤ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དོ། །དེ་བས་ན་སྐྱེ་རྟེས་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དག་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱེ་རྟེས་ནི་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བགྱངས་ངོ་། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་བྱས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུའོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་པའི་སྐྱེ་རྟེ་དང་། དོན་དམ་འཇིག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གནས་ཏེ་གཅིག་གི་གོ་གོགས་གཅིག་གིས་བྱས་པ་ཡས་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཅིག་ཅར་འཕྲུག་ཅིང་བསྐྱབ་བོ། །རྒྱུ་མཚན་འདི་གཟིགས་ནས་སྟོང་དཔོན་གྱི་སྡུད་འགྲེལ་ལུ། དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པ་བརྒྱད་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་ཡས་དེས་སོ། །རིགས་པས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ།[1][1] ཞེས་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་གཞན་མེད་དེ། གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།[1][2] །ཞེས་སོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་གཉེས་ལ་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་[1][3]ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་སྨ་དང་རྣམ་གྲངས་པའོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་ནི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། དོན་བྱེད་པའི་འབྲས་བུཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་འོ། །དང་པོ་སྐྱོ་བ་ཆེན་པོ་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་སྐྱོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་སོ། །གཉེས་པ་དོན་ཆེན་པོ་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པའོ། །གསུམ་པ་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དོན་གཉིས་ནི་སྔར་བཤད་པ་དེའོ།།

སེམས་པ་ཞེས་པ་ནི་མཚུངས་པ། གང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ན། སེམས་འབྱུང་བ་སྟེ་དོན་སེམས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཡུལ་ལུང་བར་ཅན་དུ་སྣང་བར་སྐྱེ་བ་ཞེས་སྟོན་པའོ།། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། སྤྲུལ་པ་ཆེ་དང་རྩོམ་པ་ཆེ་སོགས་སོ།[1][4] །དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་བསྟན་ཞིང་གཞན་གྱིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་བློ་ཡིས་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་ཡོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་མར་དང་ཐ་མར་ཡང་བློ་ཡིས་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ཡང་བློ་ཡིས་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

སྟོབས་རྒྱུ་སྟོབས་རྣ་བའི་སྟོབས།[1][1] །སོགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་བའི་སེམས་བསྒེད་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྨོན་དོཔོན་གྱི་འགྲེལ་ཚེན་དུ། རིགས་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་སེམས་བསྒེད་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།[1][2] རྡེ་བཙུན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། བློ་ལྡན་སེམས་མཆོག་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་། །མཐའ་ཡས་ཉེས་པ་བྱེད་ལས་སེམས་རབ་བསྡམ།[1][3] །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་ཚེན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཆོག་དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་རྗེན་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལས་སེམས་རབ་ཏུ་བསྡམ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་འདི་བཀྲ་འགྲོས་འཇིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།[1][4] །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། གང་ཚེ་གཞན་གྱི་དོན་ཕྱིར་ལུས་དང་ནི། །སྲོག་ལ་མི་བལྟ་རབ་ངལ་ཁས་ལེན་པ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་གཞན་གྱི་ས་གནོད་པའི་ས། །རྗེ་ལྟར་བན་པ་བྱེད་པའི་ལས་ལ་འཇུག[1][5] །ཅེས་སོ།།

དེ་ཡང་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྨོན་པ་ནི་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་ནི་འགྲོ་བ་དངོས་དང་འདྲ་སྟེ་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་སྨོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི།[1][6] །སོགས་སོ། །ཡང་ན་སྨོན་པ་ནི་འབྲས་བུལ་དམ་བཅའ་བ་དང་། འཇུག་པ་ནི་རྒྱུལ་དམ་བཅའ་བ་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། ཀུ་མའོ་བདག་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཞོག་ཅིག་སྙམ་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྨིན་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཞོག་ཅིག་སྙམ་པ་ནས་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་དུའོ།[1][7] །ཞེས་སོ། །ལུགས་གཉིས་ཀར་སྨོན་པ་ཚོ་གེད་པར་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆེ་བར་བཤད་པ་ལ་འཁྲུལ་ནས་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོ་གས་ལེན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྨྲའང་། རོ་བོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རིང་མོར་སྤྲུངས་པ་རྣམས་ལ་ཚ་རྒྱས་མེད་པས་བསྟོན་པར་ཟད་དོ།།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་ནི་ཆུ་བ། རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་སེམས་པ་ནི་བསམ་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པ་མོས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཚོལ་བར་དམིགས་པ་

དམིགས་པ། གོང་ནས་གོང་དུ་འདུན་པ་ནི་འགྲོ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྟེན། ཡོ་གཱ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི་རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། སྟེགས་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། སྐྱིང་རྗེ་ཆུང་བ་དང་། འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་ཞིང་མི་ཟད་པས་འཇིགས་པ་བཞི། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་སེམས་སློང་ཞིང་དང་དུ་ལེན་པ་ཉེས་དམིགས། ཚོགས་གཉིས་འཕེལ་བ་ཕན་ཡོན། རྟག་ཏུ་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གོམས་པ་ནི་རིས་པར་འབྱུང་བ། སོ་སོ་རང་གི་ས་ལ་སྦྱིར་བས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཐོབ་པའི་བར་ནི་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེའི་རྩ་བ་སྐྱིང་རྗེར་འདོད་སོགས་པས་སོ།།[৭৫] །ལུང་དང་སྒྲུབ་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་གིས་སེམས་བསྒྱེད་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྒྱེད་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པའི་ས་བོན། ཤེར་ཕྱིན་སྒྱེད་ཟེད་ཀྱི་མ། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་མངལ། སྐྱིང་རྗེ་སྐྱོང་བའི་མ་མ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་འདིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་མཚམས་སུ་བཞག་སྟེ། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས་ལ་སོགས་ཀྱིས་སོ།།[৭৫]

དེ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་བརྟལ་བ་སྟོན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཞེས་ནས་ཞེ་ན།[৭৬] ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདོད་པ་སེམས་བསྒྱེད་ཏུ་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །བདེན་མོད་ཀྱིས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།[৭৭] །ཞེས་པའི་བར་ནི་ལན་ཏེ། རྒྱུ་དག་བའི་ཆོས་ལ་འདོད་པ། འབྲས་བུ་སེམས་བསྒྱེད། གང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་བསྒྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོངས་ནས་རྒྱས་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་རྒྱུ་འདུན་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འབྲས་བུ་དེ་འཛེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གེ་བར་གདགས་པས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཡང་ན་འདོད་པ་དེ་སྨོན་ལམ། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་སྦྱོད་པས་སེམས་བསྒྱེད་པ་ཡང་དེའི་སྒྲར་བསྟན་ནོ་ཞེས་པ་ལན་ནོ།།

གཉེས་པ་(དམིགས་པ་)ནི།

དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྟས་དང་རྒྱས་པའི་སྐོ་ནས་བརྗོད་དོ།།[৭৫]

སེམས་བསྒྱེད་པའི་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་དེ་ནི་མདོའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་ཐེད་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བཙལ་ན་འགོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱིན་པ་པོ་དང་། ཚེན་པ་པོ་མི་དམིགས་

བས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྨིང་རྡེས་སྨྲོད་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་འདོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྨིན་བར་བྱེད་དེ། དེ་བས་ན་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མེད་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྨིན་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བར་བྱེད་པ་འདིས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། སྒྲ་མ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བའི་བདེན་པ་ལ་གནས་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་བའི་དམིགས་བར་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་དག་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ཕྱེ་སྟོང་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་བསྟུས་བར་བསྟན་པ་ནི། འདི་སྐད་དུ། ཤྲུ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་བར་རྫོགས་བར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་དང་།[1-66] དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི་ཤྲུ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་ཏེ།[1-67] །སོགས་སོ།། གཞན་གྱི་དོན་བསྟུས་པར་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་གཟུའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟུ་ང་པོ་ལྟ་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་བརྒལ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།[1-68] །ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱས་པར་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་གཟུའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལུ་ང་པོ་ལྟ་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་བརྒལ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།[1-69] །ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱས་པར་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་སྐྱ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།[1-70] །དེ་ཡང་འཕགས་ལས་རྒྱས་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་བསྟུས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དོ།།

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉེར་གཉིས།

གསུམ་པ་(རབ་དབྱེ་)ནི།

དེ་ཡང་སྡེ་སྣོད་ཆུ་བ་མེ། །གཉིར་དང་རིན་ཆེན་འཕྲུང་གཉས་མཆོ།།
དོ་རྗེ་རི་སྣོན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་སྐྱ།།[10]
རྒྱལ་པོ་མཆོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བགོད་མའི་རྒྱ་དང་ནི།།
སྒྲ་བརྙན་རྒྱ་བོ་སྨིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ།།[11]

སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་། དང་པོ་འདུན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་སངས་དང་འདྲ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཚོགས་འཛེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གསེར་བཟང་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། ཚར་ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྡུས་པ་ཐན་པ་དང་བདེ་བའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་འཕྱར་བ་མེད་པར་གནས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚེས་ཀྱི་ཟླ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཛེལ་བར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱད་པར་རྣོགས་པའི་བསམ་པའོ། །གསུམ་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་པ་ཚོགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་སོ། །བཞི་པ་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་མེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་སྦྱིབ་པའི་ཁྱད་ཤེར་གྱི་ཉེ་བགེགས་གྱི་སྡེགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་སས་བསྡུས་སོ།།

ལྔ་པ་སྦྱིན་པའི་ཚར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པ་ནི་གཉིར་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་དང་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཏུན་པ་བཟོད་པའི་ཚར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བཏས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འབྱུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩྭད་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཚར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པ་ནི་རྩོ་རྩེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་པ་བརྟན་པས་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགུ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཚར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པ་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། དམིགས་པའི་གཡེང་བས་བསྐྱོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ནད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུགཅིག་པ་ཐབས་ཀྱི་ཚར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འདྲ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་གཉིས་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་གསུམ་པ་སྟོབས་ཀྱི་ཚར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡི་མ་དང་འདྲ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་ལོ་རྒྱུད་ཡོངས་སུསྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པ་ནི་དྲི་ཟའི་གྲུ་དང་འདྲ་སྟེ། གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་[1]གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ས་བཅུས་བསྡུས་སོ།།

བཅོ་ལྔ་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་དྲུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ནི་བདམཔོད་དང་འདྲ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོའི་མཛོད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། བཅུ་བདུན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡམ་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་སྟེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་མཐོ་དང་ལྡན་པ་ནི་བཞོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་ལྡུང་བས་བདེ་བླག་ཏུ་ཕེབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་དགུ་པ་གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་བགོད་མའི་ཆུ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་དང་དོན་འཛིན་པས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྟོས་སོ། །ཉེ་ཤུ་པ་ཆོས་ཀྱི་དགེ་འཕེལ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྤྲུལ་བརྟན་དང་འདྲ་སྟེ། ཐར་པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྨན་པར་སྤྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སར་འབྱེལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འཇུག་པ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྟུས་པའི་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། སྐུ་ལ་བའི་སྐུས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་རག་ལས་པས་སོ། །དེ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་སོ། །འདི་རྣམས་ལ་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྟུས་སོ།།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་འཕགས་པས་ཐ་མ་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སར་བཤད་པའི་[1][2]བྱང་སེམས་ཀྱི་མིང་དང་དོན་ཉེ་མཚོག་གི་སྐུལ་སྐུ་བྱ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དགུ་པ་ཡན་སྟོན་པའི་སྐབས་ལ་དེར་བཀྲགས་པས་སོ། །དེའི་ནི་བློ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོའི་རྣམ་གྲངས་ལ། དེ་དང་འདིར་ཡུག་བསམ་དང་སྦྱོར་བ་བསྟོར་ཉེ་བཤད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་མོས་སྤྱོད་ལ་མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ས་བདུན་ལ་ཡུག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་དག་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྤྲིད་པ་མེད་པར། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་སོགས་ཀྱིས་སོ།།[1][2]

གཉེས་པ་ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག

གཉེས་པ་གདམས་ངག་ལ། ངོ་བོ། རང་དབྱེ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དགར་ཏེ་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་(ངོ་བོ་)ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་མགོ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ལྷུར་ཆེན་པོ་ཐོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོགས་བས་ཚ་རོལ་གཉེན་པ་དག་དལ་གྱིས་འགྲོ་བ་མི་མཇེས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བརྩེན་འགྲུས་ལས་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ལྷུར་ཆེན་ཞེར་བ་ཡི།[1-24] །སོགས་ཀྱིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་བརྩེ་བར་བྱ་བ་ནི་གདམས་ངག་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྟན་པ། ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་མཚན་མཆོན་ནོ། །འདོམས་པ་དང་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །མཚན་གཞི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཇི་ལྟ་བ་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་བར་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་བབ་པའི་བསླབ་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྡུད་འགེལ་དུ། དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་བསླབས་པས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྡུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་བསླབ་པ་ནི་གདམས་ངག་ཡིན་ནོ།[1-25] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐོབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྡུང་བ་ནི་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གདམས་ངག་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །མདོན་པར་འཕེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་སྟེ་སྙིང་རྗེའི་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུའོ།།

བསླབ་པའི་རྣམ་པ་ལ་འདོམས་པ།

གཉེས་པ་(རབ་དབྱེ་)ནི།

སྨྲབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ།།
མ་ཞེན་ཡོངས་སུམི་ངལ་དང་། །ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་།།[༡༡]
སྨྲན་ལྟ་དང་ནི་མངོན་ཤེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་མཐོང་ལམ་དང་།།
བསྒོམ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི། །བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ།།[༡༢]

བསྒྲུབ་བའི་རྣམ་པ་ལ་འདོམས་པ་དང་། དེའི་དམིགས་པ་བདེན་པ་རྣམས་ལ་འདོམས་པ་དང་ནི། རྟེན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མ་ཞེན་པ་ལ་འདོམས་པ་དང་། མི་ལྟོག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཕེག་པ་གཞན་གྱི་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་དྲིན་མི་འཛོག་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་སྦྱིན་ལྟ་དང་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུརྫོགས་པའི་རྒྱུ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུ་དང་པོ་མཐོང་ལམ་དང་གཉིས་པ་བསྒོམ་[1]ལམ་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་ཚུན་ཆད་མཁོགས་པར་འགྱུར་བས་གདམས་ངག་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའོ།།

དེ་དག་བསྟུན། རྣམ་དམིགས་རྟེན་རྒྱུ་བཞིར་རོ། །དང་པོ་དེ་འཕེལ་བར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་གཉིས། རྣམ་པ་དང་། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་རོ།[2]། རྣམ་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མི་འདའ་བས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་གདམས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་དེས་བས་བཤེས་ནས་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་རེས་པ་བསྒྲིད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པ་འཆོལ་བའོ། །དོན་དམ་འཆོལ་བའི་རིགས་རིམ་བཟོད་ལ་མ་བརྟགས་པའི་ངོར་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་དུ་འཆར་བས་ན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གདམས་པ་ལྟར་དུ་བསླབ་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་གཅིག་གི་གཅིག་གི་གྲོགས་གཅིག་གིས་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་པ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུམི་ཕྱེད་པར་འགྱུར་ལ། རེ་ཞིག་ནི་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་གནས་པས་མོས་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའང་མདོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཇི་ལྟར་སྦྱད་པ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཚེ།[3] ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདྲུག་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། དེའང་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། དེའི་མིང་དང་། ཡུམ་དང་དེའི་མིང་དང་། དེ་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་བཀག་པ་དང་། འཕད་པར་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་གསུངས་པའོ།།

དེའི་ཕྱག་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྱག་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་སྟེ། འཛམ་བུའི་གླིང་ནས་སྟོང་གསུམ་མང་པོའི་བར་དུག་པོ་[4]ཤུར་ཡིའི་བུད་མེད་ཀུན་ལ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་གིས། འདམ་བུའི་ཚལ་དང་འོད་མའི་ཚལ་དང་བུ་རམ་ཤིང་གི་ཚལ་ལམ་སྟེང་མའི་ཚལ་ལམ་འབྲས་ཀྱི་

ཞེང་བམ་ཀེལ་གྱི་ཞེང་ལྟར་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདི་ལ་སྤྲོད་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྟོམས་པའི་བརྒྱའི་ཚ་ནས་རྒྱའི་བར་དུ་ཡང་མི་ཆོག་པ་དང་། དེའི་འཐད་པར་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྤྲོར་བ་དང་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཞུགས་པས་སོ། །ཉན་རང་གི་དེས་འབྱེད་བཞི་མཐོང་སྤོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་ཚུལ་དུག་དང་སྤྲོར་རོ། །དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྟེད་པ་ནས་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་བསྟེད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདྲེན་ནུས་པས་སོ། །ཞེས་དགོངས་ནས་མར་མེའི་སྐྱིང་པོ་ཚོགས་པའི་དབེ་འདི་ར་ཡང་བསྟད་པར་མཛད་པ་ནི་འཕགས་པས་སོ།།[1-24]

དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་པ།

(གདམས་ངག་གི་རབ་དབྱེ་གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་བདེན་བཞི་) རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གཉིས་པ་འགྲེལ་པར། སྟུག་བསྔལ་ལ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ།[1-25] དོན་ནི་སྟུག་བསྔལ་ལ་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་བྱལ་བར་དམིགས་དགོས་ཞེས་མདོར། གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་འབྱས་བུ་སྟུག་བསྔལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་ཤེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གཅིག་པར་བསྟན་པས་སོ།[1-26] །ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤང་བྱ་སྤོང་བྱེད་དང་བྱལ་བར་དམིགས་དགོས་སོ་ཞེས་མདོར། གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་སོགས་རྒྱུ་བ་ཐ་མི་དད་པ་བཞད་པས་སོ།[1-27] །འགོག་པ་ལ་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་དང་བྱལ་བར་དམིགས་དགོས་སོ་ཞེས་མདོར། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་སོགས་ཀྱིས་འགོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་བརྗོད་པ་དང་། གང་ཡང་འདི་འདྲ་བ་དེ་ལ་ནི་གཟུགས་མེད་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོས་པ་དགག་པ་གཉིས་གསུངས་པས་སོ།[1-28] །ལམ་ལ་བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་བྱལ་བར་དམིགས་དགོས་སོ་ཞེས་མདོར་ཡང་། བདག་ཉིད་ལ་སྒྲིན་པའི་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཧང་སྟོང་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དང་། སྟོན་ཀྱི་མཐའ་སོགས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱེན་པར་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ལ་སྤྲོར་བ་དང་མི་སྤྲོ་བ་དང་མི་སྤྲོར་བ་དེ་ཁོ་ནར་བཀག་པས་སོ།[1-29] །དེ་ལྟར་དམིགས་ཡུལ་བཞི་པོ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་གཟིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བཅས་པས་བདེན་པར་མི་མཐོང་བས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་བྱའོ།།

འཁོར་བའི་འབྲས་བུས་བསྡུས་པའི་ཟག་བཅས། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ་སྟུག་བདེན། འཁོར་

བའི་རྒྱས་བསྟས་བའི་ཟས་བཅས། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ། རྣམ་བྱང་གི་འབྲས་བུས་བསྟས་བའི་ཟས་མེད་ཀྱི་ཚོས། འགོག་བདེན། རྣམ་བྱང་གི་རྒྱས་བསྟས་བའི་ཟས་མེད་ཀྱི་ཚོས། ལམ་བདེན། འགོག་བདེན་ནི་ཡུག་མ་གསུམ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་དུ་མེད་པ། སྟག་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་ལྷོས་ནས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལྷོས་ས་ཐ་དད་ལ་ལྷོས་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སྔིད་དེ་སྟ་མའི་ལས་ཉོན་ཕྱི་མའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡོད་བས་སོ། །ལམ་ཟག་བཅས་དང་སྟག་ཀུན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སྔིད་དོ། །རིམ་པ་བཞིན་ཐར་འདོད་ཀྱི་ཤེས་བྱ། སྤང་བྱ། ཐོབ་བྱ། བརྟེན་བྱའོ། །རྒྱུད་བླན། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་བྱ་ལ།[1-44] །སོགས་ཀྱིས་སོ། །འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་ཟད་པས། དང་པོ་གཉིས་འཁོར་བའི་དང་། ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་སྐྱང་འདས་དང་དེའི་རྒྱུ་ཚཧཀ་གོ །མཚན་གཞི་དང་པོ་ལ་སྟོང་བཅུད་གཉིས་སམ། ཟག་བཅས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་ཀྱ་འོང་བ་རྣམས་ནི་འགྱུར་བའི་སྟག་བསྟལ། མི་འོང་བ་སྟག་བསྟལ་གྱི་སྟག་བསྟལ། དེ་གཉིས་ལ་མ་གཏོགས་པ་དེས་བསྟས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྟལ་ལོ། །སྟྲི་མཚན་ནི་རྒྱན་ལ་རག་ལས་ཤིང་རྒྱན་དང་བྲལ་ན་ནི་འགག་སྟེ་རང་དབང་མེད་པས་ན་མི་རྟག་པའོ། །གནོད་པའི་ཕྱིར་སྟག་བསྟལ། བདག་གིར་མེད་པས་སྟོང་པ། མྱ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ན་བདག་མེད་པའོ།།

ཀུན་འབྱུང་ལ་མཚན་གཞི་སྟྲི་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་ལས།[1-46] དང་པོ་ལ་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། རྒྱའི་རྒྱན་རང་རང་གི་[1-47]རིགས་འདྲ་སྟ་མས་བཞག་པའི་བག་ལ་ཉལ། དམིགས་རྒྱན་སྟྲག་མི་སྟྲག་གི་ཡུལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ། བདག་རྒྱན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་བྱེད། དེ་མ་ཐག་རྒྱན་རིག་པ་རིགས་འདྲ་སྟ་མ་སྟེ། ཐྲ་རྒྱས་སྤྲངས་པར་མ་གྱུར་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར།[1-48] །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་མངོན་པའི་སྐབས་སུ་ཐྲ་རྒྱས་ཤེས་གདགས། མདོ་སྡེའི་སྐབས་སུ་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་གདགས་ཤེས་སྟོན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རྣམས་གསུངས་ངོ་།།

གཉེས་པ་(རྩོད)ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉེས། དང་པོ་ནི།[1-49] གང་བྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ།།

གཉེས་པ་(དབྱེ་བ་)ལ། མཐོང་སྤྲངས་དང་སྒོམ་སྤྲངས་གཉེས།[1-50] དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཁམས་ན་སྟྲག་བསྟལ་མཐོང་སྤྲངས། ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉེས་དང་ཐ་

མ་བོར་བས་བདུན་བདུན། ལམ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་བོར་བས་བརྒྱད་དེ་སོ་གཉིས་སོ། །མཛོད་བུ་དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ།[1][2] །ཞེས་སོ། །ཁམས་གོང་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་བོར་བས་དེ་དག་དགུ་དང་བྱུག་བྱུག་བདུན་དུ་འགྱུར་བས་ཉེར་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཏེ་བསྟོམས་པས་ཀྱ་བརྒྱད་དོ། །ཕེག་ཆེན་ལྟར་ན་འདོད་ཁམས་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་བཅུ་བཅུ་སྟེ་བཞི་བཅུ། ཁམས་གོང་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་དེ་རྒྱུད་ཞི་གནས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་བྱེད་ཅོ་ཅེད་པར་འགྱུར་རོ་གསུམ། བདག་གི་གཉེན་ལ་དེ་ལྟ་བུ་གསུམ། བདག་གི་དགྲ་ལ་ཚན་བཏགས་སོ་འདོགས་སོ་འདོགས་པར་འགྱུར་རོ་གསུམ་སྟེ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགུ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་དགུ་དགུ་སྟེ་སོ་དྲུག་པ་གཉིས་སོ།།

དེ་ཡང་ལོག་པར་ཞུགས་ཚུལ་ཀྱིས་ཕྱེ་ན། སྐྱག་ཀུན་ལ་དངོས་སུ་དང་། ལོག་པ་ལ་དང་། དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་དང་གསུམ་མོ། །འགོག་ལམ་ལ་དངོས་སུ་དང་། ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་གཉིས་སོ། །དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇིག་ལྟས་གང་ཟར་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་དང་བདག་གིར་བལྟས། མཐར་འཛིན་ཀྱིས་རྟག་པ་འམ་ཚད་པར་བཟུང་། ལོག་ལྟས་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མི་སྲིད་པར་སྣང་བ་བཏབ། མ་རིག་པས་ཡུལ་དང་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོ་འགེབ། ཐེ་ཚོམ་ཀྱིས[3]གཉེན་པོ་ལ་སོམ་ཉི་ཟེས། ལྟས་སྐྱག་ཀུན་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་ལ། འགོག་ལམ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་བདག་མེད་ལ་སྐྱག་སྟེ་མནར་སེམས་པའི་ཁོང་ཁྲོ་དང་དྲུག་གིས་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་སོ། །དེས་འགོག་ལམ་དང་སས་གོང་མ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས[4]དངོས་སུ་དམིགས་མི་ནུས་ཀྱང་ཁྱད་བྱེས་དེ་དག་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པས་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་སུ་བཏགས་སོ། །ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི་ལྟ་བ་ལ་མཆོག་འཛིན་ཀྱིས་ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བཟང་པོར་བལྟས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པས་ལྟ་ངན་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲིད་ངན་ལ་དག་གོལ་ངེས་འབྱིན་ཀྱི་ལམ་དུ་བལྟས། འདོད་ཆགས་ང་རྒྱལ་གཉིས་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་བསྟོམ་སྤངས་ཡིན་ཀྱང་ལྟ་ངན་གསུམ་པོ་ལ་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་གསུམ་པོས་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་རྣམས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་འཁྱལ་ལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་འཁྱལ་བའི་ཕྱིར་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་སོ། །ཁོང་ཁྲོས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ལོག་ལྟའི་དབང་གིས་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་འམ་སྤྱད་མཐར་ལ་མནར་སེམས་པ་སྟེ་དབང་གི་ལོག་ཞུགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚིན་མོངས་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་མཚན་གཞི། མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱིས་

གཞོན་པར་བྱ་བའི་ཟག་བཅས་མཚན་ཉིད། མཐོང་སྤངས་མཆོན་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(སྒོམ་སྤངས་)ལ་ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི། ཕེག་ཚན་ལྔར་ན་དེའི་སྟེང་དུ་འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་བྱུག་གོ །དེ་ཉིད་འདོད་ཁམས་སུ་བྱུག་དང་། ཁམས་གོང་གཉིས་སུ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མ་གཏོགས་པ་ལྔ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་བྱུག །དེ་འང་འདོད་ཁམས་སུ་གཅིག །གཟུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་སུ་བཞི། གཟུགས་མེད་སུ་བཞི་སྟེ་ད་ལྟ་ལ་འདོད་ཆགས་དགུ་དགུ་བརྒྱད་བཅུ་ལྔ་གཅིག ད་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་གྱ་གཅིག མ་རིག་པ་གྱ་གཅིག འཇིག་ལྟ་གྱ་གཅིག མཐར་འཛིན་གྱ་གཅིག འདོད་པའི་ཁོང་ཁྲོ་དགུ་སྟེ་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་མཚན་གཞི། བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱ་བའི་ཟག་བཅས་མཚན་ཉིད། བསྒོམ་སྤངས་མཆོན་བྱའོ།།[೧೯೬]

གསུམ་པ་འབྲས་བུནི། སྐྱིན་མཐོང་བསྒོམ་གྱི་སྤང་བྱའི་འབྲས་བུ་འོང་བ། ཉེ་བག་ཏུ་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དང་། རིགས་མི་འདྲ་གཅོ་ཆེར་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་དང་ངན་སོང་གསུམ། བསྒོམ་སྤངས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དང་། རིགས་མི་འདྲ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལུས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ལ། དེ་དག་སྤངས་ཟིན་ནས་རིགས་འདྲའི་འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་། རིགས་མི་འདྲའི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་སྤང་སྐྱེས་ཟིན་ཡོད་པ་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་ལས་ལ། སེམས་དང་བསམ་པའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་། ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་རྒྱུ་མི་གཡོ་བའི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཏེ་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་བོན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱང་པོ་ལྟའི་རྒྱུ་བས་ན་རྒྱུ། འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ། མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་རྟེན་ཞེས་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(འགོག་པ་)ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བློས་གང་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགག་པར་བྱས་པའོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་དུ་མིག་དང་རྣ་བ་དང་།། དེ་བཞིན་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས། ཡིད་དང་དེ་བཞིན་མིག་དང་གཟུགས། །མ་ལུས་པར་ནི་འགག་པར་འགྱུར།[೧೯೭] །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྡུ་བཞིར་བརྟག་པ་ལས་འདས་ཏེ་སྨོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟག་བཅའོ།།

(འགོག་པའི་)སྤྱི་མཚན་ནི། ཕུང་པོ་འཇིག་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་འགོག་པ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཉི་ཤུགས་གི་མེ་རྣམ་པ་གསུམ་མེད་པར་བྱས་པས་ན་ཞི་བ། གཅིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གྱ་ནོམ་པ། སྐྱོན་རྣམས་ཐམས་འབྱུང་བའམ་བཟློག་ཅེས་འབྱུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཉམས་སྐྱེད་པས་འགོག་པ་སྟེ་བརྗེའི་འགོག་པ་བཏགས་པ་བ། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཀུན་ཏུ་བཙོམ་པས་འགོག་པ་དོན་དམ་པ་སྟེ་མཚན་ཉིད་པ་དང་གཉིས་སོ། །ཕྱི་མ་ལ་སྤྲོ་བ་པའི་འབྲས་བུས་བསྟུས་པ་མ་རྫོགས་པ་དང་། མི་སྤྲོ་བའི་འབྲས་བུས་བསྟུས་པ་རྫོགས་པ་གཉིས། གཉིས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་ཅན་རྒྱུན་མེད། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འགོག་པ་དང་ལྡབ་ཟེ།།

བཞི་པ་ལམ་བདེན་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་སོ། །རྟེན་ལ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དག་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་ལས་ཀྱི་སྨིན་པ། ཟ་མ་མ་ནིང་ཉོན་མོངས་པའི་སྨིན་པ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་སྐྱེ་མི་སྐྱན་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྨིན་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་རྟེན་དུ་མི་འདོད་དེ། མཚམས་མེད་པ་ཡི་ལས་རྣམས་དང་།[1-16] ཞེས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་མི་ཁོ་ན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ། སྐྱེས་ཟིན་ལྟ་ལའང་ཡོད། ཆོས་མཆོག་མཐོང་ལམ་མི་དང་འདོད་ལྟ་གཉིས་ལ་གསར་སྐྱེ། སྐོམ་ལམ་དང་མཐར་ཕྱིན་ལམ་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་པར་འདོད་དེ། མཐོང་བྱ། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་ལས་གསུམ་པོ། །མི་ཡི་ནང་ནས་འཕེན་པར་བྱེད།[1-17] ཅེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་(སེམས་ཀྱི་རྟེན་)ནི། ངན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་ནི་ཐོས་བསམ་གཅོ་བས་འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་གཅོ་ཆེ། སྟོང་མཐོང་གཉིས་ནི་སྐོམ་བྱང་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས། དངོས་གཞི་ཙམ་པོ། རྗོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་དངོས་གཞི་ཁྲད་པར་ཅན་ཏེ་གསུམ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་སྟེ་དུག་ལ་བརྟེན་ནོ། །འདོད་སེམས་སྐམ་གཡེང་ཆེ་བས་ཞི་གནས་མེད་ལ། གཟུགས་མེད་ལ་ཆུང་བས་མི་བརྟེན། སྐོམ་ལམ་ནི་ས་དུག་པོ་དེ་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནོ། །སྤིད་རྩེ་རྒྱུ་བ་མི་བསལ་བས་རྟེན་དུ་མི་རུང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་

བསྟོགས་པས་འོག་མའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྣའོ། །མཛོད་དུ། སྐོམ་བྱང་མི་ཤུགས་མེད་པ་དང་།། ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་བའོ། །གཉིས་ནི་འོག་ནས་ཡོད་པ་འཆམ།[1][1] །ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་པ་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ། སྐོམ་ལམ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད།[1][2]

དབྱེ་བ་ནི། ཚོགས་སྐྱོར་མཐོང་སྐོམ་མི་སྐྱེ་ལམ་དང་ལྡ། ཐེག་པས་ཕྱེ་ན་བཅོ་ལྔའོ། །དང་པོ་ལ་ཐར་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་[1][0]མངོན་རྟོགས་དང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་དུ་གྱུར་པས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི་རྒྱང་ཟབ་ཆེན་པོའོ། །འདིར་ཐོས་བསམ་གཏོ་བོ་དང་། སྐོམ་བྱང་ནི་ཚལ་པའི་རྒྱལ་དུའོ། །དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ། སྟོར་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འདིས་སྟོར་བས་སོ། །དབྱེ་ན་དྲོད་རྩེ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་བཞི། གསར་དུ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐོང་ལམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསར་དུ་མཐོང་བས་སོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག །རྟེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སྐོམ་ལམ། མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་རྒྱུན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་བས་སོ། །དབྱེ་ན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་སྐོམ་ལམ། དང་པོ་མོས་པ་བསྟོ་བ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་གསུམ། ཕྱི་མ་ལ་བསྒྲུབ་པ་སྐོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྐོམ་ལམ་མོ། །སྤྱིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཅེས་པ་ཟག་པའི་སྐོ་དྲུག་དང་འབྱེལ་མ་འབྱེལ་དང་། འདོད་པ་སྲིད་པ་མ་རིག་པ་ལྟ་བའི་ཟག་པ་སྤངས་མ་སྤངས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱིས་འཇོག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཏེ་བྱག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་དང་བྲལ་བ་གཅོ་བོར་ཐྱུར་བའོ།[1][3] །ཞེས་སོ། །ཐོགས་མེད་འཇིག་རྟེན་བའི་སྐོམ་ལམ་ཁམས་གཅིག་གཟུགས་མེད་བརྒྱད་དང་། འདས་པ་བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དགུར་བཞེད་དོ།།

ལྟ་བ་(མི་སྐྱོབ་ལམ་)ལ་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་རྟོགས། མི་སྐྱོབ་ལམ་རང་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་རྗེགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་མ་ལུས་པར་ཐྱུར་བའི་ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་མི་སྐྱོབ་པའི་ཆོས་བཅུའོ། །ལམ་གྱི་སྐྱེ་མཚན་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་སྡུངས་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བས་ལམ། རིགས་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པས་ལམ་དེ་ལ་འབྲལ་པ་མེད་ཅིང་ཚད་མར་ཐྱུར་པས་རིགས་པ། ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་སྐྱབ་པ། ཤིན་ཏུཡང་དག་པར་འབྱུང་བས་སྐྱར་འཁོར་བར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རེས་པར་འབྱིན་པའོ།།[1][4]

རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ།

གདམས་ངག་གི་རབ་དབྱེ་གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་[1023]ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་དགོས་ཞེས་མདོར། སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་མཐུན་ཉིད་ཀྱི་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུ་བ་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་སངས་རྒྱས་དང་མཚོན་བྱེད་རྣམ་མཐུན་དུ་མི་སྣོང་བར་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་རྣམ་མཐུན་ཉིད་ཀྱི་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་མཐུན་རྟོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བཞག་གོ[1024] །ཞེས་རྒྱུ་མཚན་དང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མི་སྣོང་བར་དང་། གཟུགས་ལ་རྣམ་མཐུན་ཉིད་ཀྱི་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་རྣམ་མཐུན་ཉིད་མི་དམིགས་པས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་མི་སྣོང་བས་བསྟན་པས་སོ། །ཚོར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་དམིགས་དགོས་སོ་ཞེས་མདོར། གཟུགས་དངོས་པོ་ཡོད་སོགས་ཀྱིས་གཞི་ཤེས་དང་།[1025] སྣོན་པའི་ཐ་རོལ་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་དང་།[1026] ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སེམས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་མཐུན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གཞི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྣོང་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་འདུན་ལ་འདུས་མ་བྱས་པས་སྣ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་དགོས་སོ་ཞེས་མདོར། གནས་པ་འདིས་གནས་པའི་སོགས་ཀྱིས་[1027]སྣོད་པ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་ནི་དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་བཞག་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མིང་གིས་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཉེ་ཤུ་ཚང་བའོ།།

འདིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ནོ། །བརྒྱད་ནི། འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐུགས་རྗེ་དང་། ནུས་པ་དང་། རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །སྟ་མ་དུག་གི་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན། དེའི་འོག་མ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན། ཡང་ན་མཐུན་པའང་མཚོག་ཏུ་རྟག་པ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བས་རང་ཉིད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རང་དོན། ཐུགས་རྗེ་དང་ནུས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་གཞན་དོན་ནོ།།

སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་འབྱུང་ལ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚོས་སོ།། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་

རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དག་པ་དང་། མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལས་སྐྱ་མ་དྲུག་གི་དང་པོ་གསུམ་འགོག་བདེན་གྱི་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ལམ་བདེན་གྱིའོ།།

ཚོར་ལས་དགེ་འདུན་འབྱུང་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དང་ཉེ་བར་གནས་པའི་རིག་གོལ་དང་ལྡན་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་བླའི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ནང་གི་ནོ་སོགས་ཀྱི་འཕེལ་ཆེན་དུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དཀོན་མཆོག་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ནོ།[༡༠༤] །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱུ་གཉིས་ནི་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན། ཇི་ལྟ་བའི་ཡུལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པའི་ཡུལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པའོ། །ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་ལ་ཆགས་ཐོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བས་གྲོལ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་གཉིས་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཞག་པ་ནི་རྒྱུད་བླ་མ་རུ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟིགས་པ་གཉིས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཧང་གི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་གཅོ་བ་དང་། དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་རྟོམ་ཚོད་ཀྱིས་བཞག་པ་དང་། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པར་སྣུ་བ་དག་ནི་སྒྲིན་པའི་གར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུ་སྣུབས་གནས་གསུམ་ཡང་བསྣལ་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མང་པོར་ཡང་དག་པའི་ཕ་མ་བསྐྱེ་པ་རྣམས་དེ་དང་ཕྲད་པ་མི་འཐོབ་པས་འབྱུང་བར་དཀོན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་མ་དང་བྲལ་བར་དྲི་མ་མེད་པར་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་མཐུ་དང་ལྡན་པར་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དག་འབའ་ཞིའི་རྒྱུ་[༡༠༥]ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པར་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟོད་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བས་རྟོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བཞག་གོ །དེ་ཡང་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་རྣམ་པ་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ། གནས་སྐབས་སུ་གདུལ་བྱ་ཕེག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།།

དོན་དམ་བའི་སྐྱབས་གནས་ནི། སྣང་ཕྱིར་བསྟུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཕྱིར།[རྒྱ°] །སོགས་ཀྱིས་རིགས་བའི་གནོད་པ་འབབ་པ་ཅན་དག་ནི་མ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱབ་པ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདོད་ཚགས་དང་བལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་པའི་ཚོགས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཕྱག་པ་ཐོབ་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཏོ་ནའོ། །དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྟེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྟུས་པ་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྲོར་ལམ་པ་དག་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། རི་མོར་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྟན་པོ་དང་། པོ་ཏེ་དང་། ཚོགས་ལམ་པ་དག་ནི་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྟེ། རོ་བོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་གཞུང་གིས་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། མདུན་ན་བཞུགས་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་མོ།[རྒྱ] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ཐེག་དམན་པ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཚོས་མི་སློབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་གཅོ་བོར་འཛིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེན་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་དང་བཅས་པ། བྱེ་བྲག་བཤད་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་སངས་རྒྱས་སུམ་བཀག་ཅིང་། འདུལ་བར་དགོན་མཆོག་གཞན་ཞེས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་པས་དེའང་སངས་རྒྱས་སུ་བཟུང་ངོ་། །སྡུད་ལས་འདུས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་ནི་ཚོས་སོ། །དགེ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཚོས་སྤྲོབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ནི་དགེ་འདུན་ནོ།།

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བཤད་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པའོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་སྔོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལྡངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲོར་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྔོན་པ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་(དངོས།)[རྒྱ་] དགེ་འདུན་ལ་གོགས་ཀྱི་ཚུལ་ལོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནི། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཁས་ལེན་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་བཞིས་ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ཡང་དོ་བོ། རྒྱུ། འབྲས་བུ། ལས། ལྡན་པ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་འདོད་པས་ཁས་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གང་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དེ་ཁོ་ནའི་དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའོ། །རྒྱུ་ནི་སྙིང་རྗེ། འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ། །གནས་སྐབས་ནི་བར་སྐབས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། སྤྲོར་བ་

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྔོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །ལས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བྱེད་ཅིང་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དག་ལ་མི་སྐྱོ་བའོ། །ལྷན་པ་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་ཁུངས་པ་ཡིན་ལ། །རྣམ་པ་ནི། བརྟུལ་བ་ནི། བརྟན་པོ་ཤཱ་ར་དྭཱ་ཏཱི་པུ་ཏྲ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བརྟན་པོ་ཤཱ་ར་དྭཱ་ཏཱི་པུ་ཏྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏོ། །ཡོན་ཏན

གྲགས་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ཡང་། ལུས་ཀྱི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱི་མི་དམིགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ།།[३१५]

བསྒོམ་རིམ་ཡང་སྒོ་བ་དོན་གྱི་སྟུང་འགྲེལ་ལ། འདི་ལྟར་དང་པོར་རེག་གནས་ཡིད་ལ་འོང་བར་བྱས་པའི་ཕྱོགས་སུ། སྟོན་པར་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ནས་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྡན་པ། རི་བཞིན་དུ་མཚོད་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བར་བསམས་ལ་ཕྱག་བྱའོ།། དེ་ནས་རྗེ་རྣོལ་མོ་གྱང་བཅས་ཀྱི། ལུས་དང་པོར་བསྒང་སྟེ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། ཤྱེ་ཤན་ལ་སྦྱར་ནས་མིག་སྣ་གོང་དུ་གཏད་དེ། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་དམིགས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མན་ངག་མཉོས་ལ། རྟ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མཚན་ལ་དམིགས་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་དང་། ལེའུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ། དེ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་གྲངས་བཙུ་བ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐད་བ་འདེབས་པ་མེད་པར་སྒྲོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་བརྟག་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་རྣམ་པ་བཞིར་རྣམ་པ་དཔྱད་དོ། །ཡི་གེ་ཡང་སིལ་བུ་དང་།[३१६] བསྟུས་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་པ་དང་། དོན་དང་བཅས་པ་ཉིད། རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སེམས་སོ། །དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི། གཞན་ནི་སྣོངས་པའོ་ཞེས་རིགས་ཀྱིས་དེས་པར་གཟུང་ནས། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི། ཐ་ཤན་ཏི་སྒོངས་པའོ་ཞེས་དེས་པར་གཟུང་ནས། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤི་ཁ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་འདུད་པ་ནི་འདུན་པའི་སེམས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་སྐྱེ་མ་ཡུ་བ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བས་མ་གཟིགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་རྒྱུད་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་མ་མེད་པས་ན་མཚན་མ་མེད་པའོ། །དེས་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྨོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ།།

ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སེམས་བསྒྲིད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས། ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཅིངས་པས་འཁོར་བ་ན་སྡུག་པའི་འཆིང་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ངེས་པར་ཤེགས་པ་ལ་འགོད་པའི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལེ་ལོ་དང་། དམིགས་པ་བརྗེད་པ་དང་། བྱིང་ཆོད་དང་། མ་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་ཆེས་པ་དང་སྒྲིན་དུགཔོ་དེ་དག་གནས་སྐབས་རྗེ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ན་དེའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་སྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དད་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་འདུན་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱེའོ། །འདུན་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །དེ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས་ལེ་ལོ་བཟློག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིས་ལེ་ལོ་སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དེས་ཡང་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་གནས་སོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱིང་བ་སྤྱོང་ངོ། །ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོད་པ་སྤྱོང་བ་འགྱུར་རོ། །བྱིང་ཆོད་ཞི་བར་བྱ་བའི་དུས་སུམི་རྩོལ་ན་ཡང་སྒྲིན་ཡིན་པས་སེམས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །བྱིང་ཆོད་ཞི་བ་ན་གང་གི་ཚེ་སེམས་དམིགས་པ་ལས་རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བས་ན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པར་ཐུན་ན། དེའི་ཚེ་ཡང་རྩོལ་བ་སྐྱེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་ན་དེའི་ཕྱིར་དེའི་གཉེན་པོ་བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

རིམ་པ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་ནས་ལངས་ཏེ། སྐར་སྤུད་པར་བྱེད་པ་རྫོ་རྗེ་འཚང་གི་གཟུགས་སུ་མོས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཤད་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བྱིན་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐུན་མཚམས་བཞིར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།[११०] །ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གདམས་ངག་འདི་ཁྲུང་པར་དུ་འགོ་བའི་རྒྱུར་བཞག་གོ།

ལྟ་བ་(ཡོངས་སུམ་དལ་བཙོན་འགྲུས།) དུས་རིང་མོ་སོགས་ཀྱིས་ཀེ།[೨೨೧] རྟོམ་སེམས་པ་ཡོད་ན་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བས། མདོར། གཟུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་རྟོམ་པ་མེད་པ་བསྟན་པ་འདི་གསུངས་ལ།[೨೨೨] དེ་ཡང་མ་ཞེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཐོབ་པ་ན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་མེད་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་གྱི་ཚར་འབྱེད་པ་མེད་པས་རྟེ་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མཚན་མར་འཛིན་པ་ལས་ཕྱིར་ཐོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མི་དལ་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གོ།།

བྱག་པ་(ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཏེ།) དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་གྱུར་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཅིང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེ་སྦྱངས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་ལ། དེས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཐོང་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་རྣེད་པར་འགྱུར་བ་ནི། མདོར་ཡང་། ཡེ་ཤེས་གང་དང་ལྡན་པས་ཤར་ཐོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཟུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཟུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ཀྱང་མཐོང་ངོ་། །དེ་རྣམས་ལས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཉན་ནོ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་གང་ལ་གང་གིས་གང་གསུངས་ཞེས་དབྱེད་ཅིང་ངོན་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་འདི་རྣམས་འགའ་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ།[೨೨೩] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། དེ་ནི་ཡམ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བསྟབ་པ་ཡིན་ནོ།།

བདུན་པ་(སྐྱེ་ཤ་ཟ་ནི།) ཤའི་སྐྱེ་དང་སོགས་ཀྱིས་ཀེ། ཡུལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་དང་། གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་འཕེད་པར་བྱེད་པས་སྐྱེ་ནོ། །ཤའི་སྐྱེ་ནི། དམན་པ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ནས། རབ་ནི་སྟོང་གསུམ་ཆུན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་སྟེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོའི་ཚད་སོ་སོར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ནི། །སོ་སྐྱེའི་རབ་ཀྱིས་ཤ་ལས་གཞན་མི་མཐོང་སྟེ། ཤའི་མིག་དེ་བདག་པོའི་འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་

གྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟའི་མིག་ནི་ཁམས་གོང་གཉིས་ཀྱི་སས་བསྟུས་པའི་མིག་ལས་ནི་འདས་ཏེ་དེའི་ཡུལ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣུན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་གཟིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྣུན་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོའི་རྩེ་རྒྱ་དང་རྩེ་གཉིས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་གཟིགས་པའོ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཤེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྣུན་ཞེས་བཅུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྣུའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣུན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཡུལ་གཟིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །འཇམ་དཔལ་གྲུ། གཟུགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཤའི། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལྟའི། ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཉེན་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣུན་ནོ།[૧૧૯] །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ལྟར་བཞག་ལ། རྒྱ་ནི་མདོ་ལས། མིག་ལྟ་སྣུང་བར་འདོད་པ་དང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།[૧૨૫] །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། སྣོར་བསམ་གཏན་དང་། ཁྱད་པར་འདི་ར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེའོ། །དེ་ལྟར་སྣུན་ལྟའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བསྟུབ་པའོ། །ཚོགས་ཀྱི་ས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྣུན་སོ་སོར་ཐོབ་བོ། །དེ་བས་ན་གཞན་ཀྱིས་ཉིང་མི་འཛིན་པར་འགྲུར་རོ།།

(གདམས་ངག་ཀྱི་རབ་དབྱེ་) བརྒྱད་པ་རྩྭ་འཕྲུལ་དང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱེ།[૧૨૬] འདི་ལ་རྒྱུ། ངོ་བོ། འབྲས་བུ། བྱེད་ལས། ཡུན་བའི་ཡོན་ཏན། འཇུག་པའི་རབ་ཏུ། ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣུན་ལས་ཐོས་པ་ཙམ་ལས་ཀྱང་ཐོས་པ་ཆ་ཙམ་ཐོབ་ཅིང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མངོན་ཤེས་གང་དང་གང་རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་སྣུ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུབ་སྟེ། དབེར་ན་ཏ་རྩྭ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ལ་ལུས་ཡང་བར་མོས་པ་ལ་སོགས་པས་ཇི་ལྟར་མཉམ་པར་གཞག་པས་འགྱུབ་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པོབ་ནས། །མི་རྟོག་

ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། །རྡོ་ལྟར་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །མཐུ་སྟུབ་པ་ཡི་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།[ཀཀ] །ཞེས་སོ། །གཞན་ནི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་གང་རུང་ལས་སོ།།

(ངོ་བོ་ཉི་) སྨིན་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ནི་བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བའི་རིག་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ནི་བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། བྱེ་བྲག་ཕྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་འཛིག་ན་གཞན་འདྲ་བ་ལས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་རིམ་པར་སྦྱར་བས་སོ། །ཡུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་མངོན་ཤེས། ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བ་ཐོགས་མེད་དུ་བྱེད་པས་མཐུའོ། །དེ་ཡང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།།[ཀཁ]

དབྱེ་ན་ས་གཡོ་བ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སྒྲ་ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོ་ཐོས་པ་ལྟའི་རྣ་བའི་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཚགས་དང་བཅས་པ་དང་འདོད་ཚགས་བྲལ་བ་[ཀཁ] ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་སྔ་མ་ཏུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོ། །འདིར་འཕགས་པས། སྒྲན་ལྟས་བསྟུས་པའི་ལྟའི་སྒྲན་གང་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྟུས་པ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་མངོན་འདུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།[ཀཁ] །ཞེས་སོ། །འདི་ལྟའི་ཚ་འདུ་ཙམ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཟག་པ་བའི་མངོན་ཤེས་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་འདི་རྣམས་མཐུན་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཟག་ཟད་ཙམ་ཡིན་པས་སོ།།

འབྲས་བུནི་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་པར་ཐར་པ་དང་། ལྟའི་གནས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་། ཚངས་པའི་གནས་ཚད་མེད་བཞི་སྟེ། དེ་དག་གིས་བདེ་བས་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་སུ་བགྲོད་ནས་སངས་རྒྱས་མཆོད་ཅིང་ཆོས་ཉན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ།།

བྱེད་ལས་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། མཐོང་བའི་ལས་འཕེག་རྟེན་སྐྱ་མར་མཐོང་བ། སྟོན་པའི་ལས་

དབང་བཙུ་དང་ལྡན་བས་འཇིག་ཚགས་དང་། སྐུ་འཕྲལ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའོ། །འོད་ཟེར་གྱི་ལས་ངན་འགྲོ་ལ་རེག་བས་བདེ་འགྲོར་འཕེན་པ་དང་། བདུད་སྤྲ་བགོངས་ཞིང་སྐྲག་པ། རྣམ་པར་རོལ་བའི་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགོར་གྱི་དཀྱིལ་འགོར་དུ་ཉིང་དེ་འཛོན་རྣམ་པ་མང་པོས་རྣམ་པར་རྩེ་བ་ཀུན་ཏུསྟོན་ནོ།། སྐྱེལ་བའི་ལས་ནི། བཟོའི་ལས་ཀྱི་གནས་དང་སྐྱེ་བ་དང་། དགའ་ལྡན་ན་བཞུགས་པ་མཆོག་གི་སྐུལ་བའི་སྐྱུའོ། །ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་བའི་ལས་ནི། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བས་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དག་པར་སྟོན་པ་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མི་གཡ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་མཚན་བསྐྱགས་པས་སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའོ།།

ལྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྨོན་པར་བྱེད་ནུས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟགས་པ། ཚོག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བར་འོས་པ་གསུམ་མོ།།

འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། མདོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག །རིག་པ་གསུམ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། ཟིལ་གནོན་བརྒྱད། ཟད་པར་བཅུ། ཉིང་ཏེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཇུག་པའོ།།

གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚེ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚོག་ལ་དབང་ཐོབ་པས་འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་པས་དབང་མེད་པ་རྣམས་རང་དབང་ཡོད་པ་ལ་འགོད་པས་དབང་ཚེ་བ། རྒྱ་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་དགའ་བས་དགའ་བ་ཚེ་བ། སྤིད་པས་མི་འཇིགས་པས་མི་འཇིགས་པ་ཚེ་བའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་དུ་ཉེགས་པར་བྱའོ། །དེ་བས་འདི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྫོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།།

(གདམས་ངག་གི་རབ་དབྱེ་)དགུ་པ་(མཐོང་ལམ་ལ།) ཚོས་ཤེས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་ཏེ་ས་ལ་ལྟ་བ་དང་འདྲ། རྟེས་སུཉེགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་གནམ་ལ་ཡར་ལྟ་བ་དང་འདྲ་བས། གཅིག་གི་ཡུལ་གཅིག་གིས་མཐོང་བ་བཀག་ནས་རྣལ་འབྱོར་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཉེགས་པས་སྤྱི་མ་མཁན་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དེས་མཐོང་སྤངས་དྲུངས་ཐུང་བའི་དོན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

(གདམས་ངག་གི་རབ་དབྱེ་)བཅུ་པ་(བསྒོམ་ལམ་ནི།) འདུས་བྱས་ཏེ། ལམ་འདུས་བྱས་པ། སྤངས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ། དེ་གཉིས་ཁན་ཚུན་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པའི་ལམ་

རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་བརྟགས་པ་བ་[1]ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཤུར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དེ་གཅིག་པུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པས་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྣུམ་ཙམ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་སྦྱངས་དུབས་འབྱིན་པའི་དོན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

འདིར་དབྱུད་པ། དང་པོར། སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་གདམས་ངག་ཡིན་ལ། དེ་ལེན་ཁྱེར་ལ་འདོམས་པ་བསྒྲུབས་ཡུལ་[2]གང་ལ་དམིགས་ནས་ལེན་པ་དམིགས་པ། བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་བསགས་པས་མོས་པ་འཕེལ་ལ། དེ་འཕེལ་བས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཟློག་ནས་མི་རྟོག་པར་གྱུར་ནས། ཞེན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ། དེའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་ངལ་བར་ལམ་འཛིན། དེས་ཉིང་དེ་འཛིན་རབ་ཏུ་གྱུར་པས་སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབས་ཏེ་རྒྱ་ཁྱད་རྣམས་རྒྱས་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཕྱིན་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་ཡང་གདམས་ངག་ནོད་ལ་དེའི་ཚེ་ནོད་པའི་གདམས་ངག་ཀྱང་མཐོང་ལམ་བསྒོམ་ལམ་ལ་རིམ་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། མཐར་ཕྱིན་པ་ན་དེ་དང་དེར་འགྱུར་གྱི་དཔྱ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེ་གཉེས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུར་བཞག་གོ།

དེ་བས་ན་གདམས་ངག་འདི་ཚོགས་ལམ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གཙོ་བོར་ཡིན་ཏེ། སྒོབ་དཔོན་གྱིས་སྙད་འགྲེལ་དུ། གདམས་ངག་ཐོག་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ཐོག་པ་ཡིས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་གོམས་པར་བྱས་ནས་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་[3]ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྒེད་པས་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བཅུའི་ཚོས་ལ་སློབ་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ནི། །བསམ་གཏན་ལ་ཐོབ་མངོན་པར་ཤེས། །མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྤྱོ་ནས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ། །མཚོད་པའི་ཕྱིར་དང་ཉན་པའི་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་རྣམས་སུ་འགྲོ། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་ལ། །བསྐལ་དཔག་མེད་ཀྱང་བསྟེན་བཀུར་བྱས།། དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ནི་ལས་རྣང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བས་སེམས་ལས་སུ་རྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཏེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས། དེ་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་

རྒྱུན་ལ་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་ཞེ་གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། །གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་རྣེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གདམས་ངག་ལ་འཇུག་གོ[୨୫] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གྱི་གདམས་ངག་ནི་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ནས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་བར་གསུངས་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་དུ་འཇའ་ཚུན་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དེ་འདྲར་གྱུར་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་པས།[୨୬] །སོགས་ཀྱིས་སྒོམ་ལམ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་གདམས་དག་ལ་འཇུག་གོའི་བར་ཀེ། དེར་སྒོམ་བྱྱེད་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོར་བཞག་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པར་སྣང་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་གདམས་དག་གི་ཚན་ཡོན་ལྟ་བཤད་པར་སྒོད་དུ་གྱུར་པ་སྒོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏུས་སུ། དེ་བསྒོམས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་ཀྱི་སྒོད་ཉིད་དུ་གྱུར་པ།[୨୭] ཞེས་ཆོགས་ལམ་ལ་གསུངས་པས་སོ།།

དག་འདྲུན་དགོན་མཆོག་དགར་ཉེ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་(དག་འདྲུན་དགོན་མཆོག་དགར་ཉེ་བཤད་པ་)ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་འདྲུན་དེ་དག་ཀྱང་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་སྒེས་བུ་ཟང་བཞི་གང་ཟག་བརྒྱད་དུ་བཞག་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

དབང་པོ་རྣུལ་དང་རྣོན་པོ་དང་། །དད་དང་མཐོང་ཐོབ་རིགས་ནས་རིགས།།
བར་ཆད་གཅིག་པར་སྒེས་ནས་དང་། །ཟེད་དང་ཟེད་མེན་འོག་མིན་འགྲོ།[୨୯]
འཕར་གསུམ་སྒིད་རྩེའི་མཐར་ཕྱག་འགྲོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི།།
ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་ཟེད། །བས་རྒྱང་ནི་ཉེ་ཤུའོ།།[୩୦]

୭) དབང་པོ་རྣུལ་པོ་[୨୬]དང་བའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ୨ རྣོན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ୩ དད་བས་མོས་པ་དང་། ୯ མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དང་། ୫ ཚུན་ཞུགས་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྒེ་དང་། ୬ ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྒེ་དང་། ୭ ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་།

ར་ཕྱིར་མི་འོང་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། ༨ སྐྱེས་ནས་དང་། ༡༠ མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་དང་། ༡༡ མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མིན་པ་དང་། ༡༢ འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་བ་དང་། ༡༣ འོག་མིན་འགྲོ་ཕྱིར་འཕར་བ་དང་། ༡༤ འོག་མིན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་བ་གསུམ་དང་། ༡༥ སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་། ༡༦ གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་པ་བཅོམ་པ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་དང་། ༡༧ མཐོང་བ་ཡི་རྟོག་ལ་ཞི་བ་དང་། ༡༨ ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། ༡༩ མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བའི་ཚིག་གིས་དོན་རྣམ་གྲངས་སུ་བསྟན་པ་དག་བཅོམ་པ་ཞུགས་པ་དང་། ༢༠ བས་རྒྱུ་བྱ་བ་དང་ནི་ཉེ་ཤུགོ།།

དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་རྣམས་བསྟུས་པར་འཕགས་པའོ།། སློབ་དཔོན་གྱིས། འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ནི་གོ་སླ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པར་མ་བཤད་དོ།[༢༤] །ཞེས་གསུངས་ནས། རང་གི་བཞེད་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོགས་ཀྱིས། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་མཐོང་གིས་རྟུལ་རྣོ་གཉིས། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་མཐོང་གཅིག ངེའི་འབྲས་གནས། བར་ཆད་གཅིག་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་མཐོང་གཅིག འདའ་བ་བཞི། འོག་མིན་འགྲོ་གསུམ། སྲིད་རྩེར་འགྲོ་གཉིས། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ། རང་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཉོ་ཤུར་བཤད་ཅེས་གྲགས་སོ།།

འདིའི་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་ལ་མཐོང་ཆོས་ཞེའང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཅེས། ནུབ་སྐོ་བ་དང་། གསེར་གྱིང་བས་སོ།[༢༣] །ཟླ་ཅེར་དང་། ཆོས་བཤེས་གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མཐོང་ཆོས་ཞེ་བའི་ལུས་མངོན་བྱེད་གཞན་རྣམས་འདྲ།[༢༥] རབྟ་ཀྱིཏྟི་དང་མོས། མཐོང་ཐོབ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པར་བསྒྲུལ་ནས་ལྷག་མ་རྣམས་ནུབ་སྐོ་བ་དང་མཐུན་ལ། དབང་པོ་རྟུལ་རྣོ་བཤད་གཞིར་བྱས་སོ།[༢༦]། དགེ་ལྡན་དང་ཤེས་རབ་སྐོན་མེར་འོག་མིན་འགྲོ་ལོགས་སུ་བགྲང་། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་མ་བསྟན། གཞན་འཕགས་པ་བཞེན་དུའོ། །རང་གི་འདོད་པས་ན། འགྲེལ་པར། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ།[༢༧] །ཞེས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བསྟན། གཟུགས་ཀྱི་གོང་འཕོ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས། སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་བ་ནི་ཞེས་པས། གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་དེར་འགྲོ་བ་དང་།

གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་པ་དང་བལ་བ་དག་སྟེ་ཞེས་བས། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོས་གཅིག་ཅེག །མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་སོ་སོ། གཞན་སྣང་མ་བཞིན། སྨྲེབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་མངོན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་པ་མ་བཅོམ་བའི་དབྱེ་བར་མངོན་པ་བཞིན་སྲིད་རྩེ་འགྲོ་བགྲངས་པས་སོ།[୨୯୩] །མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་ནི་འདི་འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱི་ལ་བརྟགས་ཀྱིན་མི་ནུས་པས་རང་མོས་བའི་རྡེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་འོས་པ་ཉིད་དོ།།

སྨྲེབ་དཔོན་གྱི་དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་སོགས་ཞལ་འཕངས་པ་ལྟར་འཆད་ན།[୨୯୯] དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་འདི་ལ་མིང་དེ་སྐད་དུ་བཞག་པ་ནི་ཕྱིན་མི་ལྷོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། གསུང་བའི་དགོངས་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་དུ། ལོག་པ་བརྒྱད་ལས་ཡང་དག་འདས། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་རེག །ཡང་དག་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་མེད། །དེ་ཕྱིན་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱའོ།[୨୯୫] །སངས་རྒྱས་མཐོང་ལ་ཚགས་མེད་དེ། །སེམས་ཅན་དཔག་མེད་དང་པར་བྱེད། །དེ་ཕྱིན་བློ་ལྡན་དང་པས་འབྱང་།[୨୯୬] །ཆོས་རྒྱུན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། །རྒྱུན་དེ་ལས་ཀྱང་འདའ་མི་བྱེད། །ཆོས་ཉིད་དེ་ཡི་རྡེས་སུ་ཐོབ། །དེ་ཕྱིན་ཆོས་རྡེས་འབྱང་ཞེས་གསུངས།[୨୯୭]། ལམ་ལ་རྒྱུན་ཞེས་བས་བརྗོད་དེ། །བསམ་དུ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ལམ། །གང་དག་ལ་ལ་དེར་ཞུགས་པ། །དེ་དང་དེ་ནི་རྒྱུན་ལ་གཞོལ།[୨୯୮] །གང་གིས་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་འགྱུར་བའི། །རྒྱུན་རྣམས་མང་པོ་གང་གསུངས་པ། །བདག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས། །དེ་ཆོས་བ་ནི་འོངས་པ་ཡིན།[୨୯୯] །འགྲོ་བ་རྣམ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་། །དེ་ནི་ཕྱིན་ཞིང་མི་འགྲོ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་བས་ན། །དེས་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བརྗོད།[୩୦୦] །གང་གི་སེམས་ཅན་རབ་སྨིག་བསྡུལ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཡིས་བཅོམ། །ཉོན་མོངས་པ་ལས་རབ་ཏུ་དགྲོལ།[୩୦୧] །དེས་དེ་དག་བཅོམ་ཞེས་བརྗོད་དོ།[୩୦୨] །མ་རིག་ནམ་མ་ཞི་བཞིན་དུ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད། །འདི་ནི་མངོན་སུམ་གྱུར་བས་ན།། རང་རྒྱལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།[୩୦୩] །ཞེས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་སེམས་ཅན་དང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལ་མ་ཚགས་པ་དང་བའི་རྡེས་འབྱང་། ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉེར་ངེ་འཛིན་ལས་མི་འདའ་བར་ལམ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དེའི་རྡེས་སུ་འབྱང་བས་ཆོས་ཀྱི་རྡེས་འབྱང་།[୩୦୪] སངས་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུན་ལ་ཞུགས་པས་རྒྱུན་ཞུགས། འདོད་བའི་ཁམས་འདིར་འཚང་རྒྱ་སྟོན་པར་ཡན་ཅིག་འོང་བས་ཕྱིར་འོང་། ཁམས་གསུམ་དུ་མི་འོང་བར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་། རང་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉོན་མོངས་

པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ནས་གཞན་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་འབྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཚོས་སྟོན་པས་དགྲ་བཅོམ། རང་བྱང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་རང་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ།།

དགོས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཏུ། ཀུན་དགའ་བོ་སེམས་ཅན་གང་དག་དམན་པ་ལ་མོས་པ་དེ་དག་གི་ཚེད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐབས་མཁས་པས་ཉུ་བུའི་ཚོས་སྟོན་ཏོ།[1111] །ཞེས་དང་། གཞན་ལས། འདི་ན་སེམས་ཅན་དམན་ལ་མོས་རིག་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་ཉན་ཐོས་འགྲུར། །རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་པར་ཡང་རབ་ཏུ་སྟོན།[1112] །ཞེས་སོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་མདོར། ཤྲཱ་རིའི་བུས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་སྐྱོང་བ་དེ་གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་ལགས། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་ཆོ་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པའམ། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་རིགས་དང་། མིའི་ནང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།[1113] །ཞེས་གསུངས་ནས། ཡང་དང་པོ་དེ་ནི། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྣལ་འབྱོར་མྱོང་དུ་འགྱུབ་པ་སྟེ། ཚོ་རབས་འདི་འདྲས་ནས་ཀྱང་ཚོས་ཟད་མོ་འདི་དག་དེ་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མ་ཉམ་པར་གཞོག་གོ །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་དང་གང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་གང་ན་ཡང་རུང་ཞིང་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།[1114] །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་དེ་ནི་ཚེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དག་དེ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱངས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཚེ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཉམས་པ་མེད་པའོ། །གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།[1115] །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཉམས་པ་མེད་པའོ། །གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དང་། ཉོན་ཅི་འཕྲོག་ཀྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།[1116] །ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་མཚོག །གཉིས་པ་བར་མ། གསུམ་པ་དགའ་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དང་ཉོན་མོངས་ཅི་འཕྲོག་ཀྱི་སྒོ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།[1117] །ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་མཚོག །གཉིས་པ་བར་མ། གསུམ་པ་དགའ་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཆུད་ཟུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དང་པོ་དག་པའི་ཞིང་ཏུ་ལྷང་ཆུ་བར་འགྱུར་བ། གཉིས་པ་མ་དག་པའི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ལྷང་

རྒྱ་བ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ། གསུམ་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་གདོད་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་རྣེད་པར་དཀའ་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་རྟུལ་པོར་བཞག

ཕྱིན་མི་ལྷོག་པ་བཀོལ་པ་ནི། དེ་ལ་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་སྣུར་དུ་སྐྱེ་བས་[1][64]བཤད་བྱའི་ཚོགས་ཐ་མ་ལ་ལྷོས་ནས་སོ། །འཕགས་པས་སྔ་མ་གཉིས་དབང་རྣོན། ཕྱི་མ་དབང་རྟུལ་དང་སྣུར་རོ། །ཤྲཱ་དྷ་ཀེའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་དག་ཅེས་པ་ནས། དེ་དག་དབང་པོ་རྟུལ་བ་ཡིན་ཏེ།[1][65] ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་མདོ་གཉིས། དང་པོས་བསམ་གཏན་དང་ཐར་ཕྱིན་བྱུང་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར་ཀྱང་ཐབས་མི་མཁས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་ཚེ་དེང་པོར་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་རིང་བརྩོན་པ་ལྷོད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱིན་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྟོན་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྨྲོད་སྨྲོད་པའི་མཐུས་བརྩོན་པར་བྱེད་ཀྱང་དབང་པོ་རྟུལ་པོར་འགྱུར་རོ།། གཉིས་པ་གཞན་འདུ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་བཏང་ནས་ལྷའི་ནང་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་ཐབས་མི་མཁས་པས་དབང་རྟུལ་དུ་བཞག་གོ །དེ་ནས་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ།[1][66] །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དབང་རྣོན། དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྨྲོད་པ་ལ་བསླབས་ནས་སྐྱིང་རྗེས་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་སྲངས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ལྷུར་ལེན་པས་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིང་ལ་འཚང་རྒྱ་བས་སོ། །འཕགས་པས་འབྲས་བུབར་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་དང་ཐོབ་ལ་རིམ་པར་སྨྲོས་རོ།།

དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཡང་སྲིད་པ་ལ་བརྐམ་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།[1][67] །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མིའི་རིགས་སྐྱེ། ཡོན་ཏན་སྟོ་མ་བཞིན་དང་ལྡན་ཞིང་སྟོན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མིར་སྐྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་ངོ་།[1][68] ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལྷའི་རིགས་སྐྱེ་སྟེ། ཡོན་ཏན་སྟོ་མ་བཞིན་དང་ལྡན་ཞིང་འདོད་ལྷ་དུག་གི་ནང་དུ་སྐྱེས་ནས་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་བྱ་བ། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་བྱེད་པའོ། །ངེ་ནས་དག་འལྡན་ཁྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེས་ཏེ་དེ་དག་དེའི་ཚེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གནས་ནས་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་དང་། དྲན་བཞིན་ཤེས་བཞིན་དུ་ལྷ་བྱེ་བ་ཁྲག་

ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་བསྐོར་ཏེ་མདུན་དུ་བྱས་ནས་འདི་ར་སྐྱེ་བ་བསྟན་ཏེ་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦ་ཚོགས་དག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ།[1৬৬] །ཞེས་པའི་བར་འདི་ཚོ་གཅིག་བར་ཚད་གཅིག་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་མདོ་གཉིས་བྱུང་བའི་དང་པོས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་དེའི་བདག་པོར་སྐྱེས་ནས་རྗུ་འཕྲུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཆོས་ཉན་པ་དང་། དེ་དག་མཉེས་པར་བྱ་བ་ལྟར་ལེན་པ་དང་། སྟོན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་གསོལ་བ་འདེ་བས་པ་པོར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོར་[1৬৭]མ་ལོན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྒྲུལ་བའོ། །གཉིས་པ་སྣང་ཚུལ་དུ་རྗེ་བཙུན་རི་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ནས་དེ་དག་ནམ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མི་སྐྱེ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་ཏུ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་དོ་[1৬১]བར་གྱིས་བར་མདོར་འདའ་བ། འཕགས་པས་འདིར། ཚངས་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ།[1৬৫] ཞེས་དྲངས། འདི་ལ་མདོ་ལྟ། དང་པོས་མདོན་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཆོད་པ། གཉིས་པས་མདོན་ཤེས་ལ་གནས་ཤིང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཀྱིད་ན་གནས་པར་འདོད་པ་བསྐྱེད་པ། གསུམ་པས་མདོན་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཆེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྐྱེས་ནས་ཆེ་རིང་ཐུབ་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ། བཞི་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐུ་དང་བྲལ་བར་སྐྱེས་ནས་སྐུ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་བཤད་པས་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ། ལྔ་པས་མ་དག་པའི་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་ཡང་བྱེད་པ་བསྟན་ཞེས།།

དེ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡོད་དོ།[1৬০] །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོར་བར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཡོན་ཏན་སྟེ་མ་དེ་དག་ཏིང་དང་ལྡན་ཞིང་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སེ་དང་པོ་སྨོན་པར་བྱས་ནས་འཕྲལ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སེ་སྨོན་པར་བྱེད་པ་དགེ་སློང་མིའམ་ལྷ་བུ། དེ་ནས་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱེ་གནས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། གཞོན་འཛོམ་ཐང་ལས་འདའ་བ་བསྟན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཏིང་དང་ལྡན་ཞིང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་སྟོང་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་བ་ཆུང་དུས་སུ་དང་པོ་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་འཕྲལ་ཁོ་ནར་ཆེན་པོ་འབད་མི་དགོས་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ་དུས་རིང་ཞིང་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་བསྟན་པ་གནས་པར་བྱེད་དོ།[རྟག] །ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུདག་པར་བྱ་བའིདོན་དུ་འདོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ།[རྟག] །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་འདའ་བ་བསྟན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ནས་འབད་མི་དགོས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་སངས་མ་སྐྱེས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་པར་བསྟན་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོའི་[རྟག]བར་གྱིས་འཕངས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་ཀྱི་ཐོད་བརྒལ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་མ་ཉམ་པར་གཞག་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་པར་བྱེད་དོ། །འཕགས་པས་འདི་ལུས་མངོན་བྱེད་ལའོ།།

དེ་ནས་དེ་དག་ནི་ཕྱི་མི་སྡོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོའི་[རྟག]བར་གྱིས་ཕྱེད་འཕངས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་ཞིང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་ཤེས་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པར་གཞན་དག་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་འགོད། རང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་གཞན་དག་དེར་འཕངས་པས་ཕྱེད་འཕངས་དུ་བཏགས་སོ། །ཡོངས་སུ་འདྲིས་པ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་གཉིས་འཕགས་པས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར།[རྟག] ཞེས་དང་། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་གནས་གཅིར་མར་ཞེས་སྦྱར་ཏེ།[རྟག] ཉི་ཁྲིར་འབྱམ་ཀླུ་ཀ་བཞིན་ལས་དེ་མ་བྱུང་།

དེ་ནས་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།[རྟག] །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གནས་ཐམས་ཅད་བྱའོ་སྟེ། གང་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དག་སྟེ། དེ་དག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་གནས་ཏེ་དག་འ་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐྱེད་བར་

བྱེད་དོ། །འདི་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་བ་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་ཁམས་སུ་འཚང་རྒྱ་ཞིང་། ཡང་དགའ་ལྡན་ནས་འདི་ར་འོངས་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པས་སོ། །དེ་ནས་ཚེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།[274] །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤིད་རྩེར་འགྲོ་བ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལྡན་ཞིང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་ཤེས་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་འཚོལ་བ་ལ་གནས་པའོ། །འདི་འཕགས་པས་ཕྱི་རམི་འོང་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ལ་སྣང་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚངས་རིས་ནས་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཞེས་སྣང་ཡང་དུ་མི་སྣང་།

དེ་ནས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ཚད་མེད་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱའོ།[275] །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྱོ་སྟེ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་མང་པོས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པར་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་ཅག་གི་ཡོངས་འཛིན་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །སྟང་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཞིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉི་ཤུ་སྟོང་གི་ཚེ་ཉིན་གྱིས་གཟུ་གས་མེད་ཉེར་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ། །འཕགས་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སྟོན་དེ་ནས་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་སྟོན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་[276]ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཐོང་ཆོས་ཞེས་སྟེ། ལུས་སོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཞེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ངན་སོང་གི་ལམ་རྒྱུན་གཅོད་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེ་ལྟུང་བ་དེ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པས་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་ཞེ་བ་ཞི་བར་བྱེད་པས་སོ། །འཕགས་པས་འདི་ཡང་འདི་གར་སྣང་ལ། གཞན་ཡང་བདག་མི་བསྟོད། ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་། དགེ་བའི་ལམ་མི་གཏོང་བ་རྣམས་འདིར་སྣང་རོ།།

དེ་ནས་ཚེ་གཅིག་གི་ས་ཐོག་པ་ཤ་སྟག་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ།[277] །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལུས་མངོན་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚ་བྱད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུར་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱས་ཏེ་ར་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ལྟ་ར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་མཐོང་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཟུང་ནས་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་ནས་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ཚོ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་བྱེད་བའོ། །འདི་ཕྱོགས་སྨྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བས་མདོ་ཚན་བཅུ་གཅིག་གོ།

དེ་ནས་མཐར་ཀྱིས་ཞེག་པ་གསུམ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྨ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་

ཡོད་དོ།[୨୨୨] །ཞེས་བའི་བར་གྱིས་བས་རྒྱུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་བཟང་པོ་ལ་སོགས་བའི་ཚེས་དང་ལྡན་ཞིང་སྟོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚ་བྱད་དུ་རྟམ་བར་སྨུལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། སྨྲོད་ལམ་ཞི་བ་དང་། དབང་པོ་གསལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་བར་གྱུར་ནས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དག་བར་བྱས་ནས། དག་ད་བ་དང་མཁྱུ་བའི་མཐུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་བར་བྱས་ཏེ་དེ་དག་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་བར་མཐུན་བས་སོ། །འཕགས་བས་མཐོང་ཚོས་ཞེར་སྨྲས་རོ། །དེས་ངང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་མདོར་མ་བྱུང་། ཚོས་བཤེས་འཕགས་པ་དང་མཐུན། ཤཱནྟི་པ་གཞན་དུ་འཆད་དེ་མ་བྱིས་སོ།།

དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནམ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་བར་རྫོགས་བའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་བར་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐད་བ་དེ་དང་ནམ་ཡང་འབྲལ་བར་མི་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཤུ་ར་དྲྭ་ཏིའི་བུ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཡང་དག་པར་བྱང་བ་ཡིན་ནོ།[୨୨୩] །ཞེས་བའི་བར་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་སྟེ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཐོབ་ནས་བདག་ལ་མི་བསྟོད་གཞན་ལ་མི་སྨོད་པ་དང་། སྨྱན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབུལ་བ་དང་ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་མི་གཏོང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚེ་རབས་མང་པོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བར་ལན་མང་པོར་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདི་འཕགས་པས་འོག་མིན་འགྲོ་ལ། ཚངས་ཀུཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རབ་ཀྱ་གནས་སོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ།[୨୨୫] ཞེས་སོ། །བྱི་ཅར་བས།[୨୨୬] མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ཞུགས་པ། བཅུ་དྲུག་པ་རྒྱུན་ཞུགས། མངོན་གྱུར་ཞུགས་པ། རིང་སོང་ཕྱིར་འོང་། མི་གཡོ་ལེགས་བྱོ་ཞུགས་པ། བཅུ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་བྱས་ཏེ་འདི་དག་སྣང་བས་ཕྱེ་བ་མིན་ཞིང་རྒྱ་མཚན་འགའ་ཞིག་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞར་བྱུང་མཚོན་བྱེད་དབེའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཀུ།

དཀའ་ཞར་བྱུང་དུ་མཚོན་བྱེད་དབེའི་དགེ་འདུན་བཞད་པར་བྱ་སྟེ། ཚགས་བཟལ་སྟོན་སོང་དང་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་གཉིས། དང་པོ་མཐོང་ལམ་སྣང་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པ་དབང་རྟུལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་དབང་རྣོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཀུ་ཤེས་པས་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱི་ལུང་ལས་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་དད་པས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་། གཞན་གྱི་དྲིན་མི་འརྩོག་ཅིང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་རིགས་པ་དང་སྦྱོར་བས་ན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་། དེ་དག་སྟར་སྒོམ་སྒྲས་ཡེ་མ་སྒྲས་པའམ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྒྲས་ལྟ་མན་ཆད་སྒྲས་ན་ཡང་འབྲས་བུ་དང་ཐོ་ལ་ཞུགས་པ། །འདི་ཚགས་བཟལ་སྟོན་སོང་མིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་སྒྲས་ན་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཚགས་དང་བཟལ་བའམ། དེར་མ་ཟད་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལས་འདོད་ཚགས་དང་བཟལ་ན་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ། དེ་རྣམས་སེམས་བཟུངས་པ་སྐྱེས་པ་ན་གང་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་འབྲས་གནས་སུ་འགྱུར་རོ།། དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྒོམ་སྤྲོང་བ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་སྲིད་རྩེ་ལས་འདོད་ཚགས་དང་བཟལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་གང་ལ་གནས་ཀྱང་འབྲ། དེའི་ཚེ་དབང་པོ་རྩུལ་པོ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་དབང་རྣོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ་ཞེས་མི་བྱ་བར་དབང་རྩུལ་ནི་དང་པས་མོས་པ། དབང་རྣོན་ལ་ནི་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་པ་དང་ཤེས་རབ་ལྟག་པས་མོས་པ་དང་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་འདོད་པའི་སྤྲོམ་སྒྲས་ལྟ་སྒྲས་པ་བརྒྱ་དུ་ཐ་ལ་གནས་པ་དེ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན། འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་འབྲས་བུ་ཉུང་བར་ཅན་གྱི་ལམ་མ་ཐོབ་པས་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཇི་སྲིད་དུ་ཉུ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གཞན་ཐོབ་པ་ལ་མི་བསྟོན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞུགས་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ཚགས་བཟལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་)ལ་ཅིག་ཅར་བ་དང་རིམ་གྱིས་པ། དང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱིན་པ་ནི་གང་བའེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྲིད་པའི་ཉོན་

མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་པོ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུགཉིས་ལ་གདགས་སོ། །ཞལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་གཉན་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་དེ་སྤོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ་སྤོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ།[༡༡] ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་(རིམ་གྱིས་པ་)ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་དག་བཅོམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོའི་ཞུགས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ནི་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའོ། །རྗེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་པོ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་ཡང་དགུ་ཡིན་ལ། ས་དང་ས་ན་དེའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་སྟེ། རྩ་བའི་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ། དེ་དག་རེ་རེ་ཡང་ཚུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོར་ཕྱེ་བས་སོ། །དེ་དག་ལས་ལམ་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤོང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོས་ཉོན་མོངས་པ་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུའི་བར་སྤོང་སྟེ། དང་པོ་ཁོ་ནར་ལམ་ཆེན་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་དེ་ལ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཚོར་འཐབ་པའི་ཐ་ཤལ་གྱི་ཚུ་བོའི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པས་སོ། །འབྲས་བུལ་གནས་པ་ཚེ་དེ་ལ་སྐོམ་སྦུངས་གཅིག་ཀྱང་མ་སྦུངས་ན་ཚེ་བདུན་གྱི་བར་དུསྐྱེ་ལ། མཐར་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་དང་འདྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །ཐམས་ཅད་ཚེ་བདུན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་བུལ་ཤོས་ཡིན་པས་རྗེ་ཐོབ་ན་ལན་བདུན་པའོ། །ཁྱེ་བག་ཏུསྨྲ་བ་རྣམས་ལྟ་དང་མི་བར་སྲིད་དེ་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ལེན་ཡང་བདུན་ཚན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ལན་བདུན་པ་སྟེ་ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེར་རོ། །དེ་ཡང་བར་སྐབས་སུ་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་མྱ་ངན་མི་འདའ་བར་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་དུའོ། །ཡོད་ན་དགྲ་བཅོམ་མོ།།

གཉིས་པ་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ནི། སྦུངས་པ། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེ་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྒོམ་སྦུང་ཆེན་པོ་གསུམ་མམ། འབྲིང་པོའི་ཆེན་པོ་སྟེ་བཞི་སྦུངས་པ་རྣོགས་པ། སྒོམ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཚུང་དུའི་གསུམ་མམ། འབྲིང་གི་ཚུང་དུ་ཐོབ་པ། སྐྱེ་བ་འདོད་ཉོན་གསུམ་སྦུངས་ན་གསུམ། བཞི་སྦུངས་ན་གཉིས་ལེན་ནོ། །དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་ན་འདོད་ལྟའི་ནང་དུགསུམ་

མམ་གཉིས་སྣྲེ་བ། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྣྲེ། མིའི་རྒེན་ལས་ཡིན་ན་མིའི་ནང་དུ་གསུམ་མམ་གཉིས་ལེན་པ་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྣྲེའོ།།

གཉིས་པ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་པའི་སྐྱོམ་སྤངས་གཅིག་ནས་ལྷའི་བར་དུ་སྤངས་པ་དང་། དུག་པ་སྤོང་བ་ལ་སྤྲོར་བ། གཉིས་པ་ནི་འདོད་ཚེན་དུག་པ་སྤངས་པ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་སྟེ། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་ཡི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་སོང་ནས་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལན་ཅིག་འོང་བས་སོ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད། སྤངས་པ་འདོད་ཚེན་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་པ། རྟོགས་པ་སྐོམ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ཐོབ་པ། སྣྲེ་བ་གཅིག་བྱངས་ནས་མྱང་འདས་སམ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་སྟེ། མྱང་འདས་ལ་ཚེ་གཅིག་གིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བར་ཆད་གཅིག་གིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་པ་སྤངས་པ་དང་། དགུ་པ་སྤོང་བ་ལ་སྤྲོར་བའོ། །སྟོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་རྣམ་པ་གསུམ་མམ་བཞི་སྤངས་པ་དང་། བདུན་ནམ་བརྒྱད་པ་སྤངས་པ་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དེ་འབྲས་བུ་ཞུད་པར་ཅན་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་སྔོད་དུ་རིགས་སྐྱེ་ལམ་བར་ཆད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོང་ཚེན་དགུ་སྤངས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ། ཐ་མའི་སྐལ་བ་ཅན་ཀྱི་ཚོས་རྣམ་པ་ལྷ་སྤངས་པས་སྤྱིར་འོང་བའི་ཁམས་སུམ་ཡི་འོང་བས་སོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན། ལུས་མངོན་ཞེད་དང་བརྒྱད་དོ།།

སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྷ།[རྨ་] གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་། མཐོང་ཚོས་ཞེའོ།[རྨ་] །དང་པོ་ལ་ཡང་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་འདའ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པར། འདུ་བྱེད་མེད་པར། གོང་དུ་འཕོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་རྩོན་ཐོའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུ་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་སྤངས་ལ་མངོན་པར་འགྱུར་བའི་མ་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་བར་དོ་མངོན་པར་གྱུར་ནས་དེར་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་བསྒོམས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། འདའ་བ་ལྷག་མ་གསུམ་རིམ་བཞིན། དབང་པོ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱིང་ངུ་གྱུར་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་བྱངས་ནས་སྐྱེས་མ་

ཐག་ལྷག་བཅས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ། ཚེ་དཀྱིལ་ལ་འབབ་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ། ཚེ་མཇུག་ཏུ་འབབ་མི་དགོས་པར་ཐོབ་པའོ།།

གོང་དུ་འཕོ་བ་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེར་སྨྲོད་པ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་དང་། ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྨྲོད་པ་སྣོད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་དུམྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གོང་དུ་འགྲོ་བས་ན་གོང་འཕོ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་རྣེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོག་པས་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་གཞག་བདེ་ན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྣེས་ཐོབ་ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུསྤྲོལ་བ་ཚུང་ངུགསུམ་སྤྲེལ། བཞི་པ་གཉིས་སྤྲེལ་བ་འབྲིང་པོ་དུག་སྤྲེལ། དུག་པ་གསུམ་སྤྲེལ་བ་ཆེན་པོ་དགུ་སྤྲེལ། བརྒྱད་པ་བཞི་སྤྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་སྤྲེལ། བཅུ་པ་ལྔ་སྤྲེལ་བ་ཆེས་ཆེར་ཆེ་བ་བཅོ་ལྔ་སྤྲེལ། དེ་ལས་མ་ཉམས་ན་གཙང་མ་རིས་ལྔར་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེ། ཉམས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འོངས་ཏེ། ཤི་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་འོག་མིན་དུ་འདའ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྩུལ་རྩོ་འབྲིང་གསུམ་གྱིས་འཕར་བ། ཕྱེད་དུ་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་གསུམ། དང་པོ་འདོད་པ་ནས་ཚངས་རིས་སུསྐྱེས་དེར་བཅོ་ལྔ་སྤྲེལ་བསྒོམས་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ། གཉིས་པ་འདོད་པ་ནས་ཚངས་རིས། དེ་ནས་གཙང་མའི་གནས་གཅིག་གམ་གཉིས་སུ་སྐྱེས་ནས་དེ་ནས་འོག་མིན་དུ་ཐོབ་པ། གསུམ་པ་ནི་འདོད་པ་ནས་ཚངས་རིས་ཚངས་མདུན་སྐྱེ། ཚངས་ཆེན་ལྟ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པས་མི་སྐྱེ། བསམ་གཏན་གྱི་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་ནས་འོག་མིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བའོ།།

གཉིས་པ་(གཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྨྲོད་པ་སྣོད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་)ནི། གོང་དུ་འཕོ་བ་བསམ་གཏན་མ་སྤྲེལ་བར་ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་བསྒོམས་ཤིང་སྒོམས་འཇུག་གི་རོ་སྙངས་པས་ཚངས་རིས་ནས་འབྲས་བུཆེའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་ནས་གནས་གཅིག་ཏུ་ཟད་པའོ། །གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་བར་སྐབས་སུ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ལས་འདར་རྩྭར་ངོ།།

དེ་དག་ཀྱང་བར་མ་དོ། སྐྱེས་ནས་གོང་འཕོ་གསུམ་དུ་བསྟུས། དང་པོ་ལ། དབེ་གསུམ་གྱིས་སྡུར་བ། སྡུར་བ་མ་ཡིན་པ། ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་འདའ་བ་གསུམ། བར་པ་ལ་སྐྱེས་ནས། དེར་མངོན་

བར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཉེ་གསུམ། གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་འཕར་སོགས་གསུམ་གྱིས་ཉེ་དགུ། ཡང་ན་གསུམ་གར་སྐྱར་བ་སྐྱར་བ་མ་ཡིན་པ། ཡུན་རིང་མོས་འདའ་བས་ཕྱི་བ་དགུ། དེ་དག་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས། དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོ་དགུར་བཞག་གོ།།

དྲུག་པ་(གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་)གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྱོ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ་གཟུགས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་གཟུགས་མེད་པ་ལས་མ་བྲལ་བས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ལ་བར་དོ་མེད་པས་དེར་འདའ་བ་མེད་ཅིང་། གཞན་སྐྱེས་གནས་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་མེད་པ། སྲིད་རྩེའི་གོང་འཕོ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ནི་མཐོང་ཐམ་ཐོག་པའི་རྟེན་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ལས་གཞན་མི་ཐོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

བདུན་པ་(མཐོང་ཚོས་ཀེ་བ་)ནི། མཐོང་ལམ་ཐོག་པའི་རྟེན་དེ་ལས་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོག་ཅིང་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡང་ཚོད་དེ་གང་རྟོགས་ཏེ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོག་པའོ།། དེ་དག་ནི་ལས་དམ་པ་དག་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ཅིང་དམ་མིན་མི་དག་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཏུ་སོན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཕྱིར་འོང་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་ཤེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་འགྲོ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ནོངས་པ་སྟེ། སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་མཐོང་ཚོས་ཞི་བདུན་པར་འཇོག་པའི་ཞལ་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ཐོག་མའི་ཚིག་བསྡུས་ནས་སྒོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོ་ག་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་ཙམ་པོ་ཐཉིས་དང་བཞི་པའི་ཞུགས་པ་ཐོག་བསྡུན་ནས་སྒོ་བ་པའི་དགེ་འདུན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱང་འབྱེད་དོ།།

བརྒྱད་པ་(ལུས་མངོན་ཞེད་)ནི། མིའི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་རྣོ་གས་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་འགོག་པའི་སྟེམས་འཇུག་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ་འདའ་བ་ལ་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུགྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འདའ་སྟེ་ཁམས་གོང་དུ་མི་འགྲོ །འདོད་པར་ཡང་མི་སྐྱེ། ཆེ་ཡོངས་སུགྱུར་པའི་དབང་པོ་རྣུལ་ན་ཉམས་སྲིད་པས་ཕྱི་མ་ལ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་འགོག་པ་ལ་སྟེམས་པར་ཞུགས་ནས་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འདུ་བའི་ཚོས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་ཏེ་སེམས་མེད་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་དེ་འགོག་པ་དེ་ལས་ལངས་ནས་གང་ལས་དེ་འདི་སྐྱམ་དུ། ཀྱེ་མ་འགོག་པའི་སྟེམས་པར་འཇུག་པ་ནི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འདུ་བར་ཞེ་བ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་པར་འགྱུར་བ་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཞེ་བ་སྟོན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འདིས་དེའི་ཞེ་བ་ཉིད་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཕྱིར་མི་འོང་གི་དབྱེ་བ་རགས་རིམས་ཏེ་ཆུས་པར་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱ་བཅུ་རྩ་བདུན།།

བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་གཅིག་སྤངས་ནས། སྔོད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་སྤངས་པའི་བར་དང་། དགྲ་བ་སྤོང་བའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་དོ་རྗེ་ཉུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དགུ་པ་དེ་ཟད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཡུན་ཅིག་ཏུ་ཟད་པ་ཤེས་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དེ་ཐོབ་པ་ན་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པས་མི་སློབ་པ། ཡུ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པར་འོས་པས་སམ་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དད་པས་མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པའི་ཚེ། དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་གདགས་ཏེ། དུས་དང་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་འབྲས་བུ་འཐོབ་ཀྱི། མ་ལྡན་ན་ཐར་པ་ཐོབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དག་འབྲས་བུ་དེ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་དུས་དང་མི་སྤྱོར་བར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་གདགས་ཏེ། དུས་དང་ཡོ་བྱད་ལ་ལྡོས་མི་དགོས་པར་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་ནུས་པས་སོ། །ཡང་ན་ཉམས་པ་སྤིད་མི་སྤིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་དུས་གཞན་དང་གཏན་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་ཉམས་པའི་ཚེས་ཅན། འཆི་བར་སེམས་པའི། རྩེས་སུ་བསྲུང་བའི། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི། རྟོགས་པའི་ཚེས་ཅན་ལྟ། ཕྱི་མ་ནི་གཡོ་བའི་ཚེས་ཅན་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་དུག་གོ །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུག་གིས་སྟོབ་པ་ཡང་དབྱེར་རྩྭ་སྟེ་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་དེ་རྣམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་མ་བསྒྲུབས་[३८०]པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟགས་པ་ཉེ་ཚེ་ལས་གྲོལ་བར་བྱས་པས་ཤེས་རབ་རྩེ་ཆུང་བའི་རྣམ་གྲོལ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བས་ན་གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཡང་ན་ཡུག་བཅས་ཡུག་མེད་ཀྱི་སྡུང་འདས་གཉིས་སོ། །གང་ཟག་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ན་རེ་རེའང་འབུམ་བཞི་ཁྲི་བདུན་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཡང་འགྱུར་རོ།།

རང་སངས་རྒྱས(ཤེ།) བསྐལ་པ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཐལ་དང་མི་འབྲེལ་[३८१]བར་བསེ་རུ་དང་འདྲ་བར་གཅིག་ཏུ་བ་ཞུགས་པས་ན་རང་སངས་རྒྱས་བསེ་རུ་ཡུ་བུ

ཞེས་བྱ་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐལ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་གཤེགས་ཤིང་བཞུགས་པ་དང་སྤྲོད་པ་ན། ཚོགས་དང་སྤྲོད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ།།

དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་བཤད་པ་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྲོར་ལམ་བཞི། བཅུགཉིས་སུ་འབྲེད། དེ་དག་གི་རྣམ་དམིགས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་རྟོག་པ་མཚུངས་ལྡན་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྲོར་ལམ་བཞི་)ནི། བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཡང་དག་རྫོགས། །དེ་ནས་བློ་ལྡན་བསམ་པ་བརྟན། །དད་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སུ་བསྒོས་གྱུར་པ།། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དེས་འབྱུང་བས། །ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། །མངོན་ཤེས་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ཡི། །སྤྲོད་པའི་ས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག[୨୮୨] །ཅེས་པ་བཞིན་ཚོགས་ལམ་དང་པའི་ས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣེད་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱས་ཤིང་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་སྒོམ་པ་ན། གང་གི་ཚེ་རིམ་གྱིས་དོན་ཐ་དད་པར་རྟུང་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཟུང་ཟད་གསལ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་བརྟེད་པ་ཙམ་དུ་མཐོང་བ་ནི་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་སྐྱ་ལྟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ལ་དེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་དང་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིར་ཞེས་གྱང་བྱའོ།། མདོ་སྡེ་ཆུབ་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཉམ་གཞག་པས། །ཡིད་ཀྱི་བརྟེད་པ་མ་གཏོགས་པས། །དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་མིའི་མཐོང་ངོ་།[୨୮୩] །ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་ཚེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱིང་ཙམ་དུ་གསལ་བར་གྱུར་པ་རྟེ་མོ་སྟེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་རྟེ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཉིར་དེ་འཕོས་ཏེ།[୨୮୯] །ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བྱའི་ཕྱིར།། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྩོམ།[୨୮୪] །ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་གནས་པས་ཕྱིའི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་སྐྱེས་པ་བཟོད་པ་སྟེ། དན་འགྲོ་མེད་པས་ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའི་ཚེ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི། དོན་སེམས་ལས་གཞན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མཐོང་སྟེ། དེས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ནི་སྤངས། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་ལུས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཐུགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱང་བྱའོ།། དེ་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་ནས་ནི། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས། །དེ་ནས་དོན་ཀུན་སྣང་བ་ནི། །སེམས་སུ་རབ་ཏུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །དེ་ཚེ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤངས་འགྱུར། །དེ་ནས་དེ་ལ་འཛིན་པ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་ལུས།[୨୮୬] །ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་གང་གི་ཚེ་དོན་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་ཚོས་མཆོག་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། འཇིག་རྟེན་པའང་ཡིན་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐབས་དེ་ནས་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ།[୨୮୭] །དེ་ཚེ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྐྱེ་དུ་རེག[୨୮୫] །ཅེས་སོ། །གཅིག་སྐབས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟག་པར་མོས་པ་བརྟན་པ་ཡིན་པས་མོས་པས་སྟོང་པའི་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་དོ། །འདི་ལ་གཅིག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སོ་སོས་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱིས་པའི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིང་ཉི་ཁྲིད་ཟད་དང་གཟུངས་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོན་ནོ་ཞེས་དགོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་གསུངས་སོ།[୨୮୮] །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་གདོན་མི་ཟ་བར་རྟོགས་པ་ནི་དེས་པར་འབྱེད་པ་སྟེ་མཐོང་ལམ། དེའི་ཐུགས་གཅིག་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མཐུན་པ་ནི་དེས་འབྱེད་པ་སྟེ།

དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །རྒྱུ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོབ་པ་ཡི། །ངོ་སོགས་བདག་ཏིད་ཇི་བཞིན་དུ།།[୨୯]
རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་བརྗེན་པ། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས།།
ཅན་ཐོས་བས་རྣ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་ཁྲུང་པར་འཕགས།།[୨୭]

དེ་དག་ཀྱང་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚོས་

སུ་གཏོགས་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུའཛིན་པ་དང་བཅས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་སངས་རྒྱས་སུ་ཆས་པ་ཡི་དོན་སོགས་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་ཁྱད་དུ་འཕགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་གྲངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་པའི་རྩེ་མོའི་མངོན་སུམ་པ་མཐོང་སྤོམ་ལམ་གྱིས་སྤྲངས་པ་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དག་བཟུ་གཉིས་ཀྱི། གང་ཞེ་ན། དོན་ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་རྩེ་མོ། བཅོད་པ། ཚོས་མཚོག་རྣམས་ལའོ། །འདིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་བསེ་རྒྱུ་བྱད་བཅས་པ་དག་གི་སྒོར་ལམ་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་གཟུགས་སུ་རྟུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང་། རང་གི་ཕེག་པ་ཁོ་ན་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། ཡོངས་སུའཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པས་ན་གང་གི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲེས་པ་གྱུར་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་གོ །གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་དག་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་ལ་མ་ཐས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟོད་པ་འབྱིང་དུ་རྣམ་དག་གི་རྒྱུའི་སྐྱོ་ནས། ཚོས་མཚོག་ཆུང་ངུར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྐྱོ་ནས་བཟོད་པ་ཆུང་ངུར་ངོ་བོའི་སྐྱོ་ནས། གཞན་རྣམས་ལ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐྱོ་ནས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འགྲེལ་པར། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕེག་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གང་དུ་ཡང་སུན་འབྱིན་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ།[३००] ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ། ཕེག་པ་དམན་པའི་ལུང་རིགས་དང་མི་མཐུན་ནོ་སྙམ་པ་བསྟོན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐ་དད་པས་སོ་ཞེས་དགོངས་པ་སྟེ། དེང་སང་ནི་དེ་འདྲ་བ་མང་ངོ་།།

དེ་བས་ན་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཕེག་ཆེན་བཀར་བསྡུབ་པ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་། སྔར་ལུང་མ་བསྟན་ཕྱན་ཅིག་བྱུང་། །སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་གྱུབ་པ་དང་། །ཡོད་དང་མེད་ན་ཡོད་མེད་དང་།། གཉེན་པོ་དང་ནི་སྐྱ་གཞན་ཕྱིར།[३०१] །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལས་སྔར་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་པ། གལ་

ཏེ་འདི་དམ་བའི་ཚོས་ཀྱི་བར་ཚད་བྱེད་བར་ཕྱིས་འགའ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའི་འཇིགས་པ་བཞིན་དུ་སྔ་ནས་ལུང་མ་བསྟན། ལྷན་ཅིག་བྱུང་། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕེག་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་བར་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེས་ནི་མ་ཡིན་ན། རྗེ་ལྷར་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་སྟམ་དུ་ཤེས། སྨྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན། དེ་ལྷར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་འདི་ནི་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་མ་མོས་པའི་ཕྱིར་འདི་གཞན་དག་གིས་བཤད་དོ་ཞེས་བྱར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །སྨྲབ་པ་དང་། འོན་ཏེ་གཞན་ཞེག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་བཤད་དོ་ཞེ་ན་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཞིག་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་དེ་སྐད་འཆད་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །ཡོད་དང་མེད་ན་ཡོད་མེད་དང་། །གལ་ཏེ་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ཆུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་དེ་ཡོད་དང་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལས་གཞན་པའི་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་མེད་ན་ནི་དེ་མེད་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕེག་པ་ཡང་མེད་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕེག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ཀྱི་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕེག་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོ་དང་ནི། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་སྤོམ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུ་གཞན་ཕྱིར། འདི་ནི་སྤྲུ་ཇི་བཞིན་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྤྲུ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བཅུ་གཉིས་སུ་འཕེད་པ་)ནི། བཅུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དྲོད་ཚུང་དུའི་དམིགས་པ་ནི།

དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྣེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི།།
རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག །ཕེག་པ་གསུམ་ཚར་འཕོ་བ་པའི་རྒྱུ།།[ཁཅ]

མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟུག་བསྟལ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་བརྟེན་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །དྲོད་ཚུང་དུ་དེ་ཡི་ནི་རྣམ་པ། སྟུག་བསྟལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་མངོན་བར་ཞེན་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་རང་གི་སྟུག་བདེན་

སོགས་རང་མཚན་དམིགས་པ་དེ་ལ་བདག་ཏུ་ཡུར་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་ལ། དེའི་རྣམ་པ་དེ་ཀ་ཆོས་སུ་ཡུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་སྟག་བདེན་གྱི་མི་རྟག་པ་སོགས་དེའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ལ། དེའི་རྣམ་པ་ཆོས་སུ་ཡུར་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བས་ན་འདིར་ཆོས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། ཆོས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་སོགས་གཉེན་པོ། མི་བདེན་པའི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འཛིན་པས་སྐྱ་མར་འགྱུར་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་གྱུར་པས་ཕྱི་མའོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་གཉེན་པོ་དག་ཏུ་ཙམ་སྟེ། ཞེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞིག་གི་ཞེན་པ་ལས་ལོག་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་མི་འཛིན་ཏེ། །ཉན་རང་རང་གི་ཙམ་ལས་མ་ཡིན་ལ།[३०१] འདི་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཆུལོ། །རྒྱུ་ནི་ཡུག་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཡིན་ནོ།།

(དོན་འཁྲིད་གི་དམིགས་རྣམ་ནི།)

གཟུགས་སོགས་འདུ་འགོད་གནས་བཟལ་དང་། །གནས་དང་''''''

དོན་འཁྲིད་གི་དམིགས་པ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་སྟེ། །འདུ་ཤེས་ཙམ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །རྟོད་པར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པ། །བརྟོད་པར་བྱ་བ་བརྗག་མི་བྱ།[३०३] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བརྟོད་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་གཟུགས་སོགས་བསྡུབ་པ་ནི་འདུ་བ། དགག་པ་ནི་འགོད་པའོ། །བསྡུབ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པ། །སྒྲུབ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན། །ཡོད་མིན་[३०४] ཞེས་པས་མི་དམིགས་ཤིང་མ་མཐོང་བའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི་མིང་དེ་ཡང་རྒྱུན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ནི་བཀག་མེད་གས་ལ།[३०५] །ཡུལ་མེད་པ་ལ་དགག་པ་ནི། །སྟོང་བ་ལེགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་རྟོག་ལ་བཟེན་ན་ཡང་། །ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་ཡང་དག་མིན།[३०६] །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འདུ་བ་ཉིད་གྱིས་ནི་གནས་པ་དང་བཟལ་བ་ཡང་མ་ལགས། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་བཟལ་བ་མ་ལགས་པ་ཡང་མ་ལགས་པ་དང་། དོན་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི།

""""བརྒྱས་དང་བརྩོད་དུ་མེད།།

གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བཀྲགས་པ་ཙམ་དུ་དང་། རྣམ་པ་དེ་ནི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཡང་བརྩོད་དུ་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། །འདི་གསུམ་བར་ཚད་མེད་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཆེས་ཉེ་བ་ཡིན་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་སོ།།

རྩེ་མོ་ཚུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི།

གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད།།[୨୯]
དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས།།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་དངོས་པོར་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད་པས་སོ། །གཟུགས་སུ་རྟོག་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དུ་མ་སྡུད་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ། དེ་བཞིན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཚོར་བའོ། །མཚན་མར་འཛིན་པ་འདུ་ཤེས། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་འདུ་བྱེད། རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སོ།།

གོ་རིམ་ནི། རིམ་ནི་རགས་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །སྟོང་སོགས་དོན་ཁམས་ཇི་བཞིན་ནོ།།[୩୦୨] ཞེས་སོ། །གཟུགས་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་ནས་ཐོག་ཏུ་ལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བརྟགས་པའོ།། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཟུགས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །ལྟག་མ་བཞི་ཡང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་དེ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དག་ནི་ཕན་ཚུན་དོ་བོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མི་རྟག་པའམ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གནས་པར་མི་བྱ་བས་མི་གནས་པའོ།།

(རྩེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་ནི།)

དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག།[༢༠]
ཚོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་།།

རྩེ་མོ་འབྱིང་གི་དམིགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ནི་དེ་དང་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཚན་ཚུན་བདག་ཉིད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པས་སོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་གིར་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྩེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི།

དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཛོད་ཕྱིར།།
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྫོགས་པ། །ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ།།[༢༡]

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མར་མི་མཛོད་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ། །བཟོད་པ་ཚུར་དུའི་དམིགས་པ་ནི།

གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །དེ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད།།

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་གཅིག་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དོ། །མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱི་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ནི་ཁྱད་པར་གཞན་ནོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི་དོན་དམ་པར་དེ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ཙན་ཀྱི་ངོར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །བཟོད་འབྱེད་གི་དམིགས་པ་(ཞེ།)

དེ་དག་སྐྱེ་མེད་དེས་འཁྱུད་མེད། །དག་དང་""""

རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་[༢༠]གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད། དེས་པར་འཁྱུད་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མེད་པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉོ་ནས་པ་ཏོ་ནས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་

སྨིན་པ་ལས་ཡང་དག་བར་འདའ་བ་དང་། ལུས་ངག་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ། ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་ཡང་དག་བར་འདའ་བ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་བའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་ཡང་དག་བར་འདའ་བ་ནི་མདོར། འདི་ནམ་ཡང་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྟག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་བར་རྗུས་ཏེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།[३०९] བཅོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི།

"""དེ་དག་མཚན་མ་མེད།།[३१]

དེ་ཡི་མཚན་མར་མི་བརྟེན་པས། །མོས་མིན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན།།

རང་དང་སྤྲིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པས། ཆོས་དེ་དག་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སྤྲོར་བ། དེ་ཡི་རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མར་མི་བརྟེན་པས་དང་། ལྷག་པར་མོས་པ་མིན་པ་དང་། འདུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མཆོག་རྒྱང་དུའི་དམིགས་པ་ནི།
ཉིད་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད།།

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུའི་ཉིད་ངེ་འཛིན་གོ།། དེའི་རྣམ་པ་ནི། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་སོགས་ཉིད་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་མཆོག་འབྱིང་གི་དམིགས་པ་ནི།

ལུང་སྟོན་པ་དང་སྦྱོར་པ་ཟད།།[३३]

ལུང་སྟོན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་རྣམ་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པར་མི་རྟོག་པས་བདག་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་སེམས་པ་ཟད་པའོ། །ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི།

གསུམ་པོ་ཐན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག །ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ།།

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསུམ་པོ་ཐན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་པ། དེའི་རྣམ་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ།།

དེ་ལྟར་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་ནི། །རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན།།[༣༩]

དེ་ལྟར་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་ནི། རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་བར། དམིགས་པ་མི་རྟག་ནས། ཤེས་བར་བྱ་བྱའོའི་བར་ནི་དང་པོ་ལས་གཞན་པ་བཟུང་གཅིག་པོའི་དམིགས་རྣམ་དུ། ཚོས་ཅན་བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་མ་བསྟན་པས། རྟེན་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཆོས་ཙམ་ནི་བསྒོམ་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བརྗལ་བ། སྒྲ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། དོན་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གོ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།[༣༡°] །ཞེས་པ་ལན་ནོ།།

གསུམ་པ་(དེ་དག་གི་རྣམ་དམིགས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་རྟོག་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་བའི་ཚུལ་)ནི།

གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས།།
སྟོང་དང་ཕྱང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ།།[༣༧]
རྫས་དང་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས། །འཛིན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད།།
རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །ཕྱང་སོགས་རྟེན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ།།[༣༨]

སྔོད་པར་བརྒྱུད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གཞི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ལམ་ལ་དམིགས་པ་ཡི་རྟོག་པ་སྟེ། གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་རིམ་པ་བཞིན་སྟོང་རྣམ་པ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགུ་དང་། ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དགུའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་སོ་སོར་ཡང་རྣམ་པ་དགུ གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པོ་དེ་འང་རིམ་པ་བཞིན། རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དགུའི་ངོ་བོ་དང་། ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དགུའི་རྟེན་ལས་བརྟེན་པ་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་དགུ་དགུར་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་གེ་བས་སྒྲོ་དོན་འདེར་[༣༩]རྩད་བའི་ཤེས་པ་ཞེག་ལ་རྟོག་པ་ཟེར་ལ། འདིར་ནི་ཡུལ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེག་ལ་ཟེར། དེ་ནམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀུན་རྟོག་པ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མིང་བཀྲག་དེ་ཉིད་དོན་ལ་མེད་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ལ་མེད་པ་སྒྲོ་བཀྲག་ནས་འཛིན་པས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བས་གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

རྣམ་པར་དབྱེ་ན་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱི། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་ཡུལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། ཡུལ་རྣམ་བྱང་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པས། གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སམ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག །རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག །དང་པོ་དེ་ལ་ཡང་། མ་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཕུང་པོའི། མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི། མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པའི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་མ་ཤེས་པའི། འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པའི། དམིགས་པའི། བདག་ལ་སོགས་པའི། རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡང་ཕུང་པོའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་སྐྱེའི་དོན་ནམ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་གྱི། རིགས་ཀྱི་དོན་ནམ་ཁམས་ཀྱི་དོན་གྱི། སྐྱེ་བའི་དོན་གྱི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་གྱི། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི། མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ་དགུའོ།།

གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ། གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཉེན་ཅན་དང་། སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་ཉེན་ཅན་ནམ། རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་"བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཞེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་དབང་ཅན་གྱིས་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་གཅིག་ལུའི་བདག་ཏུ། རྒྱུའི་བདག་ཏུ། ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏུ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེན་གྱི་བདག་ཏུ། འདོད་ཆགས་དང་བལ་བའི་ཉེན་གྱི་བདག་ཏུ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཉེན་གྱི་བདག་ཏུ། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཉེན་གྱི་བདག་ཏུ། དོན་བྱས་པའི་ཉེན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་དགུའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ཕུང་པོར་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཏགས་པའི། ཁམས་སུ་བཏགས་པའི། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་དུ་བཏགས་པའི། རྣམ་བྱང་དུ་བཏགས་པའི། མཐོང་ལམ་དུ་བཏགས་པའི། སྒོམ་ལམ་དུ་བཏགས་པའི། ཞུང་པར་ལམ་དུ་བཏགས་པའི། མི་སློབ་ལམ་དུ་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་དགུའོ།།

དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ལས་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་སྣ་ལ་རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཙམ་ནའི་སྐུ་རང་གི་ཤེས་པ་སྣང་ཅིག་མས་རྟོག་པ་འཛིན་རྟོག་ཙམ་ནའི་སྐུ། གཞན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པ་གཉེན་གཅིག་གའི་སྐུ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྐུ་སྟེ་སྐུ་བཞི། འདི་དག་གི་རགས་པ་འམ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཚ་མཐོང་སྤངས། ཕྲ་བ་འམ་ཉོན་སྒྲིས་ཀྱི་ཚ་སྤྲོམ་སྤངས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་བའི་ལམ་

དུ་མགོ་ནོན་[೩೨]གྱིས་སྦྱོང་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་འམ་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་དོད་ལ། རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་འམ་དོན་དུ་མེད་པར་ཤེས་པ་རྩེ་མོ་ལ་རྗ་སངས་ཀྱིན་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་བཟོད་པ་ལ། བཏགས་ཀྱིན་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཆོས་མཆོག་ལ་ལྟན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྨོན་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་གང་བཞིན་དུ་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

(དེ་དག་གི་རྣམ་དམིགས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་བའི་ཚུལ་ནི།)

ཡོངས་འཛིན་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཚེ་དང་པོར་བཀོད་ཀྱང་།[೩೨] རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ན། རྗེ་སྐད་བཤད་པ་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་ལའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འཇུག་ཐོགས་སུའོ།[೩೯] །དེ་ཡང་།

སེམས་མི་འགོངས་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་ཟེད།།
དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན།།[೪೨]

སེམས་དཔའ་མི་འགོངས་པ་ཉིད་དང་མི་སྐྱག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པས་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་ལ་བཙུན་མོ་སྦ་གཡ་པ་ཤི་བ་བརྟ་སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་རིམ་གྱིས་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བོར་བ་ནི། བདེ་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་མ་བྱས་པར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པའི་དམིགས་པ་བཀག་སྟེ་མོད་ཁོ་ནར་ལས་དང་པོ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཟ་རལ་ཀུ་ཕྱེན་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་པོ་བདུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི་སྟོག་པའི་གོགས་པོའི་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །སྤྲོ་བ་དབོན་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པ་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བཞེད་ཅེར་ཏེ། དེ་དེའི་བཞེད་པ་མིན་ནོ།།

ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས།

བཞི་པ་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་བཤད་པ་ལ། རྟེན་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་དབྱེ་བས་རིགས་བཅུ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ། ཆོས་དབྱིངས་རིགས་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་དབྱེར་མི་རུང་བའི་བརྒལ་ལན། ཞར་ལ་འདིར་བསྟན་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་(རྟེན་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་དབྱེ་བས་རིགས་བཅུ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་)ནི།

རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤོང་བ་དང་།།
དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་སྙིང་བརྩེར་བཅས་པ་དང་།།[༣༨]
སློབ་མ་ཐུན་མོང་མིན་ཉིད་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་དང་།།
ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར། །འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཤེས་བྱ།།[༣༩]

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་པས་དང་པོ་ཁོ་ནར་རིགས་བཤད་པར་འོས་པ་ལ་འདིར་བཤད་ཅེ་ན།[༣༧༥] དོན་གྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་འཐད་མོད་ཀྱང་། འདིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་སྦྱངས་ཏེ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ན་རིགས་ལ་གནས་པར་བགྲང་ངོ་ཞེས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་མདོར། ནམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་དོ་སོགས་[༣༧༦]དཔེས་བསྟན་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་རྟོགས་པ་ཡིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་བཞི་མཐོང་སྒོམ་གྱི་རྟེན་ཏེ་དྲུག་དང་། གཉེན་པོ་བཞི་དང་ནི། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བ་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་དང་། དེ་ནས་འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེར་བཅས་པ་དང་། དེ་ནས་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ཉིད་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞུག་[༣༧༧]པ་ལ་སོགས་པའི་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་རྟེན་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །དགུ་པ་ནི་འོད་བྱེད་ནས་མངོན་གྱུར་གྱི་བར་པ། བཅུ་པ་ནི་[༣༧༨]ས་བདུན་པ་བ། བཅུ་གཅིག་པ་དག་ས་གསུམ་པ་བ། བཅུ་གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ལམ་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་སྲིད་པ་ཐ་མ་བ། བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུན་མཐར་ཆོས

བཤེས་ཀྱིས་སོ།།

འདིར། གཉེན་པོ་དང་ནི་སྦྱོང་བ་དང་། །ཞེས་བའི་འགྲེལ་བར། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་སྐྱེས་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུན་པོ་ཕྱུང་བ་དང་སྦྱོར་འཕངས་བཅད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་གོ་རྟོག །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སྤང་བྱ་ནི་ལྟར་སྦྱོང་བ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྦྱོང་བ། གང་ཞིག་གང་ལ་སྦྱོང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་བཞི་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རབ་ཏུམ་ཞི་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བདག་གཞན་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་སྤྱིས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་མ་སྤྱིས་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་བརྟེན་པའོ།།

གཉིས་པ་(ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྦྱོང་བ་)ནི། འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པཉམ་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པས་སོ། །གཉེན་པོ་དེ་ཡང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་དང་། ཉེ་བར་སྤྱོང་བའི་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱོང་བའི་དང་། མཐའ་དག་སྤྱོང་བའི་གཉེན་པོ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཚོགས་ལམ་དུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡུལ་སྤྲོ་བཏགས་ཏྲི་འཁྲུལ་པར་ཤེས་པས་སྤྱོང་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐབས་འབྱར་ཀྱི་རྟུ་སེར་རྣག་ཏུ་སྨིན་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤྱོར་ལམ་སྟེ། དེས་སྤྱང་བྱའི་ཡུལ་དང་འགལ་བའི་སྟོང་པ་བདག་མེད་སོགས་པས་གནས་ལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣག་གཟུགས་པར་བྱེད་པའི་ཏྲིན་གསོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉེས་སྟོན་དུ་རྒྱུ་སྤྱོང་བའི་གཉེན་པོ་ས་བོན་ཀྱི་ནུས་པ་འཇོམས་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་སྟེ་ཞེ་གནས་ཀྱིས་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱོང་ལ་ཡུག་མཐོང་གིས་ས་བོན་བདད་པར་བྱེད་པས་བསྒོམ་པ་དང་ཁ་འཕྲིམས་པ་བཅོར་བས་དག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཙམ་གྱི་གཉེན་པོ། བཞི་པ་སྤོམ་ལམ་སྟེ་མཐོང་བའི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཡུན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱོང་ཞིང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་རྣག་ཟགས་[३१०]པའི་རྣ་གསོས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(གང་ཞིག་གང་ལ་སྤྱོང་བ་)ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་མངོན་དུ་རྒྱུ་མི་སྤྱོང་སྟེ་འདས་པ་འགགས་ཟིན། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས། ད་ལྟ་བ་ལམ་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་མེད་པས་མི་སྤྱོང་། དེས་ན་སོན་སྤྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྟུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་སྐྱེ་བ་དང་མཐོང་སྤངས་རྣམས་སྤྱོང་བ་ཅིག་ཅར།

སྒོམ་སྦྱངས་ནི་སྒོམ་ལམ་དགུ་ར་རིམ་པ་བཞིན་དེ་ལྟར་ས་བོན་སྦྱོང་བ་ཡང་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེ་འགག་པ་སྣང་བ་བྱུང་བ་དང་མུན་པ་འགག་པ་དུས་མཉམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི། བསྟན་པ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྦྱོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དོན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྟེ། འཕེལ་ཆེན་དུ། མཐོང་བས་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་སྦྱོང་སྟེ། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ར། །དེ་བས་ན་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་སྐད་ཅིག་ལ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྟོ་རྩེ་ལྟ་ལྡུ་ར་བརྟེད་པའི་བར་ཚད་མེད་པའི་ལམ་གང་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཐོབ་པའི་བར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མཚོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།[୩୨] ཞེས་སོ།།

གཉེས་པ་(ཆོས་དབྱིངས་རིགས་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་དབྱེར་མི་རུང་བའི་བརྒལ་ལན་)ནི།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན།།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རིགས་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི། འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རིགས་ནི་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་བའོ། །ལན་ནི།

རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད།།[୯୦]

རྗེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དག་ནི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་རྒྱན་གྱིས་བྱས་པའི་རྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་རིགས་ཐ་དད་པ་འཇོག་པ་ལྟར། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་ངང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལས་རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་བཏུ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་དང་། བླ་ཆོས་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བསྟགས་སམ་གྲགས་པས་ལན་དུ། དབེར་ན་འཇིམ་པ་གཅིག་ལས་མངོན་པར་འབྱུང་ཅིང་མེ་ཕྱེ་གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བའི་རྟེན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ། བརྟེན་པ་སྦྱང་རྩི་དང་ལི་ཁ་ར་ལ་སོགས་པས་བཀང་བའི་ཚེ། འདི་ནི་སྦྱང་རྩི་འི། འདི་ནི་ལི་ཁ་རའི་སྟོང་དོ་ཞེས་ཐ་དད་པར་འདོད་

པ་དེ་བཞིན་དུ། བརྟེན་པའི་ཚོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟེན་དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྟོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(ཞར་ལ་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་བཤད་པ་)ནི། འདིར་བསྟན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྙིང་པོའི་མདོ་སོགས་དང་། རྒྱུད་བླ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་བསྟན་པས་སོ། །གཏན་ཚིགས་གང་གིས་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་འཕྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་དོན་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་སོ།།

དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུས་ལུས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་གཟུགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སོང་། །དེ་བཞིན་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀུན་སོང་།[3-22] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་མེད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །སོགས་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེད་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་དོན་ཏོ། རིགས་ནི་ས་བོན་ནམ་རྒྱུའོ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ནི་འགྲོ་ཀུན་དང་། །སྡུད་འདས་པའང་འཐོབ་པ་ཡིན།[3-23] །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལྟར་རྒྱུ་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ།[3-24] །ཞེས་སོ། །འདིར་རིགས་དེས་པ་ཞེས་པ་ཡང་མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་རྩད་ལ་དགོངས་སོ།།

དེ་ཡང་ངོ་བོ། རྒྱུ། འབྲས་བུ། ལས། ཉོན་པ། འཇུག་པ། གནས་སྐབས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ། མི་འགྱུར་བ། དབྱེར་མེད་པའི་དོན་བཅུས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ།

(ངོ་བོ།) ཚོས་སྐུ་བསམ་པའི་དོན་འགྲུབ་པའི་མཐུ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རིགས་ནི་སྙིང་རྗེས་བརླན་པ་སྟེ། རང་མཚན་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་ཆོར་བ་ནམ་མཁའ་ཚུ་དང་ཚོས་མཐུན་པས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་ལེ་གསུམ་གྱི་དག་པ་དང་

མཐུན་པ་ངོ་བོའི་དོན་ནོ།།

(རྒྱུ) ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ལོག་ཡུ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་རིམ་པ་བཞིན་འདོད་ཆེན་སུ་སྐེགས་ཤན་རང་གི་སྒྲིབ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཕེག་ཆེན་ལ་མོས་པ། ཤེར་ཕྱིན། ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་རྒྱུའི་དོན་ནོ།།

(འབྲས་བུ) དེ་བཞི་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལས་བཟློག་པའི་གཙང་བདག་བདེ་རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ནི་འབྲས་བུའི་དོན་ནོ།།

(ལས) བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་པས་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྐྱོ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འདུན་འདོད་དོན་གཉེར། སྨོན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་དོན་ནོ།།

(ལྷན་པ) ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་སྟེ་གནས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་དང་རིན་ཆེན་ཆུས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་མོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙིང་རྗེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་སྟེ་སྤངས་པས་བསྟས་པ་ཞེག་ཆེན་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་གསུམ་སྣང་བ་དང་དོད་མདོག་གིས་མར་མེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་འདི་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་ལྡན་པ་སྟེ་ལྡན་པའི་དོན་ནོ།།

(འཇུག་པ) དང་པོས་ནི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱི་མས་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྲིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེར། དེ་ཁོ་ན་མ་མཐོང་བ་སོ་སྐྱེ་དང་། མཐོང་བ་འཕགས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་པའི་འཇུག་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་སྤྲོས་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་གཞག་ཅིང་། །འདི་ནི་འཇུག་པའི་དོན་ནོ།།

(གནས་སྐབས་ཀྱི་རབ་དབྱེ།) འདི་སྐད་སངས་རྒྱས་ལ་མ་དག་པ་སྣང་བ་དང་། དག་པ་དངོས་པོ་བ་ཞིག་སྣང་བ་བཀག་གོ །གང་ཟག་དེ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ངོ་བོ

སོགས་སྟར་བཤད་པའི་དོན་དྲུག་པོ་འདིས་བསྟུས་པའི་ཁམས་དེ་ནི་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས། ཤིན་ཏུརྒྱལ་བར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །དེ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་དོན་ནོ།།

(ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ།) སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་པ་དེར་རིམ་པ་བཞིན་རྟེས་སུ་སོང་བ། རྟེས་སུ་ཞུགས་པ། མཚུངས་པ། དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་པར་མེད་པར་ཀྱུར་པས་ཁྱབ་པ་རིམ་པ་བཞིན་ཟངས་གསེར་གྱི་སྟོད་དུ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའོ་དོན་ནོ།།

(མིའམ་ལྷ་བ།) མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་བློ་བྱར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུརྒྱལ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་བླ་ཡ་མི་ཤེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གཟུའི་ངུ་ཞུ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་བློ་བྱར་བ་མེད་ཅིང་བླ་ཡ་མི་ཤེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་སྟེ་མ་དང་ཕྱི་མར་གཏན་ལྟུར་བ་མེད་པ་ནི་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ནོ།།

(དབྱེར་མེད་པ།) འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་དོར་པོ་བ་ཞེག་ཁྲ་མེར་རེ་དེའི་སྐེར་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན། འོན་ཀི་ཅི་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཐོག་མ་ཐ་མ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་འཚར་རྟུང་ལ་དགོངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་། དེའི་རིགས་རང་བཞིན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དང་། རྫུན་པ་དང་སྐྱུ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་། གཏན་དུ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་བཞིས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་གྲངས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བས་དོན་གཅིག་ཅིང་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པས་བྱ་བ་མེད་པའི་དོན་ནོ།།

དེ་ལྟར་དོན་བཅུ་སྣ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྟེང་ཐོར་བརྗོད་པར་ཡང་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་མ་འབྱེལ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉེས་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་འབྱེལ་བའི་རང་བཞིན་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ནས་ལྟུང་བ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་དགྱེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེང་ཐོར་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉེས་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉེས་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཟླའི་ནང་ན་སངས་རྒྱས་དང་།

བྱང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་སྒང་ཙྪི་དང་། སྒྲན་བའི་ནང་ན་སྐྱིང་པོ་དང་། མི་གཙང་བའི་ནང་ན་གསེར་དང་། ས་ལ་གཉེར་དང་། འབྲུའི་རྫི་[illegible]ལྷོགས་ན་ཤིང་གི་མྱ་གུ་ཁ་འབྲས་པ་དང་། གོས་རྒྱལ་ནང་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་བའི་སྐྱ་དང་། མི་མོའི་མངལ་ན་འཚང་ལོས་བསྐྱངས་བ་དང་། ས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གཟུགས་ཡོད་བའོ།།

ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་དང་རིམ་པ་བཞིན་ཚོས་མཐུན་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བའི་སྐྱིང་པོ་གཉྙམ་པར་བྱེད་པ་དག་གང་ཞེན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ། ཞེ་སྡང་གི །གཉི་ཨུག་གི །དུག་གསུམ་དུག་པོ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ཟས་བསྟུས། མཐོང་སྤང་། སྒོམ་སྤང་། མ་དག་བའི་ས་ལ་བརྟེན་པ། དག་བའི་ས་ལ་བརྟེན་བའོ། །དང་པོ་གསུམ་འཇིག་རྟེན་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་བའི་ཉོན་མོངས་པ། མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་བའི་རྒྱུ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་བའི་ཁམས་སྤྱད་བར་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་བྱའོ།། བཞི་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་བའི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་བའི་རྒྱུ་འདོད་ཁམས་འབའ་ཞིག་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་མི་སྣུག་པ་ལ་སོགས་བའི་བསྒོམ་བའི་ཤེས་བས་གཞོམ་པར་བྱ་བའོ། །ལྟ་བ་ནི། དགྲ་བཅོམ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་བའི་ཟག་པ་མེད་བའི་ལས་འཕྲུག་བའི་རྒྱུ། དེ་མ་མེད་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ལུས་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བའོ། །དུག་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྤྲོད་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་བའི་ཚོས་མཐོང་བའི་ཤེས་བས་གཞོམ་པར་བྱ་བ། བདུན་པ་འཕགས་བའི་གང་ཟག་སྤྲོད་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྗེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཚོས་བསྒོམ་བའི་ཤེས་བས་གཞོམ་པར་བྱ་བ། བརྒྱད་པ་མཐར་མ་ཐུག་བའི་བྱང་སེམས་མ་དག་བའི་ས་ལ་གནས་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ས་གསུམ་བསྒོམ་བའི་ཤེས་བས་གཞོམ་པར་བྱ་བ། དགུ་པ་མཐར་ཐུག་བའི་བྱང་སེམས་དག་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣོ་རྩེ་ཤུའི་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བའོ། །རྒྱས་པར་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སོགས་པར་དབྱེ་བས་ཀྱང་ངོ།།

མདོར་བསྟན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྲང་ཙྪི་སྐྱིང་པོ་གསུམ་གྱི་དབེས་ཁམས་དེ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའ་རང་བཞིན་དུ་བསྟན། གསེར་གྱི་དབེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ། གཉེར་དང་། ཤིང་དང་།

རིན་པོ་ཆེའི་སྣུ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་། གསེར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་ལྟས་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ། སྐྱིང་པོ་དེ་གཉན་དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པས་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀུན་དང་། མ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་འབྲལ་ཤེས་པ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་གནས་དང་རྟེན་ཡིན་ནོ། །སྐྱིང་པོ་དེ་མཆིས་པས་དེ་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་རྒྱས་གྲི །མེད་ན་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཡོད་པས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྤྲིན་དང་བཅས་ལ། ལ་ལར་སྤྲིན་མེད་པར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ།། གློ་བུར་གྱི་ཉེས་པ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྟགས་པ་སྤྲིན་ལྟ་བུ། ཚོས་དབྱིངས་དེར་བརྟག་བཟོད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུས་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་གློ་བུར་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་ན་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་དག་གི་དེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མེད་ལ། ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འཕྲད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱིང་པོ་དེ་མཐོང་བ་ལ་གང་ཟག་བཞི་བཞི་ནི་མིག་དང་མི་ལྡན་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ཉན་རང་ཟེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའོ། །ས་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཟུང་ཟད་ཙམ་ལས་མ་མཐོང་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་གནས་འདི་ལ་འབྱུང་པ་མེད་པའི་གཟིགས་པ་མངའོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བར་དཀའ་བ་དེ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་དབྱིངས་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འཕགས་པའོ། །སྐྱིང་པོ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱིང་པོ་དེ

གྱུར་སྣམ་ན་བདེན་མོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་ལས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་དེས་བས་མཐར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །གནས་སྐབས་སུ་ཉོན་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བས་དེ་དང་དེར་བཞག་སྟེ། ས་སྟ་ཚོགས་བས་རྟོགས་ན་ཆུ་ཡང་མདོག་ཐ་དད་དུ་སྟོན་ལ་མ་དབྱུགས་པར་བཞག་ན་དྲངས་པར་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་ཁམས་མོས་པ་སྣུབ་པ་འབྲས་བུ་སྟ་ཚོགས་པ་བཞིས་རིགས་ཐ་དད་པར་བཞག་སྟེ། ལང་གཤེགས་ནས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ལྟ་ཡོད་དེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་དང་། གང་ཟུ་ཡང་མ་དེས་པའི་རིགས་དང་། རིགས་མེད་པ་དང་ལྡན་[1] ཞེས་འབྱུང་ལ། བམ་བརྒྱད་མར། རང་བཞིན་གྱི་ཚོས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཅན་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་ཁོང་ཐུ་ཆུད་པ་བདག་གིས་སོ་སོར་རང་གིས་རྟོགས་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཕྱི་རོལ་ཡངས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཅན་ཞེས་བཞིར་བཤད་དོ།[2] །དེ་དག་ལས་མཚོག་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི། དགེ་རྩ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་སྟོབས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་དང་། མི་ཟད་པ་མི་གནས་པའི་སྐང་འདས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ།།

མཚན་ཉིད་ནི། འཕགས་ཆོས་བསྒྲིད་པའི་དབྱིངས་ནུས་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས། དང་པོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། གཉིས་པ་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཡང་དེར། སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་པ།[3] དང་པོ་རྟེན་དང་ཕྱི་མ་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུའི་དངོས་པོར་ཡོད་ལ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པའོ། །དེ་ཡང། གོ་ཏྲའི་སྒྲ་གྲ་ཏ་ཀ་ར་ཞེས་པའི་དབང་གིས། འདི་ལས་ཡོན་ཏན་སྒྲོལ་ཞིང་འབྱུང་བས་རིགས་ཞེས་སམ། གོ་ནི་དོན་བརྟུ་ལ་འཛུག་པ་ལས། ཕྱོགས་དང་སམ། ཀུ་ཡི་སྐྱོབ་པ། བྱང་ཕྱོགས་སམ་སས་བསྟུས་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱོབ་པས་རིགས་སམ། ཡང་ན་ཀུ་ལྟ་སྟེ། སྐྱེང་རྩེའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་ངན་པར་ཕིམ་པའམ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་རིགས་སོ།།

རྣམ་གྲངས་ནི་ས་བོན། ཁམས། རང་བཞིན་ནོ། །འདིར་འཕགས་བས། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་དུ་བརྟེད་པའི་དོན་བརྟེད་དགོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིངས་ནས་རང་ཉིད་འདི་ར་ནི་བར་ཆོད་མེད་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་མངོན་པར་འདོད་དོ།[ཟཟ] །ཞེས་གསུངས། ཉན་ཐོས་དག །རིགས་ནི་ཐར་པའི་རིགས་མ་ཚགས་པའི་དགེ་བར་འདོད་དེ། མ་ཚགས་འཕགས་རིགས་[ཟཟ]ཞེས་འདོན་པས་སོ།།

རྟགས་ནི། སྤྲོར་བའི་སྔ་རོལ་ནས། སྙིང་རྗེ། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པར་དཀའ་བ་སྣང་བ་ལ་ཇི་མི་སྣམ་པའི་བཟོད་པ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་དགེ་བ་ལ་སྤྲོད་པའོ། །ཚོས་བཟུ་པ་ལས་གཉེན་པོ་ལ་མ་ལྷོས་པར་ལུས་དག་ཡིད་འཇམ་པ། གཡོ་སྒྱུ་ཆུང་བ། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ། དང་བ་དག་ཀྱང་བཤད་དོ།།[ཟཟཟ]

རབ་དབྱེ། དེས་མ་དེས་གཉེས་ཀྱེན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་དང་ཕྲོགས་པ། སྔ་མ་གཉེས་སུ་ཕྱེ་མ་གཉེས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བཤགས་གོ །ཚོས་བཤེས་ཀྱིས་སྤྲོར་ལམ་ནས་མི་བརློག་པ་དང་། ཙ་ཏྲ་ཡས། དབང་འབྱིང་རབ་དགའ་ནས་དབང་རྣུལ་ས་བརྒྱ་པ་ནས་ཕྱེ་མི་ལྡོག་པ། དབང་རྩོན་སེམས་བསྒྲེང་མ་ཐག་པ་ནས་མི་བརློག་པར་བཞེད།[ཟཟཟ] འོན་ཀྱང་ས་དེ་དག་ཏུ་དམན་པར་བརློག་པ་མེད་ཅིང་དུས་[ཟཟ]རྒྱང་ཟད་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དབང་པོ་རྣུལ་འབྱིང་ཡང་དམན་པར་ནི་སྤྲོར་ལམ་ཐོབ་ནས་མི་བརློག་པར་ཐག་ཆོད་དོ།།

ཉེས་དམིགས་ནི། ཉོན་མོངས་མང་བ། མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ། ཡོ་བྱད་ཀྱིས་འཕོངས་པ། གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་བཞིས་རིགས་ཡོད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དག་ལ་མི་འཇུག་གོ།

ཚན་ཡོན་ནི། སྟེགས་པ་མཉམ་པར་སྤྱད་ཀྱང་འདི་ངན་འགྲོར་སྐྱུར་དུ་མི་འགྲོ། སོང་ཡང་སྐྱུར་དུ་འཐོན། དེར་སྐྱེ་བསྟལ་ཆུང་། དེར་སྐྱོ་ཤེའི་དེའི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ།།

དཔེ་ནི་གཉེས་ཀྱིས་[ཟཟཡ] གསེར་མང་གསལ་དྲི་མ་མེད་ལས་སུ་རུང་བ་བཞི་བཞིན། རིགས་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མང་པོའི་གནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི། དྲི་མ་མེད་པའི། མཐུའི་གནས་སུ་ཆོས་མཐུན།[ཟཟཧ] རིན་པོ་ཆེ་རིགས་མདོག་དབྱིབས་ཚད་བཞི་བཞིན་རིགས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཚན། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི། འཕགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི། སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །རིགས་ཚད་དེའི་དུས་དང་གཉན་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདའ་བའི་རྒྱུ་མེད་པ། དང་པོ་ལ་གཅིག་

ཏུ་ཉེས་པར་སྨྲོད་པ། དགེ་རྩ་ཚད་པ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་མ་ཐོབ་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དམན་པ་ཡོད་པ་བཞིར་བཤད་ཀྱང་། འཚང་རྒྱ་བ་བྱལ་བ་དང་། ཆེས་བྱལ་བའི་ཁྱད་ལ་དགོངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གཉིས་རིགས་ཀྱིས་ཆེ་བ་དང་འབྲས་བུ་ས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འཕགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་མཛད་དོ།།

ཐེག་ཆེན་བསྟུབ་པའི་དམིགས་པ།

ལྟ་པ་བསྟུབ་པའི་དམིགས་པ་ནི།

དམིགས་པ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན།།
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །གང་དག་འཇིག་རྟེན་འདས་འདོད་དང་།།[ཅ།]
ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཚོས་དང་། །གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས།།
སློབ་མ་ཐུན་མོང་ཚོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན།།[ཅ།]

བསྟུབ་པའི་རྟེན་དུ་ཀྱུ་ར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བསྟུས་ན་བཅུགཅིག་གོ །དེ་ཡང་མ་ཚགས་མི་སྡུང་སྨོངས་པ་མེད་པས་བསྟེད་པའི་ལས་དགེ་བ་སྟེ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ལྟ་བུ། ལ་སོགས་པ་དུག་གསུམ་གྱིས་བསྟེད་པའི་ལས་མི་དགེ་བ་སྟེ། ཡན་ལག་ལྟས་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་སྤོག་གཅོད་ལྟ་བུ། དགེ་མི་དགེ་གང་དུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ལས་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ལས་འཚག་པ་ལྟ་བུ། དང་པོ་བླང་བ། བར་མ་དོར་བ། ཐ་མ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་བས་མདོར་མཐོའི་གནས་ལ་མ་ཁས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་དགེ་བ་སྦྱང་གཞིར་བྱས་ནས།[ཅ།] སོ་སྐྱེའི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་དགེ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་སྟེ། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ལྟ་བུ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་དགེ་བ་གང་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཅེས་ལེགས་ལ་མ་ཁས་པར་འདོད་པས་སེམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟག་པའི་སྐོར་དུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་ཟག་བཅས་ཀྱི། བག་པའི་སྐོར་དུག་ཅི། ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད། དེ་དང་འབྲེལ་བ། དེས་བཅིངས་པ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ། དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། དེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཟག་པའི་སྐོར་དུག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཚོས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི། བདག་

ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལྟ་བུ་སྣང་གཉེན་ལ་མ་ཁས་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་གང་དག་འདུས་བྱས་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་ལྟ་བུ་དང་། ཟག་མེད་བྱང་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་མ་ལས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལམ་ལ་མ་ཁས་བར་བྱ་བ། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཀྱི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། གང་དག་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་ལ་མ་ཁས་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྟོམ་མོ།།

འདི་དག་ལ་ཡང་དམིགས་པའི་ཚུལ་ནི། དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་རིག་པས་བཤིག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ། བྱ་བ་མེད་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྣུམ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་ཉིད་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རང་བཞིན་གཅོད་པོར་བྱས་པ་ནི་རིགས་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉེས་ཀ་ཡང་གཉེས་ཀ་ཡིན་པ་མ་བཀག་བས་དམིགས་པ་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ཡང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཐེག་ཆེན་བསྟུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ།

དྲུག་པ་བསྟུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི།

སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །སྒྲངས་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ།།
ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་བྱུང་གི །ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ།།[৭৪]

དམིགས་པ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདྲགྲ་པའི་རྒྱུ་ལས་བརྩམས་ཏེ་གསུངས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྟེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བར་ཀུན་གྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་རྟོ་ཉེ་ལྟེ་ཡུ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ཡུ་བ་ནས་གཟུང་ཡུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ཆད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནས་ཀྱི་བར་དུ་བྱ་བའི་

ཕྱིར་ཚོས་སྟོན་བས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སེམས་ཚེན་པོ་དང་། སྟོང་བ་ཚེན་པོ་དང་། རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་བཞག་ནས་སངས་རྒྱས་རང་ལྟང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་འདི་གསུམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དམིགས་པ་ནི་དེའི་ཚོ་བ་ཟླ་ཡིན་ལ། ཚེད་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པའི་སྐལ་བ་སྟེ། མདལ་གཏེར་བ་དང་། འབེན་ལ་འཛོག་པའི་ཁྲད་བཞིན་ནོ།།

གོ་ཆའི་བསྒྲུབ་པ།

བདུན་པ་གོ་ཆའི་བསྒྲུབ་པ་ནི། གནས་རྩོམ་འབྱུང་བ་ཚེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལེན་བཟོད་དོན་ཚེན་པོའི་བྱ་བ། བསྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། གནས་ཚེན་པོ་ནི་སེམས་བསྒེད་པ། རྩོམ་པ་ཚེན་པོ་རང་བཞིན་གྱི་དོན། འབྱུང་བ་ཚེན་པོ་ནི་འབྲས་བུ་ལྟང་ཆུབ་ཚེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལེན་པ་ཚེ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ལེན་པ། བཟོད་པ་ཚེ་བ་སྤྱག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་ལེན་པ། དོན་ཚེན་པོ་ཡང་དག་པ་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ། དང་པོ་ཡང་བདག་གཞན་མཉམ། གཞན་ཡོག གཞན་དོན་གྱི་རབ་དབྱེ། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས། བསྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ། སྟོང་ཡུལ་བསྟོ་བ་དག་གིས་དང་། བར་མ་བཟློག་པས་དང་། ཕྱི་མ་ཟི་ལ་གནོན་སྡང་འདས་ཡོན་ཏན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཚེ་བ་བཞིས་བཤད་དོ།།

ཡང་དག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དབྱེ་ན། གོ་ཆའི་བསྒྲུབ་པ། འཇུག་བསྒྲུབ། ཚོགས་བསྒྲུབ། དེས་འབྱུང་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་པའི་བསྟོན་འགྲས་ཀྱི་བྱ་བ། དབྱེ་ན་དྲུག་གམ་སོ་དྲུག །གཉིས་པ་སྟོང་བའི་བསྟོན་འགྲས་ཀྱི་བྱ་བ་དགུ །གསུམ་པ་མ་ཞུམ་པ་དང་མི་འབྲུགས་པའི་བསྟོན་འགྲས་ཀྱི་བྱ་བ་བཅུ་བདུན། བཞི་པ་ཚོག་མི་ཤེས་པའི་བསྟོན་འགྲས་ཀྱི་བྱ་བ་བརྒྱད་དོ། །གོ་རིམ། གོ་བགོས་པ་ནི་འཇུག་གོ །ཞུགས་པས་ནི་དཔུང་གི་ཚོགས་བསོག་གོ །དཔུང་གི་ཚོགས་བསགས་པས་ནི་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་རིས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦོ་པ་པས་སྐྱ་མ་ཕྱི་མ་དང་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པ་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱ་མ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།

སྐ་མཚམས་ནི་ཐོགས་མེད་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་གས། གོ་ཆ་དང་འཇུག་པའི་བསྒྲུབ་པ་དག་ནི་གོ་

རིམས་བཞིན་དུ་བརྒྱད་པ་དང་། དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་ཚོགས་དང་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་སས་བསྟས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་བརྩེ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཟུངས་ཀྱི་བར་ནི་མངོན་སུམ་དུ་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་བསྟས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་བར་འབྱུང་བའི་བསྒྲུབ་པ་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་དོ།།

འགྲེལ་པར། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་ནས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་ཀཀ་ཞེས་གསུངས་པའི་བར་གྱིས་མཚེན་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་གོམས་པའི་མཐུ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དཀར་པོའི་ཆོས་སྤྱིའི་རྟེན་ཅན་སྐོ་དུ་མ་ནས་སྦྱོད་པའི་བྱ་བ་ནི་མཚེན་གསུམ་གྱི་ཡུམ་གྱི་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྤྱིར་བཞི་ལ་ཡུལ་རིང་དུ་འདྲིས་པའི་མཐུས་མངོན་རྟོགས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཚར་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྟེན་ཅན་དུ་བསྟས་ཏེ་བསྒྲུབ་ཀྱས་པའི་བྱ་བ་སྦྱོར་བའི་བསྒྲུབ་པ་དང་པོ་སྟེ། ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་རོ། །ཆོས་སྐུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེའི་བསྒྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པའོ།།

ཚར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་བགོ་བར་བྱ་བ་ནི་གོ་ཆ་ཡིན་ལ། དེ་བསམ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ནི་གོ་ཆའི་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན།

དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྟས་པ་ཡིས།།
གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་རྗེ་བཞིན་བཤད།།[୯୯]

སྦྱིན་སོགས་ཚར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྟས་པ་ཡི་དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་རྣམ་པར་གཞན་པས། གོ་ཆའི་བསྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་དང་། སོ་དྲུག་ཏུ་རྗེ་བཞིན་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྦྱིན་པ་བྱེ་བས་སྦྱིན་པའི་གོ་ཆ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པས་སྦྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གོ་ཆ། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྐྱན་པར་སྨྲ་བ་བཟོད་པ་ཉིད་སྦྱིན་པའི་བཟོད་པ། འདུན་པ་བསྒྲེད་པ་སྦྱིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གོ་ཆ།

ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྩེ་གཅིག་པ་སྤྱིན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་གོ་ཆ། བློ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་བསྟོ་བ་སྤྱིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྡུང་བར་བྱེད་པ་ལ་དྲུག །བཟོད་པ་རྫོགས་པས་བྱེད་པ་ལ་དྲུག །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ལ་དྲུག །བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་པ་ལ་དྲུག །ཤེས་རབ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་དེ་བཞོས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་ནོ།།

འཇུག་པའི་བསྒྲུབ་པ།

བརྒྱད་པ་འཇུག་པའི་བསྒྲུབ་པ་ནི།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྤྱིན་སོགས་དང་། །ལམ་དང་བྱམས་ལ་སོགས་པ་དང་།།
དམིགས་པ་མེད་དང་ལྡན་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།།[৬৭]
ཆེད་དུ་བྱ་དང་མངོན་ཤེས་དྲུག །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི།།
འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཛེགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།།[৬৮]

བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ལྡང་བའི་འཇུག་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་ཐ་རོལ་ཀྱི་བྱ་བ་དྲུག་གི་འཇུག་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་པ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པའི་འཇུག་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་འཇུག་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་འཇུག་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་འཇུག་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་འཇུག་པ་དག་པོ་འཇུག་པའི་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱི་ས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་རྟོགས་པས་དེ་ལ་འཛེག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཉམ་ཆེན་པོ་སྟེ་བདུན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། དམིགས་པ་ཆེན་པོ་མངོ་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བསྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཤེས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་རྟག་ཏུ་གྱུས་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱིར་བ་དང་།

ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཚེན་པོ་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཚེན་པོ། སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པར་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། སྐུ་དན་ལས་འདས་པ་ཚེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའོ།།

དང་པོ་ལྟ་རྒྱུ། ཕྱི་མ་གཉིས་འབྲས་བུ། ལྟ་ན་འགྲོ་བ་དང་ཐེག་པ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི། འདི་ས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ལམ་ལ་ཐེག་པ་དང་། འདི་ར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ལ་ཐེག་པའོ། །སྔ་མ་བརྒྱད་ནི་ལམ་དང་། དེ་བས་ན་ལས་དང་བྱེད་པས་བསྒྲུབ་པའོ། །ཕྱི་མ་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་ནི། རིགས་མོས་སེམས་བསྐྱེད་ཕར་ཕྱིན་དྲུག །ས་དང་པོ་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ས་བདུན་པའི་བར་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དག་ས་ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་། མི་གནས་པའི་སྐང་འདས་དང་། བྱང་ཆུབ་པ་དང་། སྐུ་དན་ལས་འདའ་བ་སྟོན་པ་བཅུར་འདུ་བ་འམ། ཡང་ན། ཆོས་ལྟ་དག་དང་རང་བཞིན་གསུམ།། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཅིད་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་འདུས།[ཟ९०] །ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ།།

གོ་རིམ་ནི། དང་པོར་སེམས་གནས་པར་བྱེད་པ། གནས་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་འཇོད་གསུམ་ཡོངས་དག་གིས་བསྟན་པ། བསྟན་པས་པས་མཐོང་བསྒོམ་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་ཁྲད་པར་ལམ་གྱི་བར་དུ་འགྲོ་བ། དེ་ཉིད་མཐོང་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ། གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་འཆིང་བ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དེ་བཅིལ་བ། བཅིལ་ནས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དག་པས་སྐུ་མའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ། སྐྱོང་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་དུ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་མངོན་ཤེས། མངོན་ཤེས་ཐོབ་ནས་འཚང་རྒྱ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པས་དེ་ལྟར་ཞུགས་པའི་ཚེ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའོ།[ཟ९१] །ཞེས་སོ།།

ཞི་གནས་སྐྱེས་ནས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་སྐྱོམས་པར་འདྲུག་པ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྐྱོམས་པར་འདྲུག་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།[ཟ९२] །ཞེས་པས་ལྟག་མཐོང་གི་ལམ། ས་དེ་

དང་། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་སུ་གྱུར་པ་དྲུག་དང་། དངོས་གཞིར་གྱུར་པ་སྟེ་བདུན་ནོ།།

དང་པོ་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། འདོད་པ་རྣམས་ལ་རགས་བའི་བདག་ཉིད་ཉེས་དམིགས། གཞོད་པ་མང་བ་ཡམས་དང་འགོ་ནད་ལྟ་བུ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ཞེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐོས་བསམ་དང་འདྲེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱིས་བར་བར་དུ་གློགས་བྱེད་པས་ཡིན་གྱིས་ཐོས་བསམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི། ཐོས་བསམ་ལས་འདས་ནས་སྒོམ་པ་གཅིག་ཏུས་ཞི་རགས་སུ་ཡང་ཡིད་བྱེད་དོ། །དེབེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི། ཡང་ཡང་གོམས་པས་འདོད་པའི་ཉེན་མོངས་ཆེན་པོ་སྤོང་བའོ། །དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི། འདོད་ཉེན་ཆེན་པོ་སྤངས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤོང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་ཉེན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བའི་དབེན་པ་ལས་དགའ་བས་འདོད་ཉེན་འབྱིང་སྤོང་བྱེད། དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ནི་འབྱིང་སྤངས་པས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེན་མོངས་པ་མངོན་དུ་མི་རྒྱུ་བར་མཐོང་བ་ན། ཅི་ཉེན་མོངས་སྤངས་ནས་མི་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། མ་སྤངས་ཀྱང་མི་རྒྱུ་ཡིན་སྙམ་ནས་སྐྱག་བའི་མཚན་མ་སོགས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ན་ཉེན་མོངས་མངོན་དུ་རྒྱུ་བར་མཐོང་སྟེ་དེས་སྤྲོ་ཞིང་བསམ་གཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སྤྲོ་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ནི་འདོད་ཉེན་ཚུང་ངུས་བའི་ཕྱིར་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་ཐུགས་གི་བར་གཅེན་པོ་སྒོམ་པ་དེ་མ་ཐག་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་དང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཉེན་སྤོང་མི་ནུས་པ་མེད་པས་ན་དང་པོའི་ཁོ་ན་ལ་མོ་ཤུགས་པ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དུགཱ་གོ །སྤྲོ་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་དང་པོའི་དངོས་གཞིའོ། །དེ་དག་གི་དང་པོ་གཉེས་སྤྲོ་བ་དང་། རབ་དབེན་སྤྲོ་ཐ་གཉེས། བར་ཚད་མེད་དང་། དགའ་སྟུད་བཞི་ཚར། དཔྱོད་པ་ཁྱད་པར་ལམ། འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མོ། །ཡང་། དང་པོ་གཉེས་རྣམ་པར་སྐན་འབྱིན། བར་མ་བཞི་ནི་སྤྲོ་བ། འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་རྟེན། དེའི་གོང་མ་རྣམས་ཐག་སྲིང་གཉེན་པོའོ།།

ཡན་ལག་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ། རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བདེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལྔ། གཉེས་པ་ལ་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ། དགའ། བདེ། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ། གསུམ་པ་ལ། བཏང་སྙོམས། དྲན་པ། ཤེས་བཞིན། བདེ་བ། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལྔ། བཞི་པ་ལ། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ། སྟུག་བསྔལ་ཡང་མིན། བདེ་བ་ཡང་མིན་བའི་ཚོར་བ། སེམས་རྩེ་

གཅེག་པ་བཞིའོ།།

བསམ་གཏན་དང་པོར་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་སྣང་བྱ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གནོད་སེམས་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བའི་རྣམ་རྟོག་གསུམ་དང་། སྐུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཆལ་ཚུལ་དང་། རྣམ་གཡེང་ལྔ་སྤོང་། དེ་གཉིས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག །དེས་དང་པོར་ཡིད་ལ་ཞན་འདོགས་པའི་དགའ་བ་སྐྱེ། དེ་ནས་ལུས་ལ་ཞན་འདོགས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བས་འདིར་ཚོར་བ་སྐྱུ་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ལས་གྲོལ་ལོ། །དེ་གཉིས་ཞན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བདེའོང་སྣང་བྱ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དབེན་པར་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེས་པས་ན་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉེན་པོ་དང་ཞན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀྱི་གནས་ནི་དངོས་གཞི་སྟེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །གནས་འདི་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་། །རྟོག་པ་ནི་བློ་རྩིང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། དཔྱོད་པ་ནི་ཞིབ་པའི་འོ། །དེ་བས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ངང་དུ་གཉེན་པོ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔའི་སྣང་བྱ་ལས་གྲོལ་ཞིང་འབྲས་བུ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་སྐྱོང་བ་ཙམ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའོ།།

བསམ་པའི་གཏན་པ་བཅས་ཏེ་བསྒོམ་པས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ། དང་པོ་དེ་རྟོག་པ་མེད་དཔྱོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཚེ་ན་བསམ་གཏན་ཁྲུང་ཁྲུང་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་བཤད་དོ། །ནང་རབ་ཏུ་དང་བས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱོད་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པས་གཉེན་པོ་དགའ་བདེ་ཞན་ཡོན། རྟོག་དཔྱོད་ལས་གྲོལ་བས་དགའ་བདེ་སྐྱེ་བས་ན་འདི་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ངང་དུ་གཉེན་པོ་ནང་རབ་ཏུདང་བས་སྣང་བྱ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱོད་ལས་གྲོལ་ཞིང་འབྲས་བུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་སྐྱོང་བ་ཙམ་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ལས། ཐམས་ཅུའི་ཡུལ་དང་ཤིན་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞན་ཡོན། བཅུ་སྐྱེས་བྱན་ཤེས་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག །ཐམས་ཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞན་ཡོན་གྱི་ཡུལ་དང་ཤིན་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དགའ་བ་ཙམ་སྐྱོང་བ་གསུམ་པའི་འོ། །འདུ་བྱེད་བཅུ་སྐྱེས་དང་བྲན་པ་ཡོངས་དག་གིས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྣང་བས་གཉེན་པོ། དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་བཅུ་

སྟོམས་དང་རྟོག་དཔྱོད་བདེ་སྐུག་ཡིད་བདེ་ཡིད་མི་བདེ་དབུ་གསུ་རྫ་བ་སྟེ་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བས་ན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ནི་ཕན་ཡོན། སེམས་རྩེ་གཅིག་བའི་ངང་དུ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་དང་དྲན་པ་ཡོངས་དག་གཉིས་ཀྱིས་[३९९]བསམ་གཏན་གསུམ་བའི་བདེ་བའི་ཚགས་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཙམ་སྐྱོང་བ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའོ།།

བསམ་གཏན་དེ་དག་ལ་ཡན་ལག་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཚོགས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ལུས་སྤྲུ་བ་ཡར་འཛོག་པ་རྣམས་གཅོ་བོར་སྨོས་སོ། །དེ་བས་ན་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་ལུས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིན་གྱིས་ཤེར་བསྟོགས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡིན་ནོ།།

(འཇུག་སྒྲ་ཀྱི་རབ་དབྱེ་གཤེས་པ་གཟུགས་མེད།) གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་མི་འདུ་བ་མེད་དེ་རྩེ་གཅིག་པ་དང་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་མཚུངས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ཡང་ཤེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་ཡོད་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་ཚེ་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་བའོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཤེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཚེ་ནི་ས་འོག་མའི་ཕུང་པོ་དང་ནམ་མཁའ་ཙམ་ལ་དམིགས་ཤིང་། དངོས་གཞིའི་ཚེ་རང་སའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དམིགས་སོ། །དེས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་འམ་སྣང་བ་ལ་མི་འདུ་བ་ཙམ་གྱིས་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས། སྟོན་པོ་སོགས་ཁ་དོག་གི་འདུ་ཤེས་ནུབ། གྲང་སོགས་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ནུབ། གོས་རྒྱན་སོགས་སྣ་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པར་སྣང་བ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། །ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཡང་རགས་པར་མཐོང་བས་བཟློག་ནས་ནམ་མཁར་མོས་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཐའ་ཡས་སོ་སྐྱམ་ཞིང་རང་སའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་ཡང་རགས་པར་མཐོང་ནས་བཟློག་ལ། གཟུགས་ཅན་དང་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ནི་སྐར་བཟློག་ཅིན་པས་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའོ། །ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་རགས་པར་མཐོང་ནས་བཟློག་ཅིང་འདུ་ཤེས་ལ་ནད་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་སྐྱོངས་པར་བལྟས་ནས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་མེད་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཕྲ་མོ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །དེ་བས་ན་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིམ་བས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་

ཡིན་ནོ།།

(འཕེར་བསྟན་གྱི་ཉམས་ལེན།) ཚར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱོང་བའི་ཚེ་ས་འོག་མ་དང་གོང་མའི་དབྱེ་བས་རགས་པ་དང་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པ། ས་གང་ལ་ཚོར་བ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྟགས། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བའི་རོ་སྲོང་བ་ནི་མཚན་མ་སྟེ། དེས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་ཅིང་ལྡང་བ་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཡང་དུ་གོམས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་དམིགས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་ནི་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉམས་ལེན་ནོ།།

(བསམ་གཟུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ།) དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཆུ་འབྱིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བསྒོམས་པས་འབྲས་བུ་ཚངས་པ་ཐང་ཡངས་གཏན་པ། ཚངས་རིས་འདུན་ན་འདོན་ཆེན་པོར། གཉིས་པས་འོད་ཆུང་ཚད་མེད་འོད་འོད་གསལ། གསུམ་པས་དགེ་ཆུང་ཚད་མེད་དགེ་དགེ་རྒྱས། བཞི་པས་སྤྲིན་མེད་[३९५] བསོད་ནམས་སྐྱེས་འབྲས་བུ་ཆེ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ལ། དེའི་གོང་གི་མི་ཆེ་བ་སོགས་ལྟ་ནི་འཕགས་པའི་གནས་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་འབའ་ཞིག་པས་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་དོ། །གནས་ཀྱི་རྟེན་མེད་པས་གཟུགས་མེད་ལ་ཆུ་འབྱིང་ཆེན་པོར་བསྒོམས་ན་ཚོ་རིང་ཐུང་གི་དང་ཉོན་མོངས་མང་ཉུང་གི་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།

དེ་དག་ཏུ་སྲེད་པ་ལྟ་བ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དག་པའི་བསམ་གཟུགས་ནི་དགེ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་བྱང་ཞེས་བྱ་ལ། རང་གྱི་མཐའི་ཚ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཟུགས་ནི། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ཞེན་དུ་ལས་སུ་རུང་བས་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་ཤེར་ཕྱིན་ཉོན་ལྡོག་ཚ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་ལྡང་བ་ཙམ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་སུ། བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྟུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྟེང་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་གི་མིང་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ།[३९६] །ཞེས་སོ།།

(འཇུག་སྒྲུབ་ཀྱི་རབ་དབྱེ་གསུམ་པ་)སྤྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་གྲངས་དེས། མཚན་ཉིད། གོ་

རིམ། དེས་ཚོག །སྐོམ་པ། རབ་དབྱེ། བསྡུ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས། ཡོན་ཏན། ཚན་ཚུན་རྣམ་པར་དེས་པ་བཅུ།

དང་པོ་(ཐུབ་དེས་)ནི། ཚར་ཕྱིན་དྲུག་གི་རིམ་པ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད། ལུས། འཕོར། ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་སྟེ་མངོན་པར་མཐོ་བ་བཞི། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ། བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་ཀ་རང་དོན་ལ་ཡོ་སྐོས་ནས་གྲངས་རིས་པ་དང་། དང་པོ་གསུམ་གྱིས། གཏོང་བ། མི་གནོད་པ། གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་གནས་པ་དང་རྣམ་པར་གློ་བར་བྱེད། བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པས་རང་དོན་གསུམ། གཉིས་དོན་ལ་ཡོ་སྐོས་ནས། ཡོ་བྱད་ཀྱིས་མི་འཚོངས་པ་དང་། མི་འཚེ་བ་དང་། འཚེ་བ་བཟོད་པ། དགེ་བའི་གོགས་བྱ་བས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། རྟུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་སྐོ་ནས་ལེགས་པར་བརྟེད་པ། གཞན་དོན་ལ་ཡོ་སྐོས་ནས། ལུངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྷ་བ། བསླབ་པ་ལ་གུས་པ། སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་མི་སྐྱོ་བ། དགེ་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བ། ཞེ་གནས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ལྷག་མཐོང་གི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉམས་དང་ལེན་པ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མི་ཚགས་པའི་ལམ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གཡེང་སྟོམ་པའི་ལམ་དང་། སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་ལམ་དང་། དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ལམ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་ལམ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྲིན་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་ལམ་དང་། སྐོ་ལ་ལྷོ་ས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ཡོ་སྐོས་ནས། ཡུལ་རྣམས་ལ་མི་ཚགས་པའི་ལམ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གཡེང་སྟོམ་པའི་ལམ་དང་། སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་ལམ་དང་། དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ལམ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་ལམ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྲིན་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་ལམ་སྐོ་ལམ་ལ་ཡོ་སྐོས་ནས། དང་པོ་གསུམ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། བསམ་གཏན་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། ཤེས་རབ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི། བཙོན་འགྲུས་ཐམས་ཅད་ལ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གང་ཅི་འདོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྤྲིན་བས་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིན་བས་བསྟུས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སྣལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་བས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་བའི་སེམས་པའི་ཆོས་བཞི་ལྡན། མི་འགྲུགས་པའི་ཆོས་བཞི་ལྡན། དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་སྤྲོ་བའི་ཆོས་བཞི་ལྡན། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཆོས་བཞི་ལྡན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་ལྡན་ནོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན། འཚལ་ཚུལ། ཁོང་ཁྲོ། ལེ་ལོ། རྣམ་གཡེང་། འཚལ་བའི་ཤེས་

རབ་བོ། །འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ལུས་དང་དག་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པས་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གློགས་དང་། ཡིད་ལ་འཕད་པ་དང་། ཕེ་ཚོམ་གཅོད་པའོ།།

གསུམ་པ་(གོ་རིམ་)ནི། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་བཟོད། བཟོད་ན་བརྩོན། བརྩོན་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ། སེམས་མཉམ་པར་གཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའོ། །སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས་དམན། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་མཆོག །དེ་བཞིན་ཅགས་ཐུབ་ཡང་དོ།།

བཞི་པ་(རིས་ཚོགས་)ནི། རང་གཞན་གྱི་དབུལ་བ་འདོད་བས་ན་སྦྱིན་པ། ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་ལས་བསིལ་བ་ཐོབ་པས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས། ཁོང་ཁྲོ་བ་བཟོད་པས་ན་བཟོད་པ། དགེ་བ་མཆོག་དང་སྦྱོར་བས་ན་བརྩོན་འགྲུས། ཡིད་ནང་དུ་འཛིན་པས་ན་བསམ་གཏན། འདིས་དོན་དམ་པ་ཤེས་པས་ན་ཤེས་རབ།[३९५]

ལྔ་པ་(སྒོམ་པ་)ནི། རྒྱུ་དང་། རྣམ་སྨིན་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དོངས་པོ་ལ་བརྟེན་པའོ།[३९६] །མོས་པ་དང་། ངོ་མྱང་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ངོམས་མི་ཤེས་པའི་བསམ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོའི། དགའ་བའི། ཞན་པའི། མ་གོས་པའི། དགེ་བའི་བསམ་པ་སྟེ་དྲུག་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །འགོར་གསུམ་དག་པ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པའོ། །སྐྱེ་དང་། སྨྲ་བ་དང་། སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་གསུམ་དབང་འབྱོར་རོ།།

དྲུག་པ་(རབ་དབྱེ་)ནི། སྨིན་པ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། ལེན་པ་པོ་རྣམས་ལ་དོན་གཉིས་བ་ངོ་བོ། མ་ཚགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་པ་རྒྱུ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྲས་བུ། རང་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལས། སེར་སྣ་མེད་པ་ལྟན་པ། ཚོས་ཟབ་ཟིང་མི་འཇིགས་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་འཇུག་པའོ།།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག་ནི་ངོ་བོ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པར་གནས་པ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པས་བསྡམས་པ། ཆོ་གས་ཁུན་སུམ་ཚོགས་པ། སྤྱོད་ཡུལ་ཁུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཁྱད་ཙམ་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་བ། བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་སྤྱོད་པ་རྣམས་

ནི་ཡན་ལག་བྱུག་གོ །ཞི་བ་སྐང་འདས་ཀྱི་བསམ་པས་ཟིན་པ་རྒྱུ། བདེ་བ་སྤྲིན་བྱེད་འབྲས་བུ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གདུང་བ་ཞི་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་རྒྱས་འདེགས་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་འགོན་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདེགས་པ་ཟླ་ཀ་ཨེད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ། བརྟན་བཀྲགས་པ་སོར་སྟོམ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཕོབ་པ་བསམ་གཏན། ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་འཇུག་པའོ།།

བཟོད་པ་ནི། གནོད་པ་ལ་མི་མཉེད་པ། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེ་མི་སྟམ་པ། ཚོས་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ངོ་བོ། སྙིང་རྗེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་སོགས་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱུ། འཁོན་མེད་པ། དབྱེན་མེད་པ། ཡིད་བདེ་བ། འགྲོད་པ་མེད་པར་འཆི་བ། ཤི་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལྟ་འབྲས་བུ། རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་ཀུན་ཏུ་ལྡན་པ། སྔར་གྱི་མི་མཉེད་མི་སྟམ་ངེས་རྟོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་འཇུག་པའོ།།

བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། དགེ་བ་ལ་སྦྱོ་བ་ངོ་བོ། དད་པ་དང་དོན་གཉེར་རྒྱུ། དད་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་འབྲས་བུ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ལས། མ་ཚགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་རྣག་ཏུ་བསྟོན་པ་བྱུག་དང་གྲུས་སྦྱིར་བསྟན་པས་བདུན་ཀྱིས་རབ་དབྱེ་ལ་འཇུག་པའོ།།

བསམ་གཏན་ཀྱི། སེམས་ནང་དུ་གནས་པ་ངོ་བོ། དྲན་བཟོན་རྒྱུ། བདེ་བ་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ། མངོན་ཤེས་འཕགས་པ་ལྔ་ཚང་པའི་གནས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལྟན་པ། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་གཉེས་ཀ་མེད་པའམ། ཡང་ན་དགའ་བ་དང་ལྟན་པ། སིམ་པ་དང་ལྟན་པ། བཏང་སྙོམས་དང་ལྟན་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་འཇུག་པའོ།།

ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ངོ་བོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་འབྲས་བུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཏ་ན་མེད་པར་འཆོ་བ་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ལྟན་པ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་འཇུག་པའོ།།

བདུན་པ(བསྡུ་བ)ནི། དཀར་པོའི་ཆོས་སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་མཉམ་གཞག་གི །བཟོད་བཅོན་གཉིས་ཀས་བསྡུས་སོ།།

བརྒྱད་པ(མི་མཐུན་ཕྱོགས)ནི། སྦྱིན་པ་ལ། ལོངས་སྤྱོད་ལ། གདོལ་ཟླ(3)པ་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ། རྣམ་སྨིན་ལ། དེ་དག་གི་བག་ལ་ཉལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི། གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་བདུན། དེ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་མ་ཆགས་པ་ཉིད་ལན་བདུན་དུ་བཤད་དོ། །སྦྱིན་པ་ལ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལྟ་ལ་ཡང་། ལོགས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པའི་སྦྱིན་པར་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དགུ་པ(ཡོན་ཏན)ནི། རེ་རེ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བ། ཟད་ཟིང་མེད་པ། དོན་ཆེ་བ། མི་ཟད་པ་བཞིས་དང་། རྟེན་གཞི། རྒྱ་མཚན། ཡོངས་སྤྱོ། རྒྱུ། ཡེ་ཤེས། ཞིང་། གནས་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ།།

བཅུ་པ(ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་དེས་པ)ནི། ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་དེས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པར། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པར། བཅོན་འགྲུས་དེ་གཉིས་ཀས་བསྡུས་སོ། །དེ་བཞིན། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱིས་ལྟ་ཡི་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་བཞིན་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་དེས་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་རེ་རེར་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་དག་གོ །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དེས་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དོན་བརྟེད་བྱ་དང་མདོ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་རྟེད་བྱེད་དུ་བསྡུས་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་དེས་པ། སྦྱིན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་དག་ཀྱང་ངོ་། །གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་དང་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་བྱ་བ་གཅོ་ཚེ་བ། ཚོགས་གཉིས་ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འཕགས་པས་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒོམ་ཅུ་རུ་བདུན་བསྟོམ་པ་གསུངས་ཏེ།(3) བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པས་བྱང་ཕྱོགས། (དྲན་པ་ཉེར་བཞག) རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ་མཐོང་བ་རྣམས་དྲན་པས་གསལ་བར་འཛིན་ཏེ་དྲན་པ་ཤས་ཆེ་བས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གོ །རབ་དབྱེ་ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་ཡང་། རྟེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ། གཉེན་པོ་ལུས་སོགས་

བཞི་ལ་བདག་མེད་པར་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་ཡང་གཉེན་པོ། འཇུག་པ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིས། བདེན་པ་བཞི་ལ་བདག་འཛིག་ཅིང་གཞན་ཡང་འཛུད་པ། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སོགས་བཞི་ལ་དམིགས་པ། ཡིད་བྱེད་ལུས་སོགས་དེ་དག་མི་དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། ཐོབ་པས་ལུས་སོགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མིན། མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་པ། མཐུན་པས། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མཐུན་པས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ། རྡེས་སུ་འཇུག་པས། འཇིག་རྟེན་ཉན་རང་གི་ཡང་རྡེས་སུ་འཇུག་པས་དེ་དག་ལ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལུས་སྐྱ་མ་ཚོར་བ་སྤྲི་ཡམ་སེམས་ནམ་མཁའ་ཚོས་གློ་བུར་བ་སྤྲིན་སོགས་ལྟ་བུར་ཤེས་པ། སྐྱེ་བས་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ན་ལུས་ཚོར་སོགས་ཟུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་པ། ཆེན་པོས་རང་བཞིན་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོ་བ་འདིས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒོམ་པ་ཚུར་ཡང་གཞན་དག་པས་ཆེ་བ། མཚོག་ཉིད་ཀྱིས་[3]བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུགྲུབ་པ་རྣམས་འདྲེས་པ་ཉེ་བར་འདྲེས་པར་བསྒོམ་པ། བསྒོམ་པས། ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པ་ཟུང་པོ་ལྟག་མ་མེད་པའི་སྡུད་ནས་འདས་པ་ན་ཡང་མི་ཟད་པའོ། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པས། ས་བཅུ་དང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པ་བཅུ་བཞིའོ།།

(ཡང་དག་སྦྱོང་བ།)དྲན་པ་ཉེར་གཞག་[3]དེ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་བ་བསྒེད་ཅིང་སྤྱིས་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་སྤོང་བས་ན་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའོ། །རབ་དབྱེ་སྤྱིས་པ་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད། སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྤོང་། དགེ་བའི་ཚོས་མ་སྐྱེས་པ་བསྒེད། སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་འཕེལ་བའོ། །དེ་ཡང་འོན་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཉོན་མེད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྲིད་པ་ལྟ་དོར་བ་དང་། ཕེག་ཚེན་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དོར་བ་དང་།[3] ས་དྲུག་ལ་འཇུག་པ། ས་བདུན་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ། བརྒྱད་པ་ལ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ། དགུ་པར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ། བཅུ་པ་དབང་བསྐུར། གསུམ་ཚར་ལ་ཞིང་དག་བྱ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མཐར་ཕྱག་པར་བྱ་བ།

(རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ།) མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྒོམ་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་འདུན་པ་བསྐྱེད་ནས་ཞེ་ལྟུ་འབྱོར་ལ་འབད་ཅིང་བསྒོམ་པ་དེ་ཡང་ཞེ་གནས་དང་རབ་ཏུ་འཇོན་པ་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དག་དང་ལྡན་ཅིག་བསྒོམ། ཞུམ་རྐོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྟེན་འགྲུས་རྩོམ། རྩོམ་པ་དེའི་ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་རབ་ཏུ་འཇོན། ཞེ་གནས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་

འཛོག །མཉམ་པ་ཐོབ་ནས་བཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་པའོ། །དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ། དེ་ཡང་རྟེན། བསམ་གཏན་གྱི་ཚངས་ཕྱིན། རབ་དབྱེ་འདུན་པའི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤོང་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། སེམས་ཀྱི། དཔྱོད་པའི་འོ། །ཐབས་ནི་སྒོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ལས། འདུན་བརྩོན་དད་པ་ནི་འབད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཚན་འདོགས་ཀྱི་ཐབས། དྲན་ཤེས་བཞིན་ཉེ་བར་གཏོད་པའི་ཐབས་ཏེ། སྐ་མ་སེམས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་འཕྲོ་བར་འདུ་ཤེས་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་པ་དང་བཏང་སྙོམས་ནི་གཉེན་པོའི་ཐབས་ཏེ། ཞུམ་རྟོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། མཐོང་བ་སྤྱན་ལྟ་གདམས་ངག་མངོན་ཤེས་དྲུག །གནས་པས་རྣམ་པར་བརྩེ་བ། སྨོན་ལམ། དབང་། ཐོབ་པའོ།།

(དབང་ཕྱེ་ལྟ།) རང་གི་གཞི་ལ་དབང་བྱེད་པས་སམ། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་དབང་བས་དབང་ངོ། རབ་དབྱེ་དད་ཤོགས་ལྟོའོ། །དད་པའི་དབང་ཐོའི་གཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དད་པས་དབང་བྱེད་པས་དད་པའི་དབང་ངོ། དེ་བཞིན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་ཐོའི་གཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ། དྲན་པའི་དབང་ཐོའི་གཞི་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཐོས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་ཐོའི་གཞི་ནི་ཞི་གནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་ཐོའི་གཞི་ནི་ལྷག་མཐོང་ངོ།།

(སྐོབས་ལྟ།) དད་ཤོགས་དབང་ངོ་དེ་དག་མོས་པའི་ས་ལ་འཇུག་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལྟ་ཉམ་ཆུང་ནས་འདི་ཟེལ་གྱིས་གཙོན་མི་ནུས་པས་དད་ཤོགས་མཐུ་སྟོབས་པའི་ཕྱིར་སྐོབས། མ་དད། ལེ་ལོ། དྲན་པ་ཉམས་པ། གཡེང་པ། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཤོ། །རབ་དབྱེ། དད་པའི་སྐོབས། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐོབས་ཤོ།།

(བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན།) མཐོང་བའི་ལམ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་སམ། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་དུ་འགྲུབ་པའི་ཉེར་རྒྱུར་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །རབ་དབྱེ་བདུན། དེ་ཡང་འཕོར་ལོས་གཡུལ་མ་ཕེབས་པ་འཕེབས་པ་ལྟ་བུ་དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །གླང་པོས་ཕྱིར་ཆོལ་བ་འཇོམས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། རྟག་སྐྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞོན་པ་ཉིད་ཀྱིས

པར་བྱེད་པ་དགའ་བ། བྱ་དཀའ་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཞིན་གནས་བཅུ་ལེན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། ཁྱིམ་བདག་གིས་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་བཞིན་བསམ་པའི་དོན་གནས་གྱུར་པའི་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་ཅིང་འབྱུང་བ་རྣམ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བློན་པོ་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་བས་འབུལ་བར་བྱ་བ་ཡང་འབུལ་ལ། དོར་བར་བྱ་བ་ཡང་འདོར་ཞིང་མ་དུབ་པས་དེར་སོན་ཏེ་གནས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་གནས་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་དེའི་གནས་པས་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་ཅིང་སྐྱོན་འདོར་བ་དང་། དེར་རྩོལ་བ་མེད་པར་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། ཚུལ་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་འདྲ་བར་ས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་བཏེན་ནས་འབྱུང་བས་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག །བྱང་ཆུབ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག །མཐར་ཐུག་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག །སེམས་དཔའ་བར་བྱེད་པས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །གང་གི་གང་ལ་བཏེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། དང་པོ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་ལྷུར་བའོ།།

(འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱ།) མཐོང་ལམ་དུ་འཕགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སམ། སྒོམ་པའི་ལམ་འདི་བརྒྱད་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་ན་འཕགས་ལམ། རབ་དབྱེ་བརྒྱད། དེ་ཡང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་དང་ལུང་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡོངས་སུ་སྨྱོད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ལས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལས་ནི་ཡང་དག་པའི་དག །ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བའོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་བཞིན་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ།།

ཉན་རང་གིས་འཚོར་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་སྐྱབ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སྟོན་ཀྱི་བཙོན་པའི་ཤུགས་

ཀྱིས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམས་སྟོམ་པའི་རྒྱུས་འབད་མི་དགོས་པར་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚན་པ་དང་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་ཡྱུར་ལེན་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དུ་གཟིགས་ལ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་འཁོར་བ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་པར་གཟུགས་པ་དང་ཚོས་ཉིད་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པས་དམིགས་སུམེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་དམིགས་པས་ན་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་ཤེས་པ་ཐ་མལ་པས་སོ་སོར་རྟོག་གོ །དེ་བས་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཅྱིན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

(འཇུག་སྒྲ་ཀྱི་རབ་དབྱེ་)བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་དང་།[3(4)] ཞེས་བའི་དོན་ལ། ངེས་བའི་ཚོག།རྒྱ། ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། སྒོམ། ཡོན་ཏན། ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པས་ཚད་མེད། ཚོགས་ཚད་མེད་པའི་རྒྱུ་གྱུར་བས་སམ། ཆོས་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་གྱུར་པས་སམ། ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་སྟིང་རྗེ་དག་ལ་བ་བཏང་སྙོམས་བཞི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

རྒྱུ་ནི། ཀུན་བཏུས་སུ། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་བར་འགྲུབ་བོ།[3(5)] །ཞེས་པ་དེའོ།།

ངོ་བོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚད་མེད་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པ། གཉེན་པོ་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ། དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ། ལས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བཞི་ལྡན་ནོ། །བྱམས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ། སྟིང་རྗེ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ། དགའ་བ་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྣམ་པ། བཏང་སྙོམས་ཚོར་བ་དེ་དག་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །འཇུག་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ། གང་ལ་གནས་པས་དེ་དག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཚོས། རྒྱ་བཞིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་པས་བྱམས་པ་སོགས་རེ་རེ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ། ཚོས་ལ་དམིགས་པའི། དམིགས་པ་མེད་

བའི་བྱམས་བར་སོང་ལ། དེ་བཞིན་ལྟག་མ་གསུམ་ལའོ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བ། རྣམ་དག །འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བཞི་དང་། ཚོས་དམིགས། དེ་དག་ཀུ་བྱེད་ཚོས་གཅིག་ལུས་དང་། དམིགས་མེད་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཅོ་བོར་གྱུར་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དང་། མཐའ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པར་འཕགས་པ་བཞིའོ།།

རབ་དབྱེ་ནི། གཡོ་བ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ། བདེ་བས་དབྱེ་ན་སྤྱོ་བ་སེམས་རྒྱུ་རྐུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་བཞིར་བཞག་གོ །ཡང་ན་རྐུང་དུ་དང་ཆེན་པོ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་དང་གཞག་པའི་ཡང་རྐུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་། གོང་མའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལ་ལྷོས་ནས་ས་འོག་མ་དམན་པའི་ས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསམ་པ་དམན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་དང་བལ་བ་སྟེ་དུག་གོ །དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ལྟག་པ་འམ་ཆེན་པོའོ། །ཡང་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་རྟགས་ཀྱི་གསུམ། ཚངས་པའི་གནས་པ་དག་གིས་གནས་པ་རྒྱུ། འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་རྣམ་སྨིན། ཚོགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་བདག་གོ །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་སྐྱེས་བུབྱེད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་ཚངས་པའི་གནས་པ་ཞི་དག་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་རྒྱུ་མཐུན། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བལ་བ་ཞེས་པ་བལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ་འབྲས་བུ། བག་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ཞེས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པས་དང་། ཉུན་མི་ཟད་པས་ཀྱང་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ནི་ཉེས་པ་མེད་པས་ཆེན་པོར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་སོ།།

སྐྱོན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། གཞོན་སེམས་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བ་དང་། མི་དགའ་བ་དང་། གཞོན་སེམས། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སོ། །དེ་དག་ལས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་གཞོན་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཉེས་དམིགས་ཏེ་མཐོང་བའི་ཚོས་དང་། ཕྱི་མའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའོ།།

ཡོན་ཏན་ནི་རྗེ་སྣང་བཤད་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའོ།།

སྙིང་རྗེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ཡང་། རབ་ཏུ་འབར་བ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སོགས་སོ། །འབྲས་བུ་ལྡང་དང་། འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་དེ་སྤྱོང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རབ་དབྱེ་ནི། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ། ཚེ་རབས་གཞན་ནས་ཡོངས་སུ་གོམས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་སྐོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་བཞི་སྟེ། ཕྱི་མ་ཡང་མཉམ་གཞག་སོགས་ལྟས་སོ། །སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་དེ་རྒྱུ་ལམ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པས་ཤིང་ཡོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ།

སྙིང་རྗེའི་ཚན་ཡོན་ནི། སྙིང་རྗེའི་ཆགས་མེད། སྙིང་རྗེས་བྱམས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། སྐྱག་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་རྒྱུ་མཚན། སྙིང་རྗེའི་སྟུག་བསྔལ་གྱིས་[1]བདེ་བ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ། སྙིང་རྗེས་བྱམས་པའི་སྤྱིན་པའི་ཚན་ཡོན། སྙིང་རྗེས་སྟུག་བསྔལ་ཁས་ལེན་པ། སྙིང་རྗེས་སྤྱིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་གསུམ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་འཕེལ་བ། སྤྱིན་པ་ལ་སྤྲོ་བ། བདེ་བས་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ། སྤྱིན་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་པ། སྤྱིན་པ། ཚར་ཕྱིན་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་སོ། །སྙིང་རྗེའི་རྒྱུན། ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་བསྔལ་ཉེད་གསུམ་གྱི་སྙིང་རྗེ་བར་བྱེད་པ་དམིགས་རྒྱུན། རྒྱུ་བཤེས་གཉེན་རང་བཞིན་དག་གོ །རྒྱུ་བདག་པོ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་རང་ནི། མཉམ་པ་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཚར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ། གང་ཅི་ཚོར་བ་དེ་ནི་སྟུག་བསྔལ་བའོ་ཞེས་རིག །བསམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བ། རྒྱབ་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པར་འཚོ་བ་སྤངས་པ། མི་དམིགས་པ་བདག་གཞན་སྙིང་རྗེར། མི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའོ།།

ཚོགས་བསྡུས།

དཀྱུ་པ་ཚོགས་བསྡུས་པ་ནི།

བཅུ་དང་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དྲུག །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་།།
རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་།།[৭৶]
ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བཅུ་དང་།།
གཉེན་པོ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡི། །རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།།[৭৲]

སྐྱིང་བཀྲེ་བ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་དང་། སྤྱིན་པའི་ཚོགས་དང་། ལ་སོགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས། བཟོད་པའི་ཚོགས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཚོགས། བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་དང་བྲག །ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་གི་ཚོགས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པའི་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་། གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ས་བཅུའི་ཚོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཏེ་འདི་དག་གིས་ཡང་དག་པར་འབྲས་བུའི་ངོ་བོས་[37]བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཇོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཚོགས། དེ་གསོག་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ། དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་ཡི་རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

(བཅུ་དང་སྦྱིན་སོགས་བྱག་གི་ཚོགས་ནི།) སྐྱིང་རྡེ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐབས་དང་མི་ལྡན་པས་ནི་གཞན་རྣམས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་བློ་བར་མི་སྲིད་བའི་ཕྱིར། སྐྱིང་རྡེས་ཡིད་གདུངས་པ་རྣམས་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེའི་དུས་ཀྱི་བའི་[38]བདེ་བ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། བཟོད་བསམ་བཟོད་འགྲུས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་དེས་པའི་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཉན་དུ་བའི་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པས་ན། ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྤྱིན་སོགས་དུག་གིས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཚེ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བར། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པར་དང་འཇོག་པ་དང་རབ་ཏུ་འཇོག་པ་མི་གཡེལ་བས་རབ་ཏུ་གཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དག་རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ནི། གཅོ་བོར་འདོད་པ་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་གི་རྟ་བ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་ཚུགས་པ། གཞོད་སེམས་བརླུལ་ཞུགས་ལ་སྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་མི་ཤེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་སྤྱི་བསྒོམ་པ་ལ་ཡོགས་པར་མི་བྱེད། ཁ་བྱག་ཏུ་ཁོད་འགྱོད་ཀྱིས་ཞི་གནས་ལ་སྤྲིབ་ཅིང་གཉིད་རྒྱུགས་ལྟུག་མཐོང་ལའོ། །དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ལའང་སྤྲིབ་བོ། ཆོད་འགྱོད་གཡེང་བ་སྤྱིད་པར་མཐུན། གཉིད་རྒྱུགས་བྱིང་བ་སྤྱིད་པར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་སྤྲིབ་པ་ལྟའོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་[39]ལྟག་མཐོང་གིས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ལ། ལྟག་མཐོང་སྤྱི་བ་ཡང་ཞི་གནས་ལ་རག་ལས་ཤིང་དེ་ཡང་འདོད་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་

ལ་རགཱ་ལས་སོ། །འདོད་པའི་སེམས་དང་གོང་མའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཏ་ཕྱིར་བཤྱས་པ་དང་ནང་དུ་བཤྱས་པ་ལས་ཡིན་པས་སེམས་གནས་པ་དེའི་ཁ་ཕྱིར་བཤྱས་ན་ནི་ཡུན་རིང་པོར་དམིགས་པ་ལ་གནས་ནུས་ན་ཡང་འདོད་པའི་སེམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣེད་པ་དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ན་སེམས་ནང་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

དང་བར་[ཇ৬৭]འདོད་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དེ་བསྒྲུབ་པ་ན་ཡང་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལྟ་སྨད་པ་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞེས་པ་ནི། ལེ་ལོ་དང་། གདམས་ངག་བརྗེད་པ་དང་། བྱིང་རྒོད་དང་། འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྔ། དད་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྟེ་ཆོས་བཞིས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དོ། །དྲན་པས་ནི་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དོ། །བྱིང་རྒོད་རྣུ་དང་བཅས་པ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ན་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་དེའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པས་ནི་འདུ་མི་བྱེད་པ་སེལ་ལོ། །བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་སེམས་གནས་ཀྱང་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྩོལ་བའི་ཤེས་པ་སེལ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བརྟུད་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཞི་གནས་ཉིད་དེ་སེམས་དགྱེས་ཤམས་སུ་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནང་ཉིད་དུ་སེམས་འཇོག་པ་ནི་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཐབས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེམས་གཏད་པ་ལས་གཞན་དུ་འཇུག་ན་དེ་ཚར་བཅད་ནས་ཐུན་ཙམ་བར་བྱས་[ཇ৬৭]ཀྱང་རྩེ་གཅིག་པ་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱིས་དང་བསྟུན་ནོ། །བླུན་ཏེ་འཇོག་པ་དེ་སེམས་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་ཡིད་གཡོ་ལ་དམིགས

པ་ལ་གཏོར་བའོ། །རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གི་ཞེས་དམིགས་བརྗེད་ནས་ཡང་དེ་དག་ལ་སེམས་འཛོམ་ན་ཉེས་དམིགས་དྲན་བའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་པ་ལ་གཏོར་བའོ། །རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཡུལ་ལ་འཛོམ་བའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བར་བྱས་བས་བསྒོམས་ཏེ་དམིགས་པ་ལ་གཏད་ན་ཐུན་བར་མ་ཚད་བར་བསྐྱང་བར་ནུས་ལ། མ་བསྒོམས་ན་ཐུན་བསྐྱང་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས་ཐུན་བསྐྱང་བའི་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་སྤོན་དུ་བཏང་སྟེ་གནས་པའོ། །མ་ཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི་སྐྱར་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ལ་གོམས་བས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མ་གཏད་ཀྱང་ཡུན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སེམས་གནས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། སེམས་དགུ་པ་འདི་སྐྱེས་པ་ན་ཞི་གནས་གྲུབ་པར་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུན་ལས་གསུངས་ལ།[རྗེ་ ૫૬૯] དེ་ཡང་སེམས་དགུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དགུ་ཡོད་དེ།[རྗེ་ ૫૭૦] དང་པོ་གཉེན་བསྒོམས་ཏེ་འཇུག་པ། བར་པ་ལྟ་ནི་ཚད་ཅིང་འཇུག་པ། བརྒྱད་པ་བར་དུཚད་པ་མེད་བར་འཇུག་པ། དགུ་པ་ཡུན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲས་གསུངས་ལ། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། སྤྲ་མ་བརྒྱད་རྣེས་མཐུན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཉིད་ཞི་གནས་སུ་བཞེད་དོ།།[རྗེ་ ૫૭૮]

ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་ནི། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གནས་བཅ་ལེན་དང་། མཚན་མའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་འབྱིན་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་འཇོག་པར་རམ་ལྷག་མཐོང་ལ་སྦྱོང་པ་རྣམ་སྦྱོང་དང་། མ་ཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་མོ།།

(རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚོགས།) ལྷག་མཐོང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡྱེད་བར་འགྱུར་བས། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུད་ལྟེ་ལ་འབྱུང་བའི་ཚོགས་ནི། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱེས་པས། སྣང་བ་བྱང་བར་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདི་གཉེན་ནི་མིག་དང་སྣང་བ་དང་འདྲ་བར། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་ཚན་ཚུན་རྣེས་སུ་མཐུན་པར་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

(ཐབས་ལ་མ་ཁས་པའི་ཚོགས།) རྒྱང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་མཉེན་པ་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་བའི་ཕྱིར་ཐབས་ལ་མཁས་བའི་ཚོགས་ཡིན་ནོ།།

(ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས) ཐབས་ལ་མཁས་བའི་ཚོགས་ཤེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་སློབ་པ་ཡིན་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཉེ་ཤུ་སྟེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་བའོ། །མིག་སོགས་དྲུག་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་བས་སམ་དབང་པོས་བསྡུས་པས་ནང་གཟུགས་སོགས་དྲུག་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་བས་སམ་ཡུལ་གྱིས་བསྡུས་པས་ཕྱི། དབང་པོའི་རྟེན་གྱིས་བསྡུས་པ་གཉིས་ཀ་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་བསྡུས་པས་ནང་དང་། དབང་པོས་མ་བསྡུས་པས་ཕྱི་སྟེ། ཕེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པས་མ་ཡིན་འཇིགས་པས་མ་ཡིན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་དག་ནི་དེ་དག་གིས་སྟོང་ངོ་། །དེ་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་མོས་སྤྱོད་དང་པོ་གསུམ་ལའོ།། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་འཇིག་པའི་རྟེན་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་བྱ་བ་མེད་པས་སོ། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སྤྱོང་བའི་ལམ་ལའོ།།

དབྱིབས་ཆེན་པོ་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཁྱོགས་བཅུས་སྟོང་ལ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ། འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ས་དང་པོ་ལའོ། །དོན་དམ་པ་སྐང་འདས། དེ་ཡང་དངོས་པོར་གཟུང་དུ་མེད་པ་ལམ་གྱི་བྱལ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད། འདི་ནི་མཚོག་གི་དོན་གྱིས་ས་གཉིས་པ་ལའོ།། འདུས་བྱས་ནི་ཁམས་གསུམ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོག་གྱིས་བྱ་ནུས་པས་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པས་ས་གསུམ་པ་ལའོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་སྐྱེ་འགག་གནས་པ་མེད་པ་ཅིག་ཤོས་སྐྱེ་སོགས་མེད་པས་སྐྱེ་མེད་སོགས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པས་ན་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི་ཞི་བ་ལའོ། །མཐའ་ནི་ཚ་སྟེ་རྟག་ཆེད། འདས་པ་ནི་དབུས་ན་དེ་དག་གི་ཚ་རྒྱན་ཆོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོག་པར་ཅི་ཡང་མེད་པས་མཐའ་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། འདི་རྒྱུད་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ས་ལྟ་བ་ལའོ། །དེའི་རྟེས་སུ་སྐྱེས་པ་མེད་པས་ཐོག་མ་མི་འཐད། ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལ་བར་མི་ འབྱུང་བས་ན་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། འདི་ནི་ཀུན་ཏོན་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་གྱིས་ས་དྲུག་པ་ལའོ། །བྱལ་ཞིང་སྣང་སར་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་ངོ་བོ་ནི་དོར་བ། དེ་ལས་བརྒྱུད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་

སྐྱེ་དོར་ཞིང་བསལ་བ་མེད་བས་ན་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། འདི་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ས་བདུན་པ་ལའོ། །འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མཛད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པས་ན་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། སྣང་ངོར་ཆོས་ཀུན་ཕན་ཚུན་ལྡོག་པར་བཞག་ལ་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད། འདི་གཉིས་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཞིང་ཡོངས་དག་གཉིས་ཀྱི་རྣེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་ས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་དབྱེ་བས་ས་བརྒྱད་པ་ལའོ། །མཚན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྤྱི་སྐྱེ་སོགས་ཁྱད་པར་རང་མཚན་ནི་བཤགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། བརླས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་རྣམས་ལ་ཞན་ཚུན་བློ་བརློག་ན་དམིགས་སུ་མེད་པས་ན་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། འདི་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་རྣེན་འབྲས་བུའི་ས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་དབྱེ་བས་ས་དགུ་པ་ལའོ། །རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ་རྣེན་ཅིང་འབྱུང་བས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ཤེར་ལེན་གྱི་ཏིཏིཥུང་སོགས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཅིག་ཤོས་མཆོག་བྱ་བཞག་པ་བརྟག་མི་བཟོད་པས་ན་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། འདི་གཉིས་ལས་ལ་དབང་བའི་རྣེན་འབྲས་བུའི་ས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོགས་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བའི་དབྱེ་བས་ས་བརྒྱ་པ་ལའོ། །རྣངོར་མེད་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། དངོས་པོའི་ཆོས་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་མེད་པ་ལས་དེ་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། སྟོང་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་མཐོང་སྤང་བྱ་ཀུན་ཏུ་ཞུགས་པར་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བའི་དབྱེ་བས་ས་བཅུ་པ་ལའོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ཡེ་ནས་གནས་པའོ། །[1] །ཞེས་བྱ་བས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་དང་ཆགས་པ་དང་། ཤེས་སྤྲིན་བཀུ་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། རང་བྱུང་ཉིད་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལའོ། །མདོ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་བཤད་པ་[2]ཐམས་ཅད་འདི་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བས་ཤེས་ཟུས་སོ།།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདིའི་དམིགས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་འདོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཞེ་ན། གང་དང་གང་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་དུ་རྟ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡིད་འདི་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།[རྣམ་གསུམ] །ཞེས་པའོ།།

ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས་བསོད་ནམས་འབྱུང་བས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ན། དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ། རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བའི་ལམ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་སྤྱོང་བའི་ལམ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ། རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་ལ་འབད་པས་ན་ལམ་གྱི་ཚོགས་སོ། །ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི། འཕྲིན་པར་བྱེད་པས་ན་གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུངས་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་དང་། ཆོས་ཀྱི་དང་། དོན་གྱི་གཟུངས་སོ།།

དང་པོ་ནི། སྟོན་གྱི་རྒྱུ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མོས་པས་སྟོང་པའི་ས་ལ་རྟག་ཏུ་དབེན་པར་སྤྱོད་པ་ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ། དབང་པོ་བསྡམས་པ། སུ་དང་ཡང་ལྡན་ཅིག་གཏམ་མི་ཟེར་བ་མི་ཉལ་བར་བརྩོན་པས་ཡི་གེའི་དང་པོ་ཙ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ཏེ། གང་གི་ཚེ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་སྤྱོར་བས་ཡང་དག་པར་སྒོམ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཤེས་བྱ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལམ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། ཚུལ་དེ་བཞིན་གྱི་ཡི་གེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་དབྱད་པས་བསྒོམ་པ་མངོན་པོར་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱུའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་མེད་པ་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་གི་དོན་འཛིན་པས་གཟུངས་སོ། །གཟུངས་དེའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ལ་དམིགས་པར་བཟོད་པ་སྟེ་གཟུངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དྲན་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་བཟོད་པའི་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚོགས་)ནི། ཡི་གེ་དེ་དག་ཉིད་བསྒོམས་པས་ལ་དབང་ཐོབ་སྟེ།

སྟོན་གྱི་སྐོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་ཐོབ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་སྙིག་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ལ་དེས་ཡུར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞི་དེས་བྱང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཡུ་ཐུར་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་ནུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །གཟུངས་དེའི་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཡི་གེ་དེ་དག་ཀྱང་གཟུངས་ཞེས་བརྗོད་དོ།།

འདིར་གཞོད་འཛོམས་ལས། མ་ན་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཏ་ཡ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་པས་ཤེས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་གསང་སྔགས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་ཡང་གསང་སྔགས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་མ་རིག་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། རིག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་གི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞི་རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བས་ན་གཟུངས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞི་རྣམས། རིག་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་བོ།[རྗེ་] །ཞེས་གསུངས། ཡང་ཉིང་འཛིན་གྱི་དབང་དེ་ཡུ་བྱ་ར་ཡས་གསང་སྔགས་རྣམས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཟུངས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།[རྗེ་] །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡུ་བྱའི་སྒྲས་དོན་ལས་ནི་མདོ་སྔགས་དགོངས་པ་གཅིག་པ་དང་། འདི་དག་དེའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྣང་སར་རྟོགས་ཤུལ་ཏུ་བ་ལ་སྐྱར་མི་སྐྱར་ནི་ཡོད་དེ། རྩོ་རྩེ་མེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཚགས་གྲོལ་ལ་ཞུགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(ཚོས་ཀྱི་གཟུངས་)ནི། སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཉན་པ་ན། སྟོན་མི་ཤེས་ཤིང་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚོགས་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཚོས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུན་རིང་ཐོར་ཡང་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་བོ། །འདི་ལ་ཚིགས་གི་གཟུངས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

བཞི་པ་(ངོན་ཀྱི་གཟུངས་)ནི། དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉར་གཟུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་ཚད་མེད་གང་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལ་དོན་གྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་ནི་སྟོན་གྱི་རྒྱུ་སྐུམ་ཚོགས་

བ་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་མོས་སྤྱོད་དུ་ཐོབ་བའོ། །ལྷག་པ་གསུམ་ནི་བསྒོམ་པ་གྲངས་མེད་པ་དང་པོ་འདས་ནས་དང་པོ་ལ་སོགས་པར་ཐོབ་བོ། །དེ་དག་ཀྱང་འདོད་པ་ལ་ལྷག་པར་ཚགས་པ། ཕྱག་དོག །སེར་སྣ། ཚོས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་མི་སྤྱོ་བ་བའི་སྟེ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་ལས་བརྒྱ་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་གནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ས་ལྷག་མ་རྣམས་སུ་རིམ་པ་བཞིས། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། ཕྲབ་པར་དཀའ་བ་དང་། ཡོངས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡས་པ་དང་། མི་ཟད་པའི་ཟ་མ་ཏོག་སྟེ། དེ་ལྟར་ས་དང་པོར་སོ་སོའི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་སྟོང་ཕྲག་ཏུ་མ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཟུངས་ཐོབ་པའི་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ས་དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་ན་ས་ཞེས་སྟོན་པ་སའི་ཚོགས་ཏེ། མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རང་ཉིད་གཅིག་པའི་ས་བརྒྱར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །དེ་ལ་ཡང་ས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ཇི་སྲིད་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་ས་དེ་ཡིན་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ནི་ས་གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་།

ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་འཐོབ་འགྱུར་ཏེ།།
བསམ་དང་ཐན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་ཉིད།།[୯୮]
གཏོང་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། །དམ་ཚོས་དམིགས་པ་ཚོལ་བ་དང་།།
རྟག་ཏུ་དེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་སྐུ་འདོད་དགའ་བ་དང་།།[୯୦]
ཚོས་སྟོན་པ་དང་བདེན་པ་ཡི། །ཚོགཔ་ནི་བརྒྱ་ཡིན་པར་འདོད།།
འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བར་ཤེས་པར་བྱ།།[୯୨]

ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཡིས་ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་བརྒྱ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུ་གྱུ་མེད་པའི་བསམ་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཐན་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་དང་། དགེ་

བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། ཕེག་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དམིགས་པ་འཚོལ་བ་དང་། རྒག་ཏུ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ལ་མི་དགའ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཉིད་དང་། བློ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཡི་སྟོན་པ་དང་། བདེན་པ་ཚོགས་སྦྱིན་བ་ཞི་བའི་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒྲིད་པར་བྱ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོང་བ་ན། སྟོན་མ་བྱང་བའི་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་དང་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་འགྲུབ་པ་གཟིགས་ནས་དགའ་བ་སྐབས་པོ་ཆེ་སྐྱེ་བས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བཞག་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡུགས་མ་དག་ལའང་འགྲེའོ། །ས་གཉིས་པ་ནི།

ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཅོད་དང་བཅོད། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྐྱིང་བཅུ་ཚེ།།
བཀུར་སྟི་བྱ་མ་ལ་གྱས་ཤན། །བརྒྱད་པ་སྣོན་ལ་སོགས་ལ་བརྩོན།།[།།]

རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཞན་གྱིས་ཕན་པ་བྱས་པ་ལ་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་དང་། ཕན་བཏགས་པ་དག་གིས་ཚུར་གཞོན་པ་བྱས་པ་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡང་དུས་ཡུན་རིང་པོར་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་ཡང་གནས་པར་སྤྲོ་བའི་སྐྱིང་བཅུ་ཚེ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་དང་། བློ་མ་ལ་གྱས་པར་ཚོས་ཉན་ཅིང་དེས་བསྟན་པའི་ཚོས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་བདུན། བརྒྱད་པ་ལས་གཞན་མེད་པར་སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་བསྟོན་ཞིང་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བས་འབྱོངས་པ་ན། འཕལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་ཐེག་པ་གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དྲི་མ་ལས་འདས་པས་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་ཞར་བཞག་པ་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་གསུམ་པ་ནི།

ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཤེད་དང་ནི། །ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཚོས་སྦྱིན་དང་།།
སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་སྤྱོང་བ་དང་། །འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་དང་།།[།།]
ངོ་ཚ་ཁེལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ། །རྟོམ་མེད་བདག་ཤེད་དེ་རྣམ་ལྔ།།

དམ་པའི་ཚོས་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ཤེད་དང་ནི། ཟང་ཟིང་གི་རྣེད་པ་མེད་པར་ཚོས་སྦྱིན་པ་

དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཀུན་སྤྱོད་བ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཚོར་བར་འཚོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོ་བ་དང་། རང་དང་གཞན་ལ་ལྷོས་ནས་མི་དགེ་བ་ལ་ངོ་ཚ་ཞེལ་ཡོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་པས་རློམ་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་དེ་རྣམ་པ་ལྔ་འབྱོངས་བ་ན། གཞན་དག་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འོད་བྱེད་ཅེས་བཞག་པ་དེ་ཐོབ་པའོ།།

ནགས་གནས་འདོད་ཆུང་ཚོགས་ཤེས་དང་། །སྤྲུངས་པ་ཡང་དག་སྟོམ་བསྟེན་དང་།།[৭৯]
བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོད་པ་དང་།།
མྱ་ངན་འདས་དང་བདོག་ཀུན་གཏོང་། །མི་ཞུམ་པ་དང་ལྡན་མེད།།[৭৭]

སངཞེ་བའི་ནི། ནགས་སམ་དགོན་པར་གནས་པ་དང་། མ་རྟེད་པ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། རྟེད་པ་ལྷག་པར་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་ཚོགས་ཤེས་པ་དང་། བསོད་སྙོམས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེ་ལ་སྤྲོ་བ་དང་བསླབ་པ་བླངས་པ་སོགས་གི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བས་སྤྱོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་འཚམ་པར་སྐྱ་རན་ལས་འདས་པར་གཞོལ་བ་དང་། བདོག་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སེམས་མི་ལྷམ་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བ་མེད་པ་སྟེ་བཅུ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པས་འབྱོངས་པ་ན་མེའི་འོད་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ། དེ་ནི་དེ་ལ་ཐལ་ཆེར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་བསྲེག་པར་ཉེ་བར་གནས་པས་ན་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བཞག་པ་དེ་ཐོབ་བོ།།

འདྲིས་དང་ཞྱེམ་ལ་འཞེན་པ་དང་། །འདུ་འཛིར་སྐྱར་པའི་གནས་དང་ནི།།
བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་བརྟས་པ་དང་། །མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་།།[৭৬]
སྟོམ་པས་ཞེས་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ །ཁྲོ་བོན་དང་ནི་ཉོན་མོངས་བཟོད།།
བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་སྣང་ན། །ས་ལྷ་པ་ནི་ཡང་དག་འཐོབ།།[৭৭]

ས་ལྷ་པའི། རྟེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ཞྱེམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འགྲོགས་པས་འདྲིས་པ་དང་། དད་པ་ཅན་གྱི་ཞྱེམ་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པར་འཞེན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་བས་འདུ་འཛིར་སྐྱར་པའི་

གནས་དང་ནི། བདག་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟན་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཙུད་དང་། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་རྟོམ་པས་ཉེངས་ནས་གཞན་ལ་མི་འདྲུད་པ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་ཕྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་བློ་གྲོས་བཅུ་པ་དང་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཟོད་པའམ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། ཚོས་བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་སྣང་ས་དེའི་བཟློག་པ་ཚོས་བཅུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཡོངས་སུསྤྱོང་བས་འབྱོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུསྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་བཙོན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱང་དཀའ་བས་ན་སྤྱད་དཀར་བཞག་པའི་ས་ལྔ་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་ཐོབ་བོ།།

སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་འགྱུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་ཇོ་གས་པས།།
སྨོན་མ་དང་ནི་བས་རྣ་ལ། །དགའ་དང་སྐྱག་པའི་སེམས་སྤངས་པ།།[৭১]
བསྟངས་ན་མི་ཞུམ་བདོག་པ་ཀུན། །བཏང་ཡང་མི་དགའ་མེད་པ་དང་།།
དབུལ་ཡང་སྨོང་བ་མི་སྨོང་བས། །སྐ་ནི་བྱག་པ་ཡང་དག་འཐོབ།།[৭৭]

སྣ་བྱག་པའི། སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྱུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་རབ་ཏུ་ཇོ་གས་པས་དང་། སྨོན་མ་ཤན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་དགའ་བ་སྤངས་པ་དང་ནི་བས་རྩའི་ས་ལ་དགའ་བ་སྤངས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱག་པའི་སེམས་སྤངས་ནས་དང་། སྨོང་བའི་སྐྱེ་བོས་བསྟངས་ན་མི་ཞུམ་པ་དང་། བདོག་པ་ཀུན་རང་གིས་བདག་ཏུ་ཤངས་ཀྱང་ཁྱད་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། དབུལ་ལང་སྨོང་བའི་སྐྱེ་བོ་མི་སྨོང་བས་རྒྱུ་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་འབྱོངས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བཏེན་ནས་སྤྱ་བན་ལས་འདའ་བ་དང་། འཕོར་བ་དག་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འཕོར་བ་དང་སྤྱ་བན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ས་ནི་དྲུག་པ་མངོན་གྱུར་དུ་བཞག་པ་ལང་དག་པར་ཐོབ་བོ།།

བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །སྲོག་དང་གང་ཟག་ཚད་རྟག་དང་།།
མཚན་མ་རྒྱུ་དང་ཕུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་ནི།།[৬০]
ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་དང་ཚགས། །སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་།།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། །དེར་ལྟ་བ་ཡི་མངོན་ཞེན་དང་།།[৬৭]
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་དང་། །དེ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ནི།།
ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་ཚད་པ། །དེ་ཡིས་སྡི་བའུན་པ་འཐོབ།།[৬৭]

སྐབདུན་པའི། བདག་དང་། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྲོག་དང་། གང་ཟག་དང་། ཚད་པ་དང་། རྒག་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་དང་། ཤུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་ནི། ཁམས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཚགས་པ་དང་། སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དེར་ལྟ་བ་མངོན་ཞེན་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་དང་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྒྱུན་རྣམ་པར་འཚད་པ་སྟེ་སྒོ་བསྐབ་པ་དེ་ཡིས་སྡི་བདུན་པ་ཐོབ་བོ། །བཟློག་པ་བྱང་བར་བྱ་བ་ཡང་།

རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །འགོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་།།
སྐྱེ་རྩེ་དང་ནི་རྒྱོམ་མེད་དང་། །ཆོས་མ་ཉམ་ཉིད་དང་ཚུལ་གཅིག་ཤེས།།[৬৭]
མི་སྐྱེ་བ་དང་བཟོད་ཤེས་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན།།
རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཇོམས་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལྟ་དང་ཁོན་མོངས་སྤོང་།།[৬৯]
ཞི་གནས་དེས་པར་སེམས་པ་དང་། །ལྷག་མཐོང་པ་ནི་མ་ཁམས་པ་དང་།།
སེམས་དུལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།།[৬৭]
ཚགས་པའི་ས་མིན་གང་འདོད་པར། །ཞིང་གཞན་དུ་ནི་མཉམ་འགྲོ་དང་།།
ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ངོ་བོ་ནི། །སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཉི་ཤུའོ།།[৬৬]

རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། དགེ་བ་བརྩུའི་ལས་ལམ་ལ་འཇོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱེ་རྩེ་དང་ནི། དངོས་པོར་དམིགས་པ་སྟོམ་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཟད་མོ་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་བཟོད་ཤེས་དང་། ཆོས་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་སམ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། རྟོག་པ་

ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་འཛོམས་པ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དོར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོང་བ་དང་། ཞི་གནས་ཏེས་པར་སེམས་པ་སྟེ་བསྒོམ་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྟག་མཐོང་ལ་ནི་མ་ཁས་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་འམ་དུལ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་དང་། མངོན་པར་ཆགས་པའི་སྐ་མིན་པ་དང་། གང་འདོད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་ནི་དུས་མཉམ་པར་འགྲོ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་བདག་གི་ངོ་བོ་འམ་ལུས་ནི་དེ་དང་དེར་སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཉི་ཤུའོ། །དེ་ལྟར་སྣང་སར་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ན་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སྨྱོར་བའི་མཐར་ཕྱིན་པར་སོང་བ་ཡིན་པས་རིང་དུ་སོང་བར་བཞག་པ་དེ་ཐོབ་བོ།།

སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པས་བརྩེ་བ་དང་།།
སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་སྐྱབ་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་བཏུག་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བརྟེན།།[৬৶]
དབང་པོ་ཤེས་དང་རྒྱལ་བ་ཡི། །ཞིང་སྨྱོང་སྐྱེ་མ་ལྟར་གནས་དང་།།
བསམས་བཞིན་སྨིད་པ་ལེན་པ་དང་། །ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད།།[৬১]

ས་བརྒྱད་པའི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་དེ་སེམས་དང་སྨྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་རྗུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་རྩེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་འམ་བཟང་པོར་བསྐྱབ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཏུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟན་[২৶]པ་དང་། ལྟའི་མིག་བསྐྱེད་པ་སྟེ་དབང་པོ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཡི་ཞིང་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་མ་ལྟར་གནས་པ་དང་། བསམས་བཞིན་སྨིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ནས་འབྲོངས་ན་མཚན་མ་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བར་བཞག་པ་ཐོབ་པར་བཤད་དོ།།

སྐྱོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། །ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་དང་།།
སྤོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། །མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་དང་ནི།།[৬৭]

རིགས་དང་རྒྱས་དང་ཚོ་འབྲང་དང་། །འགོར་དང་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི།།
རེས་འབྲུང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་རྟམས་དང་། །ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན།།[๖๐]

སྨོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། སྨོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་མི་ཟད་པ་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པའི་མཚོག་ཏུ་བཞག་པ་དེའི་དང་ནི། རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་རིགས་དང་། ཅི་མའི་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་དང་། མའི་ཕྱོགས་ནས་འབྲེལ་བའི་གཉེན་ཚོ་འབྲང་དང་། རང་དབང་བའི་འགོར་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པས་མངོན་པར་བསྟོད་པའི་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྐུལ་ཏེ་རེས་འབྲུང་བ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་རྟམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་པ་[๗๘]རྣམ་པ་བཅུགཉིས་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་པས་འབྱོངས་ན། སོ་སོར་[๗๘]ཡང་དག་པར་རིག་པའི་བློ་གྲོས་བཟང་བའི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་སུ་བཞག་པ་དེ་ཐོབ་བོ། །རྒྱུའི་སྐད་ཅམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྨྱོང་བ་བསྟན་ནས་འབྲས་བུའི་སྐད་ཅིད་དུ་ཡོངས་སྨྱོང་མ་བཤད་པར་སངས་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བའི་སྐོ་ནས་བཤད་པ།

སངས་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ།།
དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམ། །བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།།[๗๗]

སངས་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི་གང་གིས་ཐོབ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སངས་བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བས་སོ། །དེ་ནི་ཕྱིན་ལས་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོས་ཐོབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སངས་ལ་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དགེ་བ་བསྐྱབ་པ་སྟོ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དགའ་བས་རྟག་པར་ཐམས་ཅད་ཏུ་གནས་སོ། །སངས་པ་ཞེས་པ་ཡང་དམན་པ་ས་བརྒྱད་དང་། ཟབ་པ་རྣམས་[๗๘]གཅིག་ཏུ་བསྟས་པ་ལ་བྱའོ།།

དམན་པ་ས་བརྒྱད་ནི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་འམ་དོད་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བས་ན་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་འམ་དད་པའི་ས། འཇིག་རྟེན་ཚོས་མཆོག་ལ་ཚོས་ཀྱི་ས། གང་

ཟག་ལ་བདག་མེད་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་བས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐོབ་བའི་རིགས་དང་ལྡན་བས་རིགས་ཀྱི་སས། དགྲ་བཅོམ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བའི་གལ་དང་པོ་ནས་ཡས་བགྲངས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གལ་བརྒྱད་པ་ལ་བབ་བས་ན་བརྒྱད་བའི་སས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་བའི་འབྲས་བུལ་གནས་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟག་པར་མཐོང་བས་ན་མཐོང་བའི་སས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བས་འདོད་བའི་ཁམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སྲབ་མོར་བྱས་བས་ན་བསྲབས་བའི་སས། སངའི་ལ་གནས་བས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཅོད་སེམས་སྲངས་བས་ན་འདོད་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་བས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སས། ཕྱིར་མི་འོང་སྟགས་བྱས་ཏེ་སྨྲ་བའི་དོན་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་བྱས་པ་བསྲུང་བའི་སས་སྟེ་དགྲ་བཅོམ་མོ། །འདི་ན་ནི་ས་དང་པོ་གཉིས་བཞག །ཉན་ས་རང་ས་བསྟན། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ཞུགས་པ་འདི་ར་བསྟན་ཉན་སའོ།།

གཉེན་པོའི་ཚོགས་ནི།

མཐོང་དང་སྒོམ་བའི་ལམ་དག་ལ། །གཟུང་དང་འཛིན་བའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས།།
ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅས་བྱ།།[ཀ་]

མཐོང་དང་བསྒོམ་བའི་ལམ་སོ་སོ་དག་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་བའི་རྣམ་རྟོག་བཞིར་ཕྱེ་བ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་དང་པོའི་བཞི་ཀུན་ཉོན་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། ཕྱི་མའི་བཞི་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པར་མཛད་པས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅས་བྱའོ།།

དེས་འབྱུང་བསྒྲུབ་པ།

བརྒྱ་པ་དེས་འབྱུང་བསྒྲུབ་པ་ནི།

ཚེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་དང་།།
མཐའ་ཡས་འདས་པར་དེས་འབྱུང་དང་།།ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེས་འབྱུང་དང་།།[ཀ་]
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དེས་འབྱུང་སྟེ།།
རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི། །དེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ།།[ཀ་]

དེ་ལྟར་ཚོགས་བསགས་པ་རྣམས་ནི་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་བྱམས་པས་བརྟེས་པ་ལྟར་བཟུང་བ་ཡིན་པས་དེ་བཟློད་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་དེ། ཚེད་དུ་བྱ་བའི་དེས་པར་འཛུང་བ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དེས་པར་འཛུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་དེས་པར་འཛུང་བ་དང་། འབད་པ་མེད་པ་འམ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དེས་པར་འཛུང་བ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དེས་པར་འཛུང་བ་དང་། ཐོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེས་པར་འཛུང་བ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པར་དེས་པར་འཛུང་བ་དང་། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དེས་པར་འཛུང་བ་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི་དེས་པར་འཛུང་བའི་བསྟུབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་མདོར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་དེས་པར་འཛུང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ནས་དེས་པར་འཛུང་ཞིང་དེ་ཙམ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ཐུབ་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གཅིག་ལ་བ་དེར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ།[རྒྱ་] ཞེས་སྨོས་ལ། ཡང་དེ་ཐེག་ཆེན་དང་ཐ་དད་དམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་[རྒྱ་]ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེས་པར་འཛུང་བ་ཉིད། འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་དུ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས་དེས་འཛུང་དེ་ཡུལ་གྱིས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་ལྟར་དེར་འཛུང་ཐེད་བསྟུབ་པར་བཞག་སྟེ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ། ཚེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ན་འཛུང་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁྱད་པར་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལས། དེ་ཡང་འབད་པ་དང་བཅས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་བསྟུབ་པར་མི་ནུས་ལ་མཚན་མ་མེད་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་འགྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་ཚད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྟོགས་པ་ལས། དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྫོགས་པ་ལས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལས། དེ་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣེད་པ་ལས་འཕྲུང་ངོ་ཞེས་པའི་བསྟུབ་པ་འདི་དག་ལས་ངེས་པར་འཛུང་བསྟུབ་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དང་པོའོ།། ||

སྒོབས་གཉིས་པ། ལམ་ཤེས།

དང་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག

༡ སྒོབས་གཉིས་པ་ལ་བཅུ་གཅིག་ལས། དང་པོ་འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བསྟན་པའི་རྟེན་ནི།

ལྟ་རྣམས་རྩང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་།།
ཡུལ་དེས་པ་དང་ཐུབ་པ་དང་། །རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་ཡི་ལས།།[1]

སྟོན་བྱེད་ཤེར་ཕྱིན་སྟོན་པའི་འགོར་དུ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་ལྟགས་པ་རྣམས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་རྩང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་དྲི་མ་ཅན་ལྟ་བུར་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་དེ་ནི་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པའི་རྟེན་ཏོ་ན་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཞེས་དང་། འོ་ན་ང་རྒྱལ་སྤྲངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འམ་ཞེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡུལ་དེས་པ་དང་། འོ་ན་ཐེག་པ་གཞན་འདིར་དེས་པར་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་ལམ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡུན་རིང་པོར་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེ་ཡི་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགྲུར་རོ།།

(ཐེག་གསུ མ་རྣམ་གཞག) ཐུབ་པ་འདི་ར་འགྲེལ་པ་པར་ཐེ་ག་པ་གསུ མ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ།[2][3] །ཞེས་པ་འདིའི་དོན་ལ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་འཕགས་པ་ཐོག་མེད་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་དག་རིགས་སོ་སོར་རིང་བས་པ་ལ་ཐེག་པ་ནི་སྣ་ཚོགས་སུ་བདེན་ལ། རིགས་མ་ངེས་པ་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་། ཁ་ཅིག་དག་ནི་དྲང་ཞིང་དང་།། གཞན་ཡང་ཀུན་ནས་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན།[4][5] །ཞེས་པ་དང་། ཚོས་བཅུ་པ་དང་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་དོན་བའི་དོན་ནོ། །ལུང་དེ་དག་

ནི་འགའ་ཞིག་སྐྱག་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་བཞེད་དེ། རྒྱུ་བློའི་འགྲེལ་པར། དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོག་བླ་དགས་སོ། ཅེ་ཡང་རྟག་ཏུ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུསོང་བ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་འཆོལ་བ་ལ་སློབ་པ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།[३१३] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་དང་དེའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག །ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་དང་དྲང་བའི་དོན། མཐར་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བ་ཅན་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དེས་དོན་དུ་བཞེད་དེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་ཁྱོད་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ།[३१४] །ཞེས་དང་། དགོས་པ་གནས་སྐབས་སུ་དེ་དག་དེར་བལ་བསོར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། རྣམ་འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། །ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གཉིས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །བསྟི་བའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་ནོ།[३१५] །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལ་ཡང་གཤེགས་སོགས་ལྟང་ལས་[३१६]རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནོ། །རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པ་སྤོང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་པར་འགྱུར་པ་མེད་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མཉམ་གཞག་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའི་སྤྲོ་ནས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། ཐར་པ་ཞེས་བྱ་གཅིག་པུ་ཉིད། །མངོན་པ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།[३१७] །ཞེས་སམ། འཇིག་པར། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་པས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི། །ལྷུར་བྱེད་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་བའང་མིན་ཞེང་། །དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་བློ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན།[३१८] །ཞེས་སོ།།

(འགོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་དམ་མེད།) སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བའི་དོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་བཞེད་བའོ། །འགོར་བ་ལ་མཐའ་

ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དྲིས་པས། སྟོན་པས་གང་དུ་ཡང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སྐབས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་གང་ཟག་སྐོས་ཀྱི་དབང་དུ་ཡོད་ལ། སྤྱིར་ནི་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་སྐབས། འཁོར་བ་ནི་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཞེས་པས་ཟངས་པ་མེད། འཕེལ་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་གནས་སྐབས། ཡང་དག་པར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཙོ་སྤྱོས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འཇོག་མི་ཤེས་སོ།།

གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱས་པ་ན་དེའི་རང་སྣང་གིས་བསྟུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་གཞན་སྣང་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྨྲམ་པ་ནི་དྲང་དོན་ཙམ་སྟེ། བདག་ཉུ་སྣང་བའི་ཕྱི་ནས་གཞན་དུ་སྣང་བ་འདི་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་ངོར་བདག་གཞན་འཐད་པས་དེ་སྐད་བྱས་ལ། གཞན་ཚོས་དེ་དང་དེ་རང་གི་སྣང་བ་ཙམ་ཀྱིས་བཞག་པ་ལས་ལོགས་པ་མེད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གནས་པས་རང་སྣང་དག་ནས་གཞན་སྣང་ཤུལ་དུ་ལུས་པ་ནི་སྲིད་པ་མིན་ནོ། །འདིའི་འོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཉན་རང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པ་ལ་སྟོན་མི་ནུས་ཏེ། སྤྲོ་བ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚེན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཚེན་པོར་དྲང་བའི་དོན་དང་། རབ་ཏུཞུགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་གཟུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་སྨྲམ་པས།[३५९] ཞེས་གསུངས་ལ། གནོད་འཇོམས་ལས་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏེ་ཉན་རང་ཐེག་པ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏེ། ཐ་ཅིག་ནི་མ་དེས་པའི་དོགས་ཅན་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་གཟིགས་སོ། །དེ་ལ་དེས་པའི་དོགས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏེའང་དེ་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱང་མི་དགོས་ཀྱི། སེམས་ཅན་མ་དེས་པའི་དོགས་ཅན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཆུན་ཆེད་ན་ཆུན་དི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་སྐལ་པ་ཡོད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་ནས་དེ་དག་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཏེའང་དུ་བསྒྲལ་བར་བཞེད་པས་འབྱུང་བས་སོ།།[३५०]

(ཅན་རང་ཕེགཆེན་དུ་འཇུག་ཚུལ།) འདི་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་ནས། །སྲིད་པས་སྐྲག་ཡིད་དེ་དག་ནི། །ཚེ་ཟད་ལ་དག་འམ་མྱ་ངན་ལས། །འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ལ་མྱ་ངན་འདས་ཡོད་མིན། །འོན་ཀྱང་སྲིད་གསུམ་ཁམས་སུ་ནི། །སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཟག་མེད་

དབྱིངས་གནས་དེ་དག་ཀྱང་། །མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྣང་ཕྱིར། །ཕྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟུལ་ནས། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ནི་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པར་འགྱུར།[3ཁ།] །འདིའི་དོན་སྟོང་དཀོན་ཀྱི་འགེལ་ཆེན་དུ། ཅན་ཐོས་ཆེན་པོ་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོ་མེད་པའི་མིང་ཅན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གཅིག་ཐོབ་ནས།[3ཁ་] ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་བཅས་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུག་པ་ཞིག་དང་། ལྔ་མེད་ཐོབ་ནས་འདུག་པ་གཅིག་འཐོབ་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཉེད་འཛིམས་ལས། ཡང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ཁོད་པ་དང་། མ་རིག་པ་རྣམས་སྣང་བ་ལ་བཙུད་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱས་པ་བསྟང་བ་ཅན་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཉིད་ལ་དག་བཅོམ་པའི་ཡམ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ།[3ཁ་] །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་དག་འཛིན་པ་ན་ཅི་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཆེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་ནོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་འདོད་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཉིད་འདོད་པས་བྱས་པ་བསྟང་བ་ཅན་ཀྱི་ས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤངས་པར་འགྱུར་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་མ་སྤངས་ཏེ། དེ་མ་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་སྤངས་སོ། །ཡང་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་བཤད་པར་མཛད་དོ། །བཤད་པ་དེས་ཀྱང་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ནས་བའི་བསམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རིམ་ཀྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བསམ་པ་རེས་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པ། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་སྟོན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ།[3ཁ་] །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་དང་། སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲས་པའི་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སོ་སྐྱེ། འཕགས་མ་འཕགས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཉོན་མོངས་ནས་ཡིན་པས་འཕགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ

པདྨ་དཀར་པོར་ཤན་ཕོས་ཆེན་པོ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ།།[३८५]

གཉིས་པ་ལྟག་མེད་དུ་རྒྱུ་གང་གིས་དེར་འདའ། དེ་ནས་རྗེ་ལྷར་འཛུགས་པའི་ཚུལ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ནང་ཤེས་རབ་བཞལ་བས་སྲིད་པ་ལས་སྐྲག་པའི་ཡིད་ཅན་རྒྱ་བ་ལས་འདས་པ་མེད་ཀྱང་སྟོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཆོ་ཟད་པར་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟ་བུར་རྒྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཞེས་མིང་དུ་བྱས་པ་ཁམས་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི་འཆི་འཕོ་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་པདྨའི་སྤྲུལས་སུ་སྐྱེའོ། །དེ་ནས་དེ་དག་འོད་དཔག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མུན་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་སངས་པར་མཛད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་རྒྱུ་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བར་འགྲོ་བའི་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྷ་མན་འགྲུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ཡང་སྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོག་ནས་འབྲས་བུ་རྣམས་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བ་བཟློག་པར་འགྱུར་གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེ་ལྷར་འགལ།[३८६]

ཞེས་གསུངས་པའི་བརྩད་པ་མན་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀ་སྲིད་པ་རྗེ་ལྷར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ་དེ་ཡང་གཙོད་འཛོམས་སུ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ནི་ཡང་སྲིད་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ།[३८७] །ཞེས་གསུངས་ལ། དེར་སྲིད་པ་གཟུང་བའི་ལུས་དེ་ལ་ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟམ་པར་དབྱེ་ན་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དེ་ཡང་གནོད་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། འགྲོ་བའམ། སྐྱེ་གནས་[३८८]སམ། སྐྱེ་བའམ། སྲིད་པའམ། འཇིག་རྟེན་གང་དུ་ཡང་མི་བགྲང་ངོ་། །འོ་ན་ལུས་མངོན་པར་གྲུབ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་ཡིས། སྒྲུལ་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་དབང་གིས་བཏགས་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་སྐྱེ་གནས་དང་འགྲོ་བ་དེ་དག་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ན་ནི་བདག་ཉིད་མི་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ལུས་དེ་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་

བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཡིན་ཏེ་འཁོར་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་སྡུང་ཐན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་སྐུད་དུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་འཁོར་བ་ཡང་མཆིས་ལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་སྡུང་ཐན་ལས་འདས་པ་ཡང་མཆིས་སོ། [རྒྱུ] །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ།།

(མིས་སྒོང་བའི་ཚེན་མོར།) འགྲེལ་བར། ཚེན་མོར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒོང་བ་མ་ཡིན་པ[ཇོ་] ཞེས་པའི་འདིའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེས་བསམ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་དུ་འགྲོ་བས་དེ་སྐད་དུ་བཏགས་ཀྱི་སེམས་ཅེ་བར་ཉོན་མོངས་པས་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་རྩ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ[ཇོ་]ཞེས་པ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བཅུ་པོ་ཅམས་པ་དང་། བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཕྲད་པར་སྨོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུསྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་སྐྱོ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་སྒྲུབ་པ་ལ་སྨྲོ་བ་དང་། ཆོས་ལ་ཀུན་དགའ་བའི་བསམ་པ་མི་འདོར་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྨྲོར་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །ཞེས་བྱོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་[ཇོ་]བཤད་དེ།།

གཉིས་པ་ཅན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།

གཉིས་པ་སྨོད་མ་ཅན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི། རང་བཞིན་དང་རྒྱུ་དེས་འབྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི།
རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྨོ་ནས་ནི། །ཅན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ།།[ཟ]

ལམ་གསུམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ། དང་པོ་ནི། སྒོ་ང་བ་སེམས་བསྒེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ། དངོས་གཞི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི་རྣམ་པ་མདོར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། ནད་ཉིད་དང་། འབྲས་ཉིད་དང་། སྐྱ་གྲ་ཉིད་དང་། སྣིག་པ་ཉིད་དང་། ཕ་རོལ་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་དང་། འཇིག་པ་ཉིད་དང་། འགོ་ནད་ཉིད་དང་། འཆེ་བ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་

པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། དབེན་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། ལམ་དང་རིག་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་རྣ་བྱུག་ལས།

དང་པོ་བཞི་སྦུག་བསྡུལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ། དེའི་ཡང་དང་པོ་གཉིས་ངོ་བོ། གཉིས་པ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། ཚོས་མངོན་པ་དང་ཐ་སྙད་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་མིང་མི་མཐུན་ལ་དོན་འདྲ་བས་སོ། །དེའི་འོག་མ་བཞི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་མཚན་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་རྣམ་གྲངས་དེའི་འོག་མ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་སོ་སོའི་ཡིད་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ། དེའི་འོག་མ་གཉིས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ། དེའི་འོག་མ་གསུམ་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ལ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་ས་ཅི་པ་ལ་སོགས་པའི་འགོག་པ་ལ། དེའི་འོག་མ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་གསུམ་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའོ། །དེའི་འོག་མ་བཞི་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཅི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། གང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་འོག་མ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བར་ཚོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པར་བྱེད་པས་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ་བ་དང་བཅས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འདིར་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཉན་ཐོས་ལམ་གྱི་རྒྱུ་དེས་བྱེད་)ནི།

འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར།།
སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས། །དྲོ་བ་དེ་དག་མི་དམིགས་པས།།[ཟ]
རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་གྱིས།།

གནས་པ་བཀག་བས་བཟོད་པ་རྣམས། །ས་བཅུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི།།[ཅ]

མི་གནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིས། །ཚོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འཕྲུར་བཤད་དེ།།

ཅེ་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཉེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར།།[ཀ]

དེ་གང་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་སྟེ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ནི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་སོགས་ཀྱིས་[ཅ་ཙ]སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་དབྱེར་མེད་པས་བསྟོམ་པ་དྲྭ་བ། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་སུམི་དམིགས་པས་བསྟོམ་པ་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད། གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་རྟག་པ་ཡང་མིན་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་རྣམས། ས་རབ་ཏུ་དག་འ་ལ་སོགས་བཅུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི་མི་གནས་པར་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིས་བསྟོམ་པ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འཕྲུར་པར་བཤད་དེ། ཅེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་དཀོན་མཆོག་གི་མཛོད་བརྟེས་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཏོ།།

འདིར་ཉན་ཐོས་རང་གི་ལམ་ལྟ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ་ལུང་རིགས་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུ་གཤེས་པར་བྱས་ནས་དབུས་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་བསྒོམ། སྒྲིབ་ལམ་བཞིར་[ཅ་ཚ]ཡང་དག་སྤོང་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་བཞི། དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ་རིམ་པ་བཞིན། དོད་ཅེ་བཟོད་པ་ཚུང་དུ་གསུམ་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཚུངས་པར་བསྒོམ། འབྲིང་ནས་དང་པོར་ལམ་གྱི་བཞི་དོར་ནས་བཅུ་གཉིས་བསྒོམ། དེ་ནས་འགོག་པའི་བཞི་དོར། དེ་ནས་ཀུན་འབྱུང་བའི་བཞི་དོར། དེ་ནས་དུཿཁའི་གཅིག་དོར་གཉིས་དོར་ནས་གཉིས་བསྒོམ་པའི་བར་ནི་འབྲིང་ཡིན་ལ་གཉིས་པོ་སྦེད་པ་ཤས་ཆེ་ན་ལེ་ལོ་དང་ངན་ཚུལ་གྱི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་དུཿཁ་གཉིས། ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་ན་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་བཟོད་ཆེན་དང་ཚོས་མཆོག་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཕུང་པོ་ལྟ་ལ་དམིགས་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེའོ། །མཐོང་ལམ་ནི་ཚོས་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཇོགས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྟས་པ་ཚོས་བཟོད། དེ་ཉིད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྟས་པ་ཚོས་ཤེས། དེའི་རྗེས་སུཁམས་གོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཇོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་

རྗེས་བཟོད། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་རྗེས་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་བས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་གོ །བསྟོམ་ལམ་ནི། འདོད་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་ས་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་སྟོམ་སྦྱངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་དགུ་སྟེ་ཀུ་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བའོ། །ཅིག་ཅར་བ་ལ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་བསྒྲིལ་ནས་སྤོང་བས་དགྲ་སྟེགས། །མཐོང་བསྟོམ་གཉིས་ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཚུལ་ཡན་ལག་བདུན་ཡིན་ནོ། །མི་སློབ་ལམ་ནི་སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་ཟད་པ་ཐོབ་ཅིང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་དུ། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་པྱན་པས།[৩০৮] །སོགས་ཀྱིས་སོ།།

ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་དང་བསྟོམ་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་འབྲས་བུ་བཞི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ། དེས་ཐོབ་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་སྦྱངས་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་ནས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས། དེ་ཡང་མཐོང་སྦྱངས་སྦྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་བརྒྱད་དང་། བསྟོམ་སྦྱངས་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱ་གཅིག་[৩০৯]སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ། དེ་དང་གྲངས་མཐུན་པའི་སྦྱངས་པ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུའོ།།

གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།

གསུམ་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་ཁྱད་ཞུགས་པ། དེའི་རྣལ་མའི་ལམ། རྒྱུ་རེས་འབྲེད་ཚ་མཐུན་གསུམ་གྱིས་བཤད་དེ། དང་པོ(ཉན་ཐོས་དང་ཐུང་ཞུགས་པ་)ནི།

རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ།།
བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཐབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད།།[৬]

མདོ་ལས། རི་སྐད་དུ་གཞོད་སྦྱིན་སོགས་དང་། གང་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ཡུམ་འཕགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པར་མི་རྟུང་ངོ་།[৩০৭] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྟོན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པས་རང་བྱུང་གི་བྱང་ཆུབ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཡང་མི་

དགོས་པ། དེ་ནི་ཤེས་པ་ཟབ་པ་ཡིན་ལ། བས་རྒྱུ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མ་བརྟེད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མངོན་པར་བརྟེད་དོ།།

ཉན་ཐོས་སྤྲུར་བརྟེད་པའི་ཚོས་མཉན་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་ཡོ་རྟམས་ཀྱིས་[୯୯]འཚང་པ་ཡོའི་ཤེས་པའི་རྩལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ལ། འདི་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་སྤྲུ་མེད་པའི་ཚོས་སྟོན་པས་གཞན་དག་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ།།
དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ། །སྤྲུ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་།།[৶]

རྣམ་པར་མ་བཏུགས་རྣམ་པར་མ་དབྱད་པར་ཚོགས་ཀྱམི་ཐོན་པས་བརྟེད་པ་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འཕྲུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་སྲུ་ཀྱུར་ནས་བརྟེད་པ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པར་ཀྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་འདེབས་སོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་སྤྲུ་མེད་ཀྱང་གང་ཞིག་ཉན་པར་འདོད་པའི་དོན་ནི། གང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་པར་འདོད་པ་དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ་སྤྲུ་མེད་ཀྱང་ཚོས་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །ཚོས་སྟོན་པའི་སྤྲུའི་དོན་ནི། བརྟེད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཉན་པ་ཡོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བསྒྲུན་ཅིང་བསྒྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་རྣ་ལས་ཟབ་ཅིའི།)

གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི།།
རྟེན་གྱིས་བས་རྒྱུ་བྱའི་ལས། །ཡང་དག་བསྟུས་པར་ཤེས་པར་བྱ།།[১]

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་བསྒོམ་པ་ཙོ་ན་དང་། དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་ཞེན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྒོམ་པ་ཉིད་དེ། མདོར་ཚོས་བསྟན་པ་འདི་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པའང་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་དོན་གྱིས་[৩]རྟོག་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ལས་རྟོགས་པ་མཐོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྐུ་མ་ལུ་བུ་སོགས་ཀྱིས་འཛིན་པ་མི་སྤོང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལུ་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་

འབྲིང་གི་དབང་དུ་མཛད་པས་ཀྱང་ཐེག་པ་འབྲིང་དུ་བཞག་པ་བས་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྟན་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(དེའི་རྟགས་མའི་ལམ་)ནི།

བཏགས་པའི་ཚོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དྲུར་ཐུབ་པ།།
རྩེ་མོར་ཐུབ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་པས་ཕྱི།།[୯]
ནང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་མི་འཛིན་ཕྱིར་བཟོད་པ།།
གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཚོས་ཀྱི་མཆོག།[୨୦]

གཟུ གས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བརྟ་ལས་བྱ ང་བའི་བཏགས་པའི་དང་ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དྲུ་ག་ཐུ ར་པའོ་རྩེ་མོ་ར་ཐུ ར་པ་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཕྱི་བའི་དོན་དུ་བསྟན་པའི་རྣམ་པའོ། །ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཉེ་ཤུ་ཡིས་གཟུགས་སོགས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཀྱིས་བཟོད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཚོས་ཀྱི་མཆོག་གོ།

འདི་ལ། (གཉིས་པ་)སྐྱབ་པ་པོ་གང་ཟགཱ་གི་ཁྱད་པར། སྐྱབ་པ་ལམ། བསྐྱབས་པ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། བས་རྒྱུ་བྱ། ཚོགས་དང་། སྟོང་པ། དང་པོ་དབང་པོ་རྣོ་བ་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་[୭୨]སྟིང་རྗེ་ཤས་ཆུང་བ་བས་རྒྱུ་གཅིག་ཏུར་གནས་པ་ལ་དགའ་བ། དབང་པོ་འབྲིང་ཟླ་བཅས་ལ་དགའ་བ། དབང་རྩུལ་ཟླ་བཅས་ལ་དགའ་བ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་ལམ་བགྲོད་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་བས་རྒྱུ་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་རྒྱས་ཤེས་བས་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་བར་དུ་རེས་འཛིང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྫོགས། དུ་དྲུང་སྐྱེ་བ་ཕེན་པར་ཤེས་ནས་དེར་རང་བྱང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དོན་ཕུང་པོ། ཁམས། སྐྱེ་མཆེད། བདེན་པ། རྟེན་འབྲེལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མ་ཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བྱུག་ལ་མ་ཁས་པར་སྣང་སར་ཉེ་འཁོར་གར་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་བའི་ཞིང་སྟོང་དུ་སྐྱེ་བར་ཅིག །དེར་ཡང་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་བགྲོད་པར་ཅིག །བྱང་རྩུབ་ཐོབ་པ་ན་གདུལ་བྱ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྟིང་བརྩེ་

བར་བྱེད་ཀྱི་ངག་གི་སྟིང་བརྩེ་བ་བྱེད་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱའི་སྡུམ་གཉིས་ཙམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པས་བཟོད་པ་འབྱིང་མན་ཆད་སྐྱེས་ནས་མ་ཁས་བར་བྱེད་ཅིང་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱའི་སྡུམ་ཆ་ཙམ་དུ་བསགས་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་བར་ཐོབ་ནས་མ་ཁས་པ་དང་སྨོན་ལམ་སྦྱངས་ཏེ་ལམ་ལྟག་མ་སྐྱེད་དགོས་སོ།།

ལམ་བགྲོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ནས་ཤེ་འཚོས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་སྟོང་། གྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དམངས་རིགས་མིན་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རང་བྱང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཀྱི་དུར་ཁྲོད་དུ་ཕྱིན་རྒས་པ་འདི་ཅི་ལས་བྱང་སེམས་པས་མ་རིག་པ་ནས་ཀྱཻ་ཤིའི་བར་ཡུགས་འབྱུང་ལུགས་བཟློག་[৬৭]རྟོགས་པའི་དོན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བཏེན་ནས་བསྒོམས་པས་སྟོང་ལམ་མཐོང་བསྒོམ་མི་སློབ་པའི་ལམ་རྣམས་སྐྱན་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །མཐོང་སྤངས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་སྤོང་། སྒོམ་སྤངས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་དང་ཁམས་གོང་ཉོན་སྒྲིབ་དགུར་བྱེལ་ཏེ་སྤོང་ངོ་། །འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ནི་ལོ་ཀ་བའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤང་སངས་ཟིན་ཏེ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པ་མ་ཉམས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིན། སྟོན་དང་བསེ་ཙུབང་རྒྱབ་པར། །བསམ་གཏན་ཐར་བཏེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །དེ་ཡི་སྟོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན།[৬৭] །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེས། །མ་ཉམས་ན་བཟོད་ཆེན་ནས་ཉམས་ན་དོད་ནས་སྐྱེད་དོ།།

(གསུམ་པ་)བསྒྲུབས་པ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནི། རང་དོན་གནས་པ་དང་གཞན་དོན་རྒྱུ་བའི་སྟོན་གཉིས། དང་པོ་སྐུ་བསེ་ཙུ་ཕུ་གཅིག་ལྡན་འདུག་པར་གསུང་སྒྲ་བཅད་དམ་པོ། ཕུགས་བའེན་བཞི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ། ཤུག་མ་གཉིས་རྣ་བཅས་སུ་འདུག་པ་ཙམ་ཁྱད་པར་གཞན་འདྲའོ། །གཉིས་པ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁམ་ཟས་ཀྱིས་འཚོ་དགོས་པས་གྲོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་གཅིག་ལྡར་རྒྱུ། ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་འགྲོད་པ་སྐྱེད་ཅིང་སྡིག་པ་འདག་པར་བྱེད་ལ་གདུལ་བྱ་ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་བྱང་ན་སྐྱ་མེད་ལུས་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་པ་འདིར་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་མ་གཉིས་སྐྱ་བ་ཙམ་མོ།།

བཞི་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།

བཞི་པ་ཚེ་འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་ལམ་ལ། ངོ་བོ། རྣམ་པ། ཞར་ལ་དབྱད་པ་སྟོན་པའི་དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཚོས་ཀྱི་མཆོག་ཐ་མའི་རྗེས་ཐོགས་ཀྱི་མི་དམིགས་

བའི་ཀྱིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་པ་དང་ལྡན་བར་བཅས་བའོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྟུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་བའི་བཟོད་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་ཤེས་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་བའི་བཟོད་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་བའི་བཟོད་པ་དང་། དེའི་ཆོས་ཤེས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་བའི་བཟོད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་བའི་བཟོད་པ་དང་། དེའི་ཆོས་ཤེས། དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་བའི་བཟོད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་བའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་བའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གིས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ།།

བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་བཞི་ཡིས།།
ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཐན་ཡོན་བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ།།[๗๗]

སྟོང་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་གང་སྟུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སོ་སོར་རང་ཉིད་སྟུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་གང་གིས་སྟུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དེ་ནི་སྟུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་བའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་གང་གི་བཟོད་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྟུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་བའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་སྟུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་བའི་བཟོད་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་འདི་ནི་འཕགས་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ་སོར་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་བའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་ལྡོག་མ་ཡང་བསྟན་པས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐན་ཡོན་བཅས་པ་བསྟོམ་པ་འདི་བཤད་དོ། །འདིར་སྐད་ཅིག་ཅེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་སྟེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྟད་པ་ཡིན་པར་གཟུང་ངོ་།[๙๗๙] །ཞེས་བྱ་རྟོགས་ལ་བཞག་གོ །དེའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུང་བ་བདག་མེད་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་པ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པར་བཤད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོལ་འབྱོར་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་མཚན་མས་གནས་པས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(རྣམ་པ་)ནི།

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དང་། །ཚན་ཚུན་རྣེན་པ་རྣེན་མེད་ཕྱིར།།

རྣམ་གྲངས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། །ཆེན་པོ་ཚད་མ་མེད་བཅས་དང་།།[༡༩]

ཚད་མེད་པ་དང་""""

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག་ལ་ཚན་ཚུན་བརྟེན་པ་རྣེན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པར་མདོ་ར་གསུངས་[༡༧]པའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། རྣམ་པ་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། གཟུགས་ཚད་མ་མེད་པས་ཚར་ཕྱིན་ཚད་མ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གཟུགས་ཚད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚར་ཕྱིན་ཚད་མེད་པ་གསུངས་པ་དང་། དང་པོའི་སྐད་ཅིག་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་ནོ།།

"""""མཐའ་མེད་དང་། །དེར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ།།

སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་རིས་འཛིན་དང་། །བློང་མེད་དོར་བ་མེད་སོགས་དང་།།[༡༣]

བྱམས་ལ་སོགས་པ""""

གཟུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་སོགས་ཚར་ཕྱིན་མཐའ་ལས་འདས་པ་འམ་མཐའ་མེད་པར་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྱལ་བ་དེར་གནས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་རིས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བློང་མེད་དོར་བ་མེད་སོགས་པས་ཚན་ཚུན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གླགས་མི་རྣེད་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བཤད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་བསྒོམ་པར་བཤད་པ་བཞི་གཉིས་པའི་བཞི་དང་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །འཕགས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་[༡༦]སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དག་སྟེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་མ་དགུ་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པས་འགོག་པར་ལྟང་བར་འགྱུར་བས་སོ[༡༧] །ཞེས་སོ།།

"""""སྟོང་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཐོབ་པ་དང་།།

རྣམ་པར་བྱང་གྲུབ་ཡོངས་བསྟུས་དང་། །ཤམ་བ་བ་དང་ནད་གྲུབ་སེལ།།[༡༩]

སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་བསྟོམས་པས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་

འཛོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་བསྟུས་པ་དང་། རྩེ་མ་གཅིའི་དབེས་བསྟན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཉེ་བར་འཚེ་བ་ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀུན་སེལ་བར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་བཞི་གསུམ་པའི་བཞི་དང་རིམ་པ་བཞིན་ནོ།།

སྐྱ་རན་འདས་འཛོད་ཞི་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུང་ལ་སོགས།།
སྒོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི།།[༡༥]
བདག་ཉིད་གནས་ཉེ་སེམས་ཅན་དག །འགོད་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ།།
རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་བརྟོ་བ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ།།[༡༦]

ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་འདོད་ཆགས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འཛོན་པའི་བར་དུ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་དང་། ཐོག་མར་བཙུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུང་[ཙ་༡]བ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་གྱུར་བ་དང་། བདག་ཀྱང་སྒོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་བའི་ཚུལ་ལ་ནི་བདག་ཉིད་གནས་ཉེ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་འགོད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ཟད་པར་འདོད་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་བསྟན་པ་བཞིས་བཞི་པའི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(ཞར་ལ་དཔྱད་པ་)ནི། འགྲེལ་པར། ཁ་ཅིག་ནི་འདིར་སོགས་ཀྱི།[ཙ་༢] རང་གི་བཞེད་པ་འགྲེལ་ཆེན་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་བདག་མེད་པ་གོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་མེད་པར་སྟུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་མེད་སྟོན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ཉེ་བ་ལ་ཞན་པ་བསྐྱེད་པར་བཞེད་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་གྱིས་ཤིང་ཡང་དག་པར་གཟུང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཉིད་དོ།།

ལྟ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ།

ལྟ་བ་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་བ་ནི།

ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །འདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་དང་།།
གཙོད་པས་བརྗི་བ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་རྟེན་མཆོད་ཉིད།།[༡༧]

མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བསྒོམ་པའི་ལམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉུང་བ་དང་། གདུལ་བྱ་འབྲས་བུལ་གཞོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་ཡོར་བསྟན་ཏོ།[༡༠] སྒོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའམ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་། རྣམ་པ་ཀུན་ནས་སེམས་ལ་རང་དབང་དུ་བྱེད་པས་ཞི་བའི་བྱེད་པ་དང་། དེར་རྟོམ་པ་བཀག་པས་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པའི་བྱེད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་བྱེད་པ་དང་། ཕ་རོལ་གྱིས་བྱས་པའི་གནོད་པས་བརྗི་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་པ་དང་ནི། རྟེན་གྱི་ཡུལ་དེ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་དྲུག་གོ །རྟེན་འདི་རྣམས་ཐ་དད་[༡༡]པར་འཕགས་སེང་། གཞན་དག་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་སྡོགས་དང་། ཙནྡྲ་གོ་མི་གཉིས་ཀར་འདོད་དོ།།

དྲུག་པ་མོས་པ་སྒོམ་ལམ།

དྲུག་པ་སྒོམ་ལམ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ནི། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་དང་པོ་མོས་བསྟོ་ཡི་རང་གསུམ། ཕྱི་མ་བསྒྲུབ་པ་དང་རྣམ་དག་ཡིན་པ་ལས། མོས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཏེ། ཟག་མེད་རྣམས་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །འགྲེལ་པས་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་དགེ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དང་པོ་སྟོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་མོས་པ་ཞེས།[༡༢] དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དངོས་སུམི་སྐྱེད་དེ་ཁོ་རང་ཟག་མེད་དེ་ལ་མོས་ནས་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དངོས་སུམི་སྐྱེད་ཀྱང་ཟག་མེད་དེའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པར་འཛིན་པས་དེའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཕྱེ་ན།

མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་དང་།།
རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །ཚུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ།།[୨୪]
སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཚུང་ངུའི་ཚུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས།།
དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད།།[୨୯]

རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་དང་ནི། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་གྱི་མོས་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་མོས་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྒོམ་ལམ་པ་གང་གིས་རང་གི་དོན་ཉིད་སྒྲུབ་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་ཚེད་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་བར་ཚད་དང་བཅས་པ་དང་། དེས་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བར་ཚད་མེད་པར་སྦྱོར་བ་རིམ་པ་བཞིན་གྱིས་བཞག་གོ །གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ནི་ཚུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ་སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་དགུར་འདོད་དོ། །སྒོར་ཚུང་ངུའི་ཚུང་ངུ་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིས་དགུ་ཚན་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད་དོ།།

དེ་ཡང་མདོར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་བྱིས་ཤིང་གླེགས་བམ་དུ་ཞེས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤིང་རྣམས་ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཚུ་ཞེང་ཐ་དད་ཀུང་གྱིབ་མ་ཐ་དད་མེད་པའི་དབེས་ཕར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་ཤེར་ཕྱིན་དུ་རོ་གཅིག་པའི་གཞན་དོན་མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དུ་གསུངས་སོ།[୨୨] །ཚུང་ངུའི་ཚུང་ངུ་ལ་སོགས་པས་དབེ་གོང་ནས་གོང་དུ་གྱུར་པས་གང་དང་གང་བསྟེན་པ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཟློག་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བདུན་པ་བསྟོད་བཀུར་བསྔགས་པ་ཡིད་བྱེད།

བདུན་པ་བསྟོད་བཀུར་བསྔགས་པ་ཡིད་བྱེད་ནི།

ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །མོས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི།།
དགྱ་ཚན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། །བཀུར་བ་དང་ནི་བསྔགས་པར་འདོད།།[୨୦]

དེ་བསྟོམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོ་བ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མོས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་

བའི་གནས་སྐབས་རྣམ་པར་གསུམ་རྣམས་ལ་ནི་དགུ་ཚན་གསུམ་གྱིས་ཕྱེ་བ་དང་རིམ་པ་བཞིན་བསྟོད་པ་དགུ་དང་བཀུར་བ་དགུ་དང་ནི་བསྔགས་པ་དགུ་སྟེར་བར་འདོད་དོ། །བསྟོད་པའི་ཚ་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གླགས་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་སྐུ་གདུང་གིས་བཀང་བ་སོགས་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་བཞག་པ་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་དེ་སྙེད་ཅིག་ཁོ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱིས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་མོས་པ་རྣམ་རྣམ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལྟག་བའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་གི་གཅམ་བུ་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ།།

བརྒྱད་པ་བསྟོད་པ་སྒོམ་ལམ།

བརྒྱད་པ་བསྟོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི།

ཡོངས་སུ་བསྟོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དོ།།[೨೨]

དབེན་དང་སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཚོགས། །རང་བཞིན་དུན་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་ཅན།།

ཐབས་བཅས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམ་རྟོག་སུ་ཡི་རང་དང་།།[೨೩]

།ཁམས་གསུམ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི།།

བསྟོ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ།།[೨೩]

དེ་ལྟར་མོས་པ་ལས་བསྟོ་བ་འབྱུང་བས་སོ། །པ་རི་ཏ་ཀ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བས་ན་བསྟོ་བའོ། །དེ་ཡང་ལྷོག་པའི་ཚ་ནས་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །དང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བས་ན་བསྟོ་བའོ། ཅི་ཡང་ལྷོག་པའི་ཚ་ནས་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །དང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེ་ན། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བས་སོ། །དེ་ནི་རབ་སྟེ་འཕད་པས་དམ་པར་གྱུར་པ་དང་། རྒྱ་མེད་པས་གཅོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དམ་པ་སྟེ་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པས་མཆོག་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་གིས་སོ། །གཅོ་བོ་སྟེ་མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བླ་མ་འམ་ཟུལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷག་པ་མེད་པས་གོང་ན་མེད་པ་འམ་བླ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང

ཡིན་པས་མཆོག་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་དུ་བྱང་བའི་དད་པས་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མི་དམིགས་པར་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ།།

གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་ལ་སྙུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་བསྟོམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའོ། །དེ་ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྗེས་ཐོགས་ལ་དེ་དང་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ། དེའི་ཡང་རྗེས་ཐོགས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེའི་བགཱ་ཆགས་ཀྱིས་བསྟོས་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་རྗེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་དབེན་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ནི། དེ་ནི་བདག་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོས་དབེན་པས་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་དང་། ལྟ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲན་པའི་སྤྱིད་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དེ་ནི། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་རིགས་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། དྲག་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དེ་ནི་སྤྱིན་སོགས་མི་དམིགས་པར་རྗེས་སུ་སྐྱབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱེད་པ་མི་ཟད་པའོ། །བདུན་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ། དེ་ནི་ཁ་ཟས་དུག་དང་བཅས་པའི་དབེས་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དུག་ཅན་རྩྭ་དང་དུ་བསྟན་པས་དེ་ལས་བརྩོན་པ་བཤད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བསྟོ་བ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མཉེན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གཟིགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡམ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ་བྱིན་པ་དང་། དགུ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་

བ་མ་ཡིན་བར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྨྱ་མ་དང་འདྲ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཡིན་པས། དེ་བས་ན་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མིན་པ་དང་། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི་དབྱེ་བས་བསྟོ་བ་གཞན་ཕན་ཡོན་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ། བསོད་ནམས་ཆེ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་དེ་དེའི་བསྟོ་བའོ།།

མདོར་དགེ་བ་བཅུའི་ལམ་སོགས་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་སོགས་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་པ་དག་སྟེ།[৩৭] དེ་ལྟར་བཅུ་གཉིས་འདི་ཁྱད་པར་ཅན་ལའོ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་ཁྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འགའ་ཞིག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བོ་བློ་དམན་པ་རྣམས་ལ་ཐན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་རྩེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརླན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ནི་ཤིན་ཏུམ་ཞེས་ཡིན་ནོ།[৩৭] །ཞེས་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་བཤགས་སྟེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། བློ་རྣམ། རང་བཞིན། བྱལ་བ། རྒྱུ། གོགས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བ། གཏན་ཚིགས། ངེས་འབྱུང་། ཐན་ཡོན་ཆེ་ཆུང་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་བཤད་པས་སོ།།

བསྟོ་རྒྱུའི་དགེ་བ་ཡང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་སྟེ། དབུས་མཐར། དགེ་གཉིས་ཐོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།[৩৮] །ཞེས་གསུངས་ལ། འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་བསྟོ་རྒྱུར་མི་རྟང་ཟེར་བའང་མི་རིགས་ཏེ། རྟོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བསྟོ་བ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཅི་འདྲ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་དང་། །དེ་འདྲ་ལས་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྟོ།[৩৯] །ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུ་བ་བཞད་པའི་མདོས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གཤེས་ཡིན་ལ་དེ་དགེ་བ་ཡིན་པས་གཤེས་ཀྱི་དགེ་བར་ཡང་འཐད་ཅིང་། ཚལ་ཆེན་ལས། འགྲོ་ཀུན་དགེ་རྩ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་།[৩৭] །ཞེས་པས་བསྟོ་རྒྱུར་ཡང་བཤད་དོ། །གཤེས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་སྔོག་པ་ཞེས་པ་ཆོས་མངོན་པར། དོན་དམ་པའི་དགེ་སྔོག་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གྲངས་ཅན་འདྲེའ་སྐམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཉེས་ནི་བདག་གི་དངོས་པོར་འདོད་ལ། འདིར་ནི་ལྷོས་པས་སོ།།

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་དབྱིངས་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་ཡོད་པའི་སྒྲ་མི་འཐད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བམ་དུང་དོན། སྤྲོས་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །རྟེ་སྟེད་

པར་ཡང་རིགས་ཏེ་ཚོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དེ་ལ་འཇོག་པས་སོ། །དེས་བ་ཡོགས་སུ་བཀང་མི་དགོས་པར་བེམ་པོ་སོགས་ཚོས་དབྱིངས་སུ་འདུ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཐལ་བ་ཉར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་པའི་རྟེན་རིགས་བཟུ་གསུམ་བཀར་མི་དགོས་པར་བེམ་པོ་སོགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་བ་མཚུངས་པས་སོ། །དེ་བསྟོ་བས་འགྲུར་ན་འདུས་བྱས་དང་། བསྟོ་བས་མི་འགྲུར་ན་བསྟོ་བ་དོན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིང་པོ་དེ་ངོ་བོ་འགྲུར་མེད་རྟམ་པ་དག་པ་དང་ཆེས་དག་པར་འགྲུར་རུང་ཡིན་པར་རྒྱུད་བླ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚུངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་གྱིས་འདུས་བྱས་སུ་འཇོག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ནུས་སོ།།

དགྱ་པ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ།

དགྱ་པ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བྱ་ན་མེད་པ་ནི།

ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །དེགེ་བའི་རྩ་ལ་ཡི་རང་བ།།

རྟེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་པ། །བསྒོམ་པ་ཡིན་པར་འདིར་བརྟོད་དོ།།[୨୯]

རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་རྟོག་ཐབས་དང་བཅས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་པར་འདིར་བརྟོད་དོ།།

དེ་ལྟར་མོས་པས་ནི་འཕྲུང་ཁྲངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་གར་བུ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །བསྟོ་བས་དེ་གསེར་མགར་གྱིས་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་དོ། །རྟེས་སུ་ཡི་རང་གིས་དེ་དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བགོ་བར་བྱེད་དོ།།

བཟུ་པ་བསྐྱབ་པ་བསྒོམ་ལམ།

བཟུ་པ་བསྐྱབ་པ་བསྒོམ་ལམ་ནི།

དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚོག་ཉིད། །ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད།།

ཚོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། །ཁོ་ཏོ་པར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད།།[୨୯]

ཡོན་ཏན་མངོན་བར་བསྟུབ་བའི་ཕྱིར་བསྟུབ་པ་བསྟོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ནི་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས་མདོར་ཡང་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་ཀྱིས་སོ།[৭৫] དེ་མེད་ན་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པས་མཆོག་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀུན་ལ་སྣ་བ་མེད་པ་རྟོགས་པ་སྟོང་བ་ནི་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ།།

བཅུ་གཅིག་པ་རྣམ་དག་བསྟོམ་ལམ།

བཅུ་གཅིག་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་བསྟོམ་ལམ་ནི། དེ་ཡང་གཟུང་བ་དང་བོར་བས་རྒྱུ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་རང་སྟེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(གཟུང་བ་དང་བོར་བས་རྒྱུ་ནི།)

སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཐབས་ལ་མ་ཁས་པ་གང་ཡིན་པ།།
འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱུ་དག་ཡིན། །ཆོས་ཀྱིས་ཁོངས་པའི་རྒྱུ་དག་ནི།།[৭৬]
བདུད་ཀྱི་ཕིབས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་དང་།།
ཕུང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང་། །སྟེགས་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟིན་པའོ།།[৭৭]

སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པས་བརྟེན་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་གསུམ་འདི་ལ་རྣམ་དག་ཏུ་མོས་པའི་སྟོབས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱུ་དག་ཡིན་ནོ། །བཟློག་པ་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དག་ནི། བདུད་ཀྱི་ཞིབས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྟེགས་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ། །དེ་བཞི་པོར་བས་སོ།།

གཉིས་པ་(འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་)ལ་ཡང་སྟེ་བསྟན་པ་དང་། (ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་གཉིས། དང་པོ།)

འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །དག་པ་ཉིད་དེ་གང་གི་ཕྱིར།།
དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་། །བཅད་དུ་མེད་པས་དག་པར་བརྗོད།།[৭৭]

འཕགས་པའི་གང་ཟགས་གི་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བླལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དེ། འབྲས་བུ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བླལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་གང་གི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་བཅད་དུ་མེད་པས་རྣམ་པར་དག་པར་བརྗོད་དོ།།

(གཉིས་པ་)ཁྱད་པར་བརྗོད་པ། འཕགས་བཞིའི་རྣམ་དག་སོ་སོར་དང་། ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣམ་དག ཤིན་ཏུ་བ་ཅི་བཟུང་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་)ནི།

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རྣདང་།།
རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ།།

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་པུ་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་སྦྱངས་པས་སློབ་མ་དང་། བསེ་རྣདང་། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དག་པ་སྟེ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་བླ་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་(ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་རྣམ་དག་)ནི།

སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ།།[୨୯]
སྣ་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི།།
གཉེན་པོ་རྣུང་དུའི་རྣུང་དུ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན།།[୩୦]

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་ཤིན་ཏུ་བའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འདྲུག་པ་དེ་དག་ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དྲི་མ་དགུ་ཡིས་གཉེན་པོ་རྣུང་དུའི་རྣུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམ་པ་དགུ་ནི་བྱང་སེམས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཉན་རང་གི་ཅིག་ཤོས་སུ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ཞེས་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(ཤིན་ཏུ་བཟེ་བཐུ་བསྟུབ་པ་)ནི།

དེ་ལ་ཀློན་ཀ་སྦྱངས་པ་ཡིས། །ལམ་ནི་འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་དང་།།
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི། །གཅེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན།།[ཟླ]

དེ་ལ་གཉེན་པོ་ནི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་དྲི་མ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཀློན་ཀ་བརྒྱ་བར་ལན་ནི།[ཡ་ཟླ་] དོན་དམ་པར་ཕན་པར་བྱེད་པ་དང་གནོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་དང་། གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་ཐུ་མོ་བསལ་བ་ལ་བཅོ་བླག་མ་ཁན་ཆེ་ཐང་དུ་འབབ་པའི་དབེན་སྦྱངས་པ་ཡི་ས་སྐོ་ནས་སྐོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇལ་བྱེད་ཤེས་པ་དང་། གཞལ་བྱ་ཤེས་བྱ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཟིན་སྐོམ་པའི་སྒོ་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྦྱངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་བཞག་གོ།

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ།། ||

སྐབས་གསུམ་པ། གཞི་ཤེས།

༢ སྐབས་གསུམ་པ་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་ཤེས་བས་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས་ཤིང་སྐྱིང་རྡེས་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ནི།

ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ།།

དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བར་འདོད།།[1]

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཉེ་བར་འདོད་པ་ནི། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུར་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བར་མིན་ཏེད། སྐྱིང་རྡེས་ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་སྐྱང་འདས་ལ་མིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པ་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པས་ཏེ། སྐྱིང་རྡེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་འཛིན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་གཟུང་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཕྱེར་བས་དུས་གསུམ་པའི་ཚེས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལྟོག་པས་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ཉན་རང་རྣམས་ལ་རིང་བར་འདོད་པ་ནི། སྐྱིང་བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བས་འཁོར་བ་འམ་སྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།།

གསུམ་པ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རིང་བ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་པར་བཞེད།[2] །ཅེས་འབྱུང་བས། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་གཞི་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་རི་ལྟར་ན་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་དཔའ་ལ་རིང་བ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན།

དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྐོ་ནས། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ།།

སྐྱེ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱལ་བའི་དངོས་པོ་སྣང་བ་ལ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་ཐབས་མཁས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་ཡོངས་སུམི་ཤེས་པས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་[3]རིང་བ་སྟེ། ཉན་རང་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འབྱུལ་བའི་མཚན་མར་དམིགས་པ་དེའི་སྐོ་ནས་སོ།།

བཞི་པ་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི།

དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད།།[༢]

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་མགུ་བར་བྱས་པའི་མན་ངག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཅན་བདེན་པ་གཉེས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས་ཡུམ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཤེན་པའི་འབྲལ་བའི་མཚན་མ་བསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་དེའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ།།

ལྔ་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི།

གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་།།
སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས།།[༣]

ཡུམ་ལ་རིང་བར་རྗེས་སུ་བསྟུབ་པ་ནི་ཉན་རང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བཞག་སྟེ། ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དུས་གསུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནས་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སོ།།

(དྲུག་པ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི།)

སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངན་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་དེ་ལ་འཛྱད་བྱེད་པ།།
དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། །རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཟླ།།[ཅ]
ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས། །དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད།།

འགོངས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ངར་འཛིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་རང་དང་གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་འམ་འཛུད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་

པས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅེན་པོ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གཅེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་ཆགས་པ་ཕྱི་མོ་ཡིན་པས་[୭୩]རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅེན་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ཕྱི་མོ་དེ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་ཟབ་པ་ཉིད་དོ། །ཇུང་ཟད་དམིགས་པ་ཡང་ཆགས་པ་ཡིན་ལ་དེས་ཀྱང་དེ་ལ་སྐྲིན་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བཞག་གོ །འོན་ཆགས་པ་ཕྱི་མོ་དེ་རྗེ་ལྟར་སྤྲོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤྲོང་བ་ཡིན།།[୩]

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི་ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤྲོང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞེ་ན་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཡང་རྗེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད།།

མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པའི་དོན་བཀག་པ་ཡིས་རང་བཞིན་དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད་པས་སོ། །ཅིས་རྟོགས་དཀའ་ཞེ་ན།

གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་ཕྱིར། །དེ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད།།[୪]

གཟུ གས་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པའི་བར་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་པས་བསམ་པར་མི་ནུས་ཤིང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ནི་དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་འདོད་པས་སོ། །སྐྱེ་བོ་དམན་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་སམ། གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤྲོང་བར་བཞེད་ནས།

དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །མི་མཐུན་གཅེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གིས།
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་བ། །རིམ་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་བྱ།།[୫]

དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་འདི་ལ། མི་མཐུན་པ་དང་གཅེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ་རིམ་པར་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་མདུག་སྟུད་དོ།།

བདུན་པ་དེ་བསྟོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ནི།

གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །དེ་མ་རྟོགས་དང་རབ་རྟོགས་དང་།།
དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། །སྟོང་པ་ཐགག་པའི་སྟོར་བ་དང་།།[੪]
མི་འཇུར་བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་སྟོར་བ་དང་།།
སྐལ་བ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ་དང་ནི།།[੫]
གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་གང་དང་། །སྟང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ།།

དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་སྟོང་པ་ཐགག་པས་སྟོར་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཐགག་པས་སྟོར་བ་དང་། དེ་ཡོངས་སུམ་རྟོགས་པ་དང་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་པ་ཐགག་པས་སྟོར་བ་དང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་ཐགག་པས་སྟོར་བ་དང་། མི་འཇུར་བའི་སྟོར་བ་དང་། བྱེད་པོ་མིན་པ་ཉིད་དང་བྱ་དཀའ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟོར་བ་ལ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོར་བ་དང་། སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྟོར་བ་[੬]དེ་དང་ནི། གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མིན་པ་གང་གིས་དེ་སྟོར་བ་དང་། སྟང་བ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སྟོར་བ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་བདུན་ནི་ཡེངས་སུ་འཇུར་བ་དང་། མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་དང་། འགལ་པ་དང་། ཆུན་དང་། མི་འཐོ་བ་དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་སྟང་བའོ། །མདོར། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་མི་སྟོང་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་དོ།[੬੪] །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོར་བ་རྣམ་བཅུ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་བསྟན་ལ། ཅན་རང་རིས་སྐད་བཞད་པ་ལ་བཟློག་པར་སྟོར་རོ།།

བརྒྱད་པ་སྟོར་བ་དེའི་མཚམས་པ་ཉིད་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་སྟོམ་མེད་པ། །རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཚམས་པ་ཉིད།།[੭੦]

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་དོན་ལ་སྟོམ་པ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་ལ་སྟོམ་པ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་རྣམ་པ་གཉིས་སམ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སྟོས་པ་ལ་སྟོམ་པ་མེད་པ་དང་། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པར་སྟོམ་པ་ཐགག་པས་རྟོག་པ་པོ་དང་ཤེས་བྱའི་ཚོས་རྣམས་[੭੫]ཐམས་ཅད་དུ་མི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་པ་མཚམས་པ་ཉིད་དེ། དེའི་སྟོར་ནས་སྟོར་བ་བསྟོམ་དགོས་པས་སྟོར་བ་དེ་ཡི་མཚམས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།།

དགྱུ་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ནི།

སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་།།
བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ།།[๗๗]

སྟོང་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟོམ་དགོས་པས། མཐོང་བའི་ལམ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་ཤེས་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ།།

གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །མཐའ་ལས་འདས་དང་རྟམ་དག་དང་།།
མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ལ་སོགས་དང་། །མ་ཁའ་འདྲ་ཆགས་པ་སྣང་སར་པ་དང་།།[๗๘]
ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་མེད་དང་།།
གང་ཕྱིར་འདི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་སྟེན་དུ་མེད་པ་དང་།།[๗๙]
དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཏད་མི་འབྱུང་།།
ངན་སོང་ཚད་དང་འབྲས་བུ་ནི། །མངོན་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཉིད།།[๘๐]
མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་དང་། །དངོས་དང་མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ།།
ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ།།[๘๑]

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མིན་པ་རྣམ་པ་དང་པོ། སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པ་དང་། སྟོང་མིན་སྟོང་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་དག་རྣམ་པ་གསུམ་པ་དང་། བདག་དང་བདག་ཉིད་མེད་པས་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་པ་དང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཚོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཚོན་མོངས་པའི་ཆགས་པ་སྣང་སར་པ་རྣམ་པ་དྲུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་རྣམ་པ་བདུན་པ་དང་། ཉོན་དང་ཉོན་མ་ཡིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པ་དང་།

གང་གི་ཕྱིར་འགོག་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་མ་འབྱེལ་བ་དེའི་ཕྱིར་འགོག་པའི་བདེན་པ་འདི་དོན་ཚོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིས་རྒྱུ་གཞན་ལ་སྨྲིན་དུ་མེད་པ་རྣམ་པ་དགུ་པ་དང་། ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་མེད་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཅུ་པ་དང་། གྲི་ཁོམ་པ་དང་གྲི་ཁོམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ནད་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་ཐབས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་[1]ཉིད་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྱེལ་བ་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་ངེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་དོ་བོའི་མཚན་ཉིད་དང་མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ་ཤེས་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུདྲུག་པ་སྟེ། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུདྲུག་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་པོ།།
འདི་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག །རྗོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན།།[๗๘]

མདོར། ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་[2]སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་འཕེ་དང་ཚ་བ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་འདི་ར་མཐོང་ལམ་ལས་གཞན་བསྒོམ་པའི་ལམ་མི་སྟོན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་སུ་མ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བཤགས་ནས་འདིལ[3] །ཞེས་དང་། གཞོད་འཇོམས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་རྗོགས་པ་བྱ། འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏེ་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཛད་དུ་ཟིན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནས་སེམས་ཅན

'རྣམས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་སོ་སོར་འགོད་དེ་དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པའི་ཏིན་མ་བསྟན་པ་ནི་བྱང་ཆུ བ་སེམས་དཔའ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུ ར་བས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།[୧୯] །ཞེས་ཀུན་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ཉན་ར་ད་གི་ལམ་དང་འདིར་བསྟན་ཀྱི་གཅོ་བོ་བྱང་སེམས་དེ་རྟེས་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ།།

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀེ་གསུམ་པའོ།། ||

སྐབས་བཞི་པ། རྣམ་རྟོག་སྤྲོང་བ།

༢ སྐབས་བཞི་པ་ལ་བཅུ་གཅིག་ལས། དང་པོ་རྣམ་པ་ནི།

གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ།།
ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད།།[1]

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྟེན་གཞི། བདེན་པ་གང་ལ་རྟག་པ་ལ་སོགས་བར་འཛིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་ཉིད་ཞེས་བྱ་བར་བཞག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ། རབ་དབྱེ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གང་ལ་རྣམ་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །

མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར།།
བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཞག།[2]

དེ་ལས་དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མདོར། འདི་ནི་མ་མཆེས་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ།[99] །སོགས་ཀྱིས་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་པོར་བསྟན་པ་ནས་གཟུང་སྟེ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་དུ་བཤད་ལས་མི་སྟེ་བ་དང་། དབེན་པ་དང་། མི་བརྗེ་བ་དང་། གནས་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། བརྗེད་དུ་མེད་པ་དང་། མིང་མེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། མི་འཕྲོག་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དང་། སྟེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བདེན་པ་དང་པོའི་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། རྣམ་པའི་རྣམ་གྲངས། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད་པའི་དང་པོ་བཞི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཐྱུང་པ་ཡིན་ལ། ལྟག་མ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ།།

དང་པོ་བཞི་ནི། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་། འཇོ་བ་མེད་པ་དང་། འདུ་ལ་བ་མེད་པ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞིའི་རྣམ་གྲངས། ཕྱི་མ་དེ་ལ་བསྟོམ་པའི་ལམ་ཟབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་རྣམ་པ་ལམ་དང་། སྐྱ་བརྟན་དང་། མིག་ཡོར་དང་། སྐྱིག་རྒྱུ་དང་། སྐྱ་མའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བསྟོམ་པའི་ལམ་ལྟའི་རྣམ་གྲངས། དེ་ལྟ་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། མ་སྐྱེས། མ་འགགས། གཟོད་མ་ནས་ཞི། རང་བཞིན་ཀྱིས་སྤྲ་ངན་ལས་འདས་པའོ།།

སྒོམ་ལམ་ཟག་མེད་དམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་མེད་པ་དང་། གོས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲིས་པ་མེད་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པ། དེ་དག་ཀྱང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོང་བའི་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སྤྲོང་བའི་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པ་སྤྲོང་བའི་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་རོ་མྱང་བར་བྱེད་པའི་རྟོམ་པ་སྤྲོང་བའི་དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲོང་བའི་གཉེན་པོ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ།

རྒྱུ་དང་ལམ་དང་སྦྱོག་བསྡུལ་དང་། །འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན།།
དེ་དག་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི། །ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྟན་སོ།།[৭]

རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་དང་། སྦྱོག་བསྡུལ་དང་། འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་དང་པོ་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་གནས་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། གཉི་ཤུག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། འདུན་འདོད་ཆགས་སྲེད་པ་གསུམ་དུ་ཕྱི། གཉེས་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི། དུག་གསུམ། རབ་སྐྱེ་ལ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གཅིག་ཀྱ། རྒྱན་ནི་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གཅིག་ཀྱ་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས་གཉེན་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་བྱང་ངོ་ཞེས་དང་།

ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་བདུན་དང་ནི། དེ་ཡང་ལམ་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་དང་། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་གཉེས། རིགས་པ་ལ། རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་གཉེས། སྐྱབ་པ་ལ། སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གཉེས། འེས་པར་རྣམ་གྲངས་སོ།།

སྟག་བསྟལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ། མི་རྟག་སྟག་བསྟལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞི། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་དང་། འགོག་བདེན་རྣམ་པ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དུག་ཡིན་ཞེས་བསྟན་སོ། །དེ་ཡང་འགོག་པ་ལྔ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་དངོས་པོའི་དབྱེ་བས་དངོས་པོ་འགོག་པ། བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་བརྒྱད་འགོག་པ། བྱེད་པ་པོ་འགོག་པ། ཡུལ་དུ་འཐུལ་པ་འགོག་པ། བཏགས་པར་འཐུལ་པ་འགོག་པ། མཚན་ཉིད་དུ་འཐུལ་པ་འགོག་པ། དུས་སུ་འཐུལ་པ་འགོག་པ་གསུམ། ལྔ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དུག་གི་དང་པོ་གསུམ། དེ་ནས་བརྒྱད། ལྷག་མ་ལྔ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཐོག་མཐའ་འགོག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ། གཉིས་པ་དེའི་ཁ་པ། གསུམ་པ་དེའི་ཀུ་ནོམ་པ། བཞི་པ་ལྷག་མ་བཞི་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དུག་གོ།།

རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

བདག་པ་ཉིད་གཞན་ནས་བརྙང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས།།
ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ན།།[৬]
སྟོང་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དུ།།
སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད།།[৭]

བདག་པ་ཉིད་བཞག་བཞི་ནས་བརྙང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ན་དང་པོ། སྟོང་མ་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དེ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས་པས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ལ་དྲན་པ་ཉིད་བཞི་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་སྟོང་བཞི། ཅོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་སྟོང་བའི་ལམ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་ཤད་བཞི། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་སྟོང་བའི་ལམ་ལ་དབང་པོ་ལྔ། ལམ་འདི་ནི་དྲོད་རྩེའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་སྟོབས་ལྔ། ལམ་འདི་ནི་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། ལམ་འདི་

མཐོང་ལམ། རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་ལ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། འདི་ནི་བསྒོམ་ལམ་མོ། །འདི་ནི་སྒམ་ཐུ་རྩ་བདུན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་རྣམ་པ་དྲུག་ལས་གཉེན་པོའི་ལམ་གསུམ། བལྟ་བར་བྱས་པའི་གཉེན་པོ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར། ལྟ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་ཐར། ཁམས་གསུམ་པ་ལ་སྨོན་པའི་གཉེན་པོར་སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་ཉེ་བར་ལས་འདུ་ཤེང་འགོར་བ་ལས་ཐར་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་པའི་སྒོ་གསུམ། སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་དང་པོ། དང་པོ་གཉིས་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམས་གསུམ་པ། འགོག་ལམ་ཐམས་ཅད་གཉིས་པས་བསྟུས་སོ། །སྒུལ་བའི་ལམ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྤྲུག་བའི་རྣམ་པར་པ་ལྷས་ཀྱི་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་གནས་པ་གསུམ་མོ། །མཐོང་བའི་ཚེས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་ལྷག་མ་ལྔ་སྟེ། ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་སྟེ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ། །སྒོང་བའི་ལམ་ནི་བདེན་པ་བཞིས་བསྟུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་བར་ཚད་མེད་པའི་ལམ་བཞི་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཐར་ཕྱིན་བཅུ། དེ་ལྟར་སྒམ་ཐུ་རྩ་བཞི་ཏེ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ནི་ལམ་ལ་སོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་ཁོ་ན་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྟོང་བས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་བཅོ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྡེལ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ།།

དེ་དག་ཀྱང་། ཉན་རང་ལ་ནི་འདོད་པར་སྣེ་བའི་འཕགས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཏེ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་

བཤེག་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་ཅན་དུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ངན་པ་ལ་ངན་པ་དང་བཟང་པོ་ལ་བཟང་པོ་སོགས་སུ་བཤུའོ་ཞེས་པ། དང་པོ། ཡང་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་འཕགས་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེག་པའི་ཕྱིར་ནང་གཟུགས་ཅན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་སྣང་མ་བཞིན་དུ་ཤུ་བ་གཉིས་པ། འདི་གཉིས་གཟུང་ཡུལ་ཇི་ཤུར་འདོད་པར་སྨྲལ་པ་ལ་སྤྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་བསྟོམ་པའོ།།

ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དངུལ་གྱི་བུམ་པ་ཤུ་བུ་གསེར་བུམ་ལ་ཤོར་ཏེ་མི་སྣུག །ཟངས་བུམ་ལ་ཤོར་ཏེ་སྣུག་པ་ཐན་ཚུན་ཤོར་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། དེ་ནས་དངུལ་བུམ་སྣུག་མི་སྣུག་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྣུག་མི་སྣུག་གཉིས་ཀ་དངུལ་བུམ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་བའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་འདུ་ཤེས་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་སྣུག་པར་རོ་གཅིག་བའི་རྣམ་པར་མོས་པ་ཕྱིར་[99]བ་གསུམ་པ། འདི་ནི་གཟུགས་སྣུག་པ་སྨྲལ་པ་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དགའ་བ་སྟེ་སྨྲལ་འདོད་པ་དང་། མི་སྣུག་པ་སྨྲལ་པ་ལ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་བསྟོམ་མོ། །རབ་ཏུ་ཞི་ནས་ཐར་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྨྲོར་བའི་དུས་སུ་ཐམས་ཅད་མཁའ་འོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ལྟ། ཅི་ཡང་མེད་དུག །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་བདུན། ཞི་བ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བ་ལ་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཚོགས་དུག་ཅུ་རྩ་ཤེས་ཏེ་ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བ་དང་འདྲ་བ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ལྟ། ཅི་ཡང་མེད་དུག །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་བདུན། ཞི་བ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བ་ལ་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཚོགས་དུག་ཅུ་རྩ་ཤེས་ཏེ་ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཅོག་པའི་འཁོར་ལོ་[999]བ་སྟེ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། འདིར་གཟུགས་ཅན་[999]གཟུགས་ལ་ཤུ་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་སྟོང་པ་དང་གཡོ་བ་མེད་པར་ཤུ་བ་སྟེ་དེ་ཤུར་ཤུ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བས་ཤེས་ཕྱིན་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལྟོག་ཚར་ཕྱེ་བར་ཟད་དོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །ཕྱིར་མི་འོང་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་། སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་སེམས་ཀོན། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པས་སྲིད་རྩེ་ལས་གྲོལ་ཏུ་བསྟོད་དེ་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལ་ཐར་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། རེ་ཞིག་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་རགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

སྒོ་ནས་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྤིད་རྩེའི་སེམས་ལ་གནས་པའི་མཇུག་ཐོགས་ཏོན་འཇུག་ཏེ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་བརྟན་པ་མིན་པ་ཚོགས་དྲུག་འགོར་བཅས་དང་། བརྟན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་ཡིད་འགོག་པ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་དགག་བྱ་དེ་དག་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཙམ་མ་ཡིན་ཀྱི། དགག་བྱ་དེ་དག་རེ་ཞིག་སྒྲུབའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྐབས་སོ། །དང་པོ་མི་རྟམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ནས་ཕྱི་མིའི་གཟུགས་སུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ།།

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟམ་པ་ནི། ཅན་ཐོས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟམ་གྲངས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པས་དེ་བཞིན་ཡམ་ཤེས་ཀྱང་དེའི་ཟག་བཅས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟམས་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུསྦྱངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཁོ་ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྒོམ་བྱེད་སྒྲུབ་བ།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བར་བཅས་པ་རྟམས་ནི། སྒྲུབ་བ་པོ་དང་སྒྲུབ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(སྒྲུབ་བ་པོ་ནི།)

སངས་རྒྱས་རྟམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུབ།།
དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་པ། །འདི་མཉན་པ་ཡི་སྟོང་ཡིན་ནོ།།[৬]
སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་ཀུན་འཕྲོ་དང་། །སྤྲིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྒྲུབ་བས།།
ལེན་དང་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཡི། །སྟོང་དུ་དམ་པ་རྟམས་བཞེད་དོ།།[৭]

(སྒྲུབ་བ་པོ་ནི་)བཞི་སྟེ། སྟོན་དང་ད་ལྟར་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྟམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་ན་དེ་དག་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ། དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཤེས་ཕྱིན་འདི་ཉན་པ་ཡི་སྟོང་བཞི་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེས་གཞུང་ལེན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱན་འདྲི་བའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་དང་ནི་འཛིན་པའི་དང་། སྤྲིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་སྒྲུབ་པས་དོན་མི་བརྟེད་པ་དང་། ཡང་སོགས་སྒྲས་བྱིན་གྱི་རྣབས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོང་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་ལེན་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ལྷག་མ་གཉིས་

བསྟན་པ་འདི་དག་སྟོང་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ།།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར།།
དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར། །དེ་རྣམས་གཉིད་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར།།[ཇ]
དེ་དག་ཚད་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཚོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།།
ལུང་བསྟན་ཕྱིར་མི་ཡོག་ཉིད་དང་། །རིས་འབྱུང་བར་ཆད་མེད་བཅད་དང་།།[ཉ]
བྱང་ཆུབ་ཉེ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། །གཞན་དོན་འཚེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་ཕྱིར།།
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་བྱའམི་མཐོང་།།[ཉི]
གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རྣམ་མི་རྟོག།
འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྤྲིན་བྱེད་དང་། །དེ་ནི་དག་པ་མཚམས་དང་བཅས།།[ཀཀ]

སྦྱོར་བ་ནི་ཉི་ཤུ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ལ་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཟབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམས་གཉིད་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་གཉིད་དཔག་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ཚད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་གསུམ་ནི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོས་བཞག་གོ །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྨྲག་པས་སྟོང་མ་ཡིན་ལ། མི་སྨྲག་པས་སྟོང་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་སྤྱོག་པའི་མདུན་ལོགས་[ཁཁ]ཚུན་ཆད་པ་དེ་མི་བརྗོད། དེ་ནས་བརྗོད་པ་ཚོགས་[ཁཁ]ཆེན་པོས་ཡུན་རིངས་ན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། མི་སྣང་བས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་དག་པར་འཇོན་པས་ཕྱིར་མི་སྤྱོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། རྟག་ཏུ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྟག་ཏུཆོས་བསྒོམ་པ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གཞིར་ཀྱི་ཉེན་ཉིད་ཀྱི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་སྡུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བས་གཞན་དོན་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། འཕེལ་བ་མེད་པ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་སུམི་དམིགས་པས་ཆོས་

དང་ཆོས་མིན་སོགས་གཅིག་མི་མཐོང་བའི་སྤྱོད་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་མཐོང་བས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འདུ་ཤེས་འགོག་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དང་དེ་ཡི་མཚན་མ་དང་དེ་ཡི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་ཐོ་མཐོང་བས་འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། ལམ་སྐོར་དུ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བས་ས་མཚམས་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་བ་ཉིའོ།།

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ནི།

བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཟུང་བཞིའོ།།

ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྤྱོད་བའི་འོག་ཏུ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བའི་ཡོན་ཏན། དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན། ལྷོ་ནས་བྱང་། བྱང་ནས་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་དང་བ་སོགས་ཡུལ་སྤྱད་པའི་ཡོན་ཏན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཏམ་བརྗོད་པ་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་། བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཟུང་བཞིའོ།།

བཞི་པ་སྐྱོན་ནི།

སྐྱོན་ནི་བཟུང་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །དྲུག་ཏུ་འེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ།།[୨୪]

སྐྱོན་ནི་བཟུང་ཚན་བཞིར་བཅས་པ་དང་དྲུག་ཏུ་འེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ་བཟུང་རྒྱུ་གོ །དེ་

ཡང་གང་ཞེན། ཚེགས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྲོབས་པ་ཤ་ཅང་མྱུར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྒེད་པའི་ཁ་ཅོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱིར་ཐུགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཛིན་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉམས་པ་དང་། གྲུ་རྒོམ་པའི་ངོ་སྐང་བ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་ཉམས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུན་ཚན་དང་པོའོ།།

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་ཉམས་པ་དང་། གོང་ན་མེད་པ་ཉམས་པ་དང་། ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོབས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེར་འབྲི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྣེད་པ་དང་བཀྲང་སྐྱེ་དང་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་ངོ་སྐང་བ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པས་ཐབས་མཁས་པ་འཚོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུན་ཚན་གཉིས་པའོ།།

གྲངས་བཞིན་དུ་ཉན་པ་པོ་དང་འཆད་པོ་དག་སྟ་མ་དང་ཕྱི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་། མངོན་པར་འབྱེལ་བས་འདུན་པ་དང་སྐྱོམས་ལས་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཉམས་པ་དང་། འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་དང་འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དག་དང་། དག་བ་དང་དག་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གཏོང་བ་དང་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིན་པ་དང་མི་ལེན་པ་དང་། འགོ་སྨོས་པས་གོ་བ་དང་རྣམ་པར་སྨོས་པས་གོ་བ་ཉིད་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་མདོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཚངས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུན་ཚན་གསུམ་པའོ།།

དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཐབས་དང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དག་དང་། ཡི་གེར་འབྲི་འདོད་པ་དག་དང་ཡི་གེར་འབྲི་མི་འདོད་པ་དག་དང་། འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་བཞི་དང་། བན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ཕྱིར་ཐུགས་པ་དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེ་གཉིས་དང་། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་དག་སྟ་མ་དང་ཕྱི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་འབྲེལ་བས་གྲངས་བཞིན་དུ་གཅིག་ལྡ་དང་འགོར་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་དང་། གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ཉིད་དང་། ཟང་ཟིང་ཆུང་ཟད་ཙམ་འདོད་པ་དང་སྤྲིན་པར་མི་འདོད་པ་ཉིད་དང་། སྤོག་གི་བར་ཚད་དུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་ཐུགས་སུ་འགྲོ་

བ་ཞེས་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱ་ཚན་བཞི་པའོ།།དེ་བཞིན་དུ་མ་གེ་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཚོམ་རྐན་ལ་སོགས་པས་དགྲ་གས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཁྱིམ་ལྟ་བས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་གསུམ་དང་། བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སྤྱོར་བ་དང་། བཅོས་མ་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་དང་། ཡུལ་རྣ་ལྟ་བ་ཞེན་མ་ཡིན་པར་དགའ་བ་སྤྱིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་མོ།།

སྤྱོར་བའི་མཚན་ཉིད།

ལྟ་པ་འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་(པ་ལ་མདོར་བསྟན་ཆུས་བཤད་གཉིས་ལས། དངོས་མདོར་བསྟན་)ནི།

གང་གི་མཚོན་ཉེ་མཚན་ཉིད་དུ། །ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ།།

ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ངོ་བོ་ཉིད་གང་མཚོན་བྱ་ཡང་།།[ཀ་]

བྱེད་པར་སྣང་པ་གང་གི་སྤྱོར་བ་རྣམས་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་ཆུས་ལྟན་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་པས་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། བྱེད་པ་སྟེ། དོན་དུ་རྟོགས་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་སྣང་བ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཞན་དོན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གང་སྤྱོར་བ་ཁོ་རང་གི་སྟེང་གི་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལས་སུ་བསྟབས་པས་སྤྱོར་བ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡང་མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་མཚོན་པ་པོ་གཞན་གྱི་སྤྱོར་བའི་སྟེང་དུ་མཚོན་པའམ་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་བས་འདིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་མཚོན་ཚུལ་ནི། དང་སྤྱོང་ཚངས་པའི་གོ་འཕང་བོའ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཚངས་པ་དངོས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་རྣམ་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པ། བདག་ཉིད་དེ་ལྟ་བུར་དབྱིབས་དང་རྣམ་པ་མཚོན་པར་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

ས་བརྒྱད་པར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་འཆར་བས་དེའི་ཚེ་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་དོན་དང་ལྡན་ལ། དེ་ཡང་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པ་ལས་རྣེད་པས་སྟོན་གྱི་སྒོམ་པ་དག་ལ་ཡང་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་གི་རྣམ་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའོ་ཞེས་བཀའ་བར་མངོད་པ་དང་[ཁ་] རྒྱུད་ལྟ་འགྲེལ་ཚེན་དུ་ཡང་། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་

པ་བ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་བཞག་པ་དེ་ཡང་དེ་ལ་དགོངས་སོ།།[୭୭୮]

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་བཞི་ལས། དང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྲོར་བ་དག་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཞག་པ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ལས་དང་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་།།
སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། །དེ་བསྟུས་པ་དང་ཕྱིར་ཡུས་དང་།།[୭୬]
མི་བཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། །ཚགས་བཅས་སོགས་དང་རྒྱ་ཆེན་དང་།།
ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་།།[୭୭]
སེམས་བཟློར་མེད་དང་ཤེས་པ་དེ། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཤེས་བྱ་དང་།།
དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས།།[୭୬]
ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་འདི།།
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟུས་པ་ཡིན།།[୭୭]

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་དེ་བསྟུས་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཕྱིར་བཡུས་པ་གཡེང་བ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་མི་བཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་དང་། སོགས་པའི་སྒྲས་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སོགས་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཡུར་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་[୭୭୦]གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོ་ནས།

སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་བཅས་པ་དང་། །སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་།།
སྐྱེ་མེད་འགག་པ་མེད་སོགས་དང་། །ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཇུག་མེད་དང་།།[๑๙]
འདུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག །རབ་དབྱེ་མཚན་ཉིད་མེད་ཉིད་ཡ།།
ཡམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད།།[๑๙]

སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པ་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཇུག་པ་མེད་པ་དང་། འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཡམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི་སྦྱོར་བ་དག་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་དོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་སྒོ་ནས།

དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། །གནས་དང་གྱས་པར་བྱ་བ་དང་།།
བློ་མ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་དང་། །དེ་ལ་མཆོད་དང་བྱེད་མེད་དང་།།[๑๐]
ཀུན་ཏུ་འཇུག་མཁྱེན་གང་ཡིན་དང་། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་།།
འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་མངོན་སུམ་མཛད།།[๑๑]
བསམ་མི་ཁྱབ་དང་ཞི་ཉིད་སྟོན། །འཇིག་རྟེན་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ལ།།
རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ།།[๑๑]

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཅི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་ནས་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། གྱས་པར་བྱ་བ་དང་། བློ་མ་[๙๑]བྱ་བ་ཉིད་དང་། མཉེས་པ་[๙๑]བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་མཆོད་པ་དང་། བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཀུན་ཏུ་འཇུག་པ་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མ་མཐོང་བའི་དོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་

དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྣོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འགོག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་འགོག་པ་བཙུན་དྲུག་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་དག་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ནས་ཤེས་པའི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་དྲྭད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱད་པར་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ།

བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཁྱད་ཞུགས་བདེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན།།
སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཙུན་དྲུག་གིས། །ཁྱད་པར་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན།།[༢༢]

བདེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ཡུལ་འཛལ་བའོ། །ཁྱད་ཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་གང་གི་ཞེ་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གྱིས་སོ། །གང་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་ན་བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཙུན་དྲུག་གིས་ཕྱེ་བ་དག་གོ །དེས་ལམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཚོན་པས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་གང་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གང་ཁྱད་པར་བྱས་པ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མ་བཙུན་དྲུག་མཐར་ཆགས་སུ་སྦྱར་རྒྱུ།

བསམ་མི་ཁྱབ་དང་མི་མཉམ་དང་། །གཞལ་དང་བགྲང་ལས་ཡང་དག་འདས།།
འཕགས་པ་ཀུན་བསྟུས་མཁས་པ་ཡིས། །རིག་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་ཤེས་ཉིད།།[༢༩]
ཤེས་སྐྱེ་བྱེད་གང་མེད་དང་། །བསྒྲུབ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་།།
དམིགས་པ་བརྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། །མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་།།[༣༠]
ངོ་སྤྲོང་མེད་དང་ཁྱད་པར་ནི། །བཙུན་དྲུག་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ།།
གང་གིས་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ།།[༣༡]

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དང་། མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། བགྲང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཀུན་སྟུད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་མ་ཁས་པ་ཡིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་

མིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་ལུགས་ལ་ལྷོས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གང་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་སོགས་ཚངས་ཕྱིན་དྲུག་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བས་བསྒལ་པ་དུ་མར་བསྒྲུབས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཚངས་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱུའི་ཚོགས་མཐའ་དག་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པའི་རོ་སྙང་བ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་ནི་བཟུང་བྱ་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ལམ་ནི་གཞན་ཉན་རང་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་བརྗོད་དོ།།

གསུམ་པ་(ཟེད་མཚན་)ནི། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཕན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་དང་།།
གནས་དང་དཔུང་གཉེན་གྱིང་དང་ནི། །ཡོངས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།།[ཀ།]
ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱིས། །འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་དག།
ཐ་མ་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་སྟེ། །འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།།[ཁ།]

མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་དང་། ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་འཇོག་པ་སྐྱོབ་པའི་བྱེད་པ་དང་། གཏན་དུ་ཕན་པར་ཞུགས་པ་མི་[ཁ།]ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་ཀྱི་བྱེད་པ་དག་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་བཟློག་པ་གནས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་དཔུང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྫོགས་པའི་རྟེན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གྱིང་གི་བྱེད་པ་དང་ནི་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་པའི་སྐྱོན་བ་དག་དང་། ཐ་མ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་

མཛད་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་འདི་ནི་སྦྱོར་བ་མཚོན་པའི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་བྱེད་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཉོན་མོངས་རྣགས་དང་མཚན་མ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག།
དབེན་དང་དཀའ་དང་རེས་པ་དང་། །ཚེད་དུ་བྱ་དང་མི་དམིགས་དང་།།[୨୯]
མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་།།
མི་མཐུན་ཕོགས་པ་མེད་དང་དེ། གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་།།[୩୦]
དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་བྱག་བདག་ཉིད།།
མཚོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན། །མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན།།[୩୨]

འདོད་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེའི་རྣགས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལས་དབེན་པ་དང་། དེའི་མཚན་མ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དབེན་པ་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དག་གི་དབེན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཚེམས་ཅན་སྐྱ་ངན་ལས་བརྒལ་བར་དཀའ་བ་དང་། ཕེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྡོང་བའི་མཚན་ཉིད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཉིད་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་གྲུབ་པར་བྱ་བ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་དང་། སྒོམ་པ་དང་སྒོམ་པ་པོའི་ཚོས་མི་དམིགས་པ་དང་། དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་འགག་པ་དང་། གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་འཇོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྒྱོག་པ་བསྟན་པས་མི་མཐུན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་མ་ཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་བྱག་གི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་དག་མཚོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།

བྱུག་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནི། ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཇི་སྣད་བཤད་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འབྱུང་བས་དེ་བཤད་པ།

མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྤྲིན་ལ་སོགས། །ཡང་དག་བསྟུབ་ལ་མ་ཁས་པ་ནི།།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། །ཐར་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པར་འདོད།།[ཟ་]

མཚན་མ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པས་རབ་ཏུ་སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བས་ཡང་དག་བསྟུབ་པ་ལ་མ་ཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་ལ་ཐར་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པར་འདོད་དེ། གཞན་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མ་ཁས་དང་བྲལ་བ་ཉན་རང་གིར་འགྱུར་རོ།།

སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དང་པ་དང་། །སྤྲིན་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་བཙོན་འགྱུས་དང་།།
བསམ་པ་ཕྱན་ཚོགས་དྲན་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཉིད་འཛིན་དང་།།[ཟ་]
ཚོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལྡན།།

མ་ཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་། སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་བཙོན་འགྱུས་དང་། དགེ་བ་འདོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་ཕྱན་སྐམ་ཚོགས་པ་ལ་དྲན་པ་དང་། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་མི་དམིགས་པའི་[ཟ་]རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཕེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཚོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལྡ་ཉིད་པར་བསྟུབ་པར་བྱའོ།།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོན་པ་ཡིས། །རྟོགས་སྣ་ཚུལ་པོས་རྟོགས་དཀར་བཞེད།།[ཟ་]

དད་སོགས་དེ་དག་ལ་དབང་པོའི་དོན་མེད་པས་ན་དབང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ། །དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དབང་པོ་རྟོན་པ་ཡིས་རྟོགས་པར་སྣང་ལ། དེའི་རྟགས་སེམས་མི་འགོང་མི་ཞུམ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་ཡང་ཆུང་ངུའབྲིང་ཆེན་པོར་རིམ་པ་བཞིན་བཞག་གོ །དད་པ་ཉིད་ཆུང་ངུདབང་པོ་རྣུལ་པོས་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་གིས་རྟོགས་དཀར་བཞེད་དོ།།

བདུན་པ་རིས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་ནི། ཐར་བའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེས་པའི་སྤྱོ་བ་ཅན་ལ་རིས་

པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེ་བས་དེ་བཤད་པ།

དོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྟགས།།
དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ།།[ཅ།]

དོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམ་ཀུ་ན་ཀྱི་སྐབས་འདི་ར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྟགས་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་དང་། སོགས་པ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་། ཐན་པའི་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་སེམས་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བའམ་མཐོ་འཚམ་པ་མེད་པའི་སེམས་ཏེ་ལྔ་དང་། ཕ་དང་མའི་སེམས་དང་། སྲུན་རྒྱ་དང་སྤྲིང་མོའི་སེམས་དང་། བུ་དང་བུ་མོའི་སེམས་དང་། བཤེས་དང་གྲོགས་ཀྱི་སེམས་དང་། གཉེན་དང་སྙག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །རྣམ་པ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་པས་དྲོད་དུ་གཏོགས་པའི་དགེ་རྩ་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུབས་ཞེས་བྱའོ།།

བདག་ཉིད་སྤྱི་པ་ལས་བརྒྱོག་ཅིང་། །སྤྱིན་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན།།
དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྟགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད།།[ཆ།]
རྩེར་གྱུར་

དེ་ནས་བདག་ཉིད་སྤྱི་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བརྒྱོག་ཅིང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གནས་པས་གཞན་དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་ཞུ་གས་པ་ལ་བསྟགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། མཐུན་པ་དག་ལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་སྐྱེའོ།།

"""""དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། །རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ།།

རྩེ་མོའི་སྐབས་སུ་བདག་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་བཟོད་པ་འདི་ཡང་རང་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། སྟག་བསྟལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བྱེད་ཅིང་། གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱི་

དམིགས་བསལ་སོ།།

ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྨིན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ།།[༢༧]

ཆོས་མཆོག་སྟ་མ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྨིན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པའི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྒུལ་བའི་རྣམ་པ་དམིགས་བསལ་སོ།།

ངེས་འབྱེད་འདི་དག་ཀྱང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་སྟེ། དོད་ཆུང་ངུ་ནི་སེམས་མཉམ་པ་དང་། བྱམས་པ་ཚོད་ཉིད་ལ་གཞན་ལ་མཐོ་མི་འཚམ་བས་སོ། །འབྲིང་ཕན་སོགས་གསུམ་སྟེ། ཕྱི་མ་ལ་གཞན་དོན་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཆེན་པོ་ཚ་མར་འཛོན་པ་སོགས་ཉེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་འདོད་བས་སོ། །རྩེ་མོ་སྟོག་པ་ལས་བཟློག་པར། བདག་གཞན་སྙོམ་བ་ཆུང་ངུས་བསྟལ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བཟློག་འདོད་པའོ། །འབྲིང་སྙིམ་སོགས་ལ་སྙོམ་བ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ལ་སྙོམ་འདོད་པའོ། །ཆེན་པོ་ཞུགས་པ་ལ་བསྟུགས་པ་སོགས། གཞན་དག་སྡུག་བསྔལ་དང་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་སྤོང་བར་འདོད་པས་སོ། །བཅོད་པ་བདེན་ཤེས་ཆུང་ངུས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ངེས་པར་སྤོང་འདོད་པས་སོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་སོགས་འབྲིང་གཞན་དག་འབྲས་བུ་བཞི་ལ་སྤོང་འདོད་པས་སོ། །ས་རབ་དག་འ་སོགས་ཆེན་པོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་སྤོང་འདོད་པས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ཆུང་ངུ་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་སྨིན་འདོད་པས་སོ། །འབྲིང་ནི་སྨིན་པ་མེད་དེ་ཁྲད་པར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྤོང་འདོད་པས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་གནས་པ་སྟེ་གཞན་དག་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འཇོག་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །མདོར་པར་རྟོགས་པ་རེ་རེར་ལམ་ཐམས་ཅད་བཤད་པ་ཡང་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ནུས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།།

ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས།

བརྒྱད་པ་སྟོང་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ནི།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་དག་ལ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་མི་ལྡོག་པ་ཡི་ཚོགས།།[༢༨]

ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ནས་བརྒྱང་སྟེ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྦྱོམ་པའི་ལམ་དང་དེ་དག་ལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས་པ་ནི་དེ་འདིར་སྨྲོ་བ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ཏེ་དགེ་འདུན་ཡིན་ནོ།།

(ཐོག་མར་སྨྲོར་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས།) དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་སོགས་རྟགས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས།།
ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་འདི།།[ཟ་]
གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །ཇི་ཙམ་མི་དལ་ཟད་པ་དང་།།
བདག་ཉིད་དག་ཏུ་ལ་གནས་ཤིང་། །གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་།།[ཙ་]
གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་སྤྱིན་སོགས་དང་། །ཟབ་མོའི་དོན་ལའང་སོམ་ཉི་མེད།།
བྱམས་ལུས་སོགས་དང་སྤྲིབ་པ་ནི། །རྣམ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་དང་།།[ཚ་]
བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་། །དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་།།
གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་དང་།།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡི། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།[ཚ་] །ཉི་ཤུ་འདི་དག་སྟེ། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཕ་ཆོམ་ཟད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱུབ་པས་མི་དལ་བ་སྟེ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཟད་པ་དང་། སྐྱེ་རྟེས་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། བདག་གཞན་བརྟེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ནམ་ཡུ་ལ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་སྤྲིན་སོགས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཉིད་དུ་ཤེགས་པས་བྱམས་པའི་ལུས། སོགས་པ་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། སྤྲོར་བ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པས་བསམ་གཏན་གྱིས་[ཚ་]སྤྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། གཞན་པོ་རྣམ་པར་བསྟོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་། གཙང་སྦྲ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པས་གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་དང་། རྩེ་མོའི་རྟགས་དྲུག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།

ལུས་ལ་སྲིན་བུ་རྣམས་མི་འབྱུང་།།[৲৭]

ཀུ་ཀྱུ་མེད་སེམས་སྦྱངས་པ་ནི། །ལེན་དང་སེར་སྣ་མེད་སོགས་དང་།།

ཆོས་ཉིད་ལྡན་པར་འགྱོ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་དམྱལ་ཆོལ་དང་།།[৲৭]

དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལ་སྲིན་བུ་བརྒྱད་ཁྲི་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་དག་པས་ཀུ་ཀྱུ་མེད་པའི་སེམས་དང་། རྟེད་བཀུར་ལ་མི་ལྡ་བས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སྲིན་སོགས་ཁྲད་པར་དུ་སྐྲག་པས་དེ་དང་འགལ་བ་སེར་སྣ་མེད་པ་སོགས་དང་། འཚལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱོ་བ་ཉིད་དང་། འགྱོ་བ་བདག་གིར་བྱས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དམྱལ་བ་འཆོལ་བར་འདོད་པ་དང་།

གཞན་གྱིས་བཀྱི་བར་མི་བཏུབ་དང་། །ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་བདུད་ལ།།

བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་།།

རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་གྱིས་གཞན་གྱིས་བཀྱི་བར་མི་བཏུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་[৲৭]བར་མ།ཁས་པས་ལམ་གཞན་ཉེ་ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་རྣགས་གཅིག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།

སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་སྐྱོད་པ་སྟེ།།[৲৲]

རྣགས་ནི་ཀི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །དྲོད་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་།།

ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག།།[৲৭]

འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་སྐྱོད་པ་ཅན་ཏེ། རྣགས་ནི་ཀི་ཤུ་པོ་དེ་དག་གིས། དང་པོ་བཅུ་གཅིག་དྲོད་དང་། དེ་ནས་བྱུག་རྩེ་མོ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་བཟོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྟག་མ་གཅིག་ཐུགོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣགས་སོ།།

མཐོང་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་བའི་རྟགས།

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་བའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་བའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།།[৬৬]

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་གང་ཞེན།

གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །སེམས་བརྟན་པེགཔ་དམན་དག་ལས།།
རྣམ་ལོག་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་།།[৬৭]

རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་དང་། ཕེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་ཉོད་བར་དུ་བསྒྲུབས་པས་ཕེག་པ་དམན་པ་དག་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལོག་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་མཐུས་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་བཞི་སྟུག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པའོ།།

ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། །འདོད་ལ་སྦྱོད་ལ་ཐབས་མཁས་དང་།།
རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཉིད་དང་། །འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་།།[৬৮]

མི་དག་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཐུས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། བཞི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པའོ།།

ཕུང་སོགས་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་དང་། །ཆོགས་དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི།།
གཡུལ་འགྱེད་་་་་་་

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་བས་ཕུང་པོ་སོགས་པ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྟེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་

རྣམས་ལ་སྨྱོར་བ་དང་རྟེས་སུ་སྨྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཇོག་པའི་སྐྱེན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྣྱེན་སོགས་ཚོགས་ལ་སྨྱོར་བ་དང་རྟེས་སུསྨྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་སྣང་བར་བྱ་བས་དབང་པོ་སོགས་དང་བཅས་པ་ཡི་རྟེན་གོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པའི་གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་སྨྱོར་བ་དང་རྟེས་སུསྨྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་བཞི་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པའོ།།

"""""""སེར་སྣ་ལ་སོགས་ལ། །སྨྱོར་དང་རྟེས་སུསྨྱོར་བ་ཡི།།[୯୮]

གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཆོས་ནི་རྣལ་ཅམ་མི་དམིགས་ཤེད།།

རང་གི་ས་ལ་དེས་པ་ཤེད། །ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་།།[୯୦]

ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྨོག་གཏོང་བ། །དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཟུང་ནི།།

བློ་ལྡན་མཛོང་བའི་ལམ་གནས་པའི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན།།[୯୨]

སྨྱིན་སོགས་ཁྱོད་བར་རྟོགས་པས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་ལ་སྨྱོར་བ་དང་རྟེས་སུ་སྨྱོར་བ་ཡི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་རྣལ་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དང་། མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ས་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྨོག་གཏོང་བ་བཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཟུང་ནི། །བློ་ལྡན་མཛོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཇི་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ།[୯୩] སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཐོབ་ན། དག་པ་འཇིག་རྟེན་པར་གཟུང་བ་དང་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྟེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རང་རང་དང་མཐུན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བཟློག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའི་འོག་ཏུ་བསྟོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་བཟློག་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ། དེ་ཡང་ཁྱད་པར་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བློ་མི་སྐྱེའོ།[୯୯] །ཞེས་འབྱུང་བས་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

སྟོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས།།

ཟབ་པ་དེ་ནི་སྟོ་འདོགས་དང་། །སྐུར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད།།[୧୧]

བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ཡུར་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཟབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་བའི་མཐའ་གཉིས་ལས་བྱོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད་པ་ལྟ་བྱ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་བྱོལ་བ་དང་། དེ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བྱ་ནི་སྐུར་འདེབས་ལས་བྱོལ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་གོམས་པས་སྡུད་ལས་འདས་པར་ཡང་བསྟན་ནོ།།

ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་རང་གང་ཞེ་ན།

དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ།།

ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་དེས་རྟོག་སྒོམ་པའི་ལམ།།[৭৪]

དེ་ནི་ཆུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཚུངས་དང་འབྲེང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས།།

ཆུང་དུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ།།[৭৫]

ཡུལ་དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ་ཐོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། བསམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇལ་བ་དང་། བསྒོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་[৭৬০]དེས་པར་རྟོག་པའམ། ཡང་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་བས་སེམས་པ། དངོས་གཞི་འཇལ་བ། རྗེས་ཀྱིས་དེས་པར་རྟོག་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་དེ་ནི་ཆུན་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚུངས་དང་འབྲེང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ། ཆུང་དུའི་འབྲེང་། ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིས། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པས། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ས་དགུ་དག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ།།

འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྒོམ་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེལེར་ན་སྡུག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྟང་བ་ཆུང་དུས་སེལ་ལ། ཆུང་དུ་ནི་ཆེན་པོས་སེལ་བའི་དཔེས་སོ།།

གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་དུ་བཅོད་མ་ཡིན།།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐུགས་བརྩེ་བས། །རྒྱུ་མཐུན་དེ་དག་ཐུབ་པ་བཞེད།།[৭৭]

མདོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆུང་དུབྲངས་ཡོད་པ། འབྲིང་གཞལ་དུ། ཆེན་པོ་ཚད་ཡོད་པ་བསྟུས་པ་ས་དགུ་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་[৭৮]ཞེས་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་པ་དང་ལ་

སོགས་པ་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་ཚད་མེད་པས་བསྟུས་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་རྣམས་སྒོམ་པའི་ལམ་དོན་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་དུ་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་དབྱེ་བ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ལྟོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐུགས་བརྩེ་བས་བཤད་པའི་ཚེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུཚེན་པོ་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པར་དེ་དག་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཐུབ་པ་བཞེད་དོ།།

དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་མི་རྟུང་།།
སྐོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་ཅི་ཞིག་འཕེལ།།[५५]

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་ མེད་པ་ལ་ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་བར་མི་རྟུང་བས་བསྐོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སོགས་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་དེའི་གཉེན་པོ་ཚུང་བྱའི་ཚུང་དུསོགས་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ། ཚུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

བྱང་ཆུབ་ཧ་ཡ་དེ་བཞིན་དུ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད།།
བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞེད།།[५७]

བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་གྱོ་བྱང་གྱི་ཏེ་མ་དང་བྲལ་ཞིང་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཧི་ལྟ་བུཞེན། བྱང་ཆུབ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་གི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་དག་ཚན་ཆུབ་ནང་བཞིན་རྗེས་སུབྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྗོད་དོ།།

སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་ནི་མིན།།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་པར་རིགས་པ་མིན་ལ་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་དག་ཚན་ཆུད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་དག་པའི་རྩ་བ་བསགས་པ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་རིལ་ལྟར་འགྱུར་ཞེན།

མར་མེའི་དབེ་ཡི་རྒྱལ་གྱིས་ནི།།

འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མར་མེའི་སྐྱིང་པོ་མེ་ཤྱེ་དང་ཕྲད་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོས་གྱང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མ་ཡྱོས་པར་མ་བསྡེགས་ལ། གཉིས་པས་གྱང་དང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མ་བསྡེགས་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མར་མེའི་སྐྱིང་པོ་འཚོག་པར་འགྱུར་བའི་དབེ་ཡི་རྒྱལ་གྱིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ས་བཅུ་ལ་སློབ་པ་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་དག་གིས་གྱང་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་ཆུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་སློག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣགས།

ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད།།[৭১]

སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། ཉེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་།།
ཤེས་དང་སྦྱོང་དང་གཉིས་མེད་དང་། །ཐབས་མ་ཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད།།[৭৮]

ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་གྱང་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུ བ་པ་མེད་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུ ང་བར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་དང་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་བའི་དུས་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ལ་དེ་མེད་པས་ཀུན་རྫོ་ང་འགག་པ་ས་འགག་པ་ཟབ་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་[৭৭]ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲིན་སོགས་རྣམ་པ་དུ་མ་སྣང་བས་ཤེས་བྱ་ཟབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཤེས་ནས་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བ་ཟབ་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཟབ་པ་དང་། ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་མི་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་སྣང་བས་ཟབ་པ་ཉིད་དོ།།

དགུ་པ་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་སྡེད་པ་དང་ཞེ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པ་ནི།

ཆོས་རྣམས་སྤྲིལ་ཡམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །སྡེད་དང་ཞེ་བར་མི་རྟོག་པ།།

སློབ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་བའི་རྒྱུ་མཚན། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། འཁོར་བ་དང་རྣམ་བྱང་། མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་སྤྲིལ་ཡམ་འདྲ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྡེད་པ་དང་ཞེ་བར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་དོ།།

ལས་མེད་ལ་སོགས་ཀློན་ཀ་ཡི། །ལན་ཅི་རིར་སྣང་བཤད་པར་ཟད།།[৬০]

སྤྲིལ་ཡམ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བའི་ལས་གསོག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་གཉིས་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་གཉིས་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་ཀློན་ཀ་ཡི་ལ་ནི། དོན་དམ་པར་ལས་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུམྷི་ལམ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་སྣང་དུ་རུང་བར་ཇི་སྣད་བཤད་པར་ཟད་དོ།།

བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྟོག་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ནི་མི་སློབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞན་ཚད་བསྟན་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་དུ་བཞག་སྟེ། འཕགས་པས། ད་ནི་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།[৬৭] ཞེས་གསུངས་པ། དེ་ཉིད་བདག་ཅག་གི་སྙང་བའི་རྗེ་བཙུན་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདིར་འགེལ་ཆེན་དུ། འགོག་པ་ཐོབ་པ་ནི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནི་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ།[৬৬]ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།།

བཅུ་པ་ཞིང་དག་བྱ་ན་མེད་པར་བསྟུབ་པ་ནི། གཉེས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམས་པས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་[৬৭]དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་སྟོན་ཏེ།

སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ།།

དེ་ལ་དག་པར་སྣང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད།།[৬৭]

དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ་བཀྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་ལྟའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་དག་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ་སྟོང་ངོ་མ་དང་ཚེར་མ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཉེན་པོར་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཉིས་པོ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ།།

བཟུ་གཅིག་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི།

ཡུལ་དང་སྟོར་བ་ཅན་འདི་ནི། །དགྲ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་།།
མི་གནས་ཏེ་བཞིན་ཤུགས་དང་ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་དང་།།[৬৮]
མ་ཚགས་པ་དང་མི་དམིགས་དང་། །མཚན་མ་སྟོན་ལམ་ཟད་པ་དང་།།
དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཚད་མེད་པ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཟུ།།[৬৯]

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཕྱིས་སྐལ་བ་ཅི་ཡང་བཞིན་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དག་བྱ་དགོས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྐུ་མ་ཡིན་བྱ་ཡི་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡུལ་དང་། སྨིན་སོགས་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་སྨོན་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་[৬৬]ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་གནས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་པ་ཅན། འདི་ནི་ཐབས་ཀྱང་རྣམ་པ་བཟུར་འགྱུར་ཏེ། རེ་ཞིག་གེགས་བྱེད་པའི་དགྲ་རྣམས་བདུ་ད་བཞི་ལས་ནི་ཡང་དག་པར་འདས་པ་བར་ཆད་ཀྱི་ཚོར་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཐབས་མཁས་དང་། ཚོར་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒོམས་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཐབས་མཁས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཐབས་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་

བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དེ་ཡི་རྣགས་ཀྱི་དང་། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མེད་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཅུའོ།།

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོར་བར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་མདོར་བར་རྫོགས་བར་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པའོ།། ||

སྐབས་ལྔ་པ། རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ།

༄༅ སྐབས་ལྔ་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། རྩེ་སྦྱོར་དེའི་དོད་ཀྱི་རྣགས་ནི།

སྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །སྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས།།

རྩེ་མོར་ཕྱིན་པར་སྦྱོར་བའི་རྣགས། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད།།[1]

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བསྒོམ་པ་རྩེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་འདི་མཚོན་པའི་རྣགས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད་དེ། ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་ཕྱིར་སྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན་སྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལ་དག་ལ་བ་མི་སྣུ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྣུལ་བ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྣུ་བ་དང་། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་དན་སོང་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ཆོག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་རླབས་སྐྱེད་པ་དང་། གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་མེད་པར་བྱེད་པའི་བདེན་ཚིག་སྐྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཐ་རོལ་གནོད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རྩེ་མོ་རྣམ་འཕེལ་ནི།

འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་རྣེད། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་ལ་སོགས།།

རྣམ་མང་དུ་ནི་དབེར་མཛད་ནས། །རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་དོ།།[2]

རྣགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དུ་ཞེག་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཅི་ཡོད་པའི་གྲངས་སྟེད་ནས་གཟུང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་བ་བས་ལྟག་པའི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེར་ཕྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི། མི་སྣུ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་པར་

བྱེད་པའི་ཚོས་རྣམས་མི་དམིགས་པའི། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བརྟན་པའི་དང་། ལྷའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་དང་།[৬৶] བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་དང་། སྟོན་པ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་བོ་ལ་མཚུངས་པར་གནས་པའི་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་དང་། ཚར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བའི་དང་། གནོད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བའི་དང་། ཚར་ཕྱིན་ཀུན་བསྡུ་ཤེས་པའི་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་སྟེ་རྣམ་པ་མང་དུ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པ་མཚོན་པ་དག་གོ།།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་བརྟན་པ་ནི།

ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བླ་མེད་པ།།
སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་བ། །བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད།།[৯]

རྣམ་པར་འཕེལ་བས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་དེས་པར་བརྟན་པ་ཞེས་ནི་[৬৸] མངོན་པར་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན། སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ངོ་བོས་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟོ་བ་བླ་ན་མེད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའོ།།

བཞི་པ་ཚོས་མཆོག་གི་སེམས་གནས་པ་ནི།

གྲིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་། །སྟོང་གཉིས་གསུམ་དག་དཔེར་མཛད་ནས།།
བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །ཉིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན།།[৭]

བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་གནས་པ་ཡིན་པས། ཚད་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་མོ་ཞེས་འཇལ་བར་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས། གྲིང་བཞི་པ་དང་། སྟོང་གཉིག་ལྷ་དང་གསུམ་པ་དག་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་ནི་གཟུང་

བར་རྒྱང་གིས་ཞེས་དེའི་མཛད་ནས། རྡེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚད་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དོན་གཞན་གྱི་ཐབས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཚད་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཏིང་འཛིན་གྱི་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྟ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་ཤུགས་ཀྱིས་རྣེད་པ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་རྩེ་སྟོན་ལ། སྒང་གཉེན། རྒྱུ་བཅས་བའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྟོན་རང་གི་ངོ་བོ་ལས། དང་པོ་(སྒང་གཉེན་)ནི།

འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་དེ།།
དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅི་བཞིན་ཡུལ། །མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཤེས་བྱ།།[৭]

ཅེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་གྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བས་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་མི་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་དག་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལེན་པ་དང་འདོར་བའི་རྣམ་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲེལ་བར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་དེ་རྣམ་པ་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད། དངོས་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བས་ཏེ་ཡུ་བ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཅེས་བྱའོ།།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྣ་ཁ་དང་བཏགས་ཡོད་པར།།
རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་དག་སོ་སོར་དགུ་བདག་ཉིད།།[৮]

འཛིན་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དག་གི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དབྱེ་བས་སེམས་ཅན་རྣ་ཁ་དང་བཏགས་པར་ཡོད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཀེ། སོ་སོར་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་དབྱེ་ལོ།།

གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གང་གི་འཛིན་པར་འདོད།།
དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡི། །ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།།[৯]

གཡ་ཀེ་དེ་དག་གི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་སྣང་བ་གཟུང་བའི་དོན་དག་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་དོ་བོར་མེད་པ་དེའི་ཚེ། དེ་དག་གང་གིས་འཛིན་བར་འདོད་དེ་མི་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡི།། དོ་བོས་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ།[৬৮] །ཞེས་བྱ་བས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོང་བས་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་དོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན།

དོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་།།
ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་།།[১]
རང་གིས་རྟོགས་དང་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལས་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ།།
འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣེན་ཅན་གྱི། །རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དགུར་འདོད།།[৫]

དབེན་པས་དབེན་པ་མ་རྟོགས་པ་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་། ས་མི་གཡོ་བ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་དེས་པ་དང་ནི། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། སྣང་བརྙན་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་པ་དང་། སྐྱོན་མཐོང་བ་དོར་བར་བྱ་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་བླང་བར་བྱ་བས་གཉེན་པོ་དང་། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་རང་གིས་རྟོགས་པ་དང་། དམན་ཞིང་གྲོན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐག་སྲིད་བར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་རྗེ་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་དེ་ཡི་ལས་དང་། ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ་དག་གི་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་འདོད་དོ། །དེ་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྟོང་བས་སྟོང་ངོ།།

གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན།

སྟིད་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི།།
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཚང་དང་།།[১০]

གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་།།

ཉི་ཚེ་བ་དང་སྣ་ཚོར་ཉིད། །གནས་དང་འཇུག་ལ་སྨོན་པ་དང་།།[๗๗]

རྗེས་ལ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །རྣམ་རྟོག་དགྱུ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི།།

ལྷོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། །ཅན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལ་འཛུང་།།[๗๘]

སྲིད་པ་དང་ཞི་བར་ལྡུང་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དམན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་དང་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་མ་ཁས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་མ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཚང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་ལྷོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གསུམ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་ཚེ་[๗๙]བའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་བཅས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དང་། མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་[๗๙] གནས་པ་དང་འཇུག་པ་ལ་སྨོན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྤུད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་རྗེས་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པས་ལྷོག་པར་བྱའོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགྱེའི་བདག་ཉིད་འདི་ལྷོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཉིད་ཅན་ཞེས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བླང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཛུང་བ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལ་བྱུང་བ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ངོ་།།

སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་འཇིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་སེམས་ཅན་རྣ་སས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཉིད་ལྟར་དགྱ་ཞེ་ན།

འཇིག་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་ཁམས་རྣམས་ནི།།

གསུམ་པོ་དག་དང་ཉེ་འབྲེལ་དང་། །གནས་དང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།།[๗๙]

ཆོས་ཀྱི་དོན་པོ་བཏགས་པ་དང་། །ཚགས་པ་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་།།

ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་ཉམས་ལ། །འཇིག་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ།།[๗๙]

གཉན་རྩོད་ཀྱ་སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་འཇིག་པ་དང་ནི་འདོར་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ནི་གསུམ་པོ་དག་དང་ཉེར་

འབྲེལ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུམི་གནས་པས་གནས་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྟ་ས་སུ་ཡོད་པ་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོར་བཏགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་མ་ཚགས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་དང་ནི། མ་ཉམ་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དངོད་པ་བཞིན་དུལངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་སྒོང་ངོ་།།

སྒེས་བྱ་བཏགས་པས་ཡོད་པ་རྟེན་ཅན་ཇི་ལྟར་དགྱུ་ཞེ་ན།

ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ལམ་ལ་ལམ་མིན་ངེས་འཛིན་དང་།།

འགག་དང་བཅས་པའི་སྒེ་བ་དང་། །དངོས་པོ་ལྟན་དང་མི་ལྟན་དང་།།[༡༥]

གནས་དང་རིགས་ནི་འཛིན་པ་དང་། །ངོན་དུ་གཉེར་དང་རྒྱུ་མེད་དང་།།

ཕྱིར་རྒོལ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ། །འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ།།[༡༦]

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྣམ་རྟོག་པ་དང་། རང་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་ལམ་མེད་པས་ལམ་གཞན་ལ་ལམ་མིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོས་འགག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒེ་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་དང་ལྟན་པ་དང་མི་ལྟན་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་བྱ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ནི་འཛིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་མེད་པས་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བཏེན་ནས་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། སེར་སྣ་ཤིན་ཏུགོམས་པར་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ནི་དངོས་པོ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཉེ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་མཐོང་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདྲུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒོང་ངོ་།།

དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་བར་ཆད་མེད་པ་སྟེ་སྟུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་

པོའོ། །དེ་བས་གཅེན་པོ་སྒོར་བ་དང་བར་ཚད་མེད་ལམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞེར་སྐང་བྱའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟུས་སོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱུར་བཅས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་)ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་དོན་གྱིས་མཐོང་ལམ་དེའང་རྒྱུ་ཅི་གང་དང་བཅས་པ་ཞེ་ན།

བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་ཡོངས་གཏོང་དང་།།
དེ་ཐོབ་བར་ཚད་མེད་པའི་རྒྱུ། །བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ།།[༡༧]

བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་དག་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཁོ་ནར་ནི་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པའི་ཚོགས་དང་དོན་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ་ཤེར་ཕྱིན་པར་གི་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པས་སོ།།

འདིས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དབུ་མ་རང་ལུགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བཤད། དངོས་སུ་བའི་འདོད་པ་དགག་པ་ལས། དང་པོ་ནི།

དེ་མ་ཟད་དངམི་སྐྱེ་བའི། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དོ།།
ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར་དེ་དག །ཁོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ།།[༡༨]

སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཆོས་སྐུ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དེ་གདོད་མ་ནས་དྲི་མ་མ་གྲུབ་པས་ཟད་པ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བས་སོ།།

གཉིས་པ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི།།
རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད། །སྐྱེ་མེད་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་འཐོབ།།[༡༩]
གཞན་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀུང་ཡོད་ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི།།
སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བཅུས།།[༢༠]

དངོས་སྨྲ་བས། ཀུན་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་སྟར་ཡོད་འཛིག་པ་བདེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་ཀུན་འབྱུང་ཟད་པ་ལ་ཟད་དོ་སྙམ་ཤེས་པ་ནི་ཟད་ཤེས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཟད་པས་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་བསམ་པས་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྐྱེའོ་སྙམ་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་རིགས་པས་དགག་པར་བཞེད་ནས། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད་པར་བྱས་ཤིང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ།།

ཁས་བླངས་ཀྱིས་དགག་པར་བཞེད་ནས། གཞན་གྱི་བཏགས་པའི་ཚོས་ཕུང་པོ་ལྟའི་རང་རིག་གིས་དེ་དག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྟེ། གཅིག་པོས་སྤང་ནུས་པ་ལ་ཡུལ་དོན་ལ་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཅན་འབྱུལ་པ་ཡིན་པ་དགོས་པས་སོ། །འདོད་ན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིས་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་ཁྱོད་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བརྩི་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེས་ཤེས་བྱའི་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདིར་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱེས་བུས་འབྱོར་བ་ཐབེ་བཤད་དེ། ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་ཡུལ་ཅན་སྤང་ནུས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཞི་ཡང་། བདག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། སེམས་ཙམ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ། སྣང་བ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཕུང་སོགས་ལ་གང་ཞིག་བདག་ནི་མེད་དོ་སྙམ་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འདིས་པར་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་སྣང་སྟོང་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་རང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཚེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཁོང་ཆུད་ཅིང་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ནས་ཡང་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་གནས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་ཟིན་ཀྱང་

པའི་ཐུ ང་སོགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུ ང་བ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཡང་དག་པར་དམིགས་ཀ། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་པོར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་རྟ་སྣ་གཞན་ཀེ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ནི་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཁོ་ནར་གྲུབ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྣང་སར་ཀེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཟློག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་སྣང་བར་མཐོང་བས་རྟོག་པ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་དེའི་དམིགས་པ་རྟེད་དོ།།

གསུམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པའོ་ཞེས་གཞི་སོ། གཟུང་བ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཛིན་པ་ཡང་བདེན་པར་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་རྟེ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་སེམས་པར་བྱེད་དེ། དེས་འཛིན་པའི་རྟམ་པའི་མཚན་ཉིད། མིང་རྟམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བསལ་ནས་གཉིས་སུམེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་འབའ་ཞིག་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྙམ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་མ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དམིགས་པ་རྟེད་པར་འགྱུར།

བཞི་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པའོ་ཞེས་གཞི་སོ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའམ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསྒོམས་པས་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་གྲུབ་པ་ན། ཁ་ཅིག་གིས་ནོར་བུ་དང་དཀྱུལ་དག་ལ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་འབྱུལ་བའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་སྣང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་བློ་རྟོག་པ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཅི་ལྟ་ཞེག་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་ན་རྟག་ཏུ་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པར་སྒོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་ལང་གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ནི། སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདའ་བར་བྱ། །སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདས་ནས་ནི། །སྣང་བ་མེད་ལ་འདའ་བར་བྱ། །སྣང་མེད་གནས་པའི་རྟོག་པ་འབྱོང་བ། །དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་།[৩৯৭] །ཅེས་གསུངས་ལ། ཐ་མ་ཚོས་མཚོག་ནས། གཞན་གཉིས་སྒྲོར་བའི་ལམ་ཁོ་ནར་རོ།།

རང་གི་ལུགས་དེ་བརྟན་པོ་མཛད་བཞེད་ནས།

འདི་ལས་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞན་པར་བྱ་བ་ཟུང་ཟད་མེད།།

ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ཤུ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ།།[୨୭]

ཡང་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་གྲོལ་བ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ་འདེ་བས་བའི་རྒྱུ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་སྤྲོ་འདོ་གས་བའི་རྒྱུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡང་ཟུང་ཟད་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྫུན་པ་དང་བྲལ་བས་དང་། དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དང་བྲལ་བས་སོ་ཞེས་ཤུ་བ་བཤད་ནས། ཡང་དག་པ་ཉིད་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་མི་ཕྱེད་པ། ཡང་དག་བའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བས་ཤུ་བར་རམ་བརྟག་པར་བྱ་བ་འདིས་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ཤུར་བསྟོམས་ནས་སྟོམ་པ་རྫོགས་ན་སྐུ་མའི་གྲང་པོས་སྐུ་མའི་གྲང་པོ་གཞན་ཞིག་ཐམ་པར་བྱས་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡང་དག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲས་བུ་བསྟན་ནོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་ནི་འཕྲོས་པ་སྟེ་ད་ལྟའི་མདོས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(མཐོང་ཡམ་རྩེ་སྟོང་རང་གི་ངོ་བོ་)ནི། དེ་ལྟར་ཞར་ལ་འོངས་པ་བརྗོད་ནས་རྣལ་མ་མཐོང་བའི་ལམ་ཉིད་བསྟན་པ།

སྟོན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི། །དེ་དག་ཐན་ཚུན་བསྟུས་པ་གང་།།

སྐད་ཅིག་གཅིག་བའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྟུས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ།།[୨୨]

སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་རེ་རེར་ནི། སྟོན་སོགས་དེ་དག་ཐན་ཚུན་བསྟུས་ནས་སོ་དྲུག་ཏུ་ཕྱི་བ་གང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བའི་སྐུག་བསྟལ་ལ་ཆོས་ཤེས་བའི་བཟོད་པ་ཡིས་བསྟུས་པ་འཇོམ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཅན་སྟེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩེ་མོའི་སྐབས་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟེས་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིས་བསྟུས་པ་མཐོང་སྤངས་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྟོད་པའི། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་ཤུགས་ནས།།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་། །ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད།།[୨୩]

བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པས་སེང་གེ།། ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པས་རྟེ་བའི་ཕྱིར་སེང་གེ་རྣམ་པར་རོལ་པའམ་རྣམ་པར་བསྒྲིགས་པའི་ཉིང་དེ་

འཛོད་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། མཐར་གནས་དགུ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་དེ་ལས་ལངས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀུན་ཉོན་ལུགས་མཐུན་དང་། རྣམ་བྱང་ལུགས་མི་མཐུན་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ།།

སྒོམ་དབྱམ་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཞག་ལ། འདི་ན་ནི་དངོས་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་པ་དང་། རྒྱུན་ཆགས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དང་པོ་སེམས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་དེ་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་)ནི། འདུས་བྱས་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བརྒྱད་བཤད་དེ།[ཁ-൨൫] མིག་དང་གཟུགས་ལས་མིག་ཤེས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་སོགས་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི། སུ་ཡོན་ལས་སྡུག། དེ་ལས་སྡོང་བུ་ལྟ་བུ་ཕྱིའི་ལོ་ཏོག་འབྱུང་བའི་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཕུན་མོང་གི་ལས་ཀྱིས་ས་ཆུ་འབྱུང་བ་སོགས་འཇིག་པ་དང་ཚགས་པའི་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་རྣམས་ཟས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་བརྟེན་པའི་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལས་བའི་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དང་། ཚོགས་ལམ་ལས་སྟོང་ལམ་སོགས་རྣམ་པར་དག་པའི་དང་། བསམ་གཏན་ལས་མངོན་ཤེས་སོགས་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་རང་དུ་ཕྱེ་བའོ།།

གསུམ་པ་(གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་)ནི། གནས་སྐབས་ཐ་དད་ལ་བཞག་པ་སྟེ། ཚེ་འདིའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུ་ཚེ་སྐྱ་མའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཉོན་མོངས་དེ་ཚེ་འདི་ལ་ཤྱོས་པའི་མ་རིག་པ། ཉོན་མོངས་དེས་ཀུན་བསྟུངས་པའི་ཚེ་འདིའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་འདུ་བྱེད། མའི་མངལ་དུ་ཡིད་ཤེས་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས། མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དོད་ཀྱི་བར་ནི་མིང་གཟུགས་དྲུག་པོ་དོད་ནས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཕྲད་པའི་བར་ནི་སྲེག་མཆེད་དྲུག །ཕྲད་ནས་ཚོར་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བར་ནི་རེག་པ། བར་ནས་འབྲེག་པའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་ནི་སྲེད་པ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་བར་ནི་སྲེད་པ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་

ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱག་པའི་དུས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་ལེན་པ། རྒྱག་པའི་དུས་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་སྲིད་པ། དེ་ནས་ལས་དེས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་བ་གཞན་དེའི་མིང་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་རེག་ཚོར་གྱི་བར་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ནོ། །སོ་སྐྱེ་ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་(རྒྱུན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་)ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་རེས་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་རྒྱེན་གསུམ་ལས་བྱུང་སྟེ། རྒྱེན་གསུམ་ཡང་། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱན། མི་རྟག་པ། ནུས་པའི་རྒྱེན་ནོ།། དང་པོ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བློ་སྟོན་དུ་གཏོང་བའི་གཡོ་བ་མེད་ཀྱང་རྒྱེན་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་བྱ། དེས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གི་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་སེལ། གཉིས་པ་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་བའི་རྒྱེན་རྟག་པ་ལ་སྐྱེ་འབྲས་བུམི་འབྱུང་གི་སྟང་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མི་རྟག་པའི་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བ་ལ་བྱ། དེས་གཙོ་བོ་སོགས་རྒྱུ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སེལ། གསུམ་པ་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་མི་རྟག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་རྒྱེན་གང་རུང་རུང་ལས་འབྲས་བུམི་འབྱུང་གི་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་ཞེག་ལ་བྱ་བ་དེས་ཐམས་ཅད་རྒྱུར་རྟོགས་པ་སེལ་ཞེང་། གསུམ་གས་རྒྱུ་མེད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སེལ་ལོ།།

(གཉིས་པ་)མཚོན་བྱ།(ནི།) རྒྱེན་ལ་རྟེན་ཅིང་རྒྱུ་འབྲས་མ་འཚོལ་བར་འབྱེལ་བར་འབྱུང་བས་རྟེན་ཅིང་འབྱེལ་འབྱུང་ངོ་།།

གསུམ་པ་(མཚན་གཞི་) ནི། ངོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། བསྟུ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(ངོ་བོའི།) མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི། མིང་གཟུགས་ཀྱི། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི །རེག་པའི། ཚོར་བའི། སྲེད་པའི། ལེན་པའི། སྲིད་པའི། སྐྱེ་བའི། རྒ་ཤིའི་སྐྱེ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བཅུ་གཉིས་སོ།།

ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱེན་དུ་གྱུར་པ། མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྣོད་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མ་རིག་པ་གཉིས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་འདེབས་ཤིང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱེན་ཏུ་གྱུར་པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བསོད་ནམས། བསོད་ནམས་མིན་པ། མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ། སྐྱེ་གནས་སུ་ཁྲིད་པར་བྱེད་ཅིང་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་

གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྒྱུའི་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཚེ་འདིའི་ཕུང་པོ་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ཕུང་པ་སྣེད་པའི་བོགས་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཚེ་འདིའི་ཕུང་པོ་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་མངལ་དུ་ལུས་གྲུབ་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་མིང་གཟུགས་དང་མདུད་ཁྲིམ་ལྔ་ཞན་ཚན་ཚུན་བརྟེན་ཏེ་གནས་པའོ།།

ལུས་ཀྱན་འཛིན་བར་བྱེད་ཅིང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མིང་ལ་ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་བཞི། གཟུགས་ལ་འཕྱང་བ་དང་འབྱུང་གྱར་གཉིས་སོ། །དབང་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་རེག་པའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དྲུག་གོ །ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་སྦྱོད་ཅིང་ཚོར་བའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཚོར་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་གསུམ། ཉེ་བར་སྦྱོད་ཅིང་སྡེད་པའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ།

ལས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ཡང་སྲིད་པ་སྐྱེད་ཅིང་ལེན་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པ་སྣེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཁམས་གསུམ་ལ་སྣེད་པ་གསུམ། གང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པས་བམས་སོ་སོ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་སྲིད་པའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། འདོད་པའི་ཉོན་ལེན། ལྟ་བའི་ཉོན་ལེན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཉོན་ལེན། བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཉོན་ལེན་བཞི། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ཡང་སྲིད་པར་འབྱིན་པར་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ། འཆི་བའི་སྲིད་པ། བར་དོའི་སྲིད་པ་བཞི།

དུཿཁ་ཞིང་རྐ་ཤིའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྐོ་ང་། མངལ་དོད་གཤེར། ཇུས་ཀེ་སྐྱེ་བ་བཞི། འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅིང་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་རྐ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྐ་བ་ཡའང་ཚེའི་དབང་པོ་གཟུགས་སྐྱོབས་དྲན་པ་ཤེས་རབ་བདེ་བ་འགྱུར་བ་སྟེ་བདུན། ཤི་བ་ལ་དུས་དང་དུས་མིན་པར་འཆི་བ་གཉིས། དེ་ཡང་རྐ་བ་ལས་ངེས་པར་འཆི་བ་འབྱུང་བས་དང་། མ་ངན་དང་སྟེ་སྟོགས་འདོན་པ་དང་། སྐུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འགྲུལ་པ་རྣམས་ཡན་ལག་ཆུ་མ་བཞག་སྟེ། འགའ་ཞིག་ཡིད་བདེ་ཞིང་འཆི་ལ། གདོན་མི་ཟ་བར་

འབྱུང་བ་མིན་པས་སོ།།

(གཉིས་པ་ཟེད་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི།) དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་རེ་རེས་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་གཉིས་བྱེད་དེ་གོ་རིམས་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་འཛིན་པ་དང་། ལུས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལུས་རྫོགས་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་འདྲེན་པ་དང་། ཡང་སྙིད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཅས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྙིད་པར་མངོན་པར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མིང་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེན་དྲུག་རེག་ཚོར་གྱི་རིམ་པས་མངོན་པར་འགྱུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་ན་ཚོར་འགྱུར་བ་དང་སྡུག་འགྱུར་བ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱོར་བ་དག་དང་། ཡང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཉོན་བྱེད་པའོ།།

གསུམ་པ་བསྡུ་བ་ལ་རྒྱུ་བདུན། ཡན་ལག་བཞི། ལམ་གསུམ། ཁོན་མོངས་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བའོ། །དངོས་(ཞི།) ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ། གཉིས་པ་འདེབས་པ། གསུམ་པ་ཁྲིད་པ། བཞི་པུ་གཉིས་ཀུན་འཛིན་པ། དྲུག་བདུན་གཉིས་ཀ་ཅར་སྤྱོད་པ། བརྒྱད་དགུ་བཅུ་སྟུད་པ། ཐ་མ་གཉིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་བཞི་ནི། དང་པོ་གསུམ་འཕེན་པའི་ཡན་ལག །དེ་འོག་བཞི་འཕངས་པའི་ཡན་ལག །དེ་འོག་གསུམ་མངོན་པར་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག །མཐའ་མ་གཉིས་མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ།།

གསུམ་པ་ལམ་གསུམ་ནི། མ་རིག་པ་སྤྲེད་ལེན་གསུམ་ཁོན་མོངས་པའི་ལམ་དང་ཁོན་མོངས་པ། འདུ་བྱེད་སྙིད་པ་གཉིས་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་ལས་ཀྱི་ཁོན་མོངས། ལྷག་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ལམ་དང་ཚེའི་ཁོན་མོངས། ཐོགས་མེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཁོན་མོངས་སུ་བཞེད་དོ།།

བཞི་པ་ཁོན་མོངས་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་ནི། ཁོན་མོངས་པའི་ཁོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་ཁོན་མོངས་ནི་རྒྱུའི་ཁོན་མོངས་ཏེ་ཀུན་འབྱུང་། ཚེའི་ཁོན་མོངས་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ།།

བཞི་པ་ངེས་པ་བསམ་པ་ལ། གོ་རིམ། ཐ་དད། རྒྱུ་འབྲས་ལུགས་མཐུན་ལུགས་མི་མཐུན་བསྟན་པ་བཞི་ལས་དང་པོ། ལུགས་མཐུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་རིམ། ཐོག་མར་ལུས་ལ་བདག་ཏུ་སྨོངས་པ་ལས་དང་པོ་དྲུག་འབྱུང་བ་ལུས་ཀྱི་རྒྱུན། དེ་རྟེས་ཚོར་བ་ལ་སྤྲེད་པ་སྐྱེ་དེ་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡུལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུན་ནོ། །ལུགས་མི་མཐུན་གྱི་དབང་

དུ། གང་ཟག་རྟོགས་ལྡན་ལ་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་གྱི་ཡིན་ཏེ། ཚ་ཤི་དུཿཁ་རིག་སྟེ་དེ་འགགས་པ་ནས་མ་རིག་པའི་བར་དུ་འགགས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྐད་ཅིག་མ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད། གནས་སྐབས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཐ་དད། རྒྱུན་ཆགས་པའི་འཁེན་པ་དང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད། མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་དང་གྲུབ་པ་ཡན་ལག་ཐ་དད་དོ།།

གསུམ་པ་རྒྱུན་བྱེད་རྫུས་ནི། རིག་པ་རྣམས་བེམ་པོའི་བདག་རྒྱུན། རིག་པའི་ནང་ལ་དམིགས་རྒྱུན་བདག་རྒྱུན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །བེམ་པོ་རྣམས་ནི་བེམ་པོའི་ནང་ལ་བདག་རྒྱུན། རིག་པའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་བདག་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྒྱུན་དང་རང་རང་གི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པར་ས་སྣེར་བཤད་དོ། །སྟ་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་རྒྱུན་དུ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་སོ།། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཏེ་ཀླུ་ཞེས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ།།

བཞི་པ་ལུགས་མཐུན་ལུགས་མི་མཐུན་དེས་པར་བསམ་པ་ནི། སྔར་བཞེན་མ་རིག་པ་ནས་ཚ་ཤི་རིའི་བར་ནི་ལུགས་འབྱུང་སྟེ། བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ། ཚ་ཤི་ཀུན་འབྱུང་དང་ཚ་ཤི་སྤུག་བསྔལ་དང་ཚ་ཤི་འགོག་པ་དང་། ཚ་ཤི་འགོག་པ་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་སོགས་ཀྱིས་ལུགས་བཟློག ཡང་མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་སོགས་ལུགས་འབྱུང་། གང་འགགས་པས་ཚ་ཤི་འགག །སྐྱེ་བ་འགགས་པས་ཚ་ཤི་འགག་གོ །གང་འགགས་པས་སྐྱེ་བ་འགག་གོ་སོགས་ཀྱིས་ལུགས་བཟློག་གོ།།

དབུག་པ་སྒོམ་ལམ་ཇི་སྲིད་ལ། རྟེན་སྒོམ་ལམ། སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ལས། དང་པོ་(རྟེན་སྒོམ་ལམ་)ནི། སྲིད་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས། དངོས་གཞི་ཐོད་བརྒལ་ལས། དང་པོ་(སྲིད་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ནི།)

འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུར། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་ཇོངས་ནས།།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བརྒྱད། འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་འགོག་པའི་བར་དུ་སོང་བ་ནི་ལུགས་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དང་པོའི་སྐྱེ་རིམ་དང་མཐུན་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལུགས་མི་མཐུན་འགོག་པ་ནས་འགོ་བཟུང་བསམ་

གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འོངས་ནས་སོ། །འགོག་པ་ནས་འགོག་པར་ལྡང་མི་སྲིད་པས། འགོག་པ་གཅིག་དང་ཡར་སོང་བརྒྱད། མར་འོང་བརྒྱད་དེ་སྟོམས་འཇུག་གི་རིམ་པ་བཅུ་བདུན་ནོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཐོད་བརྒལ་ནི།

འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ལྷམ་པར་ཤེས། །མཉམ་གཞག་མིན་པའི་མཚམས་བཟུང་སྟེ།།[୨୯]

ཐོད་རྒལ་དུ་ནི་སྟོམས་འཇུག་པ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ།།

དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་རྒལ་ནས། །འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདར་འགྱོ།།[୩୦]

བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་དེ་ཡས་ཡངས་ཀེ་འགོག་པ་ཡའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་བར་དུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་བཅུ་དྲུག་གོ །འགོག་པ་ཕྱི་མ་དེ་ཡས་ཡངས་ནས་དེ་མ་ཐག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྲིད་རྩེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྟོམས་འཇུག་རིམ་པ་གཅིག་པའོ། །འདི་མན་ཆད་དུ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ལྷམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་མིན་པའི་ཐུན་མཚམས་གཅོད་པར་གཟུང་སྟེ་ཐོད་རྒལ་དུ་ནི་གང་ལ་ཞུགས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ལས་ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡངས་ཀེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་མིན་པའི་འདོད་ཆེམས་དེ་ལྟ་བུམངོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ལས་སོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་ཡ་ལའོ། །འདི་ལ་ནུས་ཚུང་ཞེས་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པར་བཤད་དོ།[୩୭] །དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་གཅིག་བསྒོམ་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་ལ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་ལ་དང་། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་སྲིད་རྩེ་གཉིས་བོར་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་ལ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་དང་དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་བརྐལ་བ་སྟེ་བོར་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་ལ་འོ། །འདི་ལ་རིམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྟོམས་འཇུག་དགུ། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་ལ་སོ་སོས་པ་བོར་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བར་དུ་འོངོ་ནས་སྲིད་རྩེ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་གཏན་དང་འགོག་པ་སྟེལ་བ་ནས་འདིའི་བར་དུ་རིམ་པ་སྐུམ་ཙུ་ཤུ་ལ་འདི་ཐོད་བརྐལ་དུ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་

འགོག་པའི་བར། འགོག་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འགྲོ་བ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་བཟློག་གི་རིམ་པ་གང་དང་ཡང་མི་འདྲར་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་མི་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པས་སྟོམས་འཇུག་བདུན་ཆུ་རུ་གཉིས་དང་འདོད་སེམས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ་དེས་བསྟོམ་པའི་ལམ་ནི་བདུན་ཆུར་བཞག་གོ།།

འདིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་པུ་ཉིད་ཆ་ཚུངས་ཟད་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་དགྲ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ་ཉན་ཐོས་ལུགས་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བརྒྱད། ཟག་བཅས་ལ་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས། དེ་ནས་སྤིད་ཀྱི་དོར་བ་བདུན་པོ་ཙ་ལ་རེ་བར་དུ་བོར་ནས་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས། ཟག་མེད་བདུན་ལ་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས། རེ་རེ་བོར་བའི་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་བདུན་པོ་སྤྲེལ་བ་ལ་རེ་རེ་བོར་བའི་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས་ཏེ། སྐབས་རྣམ་པ་གཉིས་འབྲེལ་དང་། །གཅིག་བརྒལ་སོང་ཞིང་འོངས་ནས་ནི། །རིགས་མིམཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ །ཐོད་བརྒལ་གྱི་ནི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན།[৭৭] །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་སྤྱང་བྱ་རྣམ་རྟོག་ནི། བཞི་ལས་སྟོམ་སྤྱངས་གཟུང་རྟོག་དང་པོ། རྣམ་པ་དགུ་སྟེ།

མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །བཏང་བས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་དང་།།
དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། །ལེགས་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གསུམ་ལ།[৭৮]
བཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་སྟེ། །སྤྲོར་བའི་རྣམ་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་ཅན།།

བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སུའངོས་བས་ཆོས་མདོར་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སུ་འཕོས་བས་ཆོས་རྒྱས་པའི་དང་། ཇི་སྙད་བཤད་པའི་ཆོས་ལ་ཅན་ཏན་མི་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཏང་སྙོམ་པོའོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་དང་། དུས་གསུམ་ཞེས་པའི་འདས་པ་བྱུང་བ་དང་འགགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོར་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་དུ་ལྡ་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་པས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པས་དང་། མ་འོངས་པ་མེད་པས་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ལེགས་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དང་པོ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སྤྲོར་བའི་ལམ་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

འདི་གཅིག་སྟེ་ཞེས་པ་དང་པོ་ཡིན་ལ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཅན་ནོ།།

སྒོམ་སྣང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ནི།

གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་བཞེད་དེ།།[༢༧]
སེམས་མི་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །སྟིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དང་།།
ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་མི་བྱེད།།[༢༨]
སྒོམ་དང་སྒོམ་པ་མེད་པ་དང་། །དེ་དག་ལས་ནི་བརྒྱ་ཉིད་དང་།།
ཇི་བཞིན་དོན་མིན་རྣམ་རྟོག་པ། །སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་བྱ།།[༢༩]

གཟུང་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སྤྱོད་བར་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་དགྱུ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་གཉིས་ལས་ཉན་ཐོས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དང་། སྒོམ་པ་དང་། བསྒོམ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ནི་བརྒྱ་པ་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དོན་མིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་དངོས་ཀྱིས་སྤྱད་བར་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

(སྒོམ་སྤྱངས་འཛིན་རྟོག་དང་པོ་ནི།)

སེམས་ཅན་བཀྲག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །ཚོས་བཀྲག་པ་དང་སྟོང་མིན་ཉིད།།
ཚགས་དང་རབ་འབྱེད་བདག་ཉིད་དང་། །དངོས་པོར་བྱེད་དང་ཐེག་གསུམ་དང་།།[༣༠]
ཡོན་ཏན་དག་པ་མ་ཡིན་དང་། །སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འབྱུག་པ་ལ།།
འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོར་ཉེ། །ཤེས་པར་བྱ་བ་བསྒྲགས་པ་ཡིན།།[༣༡]

འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྫ་ས་སྲུ་ཡོད་པར་མི་སྐྱེ་བས་སེམས་ཅན་དུ་བཀྲག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཚོས་སུ་བཀྲག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་

འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་སྐྱོང་པ་མིན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་ཞེན་མ་སྤངས་པས་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་དངོས་པོར་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འེས་པར་འཛུང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས[ཇ་ཀ] ཡོན་ཏན་ནི་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་ཏེ་བསླུབས་པས་སྤྲོད་པ་རྣམ་པར་འཛུགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོར་བཞག་སྟེ་སྐོམ་པའི་ལམ་ལ་སྤྲོར་བས་སྤྲོད་བ་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསླབས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྐོམ་སྤངས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་པ་ནི།

སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེའི་རྒྱུ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་དེ་ཡིས་རྣམ་འཛིམས་པས།།
སྐོམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་པ་ཡི། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞན་རྣམ་པ་དགུ།།[ཇཇ]
བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་གྱུར་མཉེན་ནི། །གསུམ་གྱི་སྤྲིབ་པ་རྣམ་གསུམ་དང་།།
ཞི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་། །མཚུངས་པར་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་།།[ཇཉ]
མི་མཉམ་སྟག་བསྟལ་ལ་སོགས་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།།
གཉིས་སུ་མེད་དང་གྱུར་རྣམས་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་བཞེད།།[ཇཌ]

འཛིན་རྟོག་གཉིས་པ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་། དེ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱུ་ཡིས་ཡུལ་ཅན་བསྟོམ་པའི་ལམ་དེ་ཡིས་རྣམ་པར་འཛིམས་པས་གཉེན་པོ་བསྟོམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞན་རྣམ་པ་དགུ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པ་ཀུན་མཉེན་ནི་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྣམ་མཉེན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུམ་ཤེས་པས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱངས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱངས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཤེས་བྱ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། བདུད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་མི་མཉམ་པའི་ཀུན་ཏུ་

རྣོར་བ་དང་། དོན་ལ་སྒྲ་རྗེ་བཞིན་དུ་འཛོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟུག་བསྟལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྨོན་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཀུན་ཏུ་སྨོན་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྨོན་བ་དག་པོ་ལ་འཛོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་བཞེད་དེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབྱེ་བས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་བཞི་ཐ་དད་པར་བཤག་གོ །དེ་དག་གི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དེ་དག་གིས་བསྟུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤངས་སོ།།

གསུམ་པ་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནི།

ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དབུགས་ཕྱིན་ལྟར།།
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡི། །བདེ་སྐྱབ་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཚོགས་ཀུན།།[ཇ༥]
རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་རྩུ་བོ་བཞིན། །འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་དཔའ་བ་ཡིས།།
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟེན་པར་བྱེད།།[ཇ༦]

བསྟོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རིགས་བཞི་པོ་འཆེ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡམས་ནད་དུ་གྱུར་པ་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པས་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དབུགས་ཕྱིན་པ་ཕྱིར། སྟིང་རྗེས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་བས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པར་མཐས་པའི་ཡོན་ཏན་ཟུན་སྡུམ་ཚོགས་པ་ཞེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཀུན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་རྩུ་བོ་བཞིན་དུ་བསྟོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་[ཇ༧]མཐར་ཕྱིན་པ་དཔའ་བ་ཞོག་པ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་མཛོས་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་མངོན་དུ་འོང་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ།།

བདུན་པ་བར་ཚད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་ནི། བསྟོམ་པའི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་བར་ཚད་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་བཞག་པ།

སྟོང་གསུམ་སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །བས་རྒྱལ་རྣོགས་པ་ཐུན་ཚོགས་དང་།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེན་མེད་ལ། །བཀོད་པའི་དགེ་བ་དཔེར་མཛད་ནས།།[ཇ༨]
བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་མེད་དེ།།

བར་ཚད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད།།[ཟླ]

འགའ་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྣེ་བོ་རྣམས་ཤན་ཐོས་དང་བས་རྒྱའི་རྟོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེན་མེད་པ་སྟེ། སར་བཀོད་པའི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དེའང་མཛད་ནས། དེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བར་མེད་དེ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ།། དེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ།།

ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཡི་དམིགས་པའི་ཆུན་ཅི་ཡུ་བྱ་ཞེ་ན།

འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད།།

རྣམ་པ་ཞི་ཉིད་་་་་

ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །བདག་པོའི་ཆུན་ནི་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། རྣམ་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་དོ།།

བརྒྱད་པ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་བརྒལ་ལན་དང་བཅས་པ་ནི།

་་་་འདི་ལ་ནི། །རབ་ཏུ་སྣ་རྣམས་བརྒྱད་པར་ཚོལ།།[ཟླ]

གཞན་འདི་ལ་ནི་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱི་ར་རབ་ཏུ་ སྣ་བ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་བརྒྱད་མར་གྲུབ་ཀའི་ཚོལ་བ་བྱེད་དོ། །རི་ལྟ་བུས་ཞེ་ན།

དམིགས་པ་འཕད་དང་དེ་ཡི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་བཟུང་བ་དང་།།

རྣམ་གྲངས་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། །དམ་པའི་དོན་དང་གྲུབ་རྫོ་བ་དང་།།[ཙ]

སྐྱོར་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་། །ཐབས་བཅས་ཐུབ་པའི་ཀྱོགས་པ་དང་།།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ཡམ་བཅས་དང་། །གཅེན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་།།[ཚ]

མཚན་ཉིད་དང་ནི་སྐོམ་པ་ལ། །སྣ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་པ།།

རྣམ་པ་གྲུབ་མཁྱེན་ཉིད་རྟེན་ཅན། །རྣམ་པ་བཞུ་དུག་དག་ཏུ་བཞེད།།[ཛ]

དམིགས་པ་འཐད་པ་དང་། དེ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དེས་པར་གཟུང་བ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་དང་། སྤྲོར་བ་དང་། སངས་རྒྱས། ཆོས་དགེ་འདུན་ཏེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་། ཐབས་མ་ཐས་བཅས་པ་དང་། ཤུབ་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་རྫུན་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ནི། ལམ་དང་བཅས་པ་དང་། གཉེན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ནི། སྒོམ་པ་ལ་སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལྟར་འདི་དག་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྟེན་ཅན་དུ་བྱས་ནས་རབ་ཏུ་སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཤེད་དོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་ཕྱི་ནས་གླུན་ཀ་དག་བཅོམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདེན་པ་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་བསྒྲེད་པ་ཡིན་ནོ།།

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་རྟེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཏེ་ཉུ་བའོ།། ||

སྐབས་དྲུག་པ། མཐར་གྱིས་སྟོང་བ།

།ཇ སྐབས་དྲུག་པ་ནི་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བཤད་དེ།

སྟོན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དྲན་དང་ཚོས།།
དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ། །མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད།།[ཀ]

སྟོན་པའི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་རྟོགས་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། བཟོད་པའི། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། བསམ་གཏན་གྱི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་བར་དྲུག་དག་དང་། སངས་རྒྱས་རྟེས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ། ཆོས། དགེ་འདུན། ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་བ། ལྷ་རྟེས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་རྟོགས་དྲུག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་བྱ་བར་བཞེད་པའོ།།

དེ་ལས་དང་པོ་དྲུག་ནི་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕར་ཕྱིན་འབའ་ཞིག་ལ་བྱ་ལ། དེའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཐབས་སྟོབས་སྨོན་ལམ། ཡེ་ཤེས་ཕྱེ་བས་ན་ཕར་ཕྱིན་བཞི་པོ་དྲུག་པར་འདུས་པ། དེ་དག་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བཅུ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ།།

འདིར་བསྟན་རྟེས་སུའང་པའི་དོན་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཙམ་མ་ན་སི་ཀ་ར། ཙམ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཡང་དག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཙ་དག་ག་ཚོག་ཏུ་བྱས་ནས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཀུན་གས་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སོགས་སུ། སྟོབས་བཅུ་སོགས་སུ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་རྟེས་སུ་དྲན་པ་རྣམ་པ་ལྔ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སོགས། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག འཕགས་ལམ་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་རིམ་པ་བཞིན་མོས་སྟོད་མཐོང་བསྒོམ་དུའོ།།

དེ་བཞིན་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ཆོས་ཀྱི་གསུམ་སྟར་བཞིན་སྒྲིས་བྱ་རྒྱང་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དགེ་འདུན་གྱི། སེམས་དང་པོ་བསྒྲེད་པ་ནས་གཟུང་སྟེ་མ་ཉམས་པ། སྒོན་མེད་པ། མ་འདྲེས་པ། ནག་ངོག་མེད་པ། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ། དབང་འབྱོར་བ། མ་ཁས་པས་བསྟགས་པ། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པ། ཉིད་ངེ་འཛིན་སྤྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཏེ། དེ་དག་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་གཏོང་བའི། འདོད་པའི་ལྟ་རིགས་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ནི་སྲོད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལྟའི། མདོ་སྡེ་གཞན་ལས་ལྟའི་རིགས་གཉིས་རྟེས་སུ་དན་པར་བྱ་སྟེ། དགའ་ལྡན་པ་དང་གནས་གཙང་མ་བའོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བའི་ཆོས། སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཕྱོགས། འཕགས་བའི། བདེན་པ་ཚད་མེད། བསམ་གཏན། གཟུགས་མེད། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། ཏིང་ངེ་འཛིན། གཟུངས། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས། མི་འཇིགས་པ། ཚར་ཕྱིན་བཅུ། སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་རྟོགས་སོ།།

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་ཏེ་དྲུག་པའོ།། ||

སྐབས་བདུན་པ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒོར་བ།

༈ སྐབས་བདུན་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི།

སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཟག་མེད་ཆོས་ཀུན་བསྟུས་པའི་ཕྱིར།།
ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡིས། །རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱ།།[༧]

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་གི་ངོ་བོར། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །དངོས་ཀུན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །གང་གི་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡི་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་།[༨༩] །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་སྟུད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་སྐད་ཅིག་ནི་རེ་རེས་ཀྱང་དངོས་པོ་སོ་སོར་ངེས་པར་འཛིན་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་སྒྲིབ་སོགས་ནས་དབེ་བྱད་བཟང་པོའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་འཆར་བས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་ཡི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཇི་ལྟར་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་བསྒོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟུད་པར་ནུས་ཤེ་ན།

ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་ཟོ་ཆུན་ཆྲུད། །རྗོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྒྱིད་པ་ན།།
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགྱུལ་བ་ལྟར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ།།[༩]

དོན་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེས་བསྟན་པར་བྱ་བ། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་སྟོན་བཟོ་བ་མཁས་པས་བྱས་པའི་ཟོ་ཆུན་གྱི་ཆྲུད་ཐམས་ཅད་རྗོག་གཅིག་གིས་བསྒྱིད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགྱུལ་བ་ལྟར། སྟོན་གྱི་སྒྱིན་ལམ་གྱི་འཕེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་དམིགས་ན་རིགས་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་

བར་རྟོགས་པ་ནི།

གང་ཚེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན།།
རྣམ་སྨིན་ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་སྐྱེས། །དེ་ཚེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས།།[༣]

དེའི་རྗེས་གང་གི་ཚེ། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ།།

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི།

སྨིན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་འདྲར་གནས་ནས།།
ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས།།[ཅ]

དེའི་འོག་ཏུ་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིས་གནས་སྐབས་ན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ཞུང་པོ་ལྟའི་ཆོས་ཀུན་ལ་ཉེ་བར་གནས་ནས་རྨི་ལམ་འདྲར་རྟོགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དོ་བོའི་ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས་པའོ།།

བཞི་པ་གཉེས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི།

རྨི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་ལྟར།།
ཆོས་རྣམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་།།[ཆ]

དེའི་འོག་ཏུ་ཡུན་རིང་མོ་ནས་བར་ཆད་མེད་པར་གཉིས་སུསྣང་བ་སྤང་བ་ལ་གོམས་པ་ལ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པས་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་དྲུངས་ཕྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྨི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་བ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མཐོང་བ་སྐད་

ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐབས་ཏེ་བདུན་པའོ།། ||

སྐབས་བརྒྱད་པ། འབྲས་བུ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ།

ཅ། སྐབས་བརྒྱད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི།

ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་གང་དག།
ཐོབ་ཀྱང་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན།།[1]

ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་གང་དག་མཐར་ཐུག་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་དག་གི་གཤེགས་སམ། གཉུག་མར་གནས་པ་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་མ་མ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དོན་དམ་པར་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ཀུ་ན་རྫོ་བ་མ་སྤྲངས་པ་དག་གི་སྣང་བས་ཕར་གཞལ་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དེ་ཡང་ལུགས་ལས། གང་ཕྱིར་དབེན་པ་དབེན་གྱང་ལས། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད།[2] །ཅེས་འབྱུང་བས། གསུམ་པོ་ཡང་སྐུ་གཅིག་ལུ་དེ་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ལྟར་མོས་པས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

སྤྱིར་བཞི་བསྡོམས་པ་མཐར་ཐུག་པས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པའི་ཡན་ལག་བསགས་པའི་ལུས་ཡིན་པས་སྐུའམ། ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་སམ། རིག་པའི་རྟེས་སུ་འབྱང་པས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ལུས་ཡིན་ཕྱིར། །ཡོན་ཏན་ཁྱད་ཚོགས་བསམ་ཡས་ཕྱིར། །རིགས་པའི་རྟེས་འབྱང་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སྐར་འདོད།[3] །ཅེས་སོ།།

དེ་ཉིད་རྒྱུད་བླར། བྱང་ཆུབ་ཅེས་པ་སྟེ། ངོ་བོ། རྒྱུ། འབྲས་བུ། ལས། ལྡན། འཇུག་པ། བརྟག་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དང་པོ། དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དག་པར་གྱུར་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་

བར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་འདིས་ཐོབ་པ་དེ་དག་གོ །གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་སྤྲིད་གཉིས་དང་བྲལ་བའོ། བཞི་པ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། སྤྲིད་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་ཐར་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ། དང་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་ཇི་སྲིད་པར་ཕུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་པ། ཕྱ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའོ། །དྲུག་པ་སྐུ་གསུམ་དག་གིས་འཇུག་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཕྱ་དང་ཡོན་ཏན་ཕྱ་དང་ལྡན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཕྱ་ནི། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་བས་འདུས་མ་བྱས། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས་ཐ་མི་དད་པ། མཐའ་གཉིས་སྤྲངས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། སྤྲིད་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ། རྟོག་པས་དཔེགས་བྱ་མ་ཡིན་པ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་ཕྱ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བ། གྲངས་མེད་པ། རྟོག་གེ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། མཉམ་པར་གཞག་པ་འབའ་ཞིག་པ། སྤྲིད་པ་དག་པའོ།།

ཡོན་ཏན་ཕྱ་ཕུན་གྱི་གཟུགས་སྐུ་ལོངས་སྐུའི་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཕྱ་ནི། གསུང་བརྗོད་པ། སྐུ་སྟོང་བ། མཛད་པ་སྤྲུལ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གསུམ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་སྐུ་གསུང་མཛད་པ་དུ་མར་སྟོན་པ་དེའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ།།

ཁྱད་པར་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་གཟུགས་སྐུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟེ། ཁྱད་པར། སྲིད་པ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འདུན་པར་མཛད་པ། ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་བརློག་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ། དེ་གཉིས་དེ་ལ་གནས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་གཟུགས་བཞིན་ནོ།།

བདུན་པ་ནི། རྒྱུ་མཐའ་ཡས། སེམས་ཅན་ཟད་པ་མེད་པ། བརྩེ་བ་ཆོ་འཕྲུལ་མཁྱེན་པ་ཕུན་ཚོགས་བདུན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉེས་རྟག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཆེ་བའི་བདུད་བཅོམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་སྐུ་རྟག་པར་བཤད་དོ། །བརྒྱད་པ། ཁ་ཅིག་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། དོན་དམ་བས་བསྟས་པ། །རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། དབེ་ལས་འདས་པ། ཏླ་ན་མེད་པས་ཆོས་སྐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་དང་། སྲིད་ཞིས་མ་བསྟུས་པས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ་ཞེས་བསྟན་ནས།

ཆོས་སྐུ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡི་ངེས་མེད་དུ་བཤད་ལ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ན། གོལ་བའི་སྐུ་ནི་རྫོགས་པ་དང་།[৬১] ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྤྲུལ་པ་པའོ།[৬২] །ཞེས་འཆད་ཅིང་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གཤེས། གཉིས་པ་གདངས་སམ་རྩལ། ས་དེ་གའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་དོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི། གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་བཞག་མོད། དེ་ལྟར་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་ཟགཔ་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་ཀྱིས་ནི།།
སྟོབས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟད་པར་བརྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་།།[১]
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་།།
ཚོན་མོངས་མེད་དང་སྨོན་མཁྱེན་དང་། །མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག།[২]
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། །དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་།།
མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། །བསྡུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་།།[৩]
དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྟེལ་བ་མི་མངའི་ཆོས་ཉིད་དང་།།
བག་ཚགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། །སྐྱེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།།[৭]
ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་།།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།།[৮]

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་སོ་བདུན་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་ནི་སྟོབས་བཅུ་པ་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཟད་པར་བརྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ཚ་རོལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཚོན་མོངས་པའི་དགྲའི་རྒྱུན་བཅད་འབྱིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཚོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ཚགས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་དག་པར་བྱལ་ཞིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བར་མཛད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱུབ་པས་འཚོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། མངོན་ཤེས་བྱུག་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀེ་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ

དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། དབང་བསྡུ་དང་ནི་སྟོབས་བསྡུ་དང་། །མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་།། བསྡུང་བ་མེད་པ་གསུམ་དག་དང་། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་།[৬৫০] །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་ཚོས་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ངོ་བོའི་ས་བོན་སྤངས་པས་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་སྒྲ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐོག་མས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་གྱུར་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཁྱབ་པར་སྒྲོ་བའི་ཕྱིར་ཟད་པར་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དམར་དཀར་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཟུ། རྒྱུད་གི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀར། གཞན་བདུན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རགས་པ་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོའོ། །རྟེན་ནི་གཟུགས་ཅན་རྣམས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། མཐའ་མ་གཉིས་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་སོ།།

སྣང་བ་གཅིག་གིས་སྣང་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཏེན་པ་དང་། སྣང་བ་རྣམས་མི་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་རེག་མཐོང་བ་མེད་བར་བྱེད་བས་ཡུལ་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། ཁྱེད་བ་ནི། ནང་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་གི་སོ་སོར་ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་ཁོ་ནས་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞིའོ།།

འཕགས་པ་སོགས་ཕལ་ཆེར་ཚོས་སྐུ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཕྱེ་བར་སྐུ་གསུམ་དུ་བཞེད་དེ་འགལ་བར་མི་བསམ་མོ།།

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

ཉན་ཐོས་ཉེན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། །མི་ཡི་ཉེན་མོངས་ཡོངས་སྤོང་ཉིད།།
གྲོང་སོགས་སུ་དེའི་ཉེན་མོངས་རྣམས། །རྒྱུན་གཅོད་རྒྱལ་བའི་ཉེན་མོངས་མེད།།[ལ]

དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉེན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལྟ་བ་ནི། བདག་མཐོང་བ་ལས་འཁའ་ཞིག་གིས་ཉེན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་མི་རྟུང་ངོ་ཞེས་མིའི་ཉེན་མོངས་པ་སྐྱེ་བས་ཡོངས་སུསྤོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གྲོང་ལ་སོགས་སུ་སྐྱེའོ། །མཐའ་དག་དེའི་ཉེན་མོངས་པ་རྣམས་རྒྱུན་གཅོད་པས་རྒྱལ་བའི་ཉེན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བཞག་གོ །ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་།

སངས་རྒྱས་སྨོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཚགས་སྦྱངས་དང་།།
ཐོགས་པ་མེད་དང་རྟག་གནས་དང་། །དྲི་བ་ཀུན་ལན་འདེབས་པར་བཞེད།།[ཝ]

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲུག་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སོ་སོར་རིག་པ་བརྙེས་པས་དྲི་བ་ཀུན་གྱི་ལན་འདེབས་པར་བཞེད་པའོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལྟོག་པས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ།།

རྟག་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བཞུགས་ན་ཡང་རྟག་ཏུ་རྗེ་ལྟར་དོན་མི་མཛད་ཅེ་ན།

རྒྱུ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་གྱུར་ནས། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི།།
གང་ཚེ་བྱ་བ་ཕན་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྣང་ངོ།།[ཞ]

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུབ་པས་སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ས་བོན་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་གྱུར་ནས། སེམས་ཅན་གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི་གང་ཚེ་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་ཕན་པར་གྱུར་པ་སྟོན་གྱི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་གྲུབ་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དང་དེ་ལ་དེར་སྣང་ངོ།།

དེས་འཚམ་པར་དོན་མཛད་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་ཏེ་བར་གནས་ཀྱང་རང་གི་ཉེས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་མཛད་པ་མི་སྣང་ངོ་སྐམ་དུ་དགོངས་ནས།

ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། །ས་བོན་མི་རྩང་མི་འབྱུངས་ལྟར།།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱང་ཀྱང་ཀྱང་། །སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་སྐྱོང་།།[๑๐]

དཔེར་ན་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་པ་ཕབ་ཀུ་ཟིན་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ལྷ་བྱ་སོན་དུ་མི་རྩང་བ་ལས་སྡུག་མི་འབྱུང་ལྟར། སངས་རྒྱས་འགྲོ་བདག་གི་ཡིད་ལ་རེ་བ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ལ་མ་ཁས་པ་རྣམས་ནི་བྱོན་པར་གྱུར་ཀྱང་སྐལ་བ་མེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཟང་པོ་མི་སྐྱོང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་རེས་པར་བརྗོད།།
དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཁེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན།།[๑๑]

དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་སྟང་བའི་སྐོ་ནས་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་རེས་པར་བརྗོད་ལ། རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་བཞུགས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྟག་པ་ཁེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད།

མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དེ་ལེ་ཁྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི།།
ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར།།ཞུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད།།[๑๒]

མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དེ་ལེ་ཁྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་གྲངས་ཚང་བ། གསལ་ལ་རྫོགས་པ་མཉམ་ཉིད་དང་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི་ནི་ཁྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱ་པ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་[๙๙]དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཤིན་ཏུཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་བཞེད་དོ།།

མཚན་བཟང་པོ་གང་ཞེ་ན།

ཕྱག་ཞབས་འགོར་ལོའི་མཚན་དང་རྟས་སྦལ་ཞབས། །ཕྱག་དང་ཞབས་སོར་དྲྭ་བས་འབེལ་བ་དང་།།
ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས། །འདི་ཡི་སྐུ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་།།[༡༣]
སོར་མོ་རིང་དང་རྐྱང་ཡངས་སྐུ་ཆེ་དྲང་། །ཞབས་འཁུར་མི་མངོན་སྐུ་ནི་ཕྱེ་དུ་ཕྱོགས།།
བྱིན་པ་ཕེ་ན་ཡའི་འདྲ་ཕྱག་རིང་མཛེས། །མདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦྲུབས་སུ་ནུབ་པའི་མཚོག།།[༡༤]
པགས་པ་གསེར་མདོག་པགས་པ་སྲབ་པ་དང་། །སྐུ་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ལེགས་འཁྲུངས་དང་།།
ཞལ་མཛོད་སྐུས་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ། །འདི་ཡི་དཔུང་བའི་མགོ་རྒྱམ་ཐལ་གོང་རྒྱས།།[༡༥]
འདི་ལ་རོ་མི་ཤིམ་པ་རོ་མཚོག་སྟོང་། །སྐུ་ནི་ཀུ་གྲི་རྡུ་ཤུར་ཚུ་ཞེང་གབ།།
གཙུག་ཏོར་དབུང་ཤུན་ལྷགས་རིང་མཛེས་པ་དང་། །ཚངས་དབྱངས་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་དང་ཚེམས།།[༡༦]
ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་ཚེད་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་། །གྲངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པར་ཚད་བ་དང་།།
སྐྱན་ནི་མཐོན་མཐིང་སྐྱན་རྡེ་བ་མཆོག་གི། །འདྲ་བ་འདི་དག་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན།།[༡༧]

༡ ཕྱག་ཞབས་འགོར་ལོས་མཚན་པ་དང་། ༢ རྟ་སྦལ་བཞིན་ཞབས་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པ་དང་། ༣ ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་དྲྭ་བས་འབེལ་བ་དང་། ༤ ཕྱག་ནི་ཞབས་དང་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་། ༥ འདི་ཡི་སྐུ་ནི་ཕྱག་ཞབས་ཐོང་ལྟར་ལྟེ་བ་ཕྱོགས་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། ༦ སོར་མོ་རིང་བ་དང་། རྐྱང་པ་ཡངས་པ་དང་། ༧ སྐྱེ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་དང་། ༨ ཞབས་ཀྱི་འཁུར་ལོང་བུམི་མངོན་པ་དང་། ༩ སྐྱེའི་སྐྱ་ནི་ཕྱེ་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། ༡༠ བྱིན་པ་རི་དྭགས་ཙེ་ན་ཡ་འདྲ་དང་། ༡༡ ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། ༡༢ མདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦྲུབས་སུ་ནུབ་པའི་མཚོག་མཉེན་པ་དང་། ༡༣ པགས་པ་གསེར་མདོག་འདྲ་བ་དང་། ༡༤ སྐྱ་ནི་ཤིང་ཆུ་ཐྲི་རྡུ་ཤུར་ཚུ་ཞེང་གབ་པ་དང་། ༡༥ ཞལ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་དང་། ༡༦ ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་། ༡༧ འགྲམ་པ་སེང་གེའི་

འདུ་བ་དང་། ༢༣ ཚེམས་ཤིན་ཏུ་དགར་བ་དང་། ༢༤ ཚེམས་ཚང་མཉམ་པ་དང་། ༢༥ ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ༢༦ ཚེམས་གྲངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ་དང་། ༢༧ སྙན་ནི་མདོག་མཐོན་མཐིང་དང་། ༢༨ སྙན་རྩེ་བ་མཆོག་གི་འདུ་བ་འདི་དག་སྙམ་ཅུ་རུ་གཉིས་ཀ་ལྡན་ནོ།།

འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གིས། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན།།
དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འགྲུབ།།[༡༧]

འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་བཤད་པ་དེ་དག་གང་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་དེ་དང་དེ་ནི་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཞེས་སྦྱོན་པས། རིམ་པ་བཞིན།

བློ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླངས་པ་བརྟན་པ་དང་།།
བསྟུ་བ་བསྟེན་དང་ཀུ་ནོམ་པའི། །དངོས་པོ་སྤྱིན་དང་གསད་བྱ་བ།།[༡༩]
ཐར་བར་བྱེད་དང་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་བླངས་པ་སྤེལ་ལ་སོགས།།
སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡི་མཚན་ཉིད་དེ། །མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན།།[༢༠]

བློ་མ་སྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྡུ་བ་སོགས་དང་། སྟོམ་པ་ཡང་དག་བླངས་པ་བརྟན་པ་དང་། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཟེན་པས་དང་། ཀུ་ནོམ་པའི་བཟའ་བཅའ་ལ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་སྤྱིན་པས་དང་། བཤགས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཀུ་ནོམ་པའི་དངོས་པོ་སྤྱིན་པ་དང་། གསད་པར་བྱ་བ་ཐར་བར་བྱེད་པ་དང་། འཚོ་བ་ལ་ཞན་བཏགས་པ་ཉིད་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་དང་། དགེ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་། དགེ་བ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་སྤེལ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་རིག་པ་དང་བཟོ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པར་བྱས་ཏེ་བྱིན་པ་དང་། ནོར་བདོག་པ་ལ་སློང་པ་ཕྱིར་མ་སྤངས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པ་ལེན་དུ་འཇུག་ཅིང་གསང་བའི་གསང་ཚོག་བསྟུང་བ་དང་། གཉིད་བ་ཀུ་ནོམ་པ་བྱིན་པ་དང་། ཁང་བཟང་སོགས་དམ་པ་བྱིན་པ་དང་། འདུ་འཛི་སོགས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་བློ་མ་ཐམས་ཅད་གནས་ནི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་དུག་ཅིང་ཚོག་གིས་ཁྲད་དུ་མ་བསད་པ་དང་། སྐྱན་པར་སྨྲ་བ་ལེགས་པར་སྨྲ་བའི་རྣེས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་པ་དང་། སྨན་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པ་དང་། ནད་པའི་གཡོག་བྱེད་པ་དང་། ནགས་

ཚལ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡེན་དུ་བརྟག་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པར་བྱིན་པ་དང་། འཇམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གསུངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་བཀྱལ་པ་སྤངས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀྱར་བ་སོགས་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བདེན་པའི་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པ་དང་། ཐུ་མའི་ཚོགས་སྤངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་དང་འདྲ་བར་བཤུས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་སོགས་མེད་པར་བཤུས་པ་རྣམས་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་མདོ་ལས་རྣམ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།

དཔེ་བྱད་གང་ཞེ་ན།

ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །མདོག་སྐྱམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས།།
རྒྱམ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་ཕྱ་བ་དང་། །རྩ་མི་མངོན་དང་མདུད་པ་མེད།།[ཟ།]
ལོང་ཁུམི་མངོན་ཞབས་མཉམ་དང་། །སེང་གེ་གླང་ཆེན་བྱ་དང་ནི།།
ཁྱུམཆོག་སྐྱབས་གཤེགས་གཡས་ཁྱོགས་དང་།།མཛེས་གཤེགས་དྲང་དང་འཁྱིལ་བག་ཚགས།།[ཟཟ]
བྱི་དོར་བྱས་འདུ་རིམ་པར་འཚམ། །གཅང་དང་འཛམ་དང་དག་པའི་སྐུ།།
མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །སྐུ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་།།[ཟཟ]
གོམ་སྟེམས་པ་དང་སྤྱན་གཅིས་ནི། །དགའ་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་ཡིད་དང་།།
སྐུ་ཞུམ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྐུ་ཡིད་དང་།།[ཟཉ]
ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱེས་དང་། །གཟིགས་པ་སྤྲིང་མེད་དག་པ་དང་།།
དཀུ་རྒྱམ་སྐབས་ཕྱིན་མ་རྟོངས་དང་། །ཕྱང་དེ་བ་དང་ཕྱེ་བ་ནི།།[ཟཡ]
ཟབ་དང་གཡས་ཁྱོགས་འཁྱིལ་བ་དང་། །ཀུན་ནས་བཕུ་ན་སྤྲུག་པ་དང་།།
ཀུན་སྤྱོད་གཙང་དང་སྐུ་ལ་ནི། །སྤྱི་བ་གནག་བག་མེད་པ་དང་།།[ཟཧ]
ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ཡུར་འཛམ་དང་། །ཕྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་དང་།།
ཞལ་ནི་ཉ་ཅང་མི་རིང་དང་། །མཆུ་ནི་བིམྦ་ཡུར་དམར་དང་།།[ཟཕ]
ལྤགས་མཉེན་པ་དང་སྙབ་པ་དང་། །དམར་དང་འབྲུག་གི་སྤྱི་ཡིད་དང་།།

གསུང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་རྣམས། །རྩོ་དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་།[༢༧]
བྱིན་ཀྱིས་ཕྱ་དང་ཤར་མཐོ་དང་། །མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི།།
སྐྱེན་ཡངས་པ་དང་རྫི་མ་སྐྱེག །པདྨའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་།[༢༨]
སྨིན་ཚུགས་རིང་དང་འཇམ་པ་དང་། །སྐྱམ་དང་སྐྱེ་མཉམ་པ་དང་།།
ཕྱག་རིང་རྒྱས་དང་སྐྱེན་མཉམ་དང་། །ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང་།[༢༩]
དབུལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་དང་། །དབྱེས་ཆེ་བ་དང་དབྱ་རྒྱས་དང་།།
དབྱ་སྐྱ་བྱང་བ་ཤུར་གནག་དང་། །སྐྱག་དང་འཇམ་དང་མ་འཛིངས་དང་།[༣༠]
མི་བཞོར་དྲི་ཞིམ་སྐྱེས་བྱ་ཡི། །ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་།།
དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་ནི། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད།[༣༡]

༡ ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་དང་། ༢ སེན་མོ་མདོག་སྐྱམ་པ་དང་། ༣ སེན་མོ་མཐོ་བ་དང་། ༤ སོར་མོ་རྣམས་རྒྱས་པ་དང་། ༥ སོར་མོ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་ཐུ་བ་དང་། ༦ རྩ་མི་མངོན་པ་དང་། ༧ རྩ་མདུད་པ་མེད་པ་དང་། ༨ ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་དང་། ༩ ཞབས་མཉམ་པ་དང་། ༡༠ སེང་གེའི་སྐྱབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། ༡༡ གླང་པོ་ཆེན་པའི་སྐྱབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། ༡༢ བྱ་དང་པའི་སྐྱབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་ནི། ༡༣ ཁྱུ་མཆོག་གི་སྐྱབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། ༡༤ གཡས་ཐུགས་སུ་བརྩི་ཅིང་གཤེགས་པ་དང་། ༡༥ མཛེས་པར་གཤེགས་པ་དང་། ༡༦ དྲང་པོལམ་མི་གཡོ་བར་གཤེགས་པ་དང་། ༡༧ སྐུ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་དང་། ༡༨ སྐུ་བྱི་དོར་བྱས་པ་འདྲ་བ་དང་། ༢༠ སྐུ་རིམ་པར་འཚམ་པ་དང་། ༢༡ སྐུ་གཙང་བ་དང་། ༢༢ སྐུ་འཇམ་པ་དང་། ༢༣ དགེ་བའི་སྐུ་དང་། ༢༤ མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ༢༥ སྐུ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་དང་། ༢༦ གོམ་པ་སྟེམས་པ་དང་། ༢༧ སྤུན་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ༢༨ སྐུ་ཤིན་ཏུ་གཞན་ཉིད་དང་། ༢༩ སྐུ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། ༣༠ སྐུ་རྒྱས་པ་དང་། ༣༡ ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྐུ་ཉིད་དང་། ༣༢ ཡན་ལག་ཉིད་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་དང་། ༣༣ གཟེགས་པ་སྤྲིན་པ་མེད་ཅིང་དག་པ་དང་། ༣༤ དཀུ་རྒྱུམ་པ་ཉིད་དང་། ༣༥ དཀུ་སྐབས་ཕྱིན་པ་ཉིད་དང་། ༣༦ དཀུ་མ་རྩེ་དས་པ་དང་། ༣༧ ཕྱལ་ཕྱང་དེ་བ་དང་། ༣༨ ལྟེ་བ་ནི་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། ༣༩ ལྟེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་ཉིད་དང་། ༤༠ ཀུན་ནས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་དང་། ༤༡ ཀུན་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་དང་། ༤༢ སྐུ་

ལ་ནི་རྣེ་བ་ནག་བག་མེད་པ་དང་། ༩༣ ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་དང་། ༩༤ ཕྱག་རིས་མདངས་ཡོད་པ་དང་། ༩༥ ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་དང་། ༩༦ ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་དང་། ༩༧ ཞལ་ནི་ཤ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་། ༩༨ མཚུ་ནི་བིམ་པ་ལྟར་དམར་པ་དང་། ༩ཤ ལྕགས་མཉེན་པ་དང་། ༡༠ ལྕགས་སྲབ་པ་དང་། ༡༡ ལྕགས་དམར་བ་དང་། ༡༢ འབྲུག་གི་སྣ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། ༡༣ གསུང་མཉེན་ཞིང་འཇམ་པ་དང་། ༡༤ མཆེ་བ་རྣུམ་པ་དང་། ༡༥ མཆེ་བ་རྩེ་བ་དང་། ༡༦ མཆེ་བ་དཀར་བ་དང་། ༡༧ མཆེ་བ་མཉམ་པ་དང་། ༡༨ མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་ཕྱ་བ་དང་། ༡ཤ ཤངས་མཐོ་བ་དང་། ༢༠ ཤངས་མཆོག་ཏུ་དག་པ་དང་ནི། ༢༡ སྐྱན་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། ༢༢ རྩེ་མ་སྐྱག་པ་ཉིད་དང་། ༢༣ སྐྱན་དཀར་ནག་འབྱེས་ཤིང་བླངས་པ་འདྲ་བ་དང་། ༢༤ སྐྱིན་ཚུགས་རིང་བ་དང་། ༢༥ སྐྱིན་མ་འཇམ་པ་དང་། ༢༦ སྐྱིན་མ་སྐྱམ་པ་དང་། ༢༧ སྐྱིན་མ་སྐྱེ་མཉམ་པ་དང་། ༢༨ ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ༢ཤ སྐྲན་མཉམ་པ་དང་། ༣༠ སྐྲན་གྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང་། ༣༡ དབྱལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་དང་། ༣༢ དབྱལ་བ་དབྱེས་ཆེ་བ་དང་། ༣༣ དབུ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། ༣༤ དབུ་སྐྲ་བྱང་བ་ལྟར་གནགས་པ་དང་། ༣༥ དབུ་སྐྲ་སྐྱུག་པ་དང་། ༣༦ དབུ་སྐྲ་འཇམ་པ་དང་། ༣༧ དབུ་སྐྲ་མ་འཛིངས་པ་དང་། ༣༨ དབུ་སྐྲ་མི་གཡོར་བ་དང་། ༣ཤ དབུ་སྐྲ་དྲི་ཞིམ་ཞིང་སྐྱེས་བུ་ཡི་ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ༤༠ ཕྱག་ཞབས་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་ནི། གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བས་བརྒྱན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབེ་བྱད་བཟང་པོ་བཞེད་དོ།།

དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ལྷག་བསམ་དང་། རིགས་ཀྱི་མཆོག་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། དགེ་རྩ་བསགས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་མཐར་ཕྱིས་ཞུགས་པ་དང་། ལུས་ལས་འཚོ་བ་བསྲུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་མདུད་པ་བྲལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུསྦས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཅན་དང་། བགྲོད་དགའ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བོ་སྤྲུལ་བར་མཛད་པ་དང་། མི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། ཀུ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། ཁམ་མ་ཁའ་ལ་གཤེགས་པར་མ་ཁས་པ་དང་། སྐྱེ་དགྲའི་ཞུ་མཆོག་ཏུ་མ་ཁས་པ་དང་། སྐོང་ཚྭགས་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་པར་གཤེགས་པ་དང་། མཛེས་པར་མ་ཁས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་སེམས་ཀྱ་སྐྱི་མི་མངའ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་། སྤྱི་བའི་ཚོས་དང་མ་འབགས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་འཚམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་དང་། སྐུ་ལ་

སོགས་བའི་ཀུན་སློང་པ་གཙང་བ་དང་། ཐུགས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དང་། ཐུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཚོས་འདུལ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡངས་ཤིང་མཛེས་བའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་བའི་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་སྨོམས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་བའི་ཚོས་སྟོན་བའི་དང་། ཚོས་གོ་བར་སྟོན་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆུ་ལྟ་བུ་ཞུམ་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་འཕགས་པ་དང་། ཡང་ཞིད་པ་ཟད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པར་མཛད་བས་དང་། ཚོགས་གི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པ་དང་། སློབ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་སྦགས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་འགྲིང་བཅོམ་པ་དང་། ཆོས་ཟད་པ་རྣམ་པར་བཟློག་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་དང་། སློབ་མ་མཐུན་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་དང་། ཐུགས་གཙང་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་བའི་ཆོས་འདུལ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལུས་སོགས་ཟོ་མདོག་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། མདངས་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་ཆེན་པོ་མཉེས་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་གནས་པ་དང་། ཕྱིར་རྗེས་སུ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་དང་། ཚོགས་འཛམ་ཐོས་འདུལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་མང་བ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཆགས་པ་ཅན་གྱིས་གཉིད་དཔག་དཀའ་བ་དང་། བསྟེངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་མངའ་བ་དང་། སྐན་པ་ལ་སོགས་པར་གསུང་པ་དང་། སྤིད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་བསྟམས་པ་དང་། གདུལ་དཀའ་བ་འདུལ་བ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་། མཁན་པའི་སྐ་ལ་གནས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། ཤེས་རབ་མཆོག་ལ་གནས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་གཙང་མ་ཟུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དྲངས་པ་དང་། འགྲོ་བ་གཞོན་ནུ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མཐུ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་ཕྱི་རྟེས་སུ་གཅིགས་པ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་འཛམ་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་དགེ་བས་བརླན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྐྱོན་གཅིགས་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་གཞོན་ནུ་བརླན་པར་མཛད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་མ་ཉམས་པར་མཛད་པ་དང་། ལྟ་བས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིམས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་དགའ་བ་བརློག་པར་མཛད་པ་དང་། མཐོང་སྤོམ་གྱི་སྣང་བྱ་བག་ལ་ཉལ་སྣང་བ་དང་། བསྟན་པ་བློ་འཛམ་པོས་ཡོངས་

སུ་ཤེས་པ་དང་། ཐུགས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་མ་འབྲུགས་པ་དང་། རྣག་ཏུ་ཚོགས་མི་རྟུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཏོག་བཀྲམ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་སོ།། ཅན་རང་དག་བཅོམ་མན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་བཟུར་བསྟེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྲའི་བྱ་གা་གཅིག་འགྱུབ། བ་སྤྲའི་བྱ་གা་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག ।དེས་བྱད་བརྒྱད་ཙུ་སྟེང་འགྱུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱས་མཚན་སུམ་ཅུའི་གཅིག། མཚན་སུམ་ཅུ་འགྱུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་གིས་མཛེས་སྤུ། དེ་འགྱུབ་པ་གསུམ་གྱིས་གཙུག་ཏོར། དེ་འགྱུབ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པ་བཅུས་གསུང་འགྱུབ་པར་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་བཤད་དེ། རྒྱུད་བླའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྟོང་ཐམས་མི་འཇིགས་མ་འདེས་པ་ཟག་མེད་སོ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་སོ་གཉིས། གཟུགས་སྐུའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དུགཅུ་རྩ་ཅུ་བཞིར་བཤད་དོ།།

བཞི་པ་སྐུལ་བའི་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ནི།

གང་གི་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག།
མཉམ་དུ་མཛད་བའི་སྐུ་དེ་ནི། །ཐུབ་བའི་སྐུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད།།[୨୨]

ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་བའི་གཟུགས་གང་གི་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག །མཉམ་དུ་མཛད་བའི་བྱ་བ་གྲུབ་བའི་ཕྱི་ནས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་འགོར་བ་ཇི་སྲིད་འདི་ལ། །ལས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད།།

ཀུན་རྫོབ་ཀུ་ཡི་ཤེས་གཅིག་པུ་དེ་ཀའི་ནུས་པ་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར་སྐུལ་བའི་སྐུ། དེ་བཞིན་འགོར་བ་ཇི་སྲིད་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་འི་ཕྲིན་ལས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་དེ།

འགྲོ་རྣམ་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །བསྡུ་རྣམ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་།།[୨୯]
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་ཡི། །རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་དང་།།

སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་ཇི་བཞིན་ཀྱི། །དོན་དང་ཐ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དང་།།[༣༥]
སངས་རྒྱས་ལམ་དང་རང་བཞིན་ཀྱིས། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་ཟད་དང་།།
བརྟ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྨིན་དང་།།[༣༦]
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། །མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣོག་པ་དང་།།
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །རྣམ་པར་དག་དང་དེས་པ་དང་།།[༣༧]
སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཚད་མེད་དང་། །སངས་རྒྱས་རྟེན་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་།།
བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལས་རྣམས་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་དང་བདེན་མཐོང་དང་།།[༣༨]
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤངས་པ་དང་། །དེ་གཞི་མེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི།།
རྣམ་པར་བྱང་དང་ཚོགས་དང་ནི། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ།།[༣༩]
ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། །མྱ་ངན་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ།།
ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཕྱིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད།།[༤༠]

༡ འགྲོ་བ་རྣམས་ཞེ་བའི་ཕྱིན་ལས་དང་ནི་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། ༢ ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཡི་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ༣ སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཀྱི་དོན་ལ་འགོད་པ་དང་། ༤ ཐ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་འགོད་པའི་དང་། ༥ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ༦ རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འགོད་པ་དང་། ༧ གཉིས་ཟད་པའི་ཚོས་ལ་འགོད་པ་དང་། ༨ བརྟ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ༩ ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ༡༠ ལུས་ཅན་རྣམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ༡༡ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་ནི། ༡༢ ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བརྟེན་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ༡༣ ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ༡༤ ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སོ་སོར་རིག་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ༡༥ སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཚད་མེད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ༡༦ སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟྭ་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འགོད་པ་དང་། ༡༧ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་འགོད་པ་དང་། ༡༨ ལས་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། ༡༩ བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། ༢༠ ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤ

བ་ལ་འགོད་པ་དང་། ༢༢ ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་གཞི་མེད་བའི་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་ནི། ༢༣ རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། ༢୯ དེའི་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་ནི། ༢୪/୨୬ འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་ཐ་དད་པར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ༢୭ མུ་བཅུ་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད་དོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་འཕྲིན་ལས་ནི་རྒྱུད་བློར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ།[୭୮] དེ་ཡང་དོན་ཚན་དུག་ཏུ་བསྟིལ་ཏེ་དེས་པར་འབྱིན་པས་བཅུ། རྒྱུཚོགས་གཉིས། ཆེན་དུ་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་མཆོག །སེམས་ཅན་ཡོངས་འཛིན། སྟིབ་གཉིས། དེ་གཉིར་བའི་ཀུན། རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་ནམ་མཁའ་གཉིར་སྟིན་དང་རྟུང་གི་དབེས་བསྟད་པ་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། སྐུ་སྟོན་པ། གསུང་བརྡོད་པ། ཐུགས་ཁྱབ་པ། སྤྲུལ་པ། ཡེ་ཤེས་སྟོ་བ། ཐུགས་གསུང་སྐུའི་གསང་བ། ཐུགས་རྡེའི་བདག་ཉིད་དགུ། རིམ་པ་བཞིན། བརྒྱ་བྱིན་རྡ་སྟབ་སྟིན། ཚངས་པ་ཉི་མ་རིན་ཆེན་སྟ་བརྟན། ནམ་མཁའ་སའི་དབེས་བཤད་པ་བྱེད་པ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་སྐབས་ཀེ་བརྒྱད་པའོ།། ||

༄༅ གཉིས་པ་འབྲིང་པོ་ལ་དགའ་བའི་ངོར་དྲུག་ཏུ་བསྟོལ་ཏེ་བཤད་པ་ནི།

མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྨྲོས་བ་དང་། །དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམས་དང་།།
དེ་མཐའ་དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་ནི། །དོན་བསྟུས་གཞན་དེ་རྣམ་པ་དྲུག།།[1]

ཡང་སྐབས་བརྒྱད་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མདོན་པར་མཚོན་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པ་མཚན་ཉིད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཉེན་གསུམ་དེ་ཡི་སྨྲོས་བ་དང་། རྟེ་མོའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཉེན་གསུམ་དེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཉེན་གསུམ་དེ་ཡི་གོ་རིམས་ལྡན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་མཉེན་གསུམ་དེ་མཐའ་ལ་ཐུག་པ་དང་། ཚོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་མཉེན་གསུམ་དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་དེ་ནི་ཡུམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག་གོ།།

༄༅ གསུམ་པ་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བའི་ངོར་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི།

ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ་ཞུ། །སྨྲོས་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་།།
ཚོས་སྐུ་ཐིན་ལས་འབྲས་བུནི། །དོན་བསྟུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ།།[2]

ཡུམ་དེ་ལས་བསྟུ་ན། ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞུ་ནི། སྨྲོས་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དོ། ཚོས་སྐུ་ཐིན་ལས་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཞེས་བཞག་པ་ནི་དོན་བསྟུས་པ་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ།།

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆུན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྫོ་བཙུན་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། ||

ཆུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བིདྱཱ་ཀར་སིངྷ་དང་། ལུ་ཚེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བནྡེ་དཔལ་བཤེས་ལ་སོགས་པས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་མཁྱེན་རྒྱུད་ཀྱི་ཁ་ལྟ་ཤུལ་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཆུང་ངུ་ཞེས་བྱ་བ་ཏིལ་ཀ་ཤ་ཡའི་ཀྱིས་ཀྱང་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་བའོ།། ||

ཚོགས་གཉིས་གོམས་པའི་མཐོ་རིས་ཆུ་བོའི་རྒྱུན། །འཕྲངས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཕུལ་བྱུང་ཙན་དན་གྱི། །ལྷོན་པ་གཞན་ཕན་རྩེ་མོ་མི་ཟད་པའི། །ཤམ་མཁའི་ཕ་མཐའ་སྟེགས་པ་སུ་ཡིས་འགོག །ཡོངས་འཛིན་དེད་དཔོན་གྱིས་ཟིན་དགེ་བའི་རྗེངས། །འབད་མེད་ལག་རྩེར་ལོན་པ་དེ་དབང་གིས། །ཉེས་བརྩི་རྣབས་ལྡན་སྙིད་པའི་ཚུགཉེར་བུ། །ཡང་ཡང་འཇུག་ལ་སྨྲོ་བའི་གོམ་པ་དོར། །དེ་དེར་སྡོན་སྨྲངས་ཀྱིས་དྲངས་མེ་ལོང་གདོང་། །ཆོས་ཕྱང་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཙུ་རྩ་བཞི་པོ། །རྣམ་བཀྲའི་རི་མོ་དལ་ཁྲོ་བའི་པིར་ཚོགས་ལ། །ཅི་ཡང་མ་ལྷོས་བགོད་འདི་ཡ་མཚན་གནས། །སྨྲ་བའི་གླང་ཆེན་ཀུན་ལ་ཤུགས་ཀྱི་བཞིན། །འོངས་པའི་ནུས་ལྡན་གང་གི་ཚོགི་གིས་གཏེར། །མཆོག་ཏུ་བཙན་པ་ཐུབ་བསྟན་གྱེན་ནས་གྱེན།། འཇེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་སྐྱེར། །དེ་ཚོ་གྲགས་པ་སྐོས་དེ་གངས་ཅན་གྱི། །ཐིག་ལེ་གཅིག་སྐྱར་ཞེངས་ལྡན་རལ་པའི་ཚོགས། །དེ་ཡི་ཤར་སྟེགས་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་སུ། །ས་ལ་དགེ་མཚན་ཅི་ཡང་འགོད་པར་རྩོམ།།

དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་རྟེ་བཙུན་བྱམས་པའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལུང་དང་རིགས་པ་སྣ་ཚེས་རབ་ལེགས་པའི་དཔལ་གྱིས་བསྐུལ་བ་ལྟར་དུ། དཔལ་འབྱུག་པ་མི་ཕམ་པརྒྱ་དཀར་པོ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལྟེ་བ་རིག་པ་དེས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་གྱི་ཆོས་གྲྭར་སྦྱར་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྡན་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག།　　།།སརྦམངྒལཾ།　དགེའོ།།

ཞུ་སྒྲིག་བའི་མཚན།

ཚར་ཕྱིན་བསྟུས་དོན་གྱི་མཚན།

༡ སྡེ་དགེ ༣༧༡༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྣོར་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༧༡ བ།

༢ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༧༡ བ།

༣ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༧༡ བ།

༤ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༧༡ བ།

༥ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༧༡ བ།

༦ སྡེ་དགེ ༣༡༠༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཕྱོགས་གླང་། བསྟུས་པའི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ། ཐྲི་ཀ ༡ ཤོག ༢༠༢ བ༣

༧ སྡེ་དགེ ༣༧༡༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྣོར་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༧༡ བ།

༨ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༧༡ བ།

༩ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༧༡ བ།

༡༠ སྡེ་དགེ ༣༧༢༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ མཆོད་བརྗོད། ཤོག ༡ ན༢

༡༡ སྡེ་དགེ ༣༧༡༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྣོར་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༧༡ ན༣

༡༢ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༧༡ ན༧

༡༣ མ་དཔེར་བསྟོན་བྱང་ཡང་བསྟན་ཞེས་བར་བཅོས།

༡༤ སྡེ་དགེ ༣༧༡༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྣོར་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༧༡ ན༧

༡༥ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༧༡ བ༡

༡༦ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༧༡ བ༩

༡༧ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༧༡ བ༧

༡༨ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༨༠ ན༡

༡༩ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༨༠ བ༢

༢༠ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༨༠ བ༣

༢༡ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༨༠ བ༣

༢༢ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ། ཤོག ༡༠ བ།

༢༣ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒབས། ། ཤོག ༡༠ ཁ།

༢ཉ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒབས། ། ཤོག ༡། ན།

༢ང གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒབས། ། ཤོག ༡༠ བ།

༢ཆ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒབས། ། ཤོག ༡༠ བ།

༢ཇ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒབས། ། ཤོག ༡༠ བ།

༢ཉ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒབས། ། ཤོག ༡༠ བ།

༢ཅ སྡེ་དགེ ༣།༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཚོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྒབས། ། ཤྲོག ༦ ཤོག ། ན།

༣༠ སྡེ་དགེ ༣།༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཚོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྒབས། ། ཤྲོག ༣ ཤོག ། ན།

༣། སྡེ་དགེ ༣༠། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཏ རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཤེ་བ། འགྲེལ་པ་དག་ལྡན། སྒབས། ། ཤོག ༢། ན།

༣༢ སྡེ་དགེ ༦༠།། བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི བྱམས་མཚོན། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེའུ ། ཤྲོག ༨ ཤོག ༦༦ ན།

༣༣ སྡེ་དགེ ༣།༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཚོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྒབས། ། ཤྲོག ༣ ཤོག ། ན།

༣ཉ སྡེ་དགེ ༣།༨༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྤྱོད་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒབས། ། ཤོག ༡། ན།

༣ང སྡེ་དགེ ༣།༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཚོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྒབས། ། ཤྲོག ། ཤོག ༢ ན།

༣ཆ སྡེ་དགེ ༣།༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཚོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྒབས། ། ཤྲོག ། ཤོག ༢ ན།

༣ཇ སྡེ་དགེ ༤།།० བསྟན། ཚད་མ། ཅ ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། གཞན་དོན་ལེའུ ཤྲོག །།༤ ཤོག །།༤ ན།

༣ཉ སྡེ་དགེ ༣།༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཚོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྒབས། ། ཤྲོག ༦ ཤོག ། ན།

༣ང སྡེ་དགེ ༣།༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཚོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྒབས། ། ཤྲོག ༦ ཤོག ། ན།

༤༠ སྡེ་དགེ ༤༠།༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཚོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ། ཤྲོག ༣། ཤོག །༠ བ།

༤། སྡེ་དགེ ༤༠།༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཚོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ། ཤྲོག ༤༠ ཤོག །། ན།

༤། སྡེ་དགེ ༤༠།༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཚོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ། ཤྲོག ༤། ཤོག །། ན།

༤ཅ སྡེ་དགེ ༣།༨༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྤྱོད་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒབས། ། ཤོག ༡༡ ན།

༤ཉ སྡེ་དགེ ༣།༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཚོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྒབས། ། ཤྲོག ༡༠ ཤོག ། བ།

༤། སྡེ་དགེ ༤༠།༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ། ཤྲོག ། ཤོག ༤ བ།

๙๘ སྡེ་དགེ ༣๗๙༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་ཤེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ། ཚོག ༡༣ ན๗

๙๗ སྡེ་དགེ ༣๗๙๘ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྲོཀ ༢๐ ཚོག ༢ བ๙

๙๑ སྡེ་དགེ ༣๗๙๘ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྲོཀ ༢། ཚོག ༢ བ๙

๙๘ སྡེ་དགེ ༣๗๙༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་ཤེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ། ཚོག ༡༣ བ๗

๙๐ སྡེ་དགེ ༣๗๙๗ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ། ཡེ་ལྷ། ། ཚོག ๙༢ བ๙

๙๗ སྡེ་དགེ ༣๗๙༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་ཤེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ། ཚོག ༢๙ ན༢

๙๢ སྡེ་དགེ ༣๗๙༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་ཤེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ། ཚོག ༢๙ ན༢

๙๣ སྡེ་དགེ ༣๗๙༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་ཤེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ། ཚོག ༢๙ ན༢

๙๙ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི། ཡེ་ལྷ། ༢ ཚོག ๙༢ བ๗

๙๥ གོང་མཆུངས། ཉི་ཁྲི། ཡེ་ལྷ། ༢ ཚོག ๙༢ བ๢

๙๘ གོང་མཆུངས། ཉི་ཁྲི། ཡེ་ལྷ། ༢ ཚོག ๙༢ བ๣

๙๗ གོང་མཆུངས། ཉི་ཁྲི། ཡེ་ལྷ། ༢ ཚོག ๙๣ བ๙

๙๢ གོང་མཆུངས། ཉི་ཁྲི། ཡེ་ལྷ། ༢ ཚོག ๙๣ ན๗

๙๕ གོང་མཆུངས། ཉི་ཁྲི། ཡེ་ལྷ། ༢ ཚོག ๙๙ བ๢

๙๐ སྡེ་དགེ ༣๗๙๣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་ཤེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ། ཚོག ๙๙ ན๣

๙๗ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི། ཡེ་ལྷ། ༢ ཚོག ๙๙ བ๗

๙๢ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི། ཡེ་ལྷ། ༢ ཚོག ๙๙ བ๣

๙๣ སྡེ་དགེ ༣๗๙๣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་ཤེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ། ཚོག ๙๙ ན๣

๙๙ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་སྟོ་བ། མཚན་བསྡུས་པ་ཉི་ཁྲི། ཡེ་ལྷ། ༢ ཚོག ๙๙ བ๣

๙๥ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི། ཡེ་ལྷ། ༢ ཚོག ๙๙ བ๙

๙๘ གོང་མཆུངས། ཉི་ཁྲི། ཡེ་ལྷ། ༢ ཚོག ๙๙ བ๥

๙๗ གོང་མཆུངས། ཉི་ཁྲི། ཡེ་ལྷ། ༢ ཚོག ๙๙ བ๘

๙๢ གོང་མཆུངས། ཉི་ཁྲི། ཡེ་ལྷ། ༢ ཚོག ๥๐ ན๣

๙๙ སྡེ་དགེ ༣๗๙๣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་ཤེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ། ཚོག ༢๙ ན๙

๓๐ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཕྱི། ཡེ་ལྷ ། ཤོག ๙๐ ན๓

๓๑ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཕྱི། ཡེ་ལྷ ། ཤོག ๙๐ བ๑

๓๒ སྡེ་དགེ ๑๓๙๒ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྨོན་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ๑ ཤོག ๑๙ ན๙

๓๓ སྡེ་དགེ ๑๓๙๒ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྨོན་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ๑ ཤོག ๑๙ ན๙

๓๔ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཕྱི། ཡེ་ལྷ ། ཤོག ๙๒ བ๘

๓๕ སྡེ་དགེ ๑๓๙๒ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྨོན་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ๑ ཤོག ๑๙ ན๘

๓๖ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཕྱི། ཡེ་ལྷ ། ཤོག ๙๒ ན๒

๓๗ སྡེ་དགེ ๑๓๙๒ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྨོན་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ๑ ཤོག ๑๙ ན๘

๓๘ སྡེ་དགེ ๑๓๙๒ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྨོན་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ๑ ཤོག ๑๙ ན๓

๔๐ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཕྱི། ཡེ་ལྷ ། ཤོག ๙๒ བ๙ ན་ས་ ๘๐ བ བར་གཟིགས།

๔๑ སྡེ་དགེ ๑๓๙๒ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྨོན་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ๑ ཤོག ๑๙ ན๘

๔๒ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཕྱི། ཡེ་ལྷ ། ཤོག ๙๙ ན๓

๔๓ སྡེ་དགེ ๑๓๙๒ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྨོན་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ๑ ཤོག ๑๙ ན๘ བསྟན་འགྲེལ་དང་བྱང་ཆུབ་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་བྱུང་།

๔๔ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཕྱི། ཡེ་ལྷ ། ཤོག ๙๙ ན๓

๔๕ སྡེ་དགེ ๑๓๙๒ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྨོན་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ๑ ཤོག ๑๙ ན๓

๔๖ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཕྱི། ཡེ་ལྷ ། ཤོག ๙๙ བ๑๑

๔๗ གོང་མཚུངས། ཅི་ཕྱི། ཡེ་ལྷ ། ཤོག ๙๘ བ๙

๔๘ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཕྱི། ཡེ་ལྷ ། ཤོག ๙๘ བ๙ ན་ས་ ๙๓

๔๙ གོང་མཚུངས། ཅི་ཕྱི། ཡེ་ལྷ ། ཤོག ๙๓ བ๓

๕๐ གོང་མཚུངས། ཅི་ཕྱི། ཡེ་ལྷ ། ཤོག ๙๓ བ๓

๕๑ སྡེ་དགེ ๑๓๙๒ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྨོན་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ๑ ཤོག ๑๙ བ๑

๕๒ སྡེ་དགེ ๑๓๙๓ བསྟན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཕྱི་སྣང་བ། ཡེ་ལྷ ། ཤོག ๑๙ ན๑

୧୨ སྡེ་དགེ ୩୬୧୩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ୨୯ ན୧

୧୧ སྡེ་དགེ ୧ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཡིས། ལེའུ ୩ ཤོག ༡༡୯ ན୬

୧୯ སྡེ་དགེ ୩୬୧୩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ୨୯ ན୬

୧୬ སྡེ་དགེ ୩୬୧୩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ୨୯ བ୩

୧୭ སྡེ་དགེ ୩୬୧୩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ୨୧ བ୩

୧୮ ཐ་དའེད། ཡུ་བྱིས་པ་ཁྲག་ཁྲིག ཅེས་བྱུང་།

୧୧ མ་དའེད། སེམས་ཀྱི་སྒྲངས་བྱ། ཞེས་བྱུང་ཡང་བཅོས།

༡୦୦ གཞུང་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡୦༡ སྡེ་དགེ ୩୬୨୬ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤྲཱི་ཀ ୨୯ ཤོག ୨ བ୬

༡୦୨ སྡེ་དགེ ୩୬୨୬ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤྲཱི་ཀ ୨୯ ཤོག ୨ བ୬

༡୦୩ སྡེ་དགེ ୨୯୦ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ ཤོག ୨୯୬ ན୩

༡୦୯ སྡེ་དགེ ୩୬୨୬ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤྲཱི་ཀ ୨୬ ཤོག ୩ ན༡

༡୦୮ སྡེ་དགེ ୩୬୧୩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ୨୬ ན୧

༡୦୬ སྡེ་དགེ ୩୬୧୩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ୨୬ བ୨

༡୦୬ ཚོང་མཆོང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ୨୬ བ୨

༡୦୨ ཚོང་མཆོང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ୨୬ བ୩

༡୦୮ ཚོང་མཆོང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ୨୬ བ୩

༡୦୦ ཚོང་མཆོང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ୨୬ བ୩

༡༡༡ སྡེ་དགེ ୩୬୧୩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ୨୬ བ୧

༡༡୨ སྡེ་དགེ ୩୬୨୬ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤྲཱི་ཀ ୨୮ ཤོག ୩ ན୨

༡༡୩ སྡེ་དགེ ୧ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཡིས། ལེའུ ୯ ཤོག ༡୨୦ བ୬

༡༡୯ སྡེ་དགེ ୧ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཡིས། ལེའུ ୯ ཤོག ༡୨୦ བ୬། སྡེ་དགེ ୩୬୨୬ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཡིས་སྦྱངས་བ། ལེའུ ༡ ཤོག ୯୩ བ།

༡༡୮ སྡེ་དགེ ୧ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཡིས། ལེའུ ୯ ཤོག ༡୨། ན୬

༡༡༨ སྡེ་དགེ ཇ༷ཀ་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཞིང་སྣང་བ། ཡེལྷ ། ཤོག ཅཇ བཅ

༡༡༩ སྡེ་དགེ ཀ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིན། ཡེལྷ ཅ ཤོག ༡༢༡ ན༨

༡༡ར གོང་མཚུངས། ཅི་ཞིན། ཡེལྷ ཅ ཤོག ༡༢༡ ན༩

༡༡ཀ གོང་མཚུངས། ཅི་ཞིན། ཡེལྷ ཅ ཤོག ༡༢༡ ན༩

༡༢༠ གོང་མཚུངས། ཅི་ཞིན། ཡེལྷ ཅ ཤོག ༡༢༡ ན༩

༡༢༡ སྡེ་དགེ ཇ༷ཀ་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཞིན་སྣང་བ། ཡེལྷ ། ཤོག ཅཇ ཐ༩

༡༢༢ སྡེ་དགེ ཇ༷ར་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཞིན་སྣང་བ། ཡེལྷ ། ཤོག ཅཅ ཐ༩

༡༢༣ སྡེ་དགེ ཇ༷ར་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཞིན་སྣང་བ། ཡེལྷ ། ཤོག ཅ༥ ཐ༣

༡༢ཅ སྡེ་དགེ ཇ༷ར་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོ་བ་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ། ཤོག ར༨ ཐ༩

༡༢༥ སྡེ་དགེ ཀ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིན། ཡེལྷ ཅ ཤོག ༡༢༨ ན༥

༡༢༨ སྡེ་དགེ ཇ༷ཅ་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོ་བ་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ། ཤོག ར༩ ན༡

༡༢༩ སྡེ་དགེ ཀ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིན། ཡེལྷ ཅ ཤོག ༡༢༨ ན༨

༡༣ར གོང་མཚུངས། ཅི་ཞིན། ཡེལྷ ཅ ཤོག ༡༣༠ ཐ༣

༡༣ཀ སྡེ་དགེ ཇ༷ར་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ། བྷཱག ༣༠ ཤོག ༣ ན༣

༡༣༠ སྡེ་དགེ ཇ༷ར་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ། བྷཱག ༣༡ ཤོག ༣ ན༣

༡༣༡ སྡེ་དགེ ཇ༷ར་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ། བྷཱག ༣༡ ཤོག ༣ ན༩

༡༣༢ སྡེ་དགེ ཇ༷ཅ་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཁ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཞིན་ལེ་བརྒྱད། ཡེལྷ ། ཤོག ༡༣༡ བ། དང་། སྡེ་དགེ ཀ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིན། ཡེལྷ ཅ ཤོག ༡༣༡ ན༽

༡༣༣ སྡེ་དགེ ཇ༷ཅ་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཁ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཞིན་ལེ་བརྒྱད། ཡེལྷ ། ཤོག ༡༩༠ བ༨ སྡེ་དགེ ཀ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིན། ཡེལྷ ཅ ཤོག ༡༣༡ ན༩

༡༣༩ སྡེ་དགེ ཇ༷ར་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཞིན་སྣང་བ། ཡེལྷ ། ཤོག ༡༩༡ བ། སྡེ་དགེ ཀ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིན། ཡེལྷ ཅ ཤོག ༡༣ཅ བ།

༡༣༥ སྡེ་དགེ ཇ༷ར་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཞིན་སྣང་བ། ཡེལྷ ། ཤོག ཅར ན།

༡༣༨ སྡེ་དགེ ཇ༷ར་བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ། བྷཱག ༣། ཤོག ༣ ན༩

༡༩༣ སྡེ་དགེ ༩༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤློ་ཀ ༢༡ ཤོག ༣ ན༩

༡༩༤ སྡེ་དགེ ༩༣༩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཁྲིས་སྣང་བ། ལེའུ། ། ཤོག ༩༣ ན༢

༡༩༨ སྡེ་དགེ ༩༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤློ་ཀ ༢༢ ཤོག ༣ ན༩

༡༩༠ སྡེ་དགེ ༩༣༩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཁྲིས་སྣང་བ། ལེའུ། ། ཤོག ༩༤ ན༢

༡༩༡ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཁྲིས། ལེའུ། ༡ ཤོག ༡༩༠ བ༨

༡༩༢ སྡེ་དགེ ༩༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤློ་ཀ ༢༢ ཤོག ༣ ན༩

༡༩༣ སྡེ་དགེ ༩༣༩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཁྲིས་སྣང་བ། ལེའུ། ། ཤོག ༩༤ ན༣

༡༩༤ སྡེ་དགེ ༩༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤློ་ཀ ༢༢ ཤོག ༣ ན༩

༡༩༥ སྡེ་དགེ ༩༣༩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཁྲིས་སྣང་བ། ལེའུ། ། ཤོག ༩༤ བ༨

༡༩༦ སྡེ་དགེ ༩༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤློ་ཀ ༢༢ ཤོག ༣ ན༩

༡༩༧ སྡེ་དགེ ༩༣༩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཁྲིས་སྣང་བ། ལེའུ། ། ཤོག ༩༥ ན༢

༡༩༨ སྡེ་དགེ ༣༠༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཐ རབྟུཀར་གྱི། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་སྣི་དོ་མཚོག ལེའུ། ། ཤོག ༢༠ ན༩ ནས་ ༢༡ ན༣

༡༩༩ སྡེ་དགེ ༩༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་བཟང་། རྒྱན་སྣང་། ལེའུ། ། ཤོག ༩༣ ན༣

༡༡༠ སྡེ་དགེ ༩༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤློ་ཀ ༢༢ ཤོག ༣ ན༡

༡༡༡ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཁྲིས། ལེའུ། ༡ ཤོག ༡༩༣ ན༩

༡༡༢ སྡེ་དགེ ༩༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤློ་ཀ ༢༢ ཤོག ༣ ན༡

༡༡༣ སྡེ་དགེ ༩༣༩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་བཟང་། རྒྱན་སྣང་། ལེའུ། ། ཤོག ༣༩ ན༢

༡༡༤ སྡེ་དགེ ༩༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཁྲིས་སྣང་བ། ལེའུ། ། ཤོག ༩༨ ན༡

༡༡༥ གོང་མཆུངས། འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཁྲིས་སྣང་བ། ལེའུ། ། ཤོག ༩༨ ན༡

༡༡༦ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཁྲིས། ལེའུ། ༧ ཤོག ༡༩༢ བ༡

༡༡༧ སྡེ་དགེ ༩༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤློ་ཀ ༢༢ ཤོག ༢༢ ན༡

༡༡༨ སྡེ་དགེ ༩༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤློ་ཀ ༢༩ ཤོག ༢ ན༡

༡༡༩ སྡེ་དགེ ༩༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤློ་ཀ ༢༩ ཤོག ༢ ན༡

༡༢༠ སྡེ་དགེ ༩༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤློ་ཀ ༢༩ ཤོག ༢ ན༡

༡༥༡ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༢༩ ཚིག ༣ ཟལ།

༡༥༢ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༢༩ ཚིག ༣ ཟལ།

༡༥༣ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༢༡ ཚིག ༣ ཟལ།

༡༥༤ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༢༨ ཚིག ༣ ཟལ།

༡༥༥ ཐོང་མཚུངས། འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཉི་སྣང་བ། ལེའུ། ༡ ཤོག ༡༣ ཟེར།

༡༥༦ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཉི། ལེའུ། ༥ ཤོག ༡༡༥ ཟལ།

༡༥༧ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༢༡ ཚིག ༣ ཟལ།

༡༥༨ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༢༨ ཚིག ༣ ཟལ།

༡༥༩ མ་དཔེར། ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱངས་པའི། ཞེས་འདས་ཚོགས་བྱུང་ཡང་། ཚལ་ཆེར། ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་ཞེས་ད་ལྟ་བའི་ཚོགས་དགོས་སམ་སྙམ་ཡང་མ་དཔེ་རང་སོར་བཞག

༡༦༠ སྡེ་དགེ ༣༧༨༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྤྲོད་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༨༠ ཟ༣

༡༦༡ སྡེ་དགེ ༣༧༨༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྤྲོད་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༨༠ ཟ༡

༡༦༢ སྡེ་དགེ ༣༧༨༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སྤྲོད་དཔོན་སེང་བཟང་། རྒྱན་སྣང་། ལེའུ། ༡ ཤོག ༤༣ ཟ༡

༡༦༣ ཐོང་མཚུངས། སྤྲོད་དཔོན་སེང་བཟང་། རྒྱན་སྣང་། ལེའུ། ༡ ཤོག ༤༣ ཟ༨

༡༦༤ ལུང་འདོ་རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ་སོགས་སུ་ཚོས་མངོན་པ་ལས་ཞེས་དྲངས་མོད། ཁྲངས་གང་ཡིན་དོས་འཛིན་མཛད་མེད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཞེག་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུགས། སྤྲོད་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་ལུང་འདི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་དྲངས། རྒྱན་སྣང་། ལེའུ། ༡ ཤོག ༤༠ ཟ༡

༡༦༥ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༢༨ ཚིག ༡༠ ཟ༣

༡༦༦ མདོ་ལུང་དོན་མ་ཟིན་རྣང་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་ན་འདི་ཡིན་པ་དྲངས། སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ སྤྲོད་དཔོན་ཆོས་བཤེས། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༤ ཟ༣

༡༦༧ སྡེ་དགེ ༣༧༨༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སྤྲོད་དཔོན་སེང་བཟང་། རྒྱན་སྣང་། ལེའུ། ༡ ཤོག ༤༨ ཟ༡

༡༦༨ སྡེ་དགེ ༣༧༨༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྤྲོད་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༨༠ ཟ༢

༡༦༩ ཐོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༨༠ ཟ༢

༡༧༠ ཐོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༡ ཤོག ༨༠ ཟ༢

༡༧། གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ༡ ཤོག ༩༠ བ།

༡༧། གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ༡ ཤོག ༩༠ བ།

༡༧། སྡེ་དགེ ༣ཕ༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤྩོག ༩༧ ཤོག ༣ བ།

༡༧། སྡེ་དགེ ༣ཕ༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤྩོག ༩༨ ཤོག ༣ བ།

༡༧། སྡེ་དགེ ༣ཕ༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤྩོག ༩༧ ཤོག ༣ བ།

༡༧། གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ༡ ཤོག ༨༡ བ།

༡༧། གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ༡ ཤོག ༨༡ བ།

༡༧། གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ༡ ཤོག ༨༡ བ།

༡༧། སྐབས་དོན་ལ་བརྟགས་ན། གཞན་གྱིས། ཞེས་བྱེད་སྒྲ་དགོས་པར་མངོན།

༡༨༠ སྡེ་དགེ ༣ཕ༨༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོམ་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ༡ ཤོག ༨༣ བ།

༡༨༡ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི། ཡེ་ལྟ། ༡༠ ཤོག ༡༡ཕ ན།

༡༨༢ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ཡེ་ལྟ། ༡༠ ཤོག ༡༡༤ ན།

༡༨༣ སྡེ་དགེ ༣ཕ༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤྩོག ༣༩ ཤོག ཅ བ།

༡༨༤ སྡེ་དགེ ༣ཕ༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤྩོག ༡ ཤོག ༡ ན།

༡༨༥ སྡེ་དགེ ༣ཕ༨༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོམ་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ༡ ཤོག ༨༥ བ།

༡༨༦ སྡེ་དགེ ༣ཕ༧༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ། ཡེ་ལྟ། ༢ ཤོག ༡༣ ན།

༡༨༧ སྡེ་དགེ ༣ཕ༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤྩོག ༣ ཤོག ༡ ན།

༡༨༨ སྡེ་དགེ ༣ཕ༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤྩོག ༨ ཤོག ༡ ན།

༢༠༠ སྡེ་དགེ ༣ཕ༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤྩོག ༨ ཤོག ༡ ན།

༢༠༡ སྡེ་དགེ ༣ཕ༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤྩོག ཅ ཤོག ༡ ན།

༢༠༢ སྡེ་དགེ ༣ཕ༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤྩོག ༢ ཤོག ༡ ན།

༢༠༣ སྡེ་དགེ ༣ཕ༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤྩོག ༢ ཤོག ༡ ན།

༢༠༤ སྡེ་དགེ ༣ཕ༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤྩོག ༨ ཤོག ༡ ན།

༢༠༧ སྡེ་དགེ ༣ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༢༨ ཚིག ༣ ན༣

༢༠༨ སྡེ་དགེ ༣ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༡ ཚིག ༡ ན༨

༢༠ཕ སྡེ་དགེ ༣ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༣ ཚིག ༡ ན་ཕ

༢༠ང སྡེ་དགེ ༣ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༢ ཚིག ༡ ན་ཕ

༢༠ཅ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེའུ ༡༨ ཚིག ༩༨ ན༢

༢༡༠ གོང་མཚུངས། ཅི་ཞིག ཡེའུ ༡༨ ཚིག ༩༨ ན༩

༢༡༡ སྡེ་དགེ ༣ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༢ ཚིག ༡ ན་ཕ

༢༡༢ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེའུ ༡༨ ཚིག ༩༥ ན་ཕ

༢༡༣ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེའུ ༡༨ ཚིག ༩༥ བ༨

༢༡༤ སྡེ་དགེ ༣ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༢ ཚིག ༡ ན་ཕ

༢༡༥ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེའུ ༡༨ ཚིག ༩༥ བཕ

༢༡༦ སྡེ་དགེ ༣ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༣ ཚིག ༡ ན་ཕ

༢༡༧ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེའུ ༡༨ ཚིག ༩༥ བཕ ནས་ ༥༠ བ༢

༢༡༨ སྡེ་དགེ ༣ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༣ ཚིག ༡ ན་ཕ

༢༡༩ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེའུ ༡༨ ཚིག ༥༠ བ༣

༢༢༠ གོང་མཚུངས། ཅི་ཞིག ཡེའུ ༡༨ ཚིག ༥༠ བ༣

༢༢༡ སྡེ་དགེ ༣ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༣ ཚིག ༡ ན་ཕ

༢༢༢ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེའུ ༡༨ ཚིག ༥༣ ན༩

༢༢༣ གོང་མཚུངས། ཅི་ཞིག ཡེའུ ༡༨ ཚིག ༥༣ ན༩

༢༢༤ སྡེ་དགེ ༣ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༣ ཚིག ༡ བ༡

༢༢༥ སྡེ་དགེ ༣ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༩ ཚིག ༡ བ༡

༢༢༦ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེའུ ༡༨ ཚིག ༥༩ བ༨

༢༢ཕ སྡེ་དགེ ༣ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༩ ཚིག ༡ བ༡

༢༢༨ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེའུ ༡༨ ཚིག ༥༠ ན༡

༢༢༮ སྡེ་དགེ ༣੭༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༩ ཤོག ༡ བ།

༢༣༠ སྡེ་དགེ ༮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ཡེའུ ༡੭ ཤོག ༡༨ ན། ནས་ ༡༨ ཅ བར་གཟིགས།

༢༣། སྡེ་དགེ ༣੭༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡੯ ཤོག ༡ བ།

༢༣༢ སྡེ་དགེ ༮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ཡེའུ ༡੭ ཤོག ༡༨ ན།

༢༣༣ སྡེ་དགེ ༣੭༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡੯ ཤོག ༡ བ།

༢༣੯ སྡེ་དགེ ༮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ཡེའུ ༡੭ ཤོག ༥༠ བ།

༢༣༥ སྡེ་དགེ ༣੭༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༥ ཤོག ༡ བ།

༢༣༨ སྡེ་དགེ ༮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ཡེའུ ༡੭ ཤོག ༥། ན੯

༢༣੭ སྡེ་དགེ ༣੭༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༥ ཤོག ༡ བ།

༢༤༠ སྡེ་དགེ ༮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ཡེའུ ༡੭ ཤོག ༥༢ ན།

༢༤༡ སྡེ་དགེ ༣੭༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༥ ཤོག ༡ བ།

༢༤༢ སྡེ་དགེ ༮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ཡེའུ ༡੭ ཤོག ༥༢ ན།

༢༤੩ སྡེ་དགེ ༣੭༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༥ ཤོག ༡ བ།

༢༤༤ སྡེ་དགེ ༮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ཡེའུ ༡੭ ཤོག ༥༢ ན།

༢༤੭ སྡེ་དགེ ༣੭༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡੭ ཤོག ༡ བ།

༢༥༠ སྡེ་དགེ ༮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ཡེའུ ༡੭ ཤོག ༥༢ ན།

༢༥། སྡེ་དགེ ༣੭༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡੭ ཤོག ༡ བ།

༢༥༢ སྡེ་དགེ ༮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ཡེའུ ༡੭ ཤོག ༥༤ ན།

༢༥੩ འདིར་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་བཀོད་པ་སྐའི་ཡིན་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༥༤ མ་དཔེར། གང་ནས་དང་མཐུ་བ་གང་པ་ཡས་འདས་པའི་ཚེས། ཞེས་བྱུང་ཡང་། ཐག་ཆེར་ཡི་གེ་མ་དག་པར་སྣང་ལ། གྲངས་དང་མཐུ་བགྲང་བ་ཡས་འདས་པའི་ཚེས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཙེ་ཡིན་བརྟག

༢༥༥ སྡེ་དགེ ༣੭༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༢ ཤློ་ཀ ༡༣ ཤོག ༡ ན།

༢༥༨ སྡེ་དགེ ༣੭༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ། ཡེའུ ༢ ཤོག ༥༩ བ།

༢༥੭ སྡེ་དགེ ༣੭༥། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སྤྲོ་བ་དཔོན་སེང་བཟང་། རྒྱན་སྣང་། ཡེའུ ༢ ཤོག ༥༥ ན།

༢༥༡ སྡེ་དགེ ༥০༢০ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ཡེའུ੭ ཤློ་ཀ ༡০ ཤོག ༨ བ༨

༢༥༢ སྡེ་དགེ ༥০༢০ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ཡེའུ ੭ ཤློ་ཀ ༨ ཤོག ༨ བ༨

༢༥০ སྡེ་དགེ ༥০༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ཡེའུ ༢ ཤློ་ཀ ༡০ ཤོག ༨ བ༨

༢༥། སྡེ་དགེ ༥০༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ཡེའུ ༢ ཤློ་ཀ ༢། ཤོག ༡০ ན།

༢༥༢ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༢ ཤློ་ཀ ༣༠ ཚིག ༨ ན༢

༢༥༣ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༢ ཤློ་ཀ ༣༡ ཚིག ༨ ན༣

༢༥༤ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༡ ཚིག ༨ ན༤

༢༥༥ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༢ ཚིག ༨ ན༤

༢༥༦ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༢ ཤློ་ཀ ༣ ཚིག ༨ ན༥

༢༥༧ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༤ ཚིག ༨ ན༨

༢༥༨ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༤ ཚིག ༨ ན༨

༢༥༩ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༥ ཚིག ༨ ན༨

༢༦༠ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༧ ཚིག ༨ ན༩

༢༦༡ བརྒྱ་བཅ། མ་དཔེར།

༢༦༢ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༩ ཚིག ༨ བ༣

༢༦༣ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༡༢ ཚིག ༨ བ༣

༢༦༤ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༡༢ ཚིག ༨ བ༣

༢༦༥ མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་བའ། མཁའ་འདྲ། ཞེས་བྱྱང་།སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༡༢ ཚིག ༨ བ༣

༢༦༦ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༡༢ ཚིག ༨ བ༣

༢༦༧ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༡༣ ཚིག ༨ བ༣

༢༦༨ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༡༣ ཚིག ༨ བ༣

༢༦༩ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༡༣ ཚིག ༨ བ༣

༢༧༠ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༡༤ ཚིག ༨ བ༤

༢༧༡ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༡༤ ཚིག ༨ བ༤

༢༧༢ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༡༤ ཚིག ༨ བ༤

༢༧༣ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༡༤ ཚིག ༨ བ༤

༢༧༤ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༡༤ ཚིག ༨ བ༤

༢༣༤ སྡེ་དགེ ༢༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཐྲོག ༡༥ ཤོག ༨ བ༡

༢༣༤ སྡེ་དགེ ༢༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཐྲོག ༡༥ ཤོག ༨ བ༤

༢༣༤ སྡེ་དགེ ༢༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཐྲོག ༡༦ ཤོག ༨ བ༤

༢༣༨ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ལེའུ ༡༡ ཤོག ༡༠༡ ན༨

༢༣༨ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ལེའུ ༡༡ ཤོག ༡༠༡ བ༡

༢༤༠ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ལེའུ ༡༡ ཤོག ༡༠༡ བ༣

༢༤༡ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ལེའུ ༡༡ ཤོག ༡༠༢ ན༦

༢༤༢ སྡེ་དགེ ༣༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོན་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༤ ཤོག ༡༠༤ བ༨

༢༤༣ སྡེ་དགེ ༣༢༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཞིག་སྣང་བ། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༢༤ ན༢

༢༤༤ སྡེ་དགེ ༣༢༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༤ ཐྲོག ༤ ཤོག ༣ ན༡

༢༤༤ སྡེ་དགེ ༣༢༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༤ ཐྲོག ༣ ཤོག ༣ ན༢

༢༤༨ སྡེ་དགེ ༣༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོན་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༤ ཤོག ༡༠༢ ན༤

༢༤༩ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ལེའུ ༣༡ ཤོག ༢༡༡ ན༡

༢༤༤ གོང་མཆུངས། ཅི་ཞིག ལེའུ ༣༡ ཤོག ༢༡༡ བ༢

༢༤༨ སྡེ་དགེ ༣༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༤ ཐྲོག ༡༢ ཤོག ༣ ན༤

༢༥༠ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ལེའུ ༣༡ ཤོག ༢༣༠ ན༢

༢༥༡ གོང་མཆུངས། ཅི་ཞིག ལེའུ ༣༢ ཤོག ༢༣༠ ན༡

༢༥༢ གོང་མཆུངས། ཅི་ཞིག ལེའུ ༣༣ ཤོག ༢༣༤ བ༣

༢༥༣ གོང་མཆུངས། ཅི་ཞིག ལེའུ ༣༣ ཤོག ༢༤༠ བ༢

༢༥༤ གོང་མཆུངས། ཅི་ཞིག ལེའུ ༣༣ ཤོག ༢༤༡ བ༡

༢༥༤ གོང་མཆུངས། ཅི་ཞིག ལེའུ ༣༣ ཤོག ༢༤༤ ན༡

༢༥༤ སྡེ་དགེ ༣༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༤ ཐྲོག ༡༣ ཤོག ༣ བ༤

༢༥༣ སྡེ་དགེ ༣༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༤ ཐྲོག ༡༤ ཤོག ༣ བ༤

༢༥༢ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ལེའུ ༣༣ ཤོག ༢༤༤ ན༣

༢༠༨ གོང་མཚུངས། ཅི་ཡིས། ལེའུ ༣༣ ཚིག ༢༨ ན༣

༣༠༠ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤློ་ཀ ༢ཅ ཚིག ཅ ཅ༨ དང་།
སྡེ་དགེ ༣ཅ༤༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོམ་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ཉ ཚིག ༡༡༢ ན༨

༣༠༡ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཡིས། ལེའུ ༣༤ ཚིག ༣༠༡ ན༤

༣༠༢ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤློ་ཀ ༢ཀ ཚིག ཅ ཅ༧

༣༠༣ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཡིས། ལེའུ ༣༢ ཚིག ༣༣ཉ བཀ

༣༠ཉ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤློ་ཀ ༣༢ ཚིག ༤ ན༢ དང་།
སྡེ་དགེ ༣ཅ༤༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོམ་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ཉ ཚིག ༡༡༣ ན༨

༣༠༥ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཡིས། ལེའུ ༣༢ ཚིག ༣ཉ༡ ན༢

༣༠༦ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤློ་ཀ ༣༣ ཚིག ༤ ན༣

༣༠ཅ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཡིས། ལེའུ ༣༢ ཚིག ༣ཉ༡ ན ཅ

༣༠༨ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤློ་ཀ ༣ཉ ཚིག ༤ ན༩

༣༡༠ གོང་མཚུངས། ཅི་ཡིས། ལེའུ ༣༢ ཚིག ༣ཉ༩ བ༣

༣༡༡ གོང་མཚུངས། ཅི་ཡིས། ལེའུ ༣༢ ཚིག ༣ཉ༨ བ༣

༣༡༢ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཡིས་སྦྱང་བ། ལེའུ ཉ ཚིག ༡ཉ༩ ན ཅ

༣༡༣ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤློ་ཀ ༣༨ ཚིག ༤ ན༡

༣༡ཉ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤློ་ཀ ༣༢ ཚིག ༤ ན༨ དང་།
སྡེ་དགེ ༣ཅ༤༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོམ་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ཉ ཚིག ༡༡ཉ བ༢

༣༡༥ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤློ་ཀ ཉ༠ ཚིག ༤ ན ཅ

༣༡༨ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤློ་ཀ ༥༢ ཚིག ༤ བ ཅ

༣༡ཅ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤློ་ཀ ༥༢ ཚིག ༤ བ ཅ

༣༢༠ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤློ་ཀ ༥༢ ཚིག ༤ བ ཅ

༣༢༡ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤློ་ཀ ༥༣ ཚིག ༤ བ ཅ

༢༢༠ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཇ ཤློ་ཀ ༡ཇ ཤོག ༮ བ།

༢༢༡ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཇ ཤློ་ཀ ༡༡ ཤོག ༮ ན།

༢༢༢ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཇ ཤློ་ཀ ༡༨ ཤོག ༮ ན༢ དང་།

སྡེ་དགེ ༢ཅ༮༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོན་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ཇ ཤོག ༡༡ཅ བ༨

༢༢༣ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཇ ཤློ་ཀ ༡ཅ ཤོག ༮ ན༢

༢༢ཇ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཐྱི། ཡེ་ལྷ ཇ། ཤོག ༢ཅ༨ བ།

༢༢ཉ གོང་མཆུངས། ཅི་ཐྱི། ཡེ་ལྷ ཇ། ཤོག ༢ཅ༮ ན༢

༢༣༠ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཇ ཤློ་ཀ ༡༡ ཤོག ༮ ན།

༢༣༡ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཇ ཤློ་ཀ ༡༡ ཤོག ༮ ན།

༢༣༢ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཐྱི། ཡེ་ལྷ ཇ། ཤོག ༢ཅ༮ བ༢

༢༣༣ གོང་མཆུངས། ཅི་ཐྱི། ཡེ་ལྷ ཇ། ཤོག ༢ཅ༮ བ༣

༢༣༤ གོང་མཆུངས། ཅི་ཐྱི། ཡེ་ལྷ ཇ། ཤོག ༣༡ ན༢

༢༣༥ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཇ ཤློ་ཀ ༡༨ ཤོག ༮ ན༢

༢༣༦ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཇ ཤློ་ཀ ༡༣ ཤོག ༮ ན༢

༢༣༧ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཇ ཤློ་ཀ ༡༣ ཤོག ༮ ན༢

༢༣༨ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཐྱི། ཡེ་ལྷ ཇ། ཤོག ༣༡ བ༢

༢༣ཉ གོང་མཆུངས། ཅི་ཐྱི། ཡེ་ལྷ ཇ། ཤོག ༣༡ ན༢

༢༤༠ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཇ ཤློ་ཀ ༡༣ ཤོག ༮ ན༢

༢༤༡ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཇ ཤློ་ཀ ༡༤ ཤོག ༮ ན།

༢༤༢ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཇ ཤློ་ཀ ༡༤ ཤོག ༮ ན།

༢༤༣ སྡེ་དགེ ༢ཅ༮༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོན་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ཇ ཤོག ༡༡ཅ ན༢

༢༤༤ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཐྱི། ཡེ་ལྷ ཇ། ཤོག ༢༢༣ ན༦

༢༤ཉ གོང་མཆུངས། ཅི་ཐྱི། ཡེ་ལྷ ཇ། ཤོག ༢༢༣ བ༦

༢༤༦ སྡེ་དགེ ༢ཅ༮༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོན་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ཇ ཤོག ༡༡ཅ བ༣

༢༩༢ སྡེ་དགེ ༢ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༥ ཤློ་ཀ ༥༠ ཤོག ༨ ན༩

༢༩༣ སྡེ་དགེ ༢ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༥ ཤློ་ཀ ༤༧ ཤོག ༨ ན༩

༢༩༤ སྡེ་དགེ ༢ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༥ ཤློ་ཀ ༥༢ ཤོག ༨ ན༤

༢༩༥ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེ་ལྟ ༩༢ ཤོག ༢༤༤ ན༣

༢༩༦ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེ་ལྟ ༩༢ ཤོག ༢༤༨ བ༣

༢༩༧ སྡེ་དགེ ༢ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༥ ཤློ་ཀ ༤༠ ཤོག ༨ ན༤

༢༩༨ སྡེ་དགེ ༢ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༤ ཤློ་ཀ ༡ ཤོག ༨ ན༣

༢༩༩ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེ་ལྟ ༩༤ ཤོག ༢༤ ན༡

༣༠༠ སྡེ་དགེ ༢ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༤ ཤློ་ཀ ༢ ཤོག ༨ ན༣

༣༠༡ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེ་ལྟ ༩༤ ཤོག ༢༤ ན༩ ཐད་ཀ་བླུང་།

༣༠༢ སྡེ་དགེ ༢ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༤ ཤློ་ཀ ༣ ཤོག ༨ བ༡

༣༠༣ སྡེ་དགེ ༢ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༤ ཤློ་ཀ ༤ ཤོག ༨ བ༡

༣༠༤ འདི་རྣམས། ཅི་ཞིག ཡེ་ལྟ ༩༨ ན༣ ཐད་ཀ་བླུང་།

༣༠༥ སྡེ་དགེ ༢ཕ༨༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྤྲོ་བ་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༤ ཤོག ༡༢༡ བ༦

༣༠༦ སྡེ་དགེ ༢ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༤ ཤློ་ཀ ༤ ཤོག ༨ བ༢

༣༠༧ སྡེ་དགེ ༢ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༤ ཤློ་ཀ ༥ ཤོག ༨ བ༣

༣༠༨ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེ་ལྟ ༩༨ ཤོག ༡༢ ན༢ ཡ་གཟིགས།

༣༠༩ སྡེ་དགེ ༢ཕ༨༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་བཟང་། རྒྱན་སྣང་། ཡེ་ལྟ ༢༨ ཤོག ༢༨༡ བ༣

༣༡༠ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེ་ལྟ ༩༨ ཤོག ༩ བ༢

༣༡༡ སྡེ་དགེ ༢ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༤ ཤློ་ཀ ༡༠ ཤོག ༨ བ༩

༣༡༢ འདི་ཅི་ཞིག་སྣང་བའམ། སྤྲོ་བ་དཔོན་གྱི་རྒྱན་སྣང་། འགྲེལ་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཞེག་གི་ཚོག་ཡིན་དེས་བས་མཚན་དགོས།

༣༡༣ སྡེ་དགེ ༢ཕ༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༤ ཤློ་ཀ ༡༣ ཤོག ༨ བ༨

༣༡༤ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེ་ལྟ ༡༠༠ བ༤

༣༡༥ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཞིག ཡེ་ལྟ ༡༠༩ བ༩

༄༥༨ སྡེ་དགེ ༄༨༡༄ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། སྣབས། ། ཤོག ༡༡༄ ན༥

༄༥༩ སྡེ་དགེ ༄༨༡༄ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། སྣབས། ། ཤོག ༡༡༄ བ༡

༄༦༠ སྡེ་དགེ ༄༨༩༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྩོག ༡༤ ཤོག ༤ བ༨

༄༨༠ འདི་ནས་བཟུང་སྐྱེ་མདོ་ལས་གསུངས་ཤེས་པ་ཁག་ལྔ་མ་རྣམས། སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙེའུ། ཤ་ཁྱི། ལེའུ ༡༤ ཤོག ༡༠༨ ན༡ ནས་ ཅི་ཁྱི། ལེའུ ༡༤ ཤོག ༡༡༠ ན༤ བར་བཞུགས།

༄༨༡ སྡེ་དགེ ༄༨༤༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ རྒྱུན་སྣང་། ལེའུ ། ཤོག ༡༤༨ བ༢ ཚོགས་ཇི་བཞིན་མི་སྣང་།

༄༨༢ སྡེ་དགེ ༄༨༩༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྩོག ༡༨ ཤོག ༡༠ ན༡

༄༨༣ སྡེ་དགེ ༄༨༩༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྩོག ༡༥ ཤོག ༡༠ ན༢

༄༨༤ སྡེ་དགེ ༄༨༩༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྩོག ༢༢ ཤོག ༡༠ ན༩

༄༨༥ སྡེ་དགེ ༄༨༩༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྩོག ༢༩ ཤོག ༡༠ ན༤

༄༨༦ སྡེ་དགེ ༄༨༩༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྩོག ༢༦ ཤོག ༡༠ ན༦

༄༨༧ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙེའུ། ཤ་ཁྱི། ལེའུ ༡༤ ཤོག ༡༡༢ བ༢

༄༨༨ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙེའུ། ཤ་ཁྱི། ལེའུ ༡༤ ཤོག ༡༡༣ ན༢

༄༨༩ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙེའུ། ཤ་ཁྱི། ལེའུ ༡༤ ཤོག ༡༡༩ བ༡

༄༩༠ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙེའུ། ཤ་ཁྱི། ལེའུ ༡༤ ཤོག ༡༡༩ བ༢

༄༩༡ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙེའུ། ཤ་ཁྱི། ལེའུ ༡༤ ཤོག ༡༡༨ ན༩

༄༩༢ སྡེ་དགེ ༄༨༩༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྩོག ༢༧ ཤོག ༡༠ ན༧

༄༩༣ སྡེ་དགེ ༄༨༩༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྩོག ༢༧ ཤོག ༡༠ ན༧

༄༩༤ སྡེ་དགེ ར བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙེའུ། ཤ་ཁྱི། ལེའུ ཤོག ༡༡༨ ན༤

༄༩༥ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙེའུ། ཤ་ཁྱི། ལེའུ ༡༤ ཤོག ༡༡༨ ན༧

༄༩༦ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙེའུ། ཤ་ཁྱི། ལེའུ ༡༤ ཤོག ༡༡༨ བ༢

༄༩༧ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙེའུ། ཤ་ཁྱི། ལེའུ ༡༤ ཤོག ༡༡༨ བ༡

༄༩༨ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙེའུ། ཤཀཁྱི། ལེའུ ༡༤ ཤོག ༡༡༨ བ༢

༄༩༩ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙེའུ། ཤ་ཁྱི། ལེའུ ༡༤ ཤོག ༡༡༨ བ༤

༢८० སྡེ་དགེ ༢ฺ८ฺ८ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ५ ཤློ་ཀ ༣० ཚིག ๑० བ༢

༢८๑ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑๑८ བ๘

༢८༢ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑༢० བ๑

༢८༣ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁཱཌྜ་ ཨ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑༢० བ๘

༢८๔ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑༢༣ ན༢

༢८๕ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑༢๕ ན༢

༢८๖ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑༢๗ ན๔

༢८๗ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑༢๔ ན༣

༢८๘ སྡེ་དགེ ༢ฺ८ฺ८ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ५ ཤློ་ཀ ༣༢ ཚིག ๑० བ༣

༢८๙ སྡེ་དགེ ५ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑๔० ན๔

๔०० སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑๓० ན๔

๔०๑ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑๓० ན๘

๔०๒ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑๓० ན๘

๔०๓ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑๓० བ๘

๔०๔ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑๓๓ ན๑

๔०๕ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑๓๓ ན๑

๔०๖ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑๓๓ ན๘

๔०๗ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५༣ ཚིག ๑๓๓ བ๑

๔०๘ སྡེ་དགེ ༢ฺ८ฺ८ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ५ ཤློ་ཀ ༣५ ཚིག ๑० བ๔

๔०๙ སྡེ་དགེ ༢ฺ८ฺ८ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ५ ཤློ་ཀ ༣๗ ཚིག ๑० བ๘

๔๑० སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५๔ ཚིག ๑๔० ན๗

๔๑๑ སྡེ་དགེ ༢ฺ८ฺ८ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ५ ཤློ་ཀ ༣५ ཚིག ๑० བ๗

๔๑๒ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५๔ ཚིག ๑๔० བ๑

๔๑๓ སྡེ་དགེ ८ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཥྚ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེ་ལྗ ५๔ ཚིག ๑๔० བ๒

๙๗๙ སྡེ་དགེ ༣๗༸๘ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๙ ཤློ་ཀ ༣๙ ཤོག ๗๐ བ๗

๙๗๙ སྡེ་དགེ ༣๗༸๗ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི་སྣང་བ། ཕེལ། ๙๙ ཤོག ๗༸๗ བ๗

๙๗๘ སྡེ་དགེ ༣๗๙๗ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ རྒྱུན་སྣང་། ཕེལ། རྩེ་སྐྱོར། ཤོག ༣๗๗ ན๙

๙๗๗ སྡེ་དགེ ༣๗༸๘ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๙ ཤློ་ཀ ༣๙ ཤོག ๗๐ བ๗

๙๗༸ སྡེ་དགེ ༣๗༸๗ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི་སྣང་བ། ཕེལ། ๙๙ ཤོག ๗༸༢ ན༢

๙๗๙ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཽམ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེལ། ๙๙ ཤོག ๗๙༢ བ๗

๙༢๐ མ་དཔེར། ད་ཀའི་ས་ཡི་དཀྱིལ་ཅེས་བྱུང་ཡང་། དེ་ཀའི་ས་ཡི་དཀྱིལ། ཡིན་ངེས་བས་བརྟག

๙༢๗ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཽམ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེལ། ๙๙ ཤོག ๗๙๙ ན༸ ཐད་ཀ་བྱུང་།

๙༢๢ སྡེ་དགེ ༣๗༸๘ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๗ ཤློ་ཀ ๗ ཤོག ๗๗ ན๙

๙༢๣ སྡེ་དགེ ༣๗༸๘ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๗ ཤློ་ཀ ๙ ཤོག ๗๗ ན๙

๙༢๙ སྡེ་དགེ ๙๐༢๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཕེལ། ๙๗ ཤློ་ཀ ๗๙ ཤོག ༣༸ བ๙

๙༢๙ སྡེ་དགེ ๙๐༢༸ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི དབྱིག་གཉེན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་པ། ཕེལ། ๙๗ ཤོག ๙๙༢ ན༣

๙༢༸ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨཽམ་ ཀ ཉི་ཁྲི། ཕེལ། ๙๗ དང་། ๙༡ ཤོག ๗๙๙ ན༣ ནས་བྱུང་།

๙༢๗ སྡེ་དགེ ๙๐༢๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཕེལ། ๙๗ ཤློ་ཀ ๙๗ ཤོག ༣๗ ན༣

๙༢๙ སྡེ་དགེ ༣๗༸๘ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๙ ཤློ་ཀ ๗ ཤོག ๗๗ ན๗

๙༣๐ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๙ ཤློ་ཀ ๙ ཤོག ๗๗ བ๙

๙༣๐ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๙ ཤློ་ཀ ๘ ཤོག ๗๗ བ༣

๙༣๗ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๙ ཤློ་ཀ ๗ ཤོག ๗๗ བ๙

๙༣๙ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๙ ཤློ་ཀ ๗๙ ཤོག ๗๗ བ๙

๙༣๙ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๙ ཤློ་ཀ ๗๙ ཤོག ๗๗ བ๗

๙༣๘ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๙ ཤློ་ཀ ๗๙ ཤོག ๗๗ བ๗

๙༣๘ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๙ ཤློ་ཀ ๗๙ ཤོག ๗๗ ན๙

๙༣๗ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๙ ཤློ་ཀ ๗๗ ཤོག ๗๗ ན༸

༩༢༤ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༤ ཤློ་ཀ ༢༩ ཤོག ༡༢ བ།

༩༢ཀ སྡེ་དགེ ༩০༡༩ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༢ ཤོག ༡༡༤ ན་ནས་ ༡༡ཀ བ

༩༩০ འདིར་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཡུར་ན་སྐབས་བརྒྱད་པ་ཚོས་སྐུ་འདི་གནས་སྐབས་ལྟའི་སྒོ་ནས་འཚད་པར་གསུངས་པ། སྐུ་བཞི་སྡེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་བཅས་དང་ཚོས་སྐུ་འི་མཛད་པ་བཅས་ལ་དགོངས་ལ། འཕགས་སེང་གེའི་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སྐབས་བརྒྱད་པར་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐུ་བཞེད་ཀྱི་ཐུབ་པར་ཡོད་ཅིང་། རྫོག་ལོ་ཉིད་སྐབས་འདིར་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་གསལ་བར་ཕྱོགས།

༩༩༡ སྡེ་དགེ ༣ཕ་ཁ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྤྲོད་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ཤོག ༡༣༡ བཀ

༩༩༢ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ཤོག ༡༣༣ ན་

༩༩༣ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ཤོག ༡༣༣ ན་

༩༩༤ སྡེ་དགེ ༣ཕ་ཁ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༤ ཤློ་ཀ ༡༡ ཤོག ༡༡ བཧ

༩༩༥ སྡེ་དགེ ༣ཕ་ཁ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྤྲོད་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ༤ ཤོག ༡༩০ ན་

༩༩ཆ སྡེ་དགེ ༣ཕ་ཁ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྤྲོད་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ཤོག ༡༩০ ན་

༩༩ཇ མ་དཔེར། ཁེའུ་བསྡུད་བ། ཞེས་བྱྱང་ཡང་བཅོས།

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཐེག་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་མཚན།

༡ མ་དེ་དང་། སྐུ་འབྱུམ། ཞེས་དཔའ་གསུམ་གར། གྲངས་རེས་ཀྱི་མདོ་སྡེའི། ཞེས་བྱང་ཡང་། དྲང་རེས་ཞེས་པར་བཅོས། གཞུང་འདིའི་མ་དེ་དངོས་ནི་བཀྱིས་ལྷུན་ཡོའི་དཔར་མ་ལ་གཞི་བྱས་ཤིང་། དཔར་མ་བསྡུར་ཡུལ་ནི་སྐུ་འབྱུམ་བྱམས་པ་གྲིང་གི་དཔར་མ་དང་ཞོལ་དཔར་གཉིས་ཡིན། སྐུ་འབྱུམ་བྱམས་པ་གྲིང་གི་དཔར་མའི་བསྡུས་ཡིག་ལ་སྐུ་འབྱུམ་དང་། ཞོལ་དཔར་ལ་བསྡུས་ཡིག་ཞོལ་ཞེས་བགོད།

༢ ཕྱིས་རབས། སྐུ་འབྱུམ་དཔར་མ། ཞོལ།

༣ འོག་ཏུ་སྐབས་དུ་མར་སྐུ་འབྱུམ་དཔར་མར། མ་དེར་བསྒྲུབ་ཅེས་བྱུང་སར། སྒྲུབ་ཅེས་སྔོན་འཇུག་མེད་པ་བྱུང་བ་དག་པར་སྣང་བས་དེ་བཞིན་དུ་བཅོས།

༤ རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་ཏིཀྐ གསུང་འབུམ། ག བར་རྒྱས་པར་གསུངས།

༥ མ་དེར་སྐབས་མང་པོར། གོ་རིམས། ཞེས་ས་རྩེས་འཇུག་ཡོད་པ་བྱུང་ཡང་། གོ་རིམ། ཞེས་དཔར་མ་གཞན་དང་མཐུན་པར་བཅོས།

༦ འགོ། ཞོལ། མ་དེར་སྐབས་མང་པོར། མགོ ཞེས་བྱུང་སར། ཞོལ་དཔར་དུ། འགོ་ཞེས་བྱུང་།

༧ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཅ ཤྲཱི་ཀ ༣ཅ ཤོག ར ན༣

ར འདུན་བརྟན། སྐུ་འབྱུམ། ཞོལ། འདུན་ལྷན།

༨ སྡེ་དགེ ཅ༠ཅར བསྟན། སེམས་ཙམ། རྗེ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཕེག་བསྡུས། ཤོག ༣༡ བ། སེམས་བརྟན་ཁྱད་པར་འགྲོ་བ་ཡི།།

༡༠ བསྡོམས་པས། ཞོལ། སྡོམ། སྐུ་འབྱུམ།

༡༡ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཅ ཤྲཱི་ཀ ༣༣ ཤོག ར ན༢

༡༢ མ་དེ་དང་ཞོལ་གཉིས་ཀར། སྐྱེས་ནས། ཞེས་བྱུང་ཡང་། སྐྱེས་ན། ཞེས་སྐུ་འབྱུམ་ལྟར་བཅོས།

༡༣ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ། ཡེ་ལྟ ཀ ཤོག ༡ཅཅ ན༤

༡ཅ བརྒྱམས། ཞོལ།

༡༤ ཡིན་ལ། ཞོལ།

༡༥ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཅ ཤྲཱི་ཀ ༣ཅ ཤོག ར ན༣

༡༦ མ་དེ་དང་སྐུ་འབྱུམ་གཉིས་ཀར། བརྒྱ་པོ་ཐེག་ཆེན། ཞེས་བྱུང་ཡང་། ཞོལ་ལྟར། བརྒྱ་པོ་ཐེག་དམན། ཞེས་པ་དག་པར་མངོན་བས་བཅོས།

༡༤ སྡེ་དགེ ༣༧༤༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ཙ ཤོག ༡༡༣ བཙ

༡༨ སྡེ་དགེ ༣༧༤༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ཙ ཤོག ༡༡ཙ ནཀ

༢༠ འདིའི་ཕྱོགས་སྡུ་མ་ཟལ་ཆེར་གཡག་སྟོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལ་འཛོག་དགོས་པར་མངོན་ཏེ། དེའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར། (དེབ། ཤོག ༡༠༣)སྣབས་ཕྱི་མ་གསུམ་དུ་ཐུང་བར་ཀྱིས་ལམ་དག་པ་ས་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོར་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱུང་།

༢༡ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཙ ཟློ་ག ༡༢ ཤོག ༤ བ༧

༢༢ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༧ ཟློ་ག ༣༩ ཤོག ༣ ན༨

༢༣ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༤ ཟློ་ག ༣༢ ཤོག ༡༠ ན༩

༢༩ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༥ ཟློ་ག ༣༤ ཤོག ༤ ན༩

༢༥ སྡེ་དགེ ༣༧༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ཕེའུ། ༡༨ ཤོག ༢༩༨ བ༨ འདིའི་ཐད་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ།

༢༨ མ་དབེར། གཉིས་ཀར་གྱིས། ཞེས་བྱུང་ཡང་། སྒྲ་འབྱམ་ཤུར། གཉིས་ཀས། ཞེས་བཅོས།

༢༧ སྡེ་དགེ ༣༧༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ཕེའུ། ༡༨ ཤོག ༢༩༧ བ༣

༢༤ སྡེ་དགེ ༣༧༩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའམ་གསེར་གླིང་པ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྟོགས་དཀའ་སྣང་བའི་གྲེལ་པ་ཟབ་དོན། སྣབས། ཙ ཤོག ༢༠༨ བ༨

༢༩ སྒྲ་འབྱམ་དཔར་མར། གསུམ། ཞེས་པ་ལས། གསུམ་ཀ ཞེས་མི་འབྱུང་།

༣༠ སྒྲ་འབྱམ་དཔར་མར་འདི་དང་འོག་ཏུ་སྣབས་དུ་མར་བསྒོམ་ལ་སྒོམ་ཞེས་བ་སྟོན་འཇུག་མེད་པ་བྱུང་།

༣༡ སྡེ་དགེ ༣༧༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༣ ཤོག ༡༠ ན༩

༣༢ སྡེ་དགེ ༣༧༩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའམ་གསེར་གླིང་པ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྟོགས་དཀའ་སྣང་བའི་གྲེལ་པ་ཟབ་དོན། སྣབས། ཙ ཤོག ༢༠༧ ན༢ ཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ།

༣༣ སྡེ་དགེ ༣༧༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ཙ ཤོག ༡༡ཙ ན༧

༣ཙ སྡེ་དགེ ༣༧༩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའམ་གསེར་གླིང་པ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྟོགས་དཀའ་སྣང་བའི་འགྲེལ་པ་ཟབ་དོན། སྣབས། ཙ ཤོག ༢༠༧ ན༩

༣༥ མ་དཔེ་དང་དཔར་མ་གཉན་ལའང་། ཕྱི་ར་རོ། །ཞེས་རྫོགས་ཚིག་བྱུང་ཡང་། སྣབས་དོན་ལ་བརྟགས་ན། ཁྱད་པར་འཕགས་

བའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡོད་ན་ལེགས་པར་མཛོད།

རྟ ནེ་དགེ རྟ།རྟ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ། ཤྲཱི་ཀ ཀཀ ཀོག །། ནཉ

རྟ།ཀ རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ། པོད། ཁ ཤོག ། ནས་ རྟ།ཀད

རྟཀ མ་དཔེ་དང་ཞོལ་དཔར། རྣལ་འབྱོར་གཞི་ཤེས། ཞེས་བྱུང་ཡང་། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ་ཡུར། རྣལ་འབྱོར་བཞི། ཞེས་པ་དག་པར་དེས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བཅོས།

རྟཉ སྒོམ། སྐུ་འབུམ།

ཉཅ གཟུང་། ཞོལ།

ཉ། ནེ་དགེ རྟ།རྟ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤྲཱི་ཀ ཧ ཀོག ། ནཀ

ཉཀ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ། ཤྲཱི་ཀ ཀཀ ཀོག ཉ བ།

ཉཁ ནེ་དགེ རྟ།ཉ། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེའུ། ཉཉ ཀོག ཀ།ཧ ནཀ

ཉཉ བྱོ་ཆེན། ཞོལ།

ཉཧ ཀྱིས། ཞོལ།

ཉཧ ནེ་དགེ རྟ།ཉ། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སྤྲོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེའུ། །ཧ ཀོག ཀཉཅ ནཉ

ཉཅ ནེ་དགེ རྟ།ཉ། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ སྤྲོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལ། སྐབས། ། ཤྲཱི་ཀ ། ཀོག ། ནཉ

ཉཆ ནེ་དགེ རྟ།ཉ། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ སྤྲོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལ། སྐབས། ། ཤྲཱི་ཀ ཀཀ ཀོག ཀཀ བཀ

ཉཇ རྒྱལ་སྲས་གཞུང་ལམ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་གསུང་འབུམ་པོད། ཀ སྣུང་ཚ ཤོག ། ནས་ །།ཀཁཉ བཀྲས་ལྷུན་དཔལ་མ།

ཉཀ མ་དཔེར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚོས་བཅུ། ཞེས་བྱུང་ཡང་། སྐུ་འབུམ་དང་ཞོལ་ལྷར་བཅོས།

ཉ། ནེ་དགེ ཅ།ཀཉ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། །ཤྲཱི་ཀ །། ཤོག ཉཅ བཅ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ནས་བཤད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚོས་བཅུའི། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་ཞིང་ཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བརྩེ་བ་ཅན་ལུང་གིས་ཕྱུག །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྨྲ་མཁས་ལྷན། །བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྤངས་ལ་བསྟེན། །ཞེས་པའོ།།

ཉཁ སྡེ་དགེ ཅ།ཀཉ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ། མཚོད་བརྗོད། ཤོག ། ནཁ

ཉཇ ཀྱི། ཞོལ།

ཉཉ སྡེ་དགེ རྟ།ཉ། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཧ སྤྲོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལ། སྐབས། ། ཤོག ཀཀ ནཉ། སྐུ་

འབྲུམ། དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། ཞེས་བྱུང་།

๔๙ སྡེ་དགེ ๗๙๙ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ དཀོན་མཆོག་ཉ་ལ་ལའི་གཟུངས། བམ་པོ། ๓ ཤོག ๘๓ ཅ།

๔๘ འཚམས། ཞོལ།

๔๗ སྡེ་དགེ ๓๗๔๘ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๙ ཤྲི་ཀ ๙๐ ཤོག ๗๓ ཅ๓

๔๔ སྤྲིད་བས། ཞོལ།

๔๓ ཀྱི། ཞོལ།

๘๐ བསྡོམས། ཞོལ།

๘๗ སྡེ་དགེ ๓๗๔๘ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๓ ཤྲི་ཀ ๗ ཤོག ๘ ཅ๙

๘๓ སྡེ་དགེ ๓ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི ཡེབྲུ ๙ ཤོག ๑๙ བཡ མདོ་ལུང་དང་ཚོགས་སྡོམ་ཇི་བཞིན་མི་མཐུན།

๘๓ རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་གསུངས་ཉིད་ནང་རྗེས་སུ་དགའ་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་གསལ་ཡང་འཕགས་པའི་ཉི་ཁྲི་སྣང་བར་རྗེས་སུ་དཔག་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་གསལ་བ་ཡྱར་བཅོས།

๘๙ སྡེ་དགེ ๓๗๔๗ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ། སྣབས། ๑ ཤོག ๗๘ ཅ๙

๘๑ སྡེ་དགེ ๓๗๔๗ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ། སྣབས། ๓ ཤོག ๗๗ ཅ๙

๘๘ མ་དཔེ་དང་སྐུ་འབྲུམ་དཔར་མཉ། རང་མིན་པ། ཞེས་བྱུང་ཡང་། ཞོལ་ཡྱར། རང་བཞིན་པ། ཞེས་བཅོས།

๘๗ སྐྱོ་བ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་འབྲུམ། སྡེ་དགེ ๙๐๓๗ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕྱི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ཡེབྲུ ๗๐ ཤོག ๙๗ བ๓

๘๓ འབད་པས། ཞོལ།

๘๙ སོགས་ཀྱི་སེམས། ཞོལ།

๗๐ སྡེ་དགེ ๓๓๘๙ བསྟན། དབུ་མ། ཡ སྤྲོད་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། ཤོག ๗๓ ན๓

๗๗ སྡེ་དགེ ๙๑๗๐ བསྟན། ཚད་མ། ཅ ཆོས་གྲགས། ནམ་འགྲེལ། ཚད་མ་སྒྲུབ་པའི་ཡེབྲུ ཤྲི་ཀ ๑๑๙ ཤོག ๑๙ ན๘

๗๓ སྡེ་དགེ ๙๐๙๙ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ཡེབྲུ ๑ ཤོག ๗๙ ཅ๗

๗๓ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། ཡེབྲུ ๙ ཤོག ๗๙๐ ན๘ མི་གཅོད་པའི་རྟ་སོ་དྲུག་པོ་ཆ་ཚང་གི་ངོ་གྲངས་གསལ། གཞན་ཡང་། སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི ཡེབྲུ ๙ ཤོག ๑๓๙ ན๓

།།ཀཱཏྱཱ་ཡ་ནཱ་སྒྲ་ཚངས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ཏུ། ཞོལ།

།།སྡེ་དགེ ཅ།།ཉ བསྟན། ཚད་མ། ཅ ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ ཤྲཱི་ཀ །།ཉ་ ཞོག །།ད།།

།།ཌ་དཀ་གཱིས། ཞོལ།

།།ཌ། འཐག ཞོལ།

།།ར། བདག་གི་བ། ཞོལ།

།།ཉ་ རིག སྒྲ་འབྱུམ།

།ཅ ཐྲོམ། ཞོལ།

།།) སེམས་དཔས། སྒྲ་འབྱུམ།

།།ཀ སྡེ་དགེ ཀ།།ཅཉ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཀ ཤྲཱི་ཀ ། ཞོག ཅ ནཅ

།།ཁ སྡེ་དགེ ཀ།།ཉ) བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེའུ ཀ ཞོག །།ཅ། བཉ

།།ཇ སྡེ་དགེ ཀ།།ཉ) བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེའུ ཀ ཞོག །།ཅ། བ།

།།ཉ ཏྲོགས་པའི་ཤེས་རབ། སྒྲ་འབྱུམ།

།།ཅ སྡེ་དགེ ཀ།།ཅཉ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྲཱི་ཀ ཀ ཞོག ། ན།།

།།ཀ སྡེ་དགེ ཀ།།ཅཉ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྲཱི་ཀ ། ཞོག ། ན།)

།།། ཀྱི། སྒྲ་འབྱུམ།

།།ཇ སྡེ་དགེ ཅ།།)) བསྟན། ཚད་མ། ཅ དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་ངེས། ལེའུ) ཞོག)། ན།

།།ཅ སྡེ་དགེ ཅ།།ཅ) བསྟན། སེམས་ཙམ། ཀི སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཉི་ཤུ་པ། ཤྲཱི་ཀ)། ཞོག ཀ བ།

།།) སྡེ་དགེ ཀ།།།ཉ བསྟན། དབུ་མ། ས མ་ཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ། དབུ་མ་རྒྱན། ཤྲཱི་ཀ)) ཞོག །།། ན།

།།། སྒེ་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཏྲ་ཝི་ལི། ཞོལ།

།།། སྡེ་དགེ ཀ།།ཅཉ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྲཱི་ཀ ། ཞོག ། ན།།

།།ཉ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྲཱི་ཀ ། ཞོག ། ན།།

།།། མཐར་ཕྱིང་བ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཚས་ཞི་བའི་མཐར་ཕྱིང་བ་འགོག་པས། སྒྲ་འབྱུམ།

།།ཉ སྡེ་དགེ ཀ།།ཅཉ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྲཱི་ཀ)། ཞོག ། ན།)

།།ཅ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ། ཤྲཱི་ཀ)) ཞོག ། བ།

๙๎ གོང་དུ་འཛེལ་བ་ཤེས་བར་བྱའོ།། སྐུ་འབུམ།

๙๘ སྡེ་དགེ ๓๗๙๑ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཇེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๑ ཤྲི་ཀ ๑๑ ཚོག ๙ བ๓

๑๐๐ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๑ ཤྲི་ཀ ๑๑ ཚོག ๙ བ๙

๑๐๑ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๑ ཤྲི་ཀ ๑๙ ཚོག ๙ བ๘

๑๐๒ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๑ ཤྲི་ཀ ๒๘ ཚོག ๙ བ๘

๑๐๓ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๑ ཤྲི་ཀ ๒๘ ཚོག ๙ བ๗

๑๐๔ བཟླབས། ཁོལ།

๑๐๔ སྡེ་དགེ ๓๗๙๑ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཇེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๑ ཤྲི་ཀ ๑๙ ཚོག ๑ བ๙

๑๐๘ སྒྲུབ། སྐུ་འབུམ།

๑๐๗ སྡེ་དགེ ๓๗๙๑ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཇེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๙ ཤྲི་ཀ ๓๙ ཚོག ๙ ๙๔

๑๐๙ ཞེས་སྡུ་གཅོད་པ། སྐུ་འབུམ།

๑๐๙ འདི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ། སེམས་བསྒོམ་ཀྱི་ངོས་གཟུང་བའི་སྐབས། སེམས་བསྒོམ་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་རྫོགས་བའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལ་ལ་གོ་དགོས།

๑๑๐ སྡེ་དགེ ๓๗๙๑ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོན་དོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ๑ ཚོག ๑๑ བ๑

๑๑๑ སྡེ་དགེ ๑๓๑ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཞ ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ། ཚོག ๑๙ ན๘ ཆེན་པོའི། ཁོལ།

๑๑๑ སྡེ་དགེ ๓๑๘๑ བསྟན། དབུ་མ། འ སྨོན་དོན་བཟང་ཐུབ་གསེལ། སེམས་བསྒོམ། ๑ ཤྲི་ཀ ๑ ཚོག ๑ ན๑

๑๑๓ སྡེ་དགེ ๓๗๙๓ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོན་དོན་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ๑ ཚོག ๑๑ བ๓

๑๑๔ སྡེ་དགེ ๓๗๙๘ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཇེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๑ ཤྲི་ཀ ๑๙ ཚོག ๑ བ๙

๑๑๔ སྡེ་དགེ ๓๗๙๑ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེའུ། ๑ ཚོག ๑๙ བ๘

๑๑๘ སྡེ་དགེ ๓๗๙๘ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཇེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๑ ཤྲི་ཀ ๑๐ ཚོག ๑ བ๙

๑๑๗ སྡེ་དགེ ๓๙๐๑ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོན་དོན་བཟང་ཐུབ་ཚ་རྒྱ་ཀ་ར། ཐུབ་དགོངས། སྣབས། ๑ ཚོག ๑๑๙ བ๙

๑๑๙ སྡེ་དགེ ๓๗๙๑ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེའུ། ๑ ཚོག ๙ ན๑ དང་། ๑๑ བ๑ དང་། ๑๑ ན๑

๑๑๘ སྡེ་དགེ ๓๗๙๘ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཇེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๑ ཤྲི་ཀ ๑๑ ཚོག ๑ བ๘

༡༢༠ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༢༩ ཨོག ༢ ཅ།

༡༢༡ སྡེ་དགེ ༢།ཅ༢ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འཕེལ་བ་དོན་གསལ། སྐབས། ༡ ཨོག །ཅ ཅ།

༡༢༢ སྡེ་དགེ ༢།ཅ༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣། ཨོག ༣ ན།

༡༢༣ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣༢ ཨོག ༣ ན།

༡༢༤ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣། ཨོག ༣ ན།

༡༢།ཅ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ཅ ཨོག ༣ ན།

༡༢།ཆ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ཆ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ཇ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ཇ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ཉ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ཉ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ཏ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ཏ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ཐ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ཐ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ད གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ད ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ན གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ན ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།པ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།པ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།བ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།བ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།མ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།མ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ཙ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ཙ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ཞ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ཞ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ཟ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ཟ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།འ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།འ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ཡ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ཡ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ར གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ར ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ལ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ལ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ཤ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ཤ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ས གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ས ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ཧ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ཧ ཨོག ༣ ཅ།

༡༢།ཨ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣།ཨ ཨོག ༣ ཅ།

༡༣༠ མ་དཔེ་དང་སྐུ་འབྲུམ་དཔར་མར། ལྷ་བར། ཞེས་མི་འབྱུང་ཡང། ཚོལ་དཔར་དུ་བྱུང་བ་ཤུར་བཀོད།

༡༣༡ སྡེ་དགེ ༢།ཅ༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༢༢ ཨོག ༡༠ ན།

༡༣༢ སྡེ་དགེ ༢།ཅ༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༤ ཤློ་ཀ ། ཨོག ༡། ན།

༡༣༣ གཤེ་བ། ཚོལ།

༡༣ཅ སྡེ་དགེ ༢།ཅ༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ཅ། ཨོག ཅ། ན།

༡༣ཆ སྡེ་དགེ ༢།ཅ༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཅ ཤློ་ཀ ། ཨོག ཅ། ན།

༡༣ཇ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བདེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ལ་བདེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། སྐུ་འབུམ།

༡༣ཉ སྡེ་དགེ ༢།ཅ༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ཅ་ཨོག ཅ། ན།

༡༣།ཏ སྡེ་དགེ ༢།ཅ།ཅ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱས་སྡུད། ལེའུ ། ཨོག ཅ།ཅ ན།

༡༤༠ སྣང་སེམ། ཚོལ།

༡༤༡ སྡེ་དགེ ༢།ཅ།ཅ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱས་སྡུད། ལེའུ ། ཨོག ཅ།ཅ ན།

༡༤༢ བསྟོམ། ཚོལ།

༡༤༣ སྡེ་དགེ ༢།ཅ༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༢ཅ ཨོག ཅ ཅ།

༡༩༩ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློཀ ༣༩ ཤོག ཙ བ༤

༡༩༤ སྡེ་དགེ ༣༣༡༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེའུ ༡ ཤོག ༣༣ ན༡

༡༩༥ རིགས་པར་ཐལ། ཞོལ།

༡༩༣ ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་འདི་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་པོད་ ཐ དང་ཡང་པོད་ ཚ ནང་བཞུགས།

༡༩༢ སྡེ་དགེ ༢༢༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཞ ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ། ཤོག ༥༢ ན༨

༡༩༣ བཞག་པའི། སྐུ་འབུམ།

༡༥༠ མ་དའེ་དང་དཔར་མ་གཞན་ལའང་དམིགས་པ་དང་སྣང་བ་གཞི་ཤེས། ཞེས་བྱུང་ཡང་། ཡི་གེ་མ་དག་པ་སྟེ། བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་སྐོམ་རིམ་ལྟར། མིག་དང་སྣང་བ་བཞིན། ཞེས་བཅོས།

༡༥༡ སྡེ་དགེ ༣༠༡༥ བསྟན། དབུ་མ། ཀི སྒྲོབ་དཔོན་ཀམ་ལ་ཤྲཱི་ལ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ། ཤོག ༣༩ བ༩

༡༥༢ དབྱེ་ན། སྐུ་འབུམ།

༡༥༣ སྡེ་དགེ ༡༠༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེའུ ༤ ཤོག ༢༠ བ དང་ ༣༤ བ༩

༡༥༤ སྡེ་དགེ ༣༠༡༥ བསྟན། དབུ་མ། ཀི སྒྲོབ་དཔོན་ཀམ་ལ་ཤྲཱི་ལ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ། ཤོག ༣༩ བ༡

༡༥༥ ཡེ་ཤེས་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཡིན་ཡང་ལས་གསོག་པར་མི་ནུས་ཟེར་བ་དང་། སྐུ་འབུམ།

༡༥༤ སྡེ་དགེ ༣༣༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་བསྡུས་དོན། ཤློཀ ༡ ཤོག ༡༦ ན༩

༡༥༣ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༩ ཤློཀ ༡༦ ཤོག ༣ ན༤

༡༥༢ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༩ ཤློཀ ༡༩ ཤོག ༣ ན༤

༡༥༨ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༩ ཤློཀ ༢༣ ཤོག ༣ བ༩

༡༦༠ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༩ ཤློཀ ༢༣ ཤོག ༣ བ༤

༡༦༡ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༩ ཤློཀ ༢༨ ཤོག ༣ བ༣

༡༦༢ སྡེ་དགེ ༣༣༡༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ༡ ཤོག ༢༠ བ༩

༡༦༣ སྡེ་དགེ ༣༣༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༩ ཤློཀ ༡ ཤོག ༤ བ༤

༡༦༩ རྣམ་བར། ཞོལ།

༡༦༤ མ་དའེར། སྒྲོད། ཅེས་བྱུང་ཡང་། སྐུ་འབུམ་ལྟར། དབྱེ་ན། ཅེས་བཅོས།

།།ཁཁ ནོ་དགེ ཅ༠རཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། རྗེ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉན་ས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས། ཤ ཤོག །།ཅ བཤ

།།ཁབ བདེན་གྲུབ། སྐུ་འབུམ།

།།ཁར དཔྱད་པ་འདི་རྗེ་ཡུ་བ་ཞིག་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་རྣམ་བཤད་སྐྱིང་རྒྱན་དུ་འབངས་མཛད་ཅིང་། དེར་ཡང་སྟོན་གྱི་བོད་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་ལས་བཞེད་པ་དེ་སྤྱའི་ཡིན་མཚན་འདོན་མ་མཛད་མོད། ཡོངས་གྲགས་ལ་འདིའི་ཐུགས་སྐྱེ་ཐ་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོར་ངོས་འཛིན། དེ་ཡུ་ནའང་རྗེ་ཡི་ཞལ་ཡིན་ཟེར་ཏེ་ཐུགས་ཀར་ཁྱིད་བཞུགས་པ་ལ་དགག་པ་མདོར་བསྟུས་པ་ཙམ་ཞེག་ལས། མཁྱེན་གསུམ་བསྟུས་བསྟོམ་གྱི་ཁཤད་པ་རྒྱས་པར་མ་བྱུང་། གཅིག་ཏུས་ན་ལོ་ཙྪ་བའི་མཁྱེན་གསུམ་བསྟུས་སྟོམ་གྱི་ཁཤད་པ་རྒྱས་པ་དེ་དེའི་ཐར་ཕྱིན་ཏི་ཀྐར་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་ད་བར་དུའེ་མ་མཐལ།

།།ཁཅ གཅོད། སྐུ་འབུམ།

།།ཁཐ སྡེ་དགེ རྡཁཅརྡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ཁ ཤོག །།ཀཅ བཀ

།།ཁྱ གོང་མཚུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ར ཤོག །།ཀཅ བཉ

།།ཁཀ སྡེ་དགེ རྡཁརྱ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཉེ་ཁྱི་སྣང་བ། སྐབས། ཉ ཤོག །།ཅཤ བཤ དང་། སྡེ་དགེ རྡཁཅཀ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། སྐབས། ཉ ཤོག །།ཁབ ནཀ

།།ཁཇ མཁྱེན་གསུམ་སོ་སོར། སྐུ་འབུམ། རྣམ་པ་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་།

།།ཁཉ འདུ་བ་མ་གཏོགས། སྐུ་འབུམ།

།།ཁཏ བསྟོམས། ཤོལ།

།།ཁཐ སྡེ་དགེ རྡཁརྑ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤྩོག ཧ ཤོག ཁ བཤ

།།ཁཐ སྡེ་དགེ ཁརཉཉ བསྟན། དབུ་མ། ཡ སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ། དེགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་པ། ཤོག །།ཇ ནཇ

།།ཁར སྡེ་དགེ རྡཁརྑ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤྩོག ཇ ཤོག ཁ བཐ

།།ཁཟ སྡེ་དགེ རྡཁརྑ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤྩོག ཉ ཤོག ཁ ན། བཟང་སྤྱི། སྐུ་འབུམ།

།།ཁའ གསུམ་པ་ནི། ཞེས་པ་མ་དཔེར་མི་འབྱུང་།

།།ཁའ སྡེ་དགེ རྡཁརྑ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤྩོག ཁ ཤོག ཁ ནཇ

།།ཁཀ སྡེ་དགེ རྡཁརྑ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ཉ ཤྩོག ར ཤོག ཁ ནཟ

།།ཁཁ སྡེ་དགེ ཁཁརྱ བསྟན། དབུ་མ། ཁ རྒྱལ་སྲས་ཞེ་བ་ཕྱི། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ཇ ཤྩོག །།།། ཤོག ཁཅ ནཉ

།།ཁཉ གི། སྐུ་འབུམ།

༡༨༤ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཇེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཅ ཤློ་ཀ ༡༢ ཤོག ༧ ན༤

༡༨༥ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཅ ཤློ་ཀ ༡༢ ཤོག ༧ ན༤

༡༨༧ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཅ ཤློ་ཀ ༣༤ ཤོག ༥ ན༡

༡༨༨ འདིན་འགོག་ཡུལ་ཐོབ་སྟ་ཚལ་ཆེར་བཀའ་གདམས་བའི་སློབ་དཔོན་ཚར་ཕྱིན་ལ་མ་ཁས་པ་ཙར་རྒྱབ་ཡི་ཤེས་སུ་འཛོག་དགོས་པར་མངོན། དེའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམ་འབྱེད། དེབ། ཤོག ༥༠༢

༡༨༨ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཇེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཅ ཤློ་ཀ ༣༡ ཤོག ༡ ན༨

༡༩༠ དཔོག ཚོལ།

༡༩༡ དཔོག ཚོལ།

༡༩༢ སྐོབས་ཤུགས་ཀྱི་རིགས་པས། སྐུ་འབུམ།

༡༩༣ སྡེ་དགེ ༤༡༡ བསྟན། ཚད་མ། ཅ དཔལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འཁྲེལ་ལེའུ ༣ ཤོག ༢༡༣ ན༤ སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་དུ། དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ཤྱོས་ཕྱིར། །ཅེས་བྱུང་།

༡༩༤ མ་དཔེ་དང་དཔར་མ་གཞན་ལའང་། བཤད་པ་ལ། ཞེས་པའི་ས་བཅད་འདི་ཚད་སྣང་། གོང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱས་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་ཅེས་ས་བཅད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་གཉིས་པ་དེ་འདིར་དགོས་པས་བསྟན།

༡༩༥ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཇེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཅ ཤློ་ཀ ༣༠ ཤོག ༥ ན༨ རྒྱས། སྐུ་འབུམ།

༡༩༦ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཇེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཅ ཤློ་ཀ ༩༨ ཤོག ༥ བ༣

༡༩༧ སྡེ་དགེ ༣༧༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཀེ་ཏི་སྦྱང་བ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༩༨ ན༧

༡༩༨ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཇེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཅ ཤློ་ཀ ༤༡ ཤོག ༥ བ༣

༡༩༩ སྡེ་དགེ ༣༧༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྦྱང་། ལེའུ ༣༡ ཤོག ༣༣༥ བ༢

༢༠༠ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཇེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཅ ཤློ་ཀ ༤༨ ཤོག ༨ ན༢

༢༠༡ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཅ ཤློ་ཀ ༤༨ ཤོག ༨ ན༣

༢༠༢ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཅ ཤློ་ཀ ༥༠ ཤོག ༨ ན༩

༢༠༣ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ཅ ཤློ་ཀ ༥༡ ཤོག ༨ ན༩

༢༠༤ བན་འགྲོར་སྒྲེ་བ་དང་། ཚོལ།

༢༠༤ སྡེ་དགེ ༡ཀ༨༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༦ ཤློ་ཀ ༥༢ ཤོག ༮ ན༤

༢༠༥ མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༠ཀ གོང་དུ་སྐབཅད་འདི་ལ། དེ་ལས་རྩེ་མོའི་སྒོར་བ་བླུང་རྒྱལ། ཞེས་རྩང་ཟད་མི་འབྲུ་བ་ཞིག་བྱུང་།

༢༠༧ སྡེ་དགེ ༡ཀ༨༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༡ ཤོག ༮ ནༀ

༢༠༨ བསྒོམས། སྐུ་འབུམ།

༢༡༠ སྡེ་དགེ ༡ཀ༨༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༤ ཤོག ༮ བ༢

༢༡༡ ཐ་མའི། སྐུ་འབུམ།

༢༡༢ ཆེད་དུ་བྱ་བར་བཙོན་པར་མི་བྱེད་པས། ཞོལ།

༢༡༣ པས། ཞོལ།

༢༡༤ སྡེ་དགེ ༡ཀ༨༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༡ཀ ཤོག ༡༠ ན༡

༢༡༥ སྡེ་དགེ ༡ཀ༨༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༡༢ ཤོག ༡༠ ན༢

༢༡༦ ཟད་དང་། ཞོལ།

༢༡ཀ སྡེ་དགེ ༡ཀ༨༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༡ཀ ཤོག ༡༠ ན༢

༢༡༨ མ་དཔེར། སྐྱེས་འཕྲོ། ཞེས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། སྐུ་འབུམ་ལྟར། སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་འཕྲོ། ཞེས་བཅོས།

༢༡༩ སོ་སོར་རྟོག སྐུ་འབུམ།

༢༢༠ སྡེ་དགེ ༡ཀ༨༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༢༢ ཤོག ༡༠ ན༩

༢༢༡ སྤྲོང་བ། སྐུ་འབུམ།

༢༢༢ དངོས་འབྲས་ངོ་སྐལ་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཀྱི་མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་ནས་ཡང་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་དོན་མིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་སྐྱོམ་པ་ནི་སྤྲོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དམིགས་པར་བྱས་ནས་དེ་བདེན་སྟོང་དུ་ཇོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན། ཞེས་པའི་བར་རྣམས་སྐུ་འབུམ་དང་མར་བྱུང་མོད། བཀྲས་ལྷུན་དང་ཞོལ་དང་པར་གཉིས་ན་ཚད་པས་མི་འབྱུང་།

༢༢༣ སྐོམ་ལམ་དང་། སྐུ་འབུམ།

༢༢༤ སྡེ་དགེ ༡ཀ༨༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༢༤ ཤོག ༡༠ ན༡

༢༢༥ སྤྱང་། སྐུ་འབུམ།

༡༢༨ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ཚོག ༡༠ ན༨

༡༢༩ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༢༧ ཚོག ༡༠ ན༧

༡༣༠ ཐ་སྙད་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྒུ་འབུམ།

༡༣༡ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣༠ ཚོག ༡༠ བ༢

༡༣༢ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣༢ ཚོག ༡༠ བ༣

༡༣༣ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣༥ ཚོག ༡༠ བ༩

༡༣༤ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣༧ ཚོག ༡༠ བ༨

༡༣༥ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣༨ ཚོག ༡༠ བ༧

༡༣༦ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༤༠ ཚོག ༡༠ བ༧

༡༣༧ མ་དཔེར། ལོག་སྤྱོད་ཅེས་བྱུང་ཡང་། སྒུ་འབུམ་ཕྱེ། ལོག་རྟོག ཅེས་བཅོས།

༡༣༨ རྒྱུའམ་དངོས་གཞན་དོན། སྒུ་འབུམ།

༡༣༩ ཁས་བླང་། སྒུ་འབུམ།

༡༤༠ རྣམ་གཞག་མི་ཤེས། སྒུ་འབུམ།

༡༤༡ བཞག་པས། སྒུ་འབུམ། ˙

༡༤༠ ཡན་གདབ། སྒུ་འབུམ།

༡༤༡ རྟག་འཛིན། སྒུ་འབུམ།

༡༤༢ འདིར་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་འགོག་ཡུལ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟའི་འདོད་པ་དེ་གཡག་སྟོན་ཀྱི་ཚར་ཕྱིན་འགྲེལ་པ་ཡིན་པར་མངོན། དེའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཀྱི་འགྲེལ་པར། (དེབ། ཤོག ༤༠༢) རི་ཕྱར་ན། དོན་དམ་པར་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་དེ། ཞེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།མ་ཁྲབ་སྟེ། ཞེས་སོགས་བྱུང་།

༡༤༣ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༨ ཤློ་ཀ ༡ ཚོག ༡༡ ན༩

༡༤༤ འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སུ་ཡིན་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༤༥ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༡ ཚོག ༡༡ ན༩

༡༤༦ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༣ ཤློ་ཀ ༢ ཚོག ༡༡ ན༩

༢༩༣ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༤ ཤོག ༡ ཨོག ༡༡ ན༣

༢༩༤ བཞིན་པ་ན། སྐུ་འབྲུམ།

༢༩༥ སྡེ་དགེ ༣༤༡ བསྟན། དབུ་མ། ས སྤྲོ་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། དབུ་མ་བདེན་གཉིས། ཤྩ་ཀ ༩༡ ཨོག ༣ ན༣

༢༩༠ སྡེ་དགེ ༣༣༤༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༤ ཤོག ༢ ཨོག ༡༡ བ༡

༢༩༡ སྡེ་དགེ ༣༣༥༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེའུ ༢༠ ཨོག ༣༡༥ ན༤

༢༩༢ སྡེ་དགེ ༣༣༤༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༤ ཤོག ༣ ཨོག ༡༡ བ༩

༢༩༣ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༤ ཤོག ༨ ཨོག ༡༡ བ༤

༢༩༩ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༤ ཤོག ༡༢ ཨོག ༡༡ བ༣

༢༩༥ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༤ ཤོག ༡༣ ཨོག ༡༡ བ༣

༢༩༨ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༤ ཤོག ༡༡ ཨོག ༡༢ ན༨

༢༩༧ གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཚོགས་དོན་ཡུངས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་རྣམས་སྐུ་འབྲུམ་དཔར་མར་གསལ་ཞིང་བཀྲས་ཡུན་དང་ཞོལ་དཔར་དུ་མེད།

༢༩༤ སྡེ་དགེ ༣༣༤༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༤ ཤོག ༣༣ ཨོག ༡༢ བ༨

༢༩༨ འགའ་ཞིག སྐུ་འབྲུམ།

༣༠ སྡེ་དགེ ༣༣༤༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༤ ཤོག ༣༩ ཨོག ༡༢ བ༣

༣༡ སྡེ་དགེ ༣༣༥༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་བཟང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེའུ ༡ ཨོག ༡༨ བ༣ བཤད་པ། སྐུ་འབྲུམ།

༣༢ སྡེ་དགེ ༩༠༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༩ ཤོག ༡༣ ཨོག ༡༩ བ༣

༣༣ དཀར་འཛིན། སྐུ་འབྲུམ།

༣༩ སྡེ་དགེ ༣༣༤༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། བསྡུས་དོན། ཤྩ་ཀ ༡ ཨོག ༡༣ ན༩

༣༤ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། བསྡུས་དོན། ཤྩ་ཀ ༢ ཨོག ༡༣ ན༤

མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྣེ་བཙུན་བྱམས་པའི་ཞལ་ལུང་གི་མཚན།

༡ འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོའི་གཞུང་འདིའི་མ་དཔེ་དངོས་ནི་གནམ་འབྲུག་ཤེས་རབ་བྱང་ཆུབ་གླིང་གི་ཤིང་དཔར་གསུང་འབུམ། རྣོར་གླིང་བཀའ་བརྒྱ་དཀྱུས་ངར་རབ་ཏུ་གསུ་ང་རབ་ཤམས་སོ་ཟབང་ནས་དཔར་བཤུ་སྐྱེས་དཔར་དུ་ བཏུབ་པའི་དཔེ་གཟེ་ཐག་ཅན་པོད་ཤ་བར་བཞུགས་པ་ལ་གཞི་བྱས་ཤིང་། དེ་དང་དཔར་མ་བསྟུར་ཞིབ་བྱ་ཡུལ་ནི་བལ་ཡུལ་སྨན་པོ་པའི་དཔེ་མཛོད་ཟབ་ནས་དཔར་དུ་ བསྒྲུབ་པའི་ཀུན་མཁྱེན་གཞུང་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེའ་གསུམ་པར་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན་ལགས། འདིར་བྱང་ཆུབ་གླིང་གི་དཔར་མའི་བསྟུས་ཡིག་ལ་བྱང་ཆུབ་གླིང་དང་། བལ་ཡུལ་སྨན་པོ་པའི་དཔེ་མཛོད་ཟབ་ནས་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དཔར་མར་བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ་ཞེས་བགོད་ཡོད།

༢ མ་དཔེར། གྲུར་ཕྱིན། ཞེས་བྱུང་ནའང་། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ་ལྟར་གྲུར་པ་ནི་ཞེས་བཅོས།

༣ མ་དཔེར་ཤྲཱུ་ཐྲུབ་པ། ཞེས་བྱུང་ཡང་། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ་ལྟར་ཤྲཱུ་ཐྲུབ་པས་ཞེས་བཅོས།

༤ སྟེ་དགེ ༮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཁྱེ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡ ན༢

༥ སྟེ་དགེ ༢ཕ་༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྟོན། ལེའུ ༡ ཤོག ༤ བ༤ ནས་ ༤བ༧

༦ འདི་འབྲུག་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཀྱིས་སྒོབ་དཔོན་ཀྱི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཀོད་པར་མངོན། སྟེ་དགེ ༢ཕ་༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སྒོབ་དཔོན་སེང་བཟང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྟོན། ལེའུ ༡ ཤོག ༡ བ༢ དོན་འདི་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག་ འདུལ་བ་ཐུན་ཚོགས་སུའང་བྱུང་། སྟེ་དགེ ༦ བཀའ། འདུལ་བ། ད འདུལ་བ་ཐུན་ཚོགས། ཤོག ༢༡ ན༦

༧ སྟེ་དགེ ༢ཕ་༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སྒོབ་དཔོན་སེང་བཟང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྟོན། ལེའུ ༡ ཤོག ༡ བ༧

༨ སྟེ་དགེ ༢ཕ་༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སྒོབ་དཔོན་སེང་བཟང་། འགྲེལ་པ་ཀུན་བཟང་། ལེའུ ༡ ཤོག ༡ བ༢

༩ སྟེ་དགེ ༢ཕ་༢ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ༤ ཤོག ༡༩༠ ན༢

༡༠ གདགས། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ་དཔར་མ།

༡༡ བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ་དཔར་མར་སྐབས་དུ་མར། བསྒྲབ་པ། ལ། སྒྲུབ་པ་ཅེས་བ་སྟོན་འཇུག་མ་བྱུང་།

༡༢ སྟེ་དགེ ༢༠༩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཐ སྒོབ་དཔོན་ཚོགས་གྲགས། ཤེར་ཕྱིན་བསྟུས་པ། ཤོག ༢༠༩ བ༤

༡༣ སྟེ་དགེ ༢ཕ་༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཅ སྒོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས། འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ། སྐབས། ༤ ཤོག ༢༤ བ༢

༡༤ ཤྲཱགས་ཀྱི། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༡༥ མ་དཔེར། སུརྟྭཱིཀ་ཞེས་བྱུང་ཡང་བཅོས།

༡༦ སྟེ་དགེ ༠༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྣེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༡༤ ཤོག ༡༨ བ༤ མ་དཔེར་

ཉེར་འབྲེལ་ཞིག་གསལ་ཡང་མདོ་རྒྱན་རྩ་བ་ལྟར་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་ཞེས་བཅོས།

༡༣ བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་པོའི་བོད་འགྲུར་མ་བཞུགས་མོད། འདིར་ཕལ་ཆེར་མངོན་པའི་གཞུང་གཞན་ཞིག་ཏུ་དབས་པ་ལས་བགོད་པར་དེས།

༡༥ སྡེ་དགེ ༡༠༧༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཤི སྨོན་དང་བོན་དབྱིག་གཉེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༢༣ ན༢

༡༨ སྡེ་དགེ ༡༠༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ སྡོག ༡༥ ཤོག ༡༨ བ༧

༢༠ གཞོག་པ། མ་དཔེ།

༢༡ སྡེ་དགེ ༣༧༥༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ། ལེའུ ༡ ཤོག ༩༨ ན༧

༢༢ སྡེ་དགེ ༣༢༠༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ད ཙ་རྒྱ་ཀར་གྱཱན། ཤེར་ཕྱིན་འགྲེལ་པ་གནད་ཀྱི་རྣ་བོད། ལེའུ ༡ ཤོག ༢ བ༤

༢༣ མ་དཔེར། ས་བཅུ་གསུམ། ཞེས་བྱྭང་ཡང་། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ་དཔར་མ་ཡུར་སོ་ཞེས་བྱྭང་བ་ཡུར་བཅོས།

༢༩ སྡེ་དགེ ༣༧༢༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཀེ་ཏྲེ་སྦྱང་བ། སྐབས། ར ཤོག ༢༠༤ བ༦

༢༤ མ་དཔེར། ཚོག་ཟམ་པ། ཞེས་བྱྭང་ཡང་། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ་དཔར་མ་ཡུར། ཚོགས་ཟམས་པ། ཞེས་བཅོས།

༢༦ འཕགས་པ་ལ་རྒོལ་བའི་ཡྱོགས་སུ་འདི་སྨོན་དཔོན་ཆོས་བཞེས་དུ་སྦྱང་། སྡེ་དགེ ༣༧༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཆོས་བཞེས། ཤེར་ཕྱིན་འགྲེལ་པ་ཚོག་གསལ། སྐབས། ། ཤོག ༣༠ བ༩

༢༧ སྡེ་དགེ ར བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ། ལེའུ ། ཤོག ། ན། ནས་ ༣༦ ན༩ དང་། སྡེ་དགེ ར བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ། ལེའུ ཅ ནས་ །༣ བར། ཤོག ༣༦ ན༩ ནས་ པོད། ང་ ཤོག ༢༢༢ བ༧ བར་ བཞུགས།

༢༨ སྡེ་དགེ ར བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ང ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ། ལེའུ །༩ ནས་ ༢༨ བར་ ཤོག ༢༢༢ བ༧ ནས་ པོད། ཅ ཤོག ༣༩། བ༢

༢༩ སྡེ་དགེ ར བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཅ ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ། ལེའུ ༢༨ ནས་ ༩༩ བར། ཤོག ༣༩། བ༢

༣༠ སྡེ་དགེ ར བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཅ ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ། ལེའུ ༩༤ ནས་ ༡༨ བར། ཤོག ༣༩༨ ན༣ ནས་ པོད། ཐ ཤོག ༤༤༤ ན༣ བར།

༣༡ སྡེ་དགེ ར བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཐ ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ། ལེའུ ༤ཅ ཤོག ༤༤༤ ན༣ ནས་ པོད། ད ཤོག ༤ཅ༩ ན༣ བར།

༣༢ སྡེ་དགེ ར བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ད ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ། ལེའུ ༥༠ ནས་ ༥༡ བར། ཤོག ༤ཅ༩ ན༣ །

༣༣ སྡེ་དགེ ར བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ད ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ། ལེའུ ༥༢ ནས་ ༧༡ བར། ཤོག ༣༤༤ བ༤ ནས་ པོད། ཙ ཤོག ༡༠ ན༡ བར།

༣༩ སྡེ་དགེ ར བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙ ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་བ། ལེའུ ༧༢ ཚོག ༡༠ ཀ། ནས་ ༣༸༤ ན༷ བར།

༤༠ སྡེ་དགེ ཅ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཡིྲ། ལེའུ ཁ ཚོག ༢༧ བཀ། ནས་ ལེའུ ༡༣ ཚོག ༣༢། ན༢ བར། རྒྱམ་མཆྱེན།

༤༡ སྡེ་དགེ ཅ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཡིྲ། ལེའུ ༡ཉ ཚོག ༣༢། ན༣ ནས་ ཀ ལེའུ ༢༧ ཚོག ༡༸ཅ བཅ། ཡམ་ཤེས།

༤༢ སྡེ་དགེ ཅ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཡིྲ། ལེའུ ༢༤ ཚོག ༢༠༠ ཀ། ནས་ ཀ ལེའུ ༢༤ ཚོག ༢༡༧ ཀ། བར། གཞི་ཤེས།

༤༣ སྡེ་དགེ ཅ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཡིྲ། ལེའུ ༢ཅ ཚོག ༢༡༧ ཀ། ནས་ ཉ ལེའུ ཉཉ ཚོག ༡ཉ བཀ། རྒྱམ་རྩོགས་སྒྲོན་བ།

༤ཅ སྡེ་དགེ ཅ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཉ ཅི་ཡིྲ། ལེའུ ཉཀ ཚོག ༢༡ཉ བ༢ ནས་ ཉ ལེའུ ཀཅ ཚོག ༡༸ཉ བ༢ བར། རྩེ་མོའི་སྒྲོན་བ།

ཉ༠ སྡེ་དགེ ཅ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཉ ཅི་ཡིྲ། ལེའུ ༥༠ ཚོག ༡༸ཉ བ༢ ནས་ ཉ ལེའུ ༥༠ ཚོག ༢༠༣ ན༉ བར། མཐར་ཕྱིས་སྒྲོན་བ།

ཉ༡ སྡེ་དགེ ཅ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཉ ཅི་ཡིྲ། ལེའུ ༥༡ ཚོག ༢༠༣ ན༉ ནས་ ཉ ལེའུ ༥༡ ཚོག ༢༡ཉ བ༢ བར། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོན་བ།

ཉ༢ རིའི་སྐན། བཀ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

ཉ༣ སྡེ་དགེ ཅ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཉ ཅི་ཡིྲ། ལེའུ ༥༢ ཚོག ༢༡ཉ བ༢ ནས་ ཉ ལེའུ ༧༡ ཚོག ༣ཉ༢ བཉ བར། ཆོས་སྐྱ།

ཉཉ སྡེ་དགེ ༡༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ར ཚོག ༡༠༧ བ༣

ཉ༥ གོང་མཚུངས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ར ཚོག ༡༠༧ བཉ

ཉ༦ གོང་མཚུངས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ཅ ཚོག ༡༡༣ བ༥

ཉ༧ གོང་མཚུངས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ཅ ཚོག ༡༡ཉ ན༧

ཉར གོང་མཚུངས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ༡ ཚོག ༢༠ར ན༢

ཉཅ གོང་མཚུངས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ༡ ཚོག ༢༠ར ན༣

༥༠ གོང་མཚུངས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ༢ཅ ཚོག ༢༥ཅ བ༡

༥༡ གོང་མཚུངས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ༢ཅ ཚོག ༢༥ཅ ན༡

༥༢ གོང་མཚུངས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ༢ཅ ཚོག ༢༥ཅ ན༡

༥༣ གོང་མཚུངས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ༢ཅ ཚོག ༢༧༠ བ༥

།།ཉ ཐོང་མཚུངས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ༢ཀ ཤོག ༢།། ན།

།།།། སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། སྒབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན། ཤོག ༡ ན།

།།།། ཐོང་མཚུངས། མདོ་སྡུད་པ། སྒབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན། ཤོག ། བ།

།།།། ཐོང་མཚུངས། མདོ་སྡུད་པ། སྒབས་གཉིས་པ་ཡམ་ཤེས། ཤོག ། བ།

།།།། ཐོང་མཚུངས། མདོ་སྡུད་པ། སྒབས་གཉིས་པ་ཡམ་ཤེས། ཤོག ། བ།

།།།། ཐོང་མཚུངས། མདོ་སྡུད་པ། སྒབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས། ཤོག ། བ།

།།།། ཐོང་མཚུངས། མདོ་སྡུད་པ། སྒབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས། ཤོག ། བ།

།།།། ཐོང་མཚུངས། མདོ་སྡུད་པ། སྒབས་བཞི་པ་རྣམ་རྫོགས་སྨོན་བ། ཤོག ། བ།

།།།། ཐོང་མཚུངས། མདོ་སྡུད་པ། སྒབས་བཞི་པ་རྣམ་རྫོགས་སྨོན་བ། ཤོག ། བ།

།།།། ཐོང་མཚུངས། མདོ་སྡུད་པ། སྒབས་ལྔ་པ་རྩེ་མོའི་སྨོན་བ། ཤོག ། བ།

།།།། ཐོང་མཚུངས། མདོ་སྡུད་པ། སྒབས་ལྔ་པ་རྩེ་མོའི་སྨོན་བ། ཤོག ། ན།

།།།། ཐོང་མཚུངས། མདོ་སྡུད་པ། སྒབས་དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་སྨོན་བ། ཤོག ། ན།

།།།། ཐོང་མཚུངས། མདོ་སྡུད་པ། སྒབས་བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྨོན་བ། ཤོག ། ན།

།།།། ཐོང་མཚུངས། མདོ་སྡུད་པ། སྒབས་པ་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐུ། ཤོག ། ན།

།།།། སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ། བ།

།།།། སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ། ན།

།།།། སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ། བ།

།།།། མ་དཔེར་སྨྲིའུ། མེ་ཏོ་ཞེས་བྱང་།

།།།། མ་དཔེ་དང་བལ་ཡུལ་དབང་མ་གཉིས་ཀར། ཤེར་འཕྲོད་གི་ཏྲི་ཀ་ཞེས་བྱང་མོད་ཡིག་ཆོར་དུ་དེས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཏྲི་ཀ་ཞེས་པ་ཡིན་དགོས་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཅོས།

།།།། སྡེ་དགེ ༣།།ཅ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཅ སྟོང་དཔོན་ཆོས་བཤེས། འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། སྒབས། ། ཤོག ། བ།

།།།། སྡེ་དགེ ༣།།ཅ༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒབས། ། ཤོག །།ཅ ན།

།།།། མ་དཔེར་ཆུ་དུ། ཞེས་བྱང་ཡང་། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ་དཔར་མ་ལྟར་ཆུ་དུས་ཞེས་བཅོས།

།།།། མ་དཔེར། ཆུན་གྱི། ཞེས་བྱང་ཡང་། ཆུན་གྱིའང་། བལ་ཡུལ་དཔར་མ་ལྟར་བཅོས།

๗๗ དངོས་སུ་མཇལ་བར་བཤད་དོ། །བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๗๙ མ་དབེ་དང་། བལ་ཡུལ་དཔར་མ་གཉིས་ཀར། གཡེད་ཆེ། ཞེས་བྱུང་ཡང་། ཡིག་ཆོར་དུ་ངེས་པས། གཡེར་ཆེ། ཞེས་བཅོས།

๗๙ སྟེ་དགེ ༣๗๙༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྨོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ๑ ཤོག ๗๙ ๓๙

๙๐ ཕྱིར་རོ། བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๙๑ སྟེ་དགེ ༣๗๙༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྨོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ๑ ཤོག ๗๙ ๙༣

๙๒ སྟེ་དགེ ༣๗๙༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྨོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ๑ ཤོག ๗๙ ๙๗

๙๓ སྟེ་དགེ ༣๗๙༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སེང་ལྡེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ཤོག ๗๙ ๙๗

๙๔ མ་དབེར། རི་ཡུར་བསྡུས་པ་ཞེ་ན།

๙๙ སྟེ་དགེ ༣๗๙๗ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཀི་ཁྲི་སྣང་བ། ལེའུ ๑ ཤོག ๑๔ ๓๔

๙๘ སྟེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙ ཀི་ཁྲི། ལེའུ ๑๓ ཤོག ๑๓๐ ๙๗

๙๗ སྟེ་དགེ ༣๙๐๙ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སྨོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས། ཤོག ๙๐ ๙๓

๙๙ བཀྲགས་པ་བ། བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๙๙ སྟེ་དགེ ๙๐๙๙ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ๘ ཤྲཱི་ཀ ๑๓ ཤོག ๑๙ ๓๓

๙๐ ཕྱིར་འོང་། བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๙๑ སྟེ་དགེ ๙๐๙๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ๑๑ ཤྲཱི་ཀ ๙๙ ཤོག ๑๙ ๓๑

๙๒ ཀིད་ཀྱིས། བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๙๓ བཞུགས་བས་ནི། བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๙๙ སྟེ་དགེ ༣๙๐๙ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སྨོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས། ཤོག ๙๐ ๓๗

๙๙ མ་དབེར། ཚོག་གི་དོན་ཡིན་ཞེས་བྱུང་ཡང་། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་དཔར་མ་ཡིན། དེས་ཚོག་གི་དོན་ཡིན་ཞེས་བཅོས།

๙๘ སྟེ་དགེ ༣๗๙๘ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཅ སྨོན་དཔོན་ཆོས་བཤེས། འགྲེལ་པ་ཚོག་གསལ། སྣབས། ๑ ཤོག ๑๑ ๓๑

๙๗ བག་ཚགས་ཀྱིས། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๙๙ མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๙๙ མ་དབེ་དང་དཔར་མ་གཞན་དུའང་། རྟ་རྨ་སྟེ། ཞེས་བྱུང་ཡང་། ཚལ་ཆེར་སངྒཱརྨ་མིན་ནམ་སྟམ་ཡང་མ་བཅོས་པར་རང་སོར་བཞག

๑๐๐ སྟེ་དགེ ๙๙ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། ལེའུ ๑๙ ཤོག ๑๙๗ ๓๙

༡༠༡ འཛོམ་བྱའི། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབྱམ།

༡༠༢ ག་གི་ཁོ། །བལ་ཡུལ་གསུང་འབྱམ།

༡༠༣ སྡེ་དགེ ཅ༠༥ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༨ ཤྲཱི་ཀ ༡ཅ ཨོག ༢༠ བ།

༡༠ཅ འདིར་དེ་ཉིད་དུ། གསུངས་པ་ལས་དཔག་ན་ཡང་འདི་མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པར་གོ་དགོས་པ་ཞིག་སྟངས་ཡང། དེར་འཆོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་རྟེད།

༡༠༤ མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་འབོགས་བའི་རྒྱལ་བོའི་ལུང་འདི་རྫོ་རྗེ་ཕེག་བའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བར་དྲངས། སྡེ་དགེ ༣༣༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ རླྀན་ཀྲི ཨོག ༡༡ བ། མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་འབོགས་བའི་རྒྱལ་པོ་ད་ལྟའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ཁྲོད་དུ་མི་བཞུགས་ནའང་ཉི་ཟླ་བོད་ནས་གསར་དུ་བསྒྱུར་བའི་འབྲས་སྤུངས་གསུང་འབྱམ་དཀར་ཚག་ཏུ་མདོ་འདིའི་མཚན་འགོད་འདུག་པས་དཔྱད་འཚལ།

༡༠༥ སྡེ་དགེ ༡༣༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ ཉི་མ་དཔལ། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་མདོར་བཤད་བདུད་རྩིའི་ཕིགས་པ། ཨོག ༣༥ ན།

༡༠ཆ སྡེ་དགེ ༡༣༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ ཉི་མ་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཕགས་པ་མཚན་ཡང་དག་པ་བརྗོད་པའི་མདོར་བཤད་བདུད་རྩིའི་ཕིགས་པ། ཨོག ༣༥ བ། དུས་འགོར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ད་ལྟ་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་ལས་གཞན་མ་བཞུགས་མོད། སྒོ་བ་དཔོན་ཉི་མ་དཔལ་གྱི་མཚན་བརྗོད་འགྲེལ་པར་དེའི་ཐུང་ངུ་བཞུགས་རྒྱས་རྒྱས་པར་ཞེས་གསུངས་པ་ཞེས་པ་དོན་ལ་དུས་འགོར་རྩ་རྒྱུད་ལ་དགོངས་པར་མངོན།

༡༠ར སྡེ་དགེ ༡༣༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ རིགས་ལྡན་བཟླ་དཀར་ཐོ། མཚན་བརྗོད་འགྲེལ་པ་དྲི་མེད་འོད། ཨོག ༡༡ཅ ན།

༡༠༨ བསྟན། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབྱམ།

༡༡༠ སྡེ་དགེ ༡༠༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེའུ ༤ ཨོག ༡ཅ བ།

༡༡༡ རྫུལ་གྱི། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབྱམ།

༡༡༢ སྡེ་དགེ ཅ༠༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ། ལེའུ ༡ ཨོག ༣༣ ན། སྐིང་པོའི་མདོར་ལུང་འདི་བརྟེད་སོན་མ་བྱུང་བས་རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ་ནང་བྱུང་བ་འདིར་བཀོད།

༡༡༣ སྡེ་དགེ ༡༠༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེའུ ༣ ཨོག ༡ཅ ན།

༡༡ཆ སྐིང་པོའི་མདོ་ཐོགས་འགྲེལ་དུ་དངོས་པ། སྡེ་དགེ ཅ༠༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ། ལེའུ ༡ ཨོག ༣༣ ན།

༡༡ང སྡེ་དགེ ཅ༠ཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ཅ ཤྲཱི་ཀ ༡ ཨོག ༡ཅ ན།

๑๑๘ གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๑๑๙ སྡེ་དགེ ๙๐๑๙ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱད་བླ་མ། ལེའུ ๑ ཤློ་ཀ ๑๐ ཚིག ๑ ནས།

๑๑๑ བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་དཔར་མར། གནུང་། ལ། བརྒྱད་ཞེས་སྒབས་དུ་མར་བྱུང་།

๑๑๙ འབྲས་འདི། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๑๒๐ སྒབས། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๑๒๑ སྡེ་དགེ ๑๗๘ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ལེའུ ๗ ཚིག ๑๗๘ ནས།

๑๒๒ སྡེ་དགེ ๒๗๔๒ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒབས། ๑ ཚིག ๗๔ བཅ

๑๒๓ སྡེ་དགེ ๒๗๔๒ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒབས། ๑ ཚིག ๗๔ བ๗

๑๒๔ སྡེ་དགེ ๒๗๔๒ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒབས། ๑ ཚིག ๔๐ བ๔

๑๒๕ རིལ་པོ་བསྟན་པས་ཉེ་ཚེ་བའི་བསྟན་བཅོས་སུ། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๑๒๖ གང་གིས། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๑๒๗ སྐུའི་འོངས། མ་དབེ། སྐུ་བོང་། བལ་ཡུལ་དཔར་མ།

๑๒๔ དོན་ཀྱི། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๑๒๙ ཤེས་རབ་ཀྱི། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๑๓๐ སྡེ་དགེ ๒๗๔๔ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ རབྟུ་ཀར་ཤཀྱི། མདོན་ཏེ་གསལ་རྒྱན་ཀྱི་བསྟས་དོན། སྒབས། ๑ ཚིག ๒๔๘ ན๑

๑๓๑ སྡེ་དགེ ๒๗๔๘ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ๑ སྨོ་བ་དཔོན་ཆོས་བཤེས། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ། སྒབས། ๑ ཚིག ๒๔ ན๙

དང་། སྡེ་དགེ ๒๗๔๙ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོ་བ་དཔོན་གསེར་གླིང་པ། རྟོགས་དགའི་སྙིང་པ། སྒབས། ๑ ཚིག ๑๙๗ ན๔

๑๓๒ སྡེ་དགེ ๒๗๔๒ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒབས། ๑ ཚིག ๔๑ ན๔

๑๓๓ སྡེ་དགེ ๓๔๐๔ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ དབྱིག་གཉེན། ཡུམ་གསུམ་གཅོད་འཛོམས། སྒབས། ๑ ཚིག ๙๙ ན๓

๑๓๙ བརྒྱད་ཀྱི། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๑๓๔ རིམ་ཀྱིས། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๑๓๘ གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๑๓๗ སྒོམ་སྦུང་། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๑๓๔ མ་དབེན། ཐུ་བུལ། ཞེས་བྱུང་ཡང་"བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་དཔར་མ་ཡུར་སྒྲ་ཐུལ་ཞེས་བཅོས།

།།རང་ སྡེ་དགེ ཀ།།ང་། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྒོམ་དང་པོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། སྤྱད་བའི་དཀའ་འགྲེལ། ལེའུ ། ཚོག ཉ བཉ

།།ཅ་ སྡེ་དགེ ཀ།།ང་། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཙ སྒོམ་དང་པོན་དབྱིག་གཉེན། ཡུམ་གསུམ་གཅོད་འཇོམས། ཚོག ཅཀ ནཉ

།།ཅ། སྡེ་དགེ ཀ།།ང་། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཅ སྒོམ་དང་པོན་ཆོས་བཤེས། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ། སྐབས། ། ཚོག ། བཉ

།།ཇ་ སྡེ་དགེ ཀ།།ང་། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྒོམ་དང་པོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། སྤྱད་བའི་དཀའ་འགྲེལ། ལེའུ ། ཚོག ཉ བཉ

།།ཇ་ སྡེ་དགེ ཀ།།ང་། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཙ སྒོམ་དང་པོན་ཕྱོགས་གླང་། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས། ཚོག ཟཀཅ བཉ

།།ཉཉ གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

།།ཉཀ དེ་ནས། མ་དཔེ།

།།ཉཅ་ སྡེ་དགེ ཀ།།ང་། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྒོམ་དང་པོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། སྤྱད་བའི་དཀའ་འགྲེལ། ལེའུ ། ཚོག ཅ བ། ལུགས་ཚོག་རི་བཞིན་མི་གསལ།

།།ཉཀ་ བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་དཔར་མར་གོང་འོག་ཏུ་སྐབས་དུ་མར། སྒྲུབ་ཅེས་བ་སྟོན་འདྲུག་མེད་པ་བྱུང་།

།།ཉཅ་ རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རིང་བ། མ་དཔེ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་དཔར་མ་ཡུར་ཡུམ་ལས་རིང་བ་ཞེས་བཅོས།

།།ཉཅ་ སྡེ་དགེ ཀ།།ང་། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྒོམ་དང་པོན་གསེར་གླིང་པ། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ། སྐབས། ། ཚོག །།ཀཇ ནཀ

།།ཀ་ དེའི་དང་པོ་ལ། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

།།ཀ། སྡེ་དགེ ཀ།།ང་། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྒོམ་དང་པོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། སྤྱད་བའི་དཀའ་འགྲེལ། ལེའུ ། ཚོག ཀ ནཀ

།།ཀཇ སྡེ་དགེ ཀ།།ང་། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ སྒོམ་དང་པོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། སྤྱད་བའི་དཀའ་འགྲེལ། ལེའུ ། ཚོག ཅ ནཀ

།།ཀཅ་ སྡེ་དགེ ཉ།།ཅཅ་ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི དབྱིག་གཉེན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་པ། ལེའུ ། ཚོག །ཇཅ ནཀ

།།ཀཉ་ སྡེ་དགེ ཉ།།ཅ་ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ། ཤློ་ཀ ། ཚོག ཉ བཀ

།།ཀཉ་ སྡེ་དགེ ཉ།།ཅ་ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ། ཤློ་ཀ ཀ ཚོག ཉ བཀ

།།ཀཇ སྡེ་དགེ ཀ།།ང་། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ། ལེའུ ། ཚོག །།ང ནཀ

།།ཀཅ་ སྡེ་དགེ ཉ།།ཅ་ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ། ཤློ་ཀ ཀཀ ཚོག ། ནཅ

།།ཀཅ་ སྡེ་དགེ ཉ།།ཅ་ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ། ཤློ་ཀ ཀཀ ཚོག །།ཉ ནཀ

།།ཀཅ་ སྡེ་དགེ ཉ།།ཅ་ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ། ཤློ་ཀ ཀཀ ཚོག ། ནཅ

།།ཀཇ་ སྡེ་དགེ ཀ།།ཇཇ་ བསྟན། དབུ་མ། ཀ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྒྲོན་འཇུག ལེའུ ། ཤློ་ཀ །ཉ ཚོག ཁ བཀ

།།ཁ་ སྡེ་དགེ ཉ།།ཅ་ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལེའུ ཁ ཚོག ཅཉ བཉ ཚིག་

རྗེ་བཞིན་ལུང་མི་གསལ།

༡༥༢ སྡེ་དགེ ༡༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ ཤློཀ ༤ ཚིག ༤ བཅ

༡༥༣ སྡེ་དགེ ༡༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ ཤློཀ ༢ ཚིག ༤ བཅ

༡༥༤ སྡེ་དགེ ༣༧༤༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སཏྟེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ཤེར ༢༢ ན༧

༡༥༥ སྡེ་དགེ ༣༧༤༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སཏྟེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ཤེར ༢༢ བ༡

༡༥༦ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤེར ༢༧ བ༡

༡༥༧ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤེར ༢༧ བ༣

༡༥༨ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤེར ༣༡ ན༤

༡༥༩ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤེར ༣༩ ན༣

༡༦༠ མ་དཔེར། བཅུ་པོ་དེ་ནི། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་དཔར་མ་ཡུར། བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི། ཞེས་བཅོས།

༡༦༡ མ་དཔེར་སངས་རྒྱས་ཀྱིར་གསལ་ནའང་བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ་དཔར་མར་ཀྱི་སར་གསལ་བ་ཡུར་བཅོས།

༡༦༢ སྡེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ ཤློཀ ༢ ཚིག ༤ བ༣

༡༦༣ སྡེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ ཤློཀ ༢༨ ཚིག ༡ བ༤

༡༦༤ སྡེ་དགེ ༣༧༤༢ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྤྲོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། སྟུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ། ལེའུ ༡ ཤེར ༤ བ༧

༡༦༥ སྤྲོམ་ལམ། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༡༦༦ སྡེ་དགེ ༣༧༤༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྤྲོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒྲབས། ༡ ཤེར ༢༩ ན༢

ཚེག་རྗེ་བཞིན་ལུང་མི་གསལ།

༡༦༧ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤེར ༩༢ བ༢

༡༦༨ བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་དཔར་མར། དྲུག་ ཅེས་པ་ཙམ་ལས། དྲུག་པོ་ཞེས་མི་བྱུང་།

༡༦༩ སྡེ་དགེ ༣༧༢༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཞིག་སྟངས་པ། ཤེར ༢༩ ན༩ དང་། ༣༠ ན༧

༡༧༠ སྡེ་དགེ ༣༧༤༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒྲབས། ༤ ཤེར ༡༡༤ བ༨

༡༧༡ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤེར ༩༤ བ༨

༡༧༢ གོང་མཆུངས། ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤེར ༩༨ བ༣

༡༧༣ གོང་མཆུངས། ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤེར ༩༨ བ༧

๑๙๔ དེ་ཙོ་ན་བཀག་བས་སོ། །བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ། སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི། ལེའུ ར ཚོག ๙๒ ན།

๑๙๕ སྡེ་དགེ ๙๐๑๙ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ๒ ཐྲིག ๑๑ ཚོག ๑๘ བ།

๑๙๘ མཚན་གཞི་དང་། སྒྲི་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ལས། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๑๙๗ རང་རང་ནི། མ་དབེ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་ལྔར། རང་རང་གི ཞེས་བཅོས།

๑๙๙ སྡེ་དགེ ๙๐๙๘ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ๙ ཐྲིག ๑๙ ཚོག ๑๒ ན།

๑๙๘ མ་དབེར། དང་པོ་ནི། ཞེས་པ་མི་བླུང་། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་དཔར་མ་ལྔར་བཏུག

๒๐๐ མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིས། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་དཔར་མ།

๒๐๑ སྡེ་དགེ ๙๐๙๘ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ๙ ཐྲིག ๑๒ ཚོག ๑๙ ན།

๒๐๒ ཞེ་ཚོམ་གྱི། བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๒๐๓ ཉན་ཐོས་ཀྱི། བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๒๐๔ སྒོམ་སྤང་གི་མཚོན་བྱེད། །བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๒๐๔ མདོའི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་ཀྱང་ལུང་འདི་མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་སུ་དངས་འདུག་པས་འདི་ནས་ཐག་ཆེར་དེ་ལས་བགོད་པར་ངེས། སྡེ་དགེ ๙๐๙๘ བསྟན། མདོན་པ། ནི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མདོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལེའུ ར ཚོག ๙๐ བ།

๒๐๘ སྡེ་དགེ ๙๐๙๘ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ๙ ཐྲིག ๙๘ ཚོག ๑๙ བ།

๒๐๗ གོང་མཚུངས། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ๘ ཐྲིག ๑๙ ཚོག ๑๙ བ།

๒๐๙ གོང་མཚུངས། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ๘ ཐྲིག ๑๐ ཚོག ๑๙ བ།

๒๐๙ རྟེན་པར་འདོད། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๒๑๐ མཐུན་པ་ནི། བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๒๑๑ སྡེ་དགེ ๓๗๙ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཅ ཆོས་བཤེས། ཤེར་ཕྱིན་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ། སྣབས། ར ཚོག ๙๑ ན།

๒๑๒ བྱིན་པའོ། །བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๒๑๓ སྡེ་དགེ ๓๗๙ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ๑ ཐྲིག ๑๑ ཚོག ๑ བ།

๒๑๔ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི། ལེའུ ར ཚོག ๙๓ བ།

๒๑๕ གོང་མཚུངས། ཉི་ཁྲི། ལེའུ ར ཚོག ๙๙ བ།

๒๑๖ གོང་མཚུངས། ཉི་ཁྲི། ལེའུ ར ཚོག ๗๙ ན།

༢༠༣ གོང་མཚུངས། ཉི་ཁྲི། ལེའུ ༡ ཤོག ༢༠༣ ན།

༢༠༤ སྡེ་དགེ ཅ༠༢༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ། ལེའུ ༡ སྟྲོག ༡༩ ཤོག ༡༢ ན།

༢༠༥ དགེ་བའི་རྒྱུ། བཀ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༢༡༠ སྡེ་དགེ ཅ༠༢ཉ བསྟན། སེམས་ཙམ། བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ༡ སྟྲོག ༢༠ ཤོག ༥༥ བ༨

༢༡༡ སྡེ་དགེ ༣ཅ༥༣ བསྟན། དབུ་མ། ཁི ཇོ་བོ་རྗེ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པ། ཤོག ༢ཅ༤ ན།

༢༡༢ མ་དཔེར། དངོས་ཤེས་པ་བྱུང་ཡང་། བཀ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་དཔར་མར་ཡྱུར་བཅོས།

༢༡༣ སྡེ་དགེ ཅ༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༣ སྟྲོག ༡ ཤོག ༣ ན།

༢༡༤ སྡེ་དགེ ༣ཅ༤༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སེརྒེ་བཅང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ཤོག ༡༤ བ།

༢༡༥ སྡེ་དགེ ཅ༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༥ སྟྲོག ༢ ཤོག ༡༨ ན།

༢༡༦ སྡེ་དགེ ༣ཅ༤༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སེརྒེ་བཅང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ཤོག ༡༤ བ།

༢༡༧ སྡེ་དགེ ༣ཅ༥༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པའི་བསྡུས་དོན། སྐབས། ༡ ཤོག ༢༥ན བ༣

༢༡༨ སྡེ་དགེ ཅ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི། ལེའུ ༢ ཤོག ༥༡ བ།

༢༡༩ མ་དཔེ་དང་བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་དཔར་མ་གཉིས་ཀར། གསོལ་བ་དང་། ཞེས་བྱྱང་ཡང་། སྡུད་འགྲེལ་རང་དུ་བྱྱང་བ་ཡྱུར། སོལ་བུ་དང་། ཞེས་བཅོས།

༢༢༠ གོང་དུ། སྡུད་འགྲེལ་དུ། ཞེས་པ་ནས། འདི་བར་ཆ་ཚང་སྨོད་དོན་ཀྱི་སྡུད་འགྲེལ་གྱི་ཚོགས་ཇི་ཡྱ་བ་བཞིན་དགྱུས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ལས་དྲངས། སྡེ་དགེ ༣ཅ༢༢ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སེངེགེ་བཅང་པོ། སྡུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ། ལེའུ ༢༢ ཤོག ཅཅ ན།

༢༢༡ སྡེ་དགེ ༣ཅ༥༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སེརྒེ་བཅང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ཤོག ༡༤ བ།

༢༢༢ སྡེ་དགེ ཅ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི། ལེའུ ༢ ཤོག ༥༩ བ།

༢༢༣ སྡེ་དགེ ཅ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི། ལེའུ ༢ ཤོག ཅ༡ ན།

༢༢༤ སྡེ་དགེ ༣༠ཅ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ན སྤྲོད་དཔོན་དེ་ཉ་སེན། འབུམ་ཀྱེག ཤོག ༥༠ བ།

༢༢༥ སྡེ་དགེ ཅ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི། ལེའུ ༢ ཤོག ཅ༢ ན།

༢༢༦ སྡེ་དགེ ༣ཅ༤༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སེརྒེ་བཅང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ཤོག ༡༤ བ།

༢༢ཅ སྡེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༨ ཤློ་ཀ ༢ ཚིག ཅ ན།

༢༢༨ སྡེ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི དབྱིག་གཉེན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་བ། ལེའུ ༨ ཚིག ༡༤ཅ ན༢

༢༢ཉ འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༢༣༠ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨ཅ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ། ལེའུ ༡ ཚིག ༤༠ ན།

༢༣༡ བཀྲགས་པ་བ། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༢༣༢ སྒྲུབ་པ་ཡུལ། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༢༣༣ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨༢ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། སྤུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ། ལེའུ ༡ ཚིག ༨ ཅ ཅ

༢༣༤ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ། ལེའུ ༡ ཚིག ༢༣ ཅ༤

༢༣༥ སྡེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༤ ཤློ་ཀ ༢༣ ཚིག ༡༨ ཅ༤

༢༣༦ སྡེ་དགེ ༤༠༤༨ བསྟན། སེམས་ཙམ། ངེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལེའུ ༢ ཚིག ༨༢ ཅ༤

༢༣ཅ རྟུལ་བ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

༢༣༡ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེའུ ཚིག ༢ཅ ཅ

༢༣༨ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོན་དཔོན་གསེར་གླིང་པ། རྟོགས་དགའི་སྣང་བ། སྒབས། ། ཚིག །༤༢ ཅ༢

༢༤༠ རིམ་པ་བཞིན། སྡེ་དགེ ༣༤༠ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ད ཙ་ཏྲ་ཡ་ཀར་གྱུར། ཤེར་ཕྱིན་འགྲེལ་པ་གནད་ཀྱི་རྒྱ་འདོད། ལེའུ ། ཚིག །༡ བ༢ དང་། སྡེ་དགེ ༣ཅ༨༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ སྨོན་དཔོན་ཚོས་བཤེས། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ། སྒབས། ། ཚིག ༥༤ ན༣

༢༤༡ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ སྨོན་དཔོན་རབ་གཀྱེད། ཀུན་སར་ཚ། སྒབས། ། ཚིག །༨ཅ ཅ༤

༢༤༢ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྒབས། ། ཚིག ༨༤ ཅ༧

༢༤༣ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེའུ ། ཚིག ༢༣ ཅ༣

༢༤༤ སྡེ་དགེ ༣ཅ༨༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེའུ ། ཚིག ༢ཅ ཅ༤

༢༤༥ སྡེ་དགེ ༢༤༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འགོར་ལོའི་མདོ། ཚིག ༢༡༣ ཅ༧

༢༤༦ གོང་མཚུངས། འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འགོར་ལོའི་མདོ། ཚིག ༢༡༠ ན༣

༢༤ཅ གོང་མཚུངས། འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འགོར་ལོའི་མདོ། ཚིག ༢༡༡ ཅ༧

༢༤༡ གོང་མཚུངས། འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འགོར་ལོའི་མདོ། ཚིག ༢༡༡ ཅ༧

༢༩༨ གོང་མཚུངས། འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ཤོག ༢༡༣ བ༨

༢༥༠ གོང་མཚུངས། འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ཤོག ༢༡༤ བ༨

༢༥༡ རབ་ཏུ་གྲོལ། བཀའ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༢༥༢ སྡེ་དགེ ༢༩༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ཤོག ༢༤༢ བ༣

༢༥༣ སྡེ་དགེ ༢༩༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ཤོག ༢༣༠ ན༣

༢༥༤ རྗེས་འབྲངས། བཀའ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

༢༥༥ སྡེ་དགེ ༢༩༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ཤོག ༢༩༣ བ༡

༢༥༦ སྡེ་དགེ ༣༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཅ སྟོང་ངའོན་ཚོས་བཤེས། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ། སྐབས། ༡ ཤོག ༢༡ བ༣

༢༥༣ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤོག ༥༡ ན༣

༢༥༨ གོང་མཚུངས། ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤོག ༥༡ བ༢

༢༥༩ གོང་མཚུངས། ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤོག ༥༡ བ༤

༢༦༠ གོང་མཚུངས། ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤོག ༥༡ བ༦

༢༦༡ སྒྲེ་བར། བཀའ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༢༦༢ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤོག ༥༢ ན༢

༢༦༣ གོང་མཚུངས། ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤོག ༥༢ བ༩

༢༦༤ གོང་མཚུངས། ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤོག ༥༢ བ༣

༢༦༥ གོང་མཚུངས། ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤོག ༥༣ ན༩

༢༦༦ གོང་མཚུངས། ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤོག ༥༣ བ༦

༢༦༣ རིང་པོ། བཀའ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༢༦༨ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤོག ༥༩ ན༡

༢༦༩ སྡེ་དགེ ༣༡༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཞིག་སྟང་བ། ལེའུ ཤོག ༣༡ ན༤

༢༧༠ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤོག ༥༩ བ༩

༢༧༡ སྡེ་དགེ ༣༡༠༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སྟོང་ངའོན་དབྱིག་གཉེན། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས། ཤོག ༣༤ བ༣

༢༧༢ སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཞིག ལེའུ ༢ ཤོག ༥༤ ན༡

༢༣༢ སྡེ་དགེ ཮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཏྲི། ཡེའུ ། ཤོག ༥༤ ན། །

༢༣༩ སྡེ་དགེ ཮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཏྲི། ཡེའུ ། ཤོག ༥༨ ན། །

༢༤༠ སྡེ་དགེ ༢༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཏྲི་སྣང་བ། ཡེའུ ། ཤོག ༣༥ ན། །

༢༤༨ སྡེ་དགེ ༢༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཏྲི་སྣང་བ། ཡེའུ ། ཤོག ༣༥ ན། །

༢༤༤ སྡེ་དགེ ཮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཏྲི། ཡེའུ ། ཤོག ༥༨ ན། །

༢༤༨ སྡེ་དགེ ཮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཏྲི། ཡེའུ ། ཤོག ༥༡ བ།

༢༤཮ སྡེ་དགེ ཮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཏྲི། ཡེའུ ། ཤོག ༥༢ བ།

༢༥༠ སྡེ་དགེ ༢༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཏྲི་སྣང་བ། ཡེའུ ། ཤོག ༣༥ བ།

༢༥༡ སྡེ་དགེ ཮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཏྲི། ཡེའུ ། ཤོག ༥༣ བ།

༢༥༢ སྡེ་དགེ ཮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཏྲི། ཡེའུ ། ཤོག ༥༣ བ།

༢༥༣ སྡེ་དགེ ཮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཏྲི། ཡེའུ ། ཤོག ༥༢ ན།

༢༥༤ སྡེ་དགེ ༢༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཅི་ཏྲི་སྣང་བ། ཡེའུ ། ཤོག ༣༥ ན།

༢༥༥ སྡེ་དགེ ༣༡༠ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ད ཨ་རྡ་ཡ་ཀཱ་ཏཱརྦྷ། འཕགས་པ་གནད་ཀྱི་ཟླ་འོད། ཡེའུ ། ཤོག ༡༣ བ།

༢༥༦ བཀ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་དཔར་མར། ཀྱི ཞེས་འབྲེལ་སྒྲ་མི་བྱུང་།

༢༥༧ སྡེ་དགེ ཯༠༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མདོན་པ་ཀུན་བཏུས། ཡེའུ ཯ ཤོག ༡༡༠ ན།

༢༥༨ གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི། ཞེས་དགོས་སམ་བརྟག

༢༥཮ མ་དཔེར། མཐོང་ཚོས་བཞིའོ། །ཞེས་བྱུང་ཡང་ཡུལ་གསུང་འབུམ་ལྟར་བཅོས།

༢཯༠ བསྒྲུབ། བཀ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

༢཯༡ མི་འགྲེལ། མ་དཔེ། མི་འགྲེ། བཀ་ཡུལ་གསུང་འབུམ། མི་འབྲེལ་ཞེས་པ་ཡིན་རེས་པས་བཅོས།

༢཯༢ སྡེ་དགེ ༣༧༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སེང་བཟང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ཡེའུ ། ཤོག ༢༤ ན།

༢཯༣ སྡེ་དགེ ཯༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཡེའུ ། ཤོག ༢༣ བ།

༢཯཮ འཇོན་ནོ། །མ་དཔེ། བཀ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་ལྟར་བཅོས།

༢཰༤ སྡེ་དགེ ཯༠༢༠ སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཡེའུ ། ཤོག ༢཯ ཤོ།

༢཰཮ སྡེ་དགེ ཯༠༢༠ སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཡེའུ ། ཤོག ༢཯ ཤོ།

།།ཅ།།ཀུའོ། །མ་དཔེ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་ལྷར་བཅོས།

།།ང་སྟེ། ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་ཐ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་ཐོས་པ

༢༢༠ རྣག་ཟག བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༢༢༡ སྡེ་དགེ ༢༧༨༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༨ ན༢

༢༢༢ སྡེ་དགེ ༥༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༡༡ ན༢ སྡེ་དགེ ༥༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༠ བློ་གཏ ༡༤ ཤོག ༨ ན༧

༢༢༣ མདོ་ཡུང་འདོ་རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ་དུ་བྱངས། སྡེ་དགེ ༥༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༡༡ བ༨

༢༢༤ སྡེ་དགེ ༥༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༡༢ ན༤

༢༢༥ འབྲས་བུའི། བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༢༢༨ སྡེ་དགེ ༥༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༥ བློ་གཏ ༡ ཤོག ༢ བ༧ ཡོད་དང་མཆོག་དང་མཚན་ཉིད་དང་། རྟགས་དང་རིགས་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །ཉེས་དམིགས་དང་ནི་ཡན་ཡོན་དང་། །དེའི་རྣམ་གཉེས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི།།

༢༢༧ སྡེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ འཕགས་པ་ཡང་གང་གཅེགས་པའི་མདོ། ལེའུ ༢ ཤོག ༧༤ བ༧

༢༢༨ སྡེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ འཕགས་པ་ཡང་གང་གཅེགས་པའི་མདོ། བམ་བརྒྱད་མ། ལེའུ ༢ ཤོག ༨༠ བ༢ སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ཡང་གཅེགས་མདོར། བམ་བརྒྱད་མར་འདིའི་ཐད་དུ། བྱོ་གོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཅེགས་པའི་ཞེག་པ་མདོར་བར་རྟོགས་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་བྱུང་གི རིགས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཞེས་མ་བྱུང་བས་བརྟག

༢༢༩ སྡེ་དགེ ༥༠༢༧ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕྱི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ༡ ཤོག ༢ བ༤

༢༣༠ སྡེ་དགེ ༢༧༢༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། ཅི་ཕྱི་སྣང་བ། ལེའུ ༡ ཤོག ༤༩ བ༤

༢༣༡ སྡེ་དགེ ༥༠༨༠ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅིག ཚོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༥ ཤློ་ཀ ༧ ཤོག ༡༠ ན༡

༢༣༢ སྡེ་དགེ ༤༣ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཁ ཚོས་བཟུ་བའི་མདོ། ཤོག ༡༥༧ བ༣ མདོ་ལས། མི་སྐྱབ་བརླབ་པ་མ་ཡིན་ལ།། གཡོ་དང་སྐྱེ་ནི་རྣམ་སྨྲངས་ཤིང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རབ་དང་བ།། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །ཞེས་གསལ།

༢༣༣ རིམ་པ་བཞིན། སྡེ་དགེ ༣༧༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཉ ཚོས་བཤེས། ཤེར་ཕྱིན་འགྲེལ་པ་ཚོག་གསལ། སྣབས། ཏ ཤོག ༧༡ བ༣ དང་། སྡེ་དགེ ༣༥༠༣ བསྟན། དབུ་མ། ཙ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྣས་པ། ཐུབ་དགོངས། ལེའུ ༣ ཤོག ༢༡༩ ན༡

༢༢༩ མེད་ཅིང་དེས། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབྱུམ།

༢༣༡ དེའི་ནི་གཉིས་དང་པོ། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབྱུམ།

༢༣༨ མཐུའི་གནས་སུ་ཚོས་མཐུན། གཉིས་པ་ནི། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབྱུམ།

༢༣༽ ཅིང་ནས། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབྱུམ།

༢༤༢ དེའི་ཚ་པ། མ་དབེ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབྱུམ་དཔར་མ་ལྟར། དེའི་ཚེ་བ། ཞེས་བཅོས།

༢༤༨ སྟེ་དགེ ༢༽༨༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོབ་དཔོན་སེངེ་གེ་བཟང་པོ། འཕེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ༡ ཤོག ༨༠ བ།

༢༩༠ འདི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་རྒྱན་སྟང་དུ་དབས་པ་ལྟར་འདིར་བཀོད་སྟང་། སྟེ་དགེ ༢༽༨༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་གྱི་སྟང་བ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༨ ན།

༢༩༡ སྟེ་དགེ ༢༽༨༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་གྱི་སྟང་བ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༢ བ།

༢༩༢ སྟེ་དགེ ༤༠༩༨ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལེའུ ༢ ཤོག ༢༩ བ།

༢༩༣ འཚོང་བ། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབྱུམ།

༢༩༤ གཉིས་ཀྱི། བལ་ཡུལ་གསུང་འབྱུམ།

༢༩༥ སྤྲིན་མེད་འོད། བལ་ཡུལ་གསུང་འབྱུམ།

༢༩༨ སྟེ་དགེ ༤༠༩༨ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལེའུ ༢ ཤོག ༢༥ ན།

༢༩༽ གཉིས་པ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབྱུམ།

༣༠ འཇིག་པ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབྱུམ།

༣༡ བཤོལ་པ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབྱུམ།

༣༢ སྟེ་དགེ ༣༽༨༽ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། ཉི་ཁྲི་སྟང་བ། ལེའུ ༡ ཤོག ༧༡ བ། མ་དབེ་དང་བལ་ཡུལ་དཔར་མ་གཉིས་ཀར། འཕགས་པའི་ལམ། ཞེས་བྱུང་ཡང་། འཕགས་པས་ལམ། ཞེས་པ་ཡིན་དེས་པས་བཅོས།

༣༢ མཚོག་ཉིད་ཀྱི། བལ་ཡུལ་གསུང་འབྱུམ།

༣༡ བལ་ཡུལ་གསུང་འབྱུམ་དཔར་མར། དབུ་པ་ཉར་གཞག ཅེས་པ་ལ། དབུ་པ་ཉར་བཞག་ཅེས་བསྟོན་འདུག་བྱུང་།

༣༡ མ་དབེ་དང་བལ་ཡུལ་གསུང་འབྱུམ་གཉིས་ཀར། ཐེག་ཚན་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དོར་བ་དང་། ཞེས་བྱུང་མོད། ཡིག་ཆོར་ཡིན་མིན་དཔྱད།

རྗེ་དེར་ཚད་མེད་བཞིའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་འཕགས་པའི་ཉེ་སྡུང་ལས་བཏུས་པར་མངོན།

སྡེ་དགེ ৩০৭৫ བསྟན། སེམས་ཙམ། ངི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ཤེལྷ ཧ ཨོཾ ৭৭৫ བཀ

སྦྱིག་བསྟལ་གྱི། བལ་ཡུལ་སྐང་འབྲུམ།

ངོ་བོ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབྲུམ།

དེའི་དུས་བའི། མ་དེ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབྲུམ་ཤུར། དེའི་དུས་ཀྱི་བའི། ཞེས་བཅོས།

མ་དེར། རྣམ་པ་ཅན་གྱིས། ཞེས་བྱུང་ཡང་བལ་ཡུལ་གསུང་འབྲུམ་ཤུར་འབྲེལ་སྦྱར་བཅོས།

མ་དེ་དང་བལ་ཡུལ་གསུང་འབྲུམ་གཉིས་ཀར། དང་བར། ཞེས་བྱུང་ཡང། ཕལ་ཆེར། དང་པོར། ཞེས་པ་ཡིན་དེས་པས་བརྟག

བྱེད་དེ། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབྲུམ།

སྡེ་དགེ ༣৫০༣ བསྟན། དབུ་མ། ཙ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། ཐུབ་དགོངས། ཨོཾ ৭৬৫ བཤ

མ་དེ་དང་བལ་ཡུལ་དབང་མ་གཉིས་ཀར། འཇུག་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཞེས་བྱུང་ཡང་། སྐབས་དོན་ལ་བརྟགས་ན། འཇུག་པ་
བཞི་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ཡིན་དེས་པས་བརྟག

སྡེ་དགེ ৭০৬ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ཨོཾ ৭৬ བཞ འདིའི་ཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།

ཀྱིས། བལ་ཡུལ་གསུང་འབྲུམ།

མ་དེར། ཉེར་ལེན་གྱིས། ཞེས་བྱུང་ཡང་བལ་ཡུལ་དབང་མ་ཤུར་བཅོས།

སྡེ་དགེ ৭৭২ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ། ཨོཾ ৭৯২ བཞ

སྡེ་དགེ ৭৬ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། གཱ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད། ཨོཾ ༡৭ ནཱ

ཚོ་རིམ་མ་བཤད་པ། ཞེས་མ་དེ་དང་བལ་ཡུལ་གསུང་འབྲུམ་གཉིས་ཀར་བྱུང་མོད། ཡིག་ཆེར་དུ་དེས་པས། ཚོ་རིམ་བཤད་
པ། ཞེས་བཅོས།

སྡེ་དགེ ༣৬৫৭ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སེང་བཟང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ཤེལྷ ৭ ཨོཾ ৭১ ནཱ

སྡེ་དགེ ༣১০১ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཋ སྣོད་དབོན་དབྱིག་གཉེན། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས། ཨོཾ ༡৭ ནཡ

སྡེ་དགེ ༣১০১ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཋ སྣོད་དབོན་དབྱིག་གཉེན། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས། ཨོཾ ৫ བཡ

ཡོན་ཏན་གྱིས། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབྲུམ།

བསྟེན། བལ་ཡུལ་གསུང་འབྲུམ།

ཡིན་པ་སྟེ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབྲུམ།

༢༧༧ སོ་སོ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

༢༧༢ བྱང་ས་རྩམས། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

༢༧༨ སྡེ་དགེ ཀ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཁྱི། ལེལྗ ༡༣ ཤོག ༣༧༤ བ༣

༢༨༠ སྡེ་དགེ ཀ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཁྱི། ལེལྗ ༡༡ ཤོག ༢༧༧ ན༡

༢༨༡ སྡེ་དགེ ༢༧ཀ༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འཕེལ་བ་དོན་གསལ། ཤོག ཀ༥ བ༢

༢༨༢ སྡེ་དགེ ༦०༤.༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ངེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྡུས། ལེལྗ ༡० ཤོག ༤༢ ན༤

༢༨༣ སྡེ་དགེ ༦०༢༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ། ལེལྗ ༡ ཤོག ༢༤ ན༨

༢༨༤ སྡེ་དགེ ༡༡༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ དམ་ཚིག་བདུད་དཀར། ལེལྗ ༣ ཤོག ༢༨ བ༨

༢༨༥ སྡེ་དགེ ༡༡༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ དམ་ཚིག་བདུད་དཀར། ལེལྗ ཅ ཤོག ༡༡ཅ བཀ

༢༨༦ མ་དཔེར། ལུགས་ལས། ཞེས་བྱུང་ཡང་བལ་ཡུལགསུང་འབུམ་ལྟར་བཅོས།

༢༨ཅ གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༨༨ སྡེ་དགེ ༢༨༡ བསྟན། དབུ་མ། འ ཟླ་གྲགས། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྒོམ། ༡० ཤྲོག ༥༤ ཤོག ༡༨ ན༩

༢༨༩ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ། ལེལྗ ༡ ཤོག ཅ༩ ན༤

༢༩༠ སྡེ་དགེ ༢༨༠ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཁ སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས། ཤོག ༢༩ བ༡

༢༩༡ སྒོབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་ནའང་། རྒྱན་སྣང་དུ་སྒོབ་དཔོན་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པ་དྲངས་པ་འདིར་བཀོད། སྡེ་དགེ ༢ཅ༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སྒོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེལྗ ༡ ཤོག ཅཀ ན༨

༢༩༢ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེལྗ ༡ ཤོག ཅཀ ན༩

༢༩༣ ས་དཔེ།

༢༩༤ སྡེ་དགེ ༢༨༠ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཁ སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས། ཤོག ༣༡ ན༡

༢༩༥ སྡེ་དགེ ༡༡༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ དམ་ཚིག་བདུད་དཀར། ལེལྗ ཅ ཤོག ༡ཅ བཀ

༢༩༦ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེལྗ ༡ ཤོག ཅཀ ན༨

༢༩༧ སྡེ་དགེ ༢༨༠ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཁ སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས། ཤོག ༣༡ ན༤

༢༩༨ སྡེ་དགེ ༢ཅ༨༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེལྗ ༡ ཤོག ཅཀ ན༨

༢༩ཅ སྡེ་དགེ ༢༨༠ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཁ སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས། ཤོག ༣༡ ན༤

༢ཅ༠ སྐྱེ་ནས། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༦༨ཀ སྡེ་དགེ ༦༠༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཐ སྒོམ་དབེན་དབྱིག་གཅེན། ཡུམ་གསུམ་གཙོད་འཛོམས། ཤོག ༦༧ བཀ

༦༠༠ སྡེ་དགེ ༦༣ཀ༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོམ་དབེན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ཤོག ཀཀ བཅ

༦༠༡ སྡེ་དགེ ༦༣ཀ༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོམ་དབེན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ༢ ཤོག ཀཀ བཅ

༦༠༢ སྡེ་དགེ ༡༡༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཐ བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༥༤ བཀ

༦༠༣ ཉིད་ཀྱི། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

༦༠༤ སོགས་ཀྱི། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༦༠ཀ མ་དཔེར། བཞི། ཞེས་བྱུང་ཡང་། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་ལྟར། བཞིར། ཞེས་བཅོས།

༦༠༥ སྡེ་དགེ ༦༠ཀཀ བསྟན། མདོར་བ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མདོར་བ་མཛོད། གནས། ༥ ཤོག ༡ ཤོག ༡ར བ།

༦༠ཁ མ་དཔེར། ཡམ་གྱི་གཅིག བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་ལྟར། ཡམ་གྱ་གཅིག ཅེས་བཅོས།

༦༠ར སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ཡེལྷ ༡༠ ཤོག ༡༥ བཀ

༦༠ཇ རྣམས་ཀྱི། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

༦༡༠ དོན་གྱི། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

༦༡༡ ཆེ་ལ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

༦༡ར ལུགས་སྲོག བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

༦༡ཤ སྡེ་དགེ ༦༠ཀཀ བསྟན། མདོར་བ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མདོར་བ་མཛོད། གནས། ༥ ཤོག ༢༩ ཤོག ༡ཇ བཤ

༦༡ས སྡེ་དགེ ༣ཀ༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ སེང་གེ་བཟང་པོ། བཀྲད་སྲོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ། ཡེལྷ ། ཤོག ༡༩ ན༥

༦༡ཧ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ཡེལྷ ༡༥ ཤོག ༩༥ བཅ

༦༡ཨ ཡམ་གྱི། བལ་ཡུལགསུང་འབུམ།

༦༢ཀ སྡེ་དགེ ༣ཀ༤ཅ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ། ཡེལྷ ཇ ཤོག ༡༨ ན་ཅ

༦༢ར སྐུང་བ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

༦༢ཤ སྡེ་དགེ ༣ཀ༤ཇ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོམ་དབེན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ཡེལྷ ཇ ཤོག ༡ར བ།

༦༢ས གདུལ་བྱ་འབྲས་བུ་ལ་གཞོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའམ་ཆེད་པ་དང་པོར་བསྟན་ནོ། །བལ་
ཡུལགསུང་འབུམ།

༦༢ཧ རྒྱུན་མཐའ་བར། བལ་ཡུལ་སྡུང་འབུམ།

๙๑๑ སྡེ་དགེ ༣๗๙༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ལེའུ ༢ ཤོག ๙๙ ན༢

๙๑๓ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ལེའུ ༡༽ ཤོག ༡༡ ན๗

๙๑๙ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ལེའུ ༡๙ ཤོག ๑๙๐ ན༽ འདི་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།

๙๑๙ སྡེ་དགེ ༣๗๙༽ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ། ལེའུ ༡ ཤོག ๑๑༢ ན๘

๙๑๘ སྡེ་དགེ ๙๐༢༽ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག ๙༽ ན๙

๙๒๗ སྡེ་དགེ ๙๙ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཁ མདོ་སྡེ་ཕལ་ཆེན། ལེའུ ༣༣ ཤོག ๑๑๙ ཅ๗

๙๒๑ སྡེ་དགེ ๙๙ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཁ མདོ་སྡེ་ཕལ་ཆེན། ལེའུ ༣༣ ཤོག ๑๘๙ ཅ༽

๙๒๙ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ལེའུ ༢๙ ཤོག ๑๘༽ ཅ༣

๙๓๐ བརྒྱ་བར་ཡན་ཆེ། མ་དཔེ། བལ་ཡུལ་དཔར་མ་ལྟར་བཅོས།

๙๓๑ སྡེ་དགེ ༣๒๒๙ བསྟན། དབུ་མ། ཅ དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ๒๙ ཤྲཱི་ཀ ๑๒ ཤོག ๑๙ ན๘

๙๓๒ ཡུམ་ལ་རིང་བ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๙๓๓ རྔོག་པའི་ཆོས། བལ་ཡུལ་པགསུང་འབུམ།

๙๓๙ ཡིན་པའི། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๙๓๙ འདོད་པའི་སྤྲོད་པ། མ་དཔེ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་ལྟར་བཅོས།

๙๓๘ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ལེའུ ༢๒ ཤོག ๒๐๐ ན๓

๙๓๗ ཆོས་རྣམ་པ། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๙๓๒ མི་རྟོག བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๙๓๘ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ལེའུ ༢๒ ཤོག ๑๑๙ ཅ๗

๙๔๐ སྡེ་དགེ ༣๗๙༽ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སེང་བཟང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེའུ ๓ ཤོག ๑๗๙ ཅ๗

๙๔๑ སྡེ་དགེ ๓๙๐๒ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཛ སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས། ཤོག ๑༽ ཅ༽

๙๔๒ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ལེའུ ༢๙ ཤོག ๑༽๗ ན๒

๙๔๓ བྱེད་པ། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๙๔๔ འགོག་པ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๙๔๙ གཟུགས་བརྙན། མ་དཔེ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་ལྟར་བཅོས།

๙๙๘ མདུན་ལོག བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๙๙๗ ཚེགས་ཆེན་ལོས། བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๙๙๖ སྟེ་དགེ ༣༧༡༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སེང་གེ་བཟང་ལོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྐབས། ๙ ཤོག ๗๐๘ ནས།

๙๙๕ སྟེ་དགེ ๙๐๙๙ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ། ལེའུ ๗ ཤོག ๒๙ བས།

๙๙๔ གཞན་པ་ཡང་། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๙๙๓ བླ་མར། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๙๙๒ མཁེན་པར། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๙๙๑ མ་དཔེར། ཞུགས་པ་ཡི་ལ་སོགས་པ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་ལྟར། ཞུགས་པ་མི་ལ་སོགས་པ། ཞེས་བཅོས།

๙๙๐ མ་དམིགས་པ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๙๙๙ སྟེ་དགེ ༣༧๙ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་ཐུམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ๙ ཤློཀ ๓๙ ཤོག ๙ ན๙

๙๙๘ མ་དཔེར་བསམ་གཏན་གྱི་གསལ་ནའང་བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ་དབང་མར་བྱེད་སྒྲ་གསལ་བས་བཅོས།

๙๙๗ ཤེས་པ་ལ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๙๙๖ སྟེ་དགེ ༣༧๙ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་ཐུམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ๙ ཤློཀ ๙๐ ཤོག ๙ བ๙

๙๙๕ སྟེ་དགེ ༣༧๙๓ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ད སྤྲོབ་དཔོན་སེང་ཧེ་བཟང་ལོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ཤོག ๑๑๗ ན๑

๙๙๐ མ་དཔེར། ཀྱི། ཞེས་འབྱེལ་སྒྲ་བྱུང་ཡང་། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ□ལྟར་ཅེད་སྒྲར་བཅོས།

๙๙๑ སྟེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཅི་ཁྱི། ལེའུ ༢ ཤོག ༣๗ བས།

๙๙๒ རང་བཞིན་གྱི། བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབུམ།

๙๙๓ སྟེ་དགེ ༣๗๗ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། ཅི་ཁྱི་སྣང་བ། ལེའུ ཤོག ๑๙๙ ན๙

๙๙๔ སྟེ་དགེ ༣๗๑ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སེང་གེ་བཟང་ལོ། འགྲེལ་པ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ། ལེའུ ๑๙ ཤོག ༢๗๐ ན๓

๙๙๑ དེས་ནི། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

๙๙๐ བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན། སྟོབས་ཀྱི། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི། གཞན་གྱི་དྲིས་པ་ན། ཞེས་འབྲེལ་སྒྲ་བྱུང་།

๙๙๗ མ་དཔེར། འགྲོ་བ་དང་། ཞེས་བྱུང་ཡང་། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་ལྟར་བཅོས།

๙๙๖ ཞེས་པ་ནི། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ།

༡༥༨ སྡེ་དགེ ༣༣༡༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༣ ཚིག ༨ བཟ

༡༣༠ མ་དབེར་ཀྱི་འཚོ་ཞེས་གསལ་ནའང་བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ་དཔར་མ་ཡེར་ཀྱི་ཚོ་ཞེས་བཅོས།

༡༣༡ བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ་དཔར་མར། ཉིད་ཀྱི། ཞེས་འདི་དང་འོག་ཏུ་སྣབས་དུ་མར་འབྲེལ་སྒྲ་བྱུང་།

༡༣༢ སྡེ་དགེ ༣༣༨༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྨོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༣ ཤོག ༨༣ བཟ

༡༣༣ སྡེ་དགེ ༡༠༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ཡང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ། ལེའུ ༥ ཤོག ༡༦༥ བཡ འཕྲུར་ལ་ཁྲེད་པར་ཟུང་སྟེང་།

༡༣༤ སྡེ་དགེ ༤༠༤༨ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཏི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལེའུ ༡ ཤོག ༥༤ ན༤

༡༣༥ སྡེ་དགེ ༤༠༨༨ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤློ་ཀ ༢༡ ཤོག ༣ བ༤

༡༣༦ རྟག་པ། མ་དཔེ། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ་ལྔར། རྟག་པ་ལ། ཞེས་པར་བཅོས།

༡༣༣ མ་དབེར། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། ཞེས་ཡིག་ཆོར་བྱུང་།

༡༣༨ སྡེ་དགེ ༤༠༨༠ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རང་འགྲེལ། གནས། ༢ ཤོག ༡༠༡ བ༢ དང་ ༡༠༡ བ༤

༡༣༨ སྡེ་དགེ ༡༠ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ༥༢ ཤོག ༢༨༨ ན༡

༡༤༠ བདུན་པ། མ་དཔེ། བལ་ཡུལ་གསུང་འབུམ་ལྔར། བདུན་པོ། ཞེས་བཅོས།

༡༤༡ སྡེ་དགེ ༤༠༨༨ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༤ ཤློ་ཀ ༡༡ ཤོག ༡༩ ན༣

༡༤༢ ཉིད་ཀྱི། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༡༤༣ མཆོག་གི བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༡༤༤ ཡུང་འདི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས། ༣ ཤོག ༡༣༠ ན༧ ནང་དུངས་ཤིང་། ཁྲུངས་ཞལ་གསལ་མ་མཛད་ལ། ཡོངས་གྲགས་པ་འདི་འཕགས་པ་ལྷའི་གསུང་དུ་ངོས་འཛིན་པར་མངོན།

༡༤༥ སྤྲོང་བ་ལ་སྤྲོམ་པའི། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༡༤༦ སྡེ་དགེ ༣༣༨༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སེང་བཟང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་རྒྱན་སྣང་། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༧ བཧ

༡༤༧ སྡེ་དགེ ༣༤༤༡ བསྟན། དབུ་མ། ས སྤྲོབ་དཔོན་ཕ་ཤེས་སྙིང་པོ། དབུ་མ་བདེན་གཉིས། ཤློ་ཀ ༤༢ ཤོག ༣ ན༧

༡༤༤ སྡེ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༢ ཤོག ༥༣ ན༡

༡༤༥ སྡེ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༢ ཤོག ༥༣ ན༡

༡༥༠ སྡེ་དགེ ༣༣༡༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤློ་ཀ ༤ ཤོག ༡༡ བཧ

༡༥༡ ཀུན་གཞིའི། བལ་ཡུལ་པད་དཀར་གསུང་འབུམ།

༡༠༢ ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས། བལ་ཡུལ་བད་དཀར་གསུང་འབྱམ།

༡༠༣ སྲེ་དགེ ༡༠༡༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༢ ཤོག ༣༢ ན༣ རྒྱད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ་དེ་ཉིད་དུ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་འཇུག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཡུན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་འགོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་མཐར་ཐུབ་པར་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༡༠༤ དཔལ་བའི། བལ་ཡུལ་གསུང་འབྱམ།

ལུང་འདེན་ཕྱག་དེའི་མཚན་གཞུང་།

བཀའ་འགྱུར།

དཀོན་མཆོག་ཅ་ལ་ཡའི་གཟུངས་ཀྱི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༩༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཏ ཝེ་ཚིང་། ༤༣༢

དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༢༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ ཝེ་ཚིང་། ༨༣ ཇུ

བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ ཝེ་ཚིང་། ༣༨༢ ཚི

རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ ཝེ་ཚིང་། ༣༨༢ ཀུ

དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༠༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ཝེ་ཚིང་། ༣༣༩ དུ

ཚོས་བཟུང་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༤ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཁ ཝེ་ཚིང་། ༣༨༠.༡ རྀ

ཚོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༢༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཞ ཝེ་ཚིང་། ༡༠༩ ཟུ

སྐྱིང་རྡེ་ཚེན་པོའི་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཆ ཝེ་ཚིང་། ༣༣༡ ཆུ

དམ་ཚོས་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ ཝེ་ཚིང་། ༣༤༡ ཆུ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༡༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཝེ་ཚིང་། ༡༢༩ ཞུ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༩༣ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ ཝེ་ཚིང་། ༣༨༠ རྃ ཚེ

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱིང་པོ། སྡེ་དགེ ༤༨༤ བཀའ། རྒྱུད། ཀ ཝེ་ཚིང་། ༡ ཀ

དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༣༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ ཝེ་ཚིང་། ༡༩༤ བུ

ཕྱི་མི་སྣོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༩༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ཝེ་ཚིང་། ༡༠༨ ཟུ

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད། སྡེ་དགེ ༡༨ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཁ ཝེ་ཚིང་། ༣༨༠.༡༢ རྀ

བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ ཝེ་ཚིང་། ༡༢༠ བུ

ཡང་གར་གཤེགས་པའི་མདོ། (བམ་བརྒྱད་མ།) སྡེ་དགེ ༡༠༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ཝེ་ཚིང་། ༣༣༤ དུ

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྡུད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། (མདོ་སྡུད་པ) སྡེ་དགེ ༡༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྣ་ཚོགས། ཀ ཝེ་ཚིང་། ༣༢༤ ཅོ

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། (བརྒྱད་སྟོང་པ) སྡེ་དགེ ༡༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཝེ་ཚིང་། ༣༢༩ མི

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ་པ། (འབྲུམ།) སྡེ་དགེ ར བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙ བི་ཅིང་། ༣༡ ར

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་པ། (ཉི་ཁྲི།) སྡེ་དགེ ཕ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙ བི་ཅིང་། ༣༣ ཉི

སངས་རྒྱས་ཐམ་པོ་ཆེའི་མདོ། སྡེ་དགེ ཅཅ བཀའ། ཐམ་ཆེན། ཙ བི་ཅིང་། ༣༤

བསྟན་འགྱུར།

བཙུན་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འཕངས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་བསྡུས་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའང་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༣༡༠ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཐ བི་ཅིང་། ༡༢༠༤

ཀམལ་ཤྲཱིལ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ། སྡེ་དགེ ༣༨༡༥ བསྟན། དབུ་མ། ཀི བི་ཅིང་།

ཁ་ཅིག་མཚོ་བའི་སྡེ། (དཔྱད་ཐྲ་སེན།) ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབྲུམ་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༣༠༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ན དང་ ཋ བི་ཅིང་། ༡༢༠༤ ན

མ་ཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ། དབུ་མ་རྒྱན། སྡེ་དགེ ༣༡༤ བསྟན། དབུ་མ། ས བི་ཅིང་། ༡༢༤ ས

—— དབུ་མའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། (དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ།) སྡེ་དགེ ༣༤༡ བསྟན། དབུ་མ། ས བི་ཅིང་། ༡༢༤ ས

གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན། (རྒྱལ་བའི་སྲས།) ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། (འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྲས་མ།) སྡེ་དགེ ༤༠༨༢ བསྟན། མངོན་པ། གུ བི་ཅིང་། ༡༡༨༣ ཀུ

ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དབང་། (བློ་མ་གཞེར་གྱིང་པ།) ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བཤད། (འགྲེལ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ།) སྡེ་དགེ ༣༣༩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ བི་ཅིང་། ༡༡༩

དབལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། (དབལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས།) ཚད་མ་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ཅ༡༡ བསྟན། ཚད་མ། ཅ བི་ཅིང་། ༡༣༠ ཅ

—— ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། སྡེ་དགེ ཅ༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅ བི་ཅིང་། ༡༣༠༤ ཅ

ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། (ཆོས་བཤེས།) ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་རབ་ཏུ་གསལ་བ། (འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་བ།) སྡེ་དགེ ༣༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཉ བི་ཅིང་། ༡༡༩ ཉ

འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། (ཨ་རྒྱ་གར་གྱུར།) ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱན། སྡེ་དགེ ༣༠༣ བསྟན། དབུ་མ། ཨ བི་ཅིང་།

།།རྒྱཻ ཀ

——ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་འགྲེལ་པ་གནད་ཀྱི་རྒྱ་བའི་འོད། སྡེ་དགེ ༣༠༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། དེའི་ཅིང་། །།ཅ།།

རོ་བོ་རྗེ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པ། སྡེ་དགེ ༣ཀ།། བསྟན། དབུ་མ། ཁི བེ་ཅིང་། །།༡༥ ཀི

རགྱུད་ཀུ་ལར་གནས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མའི་མན་ངག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། (མན་ངག་རྗེས་འབྲང་) སྡེ་དགེ ༣།།། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། བ བེ་ཅིང་། །།ཅ།

ཉི་མ་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཕགས་པ་མཚན་ཡང་དག་པ་བརྗོད་པའི་མདོར་བཤད་བདུད་རྩིའི་ཕིགས་པ། (མཚན་བརྗོད་མདོར་བཤད།) སྡེ་དགེ །།རྒྱ། བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བེ་ཅིང་། །།།། ཐ

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་ཀླ་མའི་རྣམ་བཤད། སྡེ་དགེ ཅ་།། བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བེ་ཅིང་། །།།ཅ ཕི

—— ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། སྡེ་དགེ ཅ་ཅ། བསྟན། སེམས་ཙམ། རི བེ་ཅིང་། །།།ཅ ལི

—— ཕེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ། (ཕེག་བསྡུས) སྡེ་དགེ ཅ་ཅ། བསྟན། སེམས་ཙམ། རི། བེ་ཅིང་། ཅ།།ཅ ལི

—— རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ། སྡེ་དགེ ཅ་།། བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི བེ་ཅིང་། །།ཀ།། ཀུ

—— བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡ། སྡེ་དགེ ཅ་།ཀ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཁི བེ་ཅིང་། །།།། ཞི

དཔལ་ཕྲིན། སྟོང་ཕུག་བརྒྱ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། སྡེ་དགེ །།ཅ། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཏ བེ་ཅིང་། །།ཅ།

འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། སྟོང་ཕུག་ཉི་ཤུ་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོར་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ།(ཉི་ཁྲི་སྣང་བ།) སྡེ་དགེ ཀ།།ཀ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བེ་ཅིང་། །།།།། ཀ

སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་བསྡུས་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། སྡེ་དགེ ཀ།།ཅ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཕ བེ་ཅིང་། །།ཅ།། བ

རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྡེ་དགེ ཀ།།ཀ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བེ་ཅིང་། །།།ཅ ཀ

—— རྒྱུད་བླ་མ། སྡེ་དགེ ཅ་།ཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བེ་ཅིང་། །།།ཅ ཕི

—— མདོ་སྡེ་རྒྱན། སྡེ་དགེ ཅ་།ཀ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བེ་ཅིང་། །།།། ཕི

—— དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། སྡེ་དགེ ཅ་།། བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བེ་ཅིང་། །།།ཅ ཕི

སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད། སྡེ་དགེ ཅ་།ང མངོན་པ། ཀུ བེ་ཅིང་། །།ཀ་ གུ

—— ཉི་ཤུ་པ། སྡེ་དགེ ཅ་།ཆ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཤི བེ་ཅིང་། །།།ཀ ཞི

—— མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཀྱི་བཞད་པ། སྡེ་དགེ ༩༠༢༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི པེ་ཅིང་། ༡༡༢ཕི

—— རྣམ་པར་བཞད་པའི་རིགས་པ། སྡེ་དགེ ༩༠༧། བསྟན། སེམས་ཙམ། ཤི པེ་ཅིང་། ༡༡༧༢ སི

——ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འགྲེལ་པ་དང་། ཉི་ཁྲི་ཡུ་སྟོང་པ་དང་། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཞད་པ། (གཞོན་འཇོམས།) སྡེ་དགེ ༣༠༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཕ པེ་ཅིང་། ༡༢༠ བ

སྒོབ་དཔོན་སྒྲོ་ཏྲ་ན་ཀཱིརྟི། (དྲན་པ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ།) འགྲེལ་དང་ཉི་ཁྲི་ཡུ་སྟོང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ་དོན་མཐུན་པར་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ། སྡེ་དགེ ༣༣༤༠ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཁ པེ་ཅིང་། ༡༡༤༣ ཁ

བཅུན་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་ཡུ་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ། (ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ།) སྡེ་དགེ ༣༣༤༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཁ པེ་ཅིང་། ༡༡༤༨ ཁ

གཞོན་ནུ་དཔལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསྡུས་པ། (ཤེར་ཕྱིན་བསྡུས་དོན།) སྡེ་དགེ ༣༣༥༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཅ པེ་ཅིང་། ༡༡༥༥ ཅ

རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ཡྷ། སྒྲོན་འཇུག སྡེ་དགེ ༣༤༣༡ བསྟན། དབུ་མ། ཨ པེ་ཅིང་། ༡༢༣༢ ཨ

སྒྲོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སྡེ་དགེ ༣༤༥༡ བསྟན། དབུ་མ། ཧ པེ་ཅིང་། ༡༢༤༢ ཧ

—— རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༣༤༥༩ བསྟན། དབུ་མ། ཡ པེ་ཅིང་།

ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། སྡེ་དགེ ༣༤༤༡ བསྟན། དབུ་མ། ཟ པེ་ཅིང་། —

རིགས་ཕྲན་བདུན་དཀར་པོ། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད། (མཚན་བརྗོད་འགྲེལ་པ་དྲི་མེད་འོད།) སྡེ་དགེ ༡༣༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ པེ་ཅིང་། ༢༡༡༩ ཅ

རིན་ཆེན་གྲགས་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་གྲགས་པའི་ཚ། སྡེ་དགེ ༣༧༡༠ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ པེ་ཅིང་། ༡༡༡༧ ཀ

རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ། (སྒོབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པ།) མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་དག་ལྡན། (འགྲེལ་པ་དག་ལྡན།) སྡེ་དགེ ༣༤༠། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཏ པེ་ཅིང་། ༡༡༡༤ ཏ

—— ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དཀའ་འགྲེལ་སྙིང་པོ་མཚོག སྡེ་དགེ ༣༤༠༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཐ པེ་ཅིང་། ༡༢༠༠ ཐ

ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་བློ་གྲོས། (ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས།) མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པའི་བསྡུས་དོན། སྡེ་དགེ ༣༧༤༤

བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ པེ་ཅིང་། ཀ།ཀཀ་ཟ ཌ

སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས། (བརླ་ཎི་རྡོ་རྗེ།) བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོར་བཅར་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་ཞེང་བ། (འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ།) སྡེ་དགེ ཟ་ཁཁ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཏ པེ་ཅིང་། ཀ།ཀཀ་ཏ ཏ

སྒོམ་དབྱེན་སེའྱེ་བཟང་པོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དཀའ་འགྲེལ། (མདོ་སྡུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ།) སྡེ་དགེ ཟ།ཀཟ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ པེ་ཅིང་། ཀ།ཀཀ་ཨ ཌ

—— ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་བཤད་པ་མདོར་བར་ཏྲིགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བ། (འགྲེལ་པ་རྒྱུད་སྣང་།) སྡེ་དགེ ཟ།ཀཀ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ པེ་ཅིང་། ཀ།ཟཀ ཆ

—— ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོར་བར་ཏྲིགས་པའི་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ། (འགྲེལ་པ་དོན་གསལ།) སྡེ་དགེ ཟ།ཀཟ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཌ པེ་ཅིང་། ཀ།ཀཀ ཌ

—— ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐག་ཅིཨ་ཟུང་པ། (ཅི་ཡིས་ལེ་བརྒྱད་མ།) སྡེ་དགེ ཟ།ཀཀ་ཨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཊ པེ་ཅིང་། ཀ།ཟཟ ཊ

ཞུ་སྒྲིག་བའི་ཁྲུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཚ་ཁག

སྨོབ་དཔོན་ཀུམ་ར་ཧྥི་ཧྥྲད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་བའི་དོན་བསྡུས་པ། སྡེ་དགེ ༣੭੮੭ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཀ པེ་ཅིང་། ༡༡੮༤ ཀ

སྨོབ་དཔོན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འཕངས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་མ་བསྡུས་པ་ཚོག་ལེའུར་བྱས་བའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༣੭੭੦ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཕ པེ་ཅིང་། ༡༢੦੫ ཕ

སྨོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དབལ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱགས་དཀའི་སྣང་བ། སྡེ་དགེ ༣੭੮੯ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཇ པེ་ཅིང་། ༡༡੮༢ ཇ

སྨོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན།འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ། སྡེ་དགེ ༣੭੮੭ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཀ པེ་ཅིང་། ༡༡੮੬ ཀ

སྨོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས། སྡེ་དགེ ༣੭੦੮ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཕ པེ་ཅིང་། ༡༢੦੭ ཕ

རྗེ་བཙུན་ཀུམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྡེ་དགེ ༣੭੮੬ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཀ པེ་ཅིང་། ༡༡੮੬ ཀ

———— མདོ་སྡེ་རྒྱན། སྡེ་དགེ ੬੦੧੦ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི པེ་ཅིང་། ༡༡༢༡ ཕི

སྨོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྡོརྗེགཅོད་པའི་དོན་བདུན་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༣੭੮ བསྟན་འགྱུར། ཤེས་ཕྱིན། མ པེ་ཅིང་། —

སྨོབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། དོན་བསྡུས་སྒྲོན་མེ། སྡེ་དགེ ༣੭੦੬ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཐ པེ་ཅིང་། ༡༢੦੭ ཐ

སྨོབ་དཔོན་སེང་ཁབ་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་འཕགས་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ། སྡེ་དགེ ༣੭੮੭ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཆ པེ་ཅིང་། ༡༡੮੮ ཆ

———— འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྡེ་དགེ ༣੭੮੩ བསྟན། ཤེས་ཕྱིན། ཇ པེ་ཅིང་། ༡༡੮༡ ཇ

མ་ཧཱས་གྲུབ་དག་ཡེགས་དབལ་བཟང་། (༡༣༡༤—༡੭༣༡) གཞད་དོན་གསལ་བའི་ཟླ་ཟེར། གསུང་འབུམ། པོད། ཀ ཚོལ་དཔར་ལ་དཔར་བཞུས་ཀྱིས་སོག་པོ་བྱ་མ་གྲུ་རུ་དེ་ཤས་ཕྱི་ལོ་ ༡੮੭੮ ལོར་ཁྱི་ཡིར་དཔར་དུ་བཏབ།

གངས་ཅན་མ་ཧཱས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད། ཀཱན་སྲཱའུམི་རིགས་དང་ལས་ཕྱི་ལོ་ ༡੮੮༢ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

གོ་རམ་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ། (༡੭༡੮—༡੭੮੮) སྒས་དོན་ཟབ་མོ་གཉིར་གྱི་ཁ་འཁྱེད། གསུང་འབུམ། པོད། ཇ སྡེ་དགེ་དཔར་མ། འགོས་ལོ་ཙྪ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ།(༡༣༡༡—༡੭༡༨) དེབ་ཞེར་སྡེབ་པོ། དེབ། སྐྱིད་ཚ། ཞི་བྱེད་མི་རིགས་དང་ལས་སྒྲུབ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡੮༡੭ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

ཆུལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།(༡༦੭੭—༡੭༢༢) རྟམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། གསུང་འབུམ། པོད། ཁ ཚོལ་དཔར་ལ་དཔར་བཞུས་ཀྱིས་སོག་པོ་བྱ་མ་གྲུ་རུ་དེ་ཤས་ཕྱི་ལོ་ ༡੮੭੮ ལོར་ཁྱི་ཡིར་དཔར་དུ་བཏབ།

———— མངོན་རྟོགས་རིམ་པ། གསུང་འབུམ། ཇ

རྩོག་ལོ་ཙྪ་བ་ཐྲོ་ལྡན་ཤེས་རབ།(༡༠༤༨—༡༡༠༨) ཚར་ཕྱིན་བསྡུས་དོན། བཀྲ་ཤིས་འཕྲིལ་དཔར་མ་ལ་དཔར་བཤུས་ཀྱིས་རྣ་ས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན། ཚར་ཕྱིན་སྙིང་དོན་གྱི་མཆན། གསུང་འབུམ། བོད། ༸ ས་སྐ་པ་ཐུབ་མ་གུ་རུ་དེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༨༡༣ ལོར་ལྷི་ཕིར་དཔར་དུ་བཏབ།

རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ། (༡༣༧—༡༤༨) ཕེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། གསུང་འབུམ། བོད། ཅ སྐོད་ཚ། ཞོལ་དཔར་ལ་དཔར་བཤུས་ཀྱིས་སོགས་པོ་བྱ་མ་གུ་རུ་དེ་ཤཱཀྱ་ཕྱི་ལོ་ ༡༨༧ ལོར་ལྷི་ཕིར་དཔར་དུ་བཏབ།

———— ཕེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། གསུང་འབུམ། བོད། ཚ སྣར་ཚ།

རྗེ་གུང་ཁང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། (༡༤༡—༡༨ཅ༠) ‹‹འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཀྱི་མཚན་འགྲེལ་ཀུན་བཟང་ཞིང་གི་ཉི་མ་ཁར་འདོད་སྐྱན་སེལ།›› དེབ། སྐོད་ཚ་དང་སྣར་ཚ། དགེ་ལྡན་ཕེགས་བཤད་གསུང་རབ་འགྲེམས་སྤེལ་ལ་ཁང་ནས། ལྕགས་ ༢༠༠༤ ལོར་དཔར་བཏབ།

ཐུབ་བསྟན་སྤྱིན་པ། རིགས་དང་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་ལྟ་གྲུབ་ལས་བརྩམས་པའི་གཏམ། ‹‹བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་རིགས་ཀྱི་ཚོས་སྐོར།›› བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཁེད། ༡༧ སྐོན་གྲིང་ངོ་སྤྲོད། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁིམ་དབྱིད་ཁང་ནས་ ༢༠༠༧ ལོར་ལྷི་ཕིར་དཔར་དུ་བཏབ།

སྐེ་དགེ་བཤད་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག ཉི་ཧོང་ཀོ་ཧ་ཀུ་མཐོ་སྤྲོབ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩ ལོར་ཚོས་ཚན་སོ་སོར་ཡང་རྟགས་དང་བཅས་དཔར་དུ་བཏབ།

བཾ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པ།(༡༤༧—༡༡༤) ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། གསུང་འབུམ། བོད། ཀ ཤར་ཇེ་དཔེ་མཛོད་དང་བློ་གསལ་གྲིང་དཔེ་མཛོད་ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

བྱ་སྐོན་རིན་ཆེན་གྲུབ།(༡༩ཀ༨—༡༩༤) བྱ་སྐོན་ཚོས་འབྱུང་། དེབ། ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

———— ཤེར་ཕྱིན་ལུང་གི་སྙེ་མ། ཤྲཱ་ད་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱམ་སྒོར་ཚོགས་པས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

དབང་འདུས་ཚེ་རིང་དང་། འཕེན་ལས་རྒྱ་མཚོ། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་རྣམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

གཡག་སྐོན་སངས་རྒྱས་དཔལ།(༡༣༠—༡༩༡༩) འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་བོ། དེབ། དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་

གསུང་རབ་ཡོད་བཙུ་བཞི་པ། ཚར་ཕྱིན་སྟོད་ཚ། མཚོ་སྟོན་མི་རིགས་དབེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་དཔར་དུ་བཏང་བ།

རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག(༡༩༤༣—༡༩༩༨) རྣམ་བཤད་ཚིག་དོན་རབ་གསལ། གུ་རུ་བློ་མ་དང་དོར་གྲིང་ས་སྐྱ་ཚོས་འཁེལ་གྲིང་མཐོ་སློབ་ནས་ཕྱི་ལིར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ལོར་དཔར་དུ་བཏང་བ།

ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན།(༡༩༢༨—༡༩༥༣) སྤྱི་དོན་ཉེར་མཁོ་བསྡུས་པ་ལུང་ཚོས་རྒྱ་མཚོ། གསུང་འབུམ། བོད། ཀ ཀུན་བཟང་སྟོབས་རྒྱས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་ཤྲི་ཞིན་དཔར་དུ་བཏང་བ།

———— ལུང་རིགས་ཀྱི་རོལ་མཚོ། གསུང་འབུམ། ཁ

ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། (༡༡༢༨—༡༢༤༡)ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམ་ལྔའི་གསུང་འབུམ།ཁ་སྐོང་ལས་ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་བོད་དང་བོ། དེབ། ༢༠༠༣ ལོར་དཔར་བཏབ།

ཞ་ཆུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། (༡༧༠༢—གཤེགས་ལོ་མི་གསལ།) དབེ་རྒྱུན་དཀོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཐོ། གསུང་འབུམ། ཇ ཞོལ་དཔར། ཞར་བྱང་རྩྭ་ཕེ་ཤེས། (དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྣུབ།) གསུང་འབུམ། བཀའ་གདམས་དེ་དཀོན་གཅེས་བཏུས། བོད་གཉིས་པ། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དེ་སྐྲུན་ཁང་ནས། ༢༠༠༨ ལོར་དཔར་བཏབ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཡོ་གས་སྒྲིག་འགན་འཛིན། ཐུབ་བསྟན་སྒྲིན་པ། དབེ་འདིའི་ཞུ་སྒྲིག་པ་གཅོ་བོ། ཐུབ་བསྟན་སྒྲིན་པ། ཆོ་རིང་སྒྲོལ་དཀར། མ་དབེ་ཀམ་ཐུ་ཏར་འཇུག་རྒྱའི་འགན་འཛིན། དགའ་ཤར་དབེ་མཛོད་ཁང། དཔར་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། བློ་བཟང་ཆོས་དར། དབེ་སྐྲུན་འགན་འཁུར་བ། བློ་བཟང་ཆོས་དར།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཕྲེང། ༡༨

ཚར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ།

བརྩོད་བྱ། དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ལྡན།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོར་ཤྲི་ལིན་དཔར་ཞིངས་དང་པོ་བསྐྲུན།